

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ပံသု ဣလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ ပံသု ဣလဓုတင်စကား၏ အဖွင့်တည်း။

၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

[၉၃] ၂၅။ စတုတ္ထကစီဝရန္တိ၊ ကား။ နိဝါသနပါရူပနယောဂံ၊ ဝတ်ခြင်း ရုံခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော။ စတုတ္ထကစီဝရံ၊ ၄-ထည်မြောက် သင်္ကန်းကို။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူ။) အံသကာသာဝဿ၊ အံသကိုဋ် သင်္ကန်း၏။ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတော၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အညတရဝစနေနာတိ၊ ဧတ္ထ၊ ဌံ။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှသောက်ကာလပတ်လုံး။ န သက္ကောတိ၊ မစမ်းနိုင်သေး။ ယာဝ၊ လုံး။ န လဘတိ၊ မရသေး။ ယာဝ၊ လုံး။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံသေး။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇ္ဇေကံ၊ သီး။ ယာဝသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ န သမ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးသေး။ (မရသေး မပြည့်စုံ သေးသည်ကိုပင် ယူရမည်) နိက္ခိတ္တံ၊ ပ။ နတ္ထိတိ၊ ကား။ နိစယသန္နိဓိဓုတဂ်- သံကိလေသဒေါသော၊ စုဆောင်းသိုမှီးခြင်းဟူသောဓုတင်၏ ညစ်ညူးကြောင်း အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာသန္နောတိ၊ ကား။ စီဝရဿ၊ ၏။ အာသန္နော အနီးဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ရဇနက္ခဏေ၊ ဆိုးဆဲကာလ၌။ ပရိဘုဉ္ဇန- ကာသာဝံ၊ သုံးဆောင်အပ်သောသင်္ကန်းဟူသော၊ ရဇနကာသာဝံ၊ ဆိုးခိုက်သုံး သင်္ကန်းကို။ တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏံ နာမ၊ ထိုအရပ်၌တည်သော အိမ်ရာလွှမ်း မည်သည်ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏သော်၎င်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏သော်၎င်း။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ သေနာသနေ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌။ ပစ္စတ္ထရဏ- ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ ဆောက်တည်ထားအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ အံသ- ကာသာဝံ၊ အံသကိုဋ်သင်္ကန်းသည်။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ၊ ဌမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ အိပ်ရာလွှမ်း၎င်း။ အံသကာသာဝံ၊ အံသကိုဋ် သင်္ကန်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝံ၊ နှစ်ထည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤ သင်္ကန်းတို့သည်။ အတိရေကစီဝရဌာနေ၊ အပိုအလွန်သင်္ကန်းအရာ၌။ ဌိတာ- နိပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ ဓုတဂ်ဘေဒံ၊ ဓုတင်ပျက်ခြင်းကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဟရိတံပန န ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ရဇနကာလေယေဝ၊ ဆိုးဆဲကာလ၌သာလျှင်။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပရိဘောဂဝသေန၊ အမြဲတမ်းအသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တေစီဝရိကဿ၊ အား။ န ဝဇ္ဇတိ၊

၁-ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂ ကထိနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌ ကရဏသန္နိဓိ နိစယသန္နိဓိဟူ၍ နှစ်မျိုး လာ၏။ ထိုတွင် ဤအရာ၌ ကရဏသန္နိဓိ မလို၊ နိစယသန္နိဓိသာလျှင် ဤဓုတင်၏ သံကိလေသဖြစ်၍လိုသည်။ ထိုနိစယသန္နိဓိ အပြစ်လည်း မဖြစ်ဟု ဆိုလို၏။

မအပ်။ အံသကာသာဝန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓေ၊ ပရံး၌။ ဌပေတဗ္ဗကာသာဝံ၊ ထားအပ်
သောသင်္ကန်းတည်း။ ကာယပရိဟာရိကေနာတိ၊ ကား။ ဝါတာတပါဒိပရိဿ-
ယတော၊ လေနေပူစသောဘေးရန်မှ။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိဟာရဏမတ္တေန၊
စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ရုံမျှသော။
သမာဒါယေဝါတိ၊ ကား။ ဂဟေတွာ ဝေ၊ ယူဆောင်၍သာလျှင်။ အပ္ပသမာ-
ရမ္ဘတတိ၊ ကား။ အပ္ပဂိစ္စတာ၊ နည်းသောဂိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။
ကပ္ပိယေ၊ မတ္တကာရိတာယာတိ၊ ကား။ နိဿိဒနာဒိဝသေန စ၊ နိဿိဒ်စသည်
တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပရိက္ခာရစောဠဝသေန စ၊ ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။
ဗဟုသု စိဝရေသု၊ တို့ကို။ အနုညာတေသုပိ၊ ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော်လည်း။
တိစိဝရမတ္တေ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်မျှ၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ပတ္တစရဏာယ၊ အတောင်ဖြင့်သွားခြင်းနှင့်၊ ဝါ၊ သွားကြောင်းဖြစ်သော
အတောင်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပတ္တစရဏော၊
မည်၏။ သပက္ခကော၊ ကောင်းသော အတောင်ရှိသော ငှက်သည်။ ပက္ခိ၊
ပက္ခိမည်၏။

ဣတိ၊ ကား။ တေစိဝရိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆။ အတိရေကလာဘန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယာတိ၊
ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တဘိက္ခာဟာရလာဘတော၊ ဟောအပ်သောဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်
ရအပ်သော အာဟာရဟူသော လာဘ်မှ။ အတိရေကလာဘံ၊ အပိုအလွန်
ဖြစ်သောလာဘ်ကို။ သံဃဘတ္တာဒိ၊ သံဃဘတ်စသည်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊
တည်း။ သကလဿ၊ သော။ သံဃဿ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ ပေးလှူအပ်သော
ဆွမ်းသည်။ သံဃဘတ္တံ၊ မည်၏။ ကတိပယေ၊ အနည်းငယ်ကုန်သော။ (တပါး
နှစ်ပါးမှစ၍ သံဃာကုန်မဟုတ်သော အရေအတွက်ကို ဤ၌ ကတိပယဟု
ဆိုသည်) ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ ညွှန်ကြား၍၊ ဝါ၊ ညွှန်ကြားစေ၍။
ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဧကသ္မိပက္ခေ၊ တပက္ခ၌။ ဧက-
ဒိဝသံ၊ တနေ၌။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခိတံ၊ မည်၏။ ဥပေါသဏေ ဥပေါသထေ၊

၁-ဒိ ဇွီ ၁-၂၅၅ ၌ ကာယံ ပရိဟရန္တိ ပေါသေန္တိတိ ကာယပရိဟာရိကာ-ဟု ဖွင့်၏၊
ထိုအလိုအားဖြင့် ကာယဿ ပေါသနမတ္တေန-ဟူ၍လည်း ဖွင့်သင့်၏။

၂-သာမညဗလသုတ်စသည်တို့၌ ဤသို့သောအရာဝယ် သပတ္တဘာရော-ဟု ရှိသကဲ့သို့
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂါထာ၌လည်း သပတ္တဘာရော-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ ဤဦးကာ၌လည်း သပတ္တာနံ
ဝေ ဘာရော ယဿာတိ သပတ္တဘာရော-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့မှ ပါဠိနှင့် ညီသည့်ပြင် အနက်
အဓိပ္ပါယ်လည်း ချောမောပြေပြစ်မည်။

ဥပုသ်နေ့ ဥပုသ်နေ့၌။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဥပေါသထိကံ၊ မည်၏။ (လပြည့်
 လကွယ်နေ့တို့၌လှူအပ်သောဆွမ်းတည်း) ပဋိပဒဒိဝသေ၊ အထွက်တရက်နေ့၌။
 (လဆန်းလဆုတ် တရက်နေ့ကိုဆိုသည်။ ဥပုသ်ထွက်နေ့၌ ဟူ၍သော်လည်း
 မြန်မာပြန်အပ်၏) ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ပါဠိပဒိကံ၊ မည်၏။ ဝိဟာရံ၊
 ကျောင်းကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဝိဟာရဘတ္တံ၊ မည်၏။
 ဓရဂေဟေ ဝေ၊ ရွာဦးအိမ်၌သာလျှင်။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။
 ဓရဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဂါမဝါသီအာဒိဟိ၊ ရွာသူရွာသားစသည်တို့သည်။ ဝါရေန၊
 အလှည့်ကျအားဖြင့်။ [၉၄] ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ၊ သည်။ ဝါရကဘတ္တံ၊ မည်၏။
 သံသဘတ္တံ ဂဏှထာတိအာဒိနာတိ၊ ပါဌ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တာ-
 ဒိ၊ စသည်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခာပရိယာယေန၊ (ဘတ္တ-ထမင်းဟူသော
 အမည်ဖြင့် မဟုတ်ပဲ) ဆွမ်းဟူသောပရိယာယ်အမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဒိတုံ၊ သာယာလက်ခံခြင်းငှါ။ ဝနန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဘေသဇ္ဇာဒိပဋိသယုတ္တာ၊ ဆေးစသည်နှင့်စပ်ဆိုင်သော စာရေးတံသည်။ နိရာ-
 မိသသလာကာ၊ အာမိသမပါသော စာရေးတံမည်၏။ ယာဝကာလိကဝဇ္ဇာ၊
 ယာဝကာလိကကို ကြဉ်သောစာရေးတံတည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ ဝိဟာရေ ပက္ကဘတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ ဣဓေ၊ ဤ
 ကျောင်း၌ပင်လျှင်။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ပစိတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အယျာနံ၊
 တို့အား။ ဒဿာမ၊ ကုန်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဝိဟာရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။
 ဘတ္တံ၊ ကို။ သမ္မာဒေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ တံ၊ ထိုဆွမ်းသည်။ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ၊
 တို့အားလည်း။ ဝနုတိ၊ ၏။

အာဟာရိတွာတိ၊ ကား။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂေဟတော၊ မှ။
 အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ တံ ဒိဝသံ နိဿိဒိတွာတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ တို့။ ပိဏ္ဍာယ၊
 ဆွမ်းအလို့ငှါ။ မာ စရိတ္ထ၊ မကြွပါကုန်လင့်။ ဝိဟာရေယေဝ၊ လျှင်။ ဘိက္ခာ၊ ကို။
 အာနိယတိ၊ ဆောင်ပို့အပ်ပါလစ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တာနံ၊ တို့၏။ (ဝစနံ၊ ကို။)

၁-ဝိ ၄၄-၁၀၆ စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၌ကား ဓရဘတ္တန္တိ နိစ္စဘတ္တံ ဝုစ္စတိ-စသည်ဖြင့်
 အမြဲတမ်းလှူသော နိဗ္ဗဒ္ဓဆွမ်းဖြစ်ကြောင်း၊ သံသိကပုဂ္ဂလိကနှစ်မျိုးရှိကြောင်း ပြဆိုလျက်
 ရှိ၏။

၂-မြန်မာနှင့် သျှာမူတို့၌ ဝနန္တိတိ ဟု ဣတိ ပိုလျက်ရှိ၏။ သီမူ၌ ဝနုတိ-ဟု ဣတိ
 မပါပဲ ကေဝုစံနှင့် ရှိ၏။

၃-ပုရတော ပစ္ဆတော-ဟူ၍၎င်း ပတ္တဒ္ဓါရေ-ဟူ၍၎င်း ဆိုသော ရှေးဝါကျနှစ်ရပ်နှင့် စပ်၍
 ကြည့်လျှင် ဤ၌ ဂဟေတွာ သင့်မည် မထင်၊ အဂ္ဂဟေတွာ ရှိမှ သင့်သကဲ့သို့ ထင်၏။
 ဆင်ခြင်ပါ။

သမ္ပုဋ္ဌိစွနေန၊ လက်ခံသဖြင့်။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ၌။ နိသီဒိတု၊ ငံနေ၍။ သေရိ-
ဝိဟာရသုခန္တိ၊ ကား။ အပရာယတ္တဝိဟာရိတာသုခံ၊ သူတပါးနှင့်မစပ်ပဲ နေလေ့
ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ မိမိအလိုအတိုင်းနေရခြင်းဟူသော
ချမ်းသာကို။ အရိယဝံသောတိ၊ ကား။ အရိယဝံသသုတ္တပဋိသံယုတ္တာ၊ သုတ်နှင့်
စပ်သော။ ဓမ္မကထာ၊ တရားဟောခြင်းတည်း။ ဓမ္မရသန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မပုဿန္တိတံ၊
တရားနှင့်စပ်သော။ ပါမောဇ္ဇာဒိရသံ၊ ပါမောဇ္ဇ အစရှိသော အရသာကို။

ဇဿံဗလံ၊ ခြေသလုံးအားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပိဏ္ဍပရိယေသနတော၊
ဆွမ်းကိုရှာခြင်းကြောင့်။ ကောသဇ္ဇနိမ္မဒ္ဒနတော၊ ပျင်းရိခြင်းကို ခြေမှုန်းတတ်
သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ဝုတ္တဝိဓိနာ၊ ဟောအပ်သော အစီအရင်ဖြင့်။ အာဟာရပရိယေသနတော၊
အစာကိုရှာခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓါဇိဝတော၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု
ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အန္တရသရံ၊ ရွာတွင်းသို့။
ပဝိသန္တဿေဝ၊ ဝင်သော ရဟန်းအားသာလျှင်။ သုပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြေမနာဒယော၊
ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းလျက်သွားခြင်း အစရှိကုန်သော။ သေခံသဓမ္မာ၊ သေခံယ
အကျင့်တို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေခံယပဋိပတ္တိ-
ပူရဏံ၊ သေခံယအကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဗဒ္ဓိဂ္ဂဟဏေ၊
ခံယူခြင်း၌။ မတ္တညုတာယ စ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
သံသဠဝိဟာရာဘာဝတော စ၊ ရောနှောသောနေခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။
အပရပေါသိတာ၊ သူတပါးကို မမွေးမြူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)
ကုလေ ကုလေ၊ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း၌။ အပ္ပကအပ္ပကပိဏ္ဍဂဟဏေန၊ အနည်းငယ်
အနည်းငယ်သောဆွမ်းကို ခံယူသဖြင့်။ ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ၊ သူတပါးတို့အား
ချီးမြှောက်ခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) အန္တိမာယ၊ အယုတ်အညံ့ဆုံး
ဖြစ်သော။ ဇီဝိကာယ၊ (တောင်း၍စားခြင်းဟူသော) အသက်မွေးခြင်း၌။
အဝဠာနေန၊ တည်သဖြင့်။ မာနပ္ပဟာနံ၊ မာနကိုပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
ဧ။) ဟိ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလံ၊ အကြင် ဆွမ်းအလို့ငှါ
လှည့်လည်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) ဣဒံ၊ ဤဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ခြင်း
သည်။ ဇီဝိကာနံ၊ အသက်မွေးခြင်းတို့တွင်။ အန္တံ၊ အယုတ်အညံ့ဆုံးပေတည်း။
ဣတိအာဒိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ မိဿက-
ဘတ္တေန၊ အမျိုးစုံရောပြွမ်းသောဆွမ်းဖြင့်။ ယာပနတော၊ မျှခြင်းကြောင့်။
ရသတဏှာနိဝါရဏံ၊ ရသတဏှာကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)
နိမန္တနာသမ္ပုဋ္ဌိစွနေတော၊ ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို လက်မခံခြင်းကြောင့်။ ဂဏဘောဇနာဒိ-
သိက္ခာပဒေဟိ၊ ဂဏဘောဇန အစရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ အနာပတ္တိတာ၊
အာပတ်မသင့်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)

အပ္ပဋ္ဌိဟတဝုတ္တိတာယ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတုသုပိ ဒိသာသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌လည်း။ ဝတ္တနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းအနက်ကြောင့်။ စာတုဒ္ဓိသော၊ သမည်၏။ အာဇီဝဿ ဝိသုဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အာဇီဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ အတ္တဘရဿာတိ၊ ကား။ အပ္ပါနဝဇ္ဇသုလဘရူပေဟိ၊ တန်ဖိုး နည်းခြင်း အပြစ်ကင်းခြင်း ရလွယ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်း တို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိကို။ ဘရဏတော၊ မွေးမြူခြင်းကြောင့်။ အတ္တဘရဿ၊ မိမိကိုယ်ကိုမွေးမြူသော။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကဝိဟာရိတာယ၊ တပါးတည်းနေလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ သဒ္ဓိ- ဝိဟာရိကာဒိနမ္ပိ၊ အတူနေတပည့် စသည်တို့ကိုသော်လည်း။ အပေါသနတော၊ မမွေးမြူခြင်းကြောင့်။ အနညပေါသိနော၊ သူတပါးကို မွေးမြူလေ့မရှိသော။ ။ ပဒဒ္ဓယေနာပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကို မွေးမြူကြောင်းဖြစ်သော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကို မွေးမြူကြောင်းဖြစ်သော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဆွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝိစရဏတော၊ သွားလာနေထိုင်ခြင်းကြောင့်။ သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ စ၊ ပေါ့ပါးသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ သုဘရတံ စ၊ မွေးမြူလွယ်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ပရမအပ္ပိစ္ဆတံ စ၊ အလွန်အကဲ အလို့နည်းသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ သန္တုဋ္ဌိဉ္စ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဒေဝါပိ ပိဟယန္တိ တာဒိနောတိ၊ ကား။ တာဒိသဿ၊ ရှိသော။ ဘုသံ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သန္တကာယ- ဝစီမနောကမ္မတာယ၊ ငြိမ်သက်သော ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု စိတ်အမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပသန္တဿ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သော။ ပရမေန၊ လွန်ကဲသော။ သတိနေပက္ကေန၊ သတိ၏ရင့်ကျက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂမတော၊ ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ သတိမတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသော။ ပိဏ္ဍပါတိ- ကဿ၊ ဆွမ်းခံခြင်းအလေ့ရှိသော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ (၉၅) သက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝါပိ၊ နတ်တို့သည်လည်း။ ပိဟယန္တိ ပတ္တန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလာဒိဂုဏေသု၊ တို့၌။ ဗဟုမာနံ၊ များစွာမြတ်နိုး ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေကုန်လျက်။ အာဒရံ၊ ကို။ ဇနေန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ လာဘသက္ကာရ- သိလောကနိဿိတော၊ လာဘ ပူဇော်သက္ကာရ ကျော်စောခြင်းကို မှီသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်၌၎င်း မှီရာ ဥဒါန်းပါဠိ၌၎င်း သက္ကာရ-ပုဒ် မရှိပေ) သစေ န ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ တဒဘိကဿိ၊ ထိုလာဘ ပူဇော်သက္ကာရ ကျော်စောခြင်းတို့ကို အလိုရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇။ ဣမိနာတိ၊ ကား။ သပဒါနစာရိကေန၊ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းခံ သွားလေ့ရှိသော ဤရဟန်းသည်။ (ဤ၌ ဣတိ-မပါလျှင် သာ၍ ရှင်း၏) ကာလတရန္တိ၊ ကား။ ကာလဿေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ အဖာသုကဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သပရိဿယာဒိဝသေန၊ ဘေးရန်ရှိသောလမ်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုပ္ပဝေဿဋ္ဌာနံ၊ ဝင်နိုင်ခဲ့သောအရပ်ကို။ ပုရတောတိ၊ ကား။ ဝီထိယံ၊ လမ်း၌။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားဆဲရဟန်း၏၊ ဝါ၊ သွားနေစဉ်။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ဃရံ၊ အိမ်သို့။ အပဝိဋ္ဌဿေဝ၊ မဝင်သေးမီပင်လျှင်။ ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပေသကာရ- ဝီထိယံ၊ ယက်ကန်းသည်လမ်း၌။ ပေသကာရဘာဝံ၊ ယက်ကန်းသည်အဖြစ်ကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ ဃရဒ္ဒါရေ၊ အိမ်တံခါး၌။ ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ သပိတ်ကိုစွန့်ရာအရပ်တည်း။ ဥက္ကဋ္ဌ- ပိဏ္ဍပါတိကော၊ သည်။ တံ ဒိဝသံ၊ ၌။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ အာဂမယမာနော၊ ငံလင့်လျက်။ န နိသီဒတိ၊ မနေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကကို။ အနုလောမေတိ၊ ၏။ ကတ္ထစိပိ ကုလေ၊ တစုံတခုသောအမျိုး၌လည်း။ နိဗဒ္ဓံ၊ မပြတ်။ ဥပသင်္ကမနာဘာဝတော၊ ကပ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိစယာ- ဘာဝေန၊ အလေ့အကျင့် (ဆက်ဆံမှု)မရှိသဖြင့်။ ကုလေသု၊ တို့၌။ နိစ္စနဝက- တာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအမျိုးတို့၌။ အလဂ္ဂ- မာနသတာယ စ၊ မကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သောမ္မ- ဘာဝေန စ၊ အေးချမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စန္ဒူပမတာ၊ လနှင့် တူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကုလေသု၊ တို့၌။ ပရိဂ္ဂဟစိတ္တာ- ဘာဝေန၊ သိမ်းပိုက်သောစိတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးတို့၌။ မစ္ဆေရပ္ပဟာနံ၊ မစ္ဆေရကိုပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိတေသိတာယ၊ အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဝိဘာဂါဘာဝတော၊ ကွဲပြားခြင်း (ခြားနားခြင်း)၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမာနုကမ္ပိတာ၊ အညီအမျှ သနား စောင့်ရှောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့ကို။ သင်္ကဏှနသံသဋ္ဌတာဒယော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း ရောနှောခြင်း စသည်တို့သည်။ ကုလူပကာဒိနဝါ၊ ကုလူပကရဟန်း၏ အပြစ်တို့ပေတည်း။ အဝှါနာနဘိနန္ဒနာတိ၊ ကား။ နိမန္တနဝသေန၊ ပင့်ဖိတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝှါနဿ၊ ခေါ်ခြင်း ကို။ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနာ၊ လက်မခံခြင်းတည်း။ အဘိဟာရေနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာ- ဘိဟာရေန၊ ဆွမ်းကိုဆောင်ပို့ခြင်းဖြင့်။ သေရိစာရန္တိ၊ ကား။ ယထာရူစိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဝိစရဏံ၊ သွားလာနေထိုင်ခြင်းတည်း။

ဣတိ၊ ကား။ သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀။ နာနာသနဘောဇနန္တိ၊ ကား။ အနေကသ္မိံ အာသနေ၊ များစွာ သောနေရာ၌။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းကို။ ကေနိသဇ္ဇာယ ဝေ၊ တထိုင်တည်း၌ သာလျှင်။ အဘူဉ္ဇိတော၊ မစားမူ၍။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီးသော။ နိသဇ္ဇာသု၊ ထိုင်ခြင်းတို့၌။ အာဟာရပရိဘောဂံ၊ အစာကို သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပတိရူပန္တိ၊ ကား။ ယုတ္တရူပံ၊ သင့်လျော်သော သဘောရှိသော။ အနုဋ္ဌာပနီယံ၊ (မထေရ်ကြီးတို့က) မထစေအပ်သော။ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝနုတိတိ၊ ကား။ ဝတ္တံ၊ ကျင့်ဝတ်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ၊ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝတ္တံ နာမ၊ ကျင့်ဝတ် မည်သည်ကား။ ဂရုဋ္ဌာနီယေ၊ အလေးပြုအပ်သူအရာ၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကတ္တဗ္ဗမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြုရာ၌။ ပဋိပဇ္ဇန-ဝိမိ၊ ကျင့်အပ်သောအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာသနံ ဝါ ရက္ခေယျ ဘောဇနံ ဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ထေရဝါဒံ၊ အကြင်ထေရဝါဒကို။ (သိမူ တို့၌ ယတ္ထေရဝါဒံ-ဟူ၍၎င်း အဘယတ္ထေရဝါဒံ-ဟူ၍၎င်း ရှိ၏) အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ကောသနိကံ၊ ကောသနိကဓုတင်ဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘူဉ္ဇန္တိ၊ စားဆဲဖြစ်လတ်သော်။ အာသနံ ဝါ၊ နေရာသည်မူလည်း။ ဓုတင်္ဂဘေဒတော၊ ဓုတင်ပျက်ခြင်းမှ။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရာ၏။ ဝါ၊ စောင့်နိုင် ၏။ ယာဝ ဘောဇနပရိယောသာနာ၊ စားခြင်းပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်။ န ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ မထအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ၏။ [၉၆] ဘောဇနံ ဝါ ဘောဇဉ်သည်မူလည်း။ အဘူဉ္ဇိယမာနံ၊ စားအပ်ဆဲမဟုတ်လတ်သော်။ ဓုတင်-ဘေဒတော၊ မှ။ ရက္ခေယျ၊ ၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဘူဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ နာရဘတိ၊ အားမသုတ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်အတွင်း၌။ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ လအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တယိဒံ ဒွယံ၊ ထိုနှစ်မျိုး စုံသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တကရဏံ၊ ကျင့်ဝတ်ပြုခြင်းသည်။ ဓုတင်္ဂံ၊ ကို။ န ရက္ခေယျ၊ မစောင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘေန၊ ကြောင့်။ အယဉ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘေသဇ္ဇတ္ထမေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂဝသေနေဝ၊ ဆေးအလို့ငှါ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပိအာဒိနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝနုန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဒဿေတိ၊ ၏။ အပ္ပါဗာဓတောတိ၊ ကား။ အရောဂတာ၊ ရောဂါမရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ အပ္ပါတကံတာတိ၊ ကား။ အကိစ္ဆဇီဝိတာ၊ ဆင်းရဲကင်းလျက် အသက်ရှင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ သရီရဒုက္ခာဘာဝေါ၊ ကိုယ် ဆင်းရဲမရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ လဟုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊ လျင်စွာ ပြောင်းလဲနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဗလန္တိ၊ ကား။ သရီရဗလံ၊ ကိုယ်ခွန်အားတည်း။ ဖာသုဝိဟာရေတိ၊ ကား။ သုခဝိဟာရေ၊

ချမ်းသာစွာနေရခြင်းတည်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ (အပ္ပါမာဓတာအစရှိသော) ဤစကား အလုံးစုံသည်။ ဗဟုက္ခတ္တံ၊ ဘုဉ္ဇနပစ္စယာ၊ အကြိမ်များစွာ စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနဝိကာရပဋိက္ခေပပရံ၊ ဖြစ်တတ်သော ဖောက်ပြန်မှု ကို ပယ်မြစ်ခြင်းလျှင် လိုရင်းပစာနရှိ၏။ (ပဒံ-မသင့်၊ ပရံ-သီမူသာ သင့်သည်) ရုဇာတိ၊ ကား။ ဧရာဂါ၊ တို့တည်း။ န ကမ္မမတ္တနောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ယောက္ခကမ္ပံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ပုရောဘတ္တဉ္စ၊ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးကာလ၌ ၎င်း။ ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ၊ ဆွမ်းစားပြီး နောက်ကာလ၌၎င်း။ န ပရိဟာပေတိ၊ မယုတ် လျော့စေ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဗဟုသော၊ အကြိမ်များစွာ။ ဘောဇနော၊ စားခြင်း၌။ အဗျာဝဋ္ဌဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ အဓရာဂဘာဝတော စ၊ ဧရာဂါမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ ဧကောသနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉။ အပ္ပဋိကူလံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဘုတ္တဿ၊ စားအပ်ပြီးသော။ ပဋိကူလဿ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အစာ၏။ အသဏ္ဌာနမ္ပိ၊ ဝမ်းတွင်း၌ ကောင်းစွာမတည်ခြင်း - အန်ထွက်ခြင်းသည်သော် လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (အဂဏ္ဌနမ္ပိ၊ မယူခြင်း မဝင်ခြင်းသည်သော်လည်း- ဟု အနက်ပြန်၊ ဘုတ္တဿ-ဖြင့် စားမျိုးပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုပြသောကြောင့် သိ၊ သျှာ မူသာ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှိတဗ္ဗန္တံ၊ ကား။ ဧကဘာဇနမေဝ၊ တခွက်တည်းကိုသာလျှင်။ ဂဏှာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ပဘုံ၊ များစွာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ န ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ မစွန့်ပစ်အပ်။ နာနာရသဝိနောဒနန္တံ၊ ကား။ နာနာရသ- ဘောဇနော၊ အမျိုးမျိုးသော အရသာရှိသောဘောဇန၌။ (သီမူဉ္စ နာနာရသေ ဘောဇန-ဟု ရှိ၏) တက္ခာယ၊ ကို။ ဝိနောဒနံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းတည်း။ အတြ အတြ နာနာဘာဇနော၊ ထိုထို အသီးအသီးသောခွက်၌။ ဌိတေ၊ တည်သော။ နာနာရသေ၊ အသီးအသီးသော အရသာ၌။ ဣတ္ထာ၊ အလိုသည်။ တေဿ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတြိစ္ဆော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို အတြိစ္ဆပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အတြိစ္ဆတာ၊ မည်၏။ တဿာ၊ အတြိစ္ဆ- တာယ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်း၎င်း။ အာဟာရေ ပယောဇနမတ္တဒဿိတာတိ၊ ကား။ အသမ္ဘိန္နနာနာရသေ၊ မရောမစပ်သော အသီးအသီးသော အရသာ၌။ ဂေခံ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ အာဟာရေ၊ ၌။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ အနုညာတပယောဇနမတ္တဒဿိတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော အကျိုးမျှကိုသာ

ရှုမျှော်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝိသု ဝိသု ဘာဇနေသု၊ အသီးအသီးသော ခွက်တို့
၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနာနိ၊ ဟင်းတို့ကို။ ဂဏှတော၊ အား။ တတ္ထ
တတ္ထ၊ ထိုထိုခွက်တို့၌။ သာဘောဂတာယ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာ၊
ပျံလွင့်လျက် စားသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧကပတ္တဂတသည်နေ၊
တခွက်တည်း၌တည်သော ဆွမ်းဟင်း၌ အမှတ်ရှိသော။ ဣမဿ၊ ဤပတ္တပိုက်
ခုတင်ဆောင်သောရဟန်းအား။ တထာ၊ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ န သိယာ၊
ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဩက္ခိတ္တလောစ-
နောတိ၊ ကား။ ပတ္တသည်တာယ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
ဟေဋ္ဌာခိတ္တစက္ခု၊ အောက်သို့ချထားအပ်သော မျက်စိရှိသည်(ဖြစ်၍)။ ပရိဘုဉ္ဇေ-
ယျာတိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

[၉၇] ၃၀။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ စားဆဲရဟန်းအား။ ယံ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကို။
ဥပနိတံ၊ ဆောင်ကပ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုဘောဇဉ်ကို။ ပဋိက္ခေပေန၊ ပယ်မြစ်
သဖြင့်။ တံ၊ ထိုဘောဇဉ်သည်။ အတိရိတ္တံ၊ အပိုအကျန်ဖြစ်သော။ ဘောဇနံ၊
ဘောဇဉ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိရိတ္တဘောဇနံ၊ မည်၏။ ဣမဿ
ခုတက်ဿ၊ ၏။ တဗ္ဗိသယတ္တာ၊ ထိုဘောဇဉ်ကို အပ်သည်ကိုပြု၍ စားခြင်းလျှင်
(ပယ်အပ်သော)အရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန တဖန်။ ဘောဇနံ၊ ကို။
ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ၊ ၍။ န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မစားအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမဿ
ဝိဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မိံ ဘောဇနေတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဘောဇနေ၊
ကို။ ဘုဉ္ဇိယမာနေ၊ စားအပ်စဉ်။ တဒေဝ၊ ထိုစားအပ်ဆဲ ဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။
ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ အညံ၊ တပါးသောဘောဇဉ်ကို။ န၊ မစား။ အနတိရိတ္တဘောဇန-
ပစ္စယာ၊ အတိရိတ်မပြုအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ၊
သည်။ အနတိရိတ္တဘောဇနာပတ္တိ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုအာပတ်မှ။ ဒုရိ-
ဘာဝေါ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်သည်။ အနုပဇ္ဇနံ၊ မသင့်မရောက်ခြင်းတည်း။
ဩဒရိကတ္တံ၊ ဝမ်း၌ကြောင့်ကြရိုက်သူ၏အဖြစ်ဟူသည်။ ဝါ၊ ဝမ်းကိုမွေးမြူသူ၏
အဖြစ်ဟူသည်။ သဿရဘာဝေါ၊ အစားကြူးသူ၏အဖြစ်တည်း။ ကုစ္ဆိပုရကတာ၊
ဝမ်းကိုပြည့်စေသူ၏အဖြစ်တည်း။ တဿ၊ ထိုဝမ်းကိုပြည့်စေသူအဖြစ်၏။
အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဧကပိဏ္ဏေနာပိ၊ တလုပ်တခဲဖြင့်သော်လည်း။
ယာပနတော၊ မှုတနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ နိရာမိသသန္နိမိတာ၊ အာမိသကို
သိုမှီးခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ နိဟိတဿ၊ သိုမှီးထားအပ်သောအစာကို။
အဘုဉ္ဇနတော၊ မစားခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ ပုန ပရိယေသနဝသေန၊ ဖြင့်။

ပရိယေသနာယ၊ ရှာမှီးခြင်းကြောင့်။ ခေဒံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ န ယာတိ၊ မရောက်။ အဘိသလ္လေခကာနံ၊ ကိလေသာကို ခြစ်ထုတ်တတ် (ခေါင်းပါးစေတတ်)ကုန်သော။ သန္တောသဂုဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ တိုးပွားခြင်းကို။ သဉ္ဇနနံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်တည်း။ သန္တောသဂုဏာဒီဝုဒ္ဓိသဉ္ဇနနံ၊ တတ်သည်။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ၊ ကို။

ဣတိ၊ ကား။ ခလုဘတ္တိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဂ-အာရညိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဂါမန္တ။ ပ။ ဥဌာပေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဂါမန္တဉ္စ၊ နှစ်ကို၎င်း။ အရညဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ သဒ္ဓိံ ဥပစာရေနာတံအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဂါမန္တ-သေနာသနဿ၊ ရွာအနီးကျောင်း၏။ ဂါမပရိယာပနုတ္တာ၊ ရွာ၌အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမောယေဝ ဂါမန္တသေနာသနန္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော ကောစံ၊ အမှတ်မရှိတစုံတခုသော။ သတ္တောပိ၊ ကုန်သည်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကုန်သည်တို့၏စခန်းသည်လည်း။ ဂါမော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဣန္ဒဒီလာတိ၊ ကား။ ဥမ္မာရာ၊ တံခါးခုံမှ။ တဿာတိ၊ ကား။ လေဇ္ဈုပါတဿ၊ ခဲကျရာအရပ်၏။ ဝိနယပရိယာယေန၊ ဝိနည်းပရိယာယ်အားဖြင့်။ အရညလက္ခဏံ၊ တော၏လက္ခဏာသည်။ အပ္ပိန္နာဒါနပါရာဇိကေ၊ ပုဒ်၌။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ ဂါမာ ဝါ အရညာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ အဝဟာရဌာနပရိဂ္ဂဟေ၊ ခိုးရာအရပ်ကိုသိမ်းယူရာ၌။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ အသက်ရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဌပေတွာ ဂါမဉ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ ဂါမူပစာရော၊ ရွာ၏ဥပစာသည်။ ဂါမသင်္ခမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ နိပ္ပရိယာယတော ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ဂါမဝိနိမုတ္တံ၊ ရွာမှလွတ်သော။ ဌာနံ၊ သည်။ အရညမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ခဟာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဂါမာ၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ယှက်၍။ ဣန္ဒဒီလာ၊ တံခါးခုံမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ (ယံ၊ အကြင်အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အရညံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အာရညိကံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာရညကသိက္ခာပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ပဉ္စဓနုသတိကံ ပစ္စိမန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ (ထိုအာရညိကရဟန်းသည် ဝိနည်း၌လာသော ဝိနည်းပရိယာယ်မဟုတ်လောဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၍ န ဟံ စသည်ကို မိန့်သည်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော။ ထိုတော၌နေသော ရှိသောရဟန်းကို။ ဝိနယပရိယာယ်ကေ၊ ဝိနည်းပရိယာယ်ဖြင့်

ဟောအပ်သော။ အရညေ၊ ဌ။ ဝသနတော၊ နေခြင်းကြောင့်။ အာရညိကော၊
 တော၌နေလေ့ရှိ၏။ ပန္နသေနာသနော၊ အလွန်အစွန်အဖျားကျသော တော
 ကျောင်းတို့၌နေလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တေ၊ ဌ။ န ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သည်
 မဟုတ်ပေ။ အယဉ္ဇ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်လည်း။ သုတ္တသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ်၏အဖွင့်
 ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊
 ခပ်သိမ်းသောအရာတို့၌။ [၉၈] သုတ္တန္တကထာဝ၊ သုတ္တန်စကားသည်သာလျှင်။
 ပမာဏံ၊ ပမာဏပေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်၌။ အာဂတမေဝ၊
 လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ တံ၊ ပ။ အာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ မိနနဝိဓံ၊ တိုင်းတာခြင်း
 အစီရင်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ မဇ္ဈိမဋ္ဌ-
 ကထာနယောဝ၊ နည်းကိုသာလျှင်။ ဣဓမေတ္ထ ပမာဏန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ (ခိုင်လုံသောသာဓကစကားကို ပမာဏ-ဟုဆိုသည်။)

တတော တတော မဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ခုဒ္ဒကမဂ္ဂံ၊
 ငယ်သောလမ်းကို။ ဝါ၊ လမ်းငယ်ကို။ ပိဒဟတိ၊ ပိတ်၏။ ။ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကေန
 ဓုတင်္ဂသောဓနပသုတေန၊ ဓုတင်္ဂကိုစင်ကြယ်စေခြင်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သည်။
 (န ဘဝိတဗ္ဗံ-၌ပေ)။ ။ယထာပရိစ္ဆိန္နေ ကာလေတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥတု၊ ဥတုတို့တည်း။
 မဇ္ဈိမဿ၊ အား။ ဒေ၊ နှစ်ဥတုတို့တည်း။ မုဒုကဿ၊ အား။ ဧကော၊ သော။
 ဥတု၊ တည်း။ တတ္ထပိ၊ ထိုကာလ၌လည်း။ ဝါ၊ ထိုရွာနီးကျောင်း၌လည်း။
 သဉ္ဇဿာဟတ္တာ၊ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။
 နိပဇ္ဇိတော ဂမိဿာမာတိ၊ ဟူရာ၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သိထိလဘာဝေန၊ လျော့လျည်း
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အရညသညံ မနသိကရောန္တောတိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဝေကဝါသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်
 ရာ၌နေခြင်းကို။ ဝသိဿာမိ၊ နေအံ့။ ။ယထာလဒွေံ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်ပြီး
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာယဝိဝေကော၊ ကိုယ်၏ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို။ သာတ္ထကော၊
 အကျိုးရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာရသဗ္ဗာဝတော၊ နှလုံး
 သွင်းခြင်း၏ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဗ္ဗော၊ ပ။ ရက္ခိတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အဿ အာရညိကဿ၊ ထိုတောကျောင်း၌နေလေ့ရှိသောရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ ကို။
 န ဝိက္ခိပန္တိ၊ မပျံ့လွင့်စေကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာပါထံ၊ ထင်ပေါ်ခြင်းသို့။
 အနုပဂမနတော၊ မကပ်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိဝေကပရိစရိယတော၊
 ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ လေ့ကျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဂတသန္တာသော၊ ကင်းသောထိတ်လန့်
 ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုပရိယယေ၊ များသော ဘေးရန်ရှိသော။
 အရညေ၊ ဌ။ နိဝါသေနော၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ မရဏဘယဿ၊ သေဘေးကို။ ခူရိ-

ကရုဏတော၊ ဝေးစွာပြုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဝေးကွာစေခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတ-
နိကန္တိ*၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တယ်တာခြင်းကို။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနသံသဂ္ဂါဘာဝ-
တော၊ လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဝိဝေကသုခရသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူသော အရသာကို။ အဿာဒေတိ အနုဘဝတိ၊
သာယာခံစားရ၏။ အာရာဓယန္တောတိ၊ ကား။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြား
သည့်အစဉ်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျင့်သဖြင့်။ အာနန္ဒ-
ယန္တော၊ နှစ်သက်အားရစေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိဝေကဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း
၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရညိကင်္ဂ*၊ အာရညိကင်
စုတင်သည်။ ယောဂီနာ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါဟနသဒိသံ၊ ယာဉ်နှင့်တူ၏။ ဝါ၊
ဆင်တပ်မြင်းတပ်စသည်နှင့် တူ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အဝသေ-
သာဓုတာယုဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝသိဋ္ဌဓုတဓမ္မာယုဓော၊ ကြွင်းသော
ဓုတဓမ္မတည်းဟူသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ အာရညိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဆန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌကာဆဒနာဒိဟိ၊ အဋ္ဌကြွပ်မိုးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။
ဆာဒိတံ၊ မိုးအပ်သော။ အာဝသထံ၊ နေရာဖြစ်သောအဆောက်အဦကို။ ဣတိ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သိမန္တရိကရုက္ခောတိ၊ ကား။ ဒွိန္ဒု၊ နှစ်ဦးကုန်သော။
ရာဇုနံ၊ မင်းတို့၏။ ရဇ္ဇသိမာယ၊ တိုင်းပြည်၏နယ်စပ်အပိုင်းအခြား၌။ ဌိတ-
ရုက္ခော၊ တည်သောသစ်ပင်တည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုနယ်စပ်၌။
တေသံ ရာဇုနံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဗလကာယော၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည်။
ဥပဂန္တာ၊ ကပ်ရောက်၍။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ယုဒ္ဓံ၊ စစ်ထိုးခြင်းကို။
ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပါရိပန္နိကာ၊ ဘေးရန်အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။
စောရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သမောသရန္တာ၊ သက်ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သုခေန၊ ချမ်းသာစွာ။ နိသီဒိတုံ၊ နေထိုင်ခြင်းငှါ။ န ဒေန္တိ၊
မပေးကုန်။ ဒေဝတာဓိဋ္ဌိတောတိ၊ အရှင်ကြီးနတ်၏တည်ရာဟူ၍။ မနုဿေဟိ၊
တို့သည်။ သမ္မတရုက္ခော၊ သမုတ်အပ်သောသစ်ပင်ဟုဆိုအပ်သော။ စေတိယ-
ရုက္ခော၊ ပူဇော်အပ်သောသစ်ပင်သည်။ ပူဇေတုံ၊ ငှါ။ ဥပဂတေဟိ၊ ကပ်ရောက်
ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့ဖြင့်။ အဝိဝိတ္ထော၊ မကင်းမဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ နိယျာသရုက္ခော၊ အစေးသစ်ပင်ဟူသည်။ သဠရုက္ခာဒိ၊ အင်ကြင်းပင်စ

၁-ဤဝါဟနသဒိသံ-ပုဒ်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း ဝါဟန-ပုဒ်မရှိ၊ အဝသေ-
သာဓုတာယုဓော-ပုဒ်နှင့်လည်း အနက်အဓိပ္ပါယ် မစပ်ဆိုင်၊ ထို့ကြောင့် သင်္ဂါမသဒိသံ-ဟု
ရှိလျှင် သင့်ရာ၏။

သညတည်း။ ဝဂ္ဂုလိရုက္ခော၊ လင်းနို့ ရှိသော သစ်ပင်ဟူသည်။ ဝဂ္ဂုလိနိသေ-
ဝိတော၊ လင်းနို့ တို့သည် မှီဝဲအပ်သောသစ်ပင်တည်း။ သီမန္တရိကရုက္ခာဒယော၊
နယ်စပ်၌တည်သောသစ်ပင်စသည်တို့သည်။ သပရိဿယာ စ၊ ဘေးရန်လည်းရှိ
ကုန်၏။ ဒုလ္လဘဝိဝေကာ စ၊ ရခဲသောဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလည်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဣမေ ရုက္ခေ ဝိဝဇ္ဇေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၉၉] ပဏ္ဏသဋ္ဌန္တိ၊
ကား။ ရုက္ခတော၊ မှ။ ပတိတပဏ္ဏံ၊ ကြွေကျသောသစ်ရွက်ကို။ ။ရုက္ခမူလိ-
ကဘာဝဿ၊ ရုက္ခမူလတင်ဆောင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ၊ ဖုံးကွယ်ခြင်း
အကျိုးငှါ။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးကွယ်လျှင်ကွယ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဆန္နေ၊ အ၌ကြပ်စသည်ဖြင့် မိုးအပ်သောအရိပ်အာဝါသ၌။ ဝါသကပ္ပနာ၊
နေခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ ဓမ္မဿဝနာဒိနံ၊ တရားနာခြင်းစသည်တို့၏။ အတ္ထာယပိ၊
အကျိုးငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနိတွာ အရုဏံ
ဥဌာပိတမတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဘိဏ္ဍံ တရုပဏ္ဏဝိကာရဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အဘိက္ခဏံ၊ မပြတ်။ တရုသု၊
သစ်ပင်တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တရုနံ၊ တို့၏။ ပဏ္ဏေသု၊ တို့၌။ ဝိကာရဿ၊ ကို။
ခဏဘင်္ဂဿ၊ ခဏတိုင်းပျက်စီးခြင်းကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ သေနာ၊ ပ။
တာနန္တိ၊ ကား။ အာဝါသ၊ ပ။ ဘာဝါနံ၊ အာဝါသ၌ဝန်တိုခြင်း၊ အမှုသစ်၌
မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်တို့၏။ ဒေဝတာဟိတိ၊ ကား။ ရုက္ခဒေဝတာဟိ၊ ရုက္ခစိုး
နတ်တို့နှင့်။ ဟိ- သဗ္ဗံ၊ ၏။ ရုက္ခဌဝိမာနေသု၊ သစ်ပင်၌တည်သောဗိမာန်တို့၌။
ဝသန္တိယော၊ နေကုန်သော။ တာပိ၊ ထိုရုက္ခစိုးနတ်တို့သည်လည်း။ ရုက္ခေသု၊
တို့၌။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ အယပိ၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။ ရုက္ခေ၊ ၌။ (ဝသတိ၊
၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟဝါသိတာ၊ သစ်ပင်၌အတူတကွနေသည်၏ အဖြစ်
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝဏ္ဏိတောတိ၊ ကား။ အပ္ပါနိ စေဝါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစ
ရှိသည်ဖြင့်။ ပသံသိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿယ
ပဗ္ဗဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ နိဿယောတိစ၊ နိဿယဟူ၍လည်း။ ဘာသိတော၊
ဟောအပ်သော။ ။တရုဏကာလေ၊ နုသောကာလ၌။ အဘိရတ္တာနိ၊ နိမြန်းကုန်
သော။ မဇ္ဈိမကာလေ၊ အလယ်အလတ်ကာလ၌။ နိလာနိ၊ စိမ်းညိုကုန်သော။
ဇိဏ္ဏကာလေ၊ အိုရင့်သောကာလ၌။ ပဏ္ဏုနိ၊ ဝါဖျော့ကုန်သော။ မိလာယန-
ဝသေန၊ ညှိုးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတိတာနိ၊ ကြွေကျကုန်သော။ ဧဝံ၊ ဤသို့

၁-သဇ္ဇလသရုက္ခာဒိ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏။ ပွဲလျက်အစေးထွက်သောသစ်ပင်စသည်-
ဟုပေး။ သက္ကတအဘိဓာန်တစောင်၌ သဇ္ဇလသ-ကို အစေးထွက်သောသစ်ပင်တမျိုး-ဟု ဆို
၏။ အခြားတစောင်၌ကား သဇ္ဇ-ပင်မှ ထွက်သောအစေး-ဟုဆို၏။ မြန်မာစာမူတို့၌ ပွဲလျက်
ဟောပါဠိသည် သဇ္ဇလသ-ဟူ၍၎င်း၊ သဇ္ဇလသ-ဟူ၍၎င်း ၂-မျိုးကွဲလျက်ရှိ၏။ ထိုတွင်
သဇ္ဇလသ-ဟူသောပုဒ်သည် သက္ကတနှင့်ညီ၏။

သဘောရှိကုန်သော။ တရုပဏ္ဏာနိ၊ သစ်ရွက်တို့ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။
 ပစ္စက္ခတောဝေ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်သာလျှင်။ နိစ္စသည၊ ကို။ ပန္နဒတိ ပဇဟတိ၊
 ပယ်စွန့်၏။ အနိစ္စသညာဝေ၊ သည်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုရုက္ခမှတင်ဆောင်
 သောရဟန်းအား။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဘဂဝကော၊ ၏။ ဇာတိဗောဓိဓမ္မစက္ကပဝတ္တနပရိနိဗ္ဗာနာနိ၊ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း၊
 ဘုရားဖြစ်ကော်မူခြင်း၊ ဓမ္မစကြာကိုဟောတော်မူခြင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်း
 တို့သည်။ ရုက္ခမူလေယေဝ၊ ခြံသာလျှင်။ ဇာဘာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဗုဒ္ဓဒါယဇံ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၀-အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃။ ရုက္ခမူလံ ပဋိက္ခိပါမိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကေ၊ ဤမျှကို။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
 ဆန္တံ၊ အမိုးကို။ အပုဋိက္ခိတ္တမေဝ၊ မပယ်အပ်သေးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆန္တု ရုက္ခမူလန္တု ပဋိက္ခိပါမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဋိယောဂံပဋိက္ခေပေန၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်ကို ပယ်သော
 အားဖြင့်။ ဓုတင်္ဂဿ၊ ကို။ သမာဒါနံ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ အညထာ၊
 ဖြင့်။ နော(ဣဇ္ဈတိ)၊ မပြည့်စုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဓမ္မဿဝနာယာတိ
 ဣမိနာဝ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေန္တေနာပိ၊ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်လည်း။ (ပဝိသိတုံ ဝနုတိ-၌ စပ်) ဥပေါသထဒိဝသာဒိသု၊ ဥပုသ်နေ့စသည်
 တို့၌။ သုဏန္တာနံ၊ နာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ၊ စိတ်ကိုစောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ။ တေဟိ၊ ထိုတရားနာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယာစိတေန၊
 တောင်းပန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဆန္တံ၊ အမိုးသို့။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝနုတိ၊ အပ်၏။
 ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ဟောပြီး၍။ အဗ္ဗောကာသောဝ၊
 ဟင်းလင်းပြင်အရပ်သို့သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ ၏။ ရုက္ခမူလိကဿာပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား
 လည်း။ ဇေသဝ နယော၊ တည်း။ ဥပေါသထတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဥပေါသထ-
 ကမ္မာယ၊ ဥပုသ်ကံအလိုငှါ။ ဥဒ္ဓိသန္တေနာတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တို့အား။
 ဥဒ္ဓေသံ၊ ပါဠိရွတ်ဆို၍ သင်ပြခြင်းကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးသောရဟန်းသည်။
 ဥဒ္ဓိသာပေန္တေနာတိ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော
 ပါဠိကို။ ဂဏုန္တေန၊ လိုက်၍သင်ယူသော ရဟန်းသည်။ မဂ္ဂမဇ္ဈေ ဌိတံ သာလန္တိ၊
 ကား။ သီဟဋ္ဌဒီပေ ဝိယ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ကဲ့သို့။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ အနောက္ကမ္မ၊
 မဖဲမူ၍။ ဥဇုကမေဝ၊ ဖြောင့်စွာသာလျှင်။ ပဝိသိတဗ္ဗသာလံ၊ ဝင်အပ်သော
 စရပ်ကို။ အသာရုပ္ပတ္တာ၊ မလျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဂေန၊
 လျင်စွာ။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န ဝနုတိ၊ မအပ်။ ယာဝ ဝဿုပရမာ၊ မိုသ်းစသည်တိုင်အောင်။

ဌတော၊ ဤ။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဓုတဂ်ဘေဒေါ၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၁၀၀] ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ အန္တောနာမ၊ အတွင်းမည်သည်။ ရုက္ခမူလံ၊
သစ်ပင်ရင်းတည်း။ ပဗ္ဗတဿ၊ တောင်၏။ (အန္တော)ပန၊ သည်ကား။ ပဗ္ဗာရ-
သဒိသော၊ တောင်ဝှမ်းနှင့်အလားတူသော။ ပဗ္ဗတပဒေသော၊ တောင်၏တစိတ်
အရပ်တည်း။ အစ္ဆန္ဒမရိယာဒန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဝသောဒကံ၊
မိုဏ်းရေသည်။ အန္တော၊ သို့။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဆဒနသခေပေန၊
အမိုး၏အသွင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အကတမရိယာဒံ၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား
မရှိသောအရပ်ကို။ ပန၊ ဆက်။ ပဗ္ဗာရဿ၊ တောင်ဝှမ်း၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။
ဝသောဒကံ၊ သည်။ စေ ပဝိသတိ၊ အကယ်၍ ဝင်ငြားအံ့။ အဗ္ဘောကာသ-
သခေပမေဝ၊ အဗ္ဘောကာသဟု ရေတွက်အပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ပဝိသတိ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ သာခါမဏ္ဍပေါတိ၊
ကား။ ရုက္ခသာခါဟံ၊ သစ်ကိုင်းသစ်ခက်တို့ဖြင့်။ ဝိရဠစ္ဆန္ဒမဏ္ဍပေါ၊ ကဲ့ကဲ့
မိုးအပ်သောမဏ္ဍပ်တည်း။ ပီဌပဋေ၊ ဋဟူသည်။ ခလိတ္ထဒ္ဓသာဋကော၊ ကံ
စီရည်ဖြင့် တောင့်တင်းသော ပုဆိုးတည်း။

ယထာဝုတ္တပဗ္ဗာရာဒိကေ၊ တောင်ဝှမ်းစသည်တို့ကို။ ဌပေတော၊ ဤ။ ပဝိဋ္ဌက္ခ-
ဏေ၊ ဝင်ပြီးသောခဏ၌။ ဓုတဂ်ံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဇာနိတောတိ၊ ကား။ ဓမ္မဿဝနာဒိအတ္ထံ၊ ငှါ။ ဆန္တံ၊ သို့၎င်း။
ရုက္ခမူလံ၊ သို့၎င်း။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ နိသိန္နော၊ နေလတ်သော်။ ဣဒါနိ၊ ၌။
အရုဏော၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ တက်၏။ ဝါ၊ တက်လာဘုံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတော၊
သိလျက်။ ။ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ရုက္ခမူလေပိ၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်း။
နိဝါသဖာသုကတာ၊ နေခြင်းငှါ ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထေဝ၊
ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ အာသဂ်-
ပဗ္ဗကော၊ ငြိကပ်ခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ အာဝါသပလိဗောဓော၊ သည်။ သိယာ၊
ဖြစ်နိုင်သေး၏။ အဗ္ဘောကာသေ ပန၊ ၌ကား။ န (သိယာ) မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဣဓေဝ၊ ဤဟင်းလင်းပြင်၌သာလျှင်။ အာဝါသပလိဗောဓပစ္စေဒေါ၊
ပြတ်စဲခြင်းဟူသော။ အာနိသံသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပသံသာယာနုရူပတာတိ၊
ကား။ အနိကေတာတိ၊ အိမ်မရှိကုန်ဟူ၍။ ဝုတ္တပသံသာယ၊ ဆိုအပ်သော
ချီးမွမ်းခြင်းအား။ အနာလယဘာဝေန၊ မှီတယ်ရာအိမ်မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
အနုစ္ဆဝိကတာ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်တည်း။ နိဿဂ်တာတိ၊ ကား။ အာဝါသ-
ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေနော၊ နေရာအရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်
သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာအရပ်၌။ နိဿဂ်တာ၊ ငြိကပ်ခြင်း ကင်းသည်၏
အဖြစ်တည်း။ အသုကဒိသာယ၊ ဤအမည်ရှိသောအရပ်၌။ ဝသနဌာနံ၊ နေရာ

အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တု၊ ငှါ။
 နေဝ သက္ကာ၊ မစမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေသဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
 ပရိဝိတက္ကဿ၊ ကြိုတင်၍ ကြံစည်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ စာတုဒ္ဓိ-
 သော၊ မည်၏။ မိဂဘူတေနာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၏
 မရှိခြင်းကြောင့်။ မိဂဿ ဝိယ၊ သမင်၏စိတ်ကဲ့သို့။ ဘူတေန၊ ဖြစ်သော။
 သိတောတိ၊ ကား။ နိဿိတော၊ မှီသော။ ဝိန္ဒတိတိ၊ ကား။ လဘတိ၊ ရ၏။

ဣတိ၊ ကား။ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၁-သောသနိသင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄။ န သုသာနန္တိ၊ ကား။ အသုသာနံ၊ သုသာန်မှတစ်ပါးသောအရပ်ကို။
 န-ကာရော၊ သည်။ အညတ္ထော၊ အညအနက်ရှိ၏။ သုသာနလက္ခဏာရဟိတံ၊
 သုသာန်လက္ခဏာမှကင်းသော။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ န တတ္ထာတိ၊ ကား။ သုသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပိတမတ္ထော၊
 ပိုင်းခြားအပ်ကာမျှ ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ဌ။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေအပ်။ ဟိ၊
 အကြောင်းကား။ နာမမတ္ထေန၊ အမည်မျှဖြင့်။ သုသာနလက္ခဏံ၊ သည်။
 န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ တေန၊ ကြောင့်။ န ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဈာပိတ-
 ကာလတော၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီးသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပ။ သုသာနမေဝ၊
 သုသာန်မည်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဆဝေန၊ သူသေကောင်
 သည်။ သယံတမတ္တာယ၊ အိပ်ပြီးကာမျှဖြင့်။ သုသာနလက္ခဏပုတ္တိတော၊
 သုသာန်လက္ခဏာသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဆဝသယနံ၊
 သူသေကောင်တို့၏ အိပ်ရာကို။ သုသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သောသနိကေန နာမ၊ သုသာန်စုတင်ဆောင်သော ရဟန်းမည်သည်ကား။
 အပ္ပကိစ္စေန၊ နည်းသောကိစ္စရှိသည်။ သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ၊ ပေါ့ပါးသော အသက်
 မွေးခြင်းရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တသ္မိံ ပန
 ဝသန္တေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ ဒုပ္ပရိဟာရံ၊ ဆောင်နိုင်
 ခဲ့၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တမေဝ ဒုပ္ပရိဟာရဘာဝံ၊ ထိုဆောင်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို
 ပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။
 [၁၀၁] ဥပ္ပန္နပရိဿယဝိသုတတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သုသာနံ နာမ၊ မည်သည်
 ကား။ မနုဿရာဟဿေယျကံ၊ လူတို့၏ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ပြုသင့်သောအမှုနှင့်
 ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတကမ္မာပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ အကတကမ္မာပိ၊ မပြုအပ်သေးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ဩသရန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 သုသာန်၌။ စောရေသု၊ တို့သည်။ (ပလာတေသု-၌ စပ်) ဘဏ္ဍာသာမိကေ၊

ဥစ္စာရှင်တို့ကို။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဘိက္ခုသမိပေ၊ ရဟန်း၏အနီး၌။ ဘဏ္ဍံ၊ ခိုးထုတ်
 ခိုးထည်ဥစ္စာကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍။ ပလာတေသု၊ ပြေးကုန်လတ်သော်။
 မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ စောရေတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။
 ပေါထေယျ၊ ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်ကုန်ရာ၏။ တဿာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟာရေ၊ ၌။
 သံသတ္ထေရံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဂေါစရဂါမေ၊ ၌။ ရညာ၊ မင်းသည်။ နိယုတ္တံ၊
 ခန့်ထားအပ်သော။ ရာဇယုတ္တကံ ဝါ၊ မင်းမှုထမ်းလူကြီးကိုသော်၎င်း။ အတ္တနော၊
 ၏။ သောသာနိကဘာဝံ၊ သုသာန်၌နေသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာပေတွာ၊
 သိစေ၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တာဒိသော ဝါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 အညော ဝါ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပရိဿယော၊ ဘေးရန်သည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်
 ၏။ စင်္ဂမန္တဿ၊ စကြံနံသွားသော ရဟန်းအား။ ယဒါ၊ ၌။ အာဠာဟနံ၊
 သူသေကောင် မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာအရပ်သည်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှုသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ တဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ သံဝေဂဇနနတ္ထံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေ
 ခြင်းငှါ။ တတ္ထ၊ ထိုသူသေကောင်မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကြည့်ရှုခြင်းကို။
 ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ စေလွှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အဒ္ဓကံ၊ ပ။ ကေန္တေ-
 နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အတ္တနော၊ ၏။ သောသာနိကဘာဝဿ၊ သုသာန်ခုတ်ဆောင်အဖြစ်၏။
 အပါကဋ္ဌဘာဝတ္ထံ၊ မထင်ရှားခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပ္ပထမဂ္ဂေန၊ သွားရိုးသွားစဉ်
 မဟုတ်သောလမ်းဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ အာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ
 သုသာနေ၊ ၌။ အယံ၊ သည်ကား။ ဝမ္ပိကော၊ တောင်ပို့တည်း။ အယံ၊ သည်ကား။
 ရုက္ခော၊ တည်း။ အယံ၊ သည်ကား။ ခါဏုကော၊ သစ်ငုတ်တည်း။ ဣတိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒိဝါယေဝ၊ နေ့ကပင်လျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊
 အပ်၏။ ဘယာနကန္တိ၊ ကား။ ဘယဇနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။
 ဝမ္ပိကာဒိ၊ တောင်၌ စသည်တည်း။ ကေနစိ၊ သော။ လေချပါသာအာဒိနာ၊
 ခဲ ကျောက်ခဲ စသည်ဖြင့်။ အာသန္ဓေ၊ အနီး၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ န ပဟရိတဗ္ဗာ၊ မပုတ်ခတ်အပ်ကုန်။ ပလလံ၊
 နှမ်းမှုန့်ကို။ ဝါ၊ နှမ်းထောင်းကို။ တိလပိဋ္ဌံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မာသမိဿံ၊
 ပဲကြီးနှင့်ရောသော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းသည်။ မာသဘတ္တံ၊ မည်၏။ ဂုဠာဒိတိ
 (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တိလသံဂုဠိကာဒိသနပူဝဉ္စ၊

၁-ပလလ-ပုဒ်ကို ထောင်းထုအပ်သောနှမ်း-ဟူ၍ သက္ကတ အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်တစောင်၌
 ပြဆို၏။ မဟာဋီ ၂-၃၅၅-၌ တိလပိဋ္ဌန္တိ တိလရုက္ခ-ဟု ဖွင့်၏။ သို့သော် ထိုအရာ၌ကား
 ဆီပုတ်အပ်ဆဲနှမ်းကို တိလပိဋ္ဌ-ဟုဆိုသောကြောင့် နှမ်းညက်ဆီထုံး-ဟူသော အနက်
 လည်း သင့်ပေသည်။

နှမ်းပျစ်မှု အစရှိသော အတုံးအခဲကိုလည်း။ သင်္ကဏာတိ၊ ဇာ။ ကုလဂေဟံ န ပဝိသိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပေတဓမ္မေန၊ သုသေကောင်မီးခိုးဖြင့်။ ဝါသိတတ္တာ စ၊ ထုံစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပိသာစာနုဗ္ဗတ္တာ စ၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေ တို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကုလဂေဟဿ၊ ဒကာ-ဒကာမအိမ်၏။ အဗ္ဗန္တရံ၊ အကွင်းသို့။ န ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ မဝင်အပ်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ဆဝဉ္စာဟော၊ သုသေကောင်ကို မီးရှို့ခြင်းသည်။ ဓဝဉ္စာဟော၊ မည်၏။ မတဉ္စာတကာနံ၊ သေလေသုနှင့်စပ်သော ဆွေမျိုးတို့၏။ (ရောဒနံ-ဥစပ်) တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ရောဒနံ၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ဓဝရောဒနံ၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ စျာပိတ။ ပ။ ယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ခွဲ။ ပဋိက္ကမိတံ၊ သုသာန်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုသာနံ အဂတဒိဝသေတိ၊ ဟူ၍။ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကော၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

သုသာနေ၊ ခွဲ။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ်။ သိဝထိကဒဿနေန၊ သင်္ချိုင်းကို မြင်သဖြင့်။ မရဏဿတိပဋိလာဘော၊ မရဏဿတိကိုရခြင်း၎င်း။ တတော ဇေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိတာ၊ မမေ့မလျော့နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်၌။ ဆဋ္ဌိတဿ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ မတကဋ္ဌေ-ဝရဿ၊ သုသေကောင်ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ အသုဘနိမိတ္တာဓိဂမော၊ အသုဘနိမိတ်ကိုရခြင်း၎င်း။ တတော ဇေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကာမရာဂ-ဝိနောဒနံ၊ ကာမရာဂကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း၎င်း။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ အသုစိဒ္ဓဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော၊ မစင်ကြယ် သည်၏အဖြစ်၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၏အဖြစ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့်။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။ ကာယသဘာဝဒဿနံ၊ ကိုယ်၏ သဘောမှန်ကိုမြင်ခြင်း၎င်း။ တတော စ၊ ထိုကိုယ်၏သဘောမှန်ကိုမြင်ခြင်း ကြောင့်၎င်း။ မရဏဿတိပဋိလာဘတော စ၊ မရဏဿတိကိုရခြင်းကြောင့်၎င်း။ သံဝေဂပဟုလတာ၊ သံဝေဂအဖြစ်များခြင်း၎င်း။ ဗျာဓိကာနံ စ၊ နာကုန်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ ဇရာဇိဏ္ဏာနဉ္စ၊ အိုမင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ မတာနံ၊ သေသောသူ တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုသုသာန်၌။ ဒဿနေန၊ မြင်တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ အာရောဂျ-ယောဗ္ဗနဇီဝိတမဒပ္ပဟာနံ၊ ကျန်းမာခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်း၊ ပျို့နုခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်း၊ အသက်ရှင်ခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်ယစ်ခြင်းတို့ကို ပယ်ခြင်း၎င်း။ ခုဒ္ဒကဿ စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟတော စ၊ ကြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘယဿ၊ ဘေးကို။ အဘိဘဝနတော၊ လွမ်းမိုးခြင်းကြောင့်။ ဘယဘေရဝသဟနတာ၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို သည်းခံနိုင်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ သံဝိဂ္ဂဿ၊ ထိတ်လန့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယောနိသော၊ သင့်သောအားဖြင့်။

ပဒဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမနုဿာနံ၊ နတ်တို့၏။ ဂရုဘာဝနီယတာ၊ အလေးပြုအပ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဒ္ဒါဂတမ္ပိတိ၊ ကား။ သုတ္တမ္ပိ၊ အိပ်ပျော်နေသော်လည်း။ သုပိနန္တေပိ၊ အိပ်မက်၌သော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ သောသာနိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၀၂] ၃၅။ သေနာသနဂါဟဏေ၊ ကျောင်းကို ခံယူစေရာ၌။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ဂဟဏံ စ၊ ယူခြင်းသည်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤကျောင်းသည်။ သုန္နရံ၊ ကောင်းသလော။ ဣဒံ၊ သည်။ န သုန္နရံ၊ မကောင်းသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတုလယိတွာ၊ နှိုင်းချိန်၍။ ပုစ္ဆနာ စ၊ မေးခြင်းသည်၎င်း။ ဩလောကနာ စ၊ ကြည့်ခြင်းသည်၎င်း။ သေနာသန-
လောလုပ္ပံ၊ မည်၏။ တုဋ္ဌဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တုဿိတဗ္ဗံ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲအပ်၏။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းတိုက်၏။ ပရိယန္တဘာဝေန၊ အစွန်ကျသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုရေတိ ဝါ၊ ဝေးသလောဟူ၍၎င်း။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောသူတို့၏။ သန္နိပါတ-
ဋ္ဌာနာဒိနံ၊ စည်းဝေးရာဌာန စသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အစွာသန္နေတိ ဝါ၊ အလွန်နီးသလောဟူ၍၎င်း။ ပုစ္ဆိဟံ၊ မေးခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ (ကဿ၊ ကား။) ပုစ္ဆနေနပိ၊ မေးခြင်းဖြင့်လည်း။ အဿ ဓုတင်္ဂဿ၊ ဤဓုတင်၏။ သံကိလိဿနတော၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်တည်း။ ဩလောကေတုန္တိ၊ ကား။ လောလုပ္ပဝသေန၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သော တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿိတုံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ။ သစဿ တံ န ရုစ္စတီတိ၊ ကား။ အဿ ယထာ-
သန္တတိကဿ၊ ထိုယထာသန္တတိကဓုတင်ဆောင်သောရဟန်းအား။ ယထာ-
ဂါဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော။ တံ သေနာသနံ၊ ထိုကျောင်း
သည်။ အဖာသုကဘာဝေန၊ မချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သစေ န ရုစ္စတိ၊
အကယ်၍ မနှစ်သက် မသင့်လျော်ငြားအံ့။ ။မုဒုကဿ၊ အား။ ရောဂေ၊ သည်။
အသတိ၊ သော်။ ယထာဂါဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော
ကျောင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အညဿ၊ သော။ သေနာသနဿ၊
ကျောင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ လောလုပ္ပံ၊ မည်၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ အား။
ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဩလောကနာ၊ သည်။ (လောလုပ္ပံ၊ မည်၏။) ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ အား။
ပုစ္ဆနာ၊ သည်။ (လောလုပ္ပံ၊ မည်၏။) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့
အားလည်း။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်
သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဥဋ္ဌာပနီယာနမ္ပိ၊ ထစေအပ် (ထစေကောင်း)သော သီတင်းငယ်တို့ကိုသော်လည်း။ အနုဋ္ဌာပနေန၊ မထစေသဖြင့်။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏။ ဟိတေသိတာ၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ တာယ၊ ထိုအကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကရုဏာဝိဟာရာနုဂုဏတာ၊ ကရုဏာဝိဟာရအားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သုန္ဒရာသုန္ဒရဝိဘာဂါ-ကရုဏတော၊ ကောင်းသည် မကောင်းသည်ဟု ဝေဖန်ခြင်းကို မပြုခြင်းကြောင့်။ ဟိနပဏိတဝိကပ္ပပရိစ္ဆာဂေါ၊ ယုတ်ညံ့သည် ကောင်းမြတ်သည်ဟု ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်ခြင်း၎င်း။ တေန၊ ဖြင့်။ တာဒိလက္ခဏာနုဂုဏတာ၊ တာဒိလက္ခဏာအားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနုရောဓဝိရောဓပ္ပဟာနံ၊ လိုက်လျောလျက် နှစ်သက်ခြင်း ဆန့်ကျင်လျက် မနှစ်သက်ခြင်းတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဩကာသာဒါနတော၊ ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးခြင်းကြောင့်။ ဒွါရပိဒဟနံ၊ တံခါးကို ပိတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာသန္တတရာမတန္တိ၊ ကား။ ယထာ-ဂါဟိတေ၊ အကြင်အကြင် ခံယူစေအပ်ပြီးသော။ ယထာနိဒ္ဒေ၊ အကြင်အကြင် ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော။ သေနာသနေ၊ ဌ။ အဘိရတဘာဝံ၊ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။

ဣတိ၊ ကား။ ယထာသန္တတိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၃-နေသဠိကင်္ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ သေယျန္တိ၊ ကား။ ဣရိယာပထလက္ခဏံ၊ ဣရိယာပုထ်လက္ခဏာရှိသော။ သေယျံ၊ လျောင်းခြင်းကို။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တပုဋ္ဌိက္ခေပနေဝ၊ ထိုလျောင်းခြင်းကို ပယ်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တဒတ္တာ၊ ထိုလျောင်းခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော။ (သေယျာ-ဌံ စပ်) ဖဉ္ဇော၊ ညောင်စောင်း။ ဘိသိ၊ ဘုံလျှို့။ ဣတိ ဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သေယျာ၊ အိပ်ရာတို့သည်၊ ဝါတို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ ဝေ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ နေသဠိကောတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သယနံ၊ လျောင်းခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်၍။ နိသဇ္ဇာယ ဝေ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဟရိတုံ၊ ၄။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဌ။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဌ။ သေယျာ ဝေ၊ လျောင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဋိယောဂိနိ၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော ဣရိယာပုထ်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အနိဋ္ဌတ္တာ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အသမ္ဘဝတော စ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ပဋိယောဂိ၊ တို့သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကောသဇ္ဇပက္ခိယော၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌ဖြစ်သော။ ဣရိယာပထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဌ။

ပဋိယောဂိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတရေ၊ ပုထ်တို့ကို။ န (ဣစ္ဆိတာ)၊ ကုန်။ ဌာနဂမနောဟိ၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်းတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိသဇ္ဇာယ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယာပေတုံ၊ မျှစေခြင်းငှါ။ တဏှာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ န စ သက္ကာ၊ စွမ်းလည်း မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေယျာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ပဋိယောဂိနိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ တေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စက်မိတဗ္ဗံ၊ စကြံ သွားအပ်၏။ အဟံ၊ သည်။ နေသဇ္ဇိကော၊ သူတည်း။ ဣတိ၊ သို့လုံးသွင်း၍။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ အလုံးစုံသောညဉ့်ပတ်လုံး။ န နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်မနေအပ်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဣရိယာပထန္တရာနုဂ္ဂဟိတော၊ ဣရိယာပုထ် တပါးသည် ချီးမြှောက်အပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ မနသိကာရက္ခမော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ ခန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၀၃] စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ ပါဒါ စ၊ အခြေတို့၎င်း။ ပိဋ္ဌိ- အပဿယော စ၊ နောက်မှီတံကဲ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ပဉ္စင်္ဂေ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော အင်းပျဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌနိဟိ စ၊ အပေါင်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပိဋ္ဌိ- အပဿယေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဉ္စင်္ဂေ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥဘောသု ပဿေသု စ၊ နံပါးနှစ်ဖက် တို့၎င်း။ ပိဋ္ဌိပဿေ စ၊ နောက်ကျောဖက်၎င်း။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ။ အပဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ နေသဇ္ဇိကဿ၊ နေသဇ္ဇိဓုတင်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနေသဇ္ဇိကတော၊ မဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသေသော၊ ကား။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဟံ၊ ယူခြင်းကို။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ ထေရောပယိတိ၊ ဟူ၍။ အဘယတ္ထေရော၊ ကို။ နိဒဿိတော၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်၏။

ဧတေန၊ ဤဓုတင်ဖြင့်။ ဥပစ္ဆေဒိယတိ၊ ဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစ္ဆေဒနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနိဗန္ဓုပစ္ဆေဒဿ၊ ခိတ်အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ခြင်းကို။ သာဓကတမဘာဝေါ၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်း၏။ အလိနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကတ္တာ၊ တွန့်ဆုတ် ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂသပ္ပါယတော၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အားထုတ်ခြင်းအား လျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါသာဒိကဣရိယာပထတော၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်သော ဣရိယာပုထ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိရိယာရမ္ဘာနုကူလတော၊ ဝိရိယကိုအားထုတ်ခြင်းအားလျော်သည်၏အဖြစ် ဟူသည်။ ဝိရိယသမတာယောဇနဿ၊ ဝိရိယညီမျှသည်၏အဖြစ်ကိုယှဉ်စေခြင်း

အား၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်းအား။ အနုစ္စဝိကတာ၊ တည်း။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်
 ပင်လျှင်။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော သီလ စသော အကျင့်
 ပဋိပတ်ကို။ အနုပ္ပဟနတာ၊ ပွားစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 ပဏိဓာယာတိ၊ ကား။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တနန္တိ၊ ကား။ ဥပရိမကာယံ၊
 အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ဝိကမ္ပေတိတိ၊ ကား။ စာလေတိ၊ လှုပ်စေ၏။ ဣစ္ဆာ-
 ဝိဿာယံ၊ အလို၏ပျက်စီးခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ ဝတန္တိ၊ ကား။ ဓုတင်္ဂ၊ ကို။

ဣတိ၊ ကား။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့။ ကုသလာနိ၊
 ကုသိုလ်တို့တည်း။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့။
 အဗျာကတာနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။
 ပဋိပတ္တိပုရဏတ္ထံ၊ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ဖြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။
 ပရိဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။) ခိဏာသဝါ၊ တို့သည်။ ဖာသုဝိဟာရတ္ထံ၊ ငှါ။
 ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ပရိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုသလမ္ပိ ဓုတင်္ဂန္တိ၊ ကား။ အကုသလ-
 စိတ္တေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဓုတင်္ဂသေဝနာ၊ ဓုတင်္ဂကိုမှီဝဲခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။
 ယေန အကုသလစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ၏။ အာရညိကတ္ထံ၊ တော၌
 နေလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကုသိုလ်စိတ်သည်။
 ဓုတင်္ဂံ နာမ၊ ဓုတင်္ဂမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ လက္ခဏာ-
 ဘာဝတော၊ ဓုတင်္ဂလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ကိလေသာနံ၊
 တို့ကို။ ဓုနနတော၊ ခါထုတ်တတ်သောကြောင့်။ ဓုတဿ၊ ဓုတမည်သော။
 ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ (အင်္ဂတ္ထံ-ဟူသောပုဒ်တွင် အင်္ဂ-ဟူသော ပုဒ်တစိတ်-၌ စပ်)
 ဉာဏဿ ဝါ၊ ဉာဏ်၏၎င်း။ စေတနာယ ဝါ၊ စေတနာ၏၎င်း။ (အင်္ဂတ္ထံ-ပုဒ်တွင်
 တ္ထ-ပစ္စည်း၌ စပ်) ယံ ဣဒံ အင်္ဂတ္ထံ၊ အကြင်အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကြောင်းအင်္ဂါ၏အဖြစ်သည်။ အကုသလဓမ္မေသု၊
 တို့၌။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရညဝါသာဒိမတ္တေန၊
 တော၌နေခြင်း စသည်မျှဖြင့်။ အာရညိကာဒယော၊ တော၌နေလေ့ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့သည်။ တာဝ ဟောန္တု၊ ဖြစ်တန်စေကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ဖြစ်သော်လည်း။ အာရညိကင်္ဂါဒိနိ၊ အာရညိကင်္ဂဓုတင်္ဂ စသည်တို့သည်။ န
 ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ န
 မယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဣမာနီတိ၊ ကား။

ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝစနတ္ထနိဒ္ဒေသေ၊ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ပြုရာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ အကုသလေန၊ ဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သောသူသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဓုနနဋ္ဌေန၊ ခါထုတ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဓုတော နာမ၊ မည်သည်။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ တောနိ သမာဒါနာနိ၊ ဤသမာဒါနစေတနာတို့သည်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။ တေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဌမေန၊ မဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေနပိ၊ ကပ်ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ န။ပ။ဓုနာတိတိ၊ ကား။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ အပ္ပဋ္ဌိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သောကြောင့်။ န စ ဓုနာတိ ဧဝ၊ မခါထုတ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယေသံ သမာဒါနာနံ၊ အကြင်သမာဒါနစေတနာတို့၏။ (အင်္ဂံ-၌ စပ်) တံ အကုသလံ၊ သည်။ ဉာဏံ ဝိယ၊ ဉာဏ်ကဲ့သို့။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ [၁၀၄] ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ဗဟုဗ္ဗိ ဝစနတ္ထပြု၍။ တာနိ၊ ထိုသမာဒါနစေတနာတို့ကို။ ဓုတင်္ဂါနိတိ၊ ဓုတင်္ဂတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျ၊ ဆိုအပ်ကုန်ရာ၏။ ဣမိနာ၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ဒုတိယေန၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာပိ အကုသလန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားရပ်၌။ (ပဌမန္တနှင့် အာဒိ-ကား မသင့်၊ အာဒိမိ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏) တတိယ-အတ္ထဝိကပ္ပဝသေန၊ တတိယအတ္ထဝိကပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) တသ္မာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ ဝုတ္တဿေဝ၊ ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ နိဂပနံ၊ နိဂုံးအုပ်သောစကားတည်း။

ယေသန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အဘယဂိရိဝါသိကေ၊ အဘယဂိရိဝါသိဂိုဏ်းသား တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသိ ဂိုဏ်းသားတို့သည်။ ဓုတင်္ဂံ နာမ၊ မည်သည်။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ ပညတ်ဖြစ်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုပညတ်ဓုတင်္ဂ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှား မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဓုနနဋ္ဌေနပိ၊ ခါထုတ်ခြင်း အနက်သဘောသည်လည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သမာဒါတဗ္ဗတာ စ၊ ကောင်းစွာ ခံယူအပ် ဆောက်တည်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ (န သိယာ၊ ရာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသိဂိုဏ်းသားတို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကုသလတ္တိကဗ်နိမုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိပက္ခေ၊ ပညတ်အဖို့၌။ ဧတေ ဒေါသာ၊ ဤဆိုခဲ့သော အပြစ်

ဒေါသတို့ကို။ ဒုန္နိဝါရာ၊ တားမြစ်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဝါ၊ မတားမြစ်နိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂီရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
 န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ စေတနာပက္ခောယေဝ၊ စေတနာအဖို့ရှိသည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ဝုတ္တနယော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ စုတဂုဏာ၊ ဤစုတင်
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ကုဘလတ္တိကေ၊ ဌ။ ပဌမတတိယပဒသင်္ဂဟိတာ၊ ပဌမပုဒ်
 တတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ အချို့။
 သုခါယ ဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့။
 အဒုက္ခသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။
 သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ ဝိပါကဓမ္မတရားတို့တည်း။
 သိယာ၊ အချို့။ နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မတရား
 တို့တည်း။ သိယာ၊ အချို့။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ၊ နိယာတရားတို့တည်း။ သိယာ၊
 အချို့။ အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ၊ သိကတရားတို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊
 ဤနည်းဖြင့်။ သေသတိကဒုကပဒေကိပိ၊ ကြွင်းသော တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့်
 လည်း။ နေသံ၊ ထိုစုတင်တို့ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝိဘာဝေ-
 တဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စုတကိလေသော၊
 မည်သည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
 စုတင်သေဝနာမုခေန၊ စုတင်ကိုမှီဝဲခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ကိလေသေ၊
 တို့ကို။ ဝိဓုနိတွာ၊ ခါထုတ်၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စုတကိလေသော ပုဂ္ဂလောတိ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊
 အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယေန၊
 ဖြင့်။ ကိလေသဓုနနော၊ ကိလေသကို ခါထုတ်တတ် ဖျက်ဆီးတတ်သော။
 ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။
 (ကိလေသဓုနနော၊ သော။ ဓမ္မော၊ ၏။) ပရိယာယေန ပန၊ ပရိယာယ်
 အားဖြင့်ကား။ ဝိပဿနာဉာဏာဒိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် စသည်သည်။ (ကိလေသ-
 ဓုနနော၊ သော။ ဓမ္မော၊ မည်၏။) ဟေဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အောက်ထစ်ဆုံး
 အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ စုတင်စေတနာသမ္ပယုတ္တဉာဏံ၊ စုတင်စေတနာနှင့်
 ယှဉ်သောဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စုတံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။
 စုတဝါဒေ၊ ကို။ ဒဿေတဗ္ဗေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 စုတဝါဒဘေဒေန၊ စုတဝါဒပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အပြားအားဖြင့်။ စုတော၊ စုတပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ (ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ စုတဘေဒေန၊ စုတ
 ပုဂ္ဂိုလ်အပြားအားဖြင့်။ စုတဝါဒေါပိ၊ စုတဝါဒပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဒုဝိဓော၊
 သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ စ၊ ထိုစုတပုဒ် စုတဝါဒပုဒ်

တို့၏၎င်း။ တဒုဘယပဋိက္ခေပဿ စ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့ကို ပယ်မြစ်ခြင်း၏၎င်း။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကံ၊ လေးခုအပေါင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်သင့်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလေးခုအပေါင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အတ္ထိ
ဓုတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တယံဒန္တိ၊ ကား။ နိပါတော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုနိပါတ်၏။ သော အယန္တိ၊
ဟူ၍။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) ဓုတဓမ္မာ နာမာတိ၊ ကား။ ဓုတဂ်-
သေဝနာယ၊ ဓုတင်ကိုမှီဝဲခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။
ဓုနနဝသေန၊ ခါထုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
(ဥပကာရကာ-ဌာဝပ်) ဓုတောတိ၊ ဓုတဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သော
အမည်ရှိသော။ ဓုတဂ်စေတနာယ၊ ဓုတင်စေတနာအား။ ဥပကာရကာ၊ ကျေး
ဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။
ဓုတဓမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ အသမ္ပတ္တသမ္ပတ္တေသု၊ မရောက်အပ်သေး ရောက်အပ်
ပြီးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မရအပ်သေး ရအပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့
၌။ အလုဗ္ဘနာကာရေန၊ မမက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ အပ္ပိစ္ဆတာ စ၊ သည်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌိတာ စ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထတော၊
သရုပ်တရာ ကိုယ်အားဖြင့်။ အလောဘော၊ အလောဘပင်တည်း။ ပစ္စယဂေဓာ-
ဒိဟေတုကာနံ၊ မက်မောခြင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ လောလ-
တာဒီနံ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီခြင်းအစရှိကုန်သော။ သံကိလေသာနံ၊ သံကိလေသ
တရားတို့ကို။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ [၁၀၅] လိခနတော၊ ခြစ်ထုတ်တတ်သော
ကြောင့်၎င်း။ ဆေဒနတော၊ ဖြတ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ ဂဏသင်္ဂဏိကာဒိ-
ဘေဒတော၊ ဂဏသင်္ဂဏိကာ စသည်အပြားရှိသော။ သံသဂ္ဂတော၊ ရောယှက်
ခြင်းမှ။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဝိဝေစနတော၊ ကင်းဆိတ်စေခြင်းကြောင့်၎င်း။ သလ္လေ-
ခတာ စ၊ သည်၎င်း။ ပဝိဝေကတာ စ၊ သည်၎င်း။ အလောဘော၊ အလောဘ၌
၎င်း။ အမောဟော၊ အမောဟ၌၎င်း။ (သိမ္မသာသင့်သည်) ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု
ဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သောတရားတို့၌။ အနုပတန္တိ၊ ကျရောက်ကုန်၏။
တဒန္တောဂဓာ၊ ထိုအလောဘအမောဟ၌အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ တပ္ပရိယာပနာ၊
ထိုအလောဘအမောဟ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသွာ၊
ကား။) တဒုဘယဿေဝ၊ ထိုနှစ်ပါး၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိဝိသေသဘာဝတော၊
ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣမေဟိ ကုသလဓမ္မဟိ၊ ဤကုသိုလ်
တရားတို့ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ အလိုရှိသည်တည်း။ ဣဒမတ္ထိ၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်
အလိုရှိသောသူ။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ (သမာဒိယတံ ပရိဟရတိ-တို့
၌စပ်) ပဗ္ဗဇိတေန နာမ၊ ရဟန်းမည်သည်ကား။ ပံသုကုလိကင်္ဂါဒိသု၊ ပံသုကု
ဓုတင်စသည်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သို့နှလုံးသွင်း၍။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း။ ဓုတဂုဏော၊ ဓုတင်

ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ သမာဒိယတိ စေဝ၊ ဆောက်တည်လည်းဆောက်တည်၏။
ပရိဟရတိ စ၊ ဆောင်လည်းဆောင်၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဆောက်တည်ကြောင်း
ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ဣဒမတ္ထိတာ ဉာဏမေဝတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသုတိ၊ ကား။
ဂဟပတိစိဝရာဒိသု၊ ဒကာလှူသောသင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ တေဟိ၊ တေဟိ
ဓုတင်္ဂေတိ၊ ထိုထိုဓုတင်တို့ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဝတ္ထုသု၊ ပယ်အပ်သောဝတ္ထုတို့၌။
လောဘန္တိ၊ ကား။ တဏှံ၊ ကို။ တေသ္မေဝ ဝါတိ၊ ကား။ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု ဝေ၊
တို့၌သာလျှင်။ အာဒိနဝပဋိစ္စာဒကန္တိ၊ ကား။ အာရက္ခဒုက္ခပရာဓိနဝုတ္တိစောရ-
ဘယာဒိအာဒိနဝပဋိစ္စာဒကံ၊ စောင့်ရှောက်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၊
သူတပါးနှင့်စပ်သောအသက်မွေးခြင်း၊ ခိုးသူဘေးအစရှိသောအပြစ်တို့ကိုဖုံးလွှမ်း
တတ်သော။ အနုညာတာနန္တိ၊ ကား။ သတ္တာရာ၊ သည်။ နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂ-
ဝသေန၊ ဆန္ဒရာဂကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုညာတာနံ၊
ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော။ သုခသမ္ပဿအတ္ထရဏပါဝရဏာဒိနံ၊ ချမ်းသာသောအတွေ့
ရှိသော အခင်းအရံစသည်တို့ကို။ ပဋိသေဝနမုခေနာတိ၊ ကား။ ပဋိသေဝန-
ဒွါရေန၊ မှီဝဲခြင်းကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ တေန လေသေန၊ ထိုမှီဝဲခြင်းဟူသော
အရိပ်အမြှက်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတိသလ္လေခမုခေနာတိ၊
ကား။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သလ္လေပပဋိပတ္တိမုခေန၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေ
သောအကျင့်ပဋိပတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌဓုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဝတ္တနကာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ကုန် အပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကိုသော်လည်း။ ပဋိက္ခိ-
ပနဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်း
အနက်တည်း။

သုခပကရဏသန္နိဿယော၊ ချမ်းသာသုခ၏အဆောက်အဦအာရုံဝတ္ထုလျှင်မှီ
ရာရှိသော၊ ဝါ၊ သုခဖြစ်ကြောင်းအာရုံလျှင်မှီရာရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဒုက္ခာယ၊
ဆင်းရဲသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဒုက္ခာပဋိပဒဉ္စ နိဿာယ ရာဂေါ ဝူပသမ္ပတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
သလ္လေခေါ နာမ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေသောနေခြင်းမည်သည်ကား။ သမ္ပ-
ဇာနဿ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမ္ပ-
ဇညေ၊ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်သည်။ သတိ၊ သော်။ (သတိ စ သမ္ပဇညေ-သိမ္မ) အပ္ပမာဒ-
သမ္ဘဝတော၊ ခြင်း၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ မောဟော၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌောဝ၊
ထောက်တည်ရာမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလ္လေခံ၊ ပ။ ပဟိယ-
တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထောတိ၊ ကား။ ဧတေသု ဓုတင်္ဂေသု၊ တို့တွင်။ တတ္ထောတိ၊
ကား။ အရညရက္ခမူလေသု၊ တောအရပ် သစ်ပင်ရင်းတို့၌။

သိသင်္ဂါနိတိ၊ ကား။ သိသဘူတာနိ၊ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊
ဝါ၊ ပြဓာန်းကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ဓုတင်တို့တည်း။ ကေသဉ္စိ၊

အချို့ကုန်သော။ ပရေသမ္ပိ၊ တပါးသောဓုတင်တို့ကိုလည်း။ နာနန္တရိကတယ
 ယ စ၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊
 မကင်းရာမကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သုကရတယ စ၊ ပြုလွယ်သည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သင်္ကဏှနတော၊ သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တမင်္ဂါနိ၊
 မြင့်မြတ်ပြဇာန်းသော အင်္ဂါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 အသမ္ဘန္တင်္ဂါနိတိ၊ ကား။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုသောဓုတင်တို့နှင့်။ သမ္ဘေဒရဟိ-
 တာနိ၊ ရောစပ်ခြင်း ကင်းကုန်သော။ ဝိသုယေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ မောဟစရိတဿ၊ အား၎င်း။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝစုတိ၊ တိုးပွား၏။ ဒေါသစရိတဿာပိ၊ အားလည်း။
 ကေစ္စ ဓုတင်္ဂံ၊ အချို့သောဓုတင်ကို။ သေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသည်ရှိသော်။ တံ၊
 ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ (ဝစုတိ၊ ၏) သုကုမာရဘာဝေန၊ အလွန်နူးညံ့သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ လူခပဋိပတ္တိံ၊ ခေါင်းပါးသောအကျင့်ပဋိပတ်ကို။ အသဟန္တဿ၊
 သည်းမခံနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။
 မဟာပုရိသဇာတိကဿ၊ ယောက်ျားမြတ် သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝစု-
 တေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥပနိဿယ-
 ရဟိတဿ၊ ဥပနိဿယကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဝစုတိ၊
 မတိုးပွား။ ။ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ကိလေသဓုနနဋ္ဌေန၊ ကိလေသာကို
 ခါထုတ်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ကေမေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်။ (ဟောတိ)
 ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ စေတနာသဘာဝတ္တာ၊ စေတနာသဘော ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤအတူတပါးတည်းသာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 သမာဒါနစေတနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၁၀၆] တေရသာပိ၊ တဆယ့်သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓုတင်္ဂါနိ၊
 တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ ပရိဟရန္တာနံ၊ ဆောင်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ (ဓုတင်္ဂါနိ၊
 တို့သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတှာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်း
 တို့အား။ တေရသန္နမ္ပိ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ဓုတင်တို့ကိုလည်း။ ပရိဟရဏဿ၊
 ဆောင်ခြင်း၏။ ကေဇ္ဈိယေဝ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်
 ခြင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။
 ကေပုဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ သဗ္ဗဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇေတံ၊ ငှါ။
 သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ အဗ္ဘောကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။
 ဝိဟရန္တဿ၊ အား။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ (ပရိဘုဉ္ဇေတံ၊ ငှါ။
 သက္ကောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ မေးဌားအံ့။) ဆန္တံ၊ အမှီးကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။
 ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။

ဆန္ဒေ၊ အမိုး၌။ အရုဏံ၊ အရုဏ်ကို။ ဥဋ္ဌာပိတမတ္တေ၊ တက်စေကာမူ၌။
ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဗ္ဘောကာသေ၊ ၌။ န(ဘိဇ္ဇတိ)၊ မပျက်။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘေဒဟေတုနေ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း၏။ အဘာ-
ဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တမ္ပ၊ ထိုရုက္ခမူရတင်သည်လည်း။ အရောဂမေဝ၊
ရောဂါမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ မပျက်သည်သာလျှင်တည်း။ သေနာသန-
လောလုပ္ပဿ၊ ကျောင်း၌လျှပ်ပေါ်ခြင်း၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ယထာ-
သန္တတိကင်္ဂံ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအတူမပျက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အာရညိကင်္ဂံ၊ ကို။ ဂဏမ္မာ၊ သြဟိယနသိက္ခာပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။
ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ၊ ကို။ အနတိရိတ္တဘောဇနသိက္ခာ-
ပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ (ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဝါရိတာယ၊ ပဝါရိတ်သင့်
ပြီးသော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်။ အတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို။ ကတု၊
ပြု၍။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ စ၊ ဆက်။ ကပ္ပိယေ၊ အပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မံ၊
၌။ သောလတာပဟာနာယ၊ လျှပ်ပေါ်သည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။
ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အကပ္ပိယေ၊ မအပ်သောဝတ္ထု၌။
န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သိက္ခာပဒေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။
ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ သံကစ္ဆိကစိဝရာဒိဟိ၊
ရင်လွှမ်းသင်္ကန်းစသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဉ္စပိ၊ ငါးထည်တို့သည်လည်း။
တိစိဝရသင်္ခမေဝ၊ တိစိဝရိက်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ ကတု၊ သွင်း၍။ အဋ္ဌေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ယထာဝုတ္တေသ္မတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တေရသသု၊
တို့တွင်။ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနဝိနယကမ္မာဘာဝတော၊ တိစိဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း
ဟူသော ဝိနည်းကံ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တေစိဝရိကင်္ဂံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။
သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသောစုတင်တို့ကို။ (ဝေဒိ-
တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) သတ္တာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနိနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တေသု၊ အဋ္ဌသု၊
တို့တွင်။ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနဝိနယကမ္မာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဧကံ၊ ကို။ ပဟာယ၊
၍။ သတ္တ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဌပေတွာ တေစိဝရိ-
ကင်္ဂန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ၊ ဤပါဌ်ကို။ အနုဝတ္တမာနမေဝ၊ အစဉ်လိုက်သည်ကို
သာလျှင်။ ကတု၊ ၍။ သတ္တ သိက္ခမာနသာမဏေရိနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ပတိရူပါနီတိ၊ ကား။ ဥပါသကဘာဝဿ၊ ဥပါသကာအဖြစ်အား။ အနုစ္ဆဝိကာနိ၊
သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကုန်၏။

ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဣတိ၊ ကား။ ဒုတိယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၃-ကမ္မဋ္ဌာနိကမာဏနိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ (၁၀၇-၁)

[၁၀၇] ၃၈။ အပ္ပိစ္ဆတဒိဟိတံ၊ ကာမံ။ အပ္ပိစ္ဆတဒိဟိတံ၊ ရမ္မဒိဟိတံ၊ အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ ကိလေသာကိုခေါင်းပါးစေခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ လုံ့လထုတ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ ပရိယောဒါတေတံ၊ ကာမံ။ သုဝိသုဒ္ဓေ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော။ နိရူပက္ခိလေသေ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ ဣမသ္မိသီလေတံ၊ ကာမံ။ ယထာဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ၊ ဤ။ စိတ္တံ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမမေဝ ဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကိုပင်လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အတိသခေပဒေသိတတ္တာတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ကော သမာဓိတံ၊ ကာမံ။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သရုပ်ကိုမေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ကေနဌေန သမာဓိတံ၊ ကာမံ။ ကေန အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သမာဓိတံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတံ၊ နည်း။ သမာဓိတံ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ကံ အဘိဓေယျတ္ထံ၊ အဘယ်သို့သော ဗျုပ္ပတ်အနက်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကတိဝိဓောတံ၊ ကာမံ။ ပဘေဒပုစ္ဆာ၊ အပြားကိုမေးသောပုစ္ဆာတည်း။

ကော သမာဓိတံ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကာမဉ္စ(ဟောတံ)၊ အကယ်၍ကာမံ ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ၊ အကဲ့အပြားရှိကုန်သောတရားတို့၏။ သရူပဝိဘာဂနံ၊ သရုပ်ကိုပြခြင်းသည်။ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေဝ၊ အကဲ့အပြားကို ပြခြင်းကိုအရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘာဂေါ၊ အကဲ့အပြားကို။ တာဝ၊ စွာ။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗော၊ ပြသင့်၏။ တံဒဿနေ စ၊ ထိုအကဲ့အပြားကို ပြရာ၌လည်း။ ဝါ၊ ပြခြင်းသည်လည်း။ (သတိ၊ ရှိသော်။) အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ သမာဓိ ဗဟုဝိဓောတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္ထံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဗဟုဝိဓောတိ၊ ကာမံ။ ကုသလာဒိဝသေန၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဝိဓော၊ များသောအပြားရှိ၏။ နာနပ္ပကာရကောတိ၊ ကာမံ။ အာလမ္ပန၊ ပ။ နာနပ္ပကာရော၊ အာရုံ၊ မနသိကာရ၊ ဆန္ဒ၊ ပဏိဓိ၊ အဓိမောက္ခ(ဝိမောက္ခ)၊ အဘိနိဟာရ၊ သညာတို့၏ ထူးသည်၏အဖြစ်စသည်အားဖြင့် အထူးထူးသောအပြားရှိ၏။ န သာဓေယျာတိ၊ ကာမံ။ လောကီယသမာ-

၁-အဆင်းစသောအာရုံ ကသိုဏ်းစသောအာရုံတို့ထူးသဖြင့် သမာဓိထူးခြားသည်၊ နှလုံးသွင်းမှုထူးသဖြင့် သမာဓိထူးခြားသည် ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူအပ်၏။ ထိုတွင်မနသိကာရသည် ယောနိသော အယောနိသောအားဖြင့် ကွဲပြား၏၊ ဆန္ဒသည် ဟိန မဇ္ဈိမ ပဏိတအားဖြင့် ကွဲပြား၏၊ ပဏိဓိ အဓိမောက္ခတို့ကွဲပြားပုံကို ကြံစည်အပ်၏၊ ဈာန်သမာဓိကို

ဓိဿ၊ လောကီသမာဓိကို။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္ထော၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်တည်း။ တဉ္စ၊ ထိုအနက်ကိုလည်း။ နသာဓေယျ၊ မပြီးစေရာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဈာနဝိမောက္ခာဒိသု၊ ဈာန်ဝိမောက္ခ စသည်တို့၌။ သမာဓိ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ တဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ လဗ္ဗ-မာနေဟိ၊ ရအပ်ကုန် ရနိုင်ကုန်သော။ ဝိဘာဂေဟိ၊ အကွဲအပြားတို့ဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇေန၊ ဖြေဆိုခြင်းကို။ ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဈာနဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ တို့၌။ အာဂတော၊ သော။ သဗ္ဗော၊ သော။ သမာဓိပ္ပဘေဒေါ၊ သမာဓိ၏ အပြားကို။ ဝါ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာစ သတိ၊ ထိုသို့ဖြေဆိုလတ်သော်။ လောကီယသမာဓိဿ၊ ၏။ ယွာယံ ဘာဝနာ-ဝိမိ၊ အကြင်ဘာဝနာ အစီအရင်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တဿ၊ ထို ဘာဝနာအစီအရင်ကို။ ဝိဿဇ္ဇနာယ၊ ငှါ။ ဩကာသောဝ၊ အခွင့်သည်ပင်လျှင်။ နဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ ကိဉ္စ၊ ထိုပြင်လည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ (ဘဝပ္ပဘေဒေါ-၌စပ်) တိကစတုက္ကဈာနိကေန၊ တိကဈာန် စတုက္ကဈာန်တို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဟိနာဒိဘေဒဘိန္နေန၊ ဟိနဈာန်စသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ပဝတ္တိဝိဘာဂေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဗြဟ္မပါရိ-သဇ္ဇာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝဝိဓော၊ ၉-ပါးအပြားရှိသော။ ဘဝပ္ပဘေဒေါ၊ ဘဝ၏အပြားသည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကေန၊ ပဉ္စမဈာန် နှင့်စပ်ဆိုင်သော။ (ပဝတ္တိဝိဘာဂေန၊ ဖြင့်။) ဝေဟပ္ပုလ္လဒိဝသေန၊ ဝေဟပ္ပုလ္လစ သည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသဝိဓော ဝါ၊ ၁၀-ပါး အပြားရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ (အသညသတ်နှင့် ဝေဟပ္ပုလ္လကို တပေါင်းတည်းယူ) ကော-ဒသဝိဓော ဝါ၊ ၁၁-ပါး အပြားရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ (ဝေဟပ္ပုလ္လ ၁၊ အသညသတ် ၁၊ သုဒ္ဓါဝါသ ၅၊ အရူပ ၄၊ ပေါင်း ၁၁-ဖြစ်သည်) ဘဝပ္ပဘေဒေါ၊ သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ သော ပဝတ္တိဝိဘာဂေါ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ၏ အကွဲအပြားကို။ ဝါ၊ သည်။ အယံ သောတိ၊ ထိုပဝတ္တိဝိဘာဂသည် ဤသည် ပင်တည်းဟူ၍။ နိဒ္ဓါရေတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။

တောင့်တခြင်း မဂ်ဖိုလ်သမာဓိကို တောင့်တခြင်းစသည်ဖြင့် ပဏိဓိကွဲပြားသည်ကို၎င်း၊ မိစ္ဆာ၊ သမ္မာအားဖြင့် အဓိမောက္ခကွဲပြားသည်ကို၎င်း ယူသင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ ဝိမောက္ခ-ဟု ရှိသော မြန်မာပါဌ်ဟောင်းအရဆိုလျှင် ဝိမောက္ခဈာန်အလိုအားဖြင့် ကွဲပြားသည်မှာ ထင်ရှား၏။ နောက်၌လည်း ဈာနဝိမောက္ခာဒိသု-ဟု ဆိုထားသောကြောင့် ဝိမောက္ခ-ဟု ရှိသောပါဌ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ ဈာန်ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တို့အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည် အဘိ-နိဟာရမည်၏။ ထိုအဘိနိဟာရကဲ့သို့ဖြင့်လည်း သမာဓိကွဲပြားသည်-ဟု ဆိုလို၏။ သညာကဲ့ သည်မှာ ထင်ရှား၏။

၁-သုတ္တန်နည်းအရဈာန်လေးပါးတို့တွင် ရှေးသုံးပါးကို တိကဈာန်ဟု ဆိုသည်။ အဘိဓမ္မာ နည်းအရဈာန်ငါးပါးတို့တွင် ရှေး ၄-ပါးကို စတုက္ကဈာန်ဟု ဆိုသည်။

ဝိက္ခေပါယ၊ ပျံလွင့်ခြင်းငှါ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ အဝိသယေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ (ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော အနက်သည်။ ဝိက္ခေပါယ၊ ငှါ။ သိယာ)ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ပင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရိ စ ဝိက္ခေပါယ သံဝတ္ထေယျာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇသုခ- ဝိပါကလက္ခဏာ၊ အပြစ်မရှိခြင်း ကောင်းသောအကျိုးကို ပေးခြင်းလက္ခဏာ ရှိသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာတည်း။ ဝါ၊ စိတ်၏တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်တည်း။

သမ္ပိဏ္ဏေန္တဿ၊ ဆပ်ပြာမှန်တို့ကို ပေါင်းစည်းစေသောရေ၏။ အာဓာနံ ဝိယ၊ ထားခြင်းကဲ့သို့။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ အဝိသာရဝသေန၊ မပျံ့ကြဲစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဓာနံ၊ ထားခြင်း သည်။ သမာဓာနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ အဝိသာရလက္ခဏော၊ မပျံ့ကြဲစေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္ပိဏ္ဏေနရသော စ၊ ပေါင်းစည်းစေခြင်း ကိစ္စ လည်းရှိ၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝိက္ခိပနဝသေန၊ မပျံ့လွင့်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဓာနံ၊ သည်။ သမာဓာနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ တနည်းအားဖြင့်။ သမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ [၁၀၈] ဝိက္ခေပဝိဂ္ဂသနရသော စ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကိစ္စလည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သွာယံ၊ ထိုသမာဓိသည်။ ကောရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိဟေတု၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သေ၊ ဤသမာဓိကို။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိ၊ တည်ကြောင်း။ သဏ္ဌိတိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြောင်း။ အဝဌိတိ၊ သက်ဝင်၍ တည်ကြောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကောရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ ကောရမ္မဏသဒ္ဓါသည်။ ဝါ၊ ကောရမ္မဏေဟု ဆိုခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ သန္တာနဌိတိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အစဉ်အဆက် အားဖြင့် တည်ကြောင်းအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အနက်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ဒီပစိဌိတိ၊ ဆီမီးလျှံ တို့၏ တည်ခြင်းကို။ နိဒဿိတာ၊ ဥပမာပြုအပ်၏။ အာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဗလေန၊ အားစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဝိက္ခိပမာနာတိ၊ ကား။ န ဝိက္ခိပမာနာ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်သည်။ ဝူပသမမာနာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့် ဉာဏ်၌ရှေးရှုထင်၏။ ဧတေန၊ အဝိက္ခိပမာနာဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝိက္ခေပ-

ပဋိပက္ခတံ၊ ပျံလွင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အဝိပ္ပကိဏ္ဍာတိ၊ ကား၊ အဝိသဋ္ဌာ၊ မပျံကြဲကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဤ။) ဧတေန၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ အဝိသာရလက္ခဏတံ၊ မပျံကြဲစေခြင်းလက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဿ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ဝိက္ခိပတိ၊ မပျံလွင့်တတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ တို့သည်။ န ဝိက္ခိပန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ ဧတဿ၊ ဤသမာဓိအား။ သော၊ ထိုမပျံလွင့်တတ်သော၊ ဝါ၊ မပျံလွင့်ကြောင်းဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ မည်၏။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံလွင့်ခြင်းကို။ ဝိဒ္ဓဿေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တထာ၊ ထိုဝိက္ခေပကို ဖျက်ဆီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓသနရသော၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ကြောင့်။ အဝိကမ္ပနဝသေန၊ မလှုပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့အား။ တံ၊ ထိုမလှုပ်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိကမ္ပနပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ မည်၏။ သုခန္တိ၊ သုခံဟူရာ၌။ နိရာမိသံ၊ အာမိသကင်းသော။ သုခံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

၃၉။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ နာမ၊ ဣမံ၊ ဣသံ၊ သမာဓိဿ၊ ၏။ အာဝေဏိကော၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ တေန၊ ထိုအဝိက္ခေပလက္ခဏာဖြင့်။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ကောစိ၊ သော။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပ။ ပ။ ဝိဇောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အပ္ပေန္နောဝိယ၊ သက်ဝင်စေသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကဏ္ဍော၊ သည်။ အပ္ပနာ၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ သော၊ ထိုဝိတက်ကို။ အပ္ပနာ၊ သက်ဝင်စေသည်။ ဗျပ္ပနာ၊ အထူးသက်ဝင်စေသည်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တပ္ပမုခတာဝသေန၊ ထိုဝိတက်အမှူးရှိသည့်အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရေ၊ ဖြစ်သော။ စျာနဓမ္မေ၊ ၌။ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေါဟာရကို။ (ကတော၊ ၏။) တဿ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာစျာန်၏။ အနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ၊ မဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဌာနမဟုတ်သော။ ပရိတ္တဇ္ဈာနေ၊ ကာမာဝစရစျာန်၌။ ဂါမာဒိနံ၊ တို့၏။ သမိပဋ္ဌာနေ၊ အနီးအရပ်၌။ ဂါမုပစာရာဒိသမညာ ဝိယ၊ ရှာ၏ဥပစာစသောအမည်ကဲ့သို့။ ဥပစာရဝေါဟာရော၊ ဥပစာသမာဓိဟူသော ဝေါဟာရကို။ တထာ၊ တူ။ (ကတော၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ဒုဝိဇောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣပ ပန၊ ဤပါ၌

ဌ်ကား။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဈာန်အလိုဖြင့်မသိအပ် - ဟူလို) ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်တရားကို။ လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ် အလွန်ပျက်တတ်သောအနက် ကြောင့်။ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုဝဋ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကေ၊ ၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘတ္ထ၊ ထိုလောက၌။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ အပရိယာပန္နတာယ၊ အတွင်းမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တရေ ဥတ္တိဏ္ဏော၊ ထွက်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရေ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ စိတ္တံ ဘာဝယံ-ဟူ သောဤပါဌ်၌။ လောကိယသမာဓိ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေန၊ ပွားစေအပ်သော တရားအဖြစ်ဖြင့်။ ကာမံ ဂယုတိ၊ ယူအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုလောကီ သမာဓိမှ။ ဣတရံ၊ တပါးသောလောကုတ္တရာသမာဓိကို။ နိဒ္ဒါရေတုံ၊ ထုတ်ဆောင် ခြင်းငှါ။ လောကိယ။ပ။ဒုခိဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေ- နာတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပိတိ- ကော၊ မည်၏။ ပီတိသမ္ပယုတ္တော၊ ပီတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို ရ၏။ တေဿ၊ ဤသမာဓိအား။ ပီတိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပိတိကော၊ မည်၏။ ပီတိဝိပ္ပယုတ္တော၊ ပီတိနှင့်မယှဉ်သောသမာဓိကို ရ၏။ တေသံ၊ ထိုသပ္ပိတိက နိပ္ပိတိကသမာဓိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ကေပ္ပါဒါဒိ- ဘာဝံ၊ စသည်အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၁၀၉] သုခသဟ- ဂတော၊ မည်၏။ သုခသမ္ပယုတ္တော၊ သုခနှင့်ယှဉ်သောသမာဓိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ ကို။ ဥပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ မဇ္ဈတ္တာကာရ- သဏ္ဌိတတ္တာ၊ အလယ်အလတ်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခကာရပုဝတ္ထိံ၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပေက္ခာတိ၊ အညီအမျှလျစ်လျူရှုတတ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ သုခသဟဂတပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သပ္ပိတိကော စ၊ သပ္ပိတိကသမာဓိကို၎င်း။ နိပ္ပိတိ- ကေကဒေသော စ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိတစိတ်ကို၎င်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက် - သိမ်းယူအပ်၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒေန ပန၊ ပုဒ်ဖြင့်ကား။ နိပ္ပိတိကေကဒေ- သောဝ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိတစိတ်ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ ပဒါနံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယတော စ၊ အကြောင်း အားဖြင့်၎င်း။ ဖလတော စ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ မဇ္ဈိမပဏီတေဟိ၊ အလတ် အမြတ် သမာဓိတို့အောက်။ နိဟိနေ၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသံ၊ ထို

အလတ်အမြတ်တို့၏။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့မှ။ ပရိဟိနော၊ ကင်းမဲ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဟိနော၊ ဟိနမည်၏။ အတ္တဝေဒနာ၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ပဓာနဘာဝံ၊ ပြဓာန်း
 သည်၏အဖြစ်သို့။ နိတော၊ ဆောင်အပ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ပဏိတော၊ မည်၏။
 ဥဘိန္နံ၊ အယုတ်အမြတ်နှစ်ပါးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။)
 မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေန၊
 သော၊ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွဖြစ်၏။ သဝိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သည်။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ၏။ သဝိစာရော၊ သည်။ သဝိတက္ကော စ၊
 သဝိတက္ကလည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ သဝိစာရော စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဝိတက္က-
 ဝိစာရမတ္တော စ၊ မတ္တသမာဓိကို၎င်း။ အဝိတက္ကာဝိစာရော စ၊ အဝိစာရသမာဓိ-
 ကို၎င်း။ ဂဟိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဝိစာရတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။
 ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂါဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။
 အဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်မရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ ဝိစာရ-
 မတ္တော စ၊ ဝိစာရမရှိသည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိတက္ကဝိစာရ-
 မတ္တော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္တော၊
 အထူးကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိ၊
 သည်။ ဝိတက္ကဝိသိဋ္ဌေန၊ ဝိတက်ဖြင့်ထူးခြားသော။ ဝိစာရေန၊ ဖြင့်။ သဝိစာရော၊
 မည်၏။ အယံ ပန၊ ဤသမာဓိသည်ကား။ ဝိတက္ကသင်္ခါတဝိသေသရဟိတေန၊
 ဝိတက်ဟုဆိုအပ်သော အထူးမှကင်းသော။ ဝိစာရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ (သဝိစာရော၊
 မည်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ မည်၏။ အထဝါ၊ တနည်း။
 ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟိနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဘာဝေန၊ ဝိတက်မရှိသဖြင့်။
 အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ ဝိစာရမတ္တော၊ မည်၏။ ဝိစာရတော၊ မှ။ အညဿ၊
 သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊ သမ္ပယုတ်တရားဖြစ်သော။ ကဿစိ၊
 တစုံတခု၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝိစာရမတ္တော၊ မည်သည်။) န၊
 မဟုတ်။ ဣတိ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဝိတက္ကဝစနေန၊ အဝိတက္ကသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝိစာရမတ္တ-
 ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယရဟိတော၊ နှစ်ပါးလုံး
 ကင်းသောသမာဓိသည်။ အဝိတက္ကာဝိစာရော၊ ရမည်၏။ ပီတိသဟဂတာ-
 ဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ပီတိ၊ ပ။ ဝသေန၊ ပီတိသဟဂုတ်သမာဓိ သုခ။ ပ။ ဥပေက္ခာ-
 သဟဂုတ်သမာဓိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ သည်။ သုခသဟဂတဒုကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနုယမေဝ၊
 နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ တို့သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ခဏ္ဍိတတ္တာ၊
 ပိုင်းဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တော၊ ပရိတ္တမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။
 အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်-အသေးအငယ်ကို။ ပရိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 အယမ္ပိ၊ ဤသမာဓိသည်လည်း။ အပ္ပါနဘာဝတာယ၊ နည်းသောအာနုဘော

ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တော ဝိယ၊ အသေးအငယ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ပရိတ္တော၊ မည်၏။ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတော စ၊ ကိလေသကို
 ခွဲတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဘာဝ-ကြေ) ဝိပုလဗလတော စ၊ ပြန့်
 ပြောသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒီသသန္တာနတော စ၊ ရှည်သော
 အစဉ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (အဘိဋ္ဌ ၁-၈၇-ကို မှီ၏) မဟန္တဘာဝံ၊
 ကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မဟန္တေဟိ၊
 မြတ်ကုန်သော။ ဥဋ္ဌာရစ္ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ကြီးမြတ်သော ဆန္ဒရှိသူ စသည်တို့သည်။
 ဂတော ပဋိပန္နော၊ သွားရောက်အပ် ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတော၊
 မည်၏။ ဧတဿ၊ ဤသမာဓိအား။ အာရမ္မဏကရဏဝသေနာပိ၊ ဖြင့်သော်လည်း။
 ပမာဏကရဓမ္မာ၊ ပမာဏကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။
 ဝါ၊ တနည်း။ ဧတသံ၊ ထိုပမာဏကရတရားတို့၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အပ္ပမာဏော၊ ဏမည်၏။

တောယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဈာနံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ၊ ရှေးအဖို့ ဘာဝနာကိုရ၏။
 ဧတဿ၊ ဤသမာဓိအား။ ဒုက္ခာ ကိစ္ဆာ၊ ခဲယဉ်းသော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခပဋိပဒေါ၊ ပဒမည်၏။ အပ္ပနာဝဟာ၊ အပ္ပနာကို
 ဆောင်တတ်သော။ ဘာဝနာပညာ၊ သည်။ ပကတိပညာယ၊ ထက်။ အဘိ-
 ဝိသိဋ္ဌတ္တာ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိညာ နာမ၊ မည်၏။ ဧတဿ၊ အား။
 ဒန္တာ မန္တာ၊ နှံနှေးသော။ အဘိညာ၊ ထူးသောပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဒန္တာဘိညော၊ ညမည်၏။ ဒုက္ခပဋိပဒေါ စ၊ ခဲယဉ်းသောအကျင့်
 ရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုသည်။ ဒန္တာဘိညော စ၊ နှံနှေးသောအဘိညာ
 ရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၁၁၀] ဒုက္ခပဋိပဒဒန္တာဘိညော၊
 ညမည်၏။ သမာဓိ၊ ကိုရ၏။ တဒါဒိဝသေန၊ ထိုဒုက္ခပဋိပဒဒန္တာဘိညသမာဓိ
 စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဈာနဂံဝသေနာတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။
 ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့၏။ အင်္ဂဘာဝဝသေန၊ အင်္ဂါအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စ၊
 မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ စတုက္ကနယဝသေန၊ စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဟာနကောဋ္ဌာသိကာဒိဝသေန၊
 ယုတ်သောအဖို့ရှိသော သမာဓိစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။

သမာဓိကေကဒုကဝဏ္ဏနာ

ဆန္ဒံ အနုဿတိဋ္ဌာနာနန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊
 ကုန်သော။ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဣမေသံ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒသန္တံ၊
 ကုန်သော။ ဣမေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဧကဂ္ဂတာတိ

ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အပ္ပနာယ၊ အား။ ဥပကာရက။ပ။ ရသပိ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းကဲ့သော ဥပစာကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကောဝဇ္ဇနဿေဝ၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဥပစာကိုသာလျှင်။ (သင်္ဂဟော၊ ကို။) န ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်သည်မဟုတ်။ အပ္ပနာသမာဓိနန္တိ၊ နံဟူသောပုဒ်သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွား။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဥပကတ္တဗ္ဗဥပကာရကသမ္ပန္နော၊ ကျေးဇူးပြုအပ်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သောပုဒ်တည်း။ ပရိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဂေါတြဘု၊ တည်း။ ။အပရိတ္တော၊ ပရိတ္တမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ကာမာဝစရ မဟုတ် သော။ သမာဓိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဌမဿ ဈာနဿာတိ- အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တိသု ဘူမိသုတိ၊ ကား။ ကာမရူပါရူပဘူမိသု၊ ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံ တို့၌။ ။ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိယာ။ပ။နိပ္ပိတိကောတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဥပစာရသမာဓိသာမညေန၊ ဥပစာရသမာဓိချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိယမဝစနံ၊ ကိန်းသေမမှတ်သော စကားတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယံ၊ အာဝဇ္ဇန်းကဲ့သောဝိထိ၌။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ သိယာ၊ အချို့။ သပ္ပိတိကော၊ ကတည်း။ သိယာ၊ အချို့။ နိပ္ပိတိကော၊ ကတည်း။ ကောဝဇ္ဇနဝိထိယံ ပန၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဝိထိ၌ကား။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝါ၊ အစဖြစ်ကုန်သော။ ဒုကတိကဇ္ဈာနာနံ၊ နှစ်ခု သုံးခုသောဈာန်တို့၏။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ သပ္ပိတိကောဝ၊ ကသာလျှင်တည်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှ တပါးသောဈာန်တို့၏။ (ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။) နိပ္ပိတိကောဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဝိသဘာဂဝေဒနဿ၊ သဘောမတူသော ဝေဒနာရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာသေဝနပစ္စယတာဘာဝတော၊ အာသေဝနပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဧကဝိထိယံ၊ တခုသောဝိထိ၌။ ဝေဒနာပရိဝတ္တနာ- ဘာဝတော၊ ဝေဒနာပြောင်းလဲခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ သိယာ။ပ။

၁-ဤအရာ၌ ဥပစာနှင့် အပ္ပနာသည် ဝေဒနာ တူသော်လည်း နိပ္ပိတိကသုခသဟဂုတ် ဈာန်ဝိထိအရာ၌ ပီတိနှင့် ယှဉ်ခြင်း မယှဉ်ခြင်းအားဖြင့် ကွဲပြားရာသေးသည်သာတည်း။ မှန်ပေ၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဌ်တော် ဓမ္မဋ္ဌေသဝါရတို့၌ သောမနဿသဟဂုတ် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကိရိယာစိတ်တို့ကိုပြရာ၌ ပီတိကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်၍ ပြတော်မူ၏။ ထို၏အဖွင့် အဋ္ဌသာလိနိ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင် ပြလျက်ရှိ၏။ ထိုသုခသဟဂုတ် ဈာန်ဝိထိ၌ ပါဝင်သော ဥပစာဇောသည်လည်း ကာမာဝစရသာ ဖြစ်သည်။ အပ္ပနာ မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် စဟုက္ကနည်း တတိယဈာန်၊ ပဉ္စကနည်း စတုတ္ထဈာန်တို့၏ ဥပစာရသမာဓိသည်

ဥပေက္ခာသဟဂတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဌိလည်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုသပ္ပိတိကဒုက္ခံ။ ဒုကတိကဇ္ဈာနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤသုခသဟဂတဒုက္ခံ။ တိက-စတုက္ကဇ္ဈာနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

ပဋိလဒ္ဓမတ္ထောတိ၊ ကား။ အဓိဂတမတ္ထော၊ ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော။ အနာ-သေဝိတော၊ မမှီဝဲအပ်သေးသော။ အဗဟုလိကတော၊ အကြိမ်များစွာမပြုအပ်သေးသော သမာဓိတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသမာဓိသည်။ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝေန၊ အချင်းခပ်သိမ်း အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိနော၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာတိသုဘာဝိတောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပဂုဏဘာဝံ၊ လေ့လာကျေငြိန်သည်၏အဖြစ်သို့။ အပါပိတော၊ မရောက်စေအပ်သော သမာဓိတည်း။ သုဘာဝိတောတိ၊ ကား။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်သော။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ပဂုဏဘာဝံ၊ သို့။ ဥပနိတော၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော သမာဓိတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝသိပ္ပတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဆန္ဒာဒိနံ၊ ဆန္ဒ စသည်တို့၏။ ဟိနတာဒိ-ဝသေနာပိ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဣမေသံ၊ ဤသမာဓိတို့၏။ ဟိနာဒိတာ၊ ဟိန စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး ။ ဥဠာရပပဝသေန၊ ကြီးမားသော ကောင်းမှု၏အကျိုးကို အလိုရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိသည်။ ဟိနော၊ မည်၏။ လောကိယာဘိညာသမ္ပာဒနာယ၊ လောကီအဘိညာတို့ကို

သပ္ပိတိကသာ ဖြစ်သင့်၏။ ထိုတတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်တို့ကဲ့သို့ နိပ္ပိတိက မဖြစ်သင့်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၁-၁၅၉)၌ “သာ ပနေသာ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝိယ ဇာပုနာက္ခဏေယေဝ ပဟိသတိ” ဟု အပ္ပနာဈာန်ဇောကျမှ ပိတိကင်းကြောင်းကို ထင်ရှားပြဆိုထားပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ ပြဆိုထားသော ဟိတ်ပါဌ်တို့နှင့်တကွ ဣတရော နိပ္ပိတိကောဝ-ဟူသော ဋီကာစကားကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်သင့်၏။ ထိုစကားဖြင့် အပ္ပနာသမာဓိကို ဆိုသည်မဟုတ်၊ ဥပစာသမာဓိကိုသာ ဆိုသည်ကိုလည်း အသူး သတ်ပြုပါ။ ဤအရာ၌ မူလ ရှေးဝါကျတွင် ဒုကတိကဇ္ဈာနာနာနံ-ပုဒ်ကို တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနာနံ-ဟု ပြင်၍ ယူလျှင် သင့်ရာ၏။ သို့သော် သုခသဟဂုတ်ဒုက္ခ၏ အဖွင့်၌ ဤသပ္ပိတိကဒုက္ခံ ဆိုထားသော ဒုကတိကဇ္ဈာနာနာနံ-ပုဒ်ကိုပင် တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနာနံ-ဟု ပြင်၍ ယူရန် ညွှန်လတ်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့လည်း ပြင်၍ ယူရန် မဖြစ်နိုင်၊ အဖန်ဖန်အသပ်သပ် စဉ်းစားအပ်၏။

၁-မြန်မာမှု သျှာမှုတို့၌ တထာ ဟိ-ဟု ဟိ-ပုဒ် ပိုလျက်ရှိ၏။ ဤဝါကျသည် ဒဠိ၊ ဝိတ္ထာရ၊ ကာရဏ၊ ဖလ၊ လဒ္ဓဂုဏ်တို့တွင် တခုမျှ မဟုတ်၊ ပက္ခန္ဓရသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟိ-မပါသော သိဟိန္ဒမူသာ သင့်သည်။

ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ဝိဝေကကာမတာယ၊ ကိလေသာကင်းဆိတ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အရိယဘာဝေ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတေန၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ [၁၁၁] ပဏီတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွားအလိုငှါ။ ဘဝသမ္ပတ္တိအတ္တံ၊ အကျိုးငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ဟိနော၊ မည်၏။ ကေဝဿံ၊ သက်သက်။ အလောဘဇ္ဈာသယေန၊ လောဘကင်းသောအလိုဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ပရဟိတာယ၊ သူတပါး၏အကျိုးစီးပွားအလိုငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ပဏီတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝနုဇ္ဈာသယေန၊ ဝဋ်ချမ်းသာကို လိုလားသဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ဟိနော၊ မည်၏။ ဝိဝေကဇ္ဈာသယေန၊ ကိလေသာကင်းဆိတ်လိုသဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ ဝိဝနုဇ္ဈာသယေန၊ ဝဋ်ကင်းရာကို အလိုရှိသဖြင့်။ လောကုတ္တရပါဒကတ္တံ၊ လောကုတ္တရာအခြေခံအလိုငှါ။ ပဝတ္တိတော၊ သည်။ ပဏီတော၊ မည်၏။

သဒ္ဓိံ ဥပစာရသမာဓိနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝိတက္ကံ၊ ပ။ ဒိသ္မာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကေယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သြဋ္ဌာရိကတော၊ ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ဖင်လတ်သော်။ အယံ၊ ဤဝိတက်သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ခေါဘကရဓမ္မော၊ ချောက်ချားခြင်းကို ပြုတတ်သောတရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဝိစာရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဝါ၊ ကိုမူကား။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေ၊ အဒိသ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တံသန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိလဗ္ဗံ၊ ရအပ်သော။ တံသမာဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္ထောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဒုတိယပဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိသ္မာတိ၊ ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ တိသု၊ သုံးပါးသောဈာန်တို့၌။

တေသ္မေဝါတိ၊ ကား။ တေသု ဧဝ စတုက္ကပဉ္စကနယေသု၊ တို့၌ပင်လျှင်။ တတိယေ စတုတ္ထေတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ တတိယေ၊ တတိယဈာန်၌။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ စတုတ္ထေ၊ ၌။ ဣတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝသာနေတိ၊ ကား။ ဒွိသုပိ နယေသု၊ နည်း ၂-ပါးတို့၌လည်း။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ စတုတ္ထေ ဝါ၊ စတုတ္ထသော်လည်းဖြစ်သော။ ပဉ္စမေ ဝါ၊ သော။ ပရိယောသာနဇ္ဈာနေ၊ နောက်ဆုံးဈာန်၌။ ပီတိသုခသဟဂတော ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါ၌လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပီတိသဟဂတဿာပိ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏လည်း။ သုခသဟဂတတ္ထေ၊ သုခသဟဂုတ်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဟုတ်သော်လည်း။

တိဏိပိ ပဒါနိ၊ သုံးပုဒ်တို့ကိုလည်း။ အသက်ရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (ဂဟိတော-၌စပ်) နိပ္ပိတိကသုခတော၊ မှ။ သပ္ပိတိကသုဿ၊ ၏။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သတ္ထု၊ ၏။ ပီတိတိကဒေသနာ၊ ပီတိတိကကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပိတိကဿေဝ၊ သုခ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခသဟဂတော သမာဓိ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ၏။

ဥပစာရဘူမိယန္တိ၊ ကား။ ဥပ။ပ။ပွါဒေ၊ ဥပစာရဈာန်နှင့်ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် ၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ပွါဒ်ကို။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန-
တာယ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိတိ၊ ဘူမိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
(ကေသု ဝိယ၊ ဟူမူ။) သုခဘူမိယံ ကာမာဝစရေတိအာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသော
ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ကာမာဝစရဘာဝတော၊ ကာမာဝစရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ပရိတ္တော သမာဓိ၊ မည်၏။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

ပဌမသမန္နာဟာရော၊ ဟာရဟူသည်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တယ၊ စ၍
အားထုတ်သောသူ၏။ ပထဝီ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ကမ္မ-
ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပဌမာဘိနိဝေသော၊ ရှေးဦးစွာသက်ဝင်ခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။
တဿ။ပ။ ဥပစာရန္တိ၊ ကား။ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရနိကန္တိအာဒိနံ၊ နိဝရဏ-
ကိလေသာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၌ နှစ်သက်ကပ်ငြိသော ကိလေသာ စသည်တို့၏။
ဝူပသမေ၊ ငြိမ်းလတ်သော်၊ ဝါ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ထိရဘူတံ၊ ခိုင်မြဲစွာ
ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရဇ္ဈာနံ၊ ကာမာဝစရဈာန်တည်း။ ယာဝ အပ္ပနာတိဣမိနာ၊
ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ ဝေ၊ ရှေးအဖို့ပညာ၏သာလျှင်။ အဘိညာဘာ-
ဝေါ၊ အဘိညာ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော ဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ [၁၁၂] ပန၊ သော်လည်း၊ အပ္ပနာပညာပိ၊
သည်လည်း။ (မြန်မာသျှာမူတို့၌ ပိ-မပါ၊ ပိ-ပါသော သိမူသာ ယုတ္တတရ
ဖြစ်သည်) အဘိညာ ဝေ၊ အဘိညာမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။
ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ၊ ၏။ ဒန္ဓသိဃတာ၊
နှေးသည်မြန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ-
ပညာယပိ၊ အပ္ပနာပညာ၏လည်း။ (ဒန္ဓသိဃတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)
ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သမုဒါစာရဂဟနတာယာတိ၊ ကား။ သမုဒါစာရဿ၊ ဖြစ်ပေါ်
ခြင်း၏။ ဂဟနဘာဝေန၊ ရှုပ်ထွေးထူပြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တိဗာဟုလ္လ-
တော၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းများပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။
အသုခါသေဝနာတိ၊ ကား။ ကသိရဘာဝနာ၊ ခဲယဉ်းစွာပွားစေအပ်၏။

ပလိဗောဓုပစ္စေဒါဒိနီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာဝိဓာနာပရိ-
ဟာပနာဒိ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို မယုတ်လျော့စေခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊
၏။ အသပ္ပိယသေဝီတိ၊ ကား။ ဥပစာရာဓိဂမတော၊ ဥပစာရသမာဓိကို
ရသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အသပ္ပိယသေဝီတာယ၊ မသင့်သည်ကို မှီဝဲသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ ခံယဉ်းသောအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ပစ္ဆာဉ္စုပစာရသမာဓိကိုရသည်မှနောက်၌။ အသပ္ပိယသေဝီတာယ၊ ကြောင့်။
ဒန္တာအဘိညာ၊ နှေးသောအဘိညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပိယသေဝီနောတိ
တ္ထောပိ၊ ၌လည်း။ ဧသော နယော၊ တည်း။ ပုပ္ဖဘာဂေတိ၊ ကား။ ဥပစာရဇ္ဈာ-
နာဓိဂမတော၊ ဥပစာရဈာန်ကိုရသည်မှ။ ဩရဘာဂေ ဤမှာဖက် အောက်ဖက်
၌။ အာရဘာဂေတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုဥပစာရဈာန်ကိုရသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်
၌။ တဿ ဝေါမိဿကတာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပုပ္ဖဘာဂေ၊ ၌။
အသပ္ပိယံ၊ မသင့်သည်ကို။ သေဝီတွာ၊ ရှိ။ အာရဘာဂေ၊ ၌။ သပ္ပိယသေဝီ၊
သင့်သည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ တဿ၊ အား။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ သည်၎င်း။ ခိပ္ပိဘိညာ၊
သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော သင့်မသင့်ရောသော
သူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ သည်၎င်း။ ဒန္တာဘိညာ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဝေံ၊ သို့။ ပဌမစတုတ္ထာနံ၊ ပဌမသမာဓိနှင့် စတုတ္ထသမာဓိတို့၏။ ဝေါမိဿ-
ကတာယ၊ ရောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယတတိယာ၊ သမာဓိတို့သည်။
(ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အကတပလိဗောဓုပစ္စေဒဿ၊
မပြုအပ်သော ပလိဗောဓကို ဖြစ်ခြင်းရှိသောသူအား။ သပရိပန္နတာယ၊
ဘေးရန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတရဿ၊ အား။ သုခါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသမ္မာဒိတအပ္ပနာကောသလ္လဿ၊
ပြည့်စုံစေအပ်သော အပ္ပနာကောသလ္လမရှိသောသူအား။ ဉာဏဿ၊ ၏။
အဝိသဒတာယ၊ မသန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒန္တာ၊ သော။ အဘိညာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ အား။ (ဉာဏဿ၊ ၏။) ဝိသဒတာယ၊
ကြောင့်။ ခိပ္ပိ၊ သော။ အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေနာတိ၊ ကား။ တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့၏။ အဘိဘဝါနဘိ-
ဘဝဝသေန၊ လွှမ်းမိုးခြင်း၊ မလွှမ်းမိုးခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သမထ။ပ။ ဝသေ-
နာတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာသု၊ ဟို့၌။ အသတော စ၊ မရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ သတော စ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဓိကာရဿ၊ လွန်စွာပြုခြင်း
အားထုတ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။
ဥဇုပဋိပက္ခတ္တာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုတဏှာ
သည်။ သမထာဋ္ဌိပဒါယ၊ ဒါ၏။ ပရိပန္နီနီ၊ ဘေးရန်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာဘိဘူတဿ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊

ဆက်။ အဿာ၊ ကျာ၏။ အဘိဘဝေါ၊ လွမ်းမိုးခြင်းသည်။ ဣတရကိလေသေဟိ၊
 တပါးသောကိလေသာတို့ထက်။ အဓိကတာယ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာယ၊ သည်။ အနဘိဘူတဿ၊ အား။ ဣတိ၊ သို့။
 အဓိကာရတော၊ လိုက်၍စပ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တဏှာ၏အရာအားဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပညာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခာ၊
 ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘိဘူတဿ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာလွမ်းမိုး
 အပ်သောသူ၏။ ဒန္တာဘိညတော၊ ဒန္တာဘိညအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။
 အကတာဓိကာရေတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ အကတပရိစယော၊
 ပြုအပ်သော အလေ့အကျင့်မရှိသောသူတည်း။ ပဂုဏံ၊ ကတော၊ လေ့လာ
 ကျေပြန်စွာပြုပြီး၍။ ဝိဿဋ္ဌဂန္ဓော၊ စွန့်ပစ်ကားသောကျမ်းသည်။ အပ္ပ-
 မတ္တကေန၊ သော။ ပယောဂေန၊ အားထုတ်မှုဖြင့်။ သုပ္ပဝတ္တိ၊ ကောင်းစွာ
 ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဝါစုဂ္ဂတောဝ၊ နှုတ်၌တက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊
 ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတပရိစယဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 အလေ့အကျင့်ရှိသောသူအား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အပ္ပကသိရေနော၊ ဆင်းရဲခြင်း
 မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတာဓိကာရဿ
 သုခါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အကတော စ၊ မပြုဘူးသည်လည်းဖြစ်သော။
 ကတော စ၊ ပြုဘူးသည်လည်းဖြစ်သော။ သမကနိဿိတော၊ သမထကိုမှီသော။
 သွာယံ အဓိကာရော၊ ထိုအဓိကာရကို။ ပဋိပဒါယံ၊ ဒါ၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။
 (ကသ္မာ၊ မူ။) ပဋိပဒါယ၊ ၏။ သမာဓိပ္ပဓာနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အပ္ပနာယ၊
 ၏။ ဉာဏပ္ပဓာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာနိဿိတော၊ ဝိပဿနာကိုမှီသော။
 (သွာယံ အဓိကာရော၊ ကို။ အဘိညာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။) ကိလေသိန္ဒြိယ-
 ဝသေနာတိ၊ ကား။ တိက္ခာတိက္ခာနံ၊ ထက်ကုန် မထက်ကုန်သော။ ကိလေ-
 သိန္ဒြိယာနံ၊ ကိလေသာနှင့် ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝသေန၊ ပြင့်။ ။တေန၊ ကြောင့်။
 [၁၁၃] တိဗ္ဗကိလေသဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။
 ကိလေသ၊ ကိလေသာတို့ဟူသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ စသည်တို့တည်း။
 ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ဟူသည်။ သဒ္ဓါဒိနိ၊ စသည်တို့တည်း။

ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းကုန်သော။ ပဋိပဒါဘိညာ၊ ပဋိပဒါနှင့်
 အဘိညာတို့သည်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဓမ္မနိဒ္ဒေသမ္ပိ၊ ဓမ္မကို ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနမုခေန၊
 ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယော၊ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိ၊
 စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပဂုဏောတိ၊ ကား။ န သုဘာဝိတော၊ ကောင်းစွာ
 မပွားစေအပ်သေးသော။ ဝသိဘာဝံ၊ နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ်သို့။ အပါပိတော၊
 မရောက်စေအပ်သေးသော သမာဓိတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပရိပ။ န

သက္ကောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အယံ ပရိတ္တောတိ၊ ကား။ အယံ သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပါနဘာဝတာယ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တော၊ ပရိတ္တမည်၏။ အဝနိတေတိ၊ ကား။ ကေဂုံလဒ္ဓဂုံလမတ္တမ္ပိ၊ လက်တသစ် လက်နှစ်သစ်မျှသော်လည်း။ န-
 ဝနိတေ၊ မပွားစေအပ်သေးသော။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ အာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကေဂုံလမတ္တမ္ပိ၊ လက်တသစ်မျှသော်လည်း။
 ဝနိဿံ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသောအာရုံသည်။ အပ္ပမာဏပေဝ၊ ဏမည်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဂုဏော သုဘာဝိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတူ၊
 ၍။ ဥပရိပ၊ သက္ကောတိတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဂုဏောပိ၊
 လေ့လာကျေပြန်သော်လည်း။ ဥပရိဈာနဿ၊ အသက်စွာန၏။ ပစ္စယော၊
 အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သော။ သမာဓိ၊
 သည်။ ပရိတ္တောယေဝ၊ ပရိတ္တသာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အပ္ပမာဏော၊
 မည်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ဉာဏ်
 ထူးကဲသောသူအား။ ကောသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥပရိဈာန-
 နိဗ္ဗတ္တနေ၊ အသက်စွာကို ဖြစ်စေလတ်သော်။ နာတိသုဘာဝိတောပိ၊ လွန်စွာ
 မပွားစေအပ်သေးသော သမာဓိကိုလည်း။ ဥပရိဈာနဿ၊ ဧ။ ပစ္စယဘာဝ-
 သင်္ခါတာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သုဘာဝိတကိစ္စသိဒ္ဓိယာ၊
 ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်ပြီးသော သမာဓိ၏ ကိစ္စပြီးခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမာဏော-
 တော၊ ဏဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သုဘာ-
 ဝိတော၊ ပြီးသည်။ ပဂုဏော၊ ပြန်သည်။ ဝသိဘာဝံ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။
 သစေ(ဟောတိ)၊ အံ။ ဥပရိဈာနဿ၊ ဧ။ ပစ္စယော၊ သည်။ အဟောန္တောပိ၊
 မဖြစ်သော်လည်း။ ပမာဏကရာနံ၊ ပမာဏကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ရာဂါဒိ-
 ပဋိပက္ခာနံ၊ တို့၏။ သုဝိဒ္ဓရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အပ္ပမာဏော ဝေ၊ ဏမည်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တလက္ခဏဝေါမိဿတာ-
 ယာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်သမာဓိသည်။ အပ္ပဂုဏော၊ မလေ့လာအပ်
 သေးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနဿ၊ ဧ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ န
 သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝနိတေ၊ ပြီးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ ဧ။ အယံ၊
 ဤသမာဓိသည်။ ပရိတ္တော၊ သေးငယ်သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ အပ္ပမာဏ
 အာရုံရှိသော သမာဓိမည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ပဂုဏော၊ လေ့လာအပ်ပြီး
 သည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အဝနိတေ၊
 မပွားစေအပ်သေးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ ဧ။ အယံ၊ သည်။ အပ္ပ-
 မာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ သေးငယ်သော အာရုံ
 ရှိသော သမာဓိမည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပဌမစတုက္ကသမာဓိနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တ-
 လက္ခဏဿ၊ ဧ။ ဝေါမိဿကဘာဝေန၊ ရှေ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယတတိယ-

သမာဓိသင်္ဂါဟကော၊ ဒုတိယသမာဓိ တတိယသမာဓိတို့ကို သိမ်းယူသော။
ဝေါမိဿကနယော၊ ရောနှောသောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတောတိ၊ ကား။ တတော ပဌမဇ္ဈာနတော၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်
၌။ ဝိရတ္တပီတိကန္တိ၊ ကား။ အတိက္ကန္တပီတိကံ ဝါ၊ ကျော်လွန်အပ်သော ပီတိ
ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဇိဂုစ္ဆတပီတိကံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော ပီတိရှိ
သည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ။အဝယဝေါ၊ အငိုက်ကို။ သမုဒါယဿ၊ ၏။
အင်္ဂန္တိ၊ အင်္ဂါဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ၏။ သေနင်္ဂံ၊ စစ်တပ်၏အင်္ဂါ။ ရထင်္ဂံ၊ ရထား၏
အင်္ဂါ။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္ဒံ။ပ။
သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဟာနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့။ ဘဇတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟာန-
ဘာဂိယော၊ ယမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တေဿ၊ အား။ ဟာနဘာဂေါ၊
ဆုတ်ယုတ်သောအဖို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိယော၊
မည်၏။ ပရိဟာနကောဋ္ဌာသိကော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသောသမာဓိတည်း။
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာလယဿ၊ တွယ်ဘာခြင်းဟူသော။ အပေက္ခာယ၊
ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ အပရိစ္စဇနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဌိတိံ၊ ရပ်တန့်ခြင်းသို့။
ဘဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိဘာဂိယော၊ မည်၏။ ဝိသေသံ၊ အထက်
စွာဟူသောအထူးသို့။ ဘဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသဘာဂိယော၊
မည်၏။ ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေနာတိ၊ ကား။ [၁၁၄] တဿ တဿ စာနဿ၊
ထိုထိုစာန၏။ ပစ္စနိကာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရာ-
ဒိနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိဝဒသန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒနုဓမ္မတာယာတိ၊
ကား။ တဒနုရူပဘူတဿ၊ ထိုစာနအားလျော်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတိယာ၊
သတိ၏။ သဏ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာဟနဝသေန၊ ကောင်းစွာတည်သည်
၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန၊ တည်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သာပန၊ ထိုသတိ
သည်ကား။ တဒဿာဒသင်္ခါတာဝါ၊ ထိုစာနကို သာယာခြင်းဟု ဆိုအပ်သည်
သော်လည်း ဖြစ်သော။ တဒဿာဒသမ္ပယုတ္တကုန္ဒသင်္ခါတာ ဝါ၊ ထိုစာနကို
သာယာခြင်းနှင့်ယှဉ်သော ခန္ဓာကုဆိုအပ်သည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာ-
သတိ၊ မိစ္ဆာသတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုစာန၌။ သာပေက္ခဿ၊ ခြင်းရှိသောသူ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဥပရိဝိသေသံ၊ အထက်
စွာအထူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဂတနိကန္တိကာ၊ မကင်းသော နိကန္တိရှိသော။ တံတံပရိ-
ဟရဏသတိ၊ ထိုထိုစာနကို ဆောင်တတ်သောသတိတည်း။ (ဤ၌ တံတံ-ဟု
ဝိစ္ဆာနှင့်ရှိသောကြောင့် ရှေး၌လည်း တတ္ထ တတ္ထ-ဟု ဝိစ္ဆာနှင့်ပင် ရှိသင့်၏)

ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ ကတော၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုသောကြောင့်။ သတိယာ ဝါ နိကန္တိယာ ဝါတိ၊ ဝါဟူသော။ ဝိကပ္ပဝစနဉ္စ၊ ဝိကပ်စကားသည်လည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသေသာဓိဂမဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိသေသာဓိာမဿ၊ တရားအယူကို ရခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝဝသေန၊ အကြောင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုတရားထူးကို ရကြောင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ကား။ အာဒိနဝ၊ ပ။ သညာယ စ၊ အပြစ်မြင်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ငြီးငွေ့သောဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သောအမှတ်သညာ၏၎င်း။ အာဘောဂဿ စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏၎င်း။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတာတိ၊ ကား။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈနပက္ခိကတာ၊ ဖောက်သွင်း၍ သိခြင်းအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာအလို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကာမသဟဂတာတိ၊ ကား။ ကာမာရမ္မဏာ၊ ကာမလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမသညာဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝေါကိဏ္ဏာ၊ ရောပြွမ်းသော။ အဝိတက္ကသဟဂတာတိ၊ ကား။ မေ၊ ငါအား။ အဝိတက္ကံ၊ ဈာန်၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဘဝေယျ န ခေါ၊ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝိတက္ကာရမ္မဏာ၊ အဝိတက္ကဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ အဝိတက္ကဝိသယာ၊ လျှင်အရာရှိသော။ ပဌမဿ ဈာနဿာတိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ ပါဌော၊ သည်။ ပညာဝသေန၊ ပညာအလိုအားဖြင့်။ ကာမဉ္ဇ အာဂတော၊ အကယ်၍ကား လာပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သမာဓိဿာပိ၊ သမာဓိကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒါဟရဏဿ၊ ထုတ်ဆောင်ပြခြင်း၏။ သာတ္ထကတံ၊ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ တာယ ပန၊ ပ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဤပုဒ် မုချပင် ရှိသင့်၏) တေသံ၊ ထိုပညာနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘာဝနာမယဿ၊ မယဖြစ်သော။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာ၊ ပ။ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိပတိံ ကရိတောတိ၊ ကား။ ဆန္ဒဝတော၊ ဆန္ဒရှိသောသူအား။ သမာဓိံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ မယုမ္ပိ၊ ငါအားလည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ အဦးကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားကို။ ကတော၊ ၍။ လဘတိ သမာဓိန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။

ယံ သမာဓိံ၊ ကိံ။ လဘတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ဤသမာဓိကိံ။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိ၊ ဆန္ဒအကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိတည်း။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝီရိယသမာဓိအာဒယောပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စတုက္ကဘေဒတိ၊ ကား။ စတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိပုဘေဒနိဒ္ဒေသေ၊
 သမာဓိအပြားကို အကျယ်ပြုရာ၌။ အညတ္တ၊ တပါးသော ပဌမဈာန်စိတ်၌။
 သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ ဘဟ၊ ကွ။ ဝတ္တမာနော၊ သော။
 ဝိတက္ကော၊ သည်။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝိယောဇိတောပိ၊
 ကင်းကွာစေအပ်သော်လည်း။ သုဠ၊ ဝိယောဇိတော၊ ကောင်းစွာကင်းကွာ
 စေအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေန၊ ထိုဘက်နှင့်။ သဒ္ဓိယေဝ၊
 သာလျှင်။ ဝိစာရသမတိက္ကမံ၊ ဝိစာရကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 ဝိတက္ကဝိစာရာတိက္ကမေန တတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၁၁၅] စတုက္ကဘေဒေ၊
 ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကိံ။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နိတော၊
 ခွဲခြား၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို ပြုအပ်၏။ ပဉ္စဈာနဂ်ဝသေနာတိ၊ ကား။
 ပဉ္စန္ဒံ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ အင်္ဂဘာဝဝသေန၊ အင်္ဂါအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 သမာဓိဿ၊ ၏။ ပဉ္စဝိဓတာ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၀။ ဝိဘဏေတိ၊ ကား။ ဉာဏဝိဘဏေံ၊ ဉာဏဝိဘင်း၌။ ဟိ၊ မှန်၏။
 တတ္ထ၊ ထိုဉာဏဝိဘင်း၌။ ဈာန၊ ပ။ ဝေါဒါနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ သင်္ကလေသန္တိ-
 အာဒိ၊ သင်္ကလေသန္တိ ဤသို့အစရှိသော အဖွင့်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ အပ္ပဂုဏေဟိ၊
 မကျေပြန်ကုန်သေးသော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ၊ စသည်တို့မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သညာမနသိကာရာနံ၊ ကာရတို့၏။ ကာမာဒိအနုပက္ခန္ဓနံ၊ ကာမ
 စသည်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ပြေးဝင်ခြင်းတည်း။ ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မောတိ၊
 ကား။ ပဂုဏေဟိ၊ ကျေပြန်ကုန်သော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဠိတဿ၊
 ၏။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တို့၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိအနုပက္ခန္ဓနံ၊ တည်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊
 ထိုပါ၌၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ အပ္ပဂုဏဿ၊ သော။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊
 ကိံ။ လာဘိနံ၊ ရသော၊ ဝါ၊ ရသည်ဖြစ်၍။ (ဒုတိယာ အံ-ဝိဘတုန္တတည်း)
 တတော၊ ထိုပဌမဈာန်မှ။ ဝုဠိတံ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာရမ္မဏဝသေန၊
 အာရုံအလိုအားဖြင့်။ ကာမသဟဂတာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ သညာမနသိ-
 ကာရာ၊ တို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်၏။ စောဒေန္တိ၊ နှိုးဆော်

ကုန်၏။ တုဒန္တိ၊ ဆူပေးကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပညာ-၌စပ်) ကာမာနု-
ပက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
သာ ပဌမဇ္ဈာနပညာ၊ ထိုပဌမဈာန်ပညာသည်။ ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။
တဿ၊ ကြောင့်။ ဟာနဘာဂိနိ၊ သော။ ပညာ၊ မည်၏။ အဝိတက္ကသဟ-
ဂတာတိ၊ ကား။ အဝိတက္က၊ ဝိတက်ကင်းသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊
ငြိမ်သက်သည်ဟု။ ပဏီတတော၊ မြတ်သည်ဟု။ မနသိကရောတော၊ နှလုံး
သွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ အဝိ-
တက္ကဈာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။) သမုဒါ-
စရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော၊ ကျေပြန်သောပဌမဈာန်မှ။ ဝုဠိတံ၊
ထသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမတ္တာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းငှါ။
စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တုဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနာနုပက္ခန္ဓာနံ၊
ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာ ပဌမဇ္ဈာနပညာ၊
ထိုပဌမဈာန်ပညာသည်။ ဝိသေသဘူတဿ၊ အထူးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒုတိယဇ္ဈာ-
နဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပဒဋ္ဌာနတာယ၊ နီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝိသေသဘာဂိနိ၊ သော။ ပညာ၊ မည်၏။ တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထို
ပညာနှင့်ယှဉ်သော။ သမာဓိ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။
ဣမိနာ နယေနာတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာ
ဝိမိနာ၊ ဤအစီအရင်ဖြင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဟာနဘာဂိယ-
ဓမ္မော စ၊ ယတရားကို၎င်း။ ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မော စ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ

၄၁။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တောတိ၊ ကား။ လောကုတ္တရအပ္ပမာဏအပရိယာ-
ပန္နဂ္ဂဟဏေန၊ အပရိယာပန္နသမာဓိကိုယူသဖြင့်။ လောကီယေဟိ၊ လောကီ
သမာဓိတို့နှင့်။ အသာဓာရဏတော စ၊ မဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ သပ္ပိတိ-
ကာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ သပ္ပိတိကသမာဓိသည်ကို ယူသဖြင့်။ သာဓာရဏတော စ၊
ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော၊ အရိယာမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။
သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ သမာဓိ
သည် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊
၏။ တန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသမာဓိ၊ အရိယမဂ်သမာဓိကို။ ဝိသုန္တိ၊ ကား။
ပညာဘာဝနာယ၊ ပညာဘာဝနာမှ။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကတော၊ ပြု၍။
န ဝဒါမ၊ မဆိုကုန်အံ့။

[၁၁၆] ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ၊ ဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို။ ပရိဗုဇ္ဇေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ်၏။ ဥပရောဓေတိ၊ ကပ်၍

နှောင့်ယှက်တားမြစ်တတ်၏။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န ဒေတိ၊ အခွင့်
မပေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရကာရဿ၊ ရအက္ခရာကို၊ ဝါ၊ ၏။ လကာရံ၊
လအက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓမည်၏။ ပရိပန္နော၊
ဘေးရန်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပစ္ဆိန္နိတွာတိ၊ ကား။ သမာပနေန ဝါ၊
ပြီးစေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ သင်္ဂဟဏေန ဝါ၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်
သော်၎င်း။ အပရုန္နိတွာ၊ အပိတ်အဆို့ ဒုတားအမြင်ကင်းစေ၍၊ ဝါ၊ ဖြေရှင်း
၍။ (စာမူဟူသမျှတို့၌ ဥပရုန္နိတွာ-ဟု ရှိ၏။ သင့်မည်မထင်) အပလိဗောဓံ၊
ပလိဗောဓမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
ဥပစ္ဆိန္နိတွာ၊ အပရုန္နိတွာ-ပုဒ်တို့၏ အနက်တည်း။

တ္ထေ၊ ဤကျောင်း၌။ အာဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဝါသော၊
မည်၏။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဏိယတိ ဒိဿတိ၊
ရှုအပ်၏။ ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝေဏံ၊ မည်၏။ ဝိဟာရေ၊
ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ တံ တံ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ထိုထိုနေရာ
အရပ်ကို ရ၏။ သွာယံ သော အယံ အာဝါသော၊ ထိုအာဝါသသည်။ ။
နဝကမ္မာဒိဿတိ (တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာဝါသဿ၊
၏။ တဒညံ၊ ထိုအမှုသစ်မှ တပါးသော။ အဘိဝုဒ္ဓိကာရဏံ၊ ကြီးပွားခြင်း၏
အကြောင်းကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ ၏။ ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ ဆာယုဒကသမ္ပန္နံ၊
အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သုလဘဘိက္ခု၊ ရလွယ်သောဆွမ်းရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဤသို့ အစရှိသော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ အပေက္ခဝါတိ၊ ကား။ သာလယော၊
င်ကွက်တွယ်တာခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ* ပလိဗောဓာဘာဝေ၊ ထိုပလိဗောဓမရှိခြင်း၌။
ပါစိနခဏ္ဍရာဇိန္ဒြိယကား။ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ၊ အရှေ့အရပ်မျက်နှာ၌။ ပဗ္ဗတခဏ္ဍာနံ၊
တောင်ပြတ်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဝနရာဇိဋ္ဌာနံ၊ တောအရေးအရပ်ဌာန
တည်း။ နာမာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အယံ၊ ဤပါစိနခဏ္ဍရာဇိသည်။
တဿ ပဒေသဿ၊ ထိုအရပ်၏။ သမညာ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊
၏။ ပဋိသာမိတမေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) နိစ္စကာလံ၊
အခါခပ်သိမ်း။ ပဋိသာမေတွာဝ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းပြီး၍သာလျှင်။ ဝိဟာရတော၊
မှ။ နိက္ခမာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဓာတုနိဓာနဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။
ကာယဗန္ဓနံ။ပ။ ဓာတုသင်္ခါတာနံ၊ ခါးပန်းကြိုး၊ ဓမ္မကရိုဏ်ရေစစ်၊ ရေသနပ်
သင်္ကန်း၊ ညှပ်ရိုး ဓာတ်တော်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိဘောဂသရီရဓာတုနံ၊
ပရိဘောဂဓာတ် သရီရဓာတ်တို့၏။ နိဒဟိတဋ္ဌာနံ၊ ဌာပနာရာအရပ်တည်း။
ဤဒိသဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အယံ ထေရော ဝိယ၊ ဤအာဝါသိက

မထေရ်ကဲ့သို့။ အသဂ္ဂစိတ္တဿ၊ ကပ်ငြိခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိသောရဟန်းအား။
ဝါ၊ မကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသောရဟန်းအား။ ဧတေန၊ ဤသို့ဖြင့်။ ဘိက္ခုနာ
နာမ၊ ရဟန်းမည်သည်ကား။ အာဝါသေ၊ ဌ။ ဝေရူပေန၊ ဤအာဝါသက
မထေရ်ကဲ့သို့သဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာဇ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဩဝါဒေါ၊ ကို။
ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤမှ။ ပရေသုပိ၊ ဝတ္ထုသု၊
နောက်ဖြစ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၌လည်း။ ဧသော၊ နယော၊ တည်း။

ကုလန္တိ၊ ဟူရာ၌။ ကုလဂ္ဂဟဏေန၊ ကုလသဒ္ဓါဖြင့်။ ကုလမနုဿာနံ၊ အမျိုး
လူတို့ကို။ ဝါ၊ အိမ်ထောင်စုလူတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။
ကိမိဝ၊ ဟူမူကား။) ဂါမဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ ဂါမဝါသိနံ၊ ရွာ၌နေသော
လူတို့ကို။ (ဂဟဏံ) ဝိယ၊ ယူခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဥပဋ္ဌာကကုလမ္ပိတံ၊ ဟူသော
ပါဌ်၌။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဉာတိကုလံ၊ ဆွေမျိုးဖြစ်သောအမျိုးသည်။ ပဂေဝ၊
အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိသာပနတ္ထံ၊ ပါဌ်ကို
ရွတ်ဆိုစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ပါဌ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပါဌံ၊ ပါဌ်တော်ကို။
ဥဒ္ဓိသာပေတွာ၊ ရွတ်ဆိုစေ၍။ သဗ္ဗာယိတံ၊ နှုတ်တက်လိုက်၍ ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဓေဝါတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ပဒေသေ၊
ဤအရပ်၌သာလျှင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ တခုခုသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဣတိ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ တံ ကောရဏ္ဏကဝိဟာရံ၊ သို့။

ဥပဂတောတိ၊ ကား။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်၏။ သဒါတိ၊ ကား။
ဂတကာလတော၊ သွားသောကာလမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။
ပဝါရိတဒိဝသတော၊ ပဝါရဏာပြုသောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။
ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း၌။ ပရိဒေဝမာနာတိ၊ ကား။ တံတံဝိလပနဝသေန၊
ထိုထိုအကြောင်းအရာကို မြည်တမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး
အပြားပြားကို။ ပရိဒေဝန္တိ၊ တမ်းတလျက်။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊
သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌။ ဒိဋ္ဌကာလတော၊ မြင်တွေ့သောကာလမှ။
ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပစ္စာ သမာဂမပရိယောသာနံ၊ နောက်၌တွေ့ခြင်းလျှင် အဆုံး
ရှိသော။ ဒဟရဿ၊ ရဟန်းငယ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဝတ္တိံ၊ အကြောင်းကို။

[၁၁၇] ကာယသက္ခန္တိ၊ ကား။ ဣမံ၊ ဤရဟန်းကို။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုလော့။
ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုခါပဋိဂ္ဂါဟကံ၊ မျက်မှောက်၌ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ခံယူသော
သူကို။ ကတွာ၊ ၍။ ရထဝိနီတပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ ဒသကထာဝတ္ထုကိတ္တနပုဗ္ဗိကံ၊
၁၀-ပါးသော ကထာဝတ္ထုကို ပြောကြားခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ရထဝိနီ-
တူပမာဟိ၊ မြင်းလိမ္မာ ရထားဥပမာတို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ အပ်သော။ ရထဝိနီတ-

သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ အာဂတံ၊ သော။ သတ္တဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒံ၊ ဝိသုဒ္ဓိ(၇)ပါး အကျင့် ပဋိပတ်ကို။ နာလကပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ မောနေယျံ တေ ဥပညိဿန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ နာလကတ္ထရဿ၊ အား။ ဒေသိတပဋိပဒံ၊ ပတ်ကို။ တုဝဏ္ဏကပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ မူလံ ပပဉ္စသင်္ခါယာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတပဋိပဒံ၊ ကို။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာလကသုတ် တုဝဏ္ဏကသုတ်တို့၌။ ယထာဏ္ဏမံ၊ အစဉ်အတိုင်း—

မုနိ၊ ရဟန်းသည်။ ဂါပံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ကုလေသု၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့၌။ သဟသ၊ (သဟသောကီ စသည်အလိုအားဖြင့်) တပေါင်းတည်းအတူတကွ။ န စရေ၊ မကျင့်ဘူး။ ဆိန္နကထော၊ ပြတ်သော စကားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆုံ့အသောသုက္ကံသို့ဖြစ်၍။ ပယုတံ၊ သြဘာသ၊ ပရိကထာ၊ နိမိတ်၊ ဝိညတ်တို့နှင့်ယှဉ်သော။ သာသေသနံ၊ အစာကို ရှာမှီးကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ န ဘဏေ၊ မပြောဆိုရာ။

ဂါမေ စ၊ ရွာ၌လည်း။ နာဘိသဇ္ဇေယျ၊ မကပ်ငြိရာ။ လာဘကမျာ၊ လာဘကိုအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို၊ ဝါ၊ ဒကာ၊ ဒကာမအပေါင်းကို။ န လပယေယျ၊ လိုက်လျော၍ မပြောဆိုရာ။

ဣတိ ဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပရမပိစ္ဆကထာ၊ အလွန်အလိနည်း ခြင်းနှင့်စပ်သောစကားသည်။ အာဂတာ၊ ၏။ စတုပစ္စယ။ပ။ ဒီပကန္တိ၊ ကား။ စိဝရာဒိသု၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ တို့၌။ သန္တောသဿ စ၊ ရောင့်ရဲခြင်းကို၎င်း။ ဘာဝနာရာမတာယ စ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို၎င်း။ ပကာသကံ၊ ပြတတ်သော။

လဗ္ဘဟိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လာဘော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စတ္တာရေ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဟာပရိဝါရေတိ၊ ကား။ ဝိပုလ-ပရိဝါရေ၊ ပြန့်ပြောသော အခြံအရံရှိကုန်သော။ တာဝ၊ စွဲ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒေန္တာ၊ ပေးလှူကုန်သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓပူဇာပတ္တစိဝရာဒိနိ၊ ဘုရားအား ပူဇော်ခြင်း သပိတ်သင်္ကန်းစသည်တို့ကို။ တဿ၊ ထိုဆွမ်း၏။ ပရိဝါရာနိ၊ အခြံအရံတို့ကို။ ကတော၊ ၍။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ စိဝရာဒိဒါနေပိ၊ သင်္ကန်းစသည်ကို ပေးလှူရာ၌လည်း။ တထာ၊ တည်း။ ဗာဟုလ္လိကပိဏ္ဍပါတိကာတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကာ၊ ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဟုတော၊ ကုန်၍၊ ဝါ၊ ကုန်လျက်။ ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ၊ ပစ္စည်းများခြင်းငှါ အားထုတ်သော ရဟန်းတို့တည်း။ ဝဒန္တိတိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဝသေ၊ ရှေးနေ၌။ ဘိက္ခာယ၊ ငှါ။ အာဟိဏ္ဏန-ကာလေ၊ လှည့်လည်သောကာလ၌။ ယထာသုတံ၊ ကြားအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဝါ၊

ကြားအပ်သောအကြောင်းအရာကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါသကာဒိနံ၊ ဥပါသကာ စသည်တို့အား။ သင်္ဂဏှနေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၌။ နိစ္စဗျာဝဇ္ဇော၊ အမြဲ ကြောင့်ကြစိုက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တဿာတိ၊ ကား။ ဂဏဿ၊ ဂိုဏ်းအား။ သောတိ၊ ကား။ ဂဏပလိဗောဓော၊ ဂိုဏ်းပလိဗောဓကို။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ် လတုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဏဝါစကဿ၊ ဂဏဝါစကပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပရိ- ယေသနမ္ပိ၊ ရှာမှီးခြင်းကိုလည်း။ လဟုကမေဝ၊ ပေါ့ပါးသည်ကို သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောဇနတော ပရံ အဂန္တဘတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တနော ကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သမဏဓမ္မံ၊ ကံ။ အာဟ၊ ၏။

ကတာကတေတိ၊ ကား။ ကတေ စ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ အကတေ စ၊ မပြုအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မေ၊ အမှု၌။ ဇာနန- ဝသေန၊ သိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဿက္ကံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိ- တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကတာကတေတိ၊ ကား။ အပ္ပကေ စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တေ စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကတေ၊ ပြုအပ်သောအမှု၌။ ဖလာဖလေတိ ယထာ၊ ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အဝသိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းသည်။ ဗဟံ၊ များသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ ငြားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဘာရဟာရာ၊ ဝန်ဆောင်တို့ဟူသည်။ သံသကိစ္စပရိဏာယကာ၊ သံသကိစ္စ၌ ရှေ့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

[၁၁၈] ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခောတိ၊ ကား။ ကိရ၊ ကြားရသည်ကား။ သီဟဠဒိပေ၊ ၌။ ကုလဒါရကာနံ၊ အမျိုးသားသုငယ်တို့ကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ပြုပေးခြင်းသည်။ အာဝါဟဝိဝါဟသဒိသာ၊ သားသမီးတို့ကို ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုပေးခြင်းနှင့် တူ၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပရိစ္ဆန္ဒဒိဝသံ၊ တိုပိုင်းခြားအပ်ပြီးသောနေ့ကို။ အတိက္ကမေတုံ၊ ကျော်လွန်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ သစေ။ပ။ အဓိဝါသေ- တုန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ (ဝုတ္တော-၌ စပ်) သမာပနေန၊ ခရီးသွားခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ (ဥပစ္ဆေဒေါ-၌ စပ်) ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ၊ ပလိဗောဓပြတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဗျတိရေကတော ပန၊ အပြန်အလှန်အား ဖြင့်ကား။ (ဒဿိဟော-ဝေဒိတဗျော-တို့၌စပ်) တံ၊ ထိုပစ္စည်းကို။ အလာဘန္တော၊ မရသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မရသော်လည်း။ အဓိဝါသေတုံ၊ ငှါ။ သစေ သက္ကောတိ၊ ငြားအံ့။ အရညံ၊ တောသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ သမဏဓမ္မော၊ ကိုသာလျှင်။

၁-အာဝါဟ၊ သူတပါး၏သမီးကိုဆောင်ယူ၍ မိမိ၏သားနှင့် ထိမ်းမြားခြင်း။ ဝိဝါဟ၊ မိမိ၏သမီးကိုပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း။ သီဟိဋ္ဌံ၊ ရှင်ပြုရန် နေ့ကောင်းအချိန်ကောင်း ရွေးချယ်ခြင်းအသွယ်သည် ယခုထက်တိုင်ရှိပေး၏။

ကာတဗ္ဗော ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ ဒဿိတော၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ဂဟဏေန၊ ဗျတိရေကအနက်ကို သိမ်းယူခြင်းဖြင့်။ ပလိဗောဓပစ္ဆေဒေါ၊ ပလိဗောဓ၏ပြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။ သေသေသုပိ၊ တုံဉ္စလည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

တထာတိ၊ ကား။ ဂိလာနေ၊ မကျန်းမမာသော။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ကိ။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော ယထာ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ။ ဥပသမ္မာဒိတအန္တေဝါသိကော၊ ပဉ္စင်းခံပေးအပ်သောတပည့် ဟူသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ကမ္မဝါစံ၊ ကိ။ ဝတော၊ ရွတ်ဖတ်ကျေညာ၍။ ဥပသမ္မာဒိတော၊ ပဉ္စင်းခံပေးသောရဟန်းတည်း။

ယော ကောစိ ရောဂေါတိ၊ ကား။ မူလဘူတော ဝါ၊ မူလရင်းဖြစ်၍မူလည်း ဖြစ်သော။ အနုဗန္ဓော ဝါ၊ နောက်လိုက်ရောဂါမူလည်းဖြစ်သော။ အတ္တနေ၊ အား၊ ဝါ၊ ဇာသန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သောရောဂါတည်း။ အနုမတဂ္ဂေတိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်လိုက်၍။ အမတဂ္ဂေ၊ မသိအပ်သော အစွန်းအစရှိသော။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိသောသံသရာဝဋ်၌။

ဂန္ဓောတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဂန္ဓပလိဗောဓော၊ ကိ။ (ဂန္ဓပရိဟရဏံ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ဣဓ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယတ္တိ-ဟရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ သဇ္ဈာယာဒိဟိတိ၊ ကား။ သဇ္ဈာယ ဓာရဏ-ပရိစယ ပုစ္ဆာဒိဟိ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ ဆောင်မှတ်ခြင်း၊ လေ့ကျက်ခြင်း၊ မေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဣတရဿာတိ၊ ကား။ အဗျာဝဋ္ဌဿ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယဿ၊ အား။ ဂန္ဓဓရံ၊ ကိ။ ဝိဿဇေတွာ၊ ၍။ ဌိတဿာပိ၊ တည်သော်လည်း။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ဝတ္တဟေဝ၊ နှုတ်၌တက်သည်သာလျှင်တည်း။ တဿ၊ သို့ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဂန္ဓော၊ ကျမ်းဂန်သည်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န (ဟောတိ) မဖြစ်။ (ကဿ ယထာ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အားကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) တမိ တမိ ဝတ္ထုမိ၊ ထိုထိုဆိုလတံသောဝတ္ထု၌။ အာဂတတ္ထေရာနံ ယထာ၊ လာသောမထေရ်တို့အားကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဂန္ဓပသုတဿပိ၊ ကျမ်းဂန်၌ မလေ့ကျက်သောသူအားလည်း။ (ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။) သုတ္တပဒေသာနံ စ၊ သုတ်၏ တစိတ်တဒေသဖြစ်သော စကားတို့၏၎င်း။ ဝါရာနဉ္စ၊ ဝါရတို့၏၎င်း။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာမုယုန-

၁-ဝေဒိတဗ္ဗော-၌ စပ်။ အနုယသံဝဏ္ဏနာ၌ သမာပနေန-ဟူသောပုဒ်ကို ထောက်၍ ဤအရာ၌ သင်္ဂဟနေန-ဟူ၍ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် သင်္ဂဟနေန၊ ငြိတယ်ခြင်းကို စွန့်ခြင်းဖြင့်-ဟု အနက်ပေး၊ ဥပစ္ဆေဒေါ-၌ စပ်။

တော၊ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ တွေဝေစေသောအားဖြင့်။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊
သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာ၏။ ပုန န ဩလောကေဿာမိတိ၊ ကား။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ ဂန္ထဓရံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေမိ၊ စွန့်လွှတ်ပါအံ့။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂါမဝါသိကတ္ထေရေဟိတိ၊ ကား။ အနုရာဓပုရဝါသိဟိ၊ အနုရာဓမြို့၌နေသော
မထေရ်တို့နှင့်။ အနုဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မသင်ယူမူ၍။ တတ္ထ၊
ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ပရိစယံ၊ လေ့လာခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ပဉ္စနိကာယ-
မဏ္ဍလေတိ၊ ကား။ ဒိဃာဂမာဒိကော၊ ဒိဃနိကာယ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စပိ၊
ကုန်သော။ နိကာယေ၊ တို့ကို။ သိက္ခိတပရိသာယ၊ သင်ယူပြီးသောပရိသတ်၌။
ပရိဝတ္တေဿာမိတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ ဖွင့်ဆိုအံ့။ သုဝဏ္ဏဘေရိန္တိ၊ ကား။
သေဋ္ဌဘေရိ*၊ မြတ်သောစည်ကို။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် သုဝဏ္ဏသဒ္ဒါကို အမြတ်ဟော
ဟူ၍ သိစေသည်) ကတမာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟေတိ၊ ကား။ ကတမေသံ
အာစရိယာနံ၊ အဘယ်ဆရာတို့၏။ ဥဂ္ဂဟေတိ၊ သင်စဉ်နည်း။ ကေန၊ အဘယ်
သင်စဉ်ဖြင့်။ ပရိဝတ္တိယတိ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်လတ်နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
တည်း။ အာစရိယမဂ္ဂေဟိတိ၊ ကား။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ကထာမဂ္ဂေ၊
ပို့ချစဉ်တည်း။ အတ္တနော အာစရိယာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။
(အာစရိယာနံ-၌ စပ်၊ တနည်း။) အတ္တနော၊ အား။ ကထေတံ၊ ဖွင့်ဆိုဟောကြား
ခြင်းငှါ။ ယုတ္တာနံ၊ သင့်လျော်ကုန်သော။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ။တေသ္မိ*၊
ဤပုဂ္ဂိုလ်၌။ သုဝိနိစ္ဆိတာ၊ ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗာ၊ သော။
တိပိဋကပရိယတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပရိယတ္တိကော၊
မည်၏။ တေပိဋကော၊ ပိဋကသုံးပုံကိုဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ပိဋေ၊ အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္ဓော၊ လျက်။ တတော၊ ထိုအင်းပျဉ်မှ။
ဩတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ ဘူမိယံ၊ မြေပြင်၌။ တနိကာယ၊ သပေါ့ဖျာ၌။
နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ထိုင်နေပြီး၍။ ဂတကဿာတိ၊ ကား။ ပဋိပတ္တိဂမနေန၊ အကျင့်
ဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ ဂတဿ၊ သွားပြီးသော။ ဒိဋ္ဌသစ္စဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော
သစ္စာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သစ္စာကိုမြင်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ။အာစရိယဿ၊
အား။ [၁၁၉] အပစိတိဒဿနတ္ထံ၊ ရုံသေခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိမဏ္ဍလံ၊
စွာ။ စီဝရံ၊ ကို။ ပါရပိတွာ၊ ၍။ ။သာဠေယျာဘာဝတော၊ ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဇု၊ ဖြောင့်မတ်ပေ၏။ ကာရဏာကာရဏဿ၊
အကြောင်းဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကို။ အာဘာနနတော၊ မှန်စွာသိတတ်သော
ကြောင့်။ အာဇာနိယော၊ ပေတည်း။

ပေါထုဇ္ဇနိကာတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သောတန်ခိုးတည်း။
ဗဟုပရိဿယဘာယ၊ များသောဘေးရန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုပ္ပရိဟာရာ၊

ဆောင်နိုင်ခဲ၏။ တထာဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုပုထုဉာဏ်တန်ခိုးအား။ ဥတ္တာနသေယျကဒါရကောစ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှသွယ်ကိုင်း။ တရုဏသဿဉ္စ၊ နုသောကောက်ပင်ကိုင်း။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာပြအပ်၏။ သမထယာနိကဿ၊ သမထယာဉ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိပဿနာယာနိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ပလိဗောဓော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဈာနလာဘီ၊ ဈာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာသုခတော၊ (ဈာန်မှထ၍) ဝိပဿနာ ရှုခြင်းငှါလွယ်ကူခြင်းကြောင့်။ သမထယာနိကော၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘရေနာတိ၊ ကား။ သမထတ္ထိကေန၊ သမထဖြင့်အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာသေသ၊ ကြွင်းကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ပလိဗောဓာ၊ တို့ကို။ (ဥပစ္စန္နိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ နိယုတ္တော၊ အပြုယှဉ်သည်တည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌အပြုယှဉ်သောသူ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ မပြတ်အားထုတ်သောသူကိုရ၏။ တေန ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၌အပြုယှဉ်သောသူသည်။ ပရိစ္ဆိန္နိတောတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဌ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ၍။ သဟဝါသိနံ၊ အတူနေပြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ မုဒစိတ္တန္တိ၊ ကား။ အတ္တနိ၊ ဌ။ မုဒစိတ္တတံ၊ နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ စ၊ ဆက်။ သဟဝါသိနံ၊ အတူနေရဟန်းတို့၏။ အယံ စိတ္တမဒ္ဒဝဇနနာဒိအတ္တော၊ ဤစိတ်၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအစရှိသောအကျိုးကို။ (ဒိပေတဗ္ဗော-၌ စပ်) မနုဿာနံ။ ပ။ ပုဝတ္တေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ မေက္ခာနိသံသသုတ္တေန၊ မေတ္တာ၏ အကျိုးကိုပြသော သုတ်ဖြင့်။ ဒိပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ၊ ကောင်းမြတ်သောသီလအစရှိသော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ အနောလိနဝုတ္တိကော၊ မတုန့်ဆုတ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာနိပိ အာရမ္မဏာနိ၊ နတ်ပြည်လောက၌ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်လည်း။ (န ပရိယာဒိယန္တိ၊ မဘွဲဆောင်နိုင်ကုန်။) ဣတဉာနိ၊ ဤမှတစ်ပါးသောလူလောက၌ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်။ ပဂေဝ၊ နည်း။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ သမဏကရဏီယေ၊ ရဟန်းသည်ပြုအပ်သောကိစ္စ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်ခြင်း၌။ ပုဗ္ဗာသေဝနဝသေန၊ ရှေးဦးစွာမှီဝဲသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထယိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယောဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇနံ၊ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းသည်။ ယောဂါနုယောဂေါ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုယောဂါနုယောဂသည်ပင်လျှင်။ ကရဏီယဋ္ဌေန၊ ပြုအပ်သော

အနက်ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုမည်၏။ တဿ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ၊ ထိုဘာဝနာကို မပြတ်အားထုတ်ခြင်းအမှု၏။ ဌာနံ နိပ္ပတ္တိဟေတု၊ ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ဌာနုံးကိုကဲ့သို့။ ကေဒါဗြာ တရံတခါဌိသာလျှင်။ အနုနုယုဉ္ဇိတု၊ အားမထုတ်မူ၍။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ပရိဟရဏီယတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေမာဒိဂုဏသမန္နာဂတန္တိ၊ ကား။ ပိယဘာဝါဒီဟိ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ သုတသမ္ပန္နော၊ သည်။ စာဂသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဝီရိယသမ္ပန္နော၊ သည်။ သတိသမ္ပန္နော၊ သည်။ သမာဓိသမ္ပန္နော၊ သည်။ ပညာသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့တွင်။ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗောဓိံ စ၊ ဗောဓိဉာဏ်ကို၎င်း။ ကမ္မဖလဉ္စ၊ ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို၎င်း။ သဒ္ဓဟတိ၊ ယုံကြည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ပောဓိယာ၊ ဉာဏ်၏။ ဟေတုဘူတံ၊ သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတေသိတံ၊ အကျိုးစီးပွားကိုလိုလားသည်၏အဖြစ်ကို။ န ပရိစ္စဒတိ၊ မစွန့်။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဂရု၊ အလေးပြုအပ်သည်။ ဘာဝနိယော၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်။ ဝါ၊ မေတ္တာပွားအပ်သည်။ စောဒကော၊ စောဒနာတတ်သည်။ ပါပဂရဟံ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့တတ်သည်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုဆုံးမတတ်သည်။ ဝစနက္ခမော၊ အဆိုအဆုံးအမခံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘိရာနံ၊ နက်နဲကုန်သော။ ကထာနံ၊ စကားတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိစ္ဆော၊ အလိုနည်းသည်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ပဝိဝိတ္တော၊ အဖော်မှကင်းဆိတ်သည်။ အသံသဋ္ဌော၊ မရောနှောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝီရိယသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိယံ၊ မိမိ၏ အစီးအပွား သူတပါး၏ အစီးအပွားကို ပြုကျင့်ခြင်း၌။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၁၂၀] သတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ထင်သောသတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တော၊ မပျံ့လွင့်သည်။ သမာဟိတစိတ္တော၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပညာသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အဝိပနီတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။

ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဂတိယော၊ သွားခြင်း၊ ပြီးစီးခြင်းတို့ကို။ သမန္နေသမာနော၊
 ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲရှာမှီးလျက်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
 ဟိတာဟိတံ၊ အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဇာနိတော၊ ရှိ။
 သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအကျိုးရှိသောအမှု၌။ ကေဂ္ဂစိတ္တော၊ တည်ကြည်
 သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အဟိတာ၊
 အကျိုးမဲ့အမှုမှ။ နိသေဓေတော၊ တားမြစ်၍။ ဟိတေ၊ အကျိုးစီးပွား၌။
 နိယောဇေတိ၊ တိုက်တွန်းတတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ ပ။ သမန္နာဂတန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပရမုက္ကံသဂတံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ တံ ကလျာဏမိတ္တံ၊
 ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ မမံ ဟိတံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယောဂကမ္မဿ၊ ဘာဝနာ
 အမှုကို။ ကာရကဘာဝံ၊ ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ။ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်
 ပဋိပတ်၏။ အမောသဘာဝဒဿနေန၊ အချည်းအနှီးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို
 ပြသဖြင့်။ သမုတ္တေနောယ စ၊ ကောင်းစွာ သက်စေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။
 သမ္ပဟံသနာယ စ၊ ရှင်လန်းစေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပကာ-
 သေတိ၊ ၏။ ပဝေဏိပါလနတ္ထံ၊ အစဉ်အဆက်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။
 ကထေသိ နန၊ ဟောကြားခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သည်ကား။
 အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဝေရူပေါတိ၊ ကား။ ပေသလော၊ ချစ်အပ်သောသီလ
 ရှိသည်။ ဝါ၊ သီလကိုချစ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဗဟုဿုတော၊ များသော
 အကြားအမြင်ရှိသော။ တန္တိဓရေတိ၊ ကား။ သုတ္တဓရော၊ သုတ်ပါဠိကို
 ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်ပါဠိ၌။ ကေဟိစိပိ၊ တစုံတယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အသံဘိရော၊ မဆွဲဆောင်အပ် မဆွဲဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍။
 ဝံသာနုရက္ခကောတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓဝံသဿ၊ ဘုရားနှင့် ဘုရား၏တပည့်
 သာဝကအနွယ်ကို။ အနုရက္ခကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ပဝေဏိ-
 ပါလကောတိ၊ ကား။ ပဝေဏိယာ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ အာစရိယဂ္ဂ-
 ဟဏဿ၊ ဆရာ၏သင်ယူစဉ်ကို။ အနုပါလကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်
 ဖြစ်၍။ အာစရိယမတိကောတိ၊ ကား။ အာစရိယမတိယံ၊ ဆရာ၏အလိုအယူ၌။
 နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုဆရာ၏ အလို
 အယူကို။ အနုတိဝတ္တနုတော၊ မကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အတ္တနော
 မတိ၊ မိမိ၏အလိုအယူကို။ န ပကာသေတိ၊ မပြုတတ်။ န ကထေတိ၊
 မဟောကြားတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န အတ္တနောမတိကော၊ မည်၏။
 အတ္တနော၊ ၏။ မတိ၊ အလိုအယူကို။ ပဂ္ဂယ၊ ချီးမြှောက်၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်
 ဟောတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခိဏာသဝါဒယောတိအာဒိ၊ ကိ။ (အာရဒ္ဓံ-၌ စပ်) ကေစ္စ-
 ခိဏာသဝတော၊ အချိုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ ဗဟုဿုတောဝ၊ အကြား
 အမြင်များသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပေးခြင်း၌။
 သေယျော၊ ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုစကားရပ်၌။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခိဏာသဝါဒယောတိ၊ ကား။ ယံ။ပ။ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 ဝုတ္တခိဏာသဝါဒိကာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ရဟန္တာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။
 ဥဂ္ဂဟာရိပုစ္ဆာနံ ဝိသောဓိတတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ နှုတ်တက်
 သင်ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟောတိ၊ ဥဂ္ဂဟဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊
 ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနုပကာရာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား ကျေးဇူး
 ပြုသော။ ပါဠိယာ စ၊ ကို၎င်း။ (သောဓိတတ္တာ-၌ စပ်) တဒတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၏
 အနက်ကို။ ပရိပုစ္ဆနတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မေးအပ်သောကြောင့်။ ပရိပုစ္ဆာတိ၊
 ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ စ၊
 အနက်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကို၎င်း။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သောဓိတတ္တာ၊
 သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂ္ဂုမ္ပံ နိဇ္ဇဉံ၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည်ကို။
 ကတွာ၊ ၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတော။ပ။
 သလ္လက္ခေတွာတိ၊ ကား။ ပဉ္စသုပိ နိကာယေသု၊ တို့၌လည်း။ ဣတော
 စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ တဿ တဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ အား။ အနုရူပံ၊
 သော။ သုတ္တပဒေခေါ၊ သုတ်ပုဒ်ကို၎င်း။ သုတ္တာနုဂတံ၊ သုတ်သို့အစဉ်လိုက်သော။
 ယုတ္တိဉ္စ၊ အကြောင်းယုတ္တိကို၎င်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပလက္ခေတွာ၊
 မှတ်သား၍။ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ယောဇေတွာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အား။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အာစိက္ခတိ၊ ဟောကြား၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ဥပကာရာနုပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သည်ကို။ ယုတ္တိ
 မဂ္ဂနေန၊ အသင့်ယုတ္တိကိုရှာသဖြင့်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ တနည်း။
 သမာဓာယ၊ ကောင်းစွာထား၍။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။
 ဌပေတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သမာဓာယပုဒ်၏ အနက်တည်း။
 မဟာမဂ္ဂံ ဒဿေန္တောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဓိံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ကို။
 မဟာမဂ္ဂံ၊ လမ်းမကြီးကို၊ ဝါ၊ လမ်းမကြီးသဖွယ်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒဿေန္တော၊
 ပြုလျက်။

[၁၂၁] သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ထိုထိုကျောင်းတိုက်၌။
 ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကုရုမာနေနာတိ၊ ကား။ ပဝိဋ္ဌကာလေ၊ ဝင်သောကာလ၌။

၁-ပြည်မှဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိသျဉ်၎င်း၊ သိမ္မဋ္ဌိကာ၌၎င်း ဝတ္တပဋိဝတ္တံ-ဟူ၍သည်၊ ၎င်းသည်သာလျှင်
 တံ တံ ဝတ္တံ-ဟူသော အဖွင့်နှင့်ညီသည်။

ဝိသုပ္ပံ နိ နိဿယ ၁-၁၈—ပ-မ-ဗ-သ-စ

အာဂန္တုကဝတ္ထံ၊ ကိုဋ်ဌား။ နိက္ခမနကာလေ၊ ထွက်သောကာလ၌။ ဂမိကဝတ္ထံ၊ ကိုဋ်ဌား။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တံ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုထိုဝတ်ကို။ ပူရေန္တေန၊ ဖြည့်ကျင့်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပရိဟာရိတဗ္ဗတေလံ၊ ဆောင်အပ် သုံးဆောင်အပ်သောဆီတည်း။ ဌပေမိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အနုဇာနာပနံ၊ ခွင့်ပြုစေသောစကားတည်း။ ယံ တံ သမ္မာဝတ္ထံ၊ အကြင်ကောင်းစွာပြုအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို။ ပညတ္တံ၊ ပညတ် အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ၏။ ဧကဒိဝသံ၊ ၌။ သာယံ၊ ညနေချမ်း၌။ ဝိသုဇ္ဈိတေနာပိ၊ လွက်အပ်သော်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) အာဂမနကာရဏံ၊ လာခဲ့ခြင်း၏အကြောင်းကို။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ သပ္ပာယဝေလော၊ လျောက်ပတ်သောအခါဟူသည်။ သရီရစိတ္တာနံ၊ ကိုယ်နှင့်စိတ်တို့၏။ ကလ္လသမယော၊ ခန့်ကျန်းသောအခါတည်း။

စရိယာဝဏ္ဏနာ

၄၃။ သန္တာနေ၊ ၌။ ရာဂဿ၊ ၏။ ဥဿန္တဘာဝေန၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စရဏံ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရာဂစရိယာ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုရာဂစရိုက်ကို။ သဿတာသယာဒယော ဝိယ၊ သဿတအယူဟူသော စိတ်၏ကိန်းရာ အာသယ စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒေါသစရိယာဒယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ တည်း။ သံသဂ္ဂေါ၊ ရောနှောခြင်းကို။ သမ္ပယောဂါရဟဝသေန၊ ယှဉ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ရာဂမောဟစရိယာ၊ ၎င်း။ ဒေါသမောဟစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိ ယထာ၊ ဤသို့စသည်ကဲ့သို့တည်း။ သန္နိပါတော၊ စုဝေးခြင်းကို။ ဧကသန္တတိပရိယာပန္နတာဝသေန၊ တဦးတည်း၏ သန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ရာဂဒေါသစရိယာ၊ ၎င်း။ ရာဂဒေါသမောဟစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိ-ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမာ ဝေ၊ ဤလေးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ သန္တာယ၊ ၍။ အပရာပိ စတဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာတိ၊ ကား။ ရာဂါဒိနံ၊ တို့၏။ (သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ အပရာပိ၊ ကုန်သော။ စတဿော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ဟထာ၊ သကဲ့သို့။) တထာ၊ ဣ။ သဒ္ဓါဒိနံ၊ တို့၏။ သံသဂ္ဂ-သန္နိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိယာ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရာပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာ စတဿော၊ တို့၎င်း။ ဝေန္တိ၊ ကား။ သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ သံသဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ရာဂသဒ္ဓါစရိယာ၊ ရာဂသဒ္ဓါစရိုက်၎င်း။ ဒေါသသဒ္ဓါ-စရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သံသဇ္ဇနံ၊ တက္ကရောယှက်ခြင်းတည်း။ မိဿိကရဏံ၊ ရောနှောခြင်းတည်း။ အနေကာတိ၊ ကား။ တေသဠံ၊ ၆၃-ပါး

တည်း။ တတော၊ ထို ဇေ-ပါးထက်။ အတိရေကောပိ ဝါ၊ ပိုလွန်ကုန်သည် မူလည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တာ ပန၊ ထို ဇေ-ပါးသောစရိုက်တို့ကိုကား။ အသမ္မောဟန္တေန၊ မတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌စပ်) သံယုတ္တသုတ္တ- ဋီကာယံ၊ သံယုတ္တသုတ်ဋီကာ၌။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒသိတာ၊ ပြအပ် ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဋီကာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ၏ ၂။ ပကတိတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘာဝနာယံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ တတ္ထတတ္ထ သန္တာနေ၊ ၌။ စရိယာယ၊ ၏။ သဘာဝဘူတတံ၊ သဘော ရင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ရာဂါဒိနံ၊ တို့၏။ အညဓမ္မဟိ၊ တို့ထက်။ အဓိကတော၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥဿန္တတော၊ များသည်၏အပြစ်မည်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂစရိယာဒိနံ၊ ရာဂစရိုက် စသည်တို့၏။ (ပစ္စယ-၌ စပ်၊ ရာဂစရိတာဒိနံ၊ ဟု ရှိလျှင် ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဟု ပေး) ပစ္စယသမဝါယော၊ အကြောင်း တို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိဏ္ဍ၊ မပြတ်လည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ မူလစရိယာနံ၊ မူလ စရိုက်တို့၏။ ဝဓသန၊ ဖြင့်။ ဆဒ္ဓဝ၊ ခြောက်ယောက်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ အနေကပုဂ္ဂလာ၊ များသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ စ၊ သည်မျှ သာမကသေး။ တထာ၊ ထိုသို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဓိပ္ပေတက္ကသိဒ္ဓိ စ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းသည်လည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ရာဂုဿန္တေ၊ ရာဂများသော၊ ဝါ၊ များသောရာဂရှိသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ တဒနုဂုဏဿ၊ ထိုရာဂနှင့်လျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ နိယောဂတော၊ အမြဲယှဉ်သောအားဖြင့်။ အဓိကဘာဝသမ္ဘဝတော၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ရာဂဿ အာသန္နဂုဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သိနေဟာရိယေသနာပရိစ္စဇနေဟိ၊ စိုပြည်ချောညက်ခြင်း

၁-သံယုတ်ဋီကာ၌ ၎င်းအဖွင့်ကိုမတွေ့ရ၊ သံယုတ္တသုတ်ကိုလည်း စဉ်းစား၍မရသေး။ သိမ္မိ၌ အသမ္မောဟန္တေန သံယုတ္တသုတ္တဋီကာယံအရာတွင် အသမ္မောသာနန္တရောနသုတ္တ- ဋီကာယံဟူ၍၊ ထိုသုတ်မှာ ပဉ္စဂုဏ်ရရှိသော်လည်း စရိယာ-နှင့်စပ်သောစကား အဋ္ဌ- ကထာ၌ပင်ပရှိ၊ ထိုအဖွင့်ဋီကာ၌လည်း တစုံတရာမျှ ဖွင့်ပြခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဤပုဒ် ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်အပ်၏။

၂-၎င်းစရိုက် ဇေ-ပါးအဖွင့်ကို ဋီကာကျော်နှင့် အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်တို့၌ကြည့်ရှုပါ။

ရှာခြင်း မစွန့်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတူသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဘာဂေါ၊ သည်။ ဒုရေပိ၊ ဝေးငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ အဝေး၌တည်သော်လည်း။ အာသန္ဓေယေဝ၊ နီးသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အနီး၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ အာသန္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ သဘာဂတာလက္ခဏံ၊ သဘောတူသည်၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ပသာဒဝသေန၊ ကြည်လင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အကာလုဿိယံ၊ မနောက်ကျသည်၏အဖြစ်သည်။ သိနိယှနံ၊ စိုပြည်ချောညက်ခြင်းမည်၏။ [၁၂၂] အလ္လုခတာ၊ မခြောက်သွေ့ မကြမ်းတမ်းခြင်းမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ရာဂဿ၊ ၏။ ရဉ္စနဝသေန၊ တပ်စွဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အကာလုဿိယံ၊ သည်။ သိနိယှနံ၊ မည်၏။ အလ္လုခတာ၊ မည်၏။) သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ပရိယေသနံ၊ သည်။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ်ချသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တန္နိန္ဒတာ၊ ထိုယုံကြည်ဖွယ်ဝတ္ထုသို့ ညွှတ်ကိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရာဂဿ၊ ၏။ (ပရိယေသနံ၊ သည်။) တဏှာယနဝသေန၊ ဆာလောင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (တန္နိန္ဒတာ၊ ထိုတပ်မက်ဖွယ် အာရုံဝတ္ထုသို့ ညွှတ်ကိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။) သဒ္ဓါယ၊ ၏။ အပရိစ္စဇနံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ဩကပ္ပနဝသေန၊ ယုံကြည်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပက္ခန္ဓနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းတည်း။ ရာဂဿ၊ ၏။ (အပရိစ္စဇနံ၊ သည်။) အဘိသင်္ဂဝသေန၊ ရှေးရှုငြိကပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (အနုပက္ခန္ဓနံ၊ တည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိန္ဒသဘာဝါနမ္ပိ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိကုန်ငြားသော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့် ရာဂတို့၏။ အလ္လုခတာဒိသာမညေန၊ မခြောက်သွေ့ မကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် စသည်တူခြင်းဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သဘောတူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံသမင်္ဂီနံ၊ ထိုသဒ္ဓါရာဂတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ သဘာဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဂစရိတဿ သဒ္ဓါစရိတော သဘာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသွာ၊ ကား။) ဒေါသုဿန္ဓေ၊ ဒေါသများသော၊ ဝါ၊ များသောဒေါသရှိသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ တဒနုဂ္ဂဟဿ၊ ထိုဒေါသအားလျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ နိယောဂတော၊ အားဖြင့်။ အဓိကဘာဝသမ္ဘဝတော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒေါသဿ အာသန္ဓဂ္ဂဟဏဘိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုလ္လိယနပရိယေသန-ပရိဝုဒ္ဓေနာဘိ၊ မငြိကပ်ခြင်း၊ ရှာခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂဓမ္မတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။

ပညာယ၊ ဇာ။ အာရမ္မဏဿ၊ ကိ။ အနုလ္လိယနံ၊ မကပ်ငြိခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုအာရုံ၏။ ယထာသဘာဝါဝဗောဓဝသေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသောသဘောကို ထိုးထွင်း၍သိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသံသဋ္ဌတာ၊ မရောယှက်သည်၏အဖြစ် တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒေါသဿ၊ ဇာ။ (အာရမ္မဏဿ၊ ကိ။ အနုလ္လိယနံ၊ သည်။ တဿ၊ ကိ။) ဗျာပဇ္ဇနဝသေန၊ ပြစ်မှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိသံသဋ္ဌတာ၊ တည်း။) ပညာယ၊ ဇာ။ ပရိယေသနံ၊ သည်။ ယထာဘူတဒေါသပဝိစယော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အပြစ် ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ ဒေါသဿ၊ ဇာ။ (ပရိယေသနံ၊ သည်။) အဘူတ-ဒေါသနိဇီဝိသာ၊ မဟုတ်မမှန်သောအပြစ်ကို ရှာမှီးခြင်းတည်း။ ပညာယ၊ ဇာ။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗန္တနာဒိဝသေန၊ ငြိမ်းငြိမ်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏုတြာသော၊ ဉာဏ်ဟူသော ထိတ်လန့်ခြင်းတည်း။ ဒေါသဿ၊ ဇာ။ (ပရိဝဇ္ဇနံ၊ သည်။) အဟိတာဓာနပသေန၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုစီရင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အဟိတာဝဟနဝသေန-ဟုဂ္ဂိလျှင် အကျိုး မဲ့ကို ဆောင်ပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်-ဟုပေး) ဆဉ္စနံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ ဣတံ ဝေ၊ သို့။ ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုပညာနှင့် ဒေါသတို့၏။ အနုလ္လိယနာဒိသာမညေန၊ မငြိမိကပ်ခြင်းစသည် တူခြင်းဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ တံသမင်္ဂနံ၊ ထို ပညာဒေါသတို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ (သဘာဂတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသစရိတဿ ဗုဒ္ဓံစရိတော သဘာ-ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။

အန္တရာယကရာ ဝိတက္ကာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာဝိတက္ကာ၊ မိစ္ဆာဝိတက်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ၊ မှားယွင်းသောအကြံအစည်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မောဟဿနန္၊ မောဟများသော၊ ဝါ၊ များသော မောဟရှိသော။ သန္တာနေ၊ ဌ။ တဒနုဂုဏဿ၊ ထိုမောဟအားလျော်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ဇာ။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (သိ-သျှာမူတိဌ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော ဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း-ဟုပေး) တေန၊ ကြောင့်။ မောဟဿ အာသန္နလက္ခဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ အနဝဋ္ဌာနစဉ္စလဘာဝေဟိ၊ မတည်တံ့ခြင်း လွန်စွာလွယ်ရှားခြင်းတို့ဖြင့်။ သဘာဂဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတူသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိတက္ကဿ၊ ဝိတက်၏။ အနဝဋ္ဌာနံ၊ မတည်တံ့ခြင်းသည်။ ပရိကပ္ပဝသေန၊ ကြံဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဝိပ္ပါရတာယ၊ ပြန့်နှံ့ လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မောဟဿ၊ ဇာ။ (အနဝဋ္ဌာနံ၊

သည်။) သမ္မုဠတာဝသေန၊ တေဝေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာကုလတာယ၊ ရှုပ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဝိတက္ကဿ၊ ၏။ (ဤမှ နောက်၌ သိဟိဋ္ဌမူတွင် လဟုပရိဝိတက္ကနေ စပလတာယ-ဟု ရှိ၏။ ထိုပါဌ်သာ သင့်သည်) လဟုပရိဝိတက္ကနေ၊ လျင်စွာကြံစည်ခြင်း၌။ စပလတာယ၊ လျှပ်ပေါ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စဉ္ဇလတာ၊ လွန်စွာ လှုပ်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မောဟဿ၊ ၏။ အနောဂါဠတာယ၊ မသက်ဝင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (စဉ္ဇလတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုမောဟနှင့်ဝိတက်တို့၏။ အနဝဋ္ဌာနာဒိသမညေန၊ မတည်တံ့ခြင်း စသည် တူခြင်းဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံသမဂ္ဂိနံ၊ ထိုမောဟဝိတက်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ (သဘာဂတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟစရိတဿ ဝိတက္ကစရိတော သဘာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တဏှာ၊ သည်။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ရာဂေါယေဝ၊ သာလျှင် တည်း။ တဿ၊ ကြောင့်။ ရာဂစရိယာဝိနိမုတ္တာ၊ ရာဂစရိုက်မှလွတ်သော။ တဏှာစရိယာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံသမ္ပယုတ္တောတိ၊ ကား။ တေန ရာဂေန၊ ထိုရာဂနှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဒေါသဒယော ဝိယ၊ ဒေါသ စသည်တို့ကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုရာဂနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်သောမာနသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ တဏှာမာနဒ္ဓယံ၊ တဏှာမာနနှစ်ခုအပေါင်းသည်။ နာတိ-ဝတ္တတိတိ၊ ကား။ သဘာဝတော စ၊ တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပယောဂဝသေန စ၊ သမ္ပယုတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ရာဂဒေါသေဟိ၊ ရာဂဒေါသ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ [၁၂၃] ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ မောဟဿပိ၊ မောဟ၏လည်း။ ဥဿန္နတာဝသေန၊ များခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ စရိယာဘာဝေါ၊ စရိုက်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကေဝလံ မောဟဿေဝ၊ ရာဂ ဒေါသ တို့နှင့်မယှဉ်သော သက်သက် မောဟ၏သာလျှင်။ (စရိယာဘာဝေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။) တထာ၊ တူ။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကာနံ၊ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက် စရိုက်တို့၏။ (စရိယာဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ရာဂေန၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ မာနဿပိ၊ ၏လည်း။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ စရိယာဘာဝေါ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သည်။ ကာမံ သိယာ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ ဧဝံ သန္ဓေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်နိုင်

သော်လည်း။ ရာဂ။ပ။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ ရာဂ၊ ပဋိသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာတို့၏။
 အနုသယဌော၊ အနုသယ၏အနက်သည်။ (အာဝေဏိကော) ဝိယ၊ သီးသန့်
 ဖြစ်သကဲ့သို့။ စရိယဌော၊ စရိယအနက်သဘောသည်။ ဣမေသံ ရာဂါဒိနယေဝ၊
 ဤရာဂ စသည်တို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကော၊ သီးသန့်ဖြစ်သော အနက်
 သဘောပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနစရိယာ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်
 သာလျှင်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ အာဝေဏိကဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စရိယာ၊ ကို။
 ပကတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပကတိ စ၊ ကိုလည်း။ သဘာဝေါတိ၊ သဘာဝ
 ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဧတေနော၊ ဤစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒိဋ္ဌိယာပိ၊ ၏လည်း။
 ဝိသံ၊ ခြား။ စရိယာဘာဝါဘာဝေါ၊ စရိယအဖြစ်၏မရှိခြင်းကို။ သံဝဏ္ဏိတော၊
 ဖွင့်ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ခွဲမှုကား။ ဒိဋ္ဌစရိယာ၊
 သည်။ မောဟစရိယန္တောဂဓာဝ၊ မောဟ၌ အတွင်းဝင်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿော၊ ငှါ။ မောဟနိဒါနတ္တာ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ စသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မောဟနိဒါနတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ မောဟ-
 သမ္ပယုတ္တတ္တာ စ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပယောဂံ၊ ကို။ သမ္ပစိုနောတိ၊ ဆည်း၏။

၄၄။ ကိံသပ္ပိယန္တိ၊ ကား။ ကိဒိသံ၊ သော။ သေနာသနာဒိ၊ ကျောင်း
 အစရှိသည်သည်။ သပ္ပိယံ၊ သနည်း။ ပုဗ္ဗာစိန္တံ၊ ဟူသည်။ ပုရိမဇောတီသု၊
 ရှေးဘဝတို့၌။ အာစရိတံ၊ လေ့ကျက်အပ်သောအမှုတည်း။ ဧကဇ္ဇေတိ၊ ဟူသော
 ပုဒ်ဖြင့်။ ဥပတိဿတ္ထေရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 တေန၊ ထေရ်သည်။ ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ၊ ကျမ်း၌။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုအတိုင်းပင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ ကိရာတိ၊ ဟူသောပါ၌။
 ကိရ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အရုစိသုစနတ္ထော၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်းအနက်
 ရှိ၏။ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂေါ၊ ဟူသည်။ မနာပကရိယာ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ကိုပြုခြင်းတည်း။
 ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သောဘနကမ္မကာရီ၊ တင့်တယ်သောအမှုကိုပြုလေ့ရှိသော
 သူသည်။ သုဘကမ္မဗဟုလော၊ တင့်တယ်သောအမှုများသူမည်၏။ သဗ္ဗေ၊
 အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ ရာဂစရိတာ ဝေ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊
 ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အလုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ မလိုချင်မမက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။
 ဝါ၊ လောဘမကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂသုဘကမ္မ-
 ဗဟုလတာသမ္ဘဝတော၊ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂရှိသည်၏အဖြစ်၊ သုဘကမ္မဗဟုလအဖြစ်၏
 ဖြစ်သွ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဂ္ဂါ၊ မှ။ စဝိတာ၊ ၍။ ဣဇ္ဈပပတ္တိသမ္ဘဝတော စ၊
 ဤလူ့ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သွ်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ဧတေန၊ ဤစကား
 ဖြင့်။ (ဒဿေတိ - ခွဲစပ်) ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ခဲ့သောကြောင်း
 ဟိတ်ဟူသော နိယာမသည်။ အသတိ၊ သော်။ ယထာဝုတ္တကာရဏမတ္တေန၊

အကြောင်းမျှဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ လုဒ္ဓတာ စ၊ လောဘကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ လုဒ္ဓဘာပဟေတုကာ၊ လောဘကြီးသည်၏ အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ရာဂစရိယာ စ၊ ရာဂစရိုက်သည်၎င်း။ န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဣတရေတိ၊ ကား။ ဆေဒနာဒိကမ္မဗဟုလာ၊ ဖြတ်ခြင်းစသော အမှုအဖြစ်များ သောသူတို့သည်၎င်း။ နိရယာဒိတော၊ ငရဲစသည်မှ။ ဣပေပန္နာ စ၊ ဤလူ့ပြည် လောက၌ဖြစ်လာသောသူတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ သူတို့သည်။ ဒေါသမောဟ- စရိတာ ဝေ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣဓာပိ၊ ဤလည်း။ ယထာဝုတ္တကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ ကောဓနဘာဝေ စ၊ ဒေါသကြီးသည်၏အဖြစ်၌၎င်း။ မူဠဘာဝေ စ၊ မောဟ ကြီးသည်၏အဖြစ်၌၎င်း။ အနေကန္တိကတ္တာ၊ တခုတည်းသော အဖို့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကေနမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒေါသ- မောဟစရိတတာယပိ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၊ မောဟစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏လည်း။ အနေကံသိကတာ၊ တခုတည်းသော အဖို့မရှိသည်၏ အဖြစ် ကို၊ ဝါ၊ ကေနမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဥဿဒနိယမော၊ များခြင်း၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။ ပမာဏတော၊ အချင့် အရွယ်ပမာဏအားဖြင့်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ။ သော၊ ထိုဥဿဒနိယမသည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ် မူ၍။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိ အားဖြင့်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ။) သောပိ၊ ထိုအစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်ဥဿဒနိယမ ကိုလည်း။ ကေသိကော၊ တခုတည်းအဖို့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကေနဖြစ်၍။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာပ၊ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ယထာဝုတ္တေနဝါတိ၊ ကား။ ဒိန္နံ ပန ဓာတူနန္တိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေါသနိယမေတိ၊ ကား။ သေမှာဒိဒေါသာဓိကတာယ၊ သလိပ်စသောဒေါသ၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂါဒိစရိတော၊ ရာဂစသော စရိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ စရိယာနိယမေ၊ စရိုက်ကို ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်း၌။ သေမှာဓိကော ရာဂစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ သေမှာဓိကော မောဟစရိတောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝါတာဓိကော မောဟစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါတာဓိကော ရာဂစရိ- တောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ တမ္ပိ နိယမ- ဝစနံ၊ ထိုကိန်းသေမှတ်သော စကားသည်လည်း။ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓမေဝ၊ ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင်တည်း။ [၁၂၄] အပရိစ္ဆန္နဝစနန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒ- ကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြုတတ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နိတော၊ ၍။

ဝုတ္တဝစနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ အနုပပရိက္ခိတဝစနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ဆိုအပ်သော စကားမဟုတ်၊ ဝါ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍ ဆိုအပ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဥဿဒကံတ္တနေတိ၊ ကား။ ဝိပါကကထာယံ၊ ဝိပါကကိုဆိုရာစကား၌။ ဂဟိတ-ဥဿဒကံတ္တနေ၊ ယူအပ်သော များခြင်းကိုပြောကြားရာ၌။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာ-မေနာတိ၊ ကား။ ပုရိမဘဝေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ပဝတ္ထလောဘာဒိဟေတုနိယာမေန၊ ဖြစ်ခဲ့သောလောဘအစရှိသောအကြောင်း ဟိတ်ဟူသောနိယာမဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ တေသံယေဝ လောဘာဒိနံ၊ ထိုလောဘစသည်တို့၏သာလျှင်။ (သဘာဝေါ-၌ စပ်) ပဋိနိယတော၊ အသီးအခြားကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သော။ လုဗ္ဗနာဒိ-သဘာဝေါ၊ လိုချင်မက်မောခြင်းအစရှိသောသဘောကို။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊ ဤသတ္တဝါတို့အား။ လောဘော၊ ဟူသော။ ဥဿဒေါ၊ များသောအရာသည်။ (လောဘဿ၊ ၏။ ဥဿဒေါ၊ များခြင်း သည်-ဟု ရှိသင့်၏။ အတ္ထိ၊ ၏။ တနည်း။) တေသံ၊ တို့အား။ ဥဿဒေါ၊ များသော။ လောဘော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ ထိုသတ္တဝါ တို့သည်။) လောဘုဿဒေါ၊ ကုန်၏။ ဥဿန္တလောဘာ၊ များသောလောဘ ရှိသောသတ္တဝါတို့ကို။ (လုဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။) လောဘာဒိကာ၊ လောဘလွန်ကဲသော သတ္တဝါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အမောဟုဿဒေါ စာတိတ္ထေ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုစ-သဒ္ဓါဖြင့်။ (သမ္ပိဏ္ဏေတိ-၌ စပ်) လောဘုဿဒတာဒိနံ၊ လောဘ များသည်၏အဖြစ်စသည်တို့၏။ (ပဘေဒေါ-၌စပ်) ပစ္စေကံစ၊ အသီးအသီး၎င်း။ ဝေါမိဿတောစ၊ ရောနှောသောအားဖြင့်၎င်း။ စုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ ယေဣမေ ပဘေဒေါ၊ အကြင်အပြားတို့ကို။ ဣစ္ဆိတော၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို ၁၄-ပါးသော အပြားတို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ယထာဝုတ္တေသု၊ ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဆသ္မေဝ၊ ၆-ပါးသောအပြားတို့၌သာလျှင်။ တေသံ၊ ထို ၁၄-ပါးသောအပြားတို့၏၊ ဝါ၊ ထို ၈-ပါးသောအပြားတို့၏။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ တည်း။ (စုဒ္ဓသ ပဘေဒ-ကို မဟာဋီကာစာမျက်နှာ ၁၂၅-၌ ပြုလတ်)စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထိ၊ ၌။ ဖလဘူတာ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ လောဘုဿဒတာဒယော၊ လောဘများသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တံလောဘုဿဒတာဒိ၊ ထိုလောဘ များသည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ ဝိဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယဿ ဟိတိ-

၁-ဤအရာ၌ လောဘုဿဒတာဒိနံ ပစ္စေကံ ဝေါမိဿကတာဒိ-မသင့်၊ သိမ္မနှင့်၎င်း၊ မရှိ ၂-၂၉၃-နှင့်၎င်း အညီ လောဘုဿဒတာဒိ-ဟု ဤမျှသာသင့်သည်။

အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓိ၊ ဧ။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေတိ၊ ကား။ ကမ္မကရဏဝေလာယံ၊
ကံကိုပြုသောအခါ၌။ လောဘော ဗလဝါတိ၊ ကား။ လောဘော၊ သည်။
တဇ္ဇာယ၊ ထိုလောဘအားလျော်စွာဖြစ်သော။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်း
ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ (အဓိကော-၌ စပ်) သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိ
အားဖြင့်။ အဓိကော၊ လွန်ကဲသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အလောဘော မန္တောတိ၊
ကား။ တပုဋ္ဌိပက္ခော၊ ထိုလောဘ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ အလောဘော၊
သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပန၊ ဆက်၍ရှင်းပြဦးအံ့။ အညမညံ၊
အချင်းချင်း။ ဥဒ္ဓဝိပစ္စနိကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။
ဧတေ လောဘာလောဘာ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ကထံ၊ လျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊
သနည်း။ ဣတိ၊ နာဌားအံ့။ ဧတံ၊ ဤလောဘအားကြီးသည်၊ အလောဘ
အားနည်းသည်ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာစကားရပ်ကို။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ န ခေါပန ဒဠဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ ဧင်။
နိကန္တိက္ခဏံ၊ လိုလားကပ်ငြိသောခဏကို။ အာယူဟနပက္ခိယမေဝ၊ ကံကိုအား
ထုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သေသေ-
သုပိ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပရိယာ-
ဒါတုန္တိ၊ ကား။ အဘိဘဝိတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ-သစ္စံ၊
ဧ။ ဧဝံသုန္တရံ၊ ဤသို့ကောင်းလှစွာသော။ ဧဝံ ဝိပုသံ၊ ဤသို့ပြန့်ပြောကြီးကျယ်
သော။ ဧဝံ မာဂ္ဂဉ္စ၊ ဤသို့အဖိုးထိုက်တန်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို။
ဒါတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အမုတ္တစာဂတာဒိဝသေန၊
လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊
သော။ စေတနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုဒတ္တာ၊ သော။ ယော အလောဘော၊ သည်။
(အတ္ထိ၊ ဧ။) သော (အလောဘော)၊ သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ လောဘံ၊
ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဒေါသမောဟာနံ၊
တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိယာ စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တာဒိသပစ္စယလာဘေန စ၊
ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းကို ရခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဒေါသမောဟာ၊
အဒေါသနှင့် အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။
လောဘာဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ ဗလဝဘာဝတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။
အလောဘဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဝုတ္တမေဝ ကာရဏံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။
သောတိ၊ ကား။ တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော၊ ထိုကံနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန
ကမ္မနာတိ၊ ကား။ လောဘာဒိဥပနိဿယဝတာ၊ လောဘအစရှိသော ဥပ-
နိဿယရှိသော။ တေန ကုသလကမ္မုနာ၊ ထိုကုသိုလ်ကံသည်။ သုခသီလောတိ၊
ကား။ သခီလော၊ ပြေပြစ်၏။ တမောတ္ထံ၊ ထိုသုခသီလဟူသော အနက်ကို
ပင်လျှင်။ အက္ခောဓနောတိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဧ။

ပုရိမနယေနဝါတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ မန္တာ၊ အားနည်းကုန်သော။
 အလောဘာဒေါသာ၊ တို့သည်။ လောဘဒေါသ၊ တို့ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငှါ။
 န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ အမောဟော ပန၊ သည်ကား။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်
 ဖြစ်၍။ မောဟံ၊ ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။
 တတ္ထ တတ္ထ ဝါရေ၊ ထိုထိုဝါရ၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ [၁၂၅] အတိဒေသတ္ထော၊
 ညွှန်ကြားခြင်းအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ကောဓနော၊
 အမျက်ထွက်တတ်၏။ ဒန္ဓောတိ၊ ကား။ မန္တပညော၊ နဲ့ထိုင်းသောပညာရှိ၏။
 သီလကောတိ၊ ကား။ သုခသီလော၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ
 အလေ့အလာရှိ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါရတို့၌။ လောဘဝသေန၊ လောဘ၏အလိုအားဖြင့်
 ၎င်း။ ဒေါသ။ပ။ မောဟဝသေန၊ ဒေါသအလို မောဟအလို လောဘ ဒေါသ
 အလို လောဘ မောဟအလို ဒေါသ မောဟအလို လောဘ ဒေါသ မောဟ
 အလိုအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ကေကာ၊ ကေကတို့၎င်း။
 တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့၎င်း။ ကော၊ တပါးသော။ တိ၊ ကာ၊
 တိက်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ လောဘာဒိဉ္ဇယဒဝသေန၊ လောဘ စသည်တို့၏
 များခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အကုသလပက္ခယေဝ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌ပင်လျှင်။
 သတ္တ ဝါရာ၊ ခုနစ်ခုသောဝါရတို့၎င်း။ ကုသလပက္ခေ၊ ၌။ အလောဘာဒိဉ္ဇယဒ-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအတူ ၇-ဝါရတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။
 ဝါရာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၁၄-ဝါရတို့တွင်။ အလောဘ-
 ဒေါသာမောဟာ၊ အလောဘ ဒေါသ အမောဟတို့သည်။ အလောဘာဒေါသ-
 မောဟာ၊ အလောဘ အဒေါသ မောဟတို့သည်။ အလောဘဒေါသမောဟာ၊
 တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။
 ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်အဖို့၌။ တတိယဒုတိယပဌမဝါရေဟိ၊ တတိယဝါရ
 ဒုတိယဝါရ ပဌမဝါရတို့ဖြင့်။ ဒေါသုဿဒမောဟုဿဒဒေါသမောဟုဿဒဝါရာ၊
 ဒေါသုဿဒဝါရ၊ မောဟုဿဒဝါရ၊ ဒေါသမောဟုဿဒဝါရတို့ကို။ ဂဟိတာ
 ဝေ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အကုသလ-
 ပက္ခေ၊ ၌။ လောဘာဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ လောဘဒေါသာမောဟာ၊
 တို့သည်။ လောဘာဒေါသာမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ တတိယဒုတိယပဌမဝါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 အဒေါသုဿဒအမောဟုဿဒအဒေါသာမောဟုဿဒဝါရာ၊ အဒေါသုဿဒဝါရ
 အမောဟုဿဒဝါရ အဒေါသာမောဟုဿဒဝါရတို့ကို။ ဂဟိတာ ဝေ၊ ကုန်သည်
 သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အကုသလကုသလပက္ခေသု၊

အကုသိုလ်အဖို့ ကုသိုလ်အဖို့ဘို့၌။ တယော တယော၊ သုံးခု သုံးခုကုန်သော။
 ဝါရေ၊ တို့ကို။ အန္တောဂမေ၊ အတွင်း၌ဝင်သည်တို့ကို။ ကတော၊ ရှိ။ အဋ္ဌေဝ
 ဝါရာ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥဘယေသံ၊
 အကုသိုလ် ကုသိုလ်အဖို့နှစ်ပါးတို့၏။ မိဿတာဝသေန၊ ရောနှောခြင်း၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ လောဘာလောဘုဿဒဝါရာဒယော၊ လောဘအလောဘုဿဒဝါရ
 အစရှိကုန်သော။ အပခရ၊ ကုန်သော။ ကေနပညာသ၊ တခုယုတ် ၅၀-သော၊
 ဝါ၊ ၄၉-ပါးသော။ ယေ ဝါရာ၊ အကြင်ဝါရတို့ကို။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ် ပြသင့်
 ပြထိုက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဝါရတို့ကို။ အသဗ္ဗနတော ဝေ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်သာလျှင်။ န ဒဿိတာ၊ မပြုအပ်ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကသ္မံ သန္တာနေ၊
 တခုတည်းသောသန္တာန်၌။ အဝတ္ထန္တရံ၊ အခိုက်အတံ့တပါးကို။ အန္တရေန၊
 ကြည်၍။ လောဘော စ၊ သည်၎င်း။ အလောဘော စ၊ သည်၎င်း။ ဗလဝါ၊
 အားကြီး၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောသဘောသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊
 မသင့်ပေ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဋိပက္ခဝသေန ဝါ၊
 ဆန့်ကျင်ဖက်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဧတေသ၊ ဤလောဘ အလောဘ စသည်
 တို့၏။ သဟဇာတဓမ္မဝသေန ဝါ၊ သဟဇာတတရား၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။
 ဗလဝဒုဗ္ဗလဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ် အားနည်းသည်၏အဖြစ်သည်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လောဘဿ၊ ၏။ (ဗလဝဘာဝေါ-၌
 စပ်) တာဝ၊ စွာ။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဖြင့်။ အလောဘေန၊ သည်။ အနဓိ-
 ဘူတတာယ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝဘာဝေါ၊
 အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ ဒေါသမောဟာနံ၊
 တို့၏။ အဒေါသမောဟေဟံ၊ အဒေါသအမောဟတို့သည်။ (အနဓိဘူတတာယ၊
 ကြောင့်။ ဗလဝဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ အလောဘဒီနံ၊
 အလောဘ စသည်တို့၏။ (ဗလဝဘာဝေါ-၌ စပ်) လောဘာဒိအဘိဘဝနတော
 စ၊ လောဘ စသည်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊ လောဘ အလောဘ
 အစရှိသော အလုံးစုံသောတရားတို့၏။ (အဘိဘုယျ ပဝတ္တိ-၌ စပ်) သမာန-
 ဇာတိယံ၊ ဇာတ်တူသော အကုသိုလ်တရား၊ ကုသိုလ်တရားကို။ အဘိဘုယျ၊ ရှိ။
 ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟဇာတဓမ္မတော စ၊ သဟဇာတတရားအားဖြင့်၎င်း။
 ဗလဝဘာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 လောဘော။ပ။ မန္ဒာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နေသံ၊ ထိုလောဘ အလောဘ
 စသည်တို့၏။ သော စ မန္ဒုဗလဝဘာဝေါ၊ ထိုအားနည်းသည် အားကြီးသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ပုရိမုပနိဿယတော၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ခဲ့သော ဥပနိဿယ၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသယဿ၊ စိတ်၏ကိန်းရာ
 ဖြစ်သောအလို အာသယ၏။ ပရိဘာဝိတတာယ၊ ထုံစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ (သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်ဟူ၍။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယော လုဒ္ဒေါတိ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဿဒ-
 ကိတ္တနေ၊ များသည်ကို ပြောကြားရာ၌။ လုဒ္ဒေါတိ၊ လောဘကြီးသောသူဟူ၍။
 ဝုတ္တော၊ ဧ။ အယံ၊ ကို။ ဣဓ စရိယာဝိစာရေ၊ ဤစရိုက်ကိုစိစစ်ရာ၌။ ရာဂ-
 စရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဒုဋ္ဌဒန္တာတိ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
 ဒန္တောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။
 ဒေါသမောဟစရိတာ၊ တို့တည်း။ ပညဝါတိ၊ ကား။ သာတိသယံ၊ တက။
 သပ္ပညော၊ တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ပညာရှိသူဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိတက္ကေသု၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓိ-
 စရိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဧ။ [၁၂၆] အလောဘာဒေါသာနံ၊ တို့၏။
 ဗလာဘာဝေါ၊ သည်။ သဒ္ဓုပနိဿယတာယ၊ သဒ္ဓါဟူသော ဥပနိဿယရှိသည်၏
 အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလုဒ္ဓပ၊ သဒ္ဓါ-
 စရိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

အယဉ္ဇ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။ သာဓာရဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊
 ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗဟေတုနိယာမဝသေနော၊ သီးခြားထုတ်အပ်
 သော ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓိစရိတာဒိကေပိ၊ ဗုဒ္ဓိ
 စရိုက်ရှိသူ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ယထာ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အမောဟပရိဝါရေနာတိ၊ ကား။ အမောဟ-
 ပရိက္ခိတ္တေန၊ အမောဟသည် ခြံရံအပ်သော။ ဥပနိဿယတော စ၊ အားဖြင့်
 ၎င်း။ သမ္ပယောဂတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ သည်။ အဘိသင်္ခတေန၊
 အထူးပြုပြင်အပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသပဒတ္တယေပိ၊
 ကြွင်းသောပုဒ်သုံးခုအပေါင်း၌လည်း။ ဇေယဝ နယော၊ တည်း။ လောဘာဒိနာ
 ဝေါမိဿပရိဝါရေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ လောဘမောဟာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။
 အညမညအဝိရုဒ္ဓဝေါမိဿပရိဝါရေန၊ အချင်းချင်း မဆန့်ကျင်မှုရှိ ရောနှော
 သော အခြံအရံရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဝိရောဓော စ၊
 မဆန့်ကျင်ခြင်းကိုလည်း။ ယုဂဂ္ဂါဟဝသေန၊ ရှဉ်းစုံဖက်ပြိုင်သည်၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိယာ၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ တထာ (တံ ဝစနံ)၊ ထိုစကား
 သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ သဒ္ဓါနုသာရိဓမ္မာနုသာရိဂေါတ္တာနိ၊ သဒ္ဓါနုသာရိအနွယ်
 ဓမ္မာနုသာရိအနွယ်တို့သည်။ အညမညမ္ပိ၊ လည်း။ ဘိန္နသဘာဝါနေဝ၊ တည်း။
 စ၊ ဆက်။ ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ မိဿကစရိယာပိ၊ ရောနှောသောစရိုက်တို့ကိုလည်း။
 သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတဉ္စာ၊ လက်ခံအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊
 ရှေးဘာ၌ ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းဟိတ် ဟူသော နိယာမဖြင့်။ စရိယာသိဒ္ဓိတော၊
 တည်း။ တထာ ဧဝံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥဿဒကိတ္တနံ၊
 များသည်ကို ပြောကြားသောစကားသည်။ ပဝတ္တံ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။)

ယထာရဟံ၊ စွာ။ လောဘာလောဘာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။
ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ဌ။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ပ။ နာမရူပန္တိအာဒိ၊ ကို။
အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ထို၏အနက်ကား)

[ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ပြည့်စုံသောဂတိ၌၊ ဝါ၊ သုဂတိဘုံ၌။ ဉာဏ-
သမ္ပယုတ္တေ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ကတမေသံ အဋ္ဌန္တံ၊ အဘယ်
ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဟေတုနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊
ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။
ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောခဏ၌။ တယော၊
ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဟေတု၊ တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ဌ။
ဇာတစေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ ကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကုသိုလ်မူလဟူသောကြောင့်
ကြောင့်လည်း။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။)
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နိက္ခန္တိက္ခဏေ၊ လိုလားကပ်ငြိသောခဏ၌။ ဒေ၊ ကုန်သော။
အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဟေတု၊ တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ဌ။ ဇာတ-
စေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ အကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သင်္ခါရာ၊
တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ဌ။
တယော၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဟေတု၊ တို့သည်။
တသ္မိံ ခဏေ၊ ဌ။ ဇာတစေတနာယ၊ ၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမရူပပစ္စယာပိ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဝိညာဏ-
ပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။)
ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊ ဖြင့်။ တိဟေတုကဿ၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။
ပညာဝေယျတ္တိယံ၊ ပညာ၏ ထက်မြက်သည့်အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊
ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဒုဟေတုကဿ၊ ဒုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ပညာဝေယျတ္တိယံ၊
သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုဟေတုကဿ၊ အား။ ဣတိ-
ကတ္တဗ္ဗတာနေပက္ကံ၊ ဤသို့ ပြုသင့်သည်၏အဖြစ်၌ ဉာဏ်ပညာ၏ရင့်ကျက်ခြင်း
သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ အဟေတုကဿ၊ အား။ န
(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ လောဘုဿဒါဒယော၊ လောဘများသူအစရှိ
ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ရာဂစရိတာဒယော၊ ရာဂစရိတပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။

ဂန္ထဗွံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ နိဂမန-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ဧဝံ လောဘာဒိဿတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

[၁၂၇] ၄၅။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိပုစ္ဆာဝစနေ၊ ခွံ။ နယောတိ၊
ကား။ ဇာနနနယော၊ သိကြောင်းဖြစ်သောနည်းတည်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊
အားဖြင့်။ ဝုတ္တောပိ အတ္ထော၊ ဆိုအပ်သောအနက်ကိုလည်း။ ဓမ္မမုခေနေဝ၊
ဓမ္မကိုဟောနပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနေန၊ အားဖြင့်။ စရိယာယော ဝိဘာဝယေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။
ပကတိဂမနေနာတိ၊ ကား။ အကိတ္တိမေန၊ မပြုပြင်အပ်သော။ သဘာဝဂမနေန၊
သွားရိုးသွားစဉ်သွားခြင်းဖြင့်။ စာတုရိယေနာတိ၊ ကား။ စတုရဘာဝေန၊
တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သိင်္ဂါရေန၊ စံပယ်ခြင်းဖြင့်။ ဥက္ကုဋ္ဌိကန္တိ၊ ကား။
အသမ္မုဋ္ဌမဇ္ဈံ၊ မထိအပ်သောအလယ်ပိုင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ခဏန္တော
ဝိယာတိ၊ ကား။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ခဏန္တော ဝိယ၊ တူးဆွာဘိသကဲ့သို့။ အနုကမ္ပိတန္တိ၊
ကား။ ပါဒနိက္ခေပသမယေ၊ ခြေကိုချသောကာလ၌။ ကမ္မန္တော ဝိယ၊ ဆွဲငင်ဘိ
သကဲ့သို့။ ပါဒံ၊ ကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။
ပါဒံ၊ သည်။ အနုကမ္ပိတံ ပစ္ဆတော အဉ္စိတံ၊ နောက်အဖို့သို့ ဆွဲငင်အပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပရိဗျာကုလာယာတိ၊ ကား။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အာလု-
ဋ္ဌိတာယ၊ နှောင့်ယှက်အပ်သော။ ဆမ္ဘိတော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထာယန္တော
ဝိယ၊ ရွာဘိသကဲ့သို့။ ဘိတော ဝိယ၊ ကြောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့
သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သဟသာနုပိဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂပါဒေနစ၊ ခြေဖျား
ဖြင့်၎င်း။ ပဏိယာစ၊ ဖနှောင့်ဖြင့်၎င်း။ သဟသာဝ၊ အဆောတလျှင်သာလျှင်။
သန္တိရမ္ပိတံ၊ ဖိနှိပ်နင်းအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဝိဝဋ္ဌန္တဒဿာတိ၊ ကား။
ဝိဝိဝဋ္ဌန္တဒနဿ၊ ခွါလှစ်ပယ်ဖျက်အပ်ပြီးသောကိလေသာအမိုးရှိသော။ ပဟိန-
ကိလေသဿ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣဒမိဒိသံ ပဒန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတော၊
၏။ ပါဒံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဝဒတိ၊ ၎င်း။

ပါသာဒိကန္တိ၊ ကား။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်သည်။ ဝါ၊
ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်။ မရုရာကာရန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာကာရံ၊ နှစ်လိုအပ်သောအခြင်း
အရာရှိသည်။ တဒ္ဒါကာရန္တိ၊ ကား။ ထမ္ဘိတာကာရံ၊ တောင့်တင်းသောအခြင်း
အရာရှိသည်။ အတရမာနောတိ၊ ကား။ နတရမာနော၊ အလျင်မလိုသည်ဖြစ်
၍။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်းသာသာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သမော-
ဇာယာတိ၊ ကား။ သမ္မုဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဩဇာယ၊ ထား၍။
အဝိက္ခိပိတော၊ ဖရိုဖရဲမပစ်ချမှု၍။ နိပဇ္ဇိတောတိ၊ ကား။ ကာယပသာရဏလက္ခ-
ဏာယ၊ ကိုယ်ကိုဆန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ နိပဇ္ဇာယ၊ လည်းလျောင်းခြင်းဟူ
သော၊ သေယျာယ၊ အိပ်ခြင်းဖြင့်။ နိပဇ္ဇိတော၊ လည်းလျောင်း၍။ သယတိ

နိဒ္ဒါယတိ၊ အိပ်၏။ ပက္ခိတ္တကာယောတိ၊ ကား။ အဝက္ခိတ္တကာယော၊ ပစ်ချ
အပ်သောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဝသော ဝိယ၊ မိမိအလိုအတိုင်းကိုယ်ကိုမဖြစ်စေ
နိုင်သောသကဲ့သို့။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ပတိတကာယော၊ ကျသော
ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဿဏ္ဏာနန္တိ၊ ကား။ ဝိရူပသန္နိဝေသံ၊ မတင့်တယ်သော
အသွင်အပြင်ရှိသော။ ဝိက္ခိတ္တကာယောတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ၍မှ
လည်း။ ခိတ္တအင်္ဂာစွဂေါ၊ ပစ်ချအပ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

သမ္ပရိဝတ္တကန္တိ၊ ကား။ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်လှန်၍
ပြန်လှန်၍။ ဝါလိကာကစဝရာနိ၊ သဲအမှိုက်တို့ကို။ အာကုလယန္တော အာလော-
ဠယမာနော၊ ရှုပ်ထွေးစေလျက်။

နိပုဏမဓုရသမသက္ကစူကာရီတိ၊ ကား။ သကောသလ္လံ၊ ကျွမ်းကျင်ခြင်းနှင့်
တကွ။ သုန္ဒရံ၊ စွာ။ အဝိသမံ၊ ညီညွတ်စွာ။ သာဘိသင်္ခါရဉ္စ၊ အထူးပြုပြင်ခြင်း
နှင့်တကွလည်း။ ကရဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဂါဠထဒ္ဒဝိသမကာရီတိ၊ ကား။
ထိရံ၊ မြဲမြံစွာ။ အသိထိလံ၊ မလျော့စေ။ ဝိသမဉ္စ၊ မညီမညွတ်လည်း။
ကာရဏသီလော၊ သည်။ အပရိစ္ဆန္တံ အပရိနိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းမရှိမူ၍၊ ဝါ၊
မပြီးပြတ်စေမူ၍။

မုခပူရကန္တိ၊ ကား။ မုခဿ၊ ကို။ ပူရဏံ၊ ပြည့်စေသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။
အရသပဋိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ န ရသပဋိသံဝေဒီ၊ အရသာကိုမခံစားမူ၍။ ဘာဇ-
နေ ဆဉ္စေန္တောတိ၊ ကား။ ဘောဇနဘာဇနေ၊ ဘောဇဉ်ခွက်၌၊ ဝါ၊ စားခွက်
၌။ သိတ္တာနိ၊ ထမင်းလုံးတို့ကို။ ဆဉ္စေန္တော၊ စွန့်လျက်၊ ဝါ၊ ပစပ်မှကျစေလျက်။
မုခံ မက္ခေန္တောတိ၊ ကား။ ဗဟိမုခံ၊ ခံတွင်း၏ပြင်ပအရပ်ကို။ မက္ခေန္တော၊
လူးလဲစေလျက်။

ကိလန္တရူပေါ ဝိယာတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုအာရုံကို။ အသဟနေန၊ သည်း
မခံနိုင်သဖြင့်။ ခေဒပုတ္တော ဝိယ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့။ အညာဏ-
ပေက္ခာယာတိ၊ ကား။ အညာဏဘူတာယ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အညာဏသင်္ခါတာယ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်
မောဟဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။
(ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)^၂

၁-ဝိစ္စာနှင့်ရှိသောသီမူသင့်သည်၊ သေခံယ-၌ ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ-ကဲ့သို့ပြီးသည်၊ မောဂ္ဂလာန်
နိဿယ ၂-၇၇၄-၌ ကြည့်။

၂-ဤအရာ၌ အညာဏဘူတာယ-နှင့် အညာဏသင်္ခါတာယ-နှစ်ပုဒ်တို့သည် အနက်တူဖြစ်
၍ ထပ်လျက်နေ၏၊ ဥပမိပဏ္ဏာသ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် ဋီကာ၌ အညာဏသဟိတာယ-
ဟူ၍ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အညာဏဘူတာယ-ဟူသောမူလအဖွင့်၌ အညာဏသဟိတာယ-ဟူ၍

[၁၂၈] မာယာဒီသု၊ တို့တွင်။ မာယာ၊ သည်။ သန္တဒေါသပဋိစ္စာဒန-
လက္ခဏာ၊ ထင်ရှားရှိသောအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သာဠေယျံ၊
သည်။ အသန္တဂုဏပကာသနလက္ခဏံ၊ မိမိ၌မရှိသောဂုဏ်ကိုဖော်ပြခြင်းလက္ခဏာ
ရှိ၏။ မာနော၊ သည်။ ဥန္နတိလက္ခဏော၊ တက်ကြွခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။
ပါပိစ္ဆတော၊ သည်။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနမုခေန၊ ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ကို
ချီးမွမ်းခြင်းကိုအကြောင်းရင်းပြုသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံယူခြင်း၌။ အမတ္တညူ-
တာလက္ခဏာ၊ အတိုင်းအရှည်ကိုမသိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ မဟိစ္ဆတော၊ သည်။
သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာမုခေန၊ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်ကိုချီးမွမ်းခြင်းကို အကြောင်း
ရင်းပြုသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ၌။ အမတ္တညူတာလက္ခဏာ၊ ၏။ အသန္တုဋ္ဌိတော၊
သည်။ သကလာဘေန၊ မိမိ၏လာဘ်ဖြင့်။ အသန္တုဿနလက္ခဏာ၊ မရောင့်ရဲ
ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ထိုးဖောက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။
သိင်္ဂံ၊ ဦးချိုမည်၏။ သိင်္ဂါရတာနာဂရိကဘာဝသင်္ခါတံ၊ တင့်တယ်စံပယ်သည်၏
အဖြစ် မြို့ကြီးသားအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကိလေသသိင်္ဂံ၊ ကိလေသာဟူသော
ဦးချိုကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အတ္တနေော၊ ၏။ သရိရဿ စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ စီဝရာ-
ဒိပရိက္ခာရဿ စ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပရိက္ခရာကို၎င်း။ မဏ္ဍနဝသေန၊ တန်းဆာ
ဆင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ လောလုပ္ပံ၊ သည်။ စာပလံ၊ မည်
၏။ ဝေမာဒယောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပ-
မဒပ္ပမာဒါဒယော၊ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ မဒ အပ္ပမာဒစသည်တို့ကို။ သင်္ဂယုန္တိ၊
ကုန်၏။

ဥပနာဟော၊ သည်။ ပရာပရာဓဿ၊ သူတပါး၏အပြစ်ကို။ ဥပနယုနလက္ခ-
ဏော၊ ကပ်၍ဖွဲ့ခြင်း အငြိုးထားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ မက္ခော၊ သည်။ ပရေသံ၊
တို့၏။ ဂုဏမက္ခဏလက္ခဏော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။
ပဋ္ဌာသော၊ သည်။ ပရဿ၊ ၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ ခုံသိတွာ၊ ကိုက်၍၊ ဝါ၊ ညှပ်၍။
အပနေန္တော ဝိယ၊ ဖယ်ထုတ်ဘိသကဲ့သို့။ ယုဂဂါဟလက္ခဏော၊ ဖက်ပြိုင်ခြင်း
လက္ခဏာရှိ၏။ ဣဿ၊ သည်။ ပရသမ္ပတ္တိဥဿနလက္ခဏာ၊ သူတပါးစည်းစိမ်
ကိုဖြူစူခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂ္ဂဟနလက္ခဏံ၊ မိမိ
၏စည်းစိမ်ကိုလျှိုဝှက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
ဒေါဝစဿတာပါပမိတ္တတာဒိနံ၊ ဆိုဆုံးမခက်သည်၏အဖြစ်၊ ယုတ်မာသော
မိတ်ဆွေရှိသည်၏အဖြစ်စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ရှိသင့်၏။ ထိုလိုရှိလျှင် အညာဏသဟိတာယ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်မောဟနှင့်တကွဖြစ်
သောဟုပေး။ မောဟနှင့်ယှဉ်သောဥပေက္ခာဟု ဆိုလို၏။

အနုဿာဟနံ၊ အားမထုတ်ခြင်းသည်။ ထိနံ၊ မည်၏။ အသတ္တိဝိဿာတော၊ အစွမ်းသတ္တိကင်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော ပင်ပန်းခြင်းသဘောသည်။ ဝါ၊ စွမ်းရည် သတ္တိကုန်ခန်း၍ စေတသိက်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသဘောသည်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အဝုပသမော၊ မငြိမ်သက်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ နှလုံးမသာခြင်းသည်။ ကုက္ကစ္စံ၊ မည်၏။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်း သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မည်၏။ အယောနိသော၊ မသင့်သောနည်းလမ်းဖြင့်။ ဒဠ္ဍဂ္ဂါ- ဟော၊ မြဲမြံစွာစွဲယူခြင်းသည်။ အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ၊ မည်၏။ ယထာဂဟိတဿ၊ အကြင်အကြင်ယူအပ်ပြီးသော။ မိစ္ဆာဂ်ဟဿ၊ မှားယွင်းသောအယူကို။ ဒုဗ္ဗိ- ဝေဋ္ဌိယတာ၊ ဖြေနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်သည်။ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိတာ၊ မည်၏။ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မုဋ္ဌသစ္စအသမ္ပဇညာဒိနံ၊ သတိလွတ်ခြင်းသမ္ပဇဉ် ကင်းခြင်းစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မုတ္တစာဂတာတိ၊ ကား။ ဝိဿဋ္ဌစာဂတာ၊ လွတ်လွတ်စွာနုတ်ကြဲခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ နိဿင်္ဂပရိစ္စာဂေါ၊ ငြိမ်ချမ်းကင်းသော စွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ မာယာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလက္ခန္ဓာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနကာမတာဒယော၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်တို့ကို။ တထာပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ကုသလက္ခန္ဓာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပသာဒနီယဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝတ္ထုတ္တယံ၊ ရတနာသုံးပါး အပေါင်းတည်း။ သံဝေဇနီယဋ္ဌာနာနိ၊ ဟူသည်။ ဇာတိအာဒိနိ၊ တို့တည်း။ ကုသလာနုယောဂေတိ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မဘာဝနာယံ၊ ကုသိုလ်ဓမ္မကို ပွားစေ ခြင်း၌။ (အရတိ-နှင့် စပ်သည်။) ။ဝေဉ္စ ဝေဉ္စ၊ လည်း။ ကရိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ကိစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ရတ္တိဘာဂေါ၊ ၌။ ပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ ရတ္တိံ၊ ၌။ ဓမ္မာယနာ၊ မည်၏။ တထာဝိတက္ကိတာနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကြံစည်အပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ ထိုကိစ္စတို့ကို။ ဒိဝသဘာဂေါ၊ ၌။ အနုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်။ ဒိဝါ၊ ၌။ ပဇ္ဇလနာ၊ မည်၏။ ဟုရာဟုရံဓာဝနာတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တဝေါဿဂေါ၊ စိတ်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊

၁-သီဟိုဠ်မှ၌ ဒုဗ္ဗိဝေစိယတာ-ဟု ရှိ၏။ ဒုဗ္ဗိဝေစိယတာ၊ ကင်းစေနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်သည် ဟု အနက်ပေးသင့်၏။

၂-ဤတထာ-ပုဒ်သည် မြန်မာမူဟောင်း၌၎င်း၊ ယိုးဒယားမူ၌၎င်း ရှိ၏။ သီဟိုဠ်မူ၌၎င်း၊ ဤမူသစ်၌၎င်း ယထာ-ဟူ၍ ရှိသည်ကား မသင့်။

သည်။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ယေနိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိရာအရပ်ဖြင့်။ ယတ္ထကာမံ၊ အလိုရှိရာ
အရပ်သို့။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည့်အလျောက်၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း။ စာရိကံ၊
လှည့်လည်ခြင်းကို။ အစာရိ၊ လှည့်လည်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ အဿ၊
ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာဟ၊ ၏။

[၁၂၉] စ၊ အဋ္ဌကထာ၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်လက်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။
ဓမ္မပ္ပဝတ္တိဒဿနာဒိ၊ မာယာ စသောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ကြည့်ခြင်း စသည်
သည်။ ပါဠိယံ စ၊ ၌၎င်း။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌၎င်း။ အနာဂတမေဝ၊ မလာသည်
သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ အချို့ အချို့သည်။
အာဂတမ္ပိ၊ လာသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ န သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။
တတ္ထ၊ ထိုသို့ မယုံကြည်သင့်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ ရာဂ-
စရိတဿ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနောတိ၊ ကား။
တတ္ထ၊ ထိုဣရိယာပုထံ စသည်၌။ ဘာဝံ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအလိုကို။
ဝိနိဓာယ၊ ဖယ်ထား၍။ ပဋိပဇ္ဇနေန၊ ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့်။ အပ္ပမာဒကာရိနော၊
မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိကုန်လတ်သော်။ ဘိန္ဒုလက္ခဏာ ဣရိယာပထာ-
ဒယောတိ၊ ကား။ စာတုရိယေန စ၊ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အစာတုရိ-
ယေန စ၊ မတင့်တယ် မစံပယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သဏိကံ စ၊ ၎င်း။ သဟသာ စ၊
လျှင်၎င်း။ ဂမနာဒယော၊ သွားခြင်း စသည်တို့တည်း။ န ဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။
န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်လျော်ကုန်။ ပုစ္ဆိတော ဇာနိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိအာဒိ၊
မာယာ အစရှိသောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း စသည်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၆။ သပ္ပါယံ၊ ဟူသည်။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်သောအရာ
တည်း။ ကိလေသဝိဿာတိ၊ ကိလေသာကို ပယ်သတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ အဓောတဝေဒိကန္တိ၊ ကား။ အပရိသုဒ္ဓပရိက္ခေပဝေဒိကံ၊
မသန့်ရှင်းသောအရံအတားဝရံတာရှိသော။ ဘူမဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ ဘူမိတလေ-
ယေဝ၊ မြေအပြင်၌သာလျှင်။ ဥဋ္ဌာပိတံ၊ တက်စေအပ်သော။ ဥပရိမတလရဟိတံ၊
အထက်ဆင့်အပြင်မှ ကင်းသော။ ။ကေတော၊ တဖက်သို့။ ဩနတဿ၊
ညွှတ်သော။ ပဗ္ဗတပါဒဿ၊ တောင်ခြေ၏။ အကတဘိတ္တိဘူမိပရိကမ္မော၊ ပြုပြင်
အပ်သောနံရံမြေပြင်၌ အပြေအပြစ်မရှိသော။ ဟေဋ္ဌာဘာဂေါ၊ အောက်အဖို့
သည်။ အကတပဗ္ဗာရော၊ မည်၏။ ဇတုကာဘရိတန္တိ၊ ကား။ အဓောမုခါဟံ၊
အောက်သို့မျက်နှာပြုကုန်သော။ ဩလမ္မမာနမုခါဟံ၊ တွဲလျားဆွဲသောမျက်နှာ
ရှိကုန်သော။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိဟံ၊ ငယ်သောလင်းနှို့တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်သော။
ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဆိန္ဒုဘိန္ဒု၊ အပြတ်ပြတ်အပေါက်ပေါက်ရှိသော။ လူခ-

ဓူသရံ၊ ခြောက်သွေ့၍ ဖျော့တော့သောအဆင်းရှိသော။ (လူခဝုသရံ-ဟုရှိလျှင် ခြောက်သွေ့၍ ဆပ်ပြာပေါက်သော-ဟု အနက်ပေး) ဆာယူဒကရဟိတံ၊ အရိပ်ရေကင်းသောအရပ်သည်။ ဥဇ္ဇင်္ဂလံ၊ မည်၏။ သီဟဗျဉ္ဇါဒိဘယေန၊ ခြင်္သေ့ ကျား စသော ဘေးဖြင့်။ သာသကံ၊ ရွံရှားစိုးရိမ်ဖွယ်ရှိသော။ ဒုရူပန္တိ၊ ကား။ ဝိရူပံ၊ အဆင်းမလှသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အသုန္ဒရဝဏ္ဏံ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုဿဏ္ဏာနံ၊ မကောင်းသောပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော။ ဇာလာကာရေန၊ ကွန်ရက်နှင့်တူသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ကတပူဝံ၊ ပြုအပ်သောမူသည်။ ဇာလပူဝံ၊ မည်၏။ သာဏိ ဝိယ ခရသမ္ဗဿန္တိ၊ ကား။ သာဏိဖလကော ဝိယ၊ စွဲမယ်နရှိသောပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့။ (သဟ အာဏိနာ သာဏိ-ဝစနတ္ထပြု) ဒုက္ခသမ္ဗဿံ၊ မကောင်းသောအတွေ့ရှိသော။ ဘာရိက- ဘာဝေန စ၊ ဝန်လေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ တုန္ဒကရဏေန စ၊ ချုပ်စပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းဖြင့်၎င်း။ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ၊ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်စွာဆောင်အပ်သော။ အာဏိဂဏ္ဌိကာဟတောတိ၊ ကား။ အာဏိနာ စ၊ စွဲမယ်နဖြင့်၎င်း။ ဂဏ္ဌိယာ စ၊ အဆစ်အဖုဖြင့်၎င်း။ ဟတသောဘော၊ ဖျက်ဆီး အပ်သော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ ရာဂစရိတဿ၊ အား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုရာဂစရိက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိလေသသမုဒါစာရော၊ ကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဒေါသ စရိက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဒိသာမုခန္တိ၊ ကား။ ဒိသာဘိမုခံ၊ အရပ်မျက်နှာသို့ရှေးရှု။ အဗ္ဘောကာသာဘိ- မုခံ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်သို့ရှေးရှု။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မဟာကသိဏန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်း သည်။ ။မောဟစရိတဿ၊ အား။ သေနာသနာဒီသု၊ တို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်း သော။ ယံ၊ အကြင်သပ္ပိယကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ လျှင်တည်း။

အာယသ္မတော မေဿိယတ္ထေရဿ ယထာ၊ အရှင်မေဿိယမထေရ်အားကဲ့သို့။ ဝိတက္ကဝိဓာဝနဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒရီမုခေတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတဝိဝရေ၊ တောင်ကြား၌။ ပရိတ္တန္တိ၊ ကား။ သုပ္ပသရာဝမတ္တံ၊ မန်းမျှ အိုးဖုံးမျှတည်း။

ပဘေဒပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ နိဒါနပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝိဘာဝနပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ သပ္ပိယပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ပရိစ္ဆေဒသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊

၏။ ဝိဘာဝနာတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဂစရိတော၊ ဣဂစရိက်ရှိ၏။
ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဇာနနဝိဘာဝနာ၊ သိခြင်းကိုထင်စွာပြု
ခြင်းတည်း။ ကေစွကသိဏာနုဿဘိဋ္ဌာနမတ္တဿ၊ အချို့သောကသိုဏ်း၊ အနု-
ဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမျှ၏။ ဝါ၊ မျှကို။ (ကသိတတ္တာ-၌ စပ်) ပသင်္ဂေန၊ စပ်လျဉ်း
သဖြင့်။ ကသိတတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န စ တာဝ။ ပ။
အာဝိကတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

[၁၃၀] ၄၇။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတောတိ၊ ကား။ သင်္ခါတာနံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်
ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာလိသာယာတိ၊ လေးဆယ်သောဟူ၍။ သင်္ချာဝသေန၊
သင်္ချာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ၊ အကျဉ်း
အားဖြင့်ပြုအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ နိဒ္ဒေသတော၊ အကျယ်ပြုခြင်းအားဖြင့်။
တ္ထေ၊ ဤ ၄၀-သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ တ္ထေကာနိ၊ ဤမျှသောကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့သည်။ ဥပစာရဇ္ဈာနာဝဟာနိ၊ ဥပစာရဈာန်ကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ တ္ထေ-
ကာနိ၊ တို့သည်။ အပ္ပနာဇ္ဈာနာဝဟာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပစာရပ္ပနာဝ-
ဟတော၊ တို့ကိုဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ တ္ထေကာနိ၊ တို့သည်။ ကေဇ္ဈာနိကာနိ၊
တခုသောဈာန်ရှိကုန်၏။ တ္ထေကာနိ၊ တို့သည်။ တိကဇ္ဈာနိကာနိ၊ ဈာန်သုံးပါး
အပေါင်းရှိကုန်၏။ (ဒုကပိသည်) တ္ထေကာနိ၊ တို့သည်။ သကလဇ္ဈာနိကာနိ၊
အလုံးစုံသောဈာန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဈာနပ္ပဘေဒတော၊ ဈာန်အပြားအား
ဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤဈာန်တို့၌။ အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါကိုကျော်လွန်ခြင်းသည်။
ဧတေသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော၊ အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်။
(ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဝေ၊ သို့။ သမတိက္ကမတော၊ ကျော်လွန်ခြင်းအားဖြင့်။
တ္ထေ၊ ဤ ၄၀-သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ တ္ထေကာနိ၊ ဤမျှသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။
ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တ္ထေကာနိ၊ တို့ကို။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဇနာဝဇနတော၊ ခြင်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။
သဘာဝဓမ္မနိမိတ္တနုတ္တဗ္ဗဝသေန စ၊ သဘောတရား၊ နိမိတ်၊ နုတ္တဗ္ဗတို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့်၎င်း။ စလိတာစလိတဝသေန စ၊ လှုပ်ရှားသည်၊ မလှုပ်ရှားသည်၏ အစွမ်း
အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏဝိဘာဂတော၊ အာရုံကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဘူမိ-
တောတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရာဒိဘူမိဝိဘာဂတော၊ ကာမာဝစရအစရှိသော
ဘုံတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဂဟဏတောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊
ကြည့်ရှုခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟဏဝိဘာဂတော၊ ယူခြင်းကို
ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပစ္စယတောတိ၊ ကား။ အာရပ္ပဒိနံ၊ အရူပဈာန်စသည်
တို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။

စရိယာနုကူလတောတိ၊ ကား။ ရာဂစရိယာဒီနံ၊ ရာဂစရိုက်စသည်တို့အား။
အနုကူလဘာဝတော၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။

ကမ္မဋ္ဌာနာနီတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
ယောဂကမ္မဿ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှု၏။ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနတို့တည်း။
စတုက္ကဇ္ဈာနိကာတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓရူပါဝစရဇ္ဈာနဝန္တော၊ လေးပါးအပြား
ရှိသော ရူပါဝစရဈာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသောရူပါဝစရဈာန်တို့၏။
အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဟူသောစကားကို။ စတုက္ကနယဝသေန၊
စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကေသုတိ၊ ကား။
တိကဇ္ဈာနိကေသု၊ တိကဈာန်နှင့်စပ်ဆိုင်ကုန်သော။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။
ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ စတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု၊ ကုန်သော။ အာနာပါနကသိဏေသု၊
အာနာပါနနှင့် ကသိဏ်းတို့၌။ သေသေသုတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသေသေသု၊
ကုန်သော။ ကေဝီသတိယာ၊ ၂၁-ပါးသော။ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗဟဒယရူပဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော
ဟဒယဝတ္ထုရှိသော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိကမ္မိကော၊ သည်။
စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ။
သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတစ်ပါးသောသတ္တဝါ၏။ (စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ၊
ငှါ။) န (သက္ကောတိ)၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏဖရဏံ၊ ကသိဏ်းကိုဖြန့်
ခြင်းသည်။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ ပရသတ္တာနဉ္စ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဩကာသေန
ပရိစ္ဆိန္နတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ဆံပင်အစရှိသောမိမိ၏။ ဌိတောကာသေန၊
တည်ရာအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟ-
ကောသလ္လဿ၊ လ္လဉာဏ်၏။ သမ္မာဒိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာကာရေနော၊
ဖြင့်သာလျှင်။ တာနိ၊ ထိုကာယဂတာသတိနှင့်အသုဘတို့သည်။ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ထင်
ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိနှင့်အသုဘတို့၌။ ဝစုနာ၊
ပူးစေခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။
ကောစိ၊ သူသည်။ သစေ ဝစေယျ၊ ငြားအံ့။ တေန၊ ထိုပူးစေခြင်းဖြင့်။
ကောစိ၊ သော။ ဂုဏော၊ သည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသောန္တော၊ ၍။
အာနိသံသာဘာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသုပနာတိအာဒိနာ၊ စသည်
ဖြင့်။ တမေဝ အာနိသံသာဘာဝံ၊ ထိုအကျိုးအာနိသင်၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။
ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ဆို၏။ ယဿ၊ ကြောင့်။ ဝစိုတေသု၊ ပူးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။
ကုဏပရာသိယေဝ၊ အကောင်ပုပ်အစသည်သာလျှင်။ ဝစုတိ၊ ၏။ အဝစိုတေပိ

မပွါးစေအပ်သော်လည်း။ ကာမဆုဂဏိက္ခမ္ဘနာ၊ ကာမရာဂကို ခွါခြင်းသည်။
 ဟောတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနိသံသာဘာဝေါ၊ သည်။
 (ဟောတိ၊ ဧ။) ဝိဘူတာတိ၊ ကား။ ဝိပုလာရမ္မဏတာယ၊ ကျယ်ပြန့်သော
 အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပါကဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာထင်ရှား၏။ ဝစိုတ-
 နိမိတ္တတာယ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသောနိမိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ-
 ဘာဝေန၊ အတိုင်းမသိကြီးကျယ်သောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဗျတ္တာ၊
 အလွန်ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၁၃၁] ကေဝလန္တိ၊ ကား။ သကသံ၊ အလုံးစုံသော။ အနဝသေသံ၊
 အကြွင်းမရှိသော။ ပထဝိဗ္ဗမန္တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဥပဋ္ဌာနာကာရေန၊
 ထင်သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ နိမိတ္တဿ၊ နိမိတ်ကို။ ဝစုနေန၊ ပွါးစေ
 ခြင်းဖြင့်။ န (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။
 လာဘိတ္တာတိ၊ ကား။ သာတိသယံ၊ တကွ။ လာဘိတာယ၊ ရသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥက္ကံသဂတဝသိဘာဝတော၊ လွန်ကဲခြင်းသို့ရောက်သော ဝသိဘော်ရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ထေရော၊
 သိင်္ဂါလပိတုမထေရ်သည်။ ပရမာယ၊ လွန်ကဲသော။ ဝသိပတ္တိယာ၊ ဝသိဘော်သို့
 ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အဿမဏ္ဍလေ၊ မြင်းကွင်း၌။ အဿံ၊ မြင်းကို။ သာရေန္တော
 ဝိယ၊ မောင်းနှင်ဘိသကဲ့သို့။ ယတ္ထ တတ္ထ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအရပ်၌။
 နိသိန္နောပိ၊ ထိုင်လျက်သော်လည်း။ ဌိတောပိ၊ ရပ်လျက်သော်လည်း။ တံ ဈာနံ၊
 ထိုအဋ္ဌကဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတေဝ၊ ဝင်စားသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသိင်္ဂါလပိတုမထေရ်အား။ သမန္တတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ၌။
 နိမိတ္တံ၊ အဋ္ဌကနိမိတ်သည်။ ဝစိုတံ ဝိယ၊ ပွါးစေအပ်ဘိသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊
 ထင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒိသာသုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသင်္ဂဟေ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တာ၊ ဧ။
 မဟန္တေတိ၊ ကား။ ဝိပုလေ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိန္ဒထလာဒိ-
 ဝသေန၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ် မြင့်မောက်သောအရပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအား
 ဖြင့်။ ဧကဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသ၌။ အဋ္ဌတော၊ မတည်မူ၍။ သမန္တတော၊
 မှ။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ တကိုယ်လုံး
 ၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏန္တဿ၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ၊ ထိုနိမိတ်အာရုံသည်။
 မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်း။ မဟန္တေ၊
 ကြီးသော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ အပ္ပကေတိ၊ ကား။ သရီရဿ၊ ဧ။ ဧကဒေသေ၊
 ၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။)
 ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပကေခုဒ္ဒကေ၊ သေးငယ်သော။ ဒါရကသရီရေ၊ သူငယ်၏ကိုယ်

၌။ တေန္တိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ အသုဘ။ ပ။ အာနိသံ-
သောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။

သေသာနိပိ န ဝဇေတဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။
ကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပိစုပိဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဝါဂ္ဂမ်းစိုင့်စသည်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပ၊ ထင်သည်သော်လည်းဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ အာနာပါန-
ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဝါတသင်္ခာတသန္နိဿယံ၊ လေအပေါင်းအစုလျှင်မှီရာရှိ၏။
ဣတိကတွာ၊ သွင်း၍။ ဝါတရာသိယေဝ ဝဇေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဩကာသေန
ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ နာသိကဂ္ဂမုခနိမိတ္တာဒိဩကာသေန၊ နှာသီးဖျား၊ မုခနိမိတ်
အစရှိသော တည်ရာအရပ်ဖြင့်။ သပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ
အာနာပါနနိမိတ်ကို ပွားစေရာ၌။ ဝါယောကသိဏဝဇေန ဝိယ၊ ဝါယောကသိုဏ်း
ကို ပွားစေရာ၌ကဲ့သို့။ ကောစိ၊ သော။ ဂုဏော၊ သည်။ န၊ မရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်
သက်။ ဝါတဝဇေနမေဝ၊ လေ၏ပွားခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ သာဒိနဝတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာ-
ရာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ န စ တေန အတ္ထော အတ္တိတိ၊
ကား။ တေန သတ္တရာသိဝဇနေန၊ ထိုသတ္တဝါအစု၏ ပွားခြင်းဖြင့်။ ပထဝီကသိ-
ဏာဒိဝဇေန ဝိယ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသည်ကို ပွားစေရာ၌ကဲ့သို့။ ကိဉ္စိ၊ သော။
ပယောဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနာတိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတဿ၊
မသိမ်းဆည်းအပ်သေးသော။ ဘာဝနာဝိသယဿ၊ ဘာဝနာ၏အာရုံကို။ ပရိဂ္ဂဟ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဝဇေနဝသေန၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသောနိမိတ်ကို ပွားစေခြင်း
၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ကောဝါသဒ္ဓိအာဝါသာဒိ-
နာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယံ၊
ဘာဝနာ၌။ ယဒယန္တိ၊ ကား။ ယံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ အယံ ယောဂီ၊
သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရအရာ၌။ သီမာသမ္ဘေဒေနေဝ၊ ဒဖြင့်
သာလျှင်။ ဥပစာရဇ္ဈာနုပ္ပတ္တိ၊ ဥပစာရဈာန်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ထင်ခြင်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။
ယဒိ ဇေံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏတာ၊
ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏ၏ အဖြစ်သည်။ ကထံ၊ ဘယ်သို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး
ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပရိတ္တ။ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတိပယေ၊
အနည်းငယ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။
မေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ဏမည်ကုန်၏။ ဗဟုကေ၊ များကုန်
သော။ (သတ္ထေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ မေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။) အပ္ပမာဏာ-
ရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အာကာသံ၊ ကို။ ကသိဏုဋ္ဌါဒိ-

မတ္တာ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပျိုးစေအပ်။ ဣတိ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ယံ၊ အကြင် နဝဇေတဗ္ဗံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။ တေန၊ ထိုပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိကပ္ပဇမေဝ အာရမ္မဏံ၊ ပရိကပ္ပကြောင့်ဖြစ်သော အာရုံကိုသာလျှင်။ ဝဇေတု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသောသဘာဝအာရုံကို။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဟံ သက္ကာ သဘာဝဓမ္မဝဇေတုန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၁၃၂] အာရုပ္ပါနံ၊ အရူပစျာန်တို့၏။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏအဖြစ် အပ္ပမာဏာရမ္မဏအဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌စပ်) ပရိတ္တကသိဏုဋ္ဌါဋီမာကာသေ စ၊ သေးငယ်သောကသိုဏ်းကိုခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်သောအာကာသ၌၎င်း။ ဝိပုလ။ပ။ကာသေ စ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သောကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သောအာကာသ၌၎င်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ အနိမိတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာဘာဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။

ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူတာနိ၊ နိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့တည်း။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈-ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ သေသာနိ ဆာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဌာန်း၎င်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိဆ၊ ဤ ၆-ပါးတို့တည်း။ ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗတာယ၊ စီးဆင်းသောပြည်ပုပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၎င်း။ ပဉ္စရမာနလောဟိတတာယ၊ ယိုထွက်သောသွေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဟိတကံ၊ ကို၎င်း။ ကိမိနံ၊ ပိုးလောက်တို့၏။ ပစလနေန၊ လှုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဋ္ဌုဝကံ၊ ကို၎င်း။ စလိတာရမ္မဏံ၊ လှုပ်ရှားသောအာရုံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါတပါနဝိဝရာဒိဟိ၊ လေသာပြုတင်းအပေါက်စသည်တို့မှ။ အန္တော ပဝိဋ္ဌဿ၊ အခန်းတွင်းသို့ဝင်သော။ သူရိယာလောကာဒိ-ကဿ၊ နေရောင်စသည်၏။ စလနာကာရော၊ လှုပ်ရှားသော အခြင်းအရာသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဘာသမဏ္ဍလာရမ္မဏမ္ပိ၊ အရောင်ဝန်းအာရုံကိုလည်း။ စလိတာရမ္မဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တပုဝတ္တိယာ၊ နိမိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ သန္တိသိန္နမေဝါတိ၊ ကား။ သန္တိ၊ ငြိမ်သက်၏။ နိစ္စလမေဝ၊ မလှုပ်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။

ဒေဝေသုတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရဒေဝေသု၊ တို့၌။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုကာမာဝစရနတ်ပြည်တို့၌။ အသုဘာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ ပဋိကူလဿ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ အာဟာရဿ စ၊ ၏၎င်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။

အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဌံ။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အာနာပါနဿတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒိဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော။ ကရုဏဘူတေန၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ (ကရုဏဘူတေန-ပါဌ်ဖြင့် နာ-ဝိဘတ်၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြသည်) ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနီ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒေ-တဗ္ဗဥဂ္ဂဟနိမိတ္တာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ကာယဂတာသတိယာ၊ ၏။ ဥစ္ဆုသဿာဒိနံ၊ ကြံပင်ကောက်ပင်စသည်တို့၏။ ပတ္တေသု၊ အရွက်တို့၌။ ပစလမာနဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန၊ အထင်အရှားလှုပ်နေသောအဆင်းကို ယူခြင်းကိုရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဝါတဿ၊ လေ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝါယောကသိဏံ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န အာဒိကမ္မိကေန ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ၊ ကား။ အာဒိကမ္မိကေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဂဟေတဗ္ဗာနီ၊ ကုန်။ ဘာဝနာရမ္မဝသေန၊ ဘာဝနာကိုစ၍ အားထုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပဋ္ဌပေတဗ္ဗာနီ၊ မဖြစ်စေအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေဋ္ဌိမေ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မ-ဝိဟာရေ စ၊ ဈာန်တို့ကို၎င်း။ ကသိဏေသု၊ တို့၌။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဉ္စ၊ ဈာန်ကို၎င်း။ အနဓိဂန္ဓာ၊ မရမူ၍။ သမ္မာဒေတု၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ အသက္ကု-ဏေယျတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ဣမေသု ပန ကမ္မဋ္ဌာနေသုတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာရမ္မဏာနံ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဈာနာနဉ္စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခဝိဟာရဿာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဿ၊ ၏။ (ဤဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်သဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သုခဝိဟာရဿ ဝိပဿနာယ ဘဝသမ္ပတ္တိနံ-ဟု အသီးသီး ဝိဘတုန္တ နှင့် ရှိသင့်၏)

စ၊ ဆက်။ ကောဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ အနုကူလာနီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနီကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗဉ္စေတန္တိအာဒိ၊ သောစကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။ ရာဂဝိက္ခမ္ဘနဿ၊ ရာဂကိုခွါခြင်း၏။ ဥပါယ-ဘာဝတော၊ ပြီးစီးကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုကူလာနိ၊ လျော်ကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ အနုကူလာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) သေသေသု၊ တို့၌(လည်း)။ ဧဝံ၊ တည်း။ ဧကန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤပုဒ်သည်။ အနုဿတိသု၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ တခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿတိ-အပေက္ခံ၊ အနုဿတိကို၎င်း၏။ မောဟစရိတဝိတက္ကစရိတာပေက္ခံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်းသည်။

န၊ မဟုတ်။ (ကသွာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုမောဟစရိတဝိတက္ကစရိတပုဂ္ဂိုလ်တို့
 အား။ အညဿာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အနုကုလဿ၊ လျော်သော
 ကမ္မဋ္ဌာန်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ လဗ္ဘနတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (မူသစ်၌
 အ-ပို့သည်) [၁၃၃] သဒ္ဓါ။ပ။တိ၊ လူဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အတိသပ္ပါယ-
 ဝသေန၊ အလွန်သင့်လျော်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂုတ္တံ၊ ၏။ ။ဣမဿေဝ၊
 ဤပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကံ၊ ဖက်ဖြစ်၏။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။
 အတိသပ္ပါယံ၊ လျော်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ ယူအပ်သော။ ဝိသေသဿ၊
 အထူး၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗစရိတာနံ၊ အလုံးစုံသောစရိုက်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုကုလာနိ၊ လျော်ကုန်၏။ ပရိတ္တန္တိ၊ ကား။ သရာဝမတ္တံ၊
 အိုးဖုံးမျှသောကသိုဏ်းတည်း။ အပ္ပမာဏန္တိ၊ ကား။ ဟတော၊ ထိုအိုးဖုံးမျှထက်။
 အဓိကပမာဏံ၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကသိုဏ်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။
 သပ္ပသရာဝမတ္တံ၊ မန်းမျှ အိုးဖုံးမျှရှိသော ကသိုဏ်းသည်။ ပရိတ္တံ၊ မည်၏။
 ခလမဏ္ဍလာဒိကသိဏဘာဝေန၊ ကောက်နယ်တလင်းအစရှိသော ကသိုဏ်းဝန်း၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ အဓိကပမာဏံ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော ကသိုဏ်းသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ မည်၏။

စက္ကာရော ဓမ္မာတိ၊ ကား။ စက္ကာရော၊ ကုန်သော။ မနသိ၊ ကရဏိယာ၊ နှလုံး
 သွင်းအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဥတ္တရိတိ၊ ကား။ သီလသမ္ပဒါ၊ သီလ၏
 ပြည့်စုံခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ကလျာဏ
 မိတ္တရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ၊ ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ၎င်း။ ပညာ၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာနတော၊ တည်သည်မှ။ ဥပရိ၊
 အထက်၌။ အသုဘာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာ၊ တည်း။ ကောဒသသု၊
 ကုန်သော။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ဘာဝနာကို
 အားထုတ်ခြင်းတည်း။ မေတ္တာတိ၊ ကား။ အနောဓိသော ဝါ၊ အပိုင်းအခြား
 မရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ ဩဓိသော ဝါ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တာ၊
 သော။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ တည်း။ အာနာပါနဿတိတိ၊ ကား။ သောဠသဝတ္ထု-
 ကာ၊ ၁၆-ပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊ ဓိကိုပွားစေ
 ခြင်းတည်း။ ဝိတက္ကပစ္စေဒါယာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာဝိတက္ကာနံ၊ တို့ကို။ ဥပစ္စန္ဒ-
 နတ္ထာယ၊ ပယ်ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အနိစ္စသညာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ
 အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အနိစ္စာနုပဿနာ။ တည်း။
 အသ္မိမာနသမုတ္တိတာယာတိ၊ ကား။ အသ္မိတိ၊ ငါဖြစ်၏ ငါဟုတ်၏ဟူ၍။
 ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ၊ ဖြစ်တတ်သော။ နဝဝိဇ္ဇာပိ၊ ကိုးပါး အပြားရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ မာနဿ၊ ကို။ သမုစ္စိန္ဒနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းငှါ။ ဟိ-သစ္စံ၊
 မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမေဃိယသုတ်၌။ ဧကဿေဝ၊ တပါးတည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား

သာလျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပျိုးစေအပ်
 ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
 ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကဿ၊ တဦး
 တည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတုစရိယတာယ၊ စရိုက် ၄-ပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဝုတ္တာ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။
 ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာကုသလဝိက္ခမ္ဘနာနိ၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို
 ပယ်ခွါတတ်ကုန်သည်၎င်း။ သဗ္ဗကုသလပရိပြုဟနာနိ၊ အလုံးစုံသောကုသိုလ်ကို
 ပျိုးစေတတ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊
 သိအပ်၏။

ဧကဿေဝ၊ တဦးတည်းအားသာလျှင်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊
 တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ သည်။ သဗ္ဗစရိတော စ၊
 အလုံးစုံသော စရိုက်ရှိသည်လည်း။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဝစနမတ္တေတိ၊ ကား။ အသုကကမ္မ-
 ဋ္ဌာနံ၊ ဤမည်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အသုကစရိတဿ၊ ဤမည်သော စရိုက်
 ရှိသောသူအား။ အနုကူလံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဝစနမတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော
 စကားမျှ၌။ အဓိပ္ပါယောတိ၊ ကား။ တထာဝစနဿ၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း၏။
 အဓိပ္ပါယော၊ ရည်ရွယ်ချက်အလိုကို။ သောပန၊ ထိုဆိုလိုသောအဓိပ္ပါယ်ကိုကား။
 သဗ္ဗဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော ဧဝံ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၄၈။ ပိယော ဂရုတိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အပြားရှိသော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ အတ္တနောပ၊ ဂဟေတွာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုပရိဿယော၊
 များသောဘေးရန်ရှိသော။ အယံ အတ္တဘာဝေါ၊ ကို။ ဌာနေယေဝ၊ သင့်လျော်
 သောနေရာ၌သာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ နိယျာတိတော၊ အပ်နှင်းအပ်ပြီ။ ဣတိ၊
 သွင်း၍။ သောမနဿမေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ
 ဟိတိအာဒိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အတဇ္ဇနီယောတိ၊ ကား။ န တဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ မကြိမ်းမောင်း အပ်သည်။
 န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သွာယံ- သော အယံ
 အတဇ္ဇနီယဘာဝေါ၊ သည်။ ဒေါဝစဿတာယ ဝါ၊ ဆိုဆုံးမနိုင်ခဲ့သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် သော်၎င်း။ အာစရိယေ၊ ဆရာ၌။ အနိဝိဋ္ဌပေမတာယဝါ၊
 သက်ဝင်သော ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်၎င်း။
 သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဗ္ဗစော ဝါတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အာစရိယေန၊
 သည်။ တဇ္ဇိယမာနော၊ ကြိမ်းမောင်းပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ ကောပဉ္စ၊

အမျှက်ထွက်ခြင်းကို၎င်း။ ဒေါသဉ္စ၊ ဒေါသကို၎င်း။ အပစ္စယဉ္စ၊ မနှစ်သက်
မကြည်သာခြင်းကို၎င်း။ ပါတုကရေတိ၊ ၏။ ယော ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းသည်
မူလည်း။ [၁၃၄] အဿ၊ ထိုဆရာ၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ ဝါသေန၊ နေခြင်းဖြင့်။
ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ ဒုဝိဇောပိ၊
သော၊ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အတဇ္ဇနိယော၊ မည်၏။ ဓမ္မေနာတိ၊ ကား။
ဩဝါဒါနုသာသနိဓမ္မေန၊ ဆုံးမခြင်းကံမြစ်ခြင်းဟူသောတရားဖြင့်။ ဂူဠံ၊ ဂန္ထန္တိ၊
ကား။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိသဟိတံ၊ သစ္စာလေးပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်တို့နှင့်
တကွဖြစ်သော။ ဂမ္ဘီရံ၊ စ၊ နက်နဲသည်လည်းဖြစ်သော။ သုညတာပဋိသယုတ္တဉ္စ၊
သုညတာနှင့် စပ်ယှဉ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ (သိဟိဋ္ဌမူ၌ သုညတာပဋိသယုတ္တံ
ဝါ-ဟု ဝါသဒ္ဓါနှင့်ရှိ၏) ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထံ၊ ကို။

တုမှာကမတ္တာယာတိ ဝုတ္တေတိ၊ ကား။ သတပေါရိသေ၊ အသုတရန်သော။
ပပါတေ၊ ချောက်၌။ ပတနေန၊ ခုန်ချခြင်းဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ကောစိ၊
သော။ အတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊
သော်။ ဃံသေန္တောတိ၊ ကား။ မနုဿကက္ကေန၊ လူမှုန်ဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။
ကောစိ၊ သော။ အတ္တော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
ဃံသေန္တော၊ ပွတ်တိုက်လျက်။ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။
ခေပေတုံ၊ ငှါ။ ဥဿဟေယံ၊ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ အဿာသ-
ပဿာသနိရုန္ဓနေန၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ချုပ်စေခြင်းဖြင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။
ကောစိ၊ သော။ ရောဂဝူပသမာဒိကော။ ရောဂါငြိမ်းခြင်းစသော။ အတ္တော၊
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ။တိဟိပိ၊
ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ အာစရိယေ၊ ဌ။ ဘတ္တိပဝေဒနမုခေန၊
ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ပြောကြားခြင်းကို ရွှေသွားပြုသဖြင့်။ ဝီရိယာရမ္ဘော
ဝေ၊ ဝီရိယကို ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဝေဒိတော၊ ပြောကြား
အပ်၏။

၄၉။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။ ပဝတ္တိတွာပိ၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ စိတ္တံ၊
သည်။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရားသဘော၌။ သေတိ၊ ကိန်းဝပ်၏။
သော၊ ထိုတရားသဘောသည်။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ အာသယော၊ ကိန်းဝပ်ရာ
မည်၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) မိဂါသယော ဝိယ၊ သမင်၏ကိန်းဝပ်ရာကဲ့သို့တည်း။
အာသယော ဝေ၊ အာသယသည်ပင်လျှင်။ အဇ္ဈာသယော၊ မည်၏။ သော၊
ထိုအဇ္ဈာသယသည်။ ဝိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော အဇ္ဈာသယ၎င်း။
သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဇော၊
နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော
အဇ္ဈာသယသည်။ သဿတာဒိမိစ္ဆာဘိနိဝေသနိဿိတော၊ သဿတအစရှိသော

မိစ္ဆာအယူကိုမှီ၏။ သမ္ပန္နော၊ ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံသော အဇ္ဈာသယသည်။ ဝဋ္ဋနိဿိတော၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲကိုမှီသော အဇ္ဈာသယ၎င်း။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတော၊ ဝဋ္ဋကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမှီသော အဇ္ဈာသယ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတော၊ မှီသော။ အဇ္ဈာသယော၊ ကို။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေနာတိ ဣမ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နံ၊ ထိုအဇ္ဈာသယကို။ ဝိဘာဂေန၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အလောဘာဒိနံ ဝသေနာတိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဆဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ အလုပ္ပ-နာဒိဟိ၊ မလိုချင် မမက်မောခြင်းအစရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ-ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ၊ ကုန်သော။ သီလသမ္ပဒါဒိနံ၊ သီလသမ္ပဒါစသည်တို့ကို။ သာဓနဝသေန စ၊ ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ (သီလသမ္ပဒါဒိနံ၊ တို့၏။) ဥပနိဿယဘာဝေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံ ကောင်းမြတ်သော။ အဇ္ဈာသယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အလောဘာ-ဒယော၊ စသည်တို့သည်။ အနေကဒေါသဝိဓမနတော စ၊ တပါးမက များစွာ သောအပြစ်တို့ကို ပယ်ဖျောက် တတ်သောကြောင့်၎င်း။ အနေကဂုဏာဝဟ-တော စ၊ များစွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ ဟို့အား။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ယောဂိနော၊ အား။ ဗဟုကာရာ၊ များစွာကျေးဇူးရှိကုန်၏။ ဝါ၊ များစွာကျေးဇူးပြုတတ် ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အလောဘာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ မစ္ဆေရမလာဒိနံ၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အလောဘော၊ ပ။ အာပဇ္ဇေယျာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အလောဘော၊ သည်။ မစ္ဆေရမလာဿ၊ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေး၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ အဒေါသော၊ သည်။ ဒုဿီလျ-မလာဿ၊ ဒုဿီလျအညစ်အကြေး၏။ (ပဋိပက္ခော၊ တည်း။) အမော-ဟော၊ သည်။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဘာဝနာယ၊ မပွားစေ ခြင်း၏။ (ပဋိပက္ခော၊ တည်း။) စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါး တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ ဒါနဟေတု၊ ဒါန၏အကြောင်းတည်း။ အဒေါသော၊ သည်။ သီလဟေတု၊ တည်း။ အမောဟော၊ သည်။ ဘာဝနာဟေတု၊ တည်း။ စ၊ တပါး။ တေသု၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အနဓိကံ၊ မလွန်မူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)

လုဒ္ဓဿ၊ လိုချင်မက်မောသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိကဂ္ဂဟဏတော၊ အပိုအလွန်ကို ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ အနံ၊ မယုတ်မူ၍။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုဋ္ဌဿ၊ ဒေါသဖြင့်ဖျက်ဆီးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဒေါသရှိသောသူ၏။ ဥနဂ္ဂဟဏတော၊ အယုတ်ကို ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ (သုတပါး၏ဂုဏ်ကို) ယုတ်လျော့စေလျက် ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မူဋ္ဌဿ၊ တောဝေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏတော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူခြင်းကြောင့်တည်း။

[၁၃၅] စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ ထို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ရှိသော။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒေါသတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ဒေါသေ၊ ဌံ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ လုဒ္ဓေါ၊ လိုချင်မက်မောသောသူသည်။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ရှိသော။ ဂုဏံ၊ ကို။ ဂုဏတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ဂုဏေ၊ ဌံ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဒုဋ္ဌော၊ သူသည်။ ဂုဏံ၊ ကို။ မက္ခေတိ၊ ချေဖျက်တတ်၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ ယာထာဝသဘာဝံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘောကို။ ယာထာဝသဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ဓာရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ ယာထာဝသဘာဝေ၊ ဌံ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ မူဋ္ဌော၊ တောဝေသောသူသည်။ တစ္ဆံ၊ မှန်သည်ကို။ အတစ္ဆန္တိ၊ စ၊ မှားသည်ဟူ၍၎င်း။ အတစ္ဆံ၊ မမှန်သည်ကို။ တစ္ဆန္တိ၊ စ၊ မှန်သည်ဟူ၍၎င်း။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ပိယဝိပ္ပယောဂဒုက္ခံ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လုဒ္ဓဿ၊ သူအား။ ပိယသဗ္ဗာဝတော၊ စ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု၏ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပိယဝိပ္ပယောဂါသဟနတော၊ စ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထုနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ခြင်းကို သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခံ၊ မုန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထုနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုဋ္ဌဿ၊ သူ၏။ အပ္ပိယသဗ္ဗာဝတော၊ စ၊ မုန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု၏ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပ္ပိယသမ္ပယောဂါသဟနတော၊ စ၊ ကြောင့်၎င်းတည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတာလာဘဒုက္ခံ၊ အလိုရှိအပ်သည်ကို မရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ န

ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အမူဠဿ၊ အား။ ဧတ္ထ၊ ဤ
လောက၌။ တံ၊ ထိုသို့ အလိုအတိုင်းပြည့်စုံခြင်းကို။ ကုတော လဗ္ဘာ၊
အဘယ်မှာရနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ ဝေမာဒိပစ္စဝေက္ခဏသဗ္ဗာဝတော၊
ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိဒုက္ခံ၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အလောဘဿ၊ ၏။ တဏှာပဋ္ဌိ-
ပက္ခတော စ၊ တဏှာ၏ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇာတိ-
ဒုက္ခဿ၊ ၏။ တဏှာမူလကတ္တာ စ၊ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဇရာဒုက္ခံ၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိက္ခဒေါသဿ၊ ထက်မြက်သော
ဒေါသရှိသောသူအား။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဇရာသမ္ဘဝတော၊ အိုခြင်း၏
ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ မရဏဒုက္ခံ၊ သေခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ အကြောင်း
ကား။ သမ္မောဟမရဏံ၊ ပြင်းစွာတွေဝေလျက် သေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊
၏။ တံ စ၊ ထိုသို့သောဆင်းရဲသည်လည်း။ အမူဠဿ၊ မတွေမဝေသော
သူအား။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။
ဂဟဋ္ဌာနံ၊ လူတို့အား။ (သုခသံဝါသတာ၊ ချမ်းသာစွာ အတူတကွ
နေသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ချမ်းသာစွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ နေရ
ခြင်းသည်။) အမောဟေန၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရှင်ရဟန်းတို့အား။
(သုခသံဝါသတာ၊ သည်။) အဒေါသေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊
အလုံးစုံသော ရဟန်းရှင်လူတို့အားလည်း။ သုခသံဝါသတာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အလော-
ဘေန၊ ဖြင့်။ ပေတ္တိဝိသယေ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍
ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ တဏှာယ၊ ဖြင့်။ ပေတ္တိဝိသယံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဘုံ၌။
ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ကုန်၏။ အလောဘော စ၊ သည်လည်း။
တဏှာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ပေတည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ နိရယေ၊
၌။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ ဒေါသေန၊
ဖြင့်။ စဏ္ဍဇာတိတာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဒေါသသဒိသံ၊ ဒေါသနှင့်အလားတူသော။ နိရယံ၊ သို့၊ ဝါ၊
၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အဒေါသော စ၊ သည်လည်း။ ဒေါသဿ၊ ၏။
ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊ တိရစ္ဆာန်

မျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ကား။ မောဟေန၊
 ဖြင့်။ နိစ္စသမ္ပုဉ္ဇ၊ အမြဲတွေ့ဝေသော။ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ မျိုးသို့၊ ဝါ၊
 ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အမောဟော စ၊ သည်သည်း။ မောဟဿ၊ ၏။
 ပဋိပက္ခော၊ ပေတည်း။ စ၊ တပါး။ တေသု၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊
 သည်။ ဓာတုသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဂမနဿ၊ ကပ်ခြင်း၏။ အဘာဝကရော၊
 မရှိခြင်းကိုပြုတတ်၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။
 အပဂမနဿ၊ ဖဲ့ခွဲခြင်း၏။ (အဘာဝကရော၊ ၏။) အမောဟော၊ သည်။
 မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ အမဇ္ဈတ္တဘာဝဿ၊ အလယ်အလတ် သဘော
 မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ (အဘာဝကရော၊ တတ်၏။)

[၁၃၆] စ၊ တပါး။ တိဟိပိ၊ ကုန်သော။ တေဟိ၊ ဤအလောဘ
 အဒေါသ အမောဟဘို့ဖြင့်။ ယထာပဋိပါဒ္ဓိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။
 နေက္ခမ္မသညာ၊ ၎င်း။ အဗျာပါဒသညာ၊ ၎င်း။ အဝိဟိံသာသညာ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဣမာစ(သညာယော)၊
 ဤသညာတို့သည်၎င်း။ အသုဘသညာ၊ ၎င်း။ အပ္ပမာဏသညာ၊ ၎င်း။
 ဓာတုသညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဣမာစ
 သညာယော၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ အလော-
 ဘေန၊ ဖြင့်။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအန္တဿ၊ ယောဂဟူသောအဖို့
 အစွန်းအယုတ်ဘုန်းကို။ (ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ကြည်ခြင်းသည်။) အဒေါသေန၊
 ဖြင့်။ အတ္တကိလမထာနုယောဂအန္တဿ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ကို။
 ပဋိပဇ္ဇနံ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ ပါး။ အလော-
 ဘေန၊ ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထဿ၊ ကို။ ပဘေဒနံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ၊
 ကို။ (ပဘေဒနံ ဟောတိ၊ ၏။) အမောဟေန၊ ဖြင့်။ သေသဂန္ထ-
 ဝုယဿ၊ ကြွင်းသောဂန္ထနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ (ပဘေဒနံ ဟောတိ၊ ၏။)
 စ၊ တပါး။ ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊
 တို့သည်။ ပုရိမာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သောအလောဘ အဒေါသတို့
 ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ (ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။) ပစ္စိမာနိ၊ ကုန်သော။
 (ဒွေ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။) ပစ္စိမဿေဝ၊ နောက်ဖြစ်သော
 အမောဟ၏သာလျှင်။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ အာရောဂျဿ၊
 ကျန်းမာခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်း
 ကား။ အလုဒ္ဓေါ၊ လောဘမကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောဘနိယမ္ပိ၊

လိုချင်မက်မောဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း။ အသပ္ပါယံ၊ ကိ။ န သေဝတိ၊ မမှီဝဲ။ တေန၊ ကြောင့်။ အရောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ယောဗ္ဗနဿ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်ခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသမကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝလိတပလိတာဝဟေန၊ အရေတွန့်ခြင်း ဆံဖြူခြင်းကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ ဒေါသမီးဖြင့်။ အဿုမာနော၊ မလောင်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ယုဝါ၊ ပျိုနုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမောဟော၊ သည်။ ဒီဃာယုကတာယ၊ အသက်ရှည်ခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အမူဋ္ဌော၊ မတွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိတာဟိတံ၊ အကျိုးရှိ အကျိုးမဲ့ကို။ ဥတု၊ ၍။ အဟိတံ၊ ကိ။ ပရိဝဇ္ဇေန္တောစ၊ ကြည်ရှောင်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားရှိသောအမှုကို။ ပဋိသေဝမာနောစ၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဒီဃာယုကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘော၊ သည်။ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ စီးပွားဥစ္စာပြည့်စုံခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) စာဂေန၊ ဖြင့်။ ဘောဂပဋိလာဘတော၊ စီးပွားဥစ္စာကို ရခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသော၊ သည်။ မိတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ မိတ်ဆွေနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ မိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘတော စ၊ ရခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပရိဟာနတော စ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ အမောဟော၊ သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ မိမိပြည့်စုံခြင်း၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ကား။ အမူဋ္ဌော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကရောန္တော၊ ပြုလုပ်။ အတ္တာနံ၊ ကိ။ သမ္မာဒေတိ၊ စေ၏။ စ၊ တပါး။ အလောဘော၊ သည်။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဿ၊ ရ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသော၊ သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ အမောဟော၊ သည်။ အရိယဝိဟာရဿ၊ ၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ သကပက္ခေသု၊ မိမိဘက်သားဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တသင်္ခါရေသု၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုမိမိဘက်သား ဖြစ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၏။ ဝိနာသေန၊ ဖြင့်။ အဘိသင်္ဂဟေတုကဿ၊ ငြိမ့်ကပ်တယ်တာခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။

ပရပက္ခေသု၊ ကုန်သော။ (သတ္တသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ဇာ။) ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အဒုဋ္ဌဿ၊ အား။ ဝေရီသုပိ၊ ခွံသော်လည်း။ ဝေရီသညာယ၊ ရန်သူဟူသော အမှတ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ ဥဒါသိနပဒက္ခေသု၊ ကြားနေဘက်သား ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ဇာ။ ကသ္မာ၊ ကား။) အမူဋ္ဌဿ၊ အား။ သဗ္ဗာဘိသင်္ဂတာယ၊ အလုံးစုံတို့၌ ကပ်ငြိခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။

[၁၃၇] စ၊ တပါး။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စဒဿနံ၊ အနိစ္စကို မြင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ လုဒ္ဓေါ၊ သူသည်။ ဥပဘောဂါသာယ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌ လိုလားသဖြင့်။ အနိစ္စေပိ၊ မမြဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ နပဿတိ၊ မရှုမြင်။ အဒေါသေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခဒဿနံ၊ ဒုက္ခကိုမြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဟိ၊ ကား။ အဒေါသဇ္ဈာသယော၊ အဒေါသအဇ္ဈာသယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိစ္ဆိန္နအာသာတဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟော၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော အာသာတဝတ္ထုကို သိမ်းဆည်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သင်္ခါရေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒုက္ခဘော၊ ဟု။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ အနတ္တဒဿနံ၊ အနတ္တကိုမြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဟိ၊ ကား။ အမူဋ္ဌော၊ သည်။ ယာထာဝဂဟဏကုသလော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ယူခြင်း၌ ကျမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍။ အပရိဏာယကံ၊ ရှေ့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းသော။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။ အပရိဏာယကတော၊ အားဖြင့်။ ဗုဗ္ဗတိ၊ သိ၏။ စ၊ တပါး။ ဧတေဟိ၊ ဤအလောဘ အဒေါသ အမောဟတို့ဖြင့်။ အနိစ္စဒဿနာဒိနိ၊ အနိစ္စကိုမြင်ခြင်းစသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ၊ ဤအလောဘ အဒေါသ အမောဟတို့သည်လည်း။ အနိစ္စဒဿနာဒိဟိ၊ အနိစ္စကိုမြင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စဒဿနေန၊ အနိစ္စကိုမြင်ခြင်းဖြင့်။ အလောဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အဒေါသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) အနတ္တဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အမောဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာ။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဥတု၊ သိပြီး၍။ ဝါ၊ သိလတ်သော်။ ဝါ၊ သိလျက်။ တဿ၊ ထိုတရား၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ ပိဟံ၊ တောင့်တခြင်းတကွာကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဥပ္ပါဒေယျ နာမ၊ ဖြစ်စေရာအံ့နည်း။ သင်္ခါရေ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ သိလျက်။ အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အစုန္တတိဇိဏံ၊

အလွန်ထက်မြက်သော။ ကောဓဒုက္ခံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းဟူသော ဆင်းရဲ
ကို။ ကော၊ သည်။ ဥပ္ပါဒေယျ နာမ၊ နည်း။ အတ္တသုညတဉ္စ၊ အတ္တ
ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဗုဇ္ဈိတော၊ ရှိ၊ ဝါ၊ သော်၊ ဝါ၊ လျက်။
ပုန၊ တဖန်။ သမ္မောဟံ၊ သို့။ ကော၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ နာမ၊
ရောက်ရာအံ့နည်း။ (ဤတွင် သာဓကအဋ္ဌကထာပါဌ်၏အနက် ပြီး၏။)]

တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ၊ ပ။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယောတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊
သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ပ။ ပါပုဏာတိတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ တေ အဇ္ဈာသယေ၊ တို့ကို။ ပါဠိယာဝ၊ ပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။
ဝိဘာဝေတုံ၊ ဌ။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။
ဆာတိ၊ ကား။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော
ပုဒ်တည်း။ အဇ္ဈာသယာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မနိဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော
တရားတို့ကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံကို။ ကေဇ္ဈံ၊
တပေါင်းတည်း။ ကတော၊ ရှိ။ အဇ္ဈာသယာ၊ တို့သည်။ ဆဗ္ဗိဓာ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗောဓိသတ္တာတိ၊ ကား။ ဗုဇ္ဈနကသတ္တာ၊
သစ္စာလေးပါးကို သိလတုံသောသတ္တဝါတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိ
ဉာဏ်၌။ နိယတဘာဝေန၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္တာ လဂ္ဂ၊ ငြိကပ်
သောသူတို့တည်း။ အဓိမုတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းကုန်သောသူတို့တည်း။ တန္နိန္ဒာ၊
ထိုဗောဓိဉာဏ်သို့ ညွတ်ကုန်သော။ တပေါဏာ၊ ကိုင်းရှိုင်းကုန်သောသူတို့တည်း။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗောဓိပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။
ယထာဘိနီဟာရံ၊ ရှေးရှုဆောင်သည်အားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ ဆုတောင်းအား
လျော်စွာ။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗဗောဓိယာ၊ ရောက်အပ်သောဗောဓိဉာဏ်၏။
ပရိပါစနာယ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အလောဘဇ္ဈာသယာတိ၊
ကား။ အလုဗ္ဘနာကာရေန၊ မလိုချင် မမက်မောသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
ပဝတ္တအဇ္ဈာသယာ၊ ဖြစ်သောအဇ္ဈာသယရှိကုန်၏။ အာဒိတော၊ ဌ။ မယံ၊
တို့သည်။ ကထံ န ခေါ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ စ၊ အလုံးစုံသောအရာ
တို့၌၎င်း။ သဗ္ဗဒါ စ၊ အခါခပ်သိမ်း၎င်း။ အလုဒ္ဓါ ဧဝ၊ မလိုချင် မမက်မော
ကုန်သည်သင်္သလျှင်။ ဟေဿာမ၊ ဖြစ်ရပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တ-
အဇ္ဈာသယာ၊ ကုန်၏။) မဇ္ဈေ စ၊ အလယ်၌လည်း။ အလုဗ္ဘနဝသေနဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုမလိုချင် မမက်မော
ခြင်းကိုသာလျှင်။ ရောစနဝသေန၊ နှစ်သက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တ-
အဇ္ဈာသယာ၊ ကုန်၏။ လောဘေ ဒေါသဒဿာဝိနောတိ၊ ကား။ လုဗ္ဘန-
လက္ခဏာ၊ လိုချင်မက်မောခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ လောဘေ၊ ဌ။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊

အားဖြင့်။ အာဒိနဝဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ကို မြင်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ တဿ အဇ္ဈာသယဿ၊ ကို။ ကေဒေသတော၊ အားဖြင့်။ ဗြူဟနာကာရဒဿနံ၊ ပွားစေသောအခြင်းအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ လောဘော၊ ဌ။ အာဒိနဝံ စ၊ ကို၎င်း။ အလောဘော၊ ဌ။ အာနိသံသံ စ၊ ကို၎င်း။ ပဿန္တဿ၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အလောဘဇ္ဈာသယော၊ ယသည်။ ပရိဝုဒ္ဓတိ၊ တိုးပွား၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောဘ အလောဘတို့၌။ သွာယံ အာဒိနဝါနိသံသဒဿနဝိဓိ၊ ထိုအပြစ်အကျိုးတို့ကိုရှုမြင်သောအစီအရင်ကို။ ဝိဘာဝိတောယေဝ၊ ပြအပ်ပြီး သည်သာလျှင်တည်း။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ [၁၃၈] အယံ ပန၊ သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တည်း။ တဒဂံဝိဝေကောစ၊ သည်၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကောစ၊ သည်၎င်း။ ကာယဝိဝေကောစ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တဝိဝေကောစ၊ သည်၎င်း။ ပဝိဝေကော၊ မည်၏။ နိဿရဏံ၊ ဏဟူသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။ သဗ္ဗဘဝဂတိသုတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသုစ၊ တို့၌၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာယာတိ၊ ကား။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်သမာဓိနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာနုယောဂေါစ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ယဒတ္ထော၊ အကြင်သမာဓိနိဗ္ဗာန် အကျိုးရှိသော။ ပဗ္ဗဇ္ဇောစ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) တဒဓိမုတ္တေန၊ ထိုသမာဓိနိဗ္ဗာန်ကိုနှလုံးသွင်းညွှတ်ကိုင်းသည်။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓာဓိမုတ္တေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။

၅၀။ ကိံ စရိတောသိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ န ဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒေယျ၊ အံ။ ကေ ဝါ တေ ဓမ္မာ ဗဟုလံ သမုဒါစ-ရန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ကိံဝါတိ၊ ကား။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော။ အသုဘံ ဝါ၊ အသုဘကိုသော်၎င်း။ အနုဿတိဋ္ဌာနံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အညံ ဝါ၊ တပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသော်၎င်း။ ကိံ တေ မနသိကဓောတော ဖာသု ဟောတိတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ ကေဂ္ဂဘာဝေန၊ တခုတည်းသောအာရုံအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ စိတ္တံ နမတိတိ၊ ကား။ ပကတိယာဝ၊ ပကတိအားဖြင့်သာလျှင်။ အဘိရတိဝသေန၊ ပျော်မွေ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နမတိ၊ ညွတ်သနည်း။ ဝေမာဒိဟိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဣရိယာပထာဒိနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ တေပိ၊ ထိုဣရိယာပုထ်စသည်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗဿ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကေသတော၊ အားဖြင့်။ ဗျဘိစာရိနော ဝေ၊ အနေကန်တို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ နှစ်သွယ်နှစ်ခွဲရှိကုန်သည်သာလျှင်။ န(ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ တထာဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမုဒါစာဓော၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ၊ မေးအပ်၏ဟူ၍။

ဝုတ္တော၊ ဧ။ အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ မနသိကာရဝိဓိံ၊ ဤမည်ဤမည်သော နှလုံး
သွင်းခြင်းအစီအရင်ကိုလည်း။ ကတိပယဒိဝသံ၊ ရက်အနည်းငယ်မျှ၊ ဝါ၊ နှစ်ရက်
သုံးရက်။ အနုယုဉ္ဇာဟံ၊ လော့။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဧ။

ပကတိယာ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌
စပ်) ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါအလိုရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သဇ္ဈာယဝသေန ဝါ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။
မနသိကာရဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကတပရိစယံ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအလေ့အကျက်
ရှိသောရဟန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဧကံ ဒွေနိသဇ္ဇာနီတံ၊ ကား။
ဧကံ ဝါ၊ တခုသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒွေ ဝါ၊ နှစ်ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။
ဥဏှာသနာနိ၊ ပူဇွန်းသောနေရာတို့ကို။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြီး၍။
အတ္တနော၊ ဧ။ သမ္မုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ အဓိယာပေတွာ၊ ရွတ်ဆို
စေ၍။ ဒါဘဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ သော၊ ထိုတပည့်ရဟန်းသည်။ အညတ္ထ၊ တပါး
သောအရပ်သို့။ ဂန္တုကာမော၊ ရှိသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဣတိ အဓိပ္ပာ-
ယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သန္တိကေ ဝသန္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။
အာဂတာဂတက္ခဏေ၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသောခဏ၌။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ပုံကို။
သုတွာ၊ ကြားနာပြီး၍။ (သုတွာ သုတွာ-သီမ) ကထေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ
အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို။ ကတဿာတိ၊ ကား။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ ကသိဏဿ၊ ကို။ တံ တံ
အာကာရန္တိ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။
ပဒပဒတ္တာဓိပ္ပာယဩပမ္မာဒိကံ၊ ပုဒ်၊ ပုဒ်၏ အနက်၊ အဓိပ္ပာယ်၊ ဥပမာအစရှိသော။
အတ္တနော ဉာဏဿ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ မိမိ၏ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော။ တံ တံ
အာကာရံ၊ ကို။ ယံ ယံ၊ ယင်းသို့ ယင်းသို့သော အခြင်းအရာကို။ နိမိတ္တန္တိ၊
နိမိတ်ကိုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ-ဟူသော စကားရပ်၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပေ
သတည်း။ (တနည်း) အတ္တနော ဉာဏဿ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သော။ ယံ ယံ၊ အကြင်
အကြင် အခြင်းအရာကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။
တံ တံ အာကာရံ၊ ကို။ ဥပနိဗ္ဗန္တိတွာတိ၊ ကား။ ဥပနေတွာ၊ ကပ်လျက်။ နိဗ္ဗန္တိ
ဝိယ၊ မြဲစွာ ဖွဲ့ချည်အပ်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဌပေတွာ၊
ထား၍။ အပမုဿန္တိ၊ မမေ့သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊
သို့။ သုဠ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယ၊ ထင်သောသတိရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
နိမိတ္တံ၊ အမှတ်နိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သမ္မုဇာန-
ကာရိတာယ၊ သမ္မုဇဉ်ဉာဏ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။
သုဏန္တေန၊ နာသောရဟန်းသည်။ တန္တိ၊ တံ-ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊

ပြီးသော။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်ပြီးသော။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
 နိဿာယ၊ ရှိ။ ဣတရဿာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 အဂဏ္ဏန္တဿ၊ မသင်ယူသောရဟန်းအား။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။
 ပကာရဿ၊ အပြား၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်တို့၌။ အသေသိတတ္တာ၊ မကြွင်းစေအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်သတည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
 ဣတိ၊ ကား။ တတိယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၄-ပထဝီကသိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၃၉-၁)

[၁၃၉] ၅၁။ ဖာသု ဟောတီတိ၊ ကား။ အာဝါသသပ္ပိယာဒိလာဘေန၊ ယစသည်ကိုရသဖြင့်။ မနသိကာရဖာသုတာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာနုကူလတာ၊ ဘာဝနာအားလျော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဒေသာဓဇ္ဈေနာတိ၊ ကား။ တေသံ တေသံ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုထိုအသိခက်သော အဖုအဆစ်ဌာနတို့ကို။ ဆိန္ဒနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိသောဓဇ္ဈေန၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေသည်ဖြစ်၍။ အကိလမန္တောယေဝါတိ၊ ကား။ အကိလန္တကာယော ဝေ၊ မပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာယကိလမထေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ၊ ၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ အဓိပ္ပါယတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဒုဗ္ဗိနိဝေဓတာယ၊ ဖောက်ထွင်းနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဍိဘူတံ၊ အဖုအဆစ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ အရာဌာနကို။ ဆိန္ဒိတူာတိ၊ ကား။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထဿ စ၊ ကို၎င်း။ အဓိပ္ပါယဿ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘာဝနေန၊ ထင်ရှားစေသဖြင့်။ ဆိန္ဒိတူာ၊ ၍။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ သုပါကဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်ကို။ ကတူာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုဝိသုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ သော။ နိဂုမ္မံ၊ အရုပ်အထွေးမရှိသော။ နိဇ္ဇဋ္ဌံ၊ အထုံးအဖွဲ့မရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနန္တရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၂။ အညတရေနာတိ၊ ကား။ အညတရေနာပိ၊ တပါးပါးနှင့်သော်လည်း။ အနေကေဟိ၊ များစွာတို့နှင့် (ပြည့်စုံပါမူ)။ ပဂေဝ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မဟန္တဘာဝေါ၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ မဟတ္တံ၊ မည်၏။ သေသေသု၊ ပုဒ်တို့၌။ တထာ၊ တူတည်း။ သောဏ္ဏဝါ၊ ကျောက်ရေကန် ရှိသောကျောင်းသည်။ သောဏ္ဏိ၊ မည်၏။ ပဏ္ဏန္တိအာဒိသု၊ ပဏ္ဏာဏ်သို့အစရှိသော

၁-သီဟိုဠ်မှသို့လိုက်၍ပြင်ထားသောပါဌ်အတိုင်း ပေးအပ်သောအနက်တည်း။ သို့သော် သောဏ္ဏသဒ္ဓါ ကျောက်ရေကန်ဟော မရှိသောကြောင့် ထိုပါဌ်မသင့်၊ တထာ ပဏ္ဏန္တိအာဒိသု-ဟု ညွှန်းချက်နှင့်လည်း မလျော်။ မြန်မာမူဟောင်းနှင့် သျှာမူတို့၌ သောဏ္ဏိတံ သုဏ္ဏိ-သဟိတော ဝိဟာရရာ၊ သောဏ္ဏိတ္တံ သောဏ္ဏိ-ဟု ရှိ၏။ ထိုတွင် သုဏ္ဏိသဟိတော-အရာ၌ သောဏ္ဏိသဟိတော-ဟု ပြင်၍ ထိုပါဌ်သာ သင့်သည်။ နောက်ဂါထာ၏အဖွင့်၌ ထင်ရှားလတ်။

ပုဒ်တို့၌။ တထာ၊ တည်း။ ဗောဓိအင်္ဂဏာဒိသု၊ ဗောဓိယင်ပြင်စသည်တို့၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သောကျင့်ဝတ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္တန္တိ၊ ဝတ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါနိယသန္တံ ဝါ ရိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဋ္ဌတာယာတိ၊ ကား။ ပဝိဋ္ဌပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်လာတိုင်း ဝင်လာတိုင်းသော ရဟန်းတို့အား။ ဒါနေန၊ ပေးလှူခြင်းဖြင့်။ ပရိက္ခိဏာယ၊ ကုန်ပြီးလတ်သော်။ ဇိဏ္ဏဝိဟာရေပိ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော ကျောင်း၌သော်လည်း။ ယတြ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာယသ္မာ၊ သည်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ။ သမဏဓမ္မံ၊ ကို။ ကရေတု၊ ပါလော့။ မယံ၊ တို့သည်။ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမ၊ စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ပါကုန်အံ့။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ငြားအံ့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသောကျောင်း၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ နယော၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရသော်လည်း။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဤ၌မဆိုအပ်။

မဟာပထဝိဟာရေတိ၊ ကား။ မဟာပထသမိပေ၊ လမ်းမကြီး၏အနီး ဖြစ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဘာဇနဒါရုဒေါဏိကာဒိနိတိ၊ ကား။ ရဇနဘာဇနာနိ၊ ဆိုးရေအိုးတို့၎င်း။ ရဇနတ္ထာယ၊ ဆိုးရေအလို့ငှါ။ ဒါရု၊ သစ်သား၎င်း။ ဒါရုမယဒေါဏိကာ၊ သစ်သားဖြင့်ပြီးသော ရေစားကျင်း၎င်း။ ရဇနပစနဋ္ဌာနံ၊ ဆိုးရေကြိုရာအရပ်၎င်း။ ဓောဝနဖလကံ၊ သင်္ကန်းဖွပ်လျော်ရာ ပျဉ်ချပ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့တည်း။ သာကဟာရိကာတိ၊ ကား။ သာကဟာရိနိယော၊ ဟင်းရွက်ကိုဆောင်လေ့ ခူးလေ့ရှိကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဝိသဘာဂသဒ္ဓေါ၊ ဟူသည်။ ကာမဂုဏ္ဏပသံဟိတော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ဂီတသဒ္ဓေါ၊ သီချင်းသံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေဝလောပိ၊ သက်သက်လည်းဖြစ်သော။ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ၊ မိန်းမ၏အသံသည်။ ဝိသဘာဂသဒ္ဓေါ ဝေ၊ သဘောမတူသော သူ၏အသံမည်သည်သာလျှင်တည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖဝန္တေ၊ ပန်းရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ တာဒိသောယေဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပဏ္ဏဝန္တေ၊ ဟင်းရွက်ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ တာဒိသောယေဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ပုပ္ဖဟာရိကာယော၊ ပန်းခူးသော မိန်းမတို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ ကို။ ဩစိနန္တိယော၊ ခူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လဲလှယ်၍ဆိုအပ်၏။ အယံ၊ သည်ကား။ ဣဓ၊ ဤပန်းရှိသောကျောင်း၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

သပဏ္ဏန္တိ ပဏ္ဏသဟိတော ဝိဟာရေ၊ ပဏ္ဏတ္တံ ပဏ္ဏံစသည်ဖြင့် ဖွင့်ရန် သံဝဏ္ဏနာနယကို ညွှန်းသည်။

ပတ္တနီယေတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝသန္တေသု၊ တို့၌။ သမ္ဘာဝ-
နာဝသေန၊ ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပသင်္ကမနာဒိနာ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်း
စသည်ဖြင့်။ ပတ္တေတဗ္ဗေ၊ တောင့်တအပ်သော။ တေန၊ ကြောင့်။ လောကသမ္မ-
တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒက္ခိဏာဂီရိတိ၊ ကား။ မဂဓဝိသယေ၊ မဂဓတိုင်း
အရပ်၌။ ဒက္ခိဏာဂီရိ၊ အရပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၁၄၀] ဣဋ္ဌာနိစ၊ ဣဋ္ဌာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနိဋ္ဌာနိစ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
ဝိသဘာဂါရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိဋ္ဌာနံ၊ အနိဋ္ဌအာရုံတို့ကို။
ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သဋ္ဌေဟိ နိသံသန္တိယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဒဗ္ဗုပကရဏယောဂါ၊ အိမ်၏အစိတ်အပိုင်းအသုံးအဆောင်ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်
ကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ တို့သည်။ ဒဗ္ဗုပကရဏရုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။

ပန၊ တပါး။ ယော ဝိဟာရော၊ သည်။ (ယော-၏အစွဲကိုပြသည်)။ ခလန္တိ၊
ကား။ ဓညကရဏဋ္ဌာနံ၊ စပါးနယ်ရာအရပ်တည်း။ သဿံ၊ ကောက်ပင်ကို။
ခါဒိံ သု၊ စားကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဂါဝေါ၊ တို့ကို။ ရုန္တန္တိ၊ ပိတ်ဆို့
ကုန်၏။ ဥဒကဝါရန္တိ၊ ကား။ ကေဒါရေသု၊ လယ်တို့၌။ သဿာနံ၊ ကောက်ပင်
တို့အား။ ဒါတဗ္ဗဥဒကဝါရံ၊ ပေးအပ်သောရေအလှည့်ကို။ အယမ္ပိတိ၊ ကား။
မဟာသံသတောဂေါ၊ သံသာ၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော များစွာသော
လယ်ယာချောင်းမြောင်းရှိသော။ ဝိဟာရေပိ၊ ကိုလည်း။ ။ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်နေသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝါရိယမာနာ၊ တားမြစ်
အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။

သမုဒ္ဒသာမုဒ္ဒိကနဒိနိဿိတံ၊ သမုဒ္ဒရာ၊ သမုဒ္ဒရာနှင့်စပ်သော မြစ်ကိုမှီသော။
ဥဒကပဋ္ဌာနံ၊ ရေဆိပ်လှေဆိပ်ကို။ ။မဟာနဂရာနံ၊ မြို့ကြီးတို့၏။ အာယဒ္ဓါရဘူတံ၊
ဘဏ္ဍာ၏ဝင်ပေါက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝိမုခါဒိနိဿိတံ၊ တော၏အဝင်ဝစသည်
ကိုမှီသော။ ထလပဋ္ဌာနံ၊ ကုန်းဆိပ်လည်းဆိပ်ကို။ ။အပ္ပသန္နာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။
ဇာသုဝိဟာရော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။
ရာဇမနုဿာ၊ မင်း၏လူတို့သည်။ ဝါ၊ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်။ မညမာနာ၊
မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

သမောသရဏေနာတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှကြိုမှ။ သဉ္ဇရဏေန၊
မပြတ်သွားလာခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သွားလာရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပပါတေတိ၊
ကား။ ပပါတသီသေ၊ ချောက်ကမ်းပါးထိပ်၌။ ဌတော၊ ၍။ ဂီတသဒ္ဓေန၊ သီချင်း
သံကြောင့်။ ဣဓ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသောရဟန်းကို။ ပပါတေ၊ ချောက်၌။
ပါတေတွာ၊ ကျစေ၍။ ခါဒိဿာမိ၊ စားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဂါယံ၊

သိဆို၏။ ဝေဂေန ဂဟေတုတိ၊ ကား။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ အာဂန္တု၊ ချီ။ ကုဟံ၊ သို့။ ယာသိ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခန္ဓေ၊ ပခုံး၌။ ဂဟေတု၊ ဆွဲကိုင်၍။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ၊ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိဟာရသမန္တာ၊ ကျောင်း၏အနီး၌။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ လဒ္ဓါ၊ ၌။ န သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သော အလာဘော၊ သည်။ မဟာဒေါသော၊ ကြီးမားသောအပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ပန္နနိန္နိ၊ ကား။ ပန္နေ၊ လမ်း၌။ နီတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပန္နနိ၊ မည်၏။ မဂ္ဂနိဿိတော၊ လမ်းကို မှီသော။ ဝိဟာရော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ ပန္နနိ၊ ထိုလမ်းကိုမှီသော ကျောင်းကို။ သောဏ္ဍိန္နိ၊ ကား။ သောဏ္ဍိသဟိတော၊ ကျောက်ရေကန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရော၊ သည်။ သောဏ္ဍိ၊ မည်၏။ တံ သောဏ္ဍိ၊ ထို ကျောက်ရေကန်ရှိသောကျောင်းကို။ ပဏ္ဍန္တိအာဒိသု၊ ပဏ္ဍိအစရှိသောပုဒ်တို့၌။ တထာ၊ တည်း။ နဂရနိဿိတံ၊ မြို့ကိုမှီသောကျောင်းကို။ နဂရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိမသေနော၊ စစ်သည်ကိုကြောက်သောသူကို။ ဘိမောတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ တည်း။ ဒါရုနာတိ၊ ကား။ ဒါရုနိဿိတေန၊ ထင်းတော သစ်တောကိုမှီသော ကျောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝိသဘာဂေနာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် ကျောင်းကို။ ဝိသဘာဂေဟိ၊ ဝိသဘာဂရဟန်းတို့သည်။ ဝုသီယတိ၊ နေအပ်၏။ ဝါ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသဘာဂါနံ၊ တို့၏။ နိဝါသော၊ နေရာ တည်း။ သော ဝိဟာရော၊ သည်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မည်၏။ တေန ဝိသဘာဂေန၊ ထိုဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်တို့ နေအပ်သောကျောင်းနှင့်။ ဝါ၊ တို့၏နေရာဖြစ်သော ကျောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပစ္စန္နနိဿိတဉ္စ၊ ပစ္စန္နရစ်အရပ်ကိုမှီသောကျောင်း ၎င်း။ သိမာနိဿိတဉ္စ၊ တိုင်းပြည်နယ်စပ်ကိုမှီသောကျောင်း၎င်း။ အသပ္ပိယဉ္စ၊ မလျှောက်ပတ်သောကျောင်း၎င်း။ ပစ္စန္နသိမာသပ္ပိယံ၊ ပစ္စန္နရစ်အရပ်ကို မှီသောကျောင်း၊ နယ်စပ်ကိုမှီသောကျောင်း၊ မလျှောက်ပတ်သောကျောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်းအရပ်၌။ မိတ္တော၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တမ္ပိ၊ ထို ကျောင်းအရပ်ကိုလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ ဌာနသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ ဌာနသဒ္ဓါကိုဝံ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့်ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဝိညာယာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ အား။ အနုနုပပါနိ၊ မလျော်ကန်။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဝိဇာနိတော၊ သိ၍။

၁-ဤအဖွင့်ဖြင့် ရှေးစုဏ္ဏိယခေါင်းစဉ်အရာ၌ “သောဏ္ဍိသဟိတော” စသည်ဖြင့် မြန်မာမှုဟောင်း သင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

အနုရူပဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အယံ အနုရူပေါ နာမာတိ၊ ကား။ အယံ ဝိဟာရော၊ သည်။ ဘာဝ-
 နာယ၊ အား။ အနုရူပေါ နာမ၊ လျော်သောကျောင်းမည်၏။ နာတိဒ္ဓရန္တိ၊
 ကား။ ဂေါစရဋ္ဌာနတော၊ ဆွမ်းခံရွာအရပ်မှ။ အစုဂါဝုတတော၊ ဂါဝုတ်ဝက်မှ။
 ဩရဘာဂတာယ၊ အတွင်းအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၁၄၁] န အတိဒ္ဓရံ၊
 မဝေးလွန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာစွာသန္တန္တိ၊ ကား။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်ဆုံး
 ဖြစ်သော။ ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဂေါစရဋ္ဌာနတော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ။
 ပဉ္စမနုသတိကတာယ၊ ကုလလေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 န အတိအာသန္တံ၊ မနီးလွန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ တာယ နာတိ-
 ဒ္ဓရနာစွာသန္တတာယ စ၊ ထိုမဝေးလွန်း မနီးလွန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 ပရိဿယာဒိရဟိတမဂ္ဂတာယ စ၊ ဘေးရန်စသည်မှကင်းသော လမ်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဂေါစရဋ္ဌာနံ၊ ဆွမ်းခံရွာအရပ်သို့။ ဂမနဿ စ၊ သွားခြင်း၏
 ၎င်း။ အာဂမနဿ စ၊ ပြန်လာခြင်း၏၎င်း။ ယုတ္တရူပတ္တာ၊ သင့်လျော်သော
 သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ၊ သွားခြင်း ပြန်ခြင်းနှင့်ပြည့်
 စုံ၏။ ဒိဝသဘာဂေါ၊ နေ့အဖို့၌။ မဟာဇနသံကိဏ္ဍတာဘာဝေန၊ များစွာသော
 လူအပေါင်းနှင့် ရောယှက်သည်၏အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒိဝါ၊ နေ့၌။ အပ္ပိ-
 ကိဏ္ဍံ၊ ကင်းသောရောယှက်ခြင်းရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ ဤ
 အပ္ပသဒ္ဓါသည်။ အပ္ပိစ္ဆောတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။
 အဘာဝတ္ထော၊ အဘာဝအနက်ရှိ၏။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ဇနာလာပသဒ္ဓါဘာဝေန၊
 လူတို့၏ပြောဆိုသံမရှိခြင်းကြောင့်။ ရတ္တိံ၊ ၌။ အပ္ပသဒ္ဓံ၊ နည်းသောအသံရှိ၏။
 ဝါ၊ ကင်းသောအသံရှိ၏။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဇနသန္နိပါတနိဋ္ဌေါ-
 သာဘာဝေန၊ လူအစုအဝေး၏ကြွေးကြော်သံမရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပနိဋ္ဌေါသံ၊
 (နည်းသော)၊ ဝါ၊ ကင်းသောကြွေးကြော်သံရှိ၏။ အပ္ပကသိရေနာတိ၊ ကား။
 အကသိရေန၊ မဆင်းရဲသဖြင့်။ သုခေနော၊ ချမ်းသာသဖြင့်သာလျှင်။ သီလာဒိ-
 ဂုဏာနံ၊ သီလအစရှိသောဂုဏ်တို့၏။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ထေရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဗဟု၊
 များစွာသော။ သုတ္တဂေယျာဒိ၊ သုတ္တဂေယျစသည်ကို။ သုတံ၊ နာကြားအပ်ပြီ၊
 (တနည်း) ဧတေသံ၊ တို့အား။ သုတံ၊ နာကြားအပ်ပြီးသော။ ဗဟု၊ သော။
 သုတ္တဂေယျာဒိ၊ စသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဿုတာ၊
 မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်းတို့အား။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏေန၊ နှုတ်တက်သည်
 ကိုပြုခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဂရုနံ၊ ဆရာတို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။
 အာဂမိတဘာဝေနစ၊ လာစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာဂတော၊
 နှုတ်တက်လာသော၊ ဝါ၊ လာစေအပ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ခါတော၊ အပ်

သော။ အာဂမော၊ အာဂုံသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဂတာ-
 ဂမာ၊ မည်ကုန်၏။ သုတ္တာဘိဓမ္မသင်္ခါတဿ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာဟုဆိုအပ်သော။
 ဓမ္မဿ၊ တရားကို။ ဓာရဏေန၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ မည်ကုန်၏။
 ဝိနယဿ၊ ကို။ ဓာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝိနယဓရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံယေဝ
 ဓမ္မဝိနယာနံ၊ ထိုဓမ္မဝိနယတို့၏သာလျှင်။ မာတိကာယ၊ ကို။ ဓာရဏေန၊
 ကြောင့်။ မာတိကာဓရာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဓမ္မပရိပုစ္ဆာယ၊
 ပါဠိကိုမေးခြင်းဖြင့်။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ မေးမြန်း၏။ အတ္ထပရိပုစ္ဆာယ၊ အနက်ကိုမေး
 ခြင်းဖြင့်။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ စုံစမ်း၏။ ဝိမံသတိ၊ စူးစမ်း၏။ ဝိစာရေတိ၊ စိစစ်၏။
 ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထောတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပရိပုစ္ဆနပရိ-
 ပုဉ္ဇာကာရဒဿနံ၊ မေးမြန်းသောအခြင်းအရာ၊ စုံစမ်းသောအခြင်းအရာတို့ကိုပြ
 သောစကားတည်း။ ပါဠိယာ၊ ဇါ။ အဝိဝဋ္ဋဉ္စေဝ အတ္ထံ၊ မဖွင့်အပ်သေးသောအနက်
 ကိုလည်း။ ပဒေသန္တရပါဠိဒဿနေန၊ အရာတပါး၌ရှိသောပါဠိကို ပြသဖြင့်။
 အာဂမတော၊ အာဂုံအားဖြင့်။ ဝိဝရန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏။ အနုတ္တာနိကတဉ္စ၊
 ပေါ်လွင်စွာမပြုအပ်သေးသောအနက်ကိုလည်း။ ယုတ္တိဝိဘာဝနေန၊ အသင့်ယုတ္တိ
 ကိုထင်ရှားပြသဖြင့်။ ဥတ္တာနိကဓောန္တိ၊ ပေါ်လွင်သည်ကိုပြုကုန်၏။ ကင်္ခဋ္ဌာနိ-
 ယေသု၊ ယုံမှား၏တည်ရာအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။
 သံသယုပ္ပတ္တိယာ၊ သံသယဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတုတာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဘူတေသု၊ အသိခက်သောအဖုအဆစ်ဋ္ဌာန ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ပါဠိပဒေသေသု၊ ပါဠိရပ်တို့၌။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။
 ဝိနိစ္ဆယဒါနေန၊ အဆုံးအဖြတ်ကိုပေးခြင်းဖြင့်။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားကို။ ပဋိဝိနော-
 ဒေန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ နာတိဒုရ်နာစွာသန္တံ
 ဂမနာဂမနသမ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသောစကားရပ်သည်။ ဧကံ၊ တခုသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါ
 တည်း။ ဒိဝါ၊ ပ။ အပ္ပနိစ္ဆေသန္တိ၊ ဟူသောစကားရပ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊
 တည်း။) အပ္ပ၊ ပ။ သမ္ပဿန္တိ၊ သည်း။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) တသ္မိံ၊ ပ။
 ပရိက္ခာရာတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) တသ္မိံ၊ ပ။ ပဋိဝိနော-
 ဒေန္တိတိ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ၊ တည်း။) ဝေ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
 အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓပစ္စေဒေ၊ ပလိဗောဓအငယ်တို့ကို ဖြတ်ရာ၌။ ပယော-
 ဇနံ၊ အကျိုးသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ်။ အဂ္ဂဋ္ဌ-
 အနုဝါတပရိဘဏ္ဍဒါနာဒိနာ၊ အဖာအထေး၊ အလျားအနားပတ်၊ အနံအနားပတ်
 တို့ကိုပေးခြင်း စသည်ဖြင့်။ ဒဠိကမ္ပံ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့အောင်ပြုခြင်းကို၎င်း။ တန္တုဇ္ဈေ-
 ဒါဒိသု၊ ချည်မျှင်ပြတ်သောအရာ အစရှိသည်တို့၌။ (ယက်ကန်းချည်ဟော

မဟုတ်၊ ချည်မျှင်ချည်ချောင်းဟောဖြစ်၍ တန္တ-ကား မသင့်၊ သီမူတန္တ-သာ သင့်သည်) တုန္တကမ္မံ ဝါ၊ အပ်ချုပ်ခြင်းအမှုကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗံ ပြုအပ်၏။

ဘာဝနာဝိဇာနဝဏ္ဏနာ

[၁၄၂] ၅၅။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိယမာနဿ၊ အကျယ်ပြုအပ်လတံသော။ စတ္တာလီသဝိဇာဿ၊ ၄၀-အပြား ရှိသော။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတ- ပဋိက္ကန္တေနာတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတပရိဘောဂတော၊ ဆွမ်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းမှ။ ပဋိနိဝတ္တေန၊ ဆုတ်နစ်သည်ဖြစ်၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘုတ္တာဝိနာ၊ စားပြီး သည်ဖြစ်၍။ ဩနိတပတ္တပါဏိနာ၊ သပိတ်မှ ချအပ်ပြီးသောလက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတာတိ၊ ကား။ ဘောဇနနိမိတ္တံ၊ ဘောဇဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပရိဿမံ၊ ပင်ပန်းခြင်း ကို။ ဝိနောဒေတာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာဟာရေ၊ သည်။ အာသယံ၊ အစာသစ်အိမ်သို့။ ပဝိဋ္ဌမတ္ထေ၊ ဝင်ပြီးကာမှ၌။ တဿ၊ ထိုအာဟာရ၏။ အာဂန္တုကတဿ၊ အာဂန္တုအသစ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ကောစိ၊ သော။ ပရိဿမော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝုပသမေတာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းသည်။ အဝုပသန္တေ၊ မငြိမ်းလတ်သော်။ သရီရခေဒေန၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တည်ကြည်ခြင်းကို။ န လဘေယျ၊ မရရာ။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ ပဝိဝိတ္တေတိ၊ ကား။ ဇနဝိဝိတ္တေ၊ လူမှုကင်းဆိတ်သော။ သုခနိသိန္ဓေနာတိ၊ ကား။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတာ၊ ခွေ၍။ ကာယံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာနေထိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိ၊ ကား။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကတာယ ဝါတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ပထဝိယာ၊ မြေအဝန်း၌။ ယံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ အကြင်အာရုံနိမိတ်ကိုယူခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအာရုံနိမိတ်ကိုယူခြင်းကို။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ အဋ္ဌကထာပါဠိံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏုန္တောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပေါရာဏအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ အယံ၊ သည်ကား။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းအနက်တည်း။ ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏုန္တောတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဘာဝေန၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့်။ ပထဝီ- ကသိဏံ၊ ကို။ ဂဏုန္တော အာဒိယန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဘူတံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်

ရှိသော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းဟူသည်ကို။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ဥပ္ပဋ္ဌာသနံ၊ ထင်စေခြင်းပင်ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ ပထဝီယန္တိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိသေသေ၊ ဆိုအပ်လတံသောအထူးရှိသော။ ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုမြေအဝန်း၌။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အာဒါသတလေ၊ မှန်အပြင်၌။ မုခနိမိတ္တံ၊ မျက်နှာရိပ်ကို။ (ဂဏှာတိ) ဝိယ၊ ယူဘိသကဲ့သို့။ ဘာဝနာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝက္ခမာနဝိသေသံ၊ ဆိုအပ်လတံသောအထူးရှိသော။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ပထဝီယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဣတ္ထိလိင်ဖြင့် ဆိုပြီး၍သော်လည်း။ မဏ္ဍလာပေက္ခာယ၊ မဏ္ဍလသဒ္ဓါကိုင့်သဖြင့်။ ကတေတိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဝက္ခမာနဝိဓိနာ၊ ဆိုအပ်လတံသော အစီအရင်ဖြင့်။ အဘိသင်္ခတေ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကတေဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယမအနက်ရှိ၏။ အကတေတိ၊ ကား။ ပါကတိကေ၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ ခလမဏ္ဍလာဒိကေ၊ ကောက်နယ်တလင်း အစရှိသော။ ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေအဝန်း၌။ သာန္တကေတိ၊ ကား။ သအန္တကေ ဝေ၊ အဆုံးရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သပရိစ္ဆေဒေ ဝေ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ တေ၊ ဤသာန္တကေဟူသောပုဒ်သည်။ သာဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝစနံ၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုအဝဓာရဏသဒ္ဓါသည်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သောအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နော အနန္တကေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သကောဋိယေတိ-အာဒိနိပိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုသာန္တကေဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ သုပ္ပမတ္တေ ဝါတိအာဒိသု၊ ပုဒ်တို့၌။ သုပ္ပသရာဝါနိ၊ မန်းနှင့် အိုးပုံးတို့ကို။ သမပ္ပမာဏာနိ၊ တူညီသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်တို့ကို။ ဣစ္ဆိတာနိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သရာဝမတ္တံ၊ အိုးပုံးမျှရှိသော ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလံ၊ တထွာနှင့် လက်လေးသစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သုပ္ပမတ္တံ၊ မန်းမျှရှိသောကသိုဏ်းဝန်းသည်။ တတော၊ ထိုတထွာလက်လေးသစ်ထက်။ အဓိကပ္ပမာဏံ၊ လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိတ္တိမံ၊ ပြုလုပ်အပ်သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အောက်ထစ်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သရာဝမတ္တံ၊ အိုးပုံးမျှရှိ၏။ ဥပရိမပရိစ္ဆေဒေန၊ အထက်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သုပ္ပမတ္တံ၊ မန်းမျှရှိ၏။ တတော၊ ထိုအတိုင်းအရှည်မှ။ အဓော ဝါ၊ အောက်၌သော်၎င်း။ ဥဒ္ဓံ ဝါ၊ ၌သော်၎င်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတ္တပ္ပမာဏဘေဒသင်္ဂဏှနတ္ထံ၊ ပရိတ္တအာရုံ၊ အပ္ပမာဏအာရုံ

အပြားကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝုတ္တောဝါယမတ္တော-၌ သီဟိုဠ်မှတစ်ဆင့် ဝုတ္တော စာယမတ္တော-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် စ၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း-ဟု အနက်ပေး) ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင် အကြင် ထင်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ထင်တိုင်း သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ကေဂုံလမတ္တမ္ပိ၊ လက်တသစ်မျှသော်လည်း။ ဝစိုတံ၊ သော်။ အပ္ပမာဏမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္တော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဆတ္တမတ္တမ္ပိ၊ ထီးမျှရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၁၄၃] သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိတိ၊ ကား။ သော ယောဂါ-ဝစရော၊ သည်။ တံ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်၍။ ဩလောကေတော၊ ကြည့်လျက်။ တတ္ထ၊ ထိုမြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ နိမိလေတော၊ မှိတ်လျက် ။ အာဝဇ္ဇေန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောယောဂီအား။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်လျက်။ ဩလောကိတက္ခဏေ ဝိယ၊ ကြည့်ရှုသောခဏ၌ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ သည်ကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိုဏ်းနိမိတ်၌။ သတိံ၊ ကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ အဗဟိဂတေန၊ အပြင်ပသို့ မသွားသော။ မာနသေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ သလ္လက္ခေန္တော၊ ကောင်းစွာ မှတ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာမှတ်သောသူသည်။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်သည်ကို (ပြု၍)။ ဥပဓာရေတိ နာမ၊ မှတ်သည်မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပဓာရိတံ၊ မှတ်အပ်ပြီးသော။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ လျက်။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ တမေဝ၊ ထိုအာရုံနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ အာသေဝနံ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်း ကို။ ဘာဝနံ၊ ပွားစေခြင်းကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသော သူသည်။ သုဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်သည်ကိုပြု၍။ ဝဝတ္ထပေတိ နာမ၊ မှတ်သားသည်မည်၏။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဂ္ဂဟိတ-ကရဏာဒိနာ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို ပြုခြင်းစသည်ဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊

၁-ဥ-ဒု-နိနောက် ဒွေးဘော်ရောက်-ဟူသော်လည်း ဥ နှင့် ဒု နောက်၌သာ ကေန ရောက်သည်၊ နိ နောက်၌ကား သက္ကတနိရိ၊ နိသိတိနှင့် အနက်တူရာ၌သာ ကေနရောက်၍၊ သက္ကတနိနှင့် အနက်တူရာ၌ ဒွေးဘော်မရောက်သည်သာ များ၏။ ဤ၌လည်း သက္ကတနိနှင့် အနက်တူဖြစ်၍ “အထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ၊ နိမ္မဇ္ဇန္တိ၊ နိဂူဟနံ၊ နိစယော၊ နိဒဿနံ” စသည် တို့၌ကဲ့သို့ ဒွေးဘော်မရောက်သင့်ဟု မှတ်အပ်၏။

သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ပေါ်သော။ ပထဝီကသိဏသညိတေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း
 ဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊
 ဇာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ နိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်
 ဇာ။ အညာရမ္မဏတော၊ တပါးသောအာရုံမှ။ ဝိနိဝတ္တံ၊ ဆုတ်နုတ်သည်ကို။
 ကရေဟိ၊ ဇာ။ အဒ္ဓါ ဣမာယာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ အာနိ-
 သံသဒဿာဝိတာဒဿနံ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို မြော်မြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို
 ပြသောစကားတည်း။

ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ယထာဒဿိတဿ၊ အကြင်အကြင် ပြအပ်ပြီးသော။ အဋ္ဌ-
 ကထာပါဌဿ၊ ဇာ။ အတ္ထပ္ပကာသနေန၊ အနက်ကိုပြခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 ဘာဝနာဝိဇိံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတုကာမော၊ ထင်ရှားပြလုံသည်ဖြစ်၍။ တာဝ၊
 စွာ။ အကတေ၊ မပြုအပ်သောမြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို
 ယူခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တတ္ထ ယေန အတိတဘဝပီတိအာဒိ၊ ကို။
 အာဟ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အဋ္ဌကထာပါဌေ၊ ဌံ။
 စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ စတုက္ကပဉ္စကနယ-
 ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဇာ။ ပုညဝတောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာမယပုည-
 ဝတော၊ ဘာဝနာကောင်းမှုရှိသော။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿာတိ၊ ကား။
 တာဒိသေနော၊ လျှင်ဖြစ်သော။ ဥပနိဿယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ သော။
 ခလမဏ္ဍလောတိ၊ ကား။ မဏ္ဍလာကာရေ၊ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာရှိသော။
 ဓညကရဏဌာနေ၊ ကောက်နယ်တလင်းအရပ်၌။ တံဌာနပ္ပမာဏမေဝါတိ၊ ကား။
 ဩလောကိတဌာနပ္ပမာဏမေဝ၊ ကြည့်ရှုအပ်သော အရပ်ဌာန အတိုင်းအရှည်
 ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

အဝိရာဓေတွာတိ၊ ကား။ အဝိရဇ္ဈိတွာ၊ မချွတ်ယွင်းစေမှု၍။ ဝုတ္တဝိဓိနာ
 ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ နိလပိတလောဟိတဩဒါတ-
 သမ္ပေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ နိလာဒိဝဏ္ဏာဟိ၊ အညိုစသည်အဆင်းရှိကုန်သော။
 မတ္တိကာဟိ၊ မြေညက်တို့ဖြင့်။ ပစ္စေကံ စ၊ အသီးအသီး၎င်း။ ကေဠံ၊ တည်း။
 သံသဂ္ဂဝသေန စ၊ ရောစပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဂင်္ဂါဝဟေတိ၊ ကား။
 ဂင်္ဂါသောတေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေယဉ်၌။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားရသည်ကား။ သိဟဠ-
 ဒိပေ၊ ဌံ။ ရာဇဏဂင်္ဂါ နာမ၊ အမည်ရှိသော။ နဒိံ၊ မြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ။)
 တဿာ၊ ထိုမြစ်၏။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဆိန္ဒုတဋ္ဌဌာနေ၊ ဖြတ်အပ်
 တိုက်စားအပ်သော ကမ်းပါးအရပ်၌။ မတ္တိကာ၊ မြေညက်သည်။ အရုဏဝဏ္ဏာ၊
 စဉ်းငယ်နီသော အရုဏ်အဆင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) တံ၊ ထိုအရုဏ်
 အဆင်းရှိသော မြေညက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဂင်္ဂါဝဟေ။ပ။ အရုဏဝဏ္ဏာယာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ အရုဏဝဏ္ဏာယ အရုဏနိဘာယ၊ အရုဏ်အဆင်းရှိသော။

အရုဏပုဘာဝဏ္ဏာယ၊ အရုဏ်ရောင်အဆင်းရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ ကသိဏဒေါသေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ကသိဏ-
ကရဏာဒိကေ၊ ကသိုဏ်းကိုပြုခြင်း အစရှိကုန်သော။ သေသာကာရေ၊ တို့ကို။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဉ္စ ခေါ်တံအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သံဟာရိမန္တိ၊ ကား။ သံဟာရိ-
တဗ္ဗံ၊ ရွှေဆောင်အပ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ စရဏယောဂုံ၊ သွားခြင်းငှါ
သင့်လျော်သော ကသိုဏ်းဝန်းကို။ တတြဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ ယတြ၊ အကြင်
အရပ်၌။ ကတံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌနကံ၊ တည်သော
ကသိုဏ်းဝန်းကို။ [၁၄၄] ဝုတ္တပ္ပမာဏန္တိ၊ ကား။ သုပ္ပမတ္ထေ ဝါ သရာဝမတ္ထေ ဝါတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပမာဏရှိသော။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ မဏ္ဍလ-
သဏ္ဌာနံ၊ အဝန်းအဝိုင်းသဏ္ဌာန်ကို။ ပရိကမ္မကာလေတိ၊ ကား။ နိမိတ္တဂ္ဂဟ-
ဏာယ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုမှတ်ယူခြင်းငှါ။ ဘာဝနာကာလေ၊ ပွားစေသောကာလ၌။
တေဒေဝါတိ၊ ကား။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလဝိတ္ထာရံ၊ တထွာနှင့် လက်လေးသစ်
ကျယ်ပြန့်သော။ ယံ၊ အကြင်ပမာဏသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေဒေဝ ပမာဏံ၊
ဤပမာဏကိုပင်လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဝမတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နာတိမဟန္တံ၊ မကြီးလွန်းသော။ သုပ္ပံ စ၊ မန်းသည်၎င်း။ မဟန္တံ၊
ကြီးသော။ စာဋိပိဓာနပ္ပဟောနကံ၊ ရေလျှောင်အိုးစရည်းကိုပိတ်လောက်သော။
သရာဝဉ္စ၊ အိုးဖုံးသည်၎င်း။ သမပ္ပမာဏံ၊ တူညီသောပမာဏရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၆။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒတ္ထာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်း အကျိုးငှါ။
ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊
အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏရှိသော။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလဝိတ္ထာရံ၊
သော။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊
သော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော
အဆင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ရုက္ခပါဏိကာတိ၊ ကား။ ကုစန္ဒနာ-
ဒိရုက္ခပါဏိကာ၊ စန္ဒကူးနီအစရှိသော သစ်သားလက်သည်။ အရုဏဝဏ္ဏာယ၊
အရုဏ်အဆင်းရှိသော ကသိုဏ်းဝန်း၏။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏံ၊ သဘောမတူသော
အဆင်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစန္ဒကူးနီ
အစရှိသောသစ်သားလက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ပကတိရုက္ခပါဏိကာပန၊ ပကတိဖြစ်သော သစ်သားလက်သည်ကား။ ပါသာဏ-
ပါဏိကာဂတိကာဝ၊ ကျောက်လက်နှင့် အလားတူသည်သာလျှင်တည်း။ နိန္နန္န-
တဋ္ဌာနာဘာဝေန၊ ချိုင့်သောအရပ် မောက်သောအရပ်မရှိသဖြင့်။ ဘေရိတလ-
သဒိသံ၊ စည်မျက်နှာပြင်နှင့်တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ တတော ဒုရတရေတိအာဒိ၊
ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တတော၊ သော။ ပဒေသတော စ၊

အရပ်မှိုင်း။ ပိဋတော စ၊ အင်းပျဉ်မှိုင်း။ အညသ္မိံ၊ တပါးသောအရပ်
အင်းပျဉ်၌။ အာဒိနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကိုပြသောစကားတည်း။ ကသိဏ-
ဒေါသာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဏိပဒါဒယော၊ လက်ချောင်းရာ လက်ဖဝါးရာစသည်
တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ကသိဏဒေါသာ၊ တို့တည်း။

ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ အစုတေယျဟတ္ထန္တရေပဒေသေ(တိ စ၊)ဟူ၍၎င်း။
ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပါဒကေ ပိဋေတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တဝိဓိနာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ ကာမေသု အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ ဧတေ ကာမာ နာမ၊
ဤကာမဂုဏ်တို့ မည်သည်ကား။ နိရဿာဒဋ္ဌေန၊ သာယာဖွယ် ကင်းသော
အနက်သဘောကြောင့်။ အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ၊ အသားကင်းသော အရိုးနှင့်တူ
ကုန်၏။ အနုဒဟနဋ္ဌေန၊ အစဉ်လိုက်၍ လောင်ကျွမ်းတတ်သော အနက်သဘော
ကြောင့်။ တိဏုက္ကပမာ၊ မြက်မီးရှူးနှင့်တူကုန်၏။ မဟာဘိတာပဋ္ဌေန၊ လွန်စွာ
ပူလောင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အင်္ဂါရကာသုပမာ၊ မီးကျိုးတွင်းနှင့်
တူကုန်၏။ ဣတ္ထရပစ္စုပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တိုတောင်းစွာထင်ပေါ်သော အနက်သဘော
ကြောင့်။ သုပိနကူပမာ၊ အိပ်မက်နှင့်တူကုန်၏။ တာဝကာလိကဋ္ဌေန၊ အခိုက်
အတန်မျှတည်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ယာစိတကူပမာ၊ ငှါးရမ်း
အပ်သော ဥစ္စာနှင့်တူကုန်၏။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂပလိဘဋ္ဌေန၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါ
ကြီးငယ်တို့ကို ချိုးဖျက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရုက္ခဗလူပမာ၊
သစ်ပင်၏အသီးနှင့်တူကုန်၏။ ဝါ၊ အသီးရှိသောသစ်ပင်နှင့်တူကုန်၏။ အဓိကုဋ္ဌ-
နဋ္ဌေန၊ ခုတ်လှီးတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အသိသုန္နပမာ၊ သံလျက်
စဉ်းတုံးတို့နှင့်တူကုန်၏။ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ထိုးဖောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။
သတ္တိသုလူပမာ၊ လုံတံကျင်တို့နှင့်တူကုန်၏။ သပဋိဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်
ဘေးရှိသော အနက်ကြောင့်။ သပ္ပသိရူပမာ၊ မြွေ၏ဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏။
ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း။ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။
အပ္ပဿာဒါ၊ နည်းသော သာယာဖွယ်ရှိကုန်၏။ ဗဟုဒုက္ခာ၊ များစွာသော
ဆင်းရဲရှိကုန်၏။ ဗဟုပါယာသာ၊ များသောပူပန်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိအာဒိ-
နာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧတံ ကာမသုခဉ္စ နာမ၊ ဤကာမသုခမည်သည်ကား။ ဗဟု-
ပရိယယံ၊ များသောဘေးရန်ရှိ၏။ သာသကံ၊ ရွှံ့ရှားစိုးရိမ်ဖွယ်ရှိ၏။ သဘယံ၊
ဘေးရှိ၏။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်း၏။ မိဋ္ဌပရိဘောဂသဒိသံ၊ မစင်ကိုသုံးဆောင်
ရခြင်းနှင့်တူ၏။ ဟိနံ၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဂမ္မံ၊ ရွာသူရွာသားတို့၏ အလေ့တည်း။

၁-စာမျက်နှာ ၁၄၇-၌ အင်္ဂုလိပဒပါဏိပဒါဒိကော-ဟု ရှိသောကြောင့် ဤ၌
ဟတ္ထ-သဒ္ဒါကို န ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမိတံ-ဟူသော သေခံယ၌ ဟတ္ထ-
သဒ္ဒါကဲ့သို့ လက်ချောင်းဟော-ဟု မှတ်အပ်၏။ ပြည်ပူပန်မှုမဂ် နိဿ၌ ပါဏိအာပေတွင်
လက်နှောင့်-ဟု ပြန်ထား၏။ ထိုခေတ်၌ကာပေမူတို့၌ ပဏှိဟု ရှိလေသလောဟူ၍လည်း
စဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏။

ပေါထုဇ္ဇနိကံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အကျင့်တည်း။ အနုရိယံ၊ အရိယာတို့၏ အကျင့် မဟုတ်။ အနုတ္တသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်ဆိုင်။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အနေကာကာရဝေါကာရံ၊ များစွာသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု၊ တို့၌။ အာဒိနဝံ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ကာမနိဿရဏေတိ၊ ကား။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ နိဿရဏ- ဘူတေ၊ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တေဟိ၊ ထိုကိလေသာကာမဝတ္ထုကာမတို့မှ။ နိဿဋ္ဌေ၊ ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက် သော။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်၏။ ပါဒကဘာဝေန၊ အခြေခံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမဿ၊ အလုံးစုံသောဆင်းရဲတို့ကိုကျော်လွန်ခြင်း၏။ ဥပါယ- ဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နေက္ခမ္မေတိ၊ ကား။ ဈာနေ၊ ဈာန်၌။ ဝါ၊ ပဌမဈာန်၌။ ဇာတာဘိလာသေန သဉ္ဇာတစ္ဆန္နေန၊ ဖြစ်သောအလိုဆန္ဒ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝိပရိတဓမ္မဒေသနတ္တာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောတရားဒေသနာတော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မှန်စွာကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူပေစွတကား။ [၁၄၅] ဓမ္မော၊ တရားတော် သည်။ ဧကန္တနိယျာနိကတ္တာ၊ စင်စစ်ထွက်သွားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ စင်စစ်ထုတ်ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတော(ဝတ)၊ ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူအပ်ပါပေစွတကား။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမအပ်သည်အားလျော်စွာ။ ဝါ၊ ဆုံးမသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇန- တော၊ ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နော(ဝတ)၊ ကောင်းစွာကျင့်ကြံတော် မူပါပေစွတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံသဂုဏာနုဿရဏေန၊ ဘုရား တရား သံဃာ့ဂုဏ်တို့ကို အောင်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ရတနတ္ထယဝိသယံ၊ ရတနာသုံးပါးလျှင် တည်ရာရှိသော။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇကို။ ဇနယိတော၊ ဖြစ်စေ၍။ တောယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ နေက္ခမ္မံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေက္ခမ္မပဋိပဒါ၊ မည်၏။ သဥပစာရဿ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဈာနဿ စ၊ ဈာန်ကို၎င်း။ ဝိပဿနာယ စ၊ ကို၎င်း။ မဂ္ဂဿ စ၊ ကို၎င်း။ နိဗ္ဗာနဿ စ၊ ကို၎င်း။ အဓိဂမကာရဏံ၊ ရခြင်း၏အကြောင်း တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ နေက္ခမ္မပဋိပဒါဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ဈာန်၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်လည်း။ နေက္ခမ္မဓမ္မော၊ တို့မည်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့မိန့်ဆိုသနည်းဟူမကား။

ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို၎င်း။ ပဌမံဈာနံ၊ ကို၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို၎င်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ကို၎င်း။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မော စ၊ ကုသိုလ်

တရားတို့ကို၎င်း။ နေက္ခမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စရေ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
(အာဟ၊ ၏။)

ပဝိဝေကသုခရသဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တဝိဝေကာဒိဝိဝေကဇဿ၊ စိတ္တဝိဝေက
အစရှိသော ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ သုခရသဿ၊ ချမ်းသာဟူသော အရ
သာ၏။ ဝေ၊ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဇေတဟိပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ အာနိသံသ-
ဒဿာဝိတိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။
ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သမေန အာကာရေနာတိ၊
ကား။ အတိဉ္စမ္မိလနအတိမန္တာလောစနာနိ၊ မျက်စိကို အလွန်ဖွင့်၍ကြည့်ခြင်း၊
အလွန်နဲ့စွာကြည့်ခြင်းတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည့်၍။ နာတိဉ္စမ္မိလနနာတိမန္တာ-
လောစနသင်္ခါတေန၊ မဖွင့်လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်း၊ မနဲ့လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော။ သမေန၊ သော။ အာလောစနာကာရေန၊ ကြည့်ရှုသောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ နိမိတ္တံ ဂဏ္ဍန္တေနာတိ၊ ကား။ ပထဝိကသိဏေ၊ ဌ။ စက္ခုနာ၊
ဖြင့်။ ဂဟိတနိမိတ္တံ၊ ယူအပ်ပြီးသောနိမိတ်ကို။ မနဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဂဏ္ဍန္တေန၊
ယူသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တထာပဝတ္တံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်ဖြစ်သော။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ နိမိတ်ကိုမှတ်ယူခြင်းကို။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေ
အပ်၏။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ တဖန်တလဲလဲမှီဝဲအပ်၏။ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ အကြိမ်
များစွာပြုအပ်၏။

အတိသုခုမံ စ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ အတိဘာသုရဉ္စ၊
အလွန်တောက်ပသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို။ ဥပ-
နိဇ္ဈာယတော ဝိယ၊ စူးစိုက်၍ကြည့်ရှုသောသူအားကဲ့သို့။ စက္ခု၊ သည်။ ကိလ-
မတိ၊ ပင်ပန်း၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝါဝိဘာဝတော၊ သဘော၏ထင်ရှား
ခြင်းကြောင့်။ အတိဝိဘူတံ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ စ
(သတိ)၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဝဏ္ဏတော ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်သော်၎င်း။
လက္ခဏတော ဝါ၊ လက္ခဏာအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဥပတိဋ္ဌယျ၊ ထင်ရာ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ တေနဿ နိမိတ္တံ နုပုဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဇနိမိလနေန၊
ဆင်၏မျက်စိမှတ်ခြင်းဖြင့်။ ပေက္ခန္တဿ၊ ကြည့်သောသူအား။ ရူပဂတံ၊ သည်။
(အဝိဘူတံ)ဝိယ၊ မထင်ရှားသကဲ့သို့။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဒဿနေ၊ ရှုခြင်း၌။ မန္တဗျာပါရတာယ၊ နဲ့သောဗျာပါရရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ပျင်းရိခြင်းသို့ ကျရောက်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်
သည်လည်း။ လိနံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝေမ္ပိ
နိမိတ္တံ နုပုဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တဒဿိနာ
ဝိယာတိ၊ ကား။ အာဒါသတလေ၊ မှန်အပြင်၌။ မုခနိမိတ္တဒဿိ၊ မျက်နှာရိပ်ကို
ကြည့်ရှုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုမှန်အပြင်၌။ ဝါ၊ မျက်နှာရိပ်၌။

အတိဂါဠံ၊ အလွန်ကျယ်စွာ။ န ဥမ္မိလတိ၊ ဖွင့်၍မကြည့်။ အတိမန္တပိ၊ အလွန်
 မွေးလျက်လည်း။ န (ဥမ္မိလတိ)၊ ဖွင့်၍မကြည့်။ အာဒါသတလဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊
 ကို။ န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင်ခြင်။ လက္ခဏံပိ၊ လက္ခဏာကိုလည်း။ န မနသိ
 ကရေတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ သမေန၊
 သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဩလောကေန္တော၊ လျက်။ အတ္တနော၊ ၏။
 မုခနိမိတ္တမေဝ၊ မျက်နှာရိပ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊
 ပင်လျှင်။ အယမ္ပိ၊ ဤယောဂီသည်လည်း။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သမေန၊ သော။
 အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဩလောကေန္တော၊ လျက်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏပ္ပသုတော-
 ယေဝ၊ နိမိတ်ကိုယူခြင်း၌ လေ့ကျက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ သမေန အာကာရေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ငုတ္တံ၊ ၏။ န ဝဏ္ဏော ပစ္စ-
 ဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ တတ္ထ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ယော အရုဏဝဏ္ဏော၊
 အကြင်အရုဏ်အဆင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအရုဏ်အဆင်းကို။
 န စိန္တေတဗ္ဗော၊ မကြံစည်အပ်။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏံ ပန၊ ယူခြင်း
 ကိုကား။ နိဝါရေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။
 ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ [၁၄၆] န ဩလောကေတဗ္ဗောတိ၊ မကြည့်ရအပ်ဟူ၍။
 အဝတှာ၊ မဆိုမူ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။
 န လက္ခဏံ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း၌။ ပထဝီ-
 ဓာတုယာ၊ ၏။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အကြင်ခက်မာသော လက္ခဏာသည်။
 (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုခက်မာသောလက္ခဏာကို။ န မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။

ဒိသှာ၊ ကြည့်ရ၍။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏံ
 အမုဉ္ဇိတှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတှာပိ၊ ဆိုပြီး၍သော်လည်း။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အဆင်း၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီကသိဏ်း၌။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။
 န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သော ဝဏ္ဏော၊ ကို။ နိဿယဂတိကော၊
 မှီရာပထဝီကသိဏ်း၏ အလားရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿေန္တော၊ ၍။ နိဿယသဝဏ္ဏံ ကတှာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သော ဝဏ္ဏော၊
 သည်။ နိဿယေန၊ မှီရာဖြစ်သောကသိဏ်းနှင့်။ သမာနာကာရသန္နိဿိတော၊
 တူညီသောအခြင်းအရာရှိလျက် ကောင်းစွာမှီ၏။ တာယ ပထဝီယာ၊ ထိုပထဝီ
 ကသိဏ်းနှင့်။ သမာနဂတိကံ၊ တူသောအလားရှိသည်ကို။ ကတှာ၊ ပြု၍။
 ဝဏ္ဏေန၊ အဆင်းနှင့်။ သဟေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ ပထဝီတိ၊ မြေဟူ၍။

၁-ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ-၌ နိဿယေန သမာနာကာရံ၊ ယန္နိဿိတော သော ဝဏ္ဏော-
 ဟု ဤဒီကာပါဌ်ကို ထုတ်ပြထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် “နိဿယေန၊ မှီရာဖြစ်သော ပထဝီ
 ကသိဏ်းနှင့်။ သမာနာကာရံ၊ တူသော အခြင်းအရာရှိသည်ကို။ (ကတှာ-၌စပ်)သော ဝဏ္ဏော
 သည်။ ယန္နိဿိတော၊ အကြင်ပထဝီကသိဏ်းကို မှီ၏။ ” ဟု အနက်ပေး။

မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဥဿဒဝသေန ပဏ္ဏတ္တိ-
ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဧ။ ဥဿန္တဘာဝေန၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
သတ္တိတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အဓိကဘာဝေန၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ သသမ္ဘာရပထဝီယံ၊ ဌ။ ပထဝီတိ၊ မြေဟူ၍။ ယော လောက-
ဝေါဟာရော၊ သည်။ (ပဝတ္တော၊ ဧ။) တသ္မိံ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ ထိုလောကဝေါဟာရ
ဟူသောပညတ်တရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဌပေတွာ၊ ၍။ ပထဝီပထဝီတိ၊ မြေ မြေ
ဟူ၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ လောကဝေါဟာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တော၊
ပညတ်မျှ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဒိဌပေတဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ထားအပ်ငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊
ဤသို့ထားအပ်သည်ရှိသော်။) နာမန္တရဝသေနပိ၊ အမည်တပါး၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်လည်း။ ပထဝီ၊ ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ဣတိ၊ စောဒနာငြားအံ့။ ဟောတု၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဒေါသော၊ အပြစ်
ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကော ဒေါသော၊ အဘယ်အပြစ်ရှိ
သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မဟိ မေဒိနီတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။
တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ယမိစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ယံ နာမံ၊ အကြင်အမည်ကို။ ဝတ္တု၊ ဆိုခြင်း
ငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအမည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧ။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုအမည်ကိုလည်း။
ယံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သညာနုကူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ယံ နာမံ၊ သည်။ အဿ ယောဂီနေ၊ အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုမြေ၌။
ဂဟိတသညာဝသေန၊ ယူဘူးသောသညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုကူလံ၊ သည်
ဖြစ်၍။ ပစရတာယ ဝါ၊ များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ပဂုဏတာယ ဝါ၊ လေ့လာ
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ နှုတ်တက်လာ၏။ တံ၊ ထိုအမည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
ရှုတ်ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ပဌမသမန္နာ-
ဟာရေ၊ ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းသောအခါ၌။ ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။
ဝစီဘေဒေါပိ၊ နှုတ်မြှောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ ကတွာ၊
ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်း။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊
ပြောကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ဧ။) ဝါ၊ တနည်း။
ဗဟုနာ၊ များစွာဆိုသဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။ ပါကဋ္ဌဘာဝေါယေဝ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်
သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ အပိစာတိ-
အာဒိံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ကာလေန ဥမ္ဗိလေတွာ ကာလေန နိမိလေတွာတိ၊ ကား။
ကိဉ္စိကာလံ၊ ရံခါ၌။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္ဗိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ နိမိတ္တဂုဟဏဝသေန၊ နိမိတ်
ကိုယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတဝီမဏ္ဍလံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းကို။ ဩလောကေ-
တွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကိဉ္စိကာလံ၊ ရံခါ၌။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ နိမိလေတွာ၊ မှိတ်၍။
အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။
ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ တေနာကာရေန၊ ထိုအခြင်း

အရာဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းကို။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ နှလုံး သွင်းအပ်၏။

၅၇။ အာပါထမာဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ မနောဒွါရိကဇဝနာနံ၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော ဇောတို့၏။ ဂေါစရဘာဝံ၊ ကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ တဿ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ၊ ၏။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ န နိသီဒိ-
တဗ္ဗံ၊ ထိုင်မနေအပ်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဇာတေပိ၊ ဖြစ်လတ် သော်လည်း။ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သြလောကေတွာ၊ ရှိ။ ယဒိ ဘာဝေတိ၊ ပျိုးစေငြားအံ့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တပ္ပတ္တိ၊ နိမိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န သိယာ၊ ရာ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သမိပဋ္ဌေန၊ အနီး၌တည်သော ယောဂီသည်။ န သြ-
လောကေတွံ၊ မကြည့်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနော ဝသနဌာနံ ပဝိသိတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿဒ္ဓဘာဝါယ၊ အသံကင်းသည် ၏အဖြစ်အလို့ငှါ၊ ဝါ၊ အသံမမြည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကပဋ္ဌလိကူပါဟနာဂဟဏံ၊ တလွှာဘိနပ်ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတ္တရဒဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ၊ တောင်ဝှေးကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သစေ နဿတိ၊ ပျောက်ငြားအံ့။ အထ၊ လတ်သော်။ အနေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဝက္ခမာနေသု၊ ဆိုအပ်လတ်ကုန်သော။ အသပ္ပါယေသု၊ အသပ္ပါယတို့တွင်။ ကေနစိဒေဝ၊ သော။ ကာရဏဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အသပ္ပါ-
ယေန၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တံ အာဒါယာတိ၊ ကား။ ယထာဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်မြဲ တိုင်းသော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မာ၊ စွာ။ [၁၄၇] အနု အနု၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ စိတ်သို့ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတန္တိ၊ ကား။ တက္ကနတော စ၊ ကြံစည်တတ် သောကြောင့်၎င်း။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ တက္ကနတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ တက္ကောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိတက္ကောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ လဒ္ဓနာမေန၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ဘာဝနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တေန၊ သော။ အာဟနန-
ပရိယာဟနနကိစ္စေန၊ ခေါက်ခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင် ခေါက်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်သော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာဟတံ စ၊ ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ပရိယာဟတဉ္စ၊ ထက်ဝန်း ကျင်ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗလပ္ပတ္တဝိတက္ကော၊ ခွန်အားသို့ ရောက်သော ဝိတက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသော ဝိတက်ရှိသော။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ ကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ တက္ကာဟတံ၊

ကြံစည်မပြု၍ ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ အထူးသဖြင့် ကြံစည်
မပြု၍ ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသောယောဂီအား။ ယထာ၊
ဖြင့်။ (အနုယုဉ္ဇယမာနံ၊ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော။) ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။
အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်း
အရာဖြင့်။ (တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။) အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ ယောဂီအား။ အနုက္ကမေ-
နာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာနုက္ကမေန၊ ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ ယဒါ၊ ၌။ သဒ္ဓါဒီနိ၊
အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သုဝိသဒါနိ၊ ကုန်သည်။ တိက္ခာနိ၊
ထက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ အဿဒ္ဓိ-
ယာဒီနံ၊ တရားတို့၏။ ဒုရိဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယ-
ထာမပ္ပတ္တေဟိ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ အားစွမ်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အားစွမ်း
နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ ဗိုလ်တရားတို့သည်။ ဝါ၊ တို့
မှ။ လဒ္ဓုပတ္တမ္ဘာနိ၊ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အထောက်အပံ့
ကိုရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနေဝ၊ ရသာလျှင်ဖြစ်ကုန်
သော။ ဈာနဂီနိ၊ တို့သည်။ ဗဟူနိ၊ အကြိမ်များစွာတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။
ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏။
ဥဇုဝိပစ္စနိကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒန္တ-
ဒယော၊ အစရှိသောတရားတို့သည်။ တဒေကဋ္ဌေဟိ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့နှင့်
တခုတည်းသောစိတ်၌ တည်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
ဝိဒ္ဓမ္မိ၊ ဝေးကာကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂ-
နိမိတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ သန္နိသိဒ္ဓန္တိတိ၊
ကား။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ သိဒ္ဓန္တိ၊ နစ်ကျကုန်၏။ ဥပသမန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣမဿာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ။ အင်္ဂုလိပဒပါဏိပဒါဒိကော၊
လက်ချောင်းရာ လက်ဖဝါးရာအစရှိသော။ ကသိဏဒေါသော၊ သည်။ ။
အာဒါသမဏ္ဍလူပမာဒီဟိ၊ မှန်ဝန်းဥပမာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော၊
ထက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ၏။ သုပရိသုဒ္ဓတံ စ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်
စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သဏှသုခတေဉ္စ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်
ကို၎င်း။ ဒသေတိ၊ ၏။ တဉ္စ ခေါ်ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်း။
အပရမတ္ထသဘာဝတ္တာ၊ ပရမတ္ထသဘောမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊
အဆင်းရှိသည်။ နေဝ(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ သဏ္ဌာနဝန္တံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ န
(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဤဒိသန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝန္တံ၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်

ရှိသည်။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒါဒိလက္ခဏတ္တယာနုပဝိဋ္ဌံ၊ ဥပါဒိ အစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် စူးဝင်အပ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏတ္တယာနိတံ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် မှတ်အပ်သည်။ ။တေ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ တာဒိသံ၊ ရှိသည်။ ဝဏ္ဏာဒိ-ဝန္တံ၊ အဆင်းစသည်ရှိသည်။ ယဒိ ပန န ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ စျာနဿ၊ ဤ။ အာရမ္မဏဘာဝေါ၊ သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ဖြစ် သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကေဝလဦးတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ သညဇန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာသညာဇနိတံ၊ ဘာဝနာသညာသည် ဖြစ်စေအပ်သောအာရုံတည်း။ ဘာဝနာသညာယ၊ ကြောင့်။ သဉ္စာကမတ္တံ၊ ဖြစ်သောအာရုံမျှသာလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ အသဘာဝဿ၊ ပရမတ္ထသဘော မဟုတ်သောတရား၏။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။

၅၈။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ကွာကုန်သည်သာလျှင်။ သန္နိသိန္နာဝ၊ ကောင်းစွာ နှစ်ကျလျက်ငြိမ်သက်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒတ္ထံ၊ ထိုနိဝရ-ဏကွာခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ န ပန ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်တော့သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥပစာရ-သမာဓိနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဣတရောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သမာဓိ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုတပါးသောသမာဓိကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဝိဇောဟိ သမာဓိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ဤ။ ဒွိဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ စျာနဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခဒုရိဘာဝေါ စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့၏ ဝေးကွာသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိ စ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ တာနိ ကာရဏာနိ၊ တို့ကို။ အဝတ္ထာမုခေန၊ အခိုက်အတန့်ကိုပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥပစာရဘူမိယံ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဥပစာရ-ဘူမိယန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရာဝတ္ထာယံ၊ ဥပစာရအခိုက်အတန့်၌။ တဒါ၊ ထိုဥပစာရ အခိုက်အတန့်၌။ စျာနဂံါနိ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက် ကုန်သည်။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာနိ၊ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ၍။) ယဒိပိ န ဥပ္ပဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ကုန်သေး။ [၁၄၈] ပန၊ ထိုသို့ပင်မဖြစ်ကုန်သေးသော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုစျာနင်တို့၏။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နိဝရဏတရားတို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ကွာသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကွာခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ဤ။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဝရဏ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ပဋိလဘဘူမိယန္တိ၊ ကား။ စျာနဿ၊ အပ္ပနာ

ဈာန်ကို။ အဓိကမာဝတ္ထာယံ၊ ရသောအခိုက်အတန့်၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ တဒါ၊ ၌။ အပ္ပနာပတ္တာနံ၊ သို့ရောက်ကုန်သော။ ဈာန်ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ဤ။ တေန၊ ကြောင့်။ အင်္ဂပါတု-ဘာဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ဤ။

န ထာမဇာတာနီတိ၊ ကား။ ဇာတထာမာနိ၊ ဖြစ်သောအားစွမ်းရှိကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဘာဝနာဗလံ၊ ဘာဝနာခွန်အားသို့။ ပတ္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဈာန်စိတ္တံ၊ ဈာန်စိတ်သည်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူသောစကားကို၊ ဝါ၊ ဟူ၍။ သမာပတ္တိဝေလံ၊ သမာပတ်ဝင်စားသောအချိန်အခါကို။ သန္တာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ဥပစာရဘူမိယံ၊ ၌။ နိမိတ္တဝစုနံ၊ နိမိတ်ကို ပူးစေခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ သွင်း၍။ နိမိတ္တံ ဝဇေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ လဒ္ဓပရိဟာနီတိ၊ ကား။ လဒ္ဓဥပစာရဇ္ဈာနပရိဟာနံ၊ ရအပ်ပြီးသော ဥပစာရဈာန်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ။နိမိတ္တော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ အဝိနဿန္တေ၊ မပျောက်ကွယ်လတ်သော်။ တဒါရမ္မဏဈာန်မ္ပိ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောဈာန်သည်လည်း။ အပရိဟိနမေဝ၊ မဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ နိမိတ္တော၊ သည်။ အာရက္ခဘာဝေန၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဝိနဋ္ဌေ ပန၊ ပျောက်ကွယ်လတ်သော်မူကား။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်တိုင်းရအပ်တိုင်းသော။ ဈာန်မ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိနဿတိ၊ ဤ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါယတ္တဝုတ္တိတော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရက္ခမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။

သတ္တသပ္ပါယဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ထာဝရဉ္စ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ထာဝရံ၊ ခိုင်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ သတိ ဥပဋ္ဌာတိ စိတ္တံ သမာဓိယတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ ယထာ-လဒ္ဓံ၊ အကြွင် အကြွင် ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်၌။ သတိံ၊ ကို။ သုပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာထင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကေဂ္ဂတံ၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို။ ဝိန္ဒန္တဿ၊ ရသော ယောဂီအား။ ထိရံ နာမ၊ ခိုင်မြဲသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သုရက္ခိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဤ။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သတိဂ္ဂဟဏေန၊ သတိကိုယူသဖြင့်။ သမ္ပဉေဝံ၊ ကိုရင်း။ သမာဓိဂ္ဂဟဏေန၊ သမာဓိကိုယူသဖြင့်။ ဝိရိယဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (ကသ္မာ၊

ကား။) နာနန္တရိယဘာဝတော၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ မကင်းရာမကင်းကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု အာဝါသေသု၊ ထိုကျောင်းဆောင်တို့တွင်။ တီဏိ တီဏီတိ၊ ကား။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ အာဝါသေ၊ ဌ။ အဝုတ္တအဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊ မနေဘူး မနေဘူးသေးသောအရပ်၌။ ဝသနနိယာမေန၊ နေခြင်းဟူသော သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ တယော တယော ဒီဝသေ၊ တို့ပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။

ဥတ္တရေန ဝါ ဒက္ခိဏေန ဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဂမနာဂမနေ၊ သွားသော အခါ ပြန်သောအခါ၌။ သုရိယာဘိမုခဘာဝနိဝါရဏတ္ထံ၊ နေဆီသို့ မျက်နှာ မူသည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိယစုကောသံ၊ တကောသခွဲသည်။ သဟဿဓနုပ္ပမာဏံ၊ လေးအတာတထောင် အတိုင်းအရှည် ရှိ၏ ။

ဒုတ္တိံသတိရစ္ဆာနကထာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ရာဇကထာဒိကေ၊ အစ ရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာ၊ ထိုရာဇကထာ စသည်တို့ကို။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အနာဂတာပိ၊ မလာ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရည။ပ။ဒီပကထာ၊ အရညကထာ၊ ပဗ္ဗတကထာ၊ နဒီကထာ၊ ဒီပကထာတို့ကို။ ဣတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သဂ္ဂ-မောက္ခာနံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်တို့၏။ တိရစ္ဆာနဘာဝတော၊ ဖိလာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတ္တိံသ တိရစ္ဆာနကထာတိ၊ ၃၂-ပါးသော တိရစ္ဆာနကထာတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ကုန်၏။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတန္တိ၊ ကား။ အပ္ပိစ္ဆတော၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌိ၊ ရောင့်ရဲခြင်း၎င်း။ ပဝိဝေကော၊ အဖော်မှ ကင်းဆိတ် ခြင်း၎င်း။ အသံသဂ္ဂေါ၊ မရောနှောခြင်း၎င်း။ ဝီရိယာရမ္ဘော၊ ဝီရိယကို ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း၎င်း။ သီလံ၊ ၎င်း။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ပညာ၊ ၎င်း။ ဝိမုတ္တိ၊ ၎င်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤ ၁၀-ပါးတို့သည်။ အပ္ပိစ္ဆ-ကထာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထုနိ၊ တည်ရာဝတ္ထုတို့တည်း။ တန္တိဿိတံ၊ ထို ၁၀-ပါးသောဝတ္ထုကိုမူသော။ ဘဿံ၊ စကားသည်။ သပ္ပါယံ၊ ၏။

[၁၄၉] အတိရစ္ဆာနကထိကောတိ၊ ကား။ န တိရစ္ဆာနကထိကော၊ တိရစ္ဆာနကထာစကားကိုပြောလေ့မရှိ။ တိရစ္ဆာနကထာဝိဓုရံ၊ တိရစ္ဆာနကထာ မှကွဲပြားသော ဦးတည်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကထာနှင့်မှကွဲသော။ ဓမ္မိကံ၊ တရား နှင့်လျော်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနပဋိသံယုတ္တမေဝ၊ နှင့်စပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၁-၇-တောင်တာဖြင့် တာ ၆၀၀-ရှိ၏၊ ၄-တောင် ဓနုတာဖြင့် တာ ၁၀၅၀-ရှိ၏၊ သို့သော် ၅၀-ကျော်လွန်သည်မှာ မပြောပလောက်သောကြောင့် ဤ၌ ထည့်သွင်း၍မပြဟု မှတ်အပ်၏ ။

သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ သီလသမာဓိအာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ တို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာဓိကမ္ပဋ္ဌာနိကော၊ သမာဓိကမ္ပဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လေ့ရှိ၏။ သမာဓိကမ္ပဋ္ဌာနဿ ဝါ၊ ၏မူလည်း။ ပါရံ၊ တဖက်ကမ်းသို့။ ပတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမဿ ယောဂီနော၊ အား။ သပ္ပိယော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ နိဿယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဒဠိဗဟုလောတိ၊ ကား။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ သန္တပ္ပနပေါသနပ္ပသုတော၊ ရောင့်ရဲစေခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း၌ လေ့ကျက်၏။ ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ သေယျသုခံ၊ လဲလျောင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ဘယ်ညာတစောင်း ပြောင်း၍အိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ မိဒ္ဒသုခံ၊ ငိုက်မြည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘောဇနံ၊ သည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ မဓုရဗ္ဗိလရသဝသေန၊ ချိုသော အရသာ၊ ချဉ်သောအရသာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဥပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒဓိအာဒိသု၊ နှိုင်းစသည်တို့၌။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဒဿနတော၊ တွေ့ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ကဋ္ဌ၊ ကာဒိရသာ ပန၊ အစပ်အစရှိသော အရသာတို့သည်ကား။ အဿ၊ ထိုအချို့အချဉ်ကို။ (သီဟိဋ္ဌမုဋ္ဌံ ပနဿ-ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ အဿ-ကိုထည့်၍ အနက်ပေးသည်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဘိသင်္ခါရကာ ဝေ၊ ပြုပြင်တတ်သော အခြံအရံအရသာတို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကဿစိ၊ ပ။ သပ္ပိယံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဓာရဘူတေ၊ အာဓာရဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ၌။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ၌-ဟူ၍ အာဓာရအနက်ပေးရန် ပြသည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ သော။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် လက္ခဏ-အနက်ကိုပြသည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ပဝတ္တမာနဿ-ပုဒ် ထည့်ပေးရန်ပြသည်) နိမိတ္တာသေဝနဗဟုလဿာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ အာသေဝနဗဟုလဿ၊ မှီဝဲခြင်းများသောယောဂီအား။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဘာဝနာမနသိကာရံ၊ ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ အာသေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသောယောဂီအား။ ဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဂေါစရာသေဝနဝသေန၊ အာရုံပြုလျက်မှီဝဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာသေဝနာဗဟုလဿ၊ မှီဝဲခြင်းများသော ယောဂီအား။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယေန ဘာဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ (ဘာဂေနာဗ- ဟူသော သီမူသာသင့်သည်။ ဘာဝေန္တဿ-ကား မသင့်)

ဘာဝနာသေဝနာ၊ ကိုမှီဝဲခြင်းကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တေန (ဘာဂေန)၊ ဖြင့်။
ဂေါစရာသေဝနာပိ၊ အာရုံပြုလျက်-ဝါ-ပြုခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းကိုလည်း။ ဣစ္ဆိ-
တဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဒသဝိမာနအပ္ပနာကောသလ္လဝဏ္ဏနာ

၆၀။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကတ္တားထည့်ပြသည်) ယေန
ဝိမိနာ၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ အပ္ပနာယံ၊ ဌ်။ ကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဒသဝိမော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ သော ဝိမိ၊ သည်။ အပ္ပနာကော-
သလ္လံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တန္တိဗ္ဗတ္တံ၊ ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊
သည်။ (အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ မည်၏။) ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတောတိ၊ ကား။
ဝတ္ထုနံ၊ တို့၏။ ဝိသဒဘာဝကရဏတော၊ သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသော
အားဖြင့်။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။
သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

၆၁။ ဟိ-သစ္စံ၊ အဋ္ဌကထာစကားမှန်၏။ (သီမူ၌ ဤ ဟိ-မရှိ) စိတ္တ-
စေတသိကာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သရီရံ စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ တပုဋ္ဌိဗဒ္ဓါနိ၊ ထိုကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်သော။ စိဝရာဒိနိ စ၊
သင်္ကန်းစသည်တို့ကို၎င်း။ ဣဓ၊ ဌ်။ ဝတ္ထုနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။
တာနိ၊ ထိုအတွင်းအပဝတ္ထုတို့သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (ကရိယမာနာနိ၊ သော်။)
စိတ္တဿ၊ အား။ သုခါဝဟာနိ၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ကုန်သည်။ ဝါ၊
ကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကရဏံ၊ သည်။
တေသံ၊ ထိုဝတ္ထုတို့၏။ ဝိသဒဘာဝကရဏံ၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်း
မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
သရီရံ ဝါတိ၊ ပါ၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်နှင့်
ယှဉ်သော အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ သေဒမလဂ္ဂဟိတံ ဝါ၊ ချေး
အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် စွန်းအပ်သည်သော်၎င်း။ အညေန၊ သော။ အဝဿုတ-
ကိစ္စေန၊ စိုစွတ်သောကိစ္စဖြင့်။ ဝိဗာဓိတံ ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ်သည် သော်၎င်း။
(ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေနာသနံ ဝါတိ၊
ပါ၌။ ဝါသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တာဒိနမ္ပိ၊ သပိတ်စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကိုဆိုဦးအံ့။ အယံ နယော၊ ကို။ [၁၅၀] ခုဒ္ဒက-
ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေန၊ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော နန၊

၁ အနက်အဓိပ္ပါယ်ယူရန် ခဲယဉ်း၏။ သီမူ၌ အဝဿကကိစ္စေန-ဟု ရှိ၏။ ယိုးဒယား
မူ၌ အဝဿကံ ကိစ္စေန-ဟု ရှိ၏။ မချွတ်ပြုအပ်သောကိစ္စဖြင့်-ဟု ပေး။ သမ္မောဟဝိနော-
ဒနိအဋ္ဌကတာ၌မူကား ဤအရာ၌ ဥဿန္တဒေါသံ-ဟု ရှိ၏။

ရေတွက်အပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ပုန၊ တဖန်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊
နည်း။ ဣတိ၊ ငြားအံ့။ သင်္ဂဟိတော၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။
သော၊ ထိုခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာရမ္ဘ-
ကာလေ၊ အားထုတ်စပြုသောကာလ၌။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣမ ပန၊ ၌ကား။
အာရမ္ဘကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပစာ-
ရဏ္ဍာနေ၊ ၌။ ဌာတော၊ ၍။ အပ္ပနာပရိဝါသံ၊ အပ္ပနာပရိဝါသ်ကို။ ဝသန္တဿ၊
နေသောယောဂီအား။ ကာလန္တရေ၊ ကာလတပါးသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်
သော်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပတ္တိ၊ ပြုကျင့်ခြင်းကို။ အပ္ပနာ-
ကောသလ္လာယ၊ အပ္ပနာကောသလ္လအလို့ငှါ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဝိသဒေ၊ မသန့်
ရှင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။
(အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းသော ဝတ္ထု၌။) ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊
အားထုတ်သောယောဂီအား။ တာနိ၊ ထိုအတွင်းအပဝတ္ထုတို့သည်။ ဝိသယော၊
အာရုံသည်။ ကထံ (ဟောတိ၊ သနည်း။) အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။
ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန၊ ဖြစ်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေ၊ သို့။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။
အပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ၊ မစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဿယာဒိ-
ပစ္စယဘူတေသု၊ နိဿယအစရှိသောပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိ-
ကေသု၊ တို့၌။ ဉာဏမ္ပိတံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏေန၊
အနက်၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုပိသဒ္ဓါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
တံ ဝတ္ထုယေဝ၊ ထိုဝတ္ထုသည်သာလျှင်။ (အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်သေး။
အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ အပရိသုဒ္ဓေ၊ သော်။ ဉာဏမ္ပိ-
သည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ပန၊
ဆက်။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ် စေတသိက်တို့၏။
အပရိသုဒ္ဓတာ၊ သည်။ အဝုတ္တသိဒ္ဓါ၊ မဆိုအပ်သော်လည်းပြီး၏။ ဝါ၊ အဝုတ္တ-
သိဒ္ဓိနည်းဖြင့်ပြီး၏။ စ၊ ဆက်။ ဉာဏဿ၊ ကို။ ဝိသံ၊ အသီးအခြား။ ဝဟဏံ။
သည်။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ဗဟုကာရတ္တာ၊ ကျေးဇူးများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဈာနံ၊ ကို။ ဒန္တာဘိညံ ခိပ္ပါဘိညန္တိ၊
ဟူ၍။ ဉာဏမုခေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ ။ နိဿယနိဿယောပိ၊ နိဿယ၏မှီရာ
ကိုလည်း။ နိဿယောတေဝ၊ မှီရာဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဒိပကပလ္လိကဝဂ္ဂိတေလာနိ နိဿယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏေ၊ သည်။
အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းလတ်သော်။ ဝိပဿနာဘာဝနာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမာဓိ-
ဘာဝနာပိ၊ သည်လည်း။ ပရိဒုဗ္ဗလာ၊ ထက်ဝန်းကျင်အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပရိသုဒ္ဓေန ဉာဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။

အာဟ၊ ဧ။ အင်္ဂပါတုဘာဝေန၊ အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဇ္ဈိ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။) ပဂုဏဘာဝေန၊ လေ့လာကျေပြန်သည် အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိရုဇ္ဈိ၊ စည်ပင်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။) သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝသိဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ဝသိဘော်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဝိသဒေပနာတိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ သုက္ကပက္ခော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုသုက္ကပက္ခ၏။ အက္ခော၊ ကို။ ဝုတ္တဝိပရိယယေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။

၆၂။ သမဘာဝကရဏန္တိ၊ ကား။ ကိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အနုနာဓိကဘာဝ-
ကရဏံ၊ မယုတ်မလွန်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။
သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ၊ ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထု၌။ အဓိမောက္ခကိစ္စဿ၊ ယုံကြည်
ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စ၏။ ပဋ္ဌုတရဘာဝေန စ၊ အထူးထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ (ဗလဝံ ဟောတိ-၌စပ်) ပညာယ၊ ဧ။ အဝိသဒတာယ စ၊ မသန့်ရှင်း
မထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝီရိယာဒိနံ၊ ဝီရိယအစရှိသောတရား
တို့၏။ သိထိလတာဒိနာ စ၊ လျော့သည်၏ အဖြစ်သည်ကြောင့်၎င်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊
သည်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတရာနိ
မန္တာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တတောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ဧ။ တဿ
ဗလဝဘာဝတော စ၊ ထိုအားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှ
တပါးသောဣန္ဒြေတို့၏။ (တဿ)မန္တတ္တာ စ၊ ထိုနဲ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌။ ပတိတုံ၊ ငှါ။ အဒတာ၊ မူ၍။ သမ္ပယုတ္တ-
ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဂုဏာနံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။ အနုဗလပ္ပဒါနံ၊ တဆင့်အားပေး
ခြင်းသည်။ ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ပဂ္ဂဟောဝ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။
ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ။ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။
သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဌာနံ၊ သည်။
(ဥပဌာနံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အနိဿဇ္ဇနံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ဥပဌာနံ၊
မည်၏။ ဝိက္ခေပပဋိပက္ခော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သဘောသည်။
(အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်သဘောတရားဖြင့်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သောတရားတို့သည်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အဝိက္ခေပေါ၊
မည်၏။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို။ (ပဿတိ)ဝိယ၊
ရှုမြင်သကဲ့သို့။ ယေန၊ အကြင်ကိစ္စဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။
ဝိသယသဘာဝံ၊ အာရုံ၏သဘောကို။ ပဿတိ၊ ဧ။ တံဒဿနကိစ္စံ၊ ထိုမြင်
ကြောင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗလ-
ဝတာ၊ အားကြီးသော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန၊ သည်။ အဘိဘူတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။
ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ သဟဇာတဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဣန္ဒြိယံ၊ အစိုးရခြင်းသဘောကို၊ ဝါ၊

အစိုးရသည်၏သဘောကို။ ကာရေန္တာနံ၊ ပြုစေကုန်လျက်။ သဟပဝတ္တမာနာနံ၊
တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသဘာဝသေနဝ၊
တူသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိစ္စတူသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အနက်၏ပိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
အညထာ၊ ဖြင့်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ
အတ္ထိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုသာလျှင်။ ကာရဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ [၁၅၁] ပစ္စာ-
မသတိ၊ တဖန်သုံးသပ်၏။ တန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခ-
ဏေနာတိ၊ ကား။ ယဿ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုနော၊ အကြင်ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထု
၏။ ဥဋ္ဌာရတာဒိဂုဏေ၊ မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်အရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူး၌။ အဓိ-
မုစ္ဆဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ သာတိသယပုဝတ္တိယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသဒ္ဓေယျ-
ဝတ္ထုကို။ (ဝိမံသနေန-၌စပ်) ပစ္စယပစ္စယန္တဒိဝိဘာဝဇော၊ ပစ္စည်းပစ္စယပုန်စ
သည်ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ စွာ။ ဝိမံသနေန၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်
ခြင်းဖြင့်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧဝံဓမ္မတာနယေန၊ ဧဝံဓမ္မတာနည်း
ဖြင့်။ သဘာဝရသတော၊ သဘောလက္ခဏာကိစ္စအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂယမာနေ၊
သိမ်းဆည်းအပ်သည်ရှိသော်။ သဝိပ္ပါရော၊ ပြန်ကားလှုပ်ရှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်
သော။ အဓိမောက္ခော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
(ကသ္မာ၊ ကား။) အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊
ပင်ကိုရင်းသဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဇေနနဝသေန၊ ပိုင်းခြား၍သိသည်
၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပညာဗျာပါရဿ၊ ပညာ၏ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၏။ သဘာ-
ဝသတ္တော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ လွန်လွန်
ကဲကဲဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ ဓုရိယဓဇေသု၊ ဝန်ဆောင်
ဖြစ်သောတရားတို့တွင်။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်
သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပညာယ၊ ၏။ မန္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပညာယ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။)
သဒ္ဓါယ၊ ၏။ မန္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ပ။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တထာ အမနသိကာရေနာတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊
ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ ယောဂီအား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇနတော၊ အားမထုတ်

၁-သီဟိုဠ်မှ ယိုးဒယားမှတို့၌ ဧဝံဟိ ဧဝံ ဓမ္မတာနယ-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုကားဖြင့် ဟိ၊
အကျိုးကား။ ဧဝံ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဤသို့အားဖြင့်။ ဓမ္မတာနယ၊ ဓမ္မတာနည်းကိုဟု
အနက်ပေး။

ခြင်းအားဖြင့်။ (ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ယုတ်လျော့စေအပ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣမ၊ ဌ။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ ကြောင့်။
 ကိစ္စုတ္တရိယေန ဝါ၊ ကိစ္စ၏လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဝီရိယာဒိနံ၊ ဝီရိယ
 စသည်တို့၏။ မန္တကိစ္စတာယ ဝါ၊ နံ့သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဗလဝ-
 ဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါး
 တို့တွင်။ ပဌမဝိကပ္ပေ၊ ဌ။ ဟာပနဝိမိ၊ ယုတ်လျော့စေခြင်း အစီအရင်ကို။
 ဒဿိတော၊ ၏။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန၊ ဌကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊
 သောယောဂီအား။ ဝီရိယာဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ မန္တကိစ္စတာယ၊ ကြောင့်။
 သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အမနသိကာရေန၊
 နှလုံးမသွင်းခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းဟူသော။ ဝီရိယာဒိနံ၊ တို့၏။
 ပဋ္ဌကိစ္စဘာဝါဝဟေန၊ ထက်မြက်သော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်ပေး
 တတ်သော။ မနသိကာရေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ တေဟိ၊ ထိုဝီရိယစသည်
 တို့နှင့်။ သမရသံ၊ တူမျှသောကိစ္စရှိသည်ကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။
 ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသိန္ဒြိယေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေ
 တို့၌လည်း။ ဟာပနဝိမိ၊ ယုတ်လျော့စေခြင်း အစီအရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထုတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။
 သဒ္ဓါမိမုတ္တဘာယ၊ သဒ္ဓါမိမုတ္တအဖြစ်၌။ ကတာမိကာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 လွန်ကဲသောကောင်းမှုရှိသည်ဖြစ်၍။ သတ္ထု၊ ၏။ ရူပကာယဒဿနပ္ပသုတော
 ဝေ၊ ရူပကာယကိုယ်တော်ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ကြောင့်ကြစိုက်သည်သာလျှင်။
 ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေလတ်သော်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။
 တေ၊ သင့်အား။ ဒိဋ္ဌေန၊ ရှုမြင်အပ်သော။ ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ ဤပုပ်သော
 ကိုယ်ဖြင့်။ (တနည်း) ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ ကိုယ်ကို။ ဒိဋ္ဌေန၊ ရှုမြင်သဖြင့်။
 တေ၊ အား။ ကံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ ယော၊ အကြင်
 သူသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ မံ၊ ငါဘုရား
 ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ သြဝဒိတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊
 ၌။ နိယောဇိဘောပိ၊ တိုက်တွန်းအပ်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
 အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားမထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ပဏာမိတော၊ နှင်ထုတ်အပ်သည်
 ရှိသော်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝိနိပါတေတံ၊ ပစ်ချခြင်းငှါ။ ပပါတဋ္ဌာနံ၊ တောင်
 ကမ်းပါးပြတ်အရပ်သို့။ အဘိရူဟိ၊ တက်လေ၏။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ထိုဝက္ကလိရဟန်း
 ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ ယထာနိသိန္နောဝ၊ ထိုင်မြဲ ထိုင်တော်မူလျက်သာလျှင်။
 သြဘာသံ၊ အရောင်အလင်းကို။ ဝိသဇ္ဇေန္တော၊ လွှတ်တော်မူလျက်။ အတ္တာနံ၊
 ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူ၍။

ဗုဒ္ဓသာသနော၊ တော်၌။ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍။ ပါမောဇ္ဇ-
ဗဟုလော၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်း အဖြစ်များသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ သင်္ခါရူပသမံ၊ သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။
ပဒံ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ရောက်အပ်သော။ သုခံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ကို။ အဓိဂစ္ဆေ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဂါထိ၊ ကို။ ဝတူ၊ မူ၍။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိရဟန်း။ ဧဟိ၊ လာလော့။ ဣတိ၊
သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ တိုဝက္ကလိရဟန်းသည်။ တေန၊ ထိုမိန့်ခွန်းတော်
စကားဖြင့်။ အမတေန၊ အမြှိုက်ဆေးရေဖြင့်။ အဘိသိတ္တော ဣဝ၊ သွန်းလောင်း
ခံရသကဲ့သို့။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်။ ဟုတူ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊
ကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ [၁၅၂] ဗလဝ-
ဘာဝတော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဇီထိံ၊ ဝိပဿနာ
လမ်းစဉ်သို့။ န ဩတရိ၊ မသက်ပဲရှိလေ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဥတူ၊ ၍။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသမတံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိပါ-
ဒေန္တော၊ ပြီးစေလျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သောဓေတူ၊ သုတ်သင်၍။ အဒါသိ၊
ပေးတော်မူ၏။ သော၊ ထိုဝက္ကလိရဟန်းသည်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊
ပေးအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥဿက္ကာပေတူ၊ အားထုတ်စေ၍။
(ဥဿက္ကာပေတူ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့လျှင် အဆင့်ဆင့်တက်စေ၍-ဟု အနက်
ပေး) မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု၊ စေတ္တ နိဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတရကိစ္စဘေဒန္တိ၊ ကား။ ဥာဋ္ဌာနာဒိကိစ္စဝိသေသံ၊ ထင်ခြင်းအစရှိသော
ကိစ္စအထူးကို။ ပဿဒ္ဓါဒိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိ-
ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် တို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။
ဗလဝဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဓမ္မသဘာဝဗစ္စဝေက္ခဏေန၊
တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ဝါ၊ ကြောင့်။ ဟာယတိ ယထာ၊ ယုတ်လျော့
သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တော၊ လွန်ကဲသည်၏
အဖြစ်သည်။ ပဿဒ္ဓိအာဒိဘာဝနာယ၊ ပဿဒ္ဓိအစရှိသော ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေ
ခြင်းဖြင့် ဝါ၊ ကြောင့်။ ဟာယတိ၊ ၏။ (ကသွာ၊ ကား။) တဿာ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ-
စသည်ကို ပွားစေခြင်း၏။ သမာဓိပက္ခိယတ္တာ၊ သမာဓိအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သနံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုပဿဒ္ဓိစသည်ကို
ပွားစေခြင်းသည်။ (ကေသဘော ဟာပေတိ-၌ပင်) သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။
အဓိမတ္တတံ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဟာပေတိ-ဟူသောပါဌသေသ၌စပ်)
ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ပျင်းရိခြင်းသို့ကျခြင်းမှ။ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ရှောက်လျက်။

ဝါ၊ သော။ ဝီရိယာဒိဘာဝနာ၊ ဝီရိယစသည်ကို ပွားစေခြင်းသည်။ (ဟာပေတိ) ဝိယ၊ ယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓစ္စ- ပါတတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ကျခြင်းမှ။ ရက္ခန္တိ၊ လျက်။ ကေသတော၊ စင်စစ် အားဖြင့်။ ဟာပေတိ၊ ယုတ်လျော့စေတတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓါဒိ- ဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထုတိ၊ ကား။ သုကုမာရဿ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နုနယ်သော။ သောဏတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော အာယသ္မာ၊ သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သီတဝနေ၊ ယင်းတိုက်တော၌။ ဝိဟရန္တော၊ နေလျက်။ မမ၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ သုခုမာလံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နုနယ်၏။ သုခေနော၊ ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင်။ သုခံ၊ ကို။ အဓိဂန္တု၊ စ၊ ရခြင်းငှါလည်း။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ကာယံ၊ ကို။ ကိလမေတွာပိ၊ ပင်ပန်းစေ၍သော်လည်း။ သမဏဓမ္မော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ဌာနစက္ကမမေဝ၊ ရပ်ခြင်း စကြံသွားခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဓာနံ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်လတ်သော်။ ပါဒတလေသု၊ ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌။ ဖောဋ္ဌေသု၊ အဖူးအလုံးတို့သည်။ ဥဋ္ဌိတေသုပိ၊ ဖြစ်ပေါ် ကုန်သော်လည်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ၊ လျစ်လျူရှု၍။ ဒဠ္ဇံ၊ မြဲမြံစွာ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရေန္တော၊ လျက်။ အစွာရဗ္ဗဝီရိယတာယ၊ အလွန်အားထုတ် အပ်သော လုံ့လရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသံ၊ တရားထူးကို။ နိဗ္ဗ- တ္ထေတုံ၊ ငှါ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သတ္တာ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ဝိဏောဝါဒေန၊ ခောင်းတီးခြင်းဥပမာ အဆုံးအမဖြင့်။ ဩဝဒိတွာ၊ ဆုံးမ၍။ ဝီရိယသမတာယောဇနဝိဓိံ၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသော အစီ အရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်တော် မူ၍။ ဂိဇ္ဈကုဋံ၊ သို့။ ဂတော၊ မူ၏။ ထေရေပိ၊ အရှင်သောဏမထေရ်သည် လည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဝီရိယသမတံ၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေန္တော၊ ယှဉ်စေလျက်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥဿုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်စေ၍။ (တနည်း) ဥဿုက္ကာပေတွာ၊ အဆင့်ဆင့် တက်စေ၍။ အရဟတ္တော၊ ဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်လေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဒဿေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သေသေသုပီတိ၊ ကား။ သတိသမာဓိပညိန္ဒြိယေသုပိ၊ သတိမြေ့ သမာဓိမြေ့၊ ပညိန္ဒြိယတို့တွင်လည်း။ ဧကဿာတိ၊ ကား။ ဧကေကဿ၊ တပါးတပါး၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အယံ၊ ဤဧကဿဟူသောနိဒ္ဒေသကို။ သာမညနိဒ္ဒေသော၊ သာမည အားဖြင့် ညွှန်ပြသောစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အဓိမတ္တတာယ၊ လွန်ကဲ

သည်၏အဖြစ်ကို။ ဟာသာနာသေန၊ ယုတ်လျော့စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 သမတံ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတော၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဌာန။ တတ္ထ၊
 ထိုငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ ယေသံ၊ အကြင်ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိသေသတော၊
 အားဖြင့်။ အသာဓာရဏတော စ၊ မဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ သာဓာရ-
 ဏဓော စ၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ သမတော၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။
 တံ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာန။ ဝိသေသတော
 ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ပဉ္စသု ဣန္ဒြေ-
 ယေသု၊ ဤငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့တွင်။ သမတန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်
 ပညာတို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနုနာနဓိကဘာဝံ၊ မယုတ်မလွန်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ [၁၅၃] သမာဓိဝီရိယာနံ၊ တို့၏။ တဿ၊ တူ။ (အနုနာနဓိကဘာဝံ၊
 ကို။) ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဓုရိယဓမ္မဘူတာနံ၊
 ဝန်ဆောင်တရားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စတော၊ အားဖြင့်။
 အညမညာနတိဝုတ္တနံ၊ အချင်းချင်းမလွန်ခြင်းကို။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့်ပညာတို့၏။ သမဓုရတာယ၊ ညီမျှသောဝန်ရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သေင်္ဂ။) အပ္ပနာ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ ယဿ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။
 ဝေ၊ တူ။ ကောသဇ္ဇဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ၊ ပျင်းရိခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သော။
 သမာဓိဝီရိယာနံ၊ တို့၏။ သမရသတာယ၊ ညီမျှသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 သတိ၊ သေင်္ဂ။ အညမညပုတ္တမ္ဘနတော၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့်။
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အန္တဒ္ဓယပါတာဘာဝေန၊ အစွန်းနှစ်ပါးသို့ ကျခြင်းမရှိ
 သဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။

ဗလဝသဒ္ဓေါ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိဒဿနဝသေန၊ ပုံစံထုတ်ပြ
 သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုစကား၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။
 ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗလဝတိယာ၊ အားကြီးသော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အဝိသဒဉာဏော၊ မသန့်ရှင်းသောဉာဏ်ရှိ၏။ သော၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဒ္ဒပ္ပသန္ဓော၊ အချည်းနှီးကြည်ညိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အဝစ္စပ္ပသန္ဓော၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုတတ်သည်။ န(ဟောတိ)၊
 မဖြစ်။ တဿ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေယျထာ-
 ပိ တိတ္ထိယသာဝကာ၊ တိတ္ထိ၏ဘဝည်တို့ကဲ့သို့။ အဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်မဟုတ်
 သောဝတ္ထု၌။ ပသိဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ကေရာဋ္ဌိကပက္ခန္တိ၊ ကား။ သာဌေယျ-
 ပက္ခံ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောအဖို့သို့။ ဘဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ သဒ္ဓါဟိ-
 နာယ၊ သဒ္ဓါယုတ်လျော့သော။ ဝါ၊ သဒ္ဓါမှကင်းသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။
 အတိဓာဝန္ဓော၊ ကျော်လွန်ပြေးသွားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေတုပဋိရူပကေဟိ၊

အကြောင်းအတုအပတို့သည်။ ဝဉ္စိတော၊ လှည့်စားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေယျ-
 ဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်လှူခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ စိတ္တုပ္ပါဒ-
 မတ္တေနပိ၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်သော်လည်း။ ဒါနမယံ ပညံ၊ ဒါနမယကောင်းမှု
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပရိကပေတိ၊ ကြံဆ၏။ ပန၊ ဆက်။
 ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုက္ခတက္ကဝိလုတ္တစိတ္တော၊
 ခြောက်ကပ်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် လုယက်ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ နာဒိယတိ၊ မနာယူ။ သညတ္တိံ၊ သိနား
 လည်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘေသဇ္ဇပဟောတိတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ သဒ္ဓါ-
 ပညာနံ၊ တို့၏။ အညမညဝိရဟော၊ အချင်းချင်းမှကင်းခြင်းသည်။ န အတ္ထာ-
 ဝဟော စ၊ အကျိုးစီးပွားကို မဆောင်တတ်သည်၎င်း။ အနတ္ထာဝဟော စ၊
 အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ)ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊
 ဤအရာ၌လည်း။ သမာဓိဝိရိယာနံ၊ တို့၏။ အညမညဝိရဟော၊ သည်။ န
 အဝိက္ခေပါဝဟော စ၊ သမာဓိကို မဆောင်တတ်သည်၎င်း။ ဝိက္ခေပါဝဟော စ၊
 ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ကောသဇ္ဇံ၊ သည်။ အဘိဘဝတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။
 န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝ-
 တိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တဒုဘယန္တိ၊
 ကား။ တံ သဒ္ဓါပညာဒွယံ စ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့်ပညာ နှစ်ပါးအပေါင်းကို၎င်း။
 (တံ) သမာဓိဝိရိယဒွယဉ္စ၊ ထိုသမာဓိနှင့်ဝိရိယနှစ်ပါးအပေါင်းကို၎င်း။ သမံ
 ကာဘဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမရသံ၊ ညီမျှသောကိစ္စရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

သမာဓိကမ္ပိကဿာတိ၊ ကား။ သမထကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း
 ရှိသော ယောဂီအား။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။
 သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ထောကံ၊ အနည်းငယ်။ (သီမုနှင့်သံဋီ ၃-၄၃၄၊ အံဋီ ၁-၂၅၅
 တို့နှင့် အညီပင်) ဗလဝဘာဝေ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊
 သော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဒ္ဓဟန္တောတိ၊ ကား။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊
 မြေ မြေဟူ၍။ မနသိကရဏမတ္တေန၊ နှလုံးသွင်းကားမျှဖြင့်။ ဈာနပ္ပတ္တိ၊ ဈာန်၏
 ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သင့်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေတွာ၊
 မကြံစည်မူ၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ငုတ္တဝိဓေ၊ ဟောအပ်သော အစီအရင်
 သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဣဇ္ဈိယတိ၊ လတံ၊ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓဟန္တော၊ ယုံကြည်
 လျက်။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါကို။ ဇနေန္တော၊ ဖြစ်လေ့လျက်။ ဩကပေန္တောတိ၊ ကား။
 အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ၊ ဝင်၍နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊
 နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩကပေန္တော၊ သက်ဝင်လျက်။ ပက္ခန္ဓန္တော၊

ပြေးဝင်လျက်။ ။ဈာနဿ၊ ဇါ။ သမာဓိပဓာနတ္တာ၊ သမာဓိလျှင် ပြဇာနီး သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ သည်ရှိသော်။ ဝနုတိ၊ ဇါ။ ဥဘိန္နန္တိ၊ ကား။ သမာဓိပညာနံ၊ တို့၏။ သမာဓိကမ္မိကဿ၊ သမာဓိအလုပ် ရှိသော ယောဂီအား။ သမာဓိနော၊ ဇါ။ အဓိမတ္တတာပိ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ် ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ဇါ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမတယပိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇါ။ သမဘာဝေနာပိ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပနာတိ၊ ကား။ ဣခ၊ ဤသမထကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌။ အဓိပ္ပေတအပ္ပနာ၊ အလိုရှိအပ်သောအပ္ပနာတည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဟောတိယေ- ဝါတိ၊ ဟူ၍။ သာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သောစကားကို။ ဝဒတိ၊ ဇါ။ လောကုတ္တရပ္ပနာ ပန၊ အပ္ပနာကိုကား။ တေသံ၊ ထိုသမာဓိပညာတို့၏။ သမ- ဘာဝေနော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတာ၊ ဇါ။ ယထာဟ၊ ဟူမူ ကား။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ ယုဂနန္ဒ၊ ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍၊ ဝါ၊ ညီတူ အစုံဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော် မူ၏။

[၁၅၄] ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါပညာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ သမာဓိ- ဝိရိယာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ သမတာ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ယဒိ ဣစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့။ သတိ၊ သည်။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိ။ပ။ဝနုတိဟိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇါ။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခေသု၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းအဖို့ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့တို့၌။ ။ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့ တွင်။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ရှိသောတရားတို့ကို။ ဂဏှန္တော၊ ယူလို သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓါဝိရိယပညာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇါ။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (ဂယုမာနေ၊ သော်။) ပီတိ စ၊ ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်သည်။ သိယာ၊

၁-အထက်ပါအနက်မှာ “ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေ” ဟု ရှိရင်းအတိုင်း အသင့်ယုတ္တိရှိစေရန် သံဝဏ္ဏနာဝါကျတမျိုးခွဲ၍ ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါင်းပါးထဲမှသာလျှင် ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယတရားတို့ကို ယူလိုသောကြောင့် ဣန္ဒြေမဟုတ်သောပီတိကို မထည့်ပဲ သဒ္ဓါဝိရိယ- ပညာနံ ဟု မိန့်ဆိုလေသည်ဟု ယူအပ်၏။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေကဒေသေ ဟု ရှိသောသို့မဟုတ် အားဖြင့်မူကား “သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခေသု၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သော။ (သံဋီ ၃ ၄၃၅၊ အံဋီ ၁-၂၅၆ တို့၌၊ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယေသု-ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရ ပေတည်း။) ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ (ဤဘွင် သံဝဏ္ဏနာတရပ်)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယေကဒေသေ၊ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသောတရားတစ်(အချို့)တို့ကို။” ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ (သံဋီ အံဋီတို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင် ပါရှိ၏) ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယတရား တစိတ်တဒေသ အချို့ကိုသာ ယူလိုသောကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယာတိကို မယူပဲ သဒ္ဓါဝိရိယပညာနံ-ဟု မိန့်ဆို လေသည်ဟု ယူအပ်၏။

၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေန သမာဓိနာဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗသ္မဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာဘိတိ၊ ဟူ၍။ န (ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်။ သာသတိ၊ ကို။ ။သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ရာဇကမ္မေသု၊ မင်း၏အမှုတို့၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သေးသူသည်။ ဝါ၊ နေ့ထားအပ်သောသူသည်။ သဗ္ဗကမ္မိကော၊ မည်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္ထေန၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်ရှိသော။ တေန ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထိက၊ ယှဉ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေန၊ သော။ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခယေန၊ လိနုဒ္ဓစ္စအဖို့ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ ရှိသော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဂဏေန၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘုရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထေတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်သောတရားသည်။ သဗ္ဗတ္ထိယ၊ မည်၏။ သဗ္ဗတ္ထိယဇ၊ ဣယံသည်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗတ္ထိက၊ မည်၏။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အပ္ပတ္တဿ၊ မရောက်အပ်သေးသော တရားကို။ ပတ္တိယ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အနဝိဂတဿ၊ မရအပ်မသိအပ်သေးသော တရားကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ သိခြင်းငှါ။ သတိ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုကုသိုလ်စိတ်၏။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ပရာယဏံ၊ လည်းလျောင်းရာတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရက္ခပစ္စု၊ ပဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၆၃။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿတိ၊ ကား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ နိမိတ္တဿ စ၊ အာရုံနိမိတ် ကို၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာသင်္ခါတဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-ဟု ဆိုအပ်သော။ နိမိတ္တဿ စ၊ သမထနိမိတ်ကို၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမာဟိတာကာရံ၊ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေလ္လာ၊ ၍။ သမထနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခန္ဓောယေဇ၊ စောင့်ရှောက်သောသူသည်သာလျှင်။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်သည် မည်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏာဓိကဿတိ၊ ဟူသေးပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓန္ဒန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿေဝ၊ ကိုသလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) န၊

၁ တထာ ဟိ၊ ထိုသို့ဣန္ဒြေငါးပါးထဲမှသာဣဉ် လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယတရားတို့ကို ယူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ (ပဋ္ဌမဝါကျခွဲပုံနှင့် အနက်ပြန်ပုံအရ ဖော်ရန်ဖြစ်သည်) ဝါ၊ ထိုသို့ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယအလုံးစုံကို မယူလို တစိတ်အချို့ကိုသာလျှင် ယူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ (ဒုတိယဝါကျခွဲပုံနှင့် အနက်ပြန်ပုံအရ ဖော်ရန်ဖြစ်သည်) အနက်ပြန်ပုံ ၂-နည်းလုံး သင့်သည်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သာ၍သင့်မြတ်သည်ကို စိစစ်၍ ယူပါကုန်။

၂-ဂ္ဂဟဏေန-ကို သင့်လျော်အောင် ဂဏေန ဟု ပြင်၍ အနက်ပေးသည်။ ရှိရင်းအတိုင်း ဗောဇ္ဈင်္ဂဂ္ဂဟဏေန ကား သင့်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မရနိုင်။ သိဟိဋ္ဌိမှ၌ကား ဤပုဒ် မရှိပဲ “လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယန အတ္ထေတဗ္ဗာ” ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် “လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန၊ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယရှိသော တရားအပေါင်းသည်” ဟု အနက်ပေးရာ၏။

မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သမထနိမိတ္တဿာပိ၊ ကိုလည်း။
ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ နီ။ တန္တိ၊ ကား။ ရက္ခဏကောသလ္လံ၊ ကို။ ဣမ အပ္ပနာ-
ကောသလ္လကထာယံ၊ ကထာ၌။ နိမိတ္တကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ နီ။
(ကဿ၊ ကား။) ကရဏဘာဝနာကောသလ္လာနံ၊ ကရဏကောသလ္လ ဘာဝနာ-
ကောသလ္လတို့၏။ ပဂေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးစီးပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၆၄။ အတိသိထိလဝိရိယတာဒိဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
ပမောဒနသံဝေဇနဝိပရိယာယေ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်စေခြင်းတို့မှ
ပြောင်းပြန်ဖြစ်သောသဘောတို့ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ လိနန္တိ၊ ကား။
သင်္ကဏိတံ၊ ကြုံ သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခပတိဘံ၊ ပျင်းချိခြင်းအဖို့၌ကျသည်။ စိတ္တန္တိ၊
ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဓမ္မဝိစယ။ ပ။ တိတိတ္ထေ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ တယော-
တိ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ နီ။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့်။
တေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။
သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။

ပရိတ္တန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဥဇ္ဇာလေတုကာမောတိ၊
ကား။ ပဒိပေတုကာမော၊ တောက်ပစေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ ဥဒကဝါတံ
ဒဒေယျာတိ၊ ကား။ ဥဒကမိဿံ၊ ရေနှင့်ရောသော။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဥပနေယျ၊
ကပ်၍ဆောင်ရာ၏။ ဝ၊ ဆောင်ပေးရ၏။ အကာလောတိ၊ ကား။ န ကာလော၊
အခါမဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ အယုတ္တကာလော၊ မသင့်သောကာလတည်း။ တောယ၊
ဤတရားအပေါင်းဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။
သတိအာဒိဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ၊ သတိအရရှိသော တရားအပေါင်းဟု ဆိုအပ်
သော။ ဗောဓိယာ၊ နီ။ (အင်္ဂံ၊ အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါတည်း။) ဝါ၊ ကား။
တံသမဂ္ဂိနော၊ ထိုသတိအရရှိသော တရားအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ (ယောဂိ-
နော ဌီစပ်)ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိတတ်သော သတ္တိကြောင့်။
ဗောဓိနော၊ မည်သော။ ယောဂိနော၊ နီ။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မည်၏။ ပသတ္ထော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။
သုန္တရော၊ ကောင်းသော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တည်း။ [၁၅၅] သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ချီးမွမ်း
အပ်သော ဗောဇ္ဈင်၊ ဝါ၊ ကောင်းသောဗောဇ္ဈင်မည်၏။ ကာယစိတ္တဒရထဝူပ-
သမလက္ခဏာ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်း လက္ခဏာရှိသော။
ပဿဒ္ဓိယော၊ သည်လျှင်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တည်း။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဇ္ဈင်။
တဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ၊ ကို။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။
သေဝ နယော၊ တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

တာဝ၊ စွာ။ သမာဓိဿ၊ ဧ။ ပဒတ္ထလက္ခဏာနိ၊ ပုဒ်အနက်နှင့် လက္ခဏာ
တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ အာဂတာနေဝ၊ လျင်တည်း။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်
အားဖြင့်။ ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။
အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ တဩမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ၊ သာလျင်ဖြစ်သော။ သာ-အယံ၊
ထိုဥပေက္ခာကို။ ဣဓ၊ ဌ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဒုသမုဋ္ဌာ-
ပယန္တိ၊ ကား။ သမုဋ္ဌာပေတုံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျံ၊
မစွမ်းနိုင်အပ်သည်။ ။ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။
ဝိစယော၊ စိစစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ စိစစ်တတ်သောသဘောသည်။ ဓမ္မဝိစယော၊
မည်၏။ ပညာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝီရဿ၊ ရဲရင့်သော
သူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ (ဝီရဿ၊ ဧ။) ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။
ဝါ၊ ကား။ ဝိမိနာ၊ ဖြင့်။ ဤရေတဗ္ဗံ ပဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ မည်၏။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကိုရ၏။ ကာယံ စ၊
ကိုယ်ကို၎င်း။ စိတ္တံ စ၊ ကို၎င်း။ ပီဏေတိ သန္တပေတိ၊ ရောင့်ရဲစေတတ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ပီတိ၊ မည်၏။

ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာသည်။ ယထာသကံ၊ မည်၏။
အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဟာရ-
ဝသေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာဝနာတိ၊
ကား။ ဥပ္ပါဒနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ ဝနာ စ၊ ပျိုးစေခြင်းသည်၎င်း။
ကုသလာကုသလာတိ၊ ကား။ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ ကျွမ်းကျင်သောဉာဏ်
ကြောင့်ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ တပုဋ္ဌိပက္ခတော၊
ထိုကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊
အကြင်တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ တို့တည်း။ တေ၊ ထိုအကုသိုလ်တရား
တို့သည်။ သာဝဇ္ဇာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ တို့တည်း။ တေ၊
တို့သည်။ အနဝဇ္ဇာ၊ မည်ကုန်၏။ အကုသလာ၊ တို့သည်။ ဟိနာ၊ ယုတ်ညံ့
ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ပဏီတာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကုသလာပိ၊
တို့သည်လည်း။ ဟိနေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ အာရဒ္ဓါ၊
အားထုတ်အပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဟိနာ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှ
တပါးသောကုသိုလ်တို့သည်။ ပဏီတာ၊ ကုန်၏။ ကဏှာတိ၊ ကား။ ကာဠုကာ၊
မည်းညစ်ကုန်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ အပဘဿရဘာဝကရဏာ၊ မတောက်ပ
သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့တည်း။ သုက္ကာတိ၊ ကား။ ဩဒါတာ၊
ဖြူစင်ကုန်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ပဘဿရဘာဝကရဏာ၊ တောက်ပသည်၏
အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကဏှာဘိဇာတိဟေတုတော၊
မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကဏှာ၊ မည်ကုန်၏။

သုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတော၊ ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ် ဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ သုက္ကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေဝေ၊ ထိုကဏ္ဍသုက္ကဘူသည်ပင်လျှင်။ သပ္ပဋ္ဌိ-
ဘာဂါ၊ တူသောအဖို့ရှိသော တရားတို့ မည်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကဏှာ၊
မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဥဒ္ဓုဝိပစ္စနီကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်
ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုက္ကေဟိ၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။
သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ၊ တူသောအဖို့ရှိကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ သုက္ကာပိ၊ တို့သည်လည်း။
ဣတဒရဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ (သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ၊ ကုန်၏။) အထ ဝါ၊
သော်ကား။ ကဏှာ စ၊ မည်းညစ်သောတရားတို့၎င်း။ သုက္ကာ စ၊ ဖြူစင်သော
တရားတို့၎င်း။ သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ စ၊ တူသောအဖို့ရှိသော တရားတို့၎င်း။ ကဏှသုက္က-
သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ၊ တို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သုခါ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခဿ ဝေဒနဿ၊
နှင့်။ သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ၊ ရှိ၏။ ဒုက္ခာ စ ဝေဒနာ၊ သည်လည်း။ သုခါယ၊ နှင့်။
သပ္ပဋ္ဌိဘာဂါ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အနုပ္ပန္နဿာတိ၊ ကား။ အနိဗ္ဗတ္တဿ၊
မဖြစ်သေးသော။ ဥပ္ပါဒါယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုး
ငှါ၊ ဥပ္ပန္နဿာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ၊
ကား။ ပုနပ္ပုနဘာဝါယ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ကား။
ဝိပုလဘာဝါယ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ကား။
ဝဇ္ဇိယာ၊ တိုးပွားခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာတိ၊ ကား။ ပရိပူရဏတ္ထာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်
ပြည့်စုံစေခြင်းအကျိုးငှါ။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒဿိတ-
ပါဌေ၊ ပြအပ်ပြီးသောပါဌ်၌။ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝေဓဝသေနာတိ၊
ကား။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ၍။ ဂဟဏေ၊ ယူလတ်သော်။
အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာဒိကဿ၊ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကအစရှိသော။ (သဘာဝလက္ခဏ-
ဿ စ-ဥ္ဗေစပံ) ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီး အသီး။ (ဂဟဏေ) ပန၊ ယူလတ်သော်မူကား။
ဖုသနာဒိကဿ၊ ဧတေထိခြင်း အစရှိသော။ သဘာဝလက္ခဏဿ စ၊ သဘာဝ-
လက္ခဏာကို၎င်း။ အနိစ္စာဒိကဿ၊ အနိစ္စအစရှိသော။ သာမညလက္ခဏဿ စ၊
ကို၎င်း။ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန၊ ထိုးထွင်းသိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိ-
ကာရေတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိနံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏။ တံတံသဘာဝ-
လက္ခဏာဒိကဿ၊ ထိုထိုသဘာဝလက္ခဏာ အစရှိသည်ကို။ ယာထာဝတော၊
စွာ။ အဝဗုဇ္ဈနဝသေန၊ သက်ဝင်၍ သိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဇဝန-
စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်သော ဇောစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုဇော
စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ အဝိပရိတမနသိကာရတာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောနှလုံး
သွင်းမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယောနိသော မနသိကာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊
ဆိုအပ်၏။ တဒါဘောဂတာယ၊ ထိုဇောစိတ္တုပ္ပါဒ်အလို့ငှါ နှလုံးသွင်းခြင်း၏

အဖြစ်ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနာပိ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်လည်း။ တဂ္ဂတိကာဝ၊
 ထိုဇောစိတ္တုပ္ပါဒ်အလား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ [၁၅၆] ရုပ္ပနလက္ခဏာဒိကမ္ပိ၊
 ရုပ္ပနလက္ခဏာအစရှိသည်ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤ။ သာမညလက္ခဏေနေဝ၊ သာမည-
 လက္ခဏာဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကုသလကိရိ-
 ယာယ၊ ကုသိုလ်ကိုပြုခြင်း၌။ အာဒိအာရမ္မဝသေန၊ အစဖြစ်သော အားထုတ်
 မှု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဝီရိယံ၊ ဖြစ်သောဝီရိယကို။ ဓိတိသဘာဝတောယ၊
 ဆောင်တတ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မံ၊ ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်
 သော မှီဝဲခြင်းရှိသော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဗလပ္ပတ္တံ၊ ခွန်အားသို့ရောက်သည်။
 ဝါ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ပဋိပက္ခံ၊ ကို။ ဝိမေတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇတော၊ ပ။ ဗလဝတရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဓိ-
 မတ္တာဓိမတ္တတရနံ၊ လွန်ကဲကုန် အထူးသဖြင့်လွန်ကဲကုန်သော။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊
 တို့ကို။ ဝိမေနသမတ္တံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဝီရိယသည်။ ပဋု-
 ပဋုတရဒိဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ထက်မြက်သည်၊ အထူးသဖြင့်ထက်မြက်သည် စသည်၏
 အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရံ၊ ပ။ ဗလဝတရန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားတို့၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ၏။ ဌာနိယာ၊
 တည်ရာဖြစ်ရာတို့သည်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံဌာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဌာတဗ္ဗော၊ တည်ထားအပ် ဖြစ်စေအပ်သော တရားသည်။ ဌာနိယော၊
 မည်၏။ ဧတေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ ဌာနိယော၊ တည်ထားအပ် ဖြစ်စေအပ်သော။
 ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ-
 ဌာနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်၊ ဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။
 ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံသမ္ပယုတ္တာ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ထိုပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံနှင့်ယှဉ်ကုန်
 သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ-တပုဒ်ကြေသည်ဟု
 ကြံအပ်၏) ပန၊ ဆက်။ ဧတေသု၊ ထိုတရားတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိ-
 ယေဝ၊ ပီတိသည်သာလျှင်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ၏။ ဝိသေသကာရဏံ၊
 ထူးသောအကြောင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ ဧဝံ ဧတံ နာမန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရေတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိ
 ကရေတော၊ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုပ္ပန္နော၊ မဖြစ်သေးသော။
 ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နော စ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပီတိ
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊
 ဖြစ်သောနှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

ပရိပုစ္ဆကတာတိ၊ ကား။ ပရိယောဂါဟေတုာ၊ သက်ဝင်၍။ ပုစ္ဆကဘာဝေါ၊
 မေးမြန်းတတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စပိ၊ ကုန်သော။ နိကာယေ၊

တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ချံ။ အာစရိယေ၊ တို့ကို။ ပရိယုပါသိတွာ၊ ဆည်းကပ်၍။
 တဿ တဿ၊ ထုံထုံနိကာယ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိပုစ္ဆန္တဿ ဝါ၊ မေးမြန်းသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ တေ၊ ထိုငါးပါးသောနိကာယ်တို့ကို။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။
 သဟ၊ ကွ။ ပရိယောဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ တတ္ထံ၊ ထုံနိကာယ်တို့၌။ ယံ ယံ
 ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ၊ အကြင်အကြင် အဖွဲ့အဆစ်ဌာနသည်။ (အတ္ထံ၊ ၏။) တံ၊ တံ၊ ထိုထို
 အဖွဲ့အဆစ်ဌာနကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ကထံ၊ နည်း။ ဣမဿ၊
 ဤပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ကော၊ ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တဿ ဝါ၊
 မေးမြန်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ စ၊ ကို၎င်း။
 ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ခေပတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။
 ဝိတ္တာရတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပကာသိတာ ဝေ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊
 အထူးကား။ တတ္ထံ၊ ထုံပြခဲပြီးသော ဌာနတို့၌။ သမာဓိသံဝတ္တနိယဘာဝေန၊
 သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
 ပညာသံဝတ္တနိယဘာဝေန၊ ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အာဂတာ၊
 ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ သမာဓိကို
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ပညာသံဝတ္တနိကာ၊ ပညာကို
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ (ကဿ၊ ကား။) သမာဓိဿ၊ ၏။ ဉာဏပစ္စုပ္ပန်တော၊
 ဉာဏ်လျှင် ဖလပစ္စုပ္ပန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဉာဏ်ကိုရှေးရှု
 ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သမာဟိတော တည်ကြည်သောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ငတ္ထံ၊ ၏။
 ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒုပ္ပညာနံ၊ ပညာမဲ့ကုန်
 သော။ မန္တဗုဒ္ဓိနံ၊ ပညာနဲ့ကုန်သော။ ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကမံသနိက္ခိတ္တသုခ-
 သဒိသာနံ၊ ထမင်းခဲကိုလွှတ်ချသောကျိုး အသားကိုလွှတ်ချသောခွေးတို့နှင့်
 တူကုန်သော။ မောမူဟပုဂ္ဂလာနံ၊ အလွန်တွေဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒုရတော၊
 ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇနာ၊ ကြဉ်ခြင်းတည်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ နာမ၊ မည်သည်
 ကား။ ပညာယ၊ ၌။ ကတာဓိကာရာနံ၊ ပြုအပ်သော အဓိကာရရှိကုန်သော။
 သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိသု၊ သစ္စာလေးပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်တို့၌။ ကုသလာနံ၊
 ကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ အရိယာနံ ဝါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသော်၎င်း။
 ဝိပဿနာကမ္မိကာနံ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ရှိကုန်သော။ မဟာပညာနံ ဝါ၊ ပညာ
 ကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသော်၎င်း။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဥပသင်္ကမနံ၊
 ချဉ်းကပ်ခြင်းတည်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊
 နက်နဲသော ဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စရိတဗ္ဗာနံ၊ ကျက်စားအပ်ကုန်သော။
 ခန္ဓာယတနဓာတာဒိနံ ဝါ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်စသည်တို့ကိုသော်၎င်း။
 သစ္စပစ္စယာကာရာဒိဒိပနာနံ၊ သစ္စာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်ကို ပြတတ်ကုန်သော။

သုညတာပဋိသံယုတ္တာနံ၊ သုညတာနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တာနံ ဝါ၊ သုတ္တန် တို့ကိုသော်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ တဒဓိမုတ္တတာတိ၊ ကား။ ပညာဓိမုတ္တတာ၊ ပညာ၌ နှလုံးသွင်းညွှတ်ကိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ပညာယ၊ ၌။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာ၊ ညွတ်ကိုင်ရှိုင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၁၅၇] အပါယာဒီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိအာဒိ၊ ဇာတိအစရှိသော။ (ဒုက္ခံ စ၊ ဆင်းရဲကို၎င်း။) အတီတေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ ဝဋ်၏အမြစ်အရင်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ စ၊ ကို၎င်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကံ၊ အာဟာရ ကို ရှာမှီးခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဝိရိယာယတ္တဿ၊ ဝိရိယနှင့်စပ်ဆိုင်သော။ လောကီယလောကုတ္တရဝိသေ သဿ၊ လောကီ လောကုတ္တရာတရားထူးကို။ အဓိဂမေ၊ ဧဝ၊ ရခြင်းသည်ပင် လျှင်။ အာနိသံသော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုအကျိုးအာနိသင်ကို။ ဒဿန သီလတာ၊ ရှုမြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိရိယာယတ္တံ၊ ပ။ ဒဿိတာ၊ မည်၏။ သပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ရှေးအဖို့အကျင့်နှင့်တကွသော။ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သော အကျင့်လမ်းသည်။ ဂန္ထဗ္ဗာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ သွားအပ် ကျင့် အပ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ ကဘူ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဂမန ဝီထိ၊ မည်၏။ ဒါယကာနံ၊ ပ။ ပစာယနတာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဒါယကာနံ၊ ပစ္စည်းကိုလှူသော ဒါယကာတို့၏။ အတ္တနိ၊ ၌။ ကာရဿ၊ ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်း၏။ (ဘာဝ-၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ မဟပ္ပလကာရဘာဝဿ၊ အကျိုးကြီးသော ပူဇော်ခြင်း၏အဖြစ် ကို။ (သီဟိဋ္ဌိမူ၌ မဟပ္ပလဘာဝဿ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် အကျိုးကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို-ဟု အနက်ပေး) ကရဏေန၊ ဖြင့်။ ပိဏ္ဏဿ ဘိက္ခာယ၊ ကို။ ပဋိ ပူဇနာ၊ တုန့်ပြန်သောအားဖြင့် ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဣတရထာတိ၊ ကား။ အာမိသပူဇာယ၊ အာမိသဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာတိ၊ ကား။ အလသာနံ၊ ပျင်းရိကုန်သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နာမေတ္တဗ္ဗိ၊ အမည် မျှကိုသော်လည်း။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိကုန်သော။ ကာယဒဠိဗဟုလာနံ၊ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးကို အကြိမ်များစွာ ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ (ပုဂ္ဂလာနံ-၌စပ်) ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ သေယျသုခါဒိအနုယုဉ္ဇနကာနံ၊ သေယျသုခ အစရှိသည်ကို အားထုတ်ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနကထိကာနံ၊ တိရစ္ဆာနကထာကို ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ဒုရတော၊ စွာ။ ပရိဝဇ္ဇနာ၊ ကြံ့ ခြင်းတည်း။ အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာတိ၊ ကား။ ဒီဝသံ၊ နေ့အခါကာလ ပတ်လုံး။ စင်္ကမေန၊ ဖြင့်။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာရမ္မဝသေန၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိကုန်သော။ ဒဠ္ဗပရက္ကမာနံ၊ မြဲမြံသောလုံ့လရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၌။ ဥပသင်္ကမနာ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းတည်း။ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနာနုဘာဝဿ၊ လေးပါးအပြားရှိသော သမ္ပပ္ပဓာန်၏ အာနုဘော်ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ တဒဓိမုတ္တတာတိ၊ ကား။ တဓ္မံ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်တို့၌။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာ၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆယ့်တပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ ထိနမိဒ္ဓ။ပ။တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒန ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇန အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝန တဒဓိမုတ္တတာတို့ကို။ (ဒဠ္ဗဗျာ-၌ ဝေ) ပဋိပက္ခဝိမမနပစ္စယူပသဟာရဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ဆောင်ပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အပါယာဒိဘယပစ္စဝေက္ခဏာဒယော၊ အပါယ်အစရှိသောဘေးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ သမုတ္တေဇနဝသေန၊ စိတ်ကိုထက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဒဠ္ဗဗျာ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၌။ ပဿာဒသိနေဟာဘာဝေန၊ ကြည်ညိုခြင်းတည်းဟူသော အဆီအစေးကင်းသဖြင့်။ ထုသခရဟဒယာ၊ ဖွဲ့ကြမ်းကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်းသော နှလုံးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ လူခပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ တဗ္ဗိရိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏။ ဂုဏပရိဒီပနာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြတတ်ကုန်သော။ သမ္ပဿာဒနိယသုတ္တာဒယော၊ သမ္ပဿာဒနိယသုတ်စသည်တို့သည်။ ပဿာဒနိယသုတ္တန္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာဒိနံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏။ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝိဇ္ဇနာဒိအာကာရေဟိ စေဝ၊ သဘာဝလက္ခဏာသာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိပုစ္ဆကတာဒိအာကာရေဟိ စ၊ ပရိပုစ္ဆကတာအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၎င်း။ ဧတေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိသု၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၌။ ဧတေ ယောနိသောမနသိကာရာဒိကေ စေဝ၊ ဤယောနိသောမနသိကာရအစရှိသော တရားတို့ကို၎င်း။ ဧတေ ဓမ္မတ္ထညဘာဒိကေ စ၊ ဤဓမ္မအတ္ထကို သိသည်၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို၎င်း ။

၁-အဋ္ဌကထာနည်း၌ သတ္တ ဓမ္မာစသည်ဖြင့်၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆကတာစသည်ဖြင့်၎င်း ရှိသောကြောင့် ဓမ္မတ္ထညဘာဒိကေ အရာ၌ သတ္တဓမ္မာဒိကေဟူ၍သော်၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆကတာဒိကေဟူ၍သော်၎င်း ဤသို့သာရှိသင့်၏။

၆၅။ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာဒီဟိတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပဂ္ဂ-
 ဟိဘဝီရိယတာဒီဟိ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်
 တို့ကြောင့်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ သံဝေဒနပမောဒနာဒိ၊ ထိတ်လန့်
 စေခြင်း ဝမ်းမြောက်စေခြင်းစသည်ကို။ သင်္ကဏှာတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓဘန္တိ၊ ကား။
 သမာဓိအာဒိနံ၊ တို့၏။ မန္တတာယ၊ နံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဥပသန္တိ၊
 မငြိမ်သက်သည်။ ဒုဥပသမယန္တိ၊ ကား။ ဝုဿမေဘံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ သမာ-
 ဓာတုံ၊ ကောင်းစွာထားခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ တည်ကြည်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကဏေယျံ၊
 မစွမ်းနိုင်အပ်သည်။

[၁၅၇] တံ အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။
 အဿ ယောဂိနော၊ အား။ ပဿဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ပဿဒ္ဓိအာဒယော၊ ပဿဒ္ဓိအစရှိကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊
 ၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ဘူးကုန်၏။
 စိတ္တတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ စိတ် ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့၏။ တံ ပဿဒ္ဓိ-
 ကာရံ၊ ထိုငြိမ်းသောအခြင်းအရာကို၎င်း။ တံ သမာဟိတာကာရံ၊ ထိုတည်
 ကြည်သောအခြင်းအရာကို၎င်း။ တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာကာရံ၊ ထိုလျစ်လျူရှု
 သောအခြင်းအရာကို၎င်း။ ဥပလက္ခေတွာ ဥပဓာရေတွာ၊ မှတ်၍။ တီသုပိ
 ပဒေသတိ၊ ကား။ အတ္ထိ၊ပ။ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတေသု၊
 လာကုန်သော။ တီသုပိ၊ ကုန်သော၊ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုပါကျ
 တို့ဖြင့်။ ပကာသိတေသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကောဠာသေသု၊
 တရားအစုတို့၌။ ယထာသမာဟိတာကာရံ၊ အကြင်အကြင်တည်ကြည်သော
 အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ တည်ကြည်မြဲတိုင်းသောအခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။
 ဂယမာနော၊ သော။ သမထော ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ သမထနိမိတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ သမထ။ပ။ ဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာနာရမ္မဏေ၊ အထူးထူး
 သောအာရုံ၌။ ပရိဗ္ဗမနေန၊ လှည့်လည်ပြေးသွားခြင်းကြောင့်။ တေဿ၊ ဤ
 တရားသဘောအား။ ဝိဝိဓံ၊ အသွားထူးအပြားပြားသော။ အဂ္ဂံ၊ အဖို့အစုအာရုံ
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံလွင့်
 ခြင်းကိုရ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သော။ ထိုဝိက္ခေပကို။ အနဝဠာန-
 ရသော စ၊ မတည်ဘဲခြင်း ကိစ္စရှိသည်ဟူ၍၎င်း။ ဘန္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနော စ၊
 တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်၌ရှေးရှုထင်သည်ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။
 ကေဂ္ဂတာဘာဝတော၊ ကေဂ္ဂတာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျဂ္ဂပဋိပက္ခော၊ ဗျဂ္ဂမည်
 သောဝိက္ခေပ၏ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗျဂ္ဂေါ၊ မည်၏။
 သမာဓိ၊ ကိုရ၏။ သော ဝေ၊ ထိုအဗျဂ္ဂသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 အဝိက္ခေပဋ္ဌေန။ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သရီရာဝတ္ထံ၊ ကိုယ်၏ဒဿိကအတန်ကို။ ဥ တွာ၊ ရှိ။ မတ္တသော၊ အတိုင်းအရှည်
အားဖြင့်။ ပရိဘုတ္တော၊ သုံးဆောင်အပ်သော။ ပဏိတာဟာရော၊ မြတ်သော
အာဟာရသည်။ ကာယလဟုတာဒိနံ၊ တာစသည်တို့ကို။ သမုဋ္ဌာပနေ၊ ဖြစ်စေ
သဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အတူ။
ဥတုသပ္ပာယ်စ၊ လျောက်ပတ်သော ဥတုသည်၎င်း။ ဣရိယာပတသပ္ပာယ်ဉ္စ၊
လျောက်ပတ်သော ဣရိယာပုသ်သည်၎င်း။ သေဝိတံ၊ မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်။
ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော။ ပယောဂေါစ၊
အားထုတ်မှုလုံ့လသည်လည်း။ (မတ္တသော၊ အားဖြင့်။) ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေ
အပ်သည်ရှိသော်။ (ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ ပဏိဘဘောဇနသောနကာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပယောဂသမ-
တာဒိနံ၊ ပယောဂ၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။
သဒရသကာယစိတ္တာ၊ ပူဇ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သော။
ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလာ၊ မည်၏။ (ဋ္ဌနှင့်အညီပင်) ဝုတ္တ-
ဝိပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓကာယာ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိဇဗ္ဗ၊
ကုန်၏။

နိရဿာဒဿာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဿာဒရဟိတဿ၊ ဘာဝနာ၏သဘော
ဖွယ်မှကင်းသော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိထိပဋိန္ဒာ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်
သွားသည်ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသသင်တိ၊
ထူးခြားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လျက်။ ပဝတ္တိမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝိတ္တဿ၊
၏။ အဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်ဖြစ်သော။ ဥပသမသုခံ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော
ချမ်းသာကို။ ဝါ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အာဇဟတိ၊
ဆောင်တတ်၏။ ဝေဒာဘဝတော၊ ထိုချမ်းသာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။
နိရဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေနာတိ၊
ကား။ သဒ္ဓါဝသေန စ၊ သဒ္ဓါ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ သံဝေဂဝသေန စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပဟံသနတာတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဟံသနကာ၊
ရွှင်လန်းစေသည်၏အဖြစ်တည်း။ သံဝေဇနပုဗ္ဗကပသာဒုပ္ပါဒနေ၊ ထိတ်လန့်
စေခြင်း ရှေ့သွားရှိသောကြည်လင်ခြင်းကိုဖြစ်စေသဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ဝိတ္တဿ၊ ကို။
တောသနာ၊ နှစ်သိမ့်ဆော်၍စေခြင်းတည်း။ သမ္မာပဝတ္တိဿာတိ၊ ကား။ လိနန္ဒစွ-
ဝိရဟေန စ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းကင်းသဖြင့်၎င်း။ သထေဝိထိပဋိပတ္တိယာ
စ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့် သွားခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမံ စ၊ အညီအညွတ်၎င်း။
သဝိသေသဉ္စ၊ အထူးနှင့်တကွ၎င်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်သဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။
ပဝတ္တဿ၊ သော။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ကို။ အဇ္ဈပေက္ခနတာတိ၊ ကား။ ပဂ္ဂဟ-
နိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိပ်ခြင်း ရွှင်လန်းစေခြင်းတို့၌။ အဗျာ-

ဝဋ္ဋတာ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏ-
တာတိ၊ ကား။ ပဌမာဒီနိ၊ ပဌမဈာန် စသည်တို့သည်။ ဈာနာနိ၊ ဈာန်
မည်ကုန်၏။ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့မှ။ သုဠဝိမုတ္တတာဒီနာ၊
ကောင်းစွာလွတ်သည်၏အဖြစ် စသည်ကြောင့်။ တေယေဝ၊ ထိုဈာန်တို့သည်
ပင်လျှင်။ ဝိမောက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဈာန်ဝိမောက္ခတို့ကို။
(အဝေက္ခဏာ-၌ စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ဧဝံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇနာ၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆောက်တည်
ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သံကိလေသော၊ ညစ်နွမ်း
ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြုတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။
ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဝေက္ခဏာ၊ သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်
ခြင်းတည်း။

[၁၅၉] သတ္တမဇ္ဈတ္တတာတိ၊ ကား။ ပိယဋ္ဌာနိယေသုပိ၊ ချစ်အပ်သောသူ၏
အရာ၌ တည်ကုန်သော်လည်း။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု၊ လူရှင်ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော။
သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော
အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော။ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းတည်း။ သင်္ခါရ-
မဇ္ဈတ္တဘာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တိကေသု၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီသု၊
စက္ခု စသည်တို့၌၎င်း။ ဗာဟိရေသု၊ အပြင်ပသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပတ္တ-
စိဝရာဒီသု၊ သပိတ် သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့၌၎င်း။ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ သော။
အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ တည်း။ သတ္တသင်္ခါရနံ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ကို။ မမာယနံ၊
မြတ်နိုးခြင်းသည်။ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနံ၊ မည်၏။ ဣမေဟာကာရေဟိတိ၊
ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဿဒ္ဓါကာရ-
သဗ္ဗက္ခဏာဒိအာကာရေဟိ စေဝ၊ ငြိမ်းသောအခြင်းအရာကိုမှတ်ခြင်း အစ
ရှိကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၎င်း။ သပ္ပိယာဟာရသေဝနာဒိအာကာရေဟိ
စ၊ လျောက်ပတ်သောအာဟာရကိုမှီဝဲခြင်း အစရှိသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်၎င်း။
ဧတေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဧတေ ပဿဒ္ဓိအာဒိဓမ္မေ၊ ဤပဿဒ္ဓိ အစရှိသောတရား
တို့ကို။

၆၆။ ပညာပယောဂမန္တတာယာတိ၊ ကား။ ပညာဗျာပါရဿ၊ ပညာ၏
ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၏။ အပ္ပဘာဝေန၊ နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာ
ပြဦးအံ့။ ဒါနသီလာနိ၊ တို့သည်။ အလောဘာဒေါသပ္ပဓာနာနိ၊ အလောဘ
အဒေါသပြဓာန်းကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
ဘာဝနာ၊ သည်။ အမောဟပ္ပဓာနာ၊ အမောဟပြဓာန်းသည်ရှိသော်။ ဝိသေ-
သတော၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာဝဟာ၊ အပ္ပနာကိုဆောင်တတ်၏။ တတ္ထ၊ ထို
ဘာဝနာ၌။ ယဒါ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

တဒါ၊ ခွံ။ ဘာဝနာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ (အဘိရုစိံ န ဇနေတိ-၌ ဇပံ) အနဘိသင်္ခတော၊ မပြုပြင်အပ်သော။ အာဟာဇော၊ သည်။ ပုရိသဿ၊ ဧ။ (အဘိရုစိံ၊ နှစ်သက်လိုလားခြင်းကို။ န ဇနေတိ ဝိယ၊ မဖြစ်စေသကဲ့သို့။) အဘိရုစိံ၊ ကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ နိရုဏာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယဒါစ၊ အကြင်အခါ၌ ကား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အဝိထိပဋိပတ္တိယာ၊ လမ်းမှန် ဖြင့်မသွားခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးကာလမှနောက်ကာလ၌။ ဝိသေသာ ဝဟာ၊ အထူးကိုဆောင်တတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒါ၊ ခွံ။ ဥပသမ သုဿ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသောချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ် သောချမ်းသာကို။ အလာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရုဏာဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပညာပယောဂ မန္တတာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ နန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇနေတိဇရာ ဗျာဓိမရဏာနိ၊ တို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုဂတိယဉ္စ၊ သုဂတိဘဝ၌၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိယဉ္စ၊ ခွံ၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒညမေဝ၊ ထိုဇာတိ စသည်မှတစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဉ္စဝိမ္မပ၊ ဟေတုကံ၊ ငါးပါးဒ ပြားရှိသော နောင်ဖွဲ့ခြင်းစသည်၊ ဆာလောင်မှတ်သိပ်ခြင်းစသည်၊ အချင်းချင်းနှိပ်စက်ခြင်း စသည်အကြောင်းရှိသော။ (စသည် ၃-ချက်ကို ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် အစဉ်အတိုင်းစပ်ယူ) အပါယသုက္ခံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ တယံဒံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆင်းရဲကို။ တေသံ၊ တေသံ သတ္တဝာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝနံသိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌မီသည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတေ စ ကာလေ၊ ခွံ၎င်း။ အနာ၊ တေ စ ကာလေ၊ ခွံ၎င်း။ ဝဇ္ဇမ္မလကဒုက္ခာနိ၊ တို့ကို။ ဝိသု၊ အလီ အခြား။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာဂ္ဂပဇီဝိနော၊ အာဟာရကိုမှီဝဲ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏။ တတ္ထစ၊ ထို သတ္တဝါတို့တွင်လည်း။ (ယေ၊ တို့သည်။) ဥဋ္ဌာနဖလ္လပဇီဝိနော၊ ထကြွလှုပ်၏ အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အညေဟိ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ သော။ ဇီဝိကာဒုက္ခံ၊ အသက်မွေးမှု နှင့်စပ်သောဆင်းရဲကို။ (သီမ္မနှင့်အညီပင်) အဋ္ဌမံ၊ သော။ သံဝေဂဝတ္ထု၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။

အသာတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ အလီနန္တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ကောသဇ္ဇပက္ခိယာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနဓိမတ္တတာယ၊ မလွန်ကဲသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အလီနံ၊ မတုန်ဆုတ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနဓိမတ္တတာယ၊ ကြောင့်။ အနုဒ္ဓတံ၊ မပျံ့လွင့်သည်။ ပညာ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ပညာပယောဂနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥပသမ-

သုခါဓိဂမေန စ၊ ဥပသမသုခကိုရခြင်းကြောင့်၎င်း။ အနိရဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်
မကင်းသည်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ခြုံ။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊
၏။) တတော ဇေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာရမ္မဏေ၊ ခြုံ။ သမပ္ပဝတ္တံ စ၊ အညီအမျှ
ဖြစ်သည်၎င်း။ သမထဝိသိပဋိပန္နဉ္စ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့်သွားသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊
၏။) တတ္ထ၊ ထိုအလီနစသည်တို့တွင်။ အလီနတာယ၊ မတုန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၌၎င်း။ အနုဒ္ဓတတာယ၊ မပျံ့လွင့်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟေ၊ နှိပ်ခြင်း၌၎င်း။ အနိရဿာဒတာယ၊ သာယာဖွယ်
မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမဟံသနေ၊ ရှင်လန်းစေခြင်း၌၎င်း။ ဗျာပါရံ၊
သို့။ နအာပဇ္ဇတံ၊ မရောက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အလီနာနုဒ္ဓတတာယ၊ မတုန့်ဆုတ်
မပျံ့လွင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ခြုံ။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်
သည်။ အနိရဿာဒတာယ၊ သာယာဖွယ်မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထ-
ဝိသိပဋိပန္နံ၊ သမထလမ်းမှန်ဖြင့်သွားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။
သမပ္ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အလီနံ၊ သည်။ အနုဒ္ဓတံ၊ သည်။ သမထဝိသိပဋိပတ္တိယာ၊
သမထလမ်းမှန်ဖြင့်သွားခြင်းကြောင့်။ အနိရဿာဒံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

နေက္ခမ္မပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ စျာနပဋိပတ္တိံ ၊ စျာနံအကျင့်ကို။ သမာဓိအဓိမုတ္တ-
တာတိ၊ ကား။ သမာဓိနိဗ္ဗတ္တနေ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ စျာနာဓိဂမေ၊
စျာနံကိုရခြင်း၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ မပြတ်မစဲ အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။
ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသမာဓိ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
သမာဓိံ ၊ ကို။ ဂရုံကဘ္ဘာ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ သို့သမာဓိ၌။ [၁၆၀] နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ-
ဘာဝေန၊ ညွတ်ကိုင်ရှိုးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိဂရုတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇေ၊ ဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တသ္မိံ ၊
ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ဣဒံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကို။ သမ္မာဒယတော၊ ပြည့်စုံစေသော
ယောဂီအား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
သမ္ပန္နော၊ ၏။ သာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟိတွာ ဟိတိ (ဧတ္ထ) ၊ ဤပါ၌။
ဟိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤ
အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ၊
စိတ်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ၏။ လီနုဒ္ဓတာဒိဝသေန၊ တုန့်ဆုတ်
ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ကို။ သလ္လက္ခယံ
ဥာဓာရေန္တော၊ မှတ်လျက်။ သမတံ ဝီရိယဿေဝ၊ ဟူသည်ကား။ ဝီရိယဿ၊ ၏။
သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမရသတံယေဝ၊ ညီမျှသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
ယောဇယေထ၊ ယှဉ်စေရာ၏။ ကထံ ပန ယောဇယေထ၊ သနည်း။ ဣတိ၊

မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဤသကမ္ပိတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ဇ။
တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ လယန္တိ၊ ကား။ လိနဘာဝံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။
သင်္ကော၊ ကြုံခြင်းတွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ ဣတံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ယန္တိ၊ ကား။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဆောက်သော။ သမဘာဝါယ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်
အလို့ငှါ၊ ပဂ္ဂဏေထေ၊ ချီးမြှောက်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတံ၊ ကား။
အပ္ပေါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အစွာရဒ္ဒံ၊ ပ။ ပဝတ္တယေတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ဇ။ သမဓမဝ၊ ညီမျှစွာသာလျှင်။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့။ ပဝတ္တယေ၊
ဖြစ်စေသနည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ရေဏုမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။
အာဟ၊ ဇ။ ယထာတိ၊ ကား။ ရေဏုအာဒိသု၊ ပန်းဝတ်မျှစသည်ဘို့၌။ မဇု-
ကရာဒိနံ၊ ပျားကောင်စသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဥပမာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌက-
ထာယံ၊ ၌။ သမ္ပဝဏ္ဏတာယထာ၊ ကောင်းစွာချီးမွမ်းအပ် ပြဆိုအပ်သကဲ့သို့။
ဝေ၊ တူ။ လိနဒ္ဒတဘာဝေ၊ အဖြစ်တို့မှ။ မေဝယံတွာ၊ လွတ်စေ၍။ ဝီရိယ-
သမဘာယောဇနေန၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသဖြင့်။ နိမိတ္တာ-
ဘိမုခံ ပဋိဘာ၊ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ရှေးရှု။ မာနသံ ဘာဝနာဇိတ္တံ၊
ကို။ ပဋိပါဒယေ သမ္ပာဒေယျ၊ ပြည့်စုံစေရာ၏။ ဣတံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန ဝဏ္ဏနာ

၆၈။ တတြာတိ၊ ကား။ ရေဏုမ္ပိတိအာဒိန၊ သည်ဖြင့်။ တသ္မိံ ဝုတ္တဂါထာ-
ဒ္ဒယေ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဂါထာနှစ်ခုအပေါင်း၌။ အတ္ထဒိပနာ ဥပမူပမေယျတ္ထ-
ဝိဘာဝနာ၊ ဥပမာ ဥပမေယျအနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းတည်း။ အဆေကောတိ၊
ကား။ အကုသလော၊ မကျမ်းကျင် မလိမ္မာသော။ ပက္ခန္ဓောတိ၊ ကား။ ဓာဝိတုံ၊
ပြေးသွားခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဒေါ၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ဝိကသနက္ခဏေယေဝ၊
ပွင့်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ ကုသုမပရာဂံ၊ ပန်းဝတ်မျှသည်။ သရသံ၊ အရသာရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဇ။ ပစ္စာ၊ ၌။ ဝါတာဒိဟိ၊ လေစသည်တို့ကြောင့်။ ပရိပတတိ၊
လျော့ကျ၏။ ဝါ၊ ကြွေကျ၏။ ဝိရသံဝါ၊ အရသာကင်းသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊
ဇ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဝတ္တနေ၊ ပြန်နစ်လတ်သော်။ ရေဏု၊ ပန်းဝတ်မျှသည်။
ခိယတိ၊ ကုန်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ခိဏေ ရေဏုမှ သမ္ပာပုဏ္ဏာတိတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ဇ။ ပုပ္ဖရာသိန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခသာခါသု၊ သစ်ပင်၏အကိုင်းတို့၌။ နိဿိတံ၊
မှီခိုသော။ (သိဟိန္ဒုမ္ပ၌ နိစိတံ-ဟူရှိ၏၊ စုဝေးလျက်တည်ရှိသော-ဟု အနက်ပေး)
ပုပ္ဖသဉ္ဇယံ၊ ပန်းအစုသို့။

သလ္လကတ္တအန္တေဝါသိကေသုတိ၊ ကား။ သလ္လကတ္တအာစရိယသ၊ ခွဲစိတ်
ကုသသောဆရာ၏။ အန္တေဝါသိကေသု၊ တပည့်တို့တွင်။ ဥဒကထာလဂတေတိ၊
ကား။ ဥဒကထာလိယံ၊ ရေခွက်၌။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သော။ သတ္တကမ္ပန္တိ၊

ကား။ သိဆုဝေခနာဒိသတ္တကမ္ပံ၊ အကြောကိုဖောက်ခြင်းအစရှိသော ဓားအမှု
ကို။ ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကြာဖက်ကို။ ဖုသိဘုမ္ပိ၊ ထိခြင်းငှါလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
၏။ သမေဓာတိ၊ ကား။ ပုရိမကာ ဝိယ၊ ရှေးတပည့်နှင့်ယောက်တိုက်သို့။ ဂရုံစ၊
လေးသည် ယည်းဖြစ်သော။ မန္တု၊ နံ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဂံ၊ အားစိုက်
မှုကို။ အကတွာ၊ ရှိ။ သမပ္ပမာဏေန၊ ညီမျှသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
ပယောဂေန၊ အားစိုက်မှုဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပလပတ္တေ၊ ကြာဖက်၌။
ပရိယောဒါတသိပ္ပေါတိ၊ ကား။ သုဝိသုဒ္ဓသိပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော
အတတ်ရှိသည်။ နိပ္ပန္နသိပ္ပေါ၊ ပြီးစီးသောအတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

[၁၆၁] မက္ကဋ္ဌသုတ္တန္တိ၊ ကား။ လူတသုတ္တံ၊ ပင့်ကူမျှင်ကို။ နိယာမကော၊
ကဟူသည်။ နာဝါသာရထိ၊ လှေကိုသွားစေသောသူတည်း။ လင်္ကာရန္တိ၊ ကား။
ကိလဉ္ဇာဒိမယံ၊ ဖျာစသည်တို့ဖြင့်ပြီးသော။ နာဝါကဋ္ဌသာရကံ၊ လှေ၏ ရွက်သင်
ဖြူးကို။ တေလေန၊ ပ။ ပူရေတိတိ၊ ကား။ သရာဝါဒိဂတေန၊ ခွက်ငယ်စသည်၌
တည်းသော။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ အဆဉ္ဇေန္တော၊ မစွန့်မူ၍၊ ဝါ၊ မဖိတ်မစင်စေ
မူ၍။ သုခုမစ္ဆိဒ္ဓိကံ၊ သေးငယ်သောအပေါက်ရှိသော။ တေလနာဋ္ဌိံ၊ ဆီကျည်
တောက်ကို၊ ဝါ၊ ဆီပုလင်းကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ဝေမေဝါတိ၊ ကား။
အာဒိတော၊ အစ၌။ တေ ဝုတ္တံ၊ ပ။ ပူရကာ၊ ထိုဆီအပ်ခဲ့ပြီးသော ပျားကောင်၊
ခွဲဝိတ်ကုသသောဆရာ၏တပည့်၊ ပင့်ကူမျှင်ကိုငင်သောသူ၊ ပဲ့သူကြီး၊ ဆီဖြင့် ပြည့်စေ
သောသူတို့သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ပယောဂံ၊ အားစိုက်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ
ယသ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သိသံ၊ စွာ။
အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿာမိ၊ ရောက်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဠံ၊ ပြင်းစွာ။ ဝီရိယံ၊
ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ တေ ဝုတ္တံ-
မရုကရာဒယော ဝိယ၊ ထိုဆီအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော ပျားကောင်သည်တို့ကဲ့သို့။
ဝီရိယံ၊ ကို။ န ကဆေတိ၊ မပြု။ ဣမေ ဒွေပိ၊ ဤနှစ်ပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း။
ဝီရိယသမတာဘာဝေန၊ ဝီရိယ၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပနံ၊
သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။
အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ (တေ) ဝုတ္တံမရုကရာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သမပ္ပ-
ယောဂေါ၊ ညီမျှသောအားစိုက်ခြင်းရှိ၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဝီရိယ-
သမတာယောဂတော၊ ဝီရိယ၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။
အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊
ဥပမာနှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကော ဘိက္ခုတိအာဒိ၊
ကို။ ဝတ္တံ၊ ၏။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိရိယသမတာယောဇန-
 ဝသေန၊ ဝိရိယညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိထိပဋိ-
 ပန္နံ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော။ ဘာဝနာမာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ပဋိဘာဂ-
 နိမိတ္တယေဝ၊ ဌာသလျှင်။ ဌပနဝသေန၊ ထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ ရှေးရှု။ ပဋိပါဒယတော၊ ဖြစ်စေသော။
 အဿ ယောဂိနော၊ အား။ ဣဇ္ဈိယတိတိ၊ ကား။ သမိဇ္ဈိယဘိ၊ ပြည့်လတ်။
 ဥပ္ပဋိယတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနုယောဂဝသေနာတိ၊
 ကား။ ဘာဝနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သေသာနိတိ၊ ကား။ သေသာနိ၊ ကုန်
 သော။ တိဏိဝါ၊ သုံးကြိမ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
 ပကတိစိတ္တေဟိတိ၊ ကား။ ပါကတိကေဟိ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။
 ကာမာဝစရစိတ္တေဟိ၊ ကာမာဝစရစိတ်တို့ထက်။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ
 ခွန်အားဖြင့်။ ပဇ္ဈတရသဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သာ၍ထက်သောသဘောသို့ရောက်
 ခြင်းကြောင့်။ ဗလဝ။ ပ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိ၊ သာ၍အားရှိသော ဝိတက်ဝိစာရ
 ပီတိသုခ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ရှိကုန်၏။ ပရိကမ္မတ္တာတိ၊ ကား။ ပဋိသင်္ခါရကတ္တာ၊
 ကြိုတင်၍ပြုပြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ အာသန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာ-
 ရတာ၊ ဥပစာ၏အဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ ငြားအံ။ ဂေါတြဘုနော ဝေ၊
 အားသာလျှင်။ ဥပစာရသမညာ၊ ဥပစာရဟူသော အမည်သည်။ သိယာ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမိပစာရိတ္တာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနုစွာ-
 သန္ဓောပိ၊ အလွန်မနီးသော်လည်း။ နာတိဒူရပဝတ္တိ၊ အလွန်မဝေးသောအရပ်၌
 ဖြစ်ခြင်းရှိသောတရားသည်။ သမိပစာရိ နာမ၊ အနီး၌ဖြစ်သည် မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်ရောက်၍။ စရန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ပရိကမ္မာနန္တိ၊ ကား။
 နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယံ၊ အထူးထူးသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသောဝိထိ၌၊ ဝါ၊ ကဲ့ပြားသော
 အာဝဇ္ဇန်းရှိသောဝိထိ၌။ ပရိကမ္မာနံ၊ ပရိကံတို့အား။ တ္ထောတိ၊ ကား။
 ဧတေသု ပရိကမ္မ။ ပစာရာနုလောမသညိတေသု၊ ဤပရိကမ်၊ ဥပစာ၊ အနုလုံအမည်
 ရှိသောဇောတို့တွင်။ သဗ္ဗန္တိမန္တိ၊ ကား။ တတိယံ ဝါ၊ သုံးကြိမ်မြောက်ဇောသည်
 ၎င်း။ စတုတ္ထံဝါ၊ သည်၎င်း။ ပရိတ္တဂေါတ္တာဘိဘဝနတောတိ၊ ကား။ ပရိတ္တဿ
 ဂေါတ္တဿ၊ ပရိတ္တမည်သောအနွယ်ကို၊ ဝါ၊ ကာမအနွယ်ကို။ အဘိဘဝနတော၊
 လွှမ်းမိုးကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂံ၊ အမည် အသိဉာဏ်ကို။
 တာယဘိ၊ စောင့်ရှောက်ဘတ်၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ပရိတ္တန္တိ၊
 ဟူ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ အဘိဓာနံ စ၊ အမည်ကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓိံ စ၊ အသိဉာဏ်
 ကို၎င်း။ ကေသိကဝိသယတာယ၊ ကေနမုချဖြစ်ရာအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရက္ခတိ၊

၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏဘူတေန၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ န ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဘိဓာနံ၊ အမည်သည်။ အဘိဓေယျဘူတေန၊ ဟောအပ်သော အဘိဓေယျဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော(အတ္ထော)၊ ထိုကာမဟူသော အနက်သည်။ တ-နိ၊ ထိုအမည် အသိဉာဏ်တို့ကို။ တာယတိ ရက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကာမအနွယ်ကို။ (ဒဠဗ္ဗံ-ဥစ္စပံ) မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဝိဓရံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာတို့နှင့်မူကဲ့သော။ ကမတဏှာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတံ၊ ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမဝစရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာဝေဏ်ကရူပံ၊ သီးသန့်သဘောဟူ၍၊ ဝါ၊ သီးသန့်သဘောရှိသောတရားဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟဂ္ဂဘဂေါတ္ထပိ၊ မဟဂ္ဂုတ်အနွယ်၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဘာဝနာတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနတော၊ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။

[၁၆၂] အဝိသသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောဇောတို့အား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမနယော၊ နည်းသည်။ ဂဟိဘဂ္ဂဟဏံ၊ ယူပြီးကိုထပ်၍ယူကြောင်းဖြစ်သောနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္မမေဝ၊ အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ပရိကံသည်သာလျှင်။ ပရိကမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ပဌမံဝါ ဥပစာရန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သောဇောသည်။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဇောသည်။ ဂေါတြဘု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော ဇောသည်မူလည်း။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဉ္စမံ ဝါတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) သွာယံ အနိယမေ၊ ထိုအနိယမအနက်သည်။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ တဉ္စ ခေါ ခိပ္ပါဘိညဒန္တာဘိညဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ခိပ္ပါဘိညဿ၊ ခိပ္ပါဘိညပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဇောသည်။ အပ္ပေတိ၊ ဖြင့်ဖြစ်၏။ ဒန္တာဘိညဿ၊ အား။ ပဉ္စမံ၊ သည်။ (အပ္ပေတိ၊ ၏။) ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထံ ဝါ၊ လေးကြိမ်မြောက်ဇောသည် သော်၎င်း။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ အပ္ပေတိ၊ သနည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ န (အပ္ပေတိ)၊ အားဖြင့်မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော ပရံ ဇဝနံ ပဘတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတော ပဉ္စမတော၊ ထိုပဉ္စမဇောမှ။

ပရံ၊ ဌံ။ ဆဌံ စ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တမဉ္စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ပရိက္ခိဏဇဝတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသောအဟုန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတန္တံ ဝိယ၊ ကျသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။

အလဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်သောအာသေဝနမရှိသော။ ပဌမဇဝနံ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလက္ခာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ နုဥပ္ပါဒေတိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်။ လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်ပြီးသော အာသေဝနရှိသော။ ဒုတိယံ ဝါ၊ ဒုတိယဇောသည် သော်၎င်း။ တတိယံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လဒ္ဓါသေဝနတာယ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်း။ သတ္တမဉ္စ၊ သည်လည်း။ အပေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ထေရဿ၊ အဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တမထေရ်၏။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ထေရဿ၊ ဂေါဒတ္တမထေရ်၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒေဟိ၊ သုတ်၊ သုတ္တာနုလောမ၊ အာစရိယဝါဒတို့သည်။ အနုပတ္တမ္ပိတတ္တာ၊ မထောက်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနောမတိမတ္တန္တိ၊ မျှဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ မောတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်သည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာသေဝနပစ္စယလာဘဿ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အဖြစ်၌။ အနေကန္တိကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အလဒ္ဓါသေဝနာပိ၊ ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းမရှိငြားသော်လည်း။ ပဌမစေတနာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လဒ္ဓါသေဝနာ၊ ရှိသော။ ဒုတိယစေတနာ၊ သည်၎င်း။ ယာဝ ဆဋ္ဌစေတနာ၊ ဆဋ္ဌဇော တိုင်အောင်သော စေတနာသည်၎င်း။ အပရာပရိယဝေဒနီယာ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စတုတ္ထပဉ္စမသုယေဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဝုတ္တဿေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ယုတ္တိဒဿ နုဒုခေန၊ အသင့်ယုတ္တိကိုပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဂမနတ္ထံ၊ နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံးအုပ်သောစကား၌။ ဆဋ္ဌသတ္တမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ပရိက္ခိဏဇဝတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသောအဟုန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတိတံ နာမ၊ ကျသည် မည်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ သတ္တမဇဝနစေတနာ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပပဏ္ဍဝေဒနီယာ စ၊ မည်သည်၎င်း။ အာနန္တရိယာ စ၊ မည်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။

အသံ ဝိသေသော၊ ဤအထူးသည်။ အာသေဝနပစ္စယလာဘေန၊ အာသေဝန ပစ္စည်းကိုရသဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိယာ၊ ခုန်အားသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ခုန်အား နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ န (ဟောတိ၊) ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ကိဉ္ဇရ၊ သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ကိရိယာဝတ္ထာဝိသေသတော၊ ကိရိယာအခိုက်အတန့် အထူးကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကိရိယာဝတ္ထာ၊ ကိရိယာ အခိုက် အတန့်သည်။ အာရမ္မမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်လည်း။ ပရိယောသာနာဝတ္ထာယ၊ အဆုံးဖြစ်သော အခိုက်အတန့်၏။ သန္နိဋ္ဌာပက- စေတနာဘာဝေန၊ ကိစ္စကိုပြီးဆုံးစေသော စေတနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇ- ဝေဒနီယာဒိတာ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ စသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဗလဝ- ဘာဝေန၊ ကြောင့်။ န (ဟောတိ၊) ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဒ္ဓံ၊ ဧ။ ပဋိသန္နိယာ၊ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေ၏။ အနန္တရပစ္စယဘာဝိနော၊ အနန္တရပစ္စည်း ဖြစ်လေ့ရှိသော။ ဝိပါကသန္တာနဿ၊ ပစ္စပွန်ဝိပါက်အစဉ်၏။ အနန္တရပစ္စယ- ဘာဝေန၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အဘိသင်္ခတတ္တာ၊ ပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနံ၊ ဆဋ္ဌဇော သတ္တမဇောတို့၏။ ပပါတာဘိမုခတာယ၊ ကမ်းပါးပြတ်သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဘဝင်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိက္ခိဏဇဝတာ၊ အဖြစ်သည်။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ယထာ ဟိ ပုရိသောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[၁၆၃] သာ စ ပန အပ္ပနာ၊ ထိုအပ္ပနာသည်လည်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကာလအပိုင်းအခြားသည်။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားကို။ (ဝုတ္တော-၌စပ်) ဧတ္ထ၊ ရာ၌။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောဌာန၌။ အပရိမာဏစိတ္တက္ခဏတာယ၊ အတိုင်းအရှည်ကင်းလော စိတ္တက္ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကတ္တစိ၊ ၌။ အတိဣတ္တရခဏတာယ၊ အလွန်တိုတောင်းသော ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ဟိ-သစုံ၊ ဧ။ ဧတ္ထ၊ ဤခုနစ်ဌာနတို့၌။ သမ္ပုဏ္ဏဇဝနဝိထိ၊ ပြည့်စုံသော ဇောဝိထိရှိသော။ အဒ္ဓါ၊ အခွန်ကာလကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တေနော၊ လျှင်။ ဧတ္ထ မဂ္ဂါနန္တရဖလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ သေသဌာနေသုတိ၊ ကား။ ပဌမပ္ပနာ၊ ရှေးဦးစွာသော အပ္ပနာ၎င်း။ လောကိယာဘိညာ၊ ၎င်း။ မဂ္ဂက္ခဏော၊ ၎င်း။ နိရောဓာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလက္ခဏော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသု စတုသု ဌာနေသု၊ တို့၌။

တ္ထောဝတတိ၊ ကား။ တွေကေန၊ ဤမျှသော။ ဘာဝနာက္ကမေန၊ ဘာဝနာ-
အစဉ်ဖြင့်။ သေ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်
၍၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဟရတာ၊
နေသော။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင်
အာရုံရှိသော။ တဒေဝ ပဌမံ ဈာနံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကိုပင်လျှင်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်
ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပေါ်အပ်၏။

၇၀။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ* ဈာနပါဌေ၊ ထိုဈာန်ပါဌ၌။ ဝိဝိစ္စိတူတိ၊
ကား။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဟုတူ၊ ဖြစ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနာ ဟုတူ
အပက္ကမိတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဇ္ဇဟနဝသေန၊ ပယ်စွန့်သည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ အပသက္ကိတူ၊ ဖဲ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိဝိစ္စေဝ
ကာမေဟိတိ တွေ၊ ဤပါဌ၌။ ဝိဝိစ္စတိ ဣမိနာ၊ ဝိဝိစ္စဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဝေ-
စနံ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းဟူသော။ ဈာနက္ခန္ဓော၊ ဈာန်ခန္ဓာ။ ကာမာနံ၊ ကိလေသာ
ကာမတို့၏။ အဘာဝမတ္တံ၊ မရှိခြင်းမျှကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဝိစ္စေဝါတိ၊ ဟူသော။
ဣမိနာ ပန၊ ဤအဝဇာရဏနှင့်တကွဖြစ်သောပါဌဖြင့်ကား။ ကေသတော၊
စင်စစ်အားဖြင့်။ ကာမာနံ၊ ကိလေသာကာမတို့၏။ (ဝိဝေဇတဗ္ဗတာ-တွင် တာ-၌
စပ်) ဝိဝေဇတဗ္ဗတာဒီပနေန၊ ကင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ ဈာနဿ၊
ဈာန်၏။ တပ္ပဋ္ဌိပက္ခတာ စ၊ ထိုကိလေသာကာမတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကို
၎င်း။ (ဒဿိတာ-၌စပ်) ကာမဝိဝေကဿ၊ ကာမမှကင်းဆိတ်ခြင်း၏။ ဈာနာဓိ-
ဂမ္မပါယတာ စ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏အကြောင်းအဖြစ်ကို၎င်း။ ဒဿိတာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိ*၊
ကို။ ဝက္ခာ၊ ဆိုပြီး၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋ္ဌတရံ၊ အထူး
သဖြင့်ယင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အန္တုပ။
ဝိယာတိ တေန၊ ဟူသောဤစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌စပ်) ပဒိပေါဘာသာဘာ-
ဝေန၊ ဆီမီးရောင်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ရတ္တိယံ၊ ညဉ့်၌။ အန္တုကာရာဘိဘဝေါ၊
အမှိုက်မှောင်၏လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဈာနာ-
ဘာဝေန၊ ဈာန်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ သတ္တသန္တတိယံ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။
ကာမာဘိဘဝေါ၊ ကိလေသာကာမ၏လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊
သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

တေန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ၊ ရှေ့ပုဒ်၌သာလျှင်။ အဝဇာရဏဝစနံ၊ အဝဇာ-
ရဏအနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါကိုဆိုခြင်းကို။ (ဒဗ္ဗဗ္ဗ-၌စပ်)။ ကာမေဟိ ဝေ၊ ကိလေ-
သာကာမတို့မှသာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဇာရဏဿ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်း၏။
အဘဘတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆိုသည့်
အတိုင်း။ န ခေါ် ပန ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ တေန၊ ဤဈာန်ဖြင့်။

ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤစွာနိဗ္ဗာန်။ နိဿရန္တိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ထွက်သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့
ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။
ကေ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ထွက်သွားကုန်သနည်း။ ကာမာ၊
ကိလေသာကာမတို့သည်။ (နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ ကုန်၏။) တေသံ ကာမာနံ၊ ထိုကိလေသာ
ကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားရာထွက်သွားကြောင်းဖြစ်သော။ ပဟာနံ၊
ပယ်တတ်သောစွာနိဗ္ဗာန်သည်။ တန္တိဿရဏံ၊ မည်၏။ တတော-တန္တိဿရဏတော၊
ထိုကိလေသာကာမတို့မှ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ပယ်ခွါခြင်းသည်။ သမာနေ၊ တူလျက်။ ဧတံ၊ ဤပဌမစွာနိဗ္ဗာန်သည်။
ကာမာနမေဝ၊ ကိလေသာကာမတို့၏သာလျှင်။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ကထံ၊
အဘယ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဗျာပါဒါဒီနံ၊ ဗျာပါဒစသည်တို့၏။
(နိဿရဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်) န ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊
ကို။ ယုတ္တိတော စ၊ အသင့်အားဖြင့်၎င်း။ အာဂမတော စ၊ အာဂုံပါဠိအားဖြင့်
၎င်း။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ကာမဓာတုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ဤ။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ သကလဿပိ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်သော။ ကာမဘဝဿ၊ ကို။ သမတိက္ကမပဋိပဒါဘာဝတော၊ ကျော်လွန်
ကြောင်းအကျင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော
ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဣမဿ စွာနိဗ္ဗာန်ဿ၊ ၏။ ကာမပရိညာဘာဝံ၊ ညာ၏အဖြစ်ကို။
အာဟ၊ ၏။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတောတိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိဘာဂဿ၊ ဆိုအပ်လတ်
သောအပြားရှိသော။ ကိလေသကာမဿ၊ ၏။ ပစ္စတ္ထိကဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်
ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာမရာဂပဋိပက္ခတော ဟူသောပါဠိဖြင့်။
မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ (ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်
ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။) ကရုဏာ၊ သည်။ ဝိဟိံသာယ၊
ညှဉ်းဆဲခြင်းဝိဟိံသာတရား၏။ (ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊
ကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ စွာနိဗ္ဗာန်၊ သည်။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘူတံ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ အတ္တနေ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောစွာနိဗ္ဗာန်၏။
ပဝတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝိပါကပဝတ္တိယာ စ၊ အကျိုးဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်း
ဖြင့်၎င်း။ ကာမရာဂတော စ၊ မှ၎င်း။ [၁၆၇] ကာမဓာတုတော စ၊ မှ၎င်း။
ဝိနိဝတ္တသဘာဝတ္တာ၊ ဆုတ်နုတ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊
ထွက်မြောက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ စွာနိဗ္ဗာန်၊ ဤပဌမစွာနိဗ္ဗာန်
သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ကာမာနမေဝ၊ ကိလေသာကာမတို့၏သာ
လျှင်။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားကြောင်းပေတည်း။ သွာယမတ္ထော-သော အယံ
အတ္ထော၊ ထိုအနက်သည်။ ပါဌဂတော ဧဝ၊ ပါဌ၌လာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒီပေတုံ၊
ငှါ။ ပုရိမပဒေယေဝ၊ ရှေးပုဒ်၌သာလျှင်။ အဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော

ဝေသဒ္ဓါကို။ ကာမဉ္စ ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ကား ယူအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥတ္တရပဒေပိ၊ နောက်ပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ အနက်၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဝဓာရဏ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥတ္တရ-
ပဇ္ဇေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတောတိ၊ ကား။ ကာမတ္ထန္တတော၊ မှ။ သေ နိယမော၊ ဤနိယမကို။ သာဓာရဏဝစနေနာတိ၊ ကား။ အဝိသေသဝစနေန၊
မထူးခြားသောစကားဖြင့်။ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုဇ္ဈေဒပ္ပဋိပဿဋ္ဌိနိဿရဏဝိဝေကာ၊
ကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တဒင်္ဂဝိဝေကာဒယော၊ တဒင်္ဂဝိဝေကစသည်တို့သည်
၎င်း။ စိတ္တကာယဥပဓိဝိဝေကာ၊ ကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စိတ္တဝိဝေကာဒယော၊
စသည်တို့သည်၎င်း။ သမုဇ္ဈေဒဝိဝေကာဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်
သင့်ခြင်းကြောင့်။ တယော ဝေ၊ သုံးပါးသောဝိဝေကတို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓ
ဈာနကထာယံ၊ ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

နိဒ္ဒေသေတိ၊ ကား။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာနိဒ္ဒေသ
၌။ ကာမာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုကာမာ စ၊ တို့၎င်း။ ဟိလေသကာမာ စ၊ တို့၎င်း။
(ဣတိ၊ သို့။) ဥဒ္ဓါနတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ အကျဉ်းပြုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝတ္ထုကာမာ၊ တို့သည်။
ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ မနာပိယာ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊
အဆင်းရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ ပ။ မနာပိယာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အတွေ့အထိ
အာရုံတို့သည်၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝတ္ထုကာမာ၊ တို့ကို။
နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျယ်အားဖြင့်ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ တေပန၊ ထိုဝတ္ထုကာမတို့သည်ကား။
ကာမိယန္တိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေသေ ဝေ၊ မဟာနိဒ္ဒေသ၌သာလျှင်။
ဝိဘင်္ဂေတိ၊ ကား။ ဈာနဝိဘင်္ဂေ၊ ဈာနဝိဘင်း၌။ ပတ္ထနာကာရေန၊ တောင့်တ
သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။
လောဘော၊ သည်။ ဆန္ဒနဋ္ဌေန၊ လိုချင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။
ဆန္ဒော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုဆန္ဒထက်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသောလောဘ
သည်။ ရဉ္စနဋ္ဌေန၊ တပ်စွန်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။
တတောပိ၊ ထိုရာဂထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ သာ၍အားကြီးသော။ ဗဟလ-
ရာဂေါ၊ ထူထဲသောရာဂသည်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ဤလောဘဖြင့်။
နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနာနိ၊ အပေါင်းနိမိတ် အစိတ်အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို။ သက်ပေတိ၊ ကြံစည်
တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံစည်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သက်ပေ၊
မည်၏။ တထာပဝတ္ထော၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။
လောဘော၊ တည်း။ ဝါ၊ လောဘကိုရ၏။ တတော၊ ထိုသက်ပေထက်။ ဗလဝါ၊

အားကြီးသောလောဘသည်။ ရဉ္စနဋ္ဌေန၊ တပ်စွန်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။ သင်္ကပ္ပနဝသေနော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထော၊ သော။ တတောပိ၊ ထိုရာဂထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ သာ၍အားကြီးသောလောဘသည်။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သွာယံ-သော အယံ ပဘေဒေါ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားကို။ (ဝေဒိတဗျော-၌ စပ်) ဧကဿေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောဘဿ၊ ၏။ ပဝတ္ထိအာကာရဝသေန စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အဝတ္ထာဘေဒဝသေန စ၊ အခိုက်အတန့်အကဲ့အပြား၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဝစ္ဆော၊ နွားငယ်။ ဒမ္မော၊ ဆုံးမလောက်သောနွားပေါက်။ ဗလီဗဒ္ဓေါ၊ ဝန်ဆောင်နွားလား။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရအမည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဣမေ ကိလေသကာမာ၊ ဤကိလေသကာမတို့ကို။ (ဣမေ ဝုစ္စန္တိ-၌ ဣမေ-ဟူသောပုဒ်ကို ဖွင့်ပြသည်)။ ။ ကာမေန္တိ၊ အလိုရှိတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေဟိ၊ ဤကိလေသကာမတို့ဖြင့်။ ကာမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ကာမာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဝေဠိ သတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ကဟေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝတ္ထုကာမေဟိပိတိ၊ ဟူရာ၌။ (ပိသဒ္ဓေါ-၌ စပ်) ဝတ္ထုကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယုဇ္ဇမာနတ္ထန္တရသမုစ္စယတ္ထော၊ သင့်သောအနက်ဘဝါးကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ကိလေသကာမသမုစ္စယတ္ထော၊ ကိလေသကာမကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကဿ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤဝတ္ထုကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်ဟူသောအနက်၌။ ကိလေသကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကဿ၊ ဆိတ်ခြင်းကို။ ဒုတိယပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုကာမဝိဝေကေန၊ ဝတ္ထုကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ ပုတ္တဒါရာဒိပရိဂ္ဂဟဝိဝေကဒိပနတော၊ သားမယား စသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမှကင်းခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ကာယဝိဝေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမေနာတိ၊ ကား။ ကာယဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိဝိစ္စေဝ။ပ။ ဓမ္မေဟိတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ ပဒဒ္ဓယေ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းမှ။ နိဒ္ဒါရိတေ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ ဝိဝေကဒ္ဓယေ၊ ဝိဝေကနှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဒ၊ ကုသလသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတာ-၌ စပ်) [၁၆၅] ကိလေသကာမာ ဝါ၊ ကိလေသကာမတို့ကိုသော်၎င်း။ သဗ္ဗာကုသလာပိ ဝါ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့ကိုသော်၎င်း။ ယဒိပိ ဂဟိတာ၊ အကယ်၍ကား ယူအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗထာ၊

ဖြင့်။ ကိလေသကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဒုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒုတိယေနာတိ၊ ဟူရာ၌။ စိတ္တဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။
 အတ္တော၊ တည်း။ ဧတေသန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာန၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်
 ကုန်ပြီးသော။ ဒွိန္န၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့တွင်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊
 ဤဧတေသံဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊
 သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ တဏှာဒိသံကိလေသာနံ၊ တဏှာအစရှိ
 သောသံကိလေသတို့၏။ ဝတ္ထုနော၊ အာရုံဝတ္ထုကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။
 သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ မည်၏။ လောလဘာဝေါ နာမ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီ
 သည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ရှုပါဒိသ၊ ထိုထိုရှုပါရုံစသည်တို့၌။
 တဏှုပ္ပါဒေါ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တဿ၊ ထိုလျှပ်ပေါ်လော်လီသည်၏
 အဖြစ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဝတ္ထုကာမာ ဝေ၊ တို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဗလဘာဝေါ၊ ဗလအဖြစ်ဟူသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ဒုစိန္တိတစိန္တိတဒိ၊ မကောင်းသောအကြံကို ကြံစည်သောသူ၏အဖြစ်စသည်
 တည်း။ တဿ၊ ထိုဗလအဖြစ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကား။ အယောနိသော-
 မနသိကာရော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊
 တို့တည်း။ ကာမဂုဏာဓိဂမဟေတုပိ၊ ကာမဂုဏ်ကိုရခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ ပါဏာတိပါတာဒိအသုဒ္ဓပယောဂေါ၊ ပါဏာတိပါတအငြိသော
 မစင်ကြယ်သော ပြုမှုပယောဂသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဗ္ဗိဝေ-
 ကေန၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့မှကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ပယောဂ၏စင်ကြယ်
 ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ပြအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာသံကိလေသသော-
 ဓနေန စ၊ တဏှာဟူသော သံကိလေသကိုသုတ်သင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇာပ-
 နိဿယသံဝစုနေန စ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင်မှီရာရှိသောကုသိုလ်ကို ပွားစေခြင်း
 ဖြင့်၎င်း။ အဇ္ဈာသယဝိသောဓနံ၊ အလိုအဇ္ဈာသယကို စင်ကြယ်စေခြင်း ပွားစေ
 ခြင်းသည်။ အာသယပေါသနံ၊ မည်၏။ ကာမေသုတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။
 နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။

အနေကဘေဒေါတိ၊ ကား။ ကာမာသဝကာမရာဂသံယောဇနာဒိဝသေန စ၊
 စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ရူပတဏှာဒိဝသေန စ၊ ရူပတဏှာစသည်တို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အနေကပ္ပဘေဒေါ၊ များသောအပြားရှိ၏။ ကာမတ္ထန္ဓော-
 ယေဝါတိ၊ ကား။ ကာမသဘာဝေါယေဝ၊ ကာမသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်

၁-အနုဒ္ဓိကာ၌ ဝိဝဇ္ဇာသယသံဝစုနံ-ဟု ရှိ၏။ ထိုနှင့်အညီ ဤ၌လည်း ဝိဝဇ္ဇာသယ-
 သံဝစုနေန စ-ဟု ရှိသင့်၏။ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၌ အလိုကိုပွားစေခြင်းဖြင့်၎င်း-ဟု ပေး။

သော။ ဆန္ဒော၊ တည်း။ ကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဒော၊ ကတ္တုကမ္ပတာလက္ခဏာရှိ
သောဆန္ဒသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကုသလစ္ဆန္ဒောပိ၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒသည်လည်း။ န၊
မဟုတ်။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အခိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဈာနပဋိပက္ခတောတိ၊ ကား။
ဈာနဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဟေတု၊
ထိုဆန့်ကျင်ဖက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်ဟူ
သောနိမိတ်ကြောင့်။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ အကုသလ-
ဘာဝသာမညေန၊ အကုသိုလ်အဖြစ်အားဖြင့် တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဂ္ဂ-
ဟေတု၊ မယူမူ၍။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ သရူပေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ၏။
ကိလေသကာမောဝ၊ ကိလေသာကာမကိုသာလျှင်။ ပုရိမပဒေ၊ ဌ။ ယဒိ ဝုတ္တော၊
ငြားအံ့။ ဗဟုစနံ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့
မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနေကဘေဒတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အညေသမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိမာနအဟိရိကာနောတ္တပ္ပါဒီနံ စ၊ အစ
ရှိသည်တို့၏၎င်း။ တံသဟိတဖဿာဒီနဉ္စ၊ ထိုဒိဋ္ဌိစသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿ
စသည်တို့၎င်း။ ။ဥပရိ၊ ဌ။ ဝုစ္စမာနာနိ၊ ဆိုအပ်လတံ ကုန်သော။ ဈာနဂါနိ၊
တို့သည်။ ဥပရိဈာနဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ အသက်၌ ဆိုလတံသော ထိုဈာနင်
တို့၏။ (ပဋိပက္ခဘာဝ-တွင် ဘာဝ-၌စပ်) အတ္တေနာ၊ ၏။ ဝါ၊ မိမိဟူသော ဈာနင်
၏။ ပစ္စနိကာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နိဝရဏတို့၏။ (ပဋိပက္ခ - တွင်ပင်စပ်)
ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ တပုစ္စနိက-
နိဝရဏဝစနံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နိဝရဏတို့ကို ဟောခြင်း
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဈာနဂါပစ္စနိကာနိ၊
ဈာနင်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ (ကဿ၊ ဟူမူ။) တေသံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏။
ပဝတ္တိနိဝါရဏတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရာဂပ္ပဏိဓိယာ၊
ရာဂဟူတော တောင့်တခြင်း၏။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘာဝတော စ၊ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
နာနာရမ္မဏေဟိ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ပလောဘိတဿ၊
ဖြားယောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗမန္တဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်လှည့်လည်သော။
စိတ္တဿ၊ ကို။ သမာဓာနတော စ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်ထားတတ်သော
ကြောင့်၎င်း။ သမာဓိ၊ သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။
ပါမောဇ္ဇေန၊ သူ့ စည်းစိမ်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းနှင့်။ သမာနယောဂက္ခေမတ္တာ၊
တူမျှသည်ဖြစ်၍ ဘေးငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။
ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ သင်္ကပ္ပနဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဝိပ္ပာရ-
ပဝတ္တိတော၊ ပြန့်ကားသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။
ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ဝုပသန္တသီတလသဘာဝတ္တာ၊ ငြိမ်သက်ခြင်း၊
အေးချမ်းခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခံ၊ သည်။ အဝုပသမာ-

နုတာပသဘာဝဿ၊ မဋ္ဌိမ်သက်ခြင်း၊ နောင်တပူပန်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စ-
ကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ တည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အနုမဇ္ဇနဝသေန၊ အဖန်ဖန်
သုံးသပ်ဆုပ်နယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပညာပဋိရူပသဘာဝတ္တာ၊ ပညာနှင့်
တူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။
ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ မဟာဂစ္ဆာနုတ္တေရေန၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ပိဋကနံ၊
တို့၏။ သံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ပေဋကံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ပေဋကေ၊ ထိုပေဋကကျမ်း၌။

[၁၆၆] ပဉ္စကမဂုဏဘေဒဝိသယဿာတိ၊ ကား။ ရူပါဒိပဉ္စကမဂုဏ-
ဝိသေသဝိသယဿ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ငါးပါးသောကမဂုဏ်အထူးလျှင် အာရုံ
ရှိသော။ အာဃာတဝတ္ထုဘေဒါဒိဝိသယာနန္တိ၊ ဟူရာ၌။ ဗျာပါဒဝိဝေကဝစနေန၊
ဗျာပါဒမှကင်းဆိတ်ခြင်းကို ဆိုသဖြင့်။ မေ၊ ငါ၏။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ အစရိ၊
ပြုကျင့်ဘူးလေပြီ။ ဣတိအာဒိအာဃာတဝတ္ထုဘေဒဝိသယဿ၊ ဤသို့ အစ
ရှိသော အာဃာတဝတ္ထုအထူးလျှင် အာရုံရှိသော။ ဒေါသဿ၊ ၏။ (ဝိက္ခမ္ဘနု-
ဝိဝေကော၊ ပယ်ခွါသောအားဖြင့် ကင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။) မောဟာဓိ-
ကေဟိ၊ မောဟလွန်ကဲကုန်သော၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောမောဟရှိကုန်သော။
(သိဟိန္ဒုမ္ဘန္တံ မောဟာဝိဝေကေဟိ-ဟု ရှိ၏။ မောဟာဝိဝေကေဟိ၊ မောဟမှ
မကင်းကုန်သော၊ ဝါ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်ကုန်သော-ဟု ပေး။) ထိနမိဒ္ဓါဒိဟိ၊
စသည်တို့မှ။ ဝိဝေကဝစနေန၊ ကင်းခြင်းကို ဆိုသဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန၊
ဖုံးလွှမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုက္ခာဒိပုဗ္ဗန္တာဒိဘေဒဝိသယဿ၊ ဒုက္ခ စသည်
ပုဗ္ဗန္တ စသည် အထူးလျှင်အာရုံရှိသော။ မောဟဿ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနုဝိဝေကော၊ ကို။
ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကာမရာဂဗျာပါဒတဒေကဋ္ဌထိနမိဒ္ဓါဒိဝိက္ခမ္ဘကံ၊
ကာမရာဂဗျာပါဒ၊ ထိုကာမရာဂဗျာပါဒတို့နှင့် ကေဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော ထိနမိဒ္ဓ
စသည်တို့ကို ခွဲတတ်သော။ တေ၊ ဤပဌမဈာန်သည်။ (သဗ္ဗာကုသလပ္ပ-
ဟာယကံ ဟောန္တမ္ပိ ဟောတိ-တို့၌ စပ်။) သဗ္ဗာကုသလာနံ၊ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်
တရားတို့၏။ သဗ္ဗာကုသလပဋိပက္ခသဘာဝတ္တာ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်
တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန သဘာဝေန၊
ထိုအကုသိုလ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သဘောဖြင့်။ သဗ္ဗာကုသလပ္ပဟာယကံ၊
အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကိုပယ်တတ်သည်။ (ဤပုဒ်မှနောက်၌ ဟောတိ-ပိုသည်၊
မူလဋီကာ၌၎င်း၊ သာရတ္ထဒိပနိဋီကာ၌၎င်း ဤပုဒ်မရှိ။) ဟောန္တမ္ပိ၊ ဖြစ်ငြား
သော်လည်း။ ကာမရာဂါဒိဝိက္ခမ္ဘနုသဘာဝမေဝ၊ ကာမရာဂ စသည်တို့ကို ပယ်ခွါ
ခြင်းသဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကာမရာဂ စသည်တို့ကိုသာလျှင် ပယ်ခွါခြင်း
သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (မူလဋီကာနှင့်အညီ ဤအရာ၌
ဣတိ-လိုသည်။) တံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုကာမရာဂ စသည်ကို ပယ်ခွါခြင်းသဘော
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤပုဒ်နောင် ဣတိ-ပိုသည်၊ မူလဋီကာ၌ ၎င်းပုဒ်မရှိ။)

အဝိသေသေတွာ၊ အထူးမပြုမူ၍ ။ နီဝရဏာကုသလမူလာဒီနံ၊ နီဝရဏ
အကုသိုလ်မူလ စသည်တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာ၌ဆို၏။

၇၁။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္ထမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝသဝတ္တိတာ၊ အလိုသို့
လိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝသဝတ္တိဘာဝ-
နီဝါရဏတ္ထံ၊ အလိုသို့လိုက်သည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိတက္ကနံ
ဝိတက္ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ ဝိတက္ကနံ၊ ထိုကြံခြင်းသည်။
(ပရိကပ္ပနံ-၌ စပ်) ဣဒံ၊ ဤအာရုံသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊
သို့။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ပရိကပ္ပနံ၊ ကြံဆခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥိဟနန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိတက္က-
ဗလေန၊ ဝိတက်၏အားစွမ်းဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အဘိနိရုဋ္ဌံ ဝိယ၊ ရှေးရှု
တက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုဝိတက်ကို။
အာရမ္မဏာဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏ဟု။
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ယောက်ျားသည်။
ရာဇဝလ္လဘံ၊ မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သော။ တံသမ္ပန္နိနံ၊ ထိုယောက်ျားနှင့် သွေးသား
တော်စပ်သော ဆွေမျိုးကိုသော်၎င်း။ (သာရတ္ထဋီကာ၌ ဤပုဒ်အရာတွင်
ဉာတိ-ဟု ရှိသည်။) မိတ္တံ ဝါ၊ မိတ်ဆွေကိုသော်၎င်း။ နိဿယ၊ ၍။ ရာဇဂေဟံ၊
သို့။ အာရောဟတိ ယထာ၊ တက်သကဲ့သို့။ အနုပဝိသတိ ယထာ၊ နောက်မှ
လိုက်၍ဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။
အာရမ္မဏံ၊ သို့။ အာရောဟတိ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။
အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိတက်ကင်းသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။
ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အာရောဟတိ၊ တက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ။
ဝိတက္ကဗလေနော၊ ဝိတက်၏အားစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာရောဟတိ၊ ၏။ ဟိ၊
ထင်စွာ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရိစယေန၊ အလေ့အကျင့်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အလေ့
အကျင့်ရသဖြင့်။ တေန၊ ထိုမင်းကျွမ်းဝင်သော ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေနှင့်။ ဝိနာပိ၊
ကင်း၍လည်း။ နိရာသကော၊ ရွံရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ရာဇဂေဟံ၊ သို့။
ပဝိသတိ ယထာ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရိစယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။
ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ အဝိတက္ကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။
အာရောဟတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိစယေနာတိ၊ ကား။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်

၁-သဗ္ဗာကုသလပ္ပဟာယကံ ဟောန္တမ္ပိ စသည်ကို ထောက်လျှင် အ-မပါပဲ ဝိသေသေတွာ-
ရှိသင့်၏။ နီဝရဏထိုက်သောတရားစသည်တို့ကိုသာ အထူးပြု၍ ဆိုသည်ဟု ယူအပ်၏။

သန္တာန်၌။ ပဝတ္တဝိတက္ကဘာဝနာသင်္ခါတေန၊ မပြတ်ဖြစ်သောဝိတက်ကို ပွားစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပရိစယေန၊ ဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ အဘိဏ္ဍ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တဿ၊ သော။ ဝိတက္ကဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘိရဟနံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတက်ခြင်းသည်။ စိရပရိစိတံ၊ ရှည်မြင့်စွာ လေ့ကျင့်ခဲ့ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ ပဝတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဉာဏသဟိတံ၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သမ္ပသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိရပရိစိတံ၊ ပြီးသော။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဉာဏဝိရဟိတမ္ပိ၊ ဉာဏ်မှကင်းငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော်လည်း။ သမ္ပသနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ သို့။ ဝါ၊ ဥပမာတနည်းကား။ ကိလေသသဟိတံ၊ ကိလေသာနှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ (တံ၊ ထိုစိတ်သည်။) သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ကိလေသရဟိတမ္ပိ၊ ကိလေသာမှကင်းငြားသော်လည်း။ ပရိစယေန၊ အားဖြင့်။ ကိလေသဝါသနာဝသေန၊ ကိလေသာ၏ အထိုဝါသနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤဥပမေယျအနက်ကို။ ဝေသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာနှင့်တူစွာပြီးစီးပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ဝါ၊ ကား။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဟနနံ၊ ခေါက်ခြင်းသည်။ အာဟနနံ၊ မည်၏။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါ၊ ကား။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ဝါ၊ ပြန်လှန်၍။ အာဟနနံ၊ သည်။ ပရိယာဟနနံ၊ မည်၏။ ရူပံ ရူပံ၊ ရုပ် ရုပ်။ ပထဝီ ပထဝီ၊ မြေ မြေ။ ဣတိ၊ သို့။ အာကောဇ္ဇန္တဿ ဝိယ၊ ထုနက်ဘိသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ခေါက်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ အာဟနနန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပရိယာဟနနန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာနယနံ၊ နဟူသည်။ စိတ္တဿ၊ ကို။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဥပနယနံ၊ ဆောင်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အာကဗုနံ၊ ဆွဲငင်ခြင်းတည်း။

[၁၆၇] အနုပရိဗ္ဗမနံ၊ အဖန်တလဲလဲလှည့်လည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မပြတ်လှည့်လည်ခြင်းသည်။ အနုသဉ္ဇရဏံ၊ မည်၏။ သန္တာနမ္ပိ၊ စိတ်အစဉ်၌။ လဗ္ဗမာနော ဝေ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သွာယံ - သော အယံ ဝိသေသော၊ ထိုအနုပရိဗ္ဗမနဟူသော ဂုဏ်သူးသည်။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်သန္တာန်၌။ ပါကဇ္ဇော၊

၁-ဝေသမ္ပဒမိဒန္တိ ဝေသမ္ပတ္တိကံ၊ ဤဝိသန္တိ အတ္ထော-ဟူသော (သံဠ ၃-၃၃၊ မဋ္ဌ ၁-၃၈၀)၊ ဝေသမ္ပတ္တိကန္တိ ဝေသမ္ပဒနကံ ဝေပဿိတဗ္ဗံ ဣဒံ မမ အဇ္ဈေသနံ။ တေနာဟ “ဤဝိသန္တိ အတ္ထော” ကိ-ဟူသော ၎င်းတို့၏အပွင့်ဋီကာတို့ကိုမူ၍ ဝေသမ္ပဒ-ပုဒ်ကို ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် အနက်ပေးသည်။ ဣဒံ-ပုဒ်ကိုလည်း ဣဒံဥပမေယျအဉ္စ-ဇာတ် ဟု သင်္ဃန္တနာပြုရန်ရည်၍ အနက်ပြန်သည်။

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောအနု-
မဇ္ဇနစသောအနက်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။
စိတ္တဿ၊ ဧ။ အနုမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနုမဇ္ဇနံ၊ မည်၏။ ပရိမဇ္ဇနံ၊
ထက်ဝန်းကျင်သုံးသပ်ခြင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊
ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝိစာရော၊ ကို။ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်သုံးသပ်
သောလက်နှင့်တူသည်ဟူ၍၎င်း။ သဉ္စရဏဟတ္ထော ဝိယာတိ စ၊ အဖန်တလဲလဲ
သုံးသပ်သောလက်နှင့်တူသည်ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ တတ္ထာတိ၊ ကား။
အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သောစိတ် စေတသိက်
တရားတို့ကို။ အနုယောဇနံ၊ မပြတ်ယှဉ်စေခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗွံ-၌စပ်) အာရမ္မ-
ဏေ၊ ၌။ အနုဝိစာရဏသင်္ခါတအနုမဇ္ဇနဝသေနဝ၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်
ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဗွံ၊ ဧ။ အနုပုဗန္ဓနံ၊ ဟူသည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ အဝိစ္ဆန္ဓဿ
ဝိယ၊ အစဉ်မပြတ်သကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။
သော၊ ထိုဝိစာရကို။ အနုသန္ဓာနတာတိ၊ အစဉ်မပြတ်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူ
၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တေနဝ၊ ထိုသို့အစဉ်မပြတ်စပ်တတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သဏ္ဌာနုရဝေါ ဝိယာတိ စ၊ ခေါင်းလောင်း၏
အဆင့်ဆင့်ညည်းလျက်မြည်သောအသံနှင့် တူသည်ဟူ၍၎င်း။ ပရိဗ္ဗမနံ ဝိယာ-
တိ စ၊ ပိတုန်း၏ကြာရုံကိုရစ်ဝဲခြင်းနှင့်တူသည်ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဧ။

ကတ္တစိတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေ စ၊ ၌၎င်း။ ပရိတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေသု စ၊ ဒွေ
ပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်သောကာမစိတ်တို့၌၎င်း။ ဝိစာရတော၊ ထက်။ သြဋ္ဌာ-
ရိကဋ္ဌေန စ၊ ရုန့်ရင်းသောသဘောကြောင့်၎င်း။ ဝိစာရဿေဝ၊ ဝိစာရ၏သာ

၁-အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်၌ကား ဧဝ သန္တာနေ-အရာ၌ ဇဝနသန္တာနေ-ဟုရှိ၏။
ထိုအလိုအားဖြင့် သန္တာနမ္ပိ၊ ၌။ လဗ္ဘမာနေ၊ အပ်သော။ သွာယံ ဝိသေသော၊ သည်။
ဇဝနသန္တာနေ၊ ဇောအစဉ်သန္တာန်၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ — ဟုအနက်ပေး။
သီဟိဋ္ဌမူ မဟာဋီကာ၌ကား သန္တာနမ္ပိ-ဟုရာ၌ သန္တာနိမ္ပိ-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့်
သန္တာနိမ္ပိ၊ အစဉ်သန္တာန်၌ရှိသောအစိတ်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ လဗ္ဘမာနေ၊ ဧဝ၊ သော။
သွာယံ-သော အယံ ဝိသေသော၊ သည်။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ-ဟု
အနက်ပေး။ ဤ၌ ဧဝ-သဒ္ဒါဖြင့် အစိတ်အစိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ မရအပ်သည် မဟုတ်၊ ရအပ်သည်
သာဟု သန္နိဋ္ဌာန်အနက်ကိုပြသည်ဟု ယူအပ်၏။ ထိုသီဟိဋ္ဌမူကိုပင် ထောက်ဆ၍ သန္တာနိမ္ပိ
လဗ္ဘမာနေပိ သန္တာနေ ဧဝ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ-ဟု ရှိသင့်သည် ထင်၏။ ဤအလို
အားဖြင့် သွာယံ ဝိသေသော၊ သည်။ သန္တာနိမ္ပိ၊ အစဉ်သန္တာန်ရှိသော အစိတ်ဖြစ်သော
စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ လဗ္ဘမာနေပိ၊ သော်လည်း။ သန္တာနေ ဧဝ၊ အပေါင်းဖြစ်သော စိတ်အစဉ်
သန္တာန်၌သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ-ဟု အနက်ပေး။

လျှင်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သောသဘောကြောင့်၎င်း။ အနုရဝတော၊ အဆင့်ဆင့်ညည်းသောခေါင်းလောင်းသံထက်။ သြဋ္ဌာရိကော စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုအဆင့်ဆင့်ညည်းသောအသံ၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမော စ၊ ရှေ့သွားလည်းဖြစ်သော။ သဏ္ဍာဘိဿာတော ဝိယ၊ ခေါင်းလောင်းကို ထိုးခြင်းကြောင့် ရှေးဦးစွာမြည်သောအသံကဲ့သို့။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ထင်။ သဏ္ဍာဘိဿာတော၊ အသံသည်။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ ရှေးဦးစွာကျသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာရမ္မဏာဘိမုခနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ရှေးရှုတင်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ စေတသော၊ ၏။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ အာရုံသို့ရှေးဦးစွာကျခြင်းသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသဏ္ဍာဘိဿာတောဟူသောပုဒ်၌။ အဘိဿာတဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ အဘိဿာတဇော၊ ထိုးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိပ္ပါရဝါတိ၊ ကား။ ဝိစလနယုတ္တော၊ လှုပ်ရှားခြင်းနှင့်ယှဉ်၏။ သပရိပ္ပဿော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ပရိယယာဘာဝဝိမံသနတ္ထံ၊ ဘေးရန်မရှိသည်ကို စူးစမ်းခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဘေးရန်ကင်းခြင်းကို စူးစမ်းခြင်းငှါ။ ပရိဗ္ဗမနံ ဝိယ၊ ရပ်ဝဲခြင်းကဲ့သို့တည်း။ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အပ္ပနာယံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ သန္တာနေန၊ အစဉ်အတန်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဖြစ်သောအခါ၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအစဉ်အတန်းအားဖြင့်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ နိစ္စလော၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ၊ ဝင်၍ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပဌမာဘိနိပါတေ၊ ရှေးဦးစွာကျခြင်း၌။ န၊ မဟုတ်။ (သန္တာနေန ပဝတ္တိယံ - ဖြင့် အညတ္တာပေါဟန၊ သာဝဓာရဏအရ ပယ်မြစ်အပ်သောအနက်ကို “န ပဌမာဘိနိပါတေ” ဖြင့် ပြသည်။) ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဿ၊ ၏။ အဘိနိရောပနာကာရော၊ အာရုံသို့ရှေးရှုတင်သောအခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ သည်။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဝိတက်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝိစာရဿ၊ ၏။ အနုမဇ္ဈာနာကာရော၊ အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဋ္ဌေကလောမာဒိဟိ၊ သိုးမွေးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတစုပ္ပဋ္ဌကံ၊ ပြုအပ်သော ကရုတ်ခွေသည်။ ဝါလဏ္ဍုပကံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထောတိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍဿ၊ မြေညက်စိုက်ကို။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော၊ ဖိနှိပ်သောလက်တည်း။ ။တသေဝ၊ ထိုမြေညက်စိုက်ကိုသာလျှင်။ ဣတော စိတောစ၊ ဤမှထိုမှလည်း။ သဉ္ဇရဏဟတ္ထော (ဝိယ)၊ လှည့်လည်သုံးသပ်သောလက်ကဲ့သို့။ မဏ္ဍလန္တိ၊ ကား။ ကံသဘာဇနာဒိသု၊

ကြေးခွက် ကြေးလင်ပန်းစသည်တို့၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ မဏ္ဍလံ ဝဋ္ဋလေခံ၊
 ဝန်းဝိုင်းသောအရေးကို။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသောယောက်ျား၏။ ပုပ္ဖလသခါဒိ-
 အဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အပွင့် အသီး အကိုင်း အစရှိသောအစိတ်တို့မှ လွတ်သော။
 ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဤရုက္ခော-ဟူသောပုဒ်သည်ပင် ဝေါဟရီယတိ-၌
 ဝုတ္တကံဖြစ်သည်။) အဝိဇ္ဇမာနောပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ သပုဗ္ဗေ၊ အပွင့်နှင့်
 တကွဖြစ်သောသစ်ပင်၊ ဝါ၊ အပွင့်ရှိသောသစ်ပင်။ သဖလော၊ အသီးနှင့်တကွ
 ဖြစ်သောသစ်ပင်၊ ဝါ၊ အသီးရှိသောသစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟရီယတိ ယထာ၊
 ခေါ်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂဝိနိမုတ္တံ၊ ဝိတက် အစရှိသော အစိတ်အင်္ဂါ
 တို့မှ လွတ်သော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဤ ဈာနံ-ဟူသောပုဒ်သည်ပင်
 ဝေါဟရီယတိ-၌ ဝုတ္တကံဖြစ်သည်။) အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ သဝိတက္ကံ၊
 ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သောဈာန်။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သောဈာန်။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေါဟရီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ရုက္ခော ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဈာနဘာဝနာယ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ၊
 ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောဘည်ရာဖြင့်။ ဝါ၊ တည်ရာဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်။
 ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ
 မရှိသင့်) ဝိဘဏေံ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာ၊
 ကို။ ယဒိပိကတာ၊ အကယ်၍ကားပြုအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထော၊
 ကို။ တတြာပိ ဝိဘဏေံပိ၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်း၌လည်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။
 [၁၆၈] ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဝသေန၊ ဈာန်ဟူသော
 ဓမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလဿေဝ၊
 ၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-
 ယော၊ အဉ္ဇကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပန၊ သော်လည်း။
 အတ္ထော၊ ကို။ တတြာပိ ဝိဘဏေံပိ၊ ၌လည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာတိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ဈာနသမင်္ဂီနော၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဝိတက္ကဝိစာရသမင်္ဂီတာဒဿနေန၊ ဝိတက်ဝိစာရနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို
 ပြသဖြင့်။ ဈာနဿေဝ၊ ဈာန်၏သာလျှင်။ (ဤ၌ဈာနဿေဝ-နောင်ရှိသော
 စ-သဒ္ဒါသည် ပို၏၊ သီဟိဋ္ဌမ္ပိလည်း မရှိ၊ မြန်မာမူဟောင်းတို့၌လည်း မရှိ၊
 လိုလည်းမလို။) သဝိတက္ကသဝိစာရတာယ၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဝိစာရနှင့်တကွ
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။
 အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိဝေကတိ၊ ကား။ ဟေတုဘူတာ၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဝေကာ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤဝိဝေကာဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိဝေကသဒ္ဒယ၊ ၏။ ဘာဝသာဓနတံ၊ ဘာဝသာဓနအဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဝေကတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ကတ္တုသာဓနတံ ဝါ၊ ကတ္တုသာဓနအဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ ကမ္မသာဓနတံ ဝါ၊ ကမ္မသာဓနအဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။) ဟိ-သဇ္ဇံ၊ ၏။ ဝိဝိတ္ထောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ နိဝရဏေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိနာဘူတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့မှ။ ဝိဝေစိတော၊ ကင်းဆိတ်စေအပ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ သာဓနဒ္ဒယမ္ပိ၊ သာဓနနှင့်ခုအပေါင်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၂။ ပိဏယတိတိ၊ ကား။ တပေတိ၊ နှစ်သိမ့်ရောင်ရဲစေ၏။ (အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်၌ ကာယစိတ္တံ တပေတိ-ဟု ကံနှင့်တကွပြဆိုသောကြောင့် သကာရိတအနက်သာ သင့်သည်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ သမ္ပိယာယန-လက္ခဏာတိ၊ ကား။ ပရိတုဿနလက္ခဏာ၊ နှစ်သိမ့်ရောင်ရဲခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပိဏနရသာတိ၊ ကား။ ပရိပြုဟနရသာ၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဖရဏရသာတိ၊ ကား။ ပဏိတရူပေဟိ၊ ကောင်းမြတ်သောရုပ်တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ဗျာပနရသာ၊ ပြန့်နွဲ့ စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဥဒဂ္ဂဘာဝေါ၊ တက်ကြသောကိုယ်စိတ်၏အဖြစ်သည်။ သြဒဂ္ဂ၊ မည်၏။ ခုဒ္ဒိကာ၊ ခုဒ္ဒိကာပီတိသည်။ လဟုံ၊ စွာ။ လောမ-ဟံသမတ္ထံ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းမျှကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘိန္နာ၊ ပျက်၏။ ပုန၊ တဖန်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ခဏိကာ၊ သည်။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဥဗ္ဗေဂတော၊ ထက်။ ဖရဏာ၊ သည်။ နိစ္စလတ္တာ စ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စိရဋ္ဌိတိကတ္တာ စ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဏိတတရာ၊ သာလွန်ကောင်းမြတ်၏။ စေတိယင်္ဂဏံ ဂန္ဓာတိ၊ ကား။ ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝိဟာရေ၊ ပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်း၌။ စေတိယင်္ဂဏံ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပကတိယာဒိဋ္ဌာရမ္မဏဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ မဟာ-စေတိယံ၊ ကို။ ဂဟိတာရမ္မဏဝသေန၊ ယူဘူးသောအာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိစိတြာကာရေန၊ ဆန်းကြယ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတဂေဏ္ဍုကော၊ ပြုအပ်သောအိမ်ကျင်သည်။ စိတြဂေဏ္ဍုကော၊ မည်၏။ ဥပနိဿယေတိ၊ ကား။ သမိပေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ ဝိဟာရဿ၊ ထိုကျောင်း၏။ နိဿယဘူတေ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂေါစရဋ္ဌာနဘူတေ၊ ဆွမ်းခံရွာ ကျက်စားရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဃရာဇိရေတိ၊ ကား။ ဂေဟင်္ဂဏေ၊ အိမ်ကြမ်းပြင်၌။ ဝါ၊ အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ၌။ ပဗ္ဗတသိခရေ၊ တောင်ထွတ်၌။ ကတစေတိယံ၊ ပြုအပ်သောစေတီကို။ အာကာသ-

စေတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဂဟိတနိမိတ္တေနဝါတိ၊ ကား။ စေတိယဝန္ဓနံ
 စ၊ ကိုရင်း။ ဓမ္မဿဝနဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဓညာ ဝတိမေတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ကာရဏဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂဟိတကုသလနိမိတ္တေ-
 နေဝ၊ ယူအပ်သော ကုသိုလ်နိမိတ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ တနည်း။ တေန၊
 ဤစိတ်သည်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဂဟိတနိမိတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တံ၊
 ဖြစ်သောစိတ်ကိုရ၏။ တေန၊ ထိုသို့သော။ ဂဟိတနိမိတ္တေနဝ၊ ယူအပ်သော
 အာရုံရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝါ၊
 တပြိုင်နက်။ ပက္ခန္ဓန္တိ၊ ကား။ အနုပဝိဋ္ဌံ၊ အစဉ်လျှောက်၍ စီးဝင်အပ်၏။
 အနုပရိပ္ပုဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
 ဖုဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့အပ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အနုဝိသဋ္ဌံ၊ အစဉ်မပြတ်
 ပျံ့နှံ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိမိတ္တဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။
 ဂဏန္တိ၊ ယူလျက်။ ပရိပါစနဝသေန၊ ရင့်ကျက်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော်။ အပ္ပနာသမ္ပယုတ္တာဝ၊ သာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိပူရိကာ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပြည့်စေ
 တတ်၏။ ခဏိကသမာဓိပူရိကာ စ၊ ခဏိကသမာဓိကို ပြည့်စေတတ်သောပီတိ
 သည်ရင်း။ ဥပစာရသမာဓိပူရိကာ စ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ပြည့်စေတတ်သော
 ပီတိသည်ရင်း။ အပ္ပနာသမာဓိဿ၊ အား။ ဝါ၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိဒူရတရာ၊ လွန်စွာ
 ဝေးသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ အနာမသန္ဓေ၊ မသုံးသပ်ပဲ။
 တာသု ယာ အပ္ပနာသမာဓိဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမာဓိသမ္ပယောဂံ
 ဂတာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝစိုတ္တာ၊ တိုးပွား၍။ အပ္ပနာ-
 သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂံ၊ သို့။ ဂတာ၊ ၏။

[၁၆၉] ၇၃။ သုခယတိ၊ ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ မည်၏။
 အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ လဒ္ဓဿာဒေ၊ ရအပ်သောသာယာဖွယ်
 ရှိသည်တို့ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိယာယ-
 လဒ္ဓေါ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ရအပ်သော။ သွာယံကတ္ထုနိဒ္ဒေသော၊ ထိုကတ္တားကို
 ညွှန်ပြသောဝစနတ္ထသည်။ ဓမ္မတော၊ ပရမတ္ထဓမ္မေ။ အညဿ၊ သော။ ကတ္ထု၊
 ကို။ နိဝတ္တနတ္ထော၊ နစ်စေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ မသွယ်မဝိုက်
 တိုက်ရိုက်အားဖြင့်ကား။ ဝါ၊ မုချအားဖြင့်ကား။ ဘဝသာဓနဗေဝ၊ ကိုသာ
 လျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခနံသုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဋ္ဌ-
 သဘာဝတ္တာ၊ ကောင်းသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံသမဂီပုဂ္ဂလံ၊

ထိုသုခနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ တို့ကို။ အတ္တနိ၊
 ဌ။ သာဒယတိ၊ သာယာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒကာရဿ၊ ၏။ ဝါ၊
 ကို။ တကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သာတံ၊ မည်၏။ သာတံ၊ သာယာစေတတ်
 သောဝတ္ထုကို။ ဇေရန္တိ၊ ချိုမြိန်၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဿ၊ ဤသုခအား။
 သာတံ၊ သာယာစေတတ်သော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 သာတလက္ခဏံ၊ မည်၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သံဝေဒနံ၊ ပွားစေခြင်းသည်။
 ဥပဗြူဟနံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဝိဿေဇေတွာ၊ မစွန့်မူ၍၎င်း။ အဒုက္ခမ-
 သုခါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနုဇ္ဈပေက္ခိတွာ၊ လျစ်လျူမရှုမူ၍၎င်း။ အနု အနု၊ အဖန်
 တလဲလဲ။ ဂဏှနံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနုဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ကတ္ထစိ၊ အချိုသော။ ပဌမဇ္ဈာ-
 နာဒိကေ၊ ဌ။ ပဋိလာဘတုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ပဋိလာဘဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနက-
 တုဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းတည်း။ ပဋိလဒ္ဓရသာနဘဝနန္တိ၊ ကား။
 ပဋိလဒ္ဓဿ၊ သော။ အာရမ္မဏရသဿ၊ ကို။ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊
 ဤစကားရပ်ဖြင့်။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ပီတိသုခါနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ ယတ္ထ ပီတိ တတ္ထ သုခန္တိ၊ ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဿ၊
 ၏။ ဣတရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ အစုန္တသံယောဂံ ဝိယ၊ အမြဲယှဉ်ခြင်းကဲ့သို့။
 ပီတိယာ၊ ၏။ သုခေန၊ နှင့်။ အစုန္တသံယောဂံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယတ္ထ သုခံ၊
 တတ္ထ န နိယမတော ပီတိတိ၊ စကားရပ်ဖြင့်။ ဝိစာရဿ၊ ၏။ ပိတက္ကေန၊ နှင့်။
 အနုစုန္တသံယောဂံ ဝိယ၊ အမြဲမယှဉ်ခြင်းကဲ့သို့။ သုခဿ၊ ၏။ ပီတိယာ၊ နှင့်။
 အနုစုန္တသံယောဂံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တေန၊ ထိုစကားနှစ်ရပ်ဖြင့်။ အစုန္တ-
 နုစုန္တသံယောဂိတာယ၊ အမြဲယှဉ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်၊ အမြဲယှဉ်လေ့မရှိသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤခရီး၌။
 ကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ ကူးမြောက်စေကုန်၏။ ဝါ၊ ကျော်လွန်စေကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကန္တာရံ၊ မည်၏။ နိရုဒ္ဓကမရုဋ္ဌာနံ၊ ရေမရှိသောသဲကန္တာရ
 အရပ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝနပေဝ၊ တောသည်ပင်လျှင်။ ဝနန္တံ၊ မည်၏။
 တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘသမယေ၊
 ဌ်၎င်း။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရပြီးသောအာရုံ၏။ ရသာနဘဝနသမယေ၊ ကရသားကို
 ခံစားသောအခါ၌၎င်း။ ဝနစ္ဆာယာဒိနံ၊ တောရိပ်အစရှိသည်တို့ကို။ သဝန-
 ဒဿနသမယေ၊ ကြားရ မြင်ရသောအခါ၌၎င်း။ ပဝေသပရိဘောဂသမယေ စ၊
 ဝင်သောအခါ သုံးဆောင်သောအခါ၌၎င်း။ ပါကဋ္ဌဘာဝတောတိ၊ ကား။

၁-သောက်ရေမရှိသောခရီး၌ ထိုခရီးမဆုံးသေးမီ ရေကိုသွန်အပ်ပဲ ဆောင်ရွက်ရသည်
 ကို ဆိုလို၏။

ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့၏။ ဝိဘူတဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပုရိမသ္မိံ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ဝိဝေကဇန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အတ္ထိအတ္ထဝိသေသတော၊ အတ္ထိဟူသော အနက်အထူးရှိသော။ ပီတိသုခသဒ္ဓတော၊ ပီတိသုခသဒ္ဓါမှ။ (ပရံ၊ ၌။) အဿ ဈာနဿ၊ အား။ ဝါ၊ တနည်း။ အသ္မိံ ဈာနော၊ ၌။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤအနက်၌။ အ-ကာရော၊ အ-ပစ္စည်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ သော။ (အတ္ထေ၊ ၌) ပီတိသုခမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဝိဝေကဇံ၊ မည်၏။ ဝိဝေကဇံပီတိသုခန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ အညပဒတ္တသမာသော၊ အညပုဒ်၏အနက်၌ပြီးသော ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်တည်း။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသဿ စ၊ လိင်အနက်ကိုပြသော ပဌမာဝိဘတ်၏လည်း။ အလောပေါ၊ မကြေခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဝေကဇပီတိသုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဌ်ရင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ဥပသမ္ပဇာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဥပ-သံ-သဒ္ဓါ၊ ဥပ-သဒ္ဓါ၊ သံ-သဒ္ဓါတို့သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ သံဘူတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ နိရတ္ထကာ၊ အနက်မရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥပဂန္ဓာတိအာဒိံ၊ ကို။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ တေသံ၊ ထိုဥပ-သဒ္ဓါ၊ သံ-သဒ္ဓါတို့၏။ သာတ္ထကဘာဝံ၊ အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥပသမ္ပာဒယိတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿော၊ ကြောင့်။ ပတော၊ ရောက်၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ သာဓေတော၊ ပြီးစေ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣရိယန္တိ၊ ကား။ ကိရိယံ၊ ပြုခြင်း ကိရိယာကို။ ဝါ၊ အပြုအမူကို။ ဝုတ္တိအာဒိနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ တဿေဝ၊ ထိုဣရိယံ-ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစပရိယာယ် စကားလှယ်တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပါလနာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ ဣရိယာပထဗာဓနံ၊ ဣရိယာပုထ်၌နာကျင်ခြင်းကို။ ဣရိယာပထန္တရေဟိ၊ ဣရိယာပုထ်ဘဝါးတို့ဖြင့်။ ရက္ခဏာ၊ စောင့်ခြင်းတည်း။

ပဉ္စဂ်ဝိပုဟနာဒိဝဏ္ဏနာ

[၁၇၀] ၇၄။ တေဿ၊ ဤဈာန်၏။ ဝါ၊ အား။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟိနာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ ဟို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဂ်ဝိပုဟိနံ၊ မည်၏။ အဂ္ဂာဟိတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဟိတသဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓါကို။ ပရဝစနံ ဝိယ၊ နောက်၌ဆိုခြင်းကဲ့သို့။ ဝိပုဟိနသဒ္ဓဿ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ပရဝစနံ၊ နောက်၌ဆိုခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။

အင်္ဂေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိပုဟိနံ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စင်ဝိပုဟိနံ၊ မည်၏။
 အညေပိ၊ နိဝရဏတို့မှတစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။
 ဣဒိနာ၊ ဈာနေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ နှု၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်မကုတ်လော။ အထ၊
 ထိုသို့ ပယ်အပ်ပါလျက်။ ကဿ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စင်ဝိပုဟိနတာဝ၊ ပယ်အပ်သော
 အင်္ဂါငါးပါးရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်
 ရှိ၍။ ကိဉ္ဇာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဈာနလာဘိနောပိ၊ ဈာန်ရသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အားသော်လည်း။ အဈာနသမဂ္ဂိကာလေ၊ ဈာန်နှင့်မပြည့်စုံသော
 ကာလ၌၊ ဝါ၊ ဈာန်ဝင်စားဆဲမဟုတ်သောကာလ၌။ အဈာနပဋိပက္ခလောဘ-
 စိတ္တာဒိနံ၊ ဈာန်၏ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သော လောဘစိတ် အစရှိသည်တို့၏။
 (မူသစ်၌ အကျနေ၏) ပဝတ္တိသဗ္ဗာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။
 ဈာနက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဟိယန္တိတိ၊ ကား။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။
 န ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကတ္တာရမ္မဏေတိ၊ ကား။
 ပထဝီကသိကာဒိဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧက-
 သဘာဝေ၊ ကခုသောသဘောရှိသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧကဂ္ဂတာ-
 သင်္ခါဟေ၊ ဧကဂ္ဂတာဟုဆိုအပ်သော။ ဧကတ္တာဝဟေ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏
 ဖြစ်ကြောင်းသမာဓိကို ဆောင်တတ်သော။ (ဤအရာ၌ ဧကဂ္ဂတာသင်္ခါတ-
 ဧကတ္တာဝဟေဟု သမာသ်ပုဒ်ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။) အာရမ္မဏေ၊
 ၌။ တန္တိ၊ ကား။ နာနာဝိသယပလောဘိတံ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့ဖြင့်
 ဖြားယောင်းအပ်သော။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။
 နာနာဝိသယသမုပဗျူဠာယ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့၏ ပေါင်းဆုံစုဝေးရာ
 ဖြစ်သော။ ကာမဓာတုယာ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သမတိက္ကမာယ၊
 လွန်မြောက်ခြင်းငှါ။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ သို့။ နပုဋိပဇ္ဇတိ၊
 မသွား။ နိရန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပေန၊ ပျံလွင့်ခြင်းဖြင့်။ အနန္တရိတံ၊ မခြား
 အပ်သည်ဖြစ်၍။ သဟိတံ၊ တကွဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ (သဟိတံ ရှိလျှင် ပိုကောင်း
 သည်။ သဟိတံ၊ တစပ်တည်းဟု အနက်ပေး။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 အကမ္မညန္တိ၊ ကား။ အကမ္မနိယံ၊ အမှု၌မခံ့သည်။ ဘာဝနာကမ္မဿ၊ ဘာဝနာ
 ကံအား။ အယောဂျံ၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စ-
 ကုက္ကုစ္စပရေကန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုဇ္ဈေန၊ ဖြင့်။ အဘိဘူတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်
 ဖြစ်၍။ အနဝဋ္ဌာနတော၊ သက်ဝင်၍ မတည်တံ့ခြင်းကြောင့်။ ပရိဗ္ဗမတိ၊
 လှည့်လည်၏။ အဝဋ္ဌာနဿ၊ သက်ဝင်၍ တည်ခြင်း၏။ သမာဓာနဿ၊ သမ္မယုတ်
 တရားတို့ကို ကောင်းစွာ အညီအညွတ်တားခြင်း၏။ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်း၏။
 အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာယ
 ဥပဟတန္တိ၊ ကား။ သာတိလယဿ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဂာရဿ၊
 စူးစမ်းဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အဂဝါ၊ ဘုန်းတော်

ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား ဟုတ်လေသလော။ နု နု ခေါ်၊ မဟုတ်လေသလော။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပထဝီ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ ဖြင့်။ ဈာန်၊ သည်။ သိယာ နု ခေါ်၊ ဖြစ်ရာသလော။ နု နု ခေါ်၊ မဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ- အာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ သည်။ ဥပဟတံ၊ ပူးကပ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋ္ဌိပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ၊ မကျင့်ခြင်း မသွား ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာရောဟတံ၊ မတက်။ ဝိသေသေန ဈာနန္တရာယကရတ္တာတံ၊ ကား။ သမာဓိအာဒိနံ၊ တို့၏။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဈာနာဓိဂမဿ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏။ အန္တရာယကရဏတော၊ အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။

တေဟိတံ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမဿ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့သည်။ အဝိက္ခေပါယ သမ္မာဒိတပယောဂဿာတံ၊ ကား။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့ ဈာန်ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓာနာယ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာ ထားခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်းငှါ။ နိပ္ပါဒိတဘာဝနာပယောဂဿ၊ ပြီးစေ အပ်သော ဘာဝနာပယောဂရှိသော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ- သမ္ပဝါတံ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ ပ။ သမုဋ္ဌာနာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော ဘာဝနာပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတံ၊ သည်။ ပီဏနံ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ တပ္ပနံ၊ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတသော၊ ၏။ ဥပဗြူဟနံ ပရိဝုဒ္ဓိံ ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ နန္တံ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ။သသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မန္တံ၊ ကား။ အဝသိဋ္ဌဗဿာဒိဓမ္မသဟိတံ၊ ကြွင်းသော ဗဿ အစရှိသောတရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ သမံ စ၊ အညီအညွတ်၎င်း။ သမ္မာ စ၊ ကောင်းစွာ၎င်း။ အာဓိ- ယတံ၊ ထားတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဣန္ဒြိယသမတောဝသေန၊ ဣန္ဒြေ တို့၏ညီမျှသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမံ စ၊ ၎င်း။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင် ဖက်တရားတို့၏။ ဒုရိဘာဝေ၊ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ လိနုဒ္ဓစ္စဘာဝေန၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ သမ္မာ စ၊ ၎င်း။ ဌပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်။ သမာဓာနကိစ္စေန၊ အညီ အညွတ် ကောင်းစွာထားခြင်းကိစ္စဖြင့်။ စိတ္တံ စ၊ ကို၎င်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ၊ တို့ကို၎င်း။ အတ္တာနံ၊ သို့။ အနုဝတ္တာပေန္တိ၊ အစဉ်လိုက်စေလျက်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ဌံ။ သာတိသယံ၊ နှင့်တကွ။ သမာဟိတေ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်ထားအပ် သည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဥပ္ပတ္တိဝသေနာတံ၊ ကား။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ [၁၇၁] ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတေသု ဝိတက္ကဒိသု၊

ဤဝိတက်စသည်တို့သည်။ ။ဈာန်၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသွာ၊ ကား။) တတ္ထေဝ၊ ထိုဝိတက်အစရှိသော ငါးပါးသော
 တရားတို့၌သာလျှင်။ ဈာနဝေါဟာရတော၊ ဈာန်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်
 တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ယထာ ပနာတိ-
 အာဒိနာပိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်လည်း။ ဥပမာဝသေန၊ ဖြင့်။
 တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋတရံ၊ အစွဲသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။
 ကရေတိ၊ ဧ။

ပကတိစိတ္တတောတိ၊ ကား။ ပါကတိကကာမာဝစရစိတ္တတော၊ ပကတိအား
 ဖြင့်ဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်ထက်။ သုဝိသဒေနာတိ၊ ကား။ သုဠ၊
 ကောင်းစွာ။ ဝိသဒေန၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ ပဋုတရေန၊ သာ၍ထက်မြက်
 သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာဝယဝန္တံ၊
 အလုံးစုံသော အစိတ်ရှိသော။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပုဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အသမ္ပုဋ္ဌံ၊ မတွေ့ထိအပ်သည်။ အာရမ္မဏေ
 သုဖုသိတာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထမာနာ၊ သော။ စိတ္တေ-
 ကဂ္ဂတာ၊ သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဖရန္တိ ဝိယ၊ ဖြန့်ဘိသကဲ့သို့။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ကတော၊ သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ ဈာနပါဌေ၊
 ဥဒ္ဓေသဈာန်ပါဌ၌။ အဂ္ဂဟိတာ၊ သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထာတိ၊ ကား။
 တေသု ဈာနဂေသု၊ တို့တွင်။ န နိဒ္ဓိဋ္ဌာတိ၊ ကား။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ န နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊
 မပြုအပ်။ ပန၊ သော်လည်း။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဈာနဂ္ဂဟဏေန၊
 ဈာန်ကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ သရူပနေဝ၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အင်္ဂမေဝ၊ အင်္ဂါ
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ဧ။ ယေန အဓိပ္ပါယေနာတိ၊ ကား။
 ဝိတက္ကာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒိပေတုံ၊
 ငှါ။ တဿ၊ ထိုဈာန်ကို။ ယေန ပကာသနာဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်ပြခြင်း၌
 အလိုဖြင့်။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓေသော၊ သပါဌ်ကို။
 ကတော၊ ဧ။ သော ဧဝံ အဓိပ္ပါယော၊ ထိုအလိုကိုပင်လျှင်။ တေန ဘဂဝတာ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဘဂေ၊ ၌။ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ တာဟူ၍။ နိဒ္ဓိသန္ဓေန၊
 ဖြစ်၍။ ပကာသိတော၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။
 ဈာနပါဌေ၊ ၌။ အဂ္ဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ န စိန္တေတဗ္ဗံ၊ မကြံအပ်။

တိဝိဓကလျာဏဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဈာနဿ၊ ဧ။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံးတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လက္ခဏဝသေနာတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ၊ ထိုစျာန်၏ အစ အလယ် အဆုံးတို့ ၏သာလျှင်။ အပ္ပနာယံ၊ ဤ။ လက္ခိတဗ္ဗတာဝသေန၊ မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ကလျာဏတာလက္ခဏာနံ ဝိဘာဝနေ၊ ထိုကလျာ-
ဏတာနှင့် လက္ခဏာတို့ကို ထင်စွာပြုရာ၌။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တောယ၊
ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဈာနံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါ၊
မည်၏။ ဂေါတြဘုပရိယောသာနေ၊ ဂေါတြဘုလျှင်အဆုံးရှိသော။ ပုဗ္ဗ-
ဘာဂိယော၊ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော။ ဘာဝနာနယော၊ နည်းကို၊ ဝါ၊ သိအပ်သော
ဘာဝနာကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ပရိပန္နတော၊ နိဝရဏဘေးရန်မှ။ ဝိသုဇ္ဈနံ၊
စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပဋိပဒါယ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော
အကျင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ၊
ထိုပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနဿ၊ ဧ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဤ။
(လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိတိ၊ ဟူသောစကားကို။
ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဥပေက္ခာနုပ္ပဟနာတိ၊ ကား။ ဝိသောဓေတဗ္ဗတာဒိနံ၊ သုတ်သင်အပ်
သည်၏အဖြစ်စသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဈာနပရိယာပန္နာယ၊
စျာန်၌အကျုံးဝင်သော။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ၊ ဧ။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ၊ ကိစ္စပြီး
သဖြင့်။ အနုပ္ပဟနာ၊ ပျိုးခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပျိုးစေခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။
သာ အယံ၊ ထိုဥပေက္ခာနုပ္ပဟနာကို။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ဧ။
ဌိတိက္ခဏေ၊ ဤ။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနုပ္ပဟနာ မဇ္ဈေတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သမ္ပဟံသနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဓမ္မာနံ၊
သဒ္ဓါစသောတရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနာဒိသာမေဿ၊ အချင်းချင်းမလွန်ခြင်း
စသည်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ဧ။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။
ပရိယောဒပနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ သာ ပန၊ ထိုသမ္ပဟံသနာသည်ကား။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနဿ၊ ဧ။ သြဿနက္ခဏေ၊ အဆုံးခဏ၌၊ ဝါ၊ ဘင်ခဏ၌။
ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ [၁၇၂] ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဟံသနာ
ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣမာနိ တီဏိ လက္ခဏာနီတိ၊ ကား။
ပရိပန္နတော၊ နိဝရဏဘေးရန်မှ။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဝိသုဇ္ဈနာကာရော၊ စင်ကြယ်
သောအခြင်းအရာ၎င်း။ မဇ္ဈိမဿ၊ သော။ သမထနိမိတ္တဿ၊ သမာဓိနိမိတ်သို့။
ပဋိပဇ္ဇနာကာရော၊ ရောက်သောအခြင်းအရာ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်၌။

ပက္ခန္ဓနာကာရော၊ ပြေးဝင်သောအခြင်းအရာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ တိဏိ၊
 တို့သည်။ ဈာနဿ၊ ဤ။ အာဒိတော၊ ဤ။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဤ။
 အပ္ပနာပတ္တိလက္ခဏာနိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ခြင်း၏ မှတ်ကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊
 အပ္ပနာသို့ရောက်ခြင်း၌ မှတ်ကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
 တေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ဤ။ အပ္ပနာပတ္တိယာ၊ ဤ။ အဘာဝတော စ၊
 မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော စ၊
 ထိုအခြင်းအရာသုံးပါးတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒတ္တာ၊
 စင်ကြယ်သော ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိကလျာဏဉ္စေ၊ အစ၏
 ကောင်းခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဤ။) ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။
 လက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 သမ္ပန္နလက္ခဏတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဝါ၊
 ကောင်းသောလက္ခဏာသုံးပါးရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဤ။) ဣမိနာ နယေန၊
 ဖြင့်။ မဇ္ဈပရိယောသာနလက္ခဏာနဉ္စ၊ အလယ်အဆုံးတို့၏ လက္ခဏာတို့၏လည်း။
 ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

တေန၊ ဤပရိကံဖြင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ သမ္ဘရိယတိ၊ ကောင်းစွာ မွေးမြူအပ်၏။
 ဝါ၊ ပြုစုအပ် ပြည့်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ နာနာဝဇ္ဇန-
 ပရိကမ္ပံ၊ အာဝဇ္ဇန်းကဲ့သောပရိကံကိုရ၏။ သမ္ဘာရေန၊ ဈာန်ဖြစ်ကြောင်း
 ပရိကံနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ဤ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသမ္ဘာရော၊
 မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုသသမ္ဘာရသည်ပင်လျှင်။ သသမ္ဘာရိကော၊ မည်၏။
 ဥပစာရေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ကောဝဇ္ဇန္တပပာရံ၊ အာဝဇ္ဇန်းတူသော ဥပစာကို။
 အာဟ၊ ဤ။ ပဂ္ဂဟာဒိကိဗ္ဗဿ၊ အစရှိသောကိစ္စ၏။ ဝုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဤ။ ဘာဝနာယ
 ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သာမိတတ္တာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ
 ကောဝဇ္ဇန္တပစာရေ၊ ဤ။ သိဒ္ဓါ၊ သော။ ယာ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။)
 သာ၊ သည်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ဤ။ ပရိဗြူဟိတာ နာမ၊ ပွားစေအပ်သည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ နာမ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယထာဓိဂတံ၊ ရအပ်တိုင်းသော။ ဈာနံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ စိတ္တဿ၊
 ဤ။ ပရိတောသော၊ နှင်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော။ ယော ပဟဋ္ဌာကာရော၊
 အကြင်ရှင်လန်းသောအခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန၊
 အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ တံ၊ ထိုရှင်သောအခြင်းအရာကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။
 သမ္ပဟံသနာ နာမ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ဧကေတိ၊ ကား။
 အဘယဂိရိဝါသိနော၊ ဝါသိဆရာတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသိ

ဆရာတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ပြသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိကေ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အဇ္ဈာနဓမ္မဟိ၊ ဈာန်မဟုတ်သောတရားတို့ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဂုဏသံကိတ္တနံ နာမ၊ ဂုဏ်ကို ပြောကြားခြင်းမည်သည်ကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ် ဆိုသင့်စွာ။ ဘူမန္တရံ၊ ဘုံတပါးသည်။ ဘူမန္တရပရိယာပန္နံ၊ ဘုံတပါး၌အတွင်းဝင် သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပါဠိယာ စ၊ နှင့်လည်း။ ဧတံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ ဝိရုဒ္ဓံ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဧကတ္တဂတံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသဘာဝေန စ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဧကဂ္ဂတာယံ၊ ၏။ သိခါပတ္တိယာ စ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ တဒနုဂုဏံ၊ ထိုဧကရသ- ဘာဝ ဧကဂ္ဂတာတို့၏သိခါပတ္တိအားလျော်သော။ ဧကတ္တံ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ တခုတည်းသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္တဂတံ၊ မည်၏။ သသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်တကွဖြစ် သော။ အပ္ပနာပတ္တစိတ္တံ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သောစိတ်ကိုရ၏။ တဿေဝ၊ ထိုအပ္ပနာစိတ်၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓတာဒိ၊ ပက္ခန္ဓအဖြစ်စသည်ကို။ အနန္တရမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံယေဝ အပ္ပနာစိတ္တက္ခန္ဓေ၊ ၌သာလျှင်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဂမနဝသေနာတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မာဂမနဝသေန၊ ပရိကံဟူသောလာခံရာ အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနတိဝတ္တနာဒိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယေကပ။ သေဝနာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ဧကရသအဖြစ်၊ ထိုအားလျော်သောဝိရိယ ကိုဆောင်ခြင်း၊ မှီဝဲခြင်းတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပရိယောဒါပကဿာတိ၊ ကား။ ပရိယောဓကဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်သုတ်သင်တတ်သော။ ပဘဿရဘာဝ- ကရဿ၊ ပြုံးပြုံးပြက်တောက်ပသည်ကိုပြုတတ်သော။ စ၊ ဆက်။ အနတိဝတ္တနာ- ဒိဘာဝသာဓနမေဝ၊ စသည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ ၌။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ၊ ကိစ္စပြီးခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တသ္မိန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝါရေ၊ ထိုဇောဝါရ၌။ စတုပဉ္စစိတ္တပရိမာဏာယ၊ လေးကြိမ်ငါးကြိမ်သောဇောစိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အပ္ပနာဝိထိယံ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတော ပရိပန္နတော၊ ထိုဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ အာဂမနံ၊ လာခံရာအကြောင်းပရိကံကို။ ဂဟေတု၊ ငှါ။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပရိကမ္မဝိသုဒ္ဓိတော၊ ပရိကံ၏စင်ကြယ်ခြင်းထက်။ အပ္ပနာ-

ဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ သာတိသယာဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) တေန၊
 ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝရဏဝိရဟိတံ
 ဟုတွာတိ၊ ကား။ [၁၇၃] ယေန အာဝရဏေန၊ အကြင်တားမြစ်တတ်သော
 နိဝရဏတရားသည်။ အာဝဋ္ဌတ္တာ၊ တားမြစ်ပိတ်ဆို့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 စိတ္တံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုအပ္ပနာဇောဝါရမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထ-
 နိမိတ္တံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇိတံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ခဲ့။ တေန၊ ထိုနိဝရဏမှ။
 ဝိဝိတ္တံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုနိဝရဏကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ အနက်။ လိနုဒ္ဓစ္စသင်္ခါဘာနံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဟုဆိုအပ်ကုန်
 သော။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ အန္တာနံ၊ အဖို့တို့သို့။ အနုပဂမနေန၊ မကပ်ရောက်ခြင်း
 ကြောင့်။ မဇ္ဈိမော စ၊ မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဧ။) သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်
 တကွ၊ ဝါ၊ အထူးတလည်း။ ပစ္စုနိကဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဝုပသမနတော၊ ကြောင့်။
 သမထော စ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ယောဂိနော၊ ဧ။ သုခဝိသေသာနံ၊
 တို့၏။ ကာရဏဘာဝတော၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဧ။)
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 သမပ္ပဝတ္ထော အပ္ပနာသမာဓိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တဒနန္တရံ
 ပန ပုရိမစိတ္တန္တိ၊ ကား။ တဿ အပ္ပနာစိတ္တဿ၊ ထိုအပ္ပနာဇောစိတ်၏။
 အနန္တရပစ္စယဘူတံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုရိမံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။
 ဂေါတြဘူစိတ္တံ၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကသန္တတိပရိဏာမ-
 နယေနာတိ၊ ကား။ တဒေဝ ခိရံ၊ ကိုန့်ရည်သည်ပင်လျှင်။ ဒမိ၊ နှိုင်းသည်။
 သမ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ပရိတ္တ-
 မဟဂ္ဂတဘာဝဘေဒေ စ၊ ကာမ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်၎င်း။
 ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝဘေဒေ စ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်၎င်း။
 သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဧကိဿာ ဝေ သန္တတိယာ၊ တခုတည်းသော အစဉ်
 သန္တာန်၏သာလျှင်။ ပရိဏာမပဂမနနယေန၊ ပြောင်းလဲခြင်းသို့ရောက်သော
 နည်းဖြင့်။ ဧကတ္တနယဝသေန၊ ဧကတ္တနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တထတ္တန္တိ၊ ကား။
 တဏှာဘာဝံ၊ ထိုသို့ တည်ကြည်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အပ္ပနာ-
 သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ သမာဟိတဘာဝံ၊ တည်ကြည်သောအဖြစ်သို့။ ဝေ
 ပဋိပန္နတ္တာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရောက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ တထတ္တံ၊ ထိုသို့ တည်ကြည်
 သောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊
 သမာဓိနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ၊ ၌ပင်လျှင်။
 တထတ္တပဂမနေန၊ ထိုသို့ တည်ကြည်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်သို့
 ကပ်ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အပ္ပနာသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိတဘာဝပဂမနေန၊
 တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဓတိ

နာမ၊ ပြေးဝင်သည်မည်၏။ ပုရိမစိတ္တေတိ၊ ကား။ အပ္ပနာစိတ္တဿ၊ ၏။
ပုရိမသ္မိံ၊ သော။ စိတ္တေ ဂေါတြဘူစိတ္တေ၊ ဂေါတြဘူစိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာကာရ-
နိပ္ပဒါကာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုဂေါတြဘူစိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ကုန်သော။
ပရိပန္နံ။ပ။ပက္ခန္ဓနာကာရာနံ၊ ဘေးရန်မှ စင်ကြယ်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်သို့
ရောက်ခြင်း၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့ကို။ နိပ္ပဒါကာ၊ ပြီးစေတတ်
သော။ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ပြီးသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။
ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ ကြောင့်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ၌။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ၊
ပြီးကုန်သော။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိကုန်
သော။ တေယေဝ အာကာရာ၊ တို့ကိုပင်လျှင်။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) ဈာနဿ၊ ၏။
တံ ဝိသေသံ၊ ထိုအထူးကို။ နိပ္ပဒါန္တော ဝိယ၊ ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့။ ဝုတ္တာ၊
ကုန်၏။ (ပြီးသောအာကာရတို့ကိုပင် ပြီးစေအပ်သကဲ့သို့ တင်စား၍ ဆိုထား
သည်ဟု ဆိုလို၏။) ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တလာဘဝေလာယမေဝ၊
သရုပ်အထည်ကိုယ်ကိုရသောအခါ၌သာလျှင်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။
တေ အာကာရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ သို့။ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြီးကုန်သနည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ အာဂမနဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခာတိတိ၊ ဟူ၍။
ပါဠိယံ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျာပါရံ
အကရောန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆို၏။ သမထပဋိပတ္တိ-
တထတ္ထုပဂမနဉ္စ၊ သမထလမ်းမှန်သို့ သွားရောက်ခြင်း၊ တထတ္ထသို့ ကပ်ရောက်
ခြင်းသည်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သမထဘာဝါပတ္တိယေဝ၊ သမထ၏အဖြစ်သို့
ရောက်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထဘာဝူပဂမနေနာတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ ဧကတ္တေန ဥပဋ္ဌိတဿာတိ၊ ကား။
ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ၊ ကိလေသာနှင့်ရောယှက်ခြင်းကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။
ပဇ္ဇဟေယံ၊ န ခေါ၊ ပယ်စွန့်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော
ယောဂီအား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမထပဋိပတ္တိယာ၊ သမထသို့ရောက်သဖြင့်။ တဿ၊
ထိုကိလေသာနှင့် ရောယှက်ခြင်း၏။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကိလေသသင်္ဂဏိကာဘာဝေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပေါင်း
အဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဧကတ္တေန၊ ကိလေသာအဖော်မမှီး စိတ်
တကိုယ်တည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဈာနစိတ္တဿ၊ ၏။ ပရိပန္န-
ဝိသုဒ္ဓိမဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိပက္ခန္ဓနေဟိ၊ ဘေးရန်မှစင်ကြယ်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမသမထ
နိမိတ်သို့ရောက်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်သို့ ပြေးဝင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တိယာ၊
ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အနုဗြူဟိတေ၊ ပွားစေအပ်သော။ ဈာနစိတ္တေ၊
၌။ လဒ္ဓေါကာသ၊ ရအပ်သောအခွင့်ရှိသော။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ သည်။

သမ္ပယုတ္တေသု၊ တိဉ္စ။ သမဝါဟိတဘာဝေန၊ အညိအညွတ်ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်
ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ သော်၊ ဝါ၊ ရှိ။ တေ၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ အနုပ္ပု-
ဟေန္တိ ဝိယ၊ ပျိုးစေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တ၊ ပ။
ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၁၇၄] ပန၊ တပါး။ ယေ ဧတေ ယုဂနဒ္ဒဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။
သမ္ပန္နော၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ စျာနစိတ္တေ၊ ဉ္စ။ အညမညာနတိ-
ဝတ္တနဝသေန၊ အချင်းချင်းမလွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိစ္စကရဏတော၊ ကိစ္စကို
ပြုခြင်းကြောင့်။ ယဂေ၊ ထမ်းပိုး၌။ နဒ္ဒါဗဒ္ဒါ ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။
ယုဂနဒ္ဒါ၊ ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့သောတရားတို့။ ဝိမုတ္တိရသေနာတိ၊ ကား။
ဝိမုစ္စနကိစ္စေန၊ လွတ်ခြင်းကိစ္စဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိမုစ္စနသမ္ပတ္တိယာ၊ လွတ်ခြင်း
ဟူသောပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လွတ်ခြင်းဟူသောဂုဏ်ဖြင့်။ သေ ယောဂံ၊ သည်။
ဝါဟယတိတိ၊ ကား။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ စျာနစိတ္တဿ၊ ၏။
တသ္မိံ ခဏေတိ၊ ကား။ ဘဂ်က္ခဏေ၊ ဉ္စ။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ သည်။
အတိတေ၊ သော်။ ဌိတိက္ခဏတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ အာသေဝနာ၊ သည်။
ပဝတ္တတိ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏။ တေ အာကာရာတိ၊ ကား။ အညမညာ-
နတိဝတ္တနာဒယော၊ ကုန်သော။ တတ္ထ၊ ထိုစျာနစိတ္တပြု၍။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
ပဝတ္တိအာကာရာ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အာသေဝနာပိ၊
မှီဝဲခြင်းသည်လည်း။ အာသေဝနပစ္စယဘာဝိနံ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်
လေ့ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။
သံကိလေသဝေါဒါနေသုတိ၊ ကား။ သမာဓိပညာနံ၊ တို့၏။ သမရသတာယ၊
တူမျှသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။
သံကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဝေါဒါနံ၊
ဖြုတ်ကြောင်းတည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောတရားတို့၌လည်း။ တထာ၊
ထိုအတူတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဧတေသု သံကိလေ-
သဝေါဒါနေသု၊ တိဉ္စ။ တံ တံ အာဒိနဝံ ဒေါသံ၊ ထိုထိုအဖြစ်ကို။ တံ တံ အာနိ-
သံသံ ဂုဏံ၊ ထိုထိုဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပါရိဟာရိယဉာဏေန၊
ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အညမညာနတိဝတ္တနာ-
ဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊
၏။ သမ္ပဟံသိတတ္တာ၊ ရှင်စေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေနေဝဉာဏေန၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊
မှန်။ ဝိသောဓနံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမ္ပဟံသနံ၊ မည်၏။ တေ အာ-
ကာရာ၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဓမ္မာနံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားဖြင့်။ လက္ခဏသံဝဏ္ဏ-

နာယ၊ လက္ခဏာကိုဖွင့်ဆိုသောစကားရပ်၏။ အာဒိမ္ပိ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောစကားကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ယသ္မာ။ပ။ပါကဋ္ဌံ ဟောတီတိ၊ ဟူသောပါဌ၌။ သမ္ပန္နော၊ အဆက်အစပ်အနု- သန္နကား။ ကော၊ နည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဟံသနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ကို။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။) န ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ။ပ။ ပါကဋ္ဌံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဘာဝနာစိတ္တေ၊ ၌။ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတီတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကာလေ၊ အပ္ပနာဖြစ်သောကာလ၌။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သမပ္ပဝတ္တိယာစ၊ အညီအမျှဖြစ် ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဋိပက္ခဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဟာနတောစ၊ ကင်းသည်၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (သာရတ္ထဋီကာ ၂-၁၇၇-၌ သုပ္ပဟာန- တော-ဟု ရှိ၏၊ သုပ္ပဟိနတ္တာ-ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်၏။) ပဂ္ဂဟာဒိသ၊ စသည် တို့၌။ ဗျာပါရဿ၊ ကို။ အကာတဗ္ဗတော၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဘာဝလောပ၊ ဝါ-ဘာဝပ္ပဓာနတည်း။) အဇ္ဈုပေက္ခနာဝ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့သောလျစ်လျူရှုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သမယေ စိတ္တဿ အဇ္ဈုပေက္ခနာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခ- တီတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ ဤသို့စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ သည်။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အပ္ပနာဗျာပါရဿ၊ ၏။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဉာဏသာဓနတ္တာ၊ ဉာဏ်လျှင် ပြီးစေကြောင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဉာဏ်၏ ကိစ္စပြီးသဖြင့် လျစ်လျူရှုခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြစ်သော ဥပေက္ခာဖြင့်။ ကာရဏာနုမာနဉာယေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်ကို ထောက်ဆ၍ သိသောနည်းဖြင့်။ (ဉာဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏကိစ္စဘူတာ၊ သော။ သမ္ပဟံသနာ၊ ကို။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ဝေဒိ- တဗ္ဗော၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (ပဂ္ဂဟိယမာနံ၊ သော်။) ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ၌။ န ပတတိ၊ မကျ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာနံ၊ ဗောဇ္ဈင်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗဟုလိကာရဝသေန၊

ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော(စိတ်ကို)။ သာဓုကံ အဇ္ဈပေက္ခာတိတိ၊ ကား။ ပဂ္ဂဏန္တေနာပိ၊ ချီးမြှောက်သော ယောဂီသည်လည်း။ (ပဂ္ဂဟိ-တတ္တာ-၌ စပ်၊ ပဂ္ဂဏန္တေနာပိ-ရှိလျှင် သာ၍သင့်၏၊ အဇ္ဈပေက္ခာတိ-၌ စပ်အပ်၏။) သမာဓိဿ၊ ကို။ ဝီရိယသမကာယောဇနဝသေန၊ ဝီရိယနှင့်ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သက္ကဗ္ဗံ၊ စွာ။ အဇ္ဈပေက္ခာတိ၊ ၏။ ဝါတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ သည်။ [၁၇၅] ဩကာသံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံအဇ္ဈပေက္ခနံ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တပါရိဟာရိယပညာဝသေန၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ခဲ့သော ပါရိဟာရိယပညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပနာပညာယ၊ ၏။ ကိစ္စာဓိကတာ၊ ကိစ္စ၏လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာဝသေန။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပညာဖြန့်၏။ အဓိမတ္တတ္တာ ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဇ္ဈပေက္ခန္တဿေဝ၊ လျစ်လျူရှုစဉ်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ရှုသော ယောဂီအားသာလျှင်။ နာနာသဘာဝေဟိ၊ ရှိကုန်သော။ နိဝရဏပမုခေဟိ၊ လျှင်အမှူးရှိကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမောက္ခဝသေန ဝိမုစ္စနဝသေန၊ လွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပညာဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တပါရိဟာရိယပညာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ နာနာကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝေ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ သဒ္ဓါဒယော၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါပညာဝီရိယသမာဓယောဝ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့် သမာဓိတို့သည်သာ လျှင်။ (သိမ္မနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌-သမာဓယော စ-ဟု ရှိ၏။) ဧကရသ သမာနကိစ္စာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဧကရသဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသောသဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ပြီးသော။ အယံ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဉာဏဗျာပါရော၊ ဉာဏ်၏ဗျာပါရတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏကိစ္စဘူတာ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တိဝိဇာယ၊ သော။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိယာဝ၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓဝိသေသာယ၊ ရအပ်သောအထူးရှိသော။ တိဝိဇာယ၊ သော။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာယ၊ ဥပေက္ခာကိုပိုးစေခြင်းဖြင့်။ သာတိ-သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တဘာဝေန၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဇာပိ၊ သော။ သမ္ပဟံသနာ၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဂမနုပေက္ခာဉာဏကိစ္စဝသေန၊ လာခဲ့ရာ အကြောင်းဖြစ်သော ပရိက္ခံ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဉာဏ်ကိစ္စတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ တို့ကို။ ဈာနေ ဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ရေတွက်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့် ရှေး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမန္တိ ဣဒံ၊ ပဌမဟူသော

ဤအမည်သည်။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာမတ္တံ၊ ရေတွက်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့် ရှေး၌
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊
 ထိုဂဏနာနုပုဗ္ဗတာဟူသောအဖွင့်ဖြင့်။ ဒေသနာက္ကမံ၊ ကို။ ဥလ္လိဂေတိ၊ ဖော်ပြ၏။
 ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပဌမန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤဒုတိယအဖွင့်ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိက္ကမံ၊ ကို။
 (ဥလ္လိဂေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်၏။
 ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စား
 အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ ပန (နိဗ္ဗာနံ)၊ ဤဝစနတ္ထ
 ကိုကား။ ဧကန္တလက္ခဏံ၊ တခုသောအဖို့ရှိသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။
 ဝါ၊ စင်စစ်ကိန်းသေမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
 သို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ၌။ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ မြစ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနံ၊
 ၎င်း။ လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ သော။ ဈာနေ၊ ၌။ ဝါ၊
 တွင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတဇ္ဈာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပထဝီကသိဏသင်္ခါတဿ၊ သော။
 အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ (သိမ္မန္တံအညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ ဝိစ္ဆာနှင့်ရှိ၏။) အာရမ္မဏဿ၊
 ကို။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ (ဥပနိဇ္ဈာယတိ) ဝိယ၊ ကပ်၍
 ရှိသကဲ့သို့။ ဥပနိဇ္ဈာယနတော၊ ကြောင့်။ ပစ္စနိကဈာပနတောတိ၊ ကား။
 နိဝရဏာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဒဟနတော၊ လောင်ကျွမ်းစေ
 ခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဇဟနတော၊
 ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သကလဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။
 ကတေ ဝါ၊ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အကတေ ဝါ၊ မပြုအပ်သည်လည်း
 ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သော။ ပထဝီဘာဂေ၊
 မြေအဖို့ဟုဆိုအပ်သော။ ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေအဝန်း၌။ သကလာရမ္မဏကရဏ-
 ဌေန၊ အလုံးစုံကို အာရုံပြုခြင်းအနက်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဿ၊ ထိုမြေအဝန်း
 ၏။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တဒေသကို။ အာရမ္မဏံ ကရိယတိ၊ အာရုံပြုအပ်သည်။
 န၊ မဟုတ်။ ပထဝီကသိဏသန္နိဿယတာယ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် မှီရာရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ မည်၏။ (ကိမိဝ၊
 ဟူမူကား။) မဉ္ဇော၊ ညောင်စောင်းတို့သည်။ ဥက္ကုဋ္ဌိံ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို။
 ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့တည်း။ တံသဟစရဏ-
 တော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနံ၊ သည်။ ပထဝီ-
 ကသိဏံ၊ မည်၏။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူကား။) ကုန္တာ၊ လှံတို့သည်။ ပစရန္တိ၊ သွားကုန်
 ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

စိရဋ္ဌိတိသပ္ပာဒနဝဏ္ဏနာ

၇၆။ လက္ခဌာနေ၊ မှတ်တိုင်အရပ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဝါလံ၊ သားမြီးမျှင်ကို။ သရေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဈတိ၊ ပစ်ဖောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါလဝေဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနေကဓာ ဘိန္နဿ၊ များသော အပြားအားဖြင့် ခွဲစိတ်အပ်သော။ ဝါလဿ၊ သားမြီး၏။ အံသံ၊ အမျှင်ကို။ ဝိဇ္ဈန္တော၊ ပစ်ဖောက်နိုင်သော လေးသမားကို။ ဝါလဝေဓိတိ၊ ဟူ၍။ အမိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ [၁၇၆] တေန ဝါလဝေဓိနာ၊ ထိုလေးသမားသည်။ သုဒေနာတိ၊ ကား။ ဘတ္တကာရေန၊ ထမင်းချက်သမားသည်။ အာကာရာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သုကုသလောတိ၊ ကား။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဆေကော၊ တတ်ကျွမ်းသော။ ဓနုဂ္ဂဟောတိ၊ ကား။ ဣဿာသော၊ လေးသမားသည်။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ယောဂံ၊ သင့်လျော်သောအမှုကို။ အက္ကန္တပဒါနန္တိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဈနကာလေ၊ ပစ်ဖောက်သောအခါ၌။ အက္ကမနဝသေန၊ နင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တပဒါနံ၊ ဖြစ်သော ခြေတို့၏။ အာကာရန္တိ၊ ကား။ ဓနုဇိယာသရာနံ၊ လေးကိုင်း၊ ကြိုး၊ မြားတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာကာရံ၊ ကိုင်သောအခြင်းအရာကို။ ပရိဂ္ဂဏေယျာတိ၊ ကား။ ဥပဓာရေယျ၊ မှတ်ရာ၏။ ဘောဇနသပ္ပိယာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ - သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အဝုတ္တာကာရာနမ္ပိ၊ မဆိုအပ်သော အခြင်းအရာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂါဟကော၊ သိမ်းယူသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ထိုအာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဥတုဘာဝနာနိမိတ္တာဒိနမ္ပိ၊ ဥတု ဘာဝနာ နိမိတ် စသည်တို့ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဏနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ တရုဏသမာဓိမ္ပိ၊ ထိုနုသောသမာဓိသည်။

ဘတ္တာရန္တိ၊ ကား။ သာမိနံ၊ အရှင်ကို။ ဘတ္တဝေတ္တနာဒိဟိ၊ ထမင်းလခရိက္ခာ စသည်တို့ဖြင့်။ ပေါသကံ၊ မွေးမြူတတ်သောအရှင်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိဝိသန္တောတိ၊ ကား။ ဘောဇေန္တော၊ ကျွေးမွေးသည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုအရှင်သခင်၏။ ရုစိတ္တာ၊ မြိန်ရှက်နှစ်သက်၍။ ဘုဉ္ဇနာကာရံ၊ စားသုံးသောအခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ တဿ၊ ထိုအရှင်သခင်အား။ ဥပနာမေန္တော၊ ဆက်ကပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) အယမ္ပိ ယောဂီ၊ သည်လည်း။ အဓိဂတ။ပ။ အာကာရေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဈာနဿ၊ ကို။ အဓိဂတက္ခဏေ၊ ရသောခဏ၌။ ကိစ္စသာဓကေ၊ ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာဒိဂတေ၊ ဘောဇဉ် အစရှိသည်၌ တည်ကုန်သော။ အာကာရေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ သမာဓိမ္ပိ၊ ဈာန်သမာဓိသည်။ နဋ္ဌေ

နဋ္ဌေ၊ ပျောက်တိုင်း ပျောက်တိုင်း။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အပ္ပနာယ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။

မဟာနသဝိဇ္ဇာပရိစယေန၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ လေ့လာခြင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ တတ္ထ၊ ထိုစားတော်ကဲအတတ်၌။ ဝိသဒညဏ-
တာယ၊ သန့်ရှင်းသောညဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျတ္တော၊ တတ်သိသော။
ဌာနုပ္ပတ္တိကကောသလ္လယောဂေန၊ သင့်လျော်သောအရာ၌ဖြစ်သော ကျမ်းကျင်
လိမ္မာခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလော၊ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသော။
နာနစွယေဟိတံ၊ ကား။ နာနာစယေဟိ၊ အထူးထူးသော အစုအပေါင်းဖြစ်ကုန်
သော၊ ဝါ၊ အမျိုးမျိုးစုပေါင်းအပ်ကုန်သော။ နာနာသဘာဝေဟိ၊ အထူးထူး
သော သဘောရှိကုန်သော။ နာနာရသေဟိ၊ အထူးထူးသော အရသာရှိကုန်
သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိတိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သူပေဟိတိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဟင်းလျာတို့ဖြင့်။
အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိတိ၊ ကား။ အဗ္ဗိလကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ချဉ်သောအရသာအဖို့တို့ဖြင့်။
ဝါ၊ တနည်း။ ယေ၊ အကြင်ဟင်းတို့သည်။ အဗ္ဗိလရသာ၊ ချဉ်သောအရသာရှိ
ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ အဂ္ဂဘူတာ၊ အမှန်အမြတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ စတုရမ္ဗိ-
လာဒိမိဿေဟိ၊ ကောင်းသောချဉ်သောအရသာတို့နှင့်ရောက်ကုန်သော။ တေဟိ၊
ထိုဟင်းတို့ဖြင့်။ တိတ္ထကဂ္ဂါဒိသုပိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ယေ နယော၊
တည်း။ ခါရိကေဟိတိ၊ ကား။ ဝါတိဂံဏကဋ္ဌိရာဒိမိဿေဟိ၊ ခရမ်းသီး၊ မျှစ်စသည်
တို့နှင့်ရောက်ကုန်သော။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒာကာရံ၊ ကို။ ရုစုနဝသေန၊ ဖြင့်။
ဘုဉ္ဇနာကာရံ၊ သုံးဆောင်သောအခြင်းအရာကို။ ဥဂ္ဂဏှာတိတိ၊ ကား။ ဥပရူပရိ၊
အဆင့်ဆင့်။ ဂဏှာတိ ဥပဓာရေတိ၊ မှတ်၏။ ဣမဿ ဝါ သူပေယျဿ၊ ဤဟင်း၏မူ
လည်း။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ အဘိဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိဟာရာနန္တိ၊
ကား။ အဘိမုခေန၊ ရှေးရှုမျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဟရိတဗ္ဗာနံ၊ ဆောင်အပ်ကုန်
သော။ ပဏ္ဏာကာရာနံ၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတို့ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ပူဇာဘိဟာရာနံ၊
ပူဇော်သောအားဖြင့် ရှေးရှုဆောင်အပ်သောလက်ဆောင်တို့ကို။ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာ-
တိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။
သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူး၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊
အမှတ်နိမိတ်အခြင်းအရာကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏။

သမာဓိပရိပန္နာနန္တိ၊ ကား။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိပန္နဘူတာနံ၊ ဘေးရန်
ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနိဝရဏဓမ္မာနံ၊
တို့၏။ သုဝိသောဓိတတ္တာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ ကြောင့်။
ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနော၊ ခွါသည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ပဟိနတ္တာ၊
ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိတိ၊

ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အသုဘ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဒိနိ၊ အသုဘကို
 နှလုံးသွင်းခြင်း၊ နေက္ခမ္မမည်သောစာရန်၏ အကျိုးအာနိသင်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းစ
 သည်တို့ကို။ သင်္ကတံ၊ ၎င်း။ [၁၇၇] ဟိ၊ မှန်၏။ နေက္ခမ္မဂုဏဒဿနေနာပိ၊
 နေက္ခမ္မမည်သောစာရန်၏ဂုဏ်ကိုရုံမြင်ခြင်းဖြင့်လည်း။ တဿ၊ ထိုနေက္ခမ္မမည်သော
 စာရန်၏။ ဝိဗန္ဓဘူတေ၊ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၊ ၌။
 အာဒိနဝေါ၊ သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကာယဒဠ္လုလ္လန္တိ၊ ကား။ ကာယဒရထံ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်းကို။
 သာရဒ္ဓကာယတံ၊ ပူပန်သောကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဟေန၊ (ကာယပဿဒ္ဓိ-
 ဝသေန ကာယဒဠ္လုလ္လံ န သုပ္ပဋိပဿဒ္ဓံ ကတွာ-ဟူသော) ထိုစကားရပ်ဖြင့်။
 ကာယဝိတ္တာနံ၊ တို့၏။ သာရမ္ဘနိမိတ္တဿ၊ ပူပန်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။
 ဗျာပါဒနိဝရဏဿ၊ ကို။ န ဝိသောဓနံ၊ မသုတ်သင်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၎င်း။
 အာရမ္မဓာတုမနသိကာရာဒိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိရိယ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂနိမိတ္တာနံ စ၊ ဇွင်၏အကြောင်းဖြစ်သောတရားတို့ကို၎င်း။ အာလော-
 ကသညာဒိနဉ္စ၊ စသည်တို့ကို၎င်း။ သင်္ကဟော၊ ကို။ ဒဠ္လဗ္ဗော၊ ၎င်း။ သမထနိမိတ္တ-
 မနသိကာရာဒိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိ-
 ယာနံ၊ ဇွင်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ကဟော၊ ကို။
 ဒဠ္လဗ္ဗော၊ ၎င်း။ အညေပိ သမာဓိပရိပဇ္ဇေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနိယေ စ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ၏အကြောင်းဖြစ်သောတရားတို့ကို၎င်း။ မဒမာနာဒိကေစ၊ မာန်ယစ်
 ခြင်း၊ မာန်ထောင်လွှားခြင်းစသည်တို့ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။
 အာသယန္တိ၊ ကား။ ဝသနကသုသိရံ၊ နေရာဖြစ်သော အခေါင်းသို့။ သုပရိ-
 သုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ အာသင်္ကနိယတ္တာဘာဝေန၊ ရွံရှားအပ်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိ
 ခြင်းကြောင့်။ သုဠု၊ စွာ။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။
 (ဌတွာ၊ ၍။ ကောစိ၊ သော။ စောဒကော၊ သည်။ စောဒနံ၊ ကို။) အာဟ၊ ၎င်း။
 (ကိံ အာဟ၊ နည်း။) စ၊ စောဒနာအံ။ အယံ၊ ဤစာရန်လောဘီရဟန်းသည်။
 ပဂေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ ကာမာဒိနဝံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ၍။ သမထ-
 ပဋိပဒံ၊ စာရန်သမာဓိသို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇော နန၊ ကျင့်ခဲ့ပြီ
 မဟုတ်ပါလော။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အနေန၊ ဤရဟန်းသည်။ (မြန်မာ
 မူ၌ စာရန်-ဟု ပါဠိပျက်လျက်ရှိသည်။ သီဟိုဠ်မူ၌ စာရန်-ဟု ရှိသည်။
 ထိုသီဟိုဠ်မူသာ သင့်သည်။) ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ နိဝရဏာနိ၊
 တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ နန၊ ပယ်ခွါအပ်ကုန်ပြီးမဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့
 ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိ၊
 စသည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဧတံ၊ ဤဥပစာရ
 ခဏ၌ နိဝရဏတို့ကို ပယ်ခွါပြီးဖြစ်ခြင်းသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။
 တံ၊ ထိုဥပစာရခဏ၌ နိဝရဏတို့ကို ပယ်ခွါခြင်းသည်။ ပဟာနမတ္တံ၊ ပယ်ခွါရုံမျှ

သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စျာနဿ၊ ၏။ စိရဋ္ဌိတိယာ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အတိသယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်၏။

ဥဒ္ဓစ္စမိဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ကုက္ကုစ္စံ စ၊ ကိုင်း။ ထိနဉ္စ၊ ကိုင်း။ တဒေ- ကဋ္ဌတာယ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စမိဒ္ဓတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟိတ- မေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကဘ္ဘာ၊ သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဒ္ဓန္တဂတောတိ၊ ကား။ သုပရိသုဒ္ဓပရိယန္တံ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အစွန်းအထောင့်ရှိသော။ သဗ္ဗသေ၊ သိမ်း။ ဝိသောမိတ- ကောဏပရိယန္တံ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသော အထောင့်အဆုံးရှိသော။ ဥယျာနံ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားရောက်သော။ တဟိံ ရမေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စျာနေ၊ ဌ။ ရမေယျ၊ မွေ့လျော်ရာ၏။ ဒိဝသဘာဂမ္ပိ၊ နေ့အဖို့ပတ်လုံးသော်လည်း။ စျာန- သမဂီ ဝေ၊ စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

စိတ္တဘာဝနာဝေပုလ္လန္တိ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိပုလဘာဝါယ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဘာဝနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝစုနမ္ပိ၊ ပွားခြင်းသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဂုံလာဒိဝသေန၊ လက်တသစ် စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဝစေန္တဿ၊ ပွားစေသော ယောဂီအား။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ဗဟုလိကာရေန၊ အကြိမ်များစွာပြုခြင်းဖြင့်။ စျာနဘာဝနာပိ၊ သည်လည်း။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရဋ္ဌိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တဘာဝနာပ။ ဝစေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂ- နိမိတ္တဿ၊ ၏။

နိမိတ္တဝစုနနယဝဏ္ဏနာ

၇၇။ တတြာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ သာမိအနက်၌။ ဘုမ္မ- ဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဝစေတဘာတိ၊ ကား။ ကုမ္ဘကာရော၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ မတ္တိကာယ၊ မြေညက်ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ခွက်ကို။ ကရောန္တော၊ သော်။ ပဌမံ၊ စွာ။ အပရိတ္တိန္နိတွာဝ၊ မပိုင်းခြားမှု၍သာလျှင်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဝစေတိ ယထာ၊ ပွားစေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပတ္တဝစုနယောဂေန ပတ္တဝစုနယုတ္တိယာ၊ သပိတ်ခွက်ကို ပွားစေသောနည်းဖြင့်။ အဝစေတဘာ၊ ၍။ ပုဝိကဿ၊ မှုလုပ်သူ မှုသည်၏။ ပုဝစုနံ၊ မှုကိုပွားစေခြင်းသည်။ (တထာ၊

ထို့အတူတည်း။ တထာ-ထည့်။ တနည်း၊ ပုဝိကဿ၊ ပုံသည်၏ ပုံကို ပွားစေခြင်းသည်။ ပုဝဝစုနံ၊ နမည်၏ဟု အနက်ပေး) ဘတ္တဿ၊ ထမင်း၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဘတ္တပက္ခိပနံ၊ ထမင်းကိုထည့်ခြင်းသည်။ ဘတ္တဇစုနံ၊ မည်၏။ တိန္တဿ၊ ရေစိုသော။ ဝတ္တဿ၊ ပုဆိုးကို။ အဉ္ဇနာဒိ၊ ဆဲခြင်းစသည်သည်။ ဒုဿဝစုနံ၊ မည်၏။ ယောဂ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ပောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ [၁၇၀] သပရိစ္ဆေဒေ ဝေ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော ကသိုဏ်းနိမိတ်၌ သာလျှင်။ ဘာဝနာပဝတ္တိတော၊ ဘာဝနာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ရှိ။ န ပဗေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာန္တကေ နော အနန္တကေတိ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဟံသပေါတကာတိ၊ ကား။ ဇေနာသံသပေါတကာ၊ ဇေနဟင်္သာမုနိဖြစ်သော ဟင်္သာငယ်တို့သည်။ ဥန္နတဌာနံ၊ မြင့်မောက်သော အရပ်သည်။ ဥက္ကုလံ၊ မည်၏။ နိန္နဌာနံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်သည်။ ဝိက္ကုလံ၊ မည်၏။ နဒိသောတေန၊ မြစ်ရေအယဉ်သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝိဒုဂ္ဂံ၊ အသွားခက်သောအရပ်သည်။ နဒိဝိဒုဂ္ဂံ၊ မည်၏။ ဝိသမာကာရေန၊ မညီညွတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိကော၊ သော။ ပဗ္ဗတပဒေသော၊ ဘောင်အရပ်သည်။ ပဗ္ဗတဝိသမော၊ မည်၏။

ပစ္စဝေက္ခဏာဗာဟုလ္လေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘူတ-ဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထူလာနိ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ပဂုဏဗလဝဘာဝဿ၊ လေ့လာကျေပြန်၍ အားရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အနာပါဒိတတ္တာ၊ မရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလာနိ၊ အားနည်းကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပရိ ဥဿုက္ကနာယာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ အာရောဟနာယ၊ တက်ခြင်းငှါ။ (ဤအဖွင့်ကိုထောက်လျှင် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဥဿုက္ကနာယ-ဟု ရှိသင့်၏။) ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကိုရခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဗ္ဗတေယျာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေ၊ ဌ။ ဗဟုလစာရိနိ၊ များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ အခေတ္တညူတိ၊ ကား။ အဂေါစရညူ၊ ကျက်စားရာကိုမသိသော။ သမာဓိပရိပန္နာနံ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်တို့ကို။ ဝိသောဓနာနဘိညတာယ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို မသိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလော၊ မည်၏။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပဂုဏဘာဝါပါဒနဝေယျတ္တိယဿ၊ လေ့လာကျေပြန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း၌ တတ်သိခြင်း၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အဗျတ္တော၊ မည်၏။ ဥပရိဈာနဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါနဝဗောဓေန၊ ပဒဋ္ဌာန်၏အဖြစ်ကို မသိခြင်းကြောင့်။ အခေတ္တညူ၊ မည်၏။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သမာပတ္တိကောသလ္လဘာဝေန၊ ဝင်စားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ အကု-

သလော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓိနိမိတ္တဿ၊ ကို။ အနာသေဝနာယ၊ မမှီဝဲခြင်းကြောင့်။ ဗာလော၊ မည်၏။ အဘာဝနာယ၊ မပွားစေခြင်းကြောင့်။ အဗျတ္တော၊ မည်၏။ အဗဟုလီကာရေန၊ အကြိမ်များစွာ မပြုခြင်းကြောင့်။ အခေတ္တည၊ မည်၏။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ အနဓိဋ္ဌာနတော၊ မတည်ဘဲခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မတည်တံ့စေခြင်းကြောင့်။ အကုသလော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဘတောဘဌောတိ၊ ကား။ ဥဘယတော၊ နှစ်ပါးစုံသော။ ဈာနတော၊ မှ။ ဘဌော၊ လျော့ကျ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အပ္ပဂုဏတာယ၊ မလေ့လာ မကျေပြန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န သုပ္ပတိဉ္စိဘတာယ၊ ကောင်းစွာ မတည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဉ္ဇဿာဟောပိ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိငြား သော်လည်း။ ဝိနာသတော၊ ပဌမဈာန်၏ ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ အသာမတ္ထိယတော စ၊ ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဈာနဒ္ဓယတော၊ မှ။ ပရိဟိနော၊ ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံး၏။ စိဏ္ဏဝသိနာတိ၊ ကား။ အာသေဝိတဝသိနာ၊ မှီဝဲအပ်ပြီးသော ဝသိဘော၌ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပဉ္စဝသိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈။ ဝသနံ၊ လိုလားနှစ်သက်ခြင်း၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း။ ဝသိခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုနိဒ္ဒေသတာယ၊ ဓာတ်ကိုညွှန်ပြခြင်းရှိသော ဘာဝသာဓန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကိရိယာနိဒ္ဒေသော၊ ကြိယာကိုညွှန်ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ဝသိယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာရူပံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပဝတ္ထိယော၊ ဖြစ်ခြင်းတို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ၌။ ဝသိ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အာဝဇ္ဇနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝသိ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ မည်၏။ ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဒေသေ၊ ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ မည်၏။ ယဒါ ယဒါ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဈာနဂေါ၊ ၌။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ မည်၏။ ယာဝ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် အကြင်မျှလောက်။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ မည်၏။ ဒ-ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္နိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကိုပြု၏။ စ၊ ဆက်။ ယာဝါတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဇဝနဝါရာနံ၊ ဇောဝါရတို့၏။ နိရန္တရံ ဝိယ၊ မပြတ်သကဲ့သို့။ တထာပဝတ္တနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကမေဝ၊ တခုသော ဇောဝါရကိုသာလျှင်။ န (သန္ဓာယ ဝုတ္တံ)၊ ရည်၍ဆိုသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို

၁-ကေးဿဝ-ဟူ၍လျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ ကေးဿဝ ပဝတ္တနံ သန္ဓာယ န ဝုတ္တံ-ဟု ယောဇနာ။

တခုသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောဝါရသည်။ ပရိစ္ဆိန္နစိတ္တက္ခဏော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော စိတ္တက္ခဏရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသောအရပ်၌။ ယဒါကဒါစိ၊ အမှတ်မရှိတပါးပါးသောအခါ၌ ။ [၁၇၉] ယံ ကိဉ္စိ ဈာနင်္ဂံ၊ ဈာနင်္ဂံကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောသူအား။ ယထိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ အလိုရှိသမျှကာလပတ်လုံး။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဝတ္တိယာ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ ဝိတ္ထာယိတတ္ထံ ဝါ၊ နှေးကွေးလေးဖင့်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ စိရောယိတတ္ထံ ဝါ၊ ကြာမြင့်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ နာမ၊ ပြီးစီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ပ။ ဝသိယော၊ ဝုဋ္ဌာနဝသိ အဓိဋ္ဌာနဝသိ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသိတို့ကို။

ဈာနဿ၊ ၏။ အင်္ဂသမုဒါယဘာဝတော၊ အင်္ဂါအပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဈာနေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ ကို။ နိပ္ပါဒေတုကာမေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ ဝိတက္ကံ အာဝဇ္ဇယတောဟိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆိတံ၊ သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။ ဇဝနေဟိ၊ တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ တာနိ စ ခေါ၊ ထိုဇောတို့သည်လည်း။ စိတ္တာဘိနိဟာရဿ၊ စိတ်ကိုရှေးရှုဆောင်ခြင်း၏။ အာဝဇ္ဇနတပ္ပရတာယ၊ အာဝဇ္ဇန်းလျှင် ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဝဇ္ဇိတဈာနင်္ဂါရမ္မဏာနိ၊ ဆင်ခြင်အပ်တိုင်းသော ဈာနင်္ဂလျှင် အာရုံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကတိပယာနေဝ၊ မပြည့်မစုံ အနည်းငယ်တို့သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ လေးခုငါးခုတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ အပြည့်အစုံတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာ၊ ပ။ ဇဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိက္ခိန္ဒိယဿ၊ ယ-ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ နာတိတိက္ခိန္ဒိယဿ၊ အား။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နိရန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂေဟိ၊ သဘောမတူသော ဇောဝါရတို့ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိမူ၍။ အယံ ပနာတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဒယန္တရိတာ၊ ဘဝင်္ဒနှစ်ခုခြားအပ်သော။ စတုဇဝနစိတ္တာ၊ ဇောလေးကြိမ်ရှိသော။ ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ ကို။ ။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မသေနာပတိအာဒိနံ ဝါ၊ အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားမူ

၁-ယဒါ ယဒါ-ကား ပါဌ်ပျက်တည်း။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-ကဲ့သို့ ယဒါ ကဒါစိ-သာလျှင် ပါဌ်မှန်ဖြစ်သည်။

လည်း။ ဧဝံပေ ကာလေတိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ၊ ထထကြွကြွအလွန်
 ကြောင့်ကြပြု၍။ လဟုတရံ၊ အထူးသဖြင့်လျင်မြန်စွာ။ အာဝဇ္ဇနဝသီနိဗ္ဗတ္တန-
 ကာလေ၊ ကိုဖြစ်စေသောကာလ၌။ သာ စ ခေါ၊ ထိုအခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အာဝဇ္ဇန-
 ဝသီသည်လည်း။ ဣတ္ထရာ၊ တိုတောင်း၏။ ပရိတ္တကာလာ၊ နည်းသောကာလရှိ၏။
 သတ္တု၊ ၏။ ယမကပါဋိဟာရိယေ ဝိယ၊ ယမိုက်ပြာဋိဟာ၌ကဲ့သို့။ စိရတရပ္ပဗန္ဓ-
 ဝတိ၊ အလွန်ရှည်ကြာသောအစဉ်ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်
 လျှင်။ တံ၊ ထိုယမိုက်ပြာဋိဟာကို။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံ
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိဂမေန၊ ရအပ်သည်နှင့်။ သမံ၊ ထပ်တူအမျှ။ သသမ္ပ-
 ယုတ္တဿ၊ သော။ ဈာနဿ၊ သို့။ သမ္မာ၊ စွာ။ အာပဇ္ဇနံ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်း
 သည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ မည်၏။ ဈာနသမဂ္ဂိတာ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။
 (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)

သိဃန္တိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝသီအရာ၌။ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာနန္တရံ၊ ဝင်စား
 ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏(အဖြစ်၏) အခြားမဲ့၌။ ဒိဋ္ဌိသု ဘဝဂေသု၊ တို့သည်။
 ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်ပြီးလတ်သော်။ ဘဝဂံ၊ ကို။ ဥပစ္စိန္တိတု၊ ဖြတ်၍။ ဥပ္ပန္နာ-
 ဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သောအာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌။ သမာပဇ္ဇနံ၊ ဝင်စားခြင်းသည်။
 သိဃံ၊ စွာ။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ မတ္ထကပ္ပတ္တာ၊
 ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ အယဉ္ဇ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ ကိုလည်း။ သတ္တု၊ ၏။
 ဓမ္မဒေသနာယံ၊ တရားဟောသောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းဝသီကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ သော ခေါ အဟံ။ ပ။ ဝိဟရာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿနအန္ဓယ်ရှိသောသစ္စကပရိပိုင်။ သော ခေါ အဟံ၊
 ထိုသို့တရားဟောနေသောငါသည်။ တဿာ ဧဝ ကထာယ၊ ထိုတရားစကား၏
 သာလျှင်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ တသ္မိံယေဝ ပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ၊
 ထိုရှေးဖြစ်သောသမာဓိနိမိတ်၌သာလျှင်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ အတုင်း၌သာလျှင်။
 စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌပေမိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သန္တိသာဒေမိ၊ ကောင်းစွာနေစေ
 ၏။ ဧကောဒိံ၊ တခုတည်းဖြစ်သည်ကို။ ကရောမိ၊ ၏။ သမာဒဟာမိ၊ ကောင်း
 စွာ အညီအညွတ်ထား၏။ ယေန၊ ယင်းသို့သောထားခြင်းဖြင့်။ နိစ္စကပ္ပံ၊ အမြဲ
 တမ်းနီးပါး၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်းလောက်ပင်။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။]

ဟိ၊ မှန်၏။ ဣတော၊ ထက်။ သိဃတရာ၊ သော။ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ၊
 မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဇုဏှာယ၊ လရောင်ရှိသော၊ ဝါ၊ လသာသော။ ရတ္တိယာ၊
 ၌။ နဝေါရောပိတေဟိ၊ ရိတ်ပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော။ ကေသေဟိ၊ ဆံပင်တို့ဖြင့်
 (မှတ်အပ်သော)၊ ဝါ၊ ဆံပင်တို့ရှိသော။ ကပေါတကန္ဓရာယံ၊ ကပေါတချောက်
 ၌။ ဝိဟရန္တဿ၊ သော။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ (သိသေ - နှင့်
 သမာပဇ္ဇနမ္ပိ - တို့၌စပ်) ယက္ခေန၊ သည်။ မဟန္တမ္ပိ ပဗ္ဗတကုဋံ၊ ကြီးစွာသော

တောင်ထွတ်ကိုသော်လည်း။ ပဒါလေတုံ၊ လွဲစေခြင်းငှါ။ သမတ္ထေ၊ သော။
 ပဟာရေ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ သိသေ၊ ဌ။ ဒိန္နော၊ သော်။ သမာပဇ္ဇနမ္ပိ၊ ကို
 လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဒ္ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ပုံတူအဖြစ်ပြအပ်ပေ၏။ တထာ ဟိ၊
 မှန်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ထေရော၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဘိလူး၏။ ပဟရဏသမယေ၊
 ပုတ်ခတ်သောအခါ၌။ သမာပတ္တိံ၊ သို့။ အပ္ပေသိ၊ ဝင်ရောက်လေ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတုံ။ ပါဠိယံပန၊ ဌကား။ အညတရံ၊ သော။ သမာဓိံ၊ ကို။
 သမာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ နိသိန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမေ ပန
 [၁၈၀] ထေရာ၊ ဤသုတ္တန်ဆောင်မထေရ်တို့သည်ကား။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။
 ဝုဋ္ဌာနသမကာလံ၊ ထသည်နှင့်ညီမျှသောကာလ၌၊ ဝါ၊ ထလျှင်ထခြင်း၊ တေန၊
 ထိုဘိလူးသည်။ ပဟာရော၊ ကို။ ဒိန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

အစ္စရာမတ္တန္တိ၊ ကား။ အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌမတ္တံ၊ လက်ဖျစ်တချက်တီးမျှသော။
 ခဏံ၊ ခဏပတ်လုံး။ ဌပေတုန္တိ၊ ကား။ သိသသောတာယ၊ လျင်မြန်သော ရေ
 အယဉ်ရှိသော။ နဒိယာ၊ ၏။ ဝါ၊ ဌ။ ဩဃံ၊ ရေအယဉ်ကို။ ဝေဂေန၊ လျင်သော
 အဟုန်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတုံ၊ စီးခြင်းငှါ။ အဒတွာ၊ ရှိ။ ဌပေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထော၊
 စွမ်းနိုင်သော။ သေတု ဝိယ၊ တံတားကဲ့သို့၊ ဝါ၊ တာတကဲ့သို့၊ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။
 ပဝတ္တိတုံ၊ ငှါ။ အဒတွာ၊ ရှိ။ ယထာဝုတ္တက္ခဏံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသောခဏပတ်လုံး၊
 ဝါ၊ ခဏမျှ။ ဈာနံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထတာ၊ ၏အဖြစ်တည်း။ အဘိဘုယျ၊
 လွမ်းမိုး၍။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းတည်း။ ပါ၊ တနည်း။ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့်
 တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်၌။ ဝသိ၊ အလို
 အတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသိ၊ မည်၏။ တထေဝ လဟံ ဝုဋ္ဌာတုန္တိ၊ ကား။
 အစ္စရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်တတွက်မျှလည်းဖြစ်သော။ ဒသစ္စရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်
 ဆယ်တွက်မျှသော်လည်းဖြစ်သော။ လဟံ၊ သော။ ခဏံ၊ ပတ်လုံး၊ ဝါ၊ မှ။
 ဈာနသမဂီ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထတာ၊
 စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘဝင်္ဂစိတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ၊
 ဘဝင်္ဂစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ စ၊
 ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသောဝသီတို့တွင်။ ဧတ္တကမေဝ ခဏံ၊ ဤမျှလောက်
 ခဏပတ်လုံးသာလျှင်။ ဈာနံ၊ ကို။ ဌပေဿာမိ၊ ထားအံ့၊ ဝါ၊ တည်စေအံ့။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗပရိကမ္မဝသေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သောပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာန-
 သမတ္ထတာ၊ တည်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသိ၊
 မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဧတ္တကမေဝ ခဏံ၊ သာလျှင်။
 ဈာနသမဂီ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
 ပုဗ္ဗပရိကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနသမတ္ထတာ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသိ၊ မည်၏။
 (ဣတိ၊ သို့။) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်းဝုဋ္ဌာနဝသီကို။ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန-

ကုသလတာတိ၊ သမာပတ်မှထခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဒုကမာတိကာ၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ တဒုဘယဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌာန-ဝုဋ္ဌာနဝသီဒဿနတ္ထံ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီနှင့် ဝုဋ္ဌာနဝသီကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ နိမ္မိတပဗ္ဗတေ၊ ထိုဖန်ဆင်းအပ်သော တောင်၌။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။ ဝိဝရေ၊ အခေါင်း၌။ ယေန၊ အကြင်အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပဗ္ဗတံ၊ ကို။ နိမ္မိနေယျ၊ ဖန်ဆင်းရာ၏။ ဝါ၊ ဖန်ဆင်းနိုင်ရာ၏။ တံ အဘိညာဉ်စိတ်၊ သည်။ ဧကံယေဝ၊ တခုသာလျှင်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဘိညာပါဒကဿ၊ အဘိညာဉ်၏ အခြေဖြစ်သော။ ဈာနဿ၊ ကို။ လဟုတရံ၊ သာ၍လျင်မြန်စွာ။ ဌပနံ စ၊ ထားခြင်းကို၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ထိုဈာန်မှထခြင်းကို၎င်း။ ဣဓ၊ ဤဝတ္ထု၌။ နိဒဿိတံ၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိမန္တာ၊ တန်ခိုးရှင်တို့သည်။ ဧကံ၊ တဦးသော။ ဥပဋ္ဌာကံ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော နဂါးကို။ ဂရုဋ္ဌတော၊ ဂဠုန်မှ။ ရက္ခိတံ၊ ငှါ။ န သက္ခိံ သု၊ နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ အဿာမ၊ ကုန်အံ့။

အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနီတိ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနဝသီဘာဝါယ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီဖြစ်ခြင်းငှါ။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ဝိတက္ကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဈာနဂံါနံ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဝါ၊ မှ။ ပရတော၊ ၌။ ယာနိ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဇောတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဈာန်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ ဆင်ခြင်သောဇောတို့တည်း။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနဝသီသိဒ္ဓိ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉။ နိဝရဏပ္ပဟာနဿ၊ နိဝရဏကိုပယ်ခြင်း၏။ တပ္ပဌမတာယ၊ ထိုပဌမဈာန်လျှင် ပဌမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုပဌမဈာန်၌ ပဌမ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) နိဝရဏပ္ပဟာနဿ၊ ပယ်တတ်သောတရား၏။ တပ္ပဌမတာယ၊ ထိုပဌမဈာန်လျှင် ပဌမ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္ထိကာ၊ နိုးသောနိဝရဏဟူသော ဘေးရန်ရှိ၏။ ထူလံ နာမ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အရာမည်သည်ကို။ ဝိပုလမ္ပိ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော်လည်း။ ဖေဂ္ဂ၊ ဝိယ၊ အကာကဲ့သို့။ သုခဘဉ္ဇနီယံ၊ လွယ်ကူစွာ ချိုးဖျက်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩဠာရိကတ္တာ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သန္တတော မနသိ ကရိတူတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနောဠာရိကင်္ဂတ္တာ၊ ကြမ်းတမ်းသောအင်္ဂါမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သန္တဓမ္မသမင်္ဂိတာယ စ၊ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့သော

တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သန္တန္တိ၊ ငြိမ်သက်သည်ဟူ၍။ မနသိ ကတော၊ ၍။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ပီတိသုခါဒယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တရားတို့သည်။ ပဌမဇ္ဈာနေပိ၊ ဌ်လည်း။ ကာမံ သန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေဟိ၊ ထိုပဌမဈာန်၌ ရှိသော ပီတိသုခတို့ထက်။ တေ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌ရှိသော ပီတိသုခတို့သည်။ သန္တတရာ စေဝ၊ သာ၍ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့ကုန်သည်၎င်း။ ပဏီတတရာ စ၊ သာ၍ မြတ်ကုန်သည်၎င်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ နိကန္တန္တိ၊ ကား။ နိကာမနံ၊ လိုလားနှစ်သက်ခြင်းကို။ [၁၈၁] အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်တယ်တာခြင်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပရိယာဒါယာတိ၊ ကား။ ခေပေတော၊ ကုန်စေ၍။ စတ္တာရိ ပဉ္စာတိ၊ ပါဌ်၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ (ဒွိကာဆရာကြည့်ရှုသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဝါ-သဒ္ဓါမရှိ၊ ယခုစာမူတို့၌ကား ရှိသည် ပင်) တေဿ၊ ထိုဇောဝိတ်အား။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကံ၊ မည်၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝိတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိယေဝ၊ တည်း။ ပရိကမ္မာဒိနာမကာနိ၊ ပရိကံ စသော အမည် ရှိကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၈၀။ ဝုပသမာတိ၊ ကား။ ဝုပသမဟေတု၊ ငြိမ်းခြင်းဟူသောအကြောင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစေခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝုပသမောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလို ရှိအပ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမော၊ ကျော်လွန်ခြင်းတည်း။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သောအနက်အားဖြင့်။ ဒုတိ-ယဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ ဌ။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ-တိက္ကမာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယ ဈာန်၌။ ကတမေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ အဘယ်ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝုပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်ပါသည်။ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ ပဌမ ဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝုပသမော၊ ကို။) အဓိပ္ပေတော ကိံ၊ သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝုပသမော၊ ကို။) အဓိပ္ပေတော ကိံ၊ သလော။ ဣတိ၊ ကား စောဒနာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ကိံ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ စသော ဤစောဒနာ စကားရပ်၌။ ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ်ကို။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံ၍ ဆိုသင့်သေး၏။ ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကား။) ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရ တို့၏။ (ဝုပသမော၊ ကို။) ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အံ။ တေသံ၊ ထိုပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝုပသမော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ အကြောင်း၊ ဝါ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတံ၊ ဝိတက်ဝိစာရမှကင်းသော။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။

ကဒါစိ၊ ဌိမ္မ။ န အတ္ထိ၊ မရိ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကိ။) ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အံ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့အလိုရှိသော်လည်း။ ဝူပသမော၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ငြိမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထေဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းပင်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကားဆိုသင့်သောစောဒနာအကြွင်းတည်း။ (ပရိဟာရော၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဩဠာရိကတ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဿ ဈာနဿ၊ ကိ။ သမဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ အနောဠာရိကာနံ၊ မရုန့်ရင်းမကြမ်းတမ်းကုန်သော။ ဖဿာဒိနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဿ ဈာနဿ၊ ကိ။ သမဓိဂမော၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ ဇေတေန၊ ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမော၊ ကိ။ ဣမ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ အဓိပ္ပေတော ကိံ၊ သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ၊ တို့၏။ (ဝူပသမော၊ ကိ။ အဓိပ္ပေတော ကိံ၊ သလော။) ဣတိ ဒေသိ စောဒနာ၊ သည်။ အနာကာသာ၊ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်မရှိသည်သာတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိနာဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်ရှိသောစာရနှင့်တရား၏။ (အနုပ္ပတ္တိဓမ္မဘာပါဒနံ-ပုဒ်တွင် တာ-ပစ္စည်း၌စပ်) ဝါ၊ ကိ။ (အာပါဒနံ-၌စပ်) တံဘံစာရနက္ခဏံ၊ ၌။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မဘာပါဒနံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းကို။ ဝူပသမာနံ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (ဝိတက္ကာဒယော ဝေ စ-ဟု သိဟိုဠ်မူ၌ စ သဒ္ဓါနှင့်တကွရှိ၏။ ထိုပါဌ်သင့်၏။) စာနဂ်ဘူတ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒယော ဝေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ကရိယန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ တံသမ္ပယုတ္တ၊ ထိုစာရနှင့်တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသောတရားတို့ကို။ တထာ၊ ဖြင့်။ န ကရိယန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဒိနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝူပသမာဒိဝစနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းစသည်ကိုဆိုသောစကားသည်။ ဉာယာဂတံ၊ အသင့်အားဖြင့် ရောက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကာဒိနံ ဝိယ၊ ဝိတက်အစရှိသည်တို့၏ကဲ့သို့။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနမ္ပိ၊ ထိုဝိတက်သည်နှင့်ယှဉ်သောတရားတို့၏လည်း။ (အာဒိနဝဒဿနံ-၌စပ်။) ဇေတေန၊ ဤတရားကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤစာရကို။ ဩဠာရိကံ၊ ဟူ၍။ (အက္ခာယတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာဒိနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကိုရှုမြင်ခြင်းသည်။ သုတ္တေ၊ ပြဟူဇာလသုတ်၌။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။

ဝိတက္ကာဒိနံ၊ ဝိတက်အစရှိကုန်သောစျာနှင့်တရားတို့၏၎င်း။ တံသဟဂတာနဉ္စ၊
 ထိုဝိတက်စသည်နှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿစသောတရားတို့၏၎င်း။ ဝူပသမာဒိကေ၊
 စသည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်လျက်။ ဝိတက္ကာဒိနံယော၊ တို့၏သာလျှင်။
 ဝုစ္စမာနော၊ သော။ ဝူပသမော၊ သည်။ (ဒိပေတိ-၌စပ်) အဓိကဝစနံ၊ အပို
 အလွန်ကို ဆိုသောစကားသည်။ အညံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗောဓေတိ၊ သိစေ
 တတ်၏။ ဣတိ ကတာ၊ ဤသို့သောပရိတာသာကိုလုံးသွင်း၍။ ကိဉ္စ၊ သော။
 ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေဘုံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 ဩဋ္ဌာရိကဿာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤဒီကာ
 ကျမ်း၌။ ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေပရိတိအာဒိ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆို
 အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါတိအာဒိသုပိ၊ ပါဌ်တို့၌လည်း။
 ဧသေ နယော၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမတိက္ကမဝစ-
 နာနိ၊ ဝိတက်ဝိစာရကိုကျော်လွန်ခြင်း၊ ပီတိကိုကျော်လွန်ခြင်း၊ သုခကိုကျော်လွန်
 ခြင်းကိုဆိုသောစကားတို့သည်။ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကင်္ဂသမတိက္ကမာ၊ ရုန့်ရင်း
 သော ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါကိုကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဒိအဓိဂမဒိပကာနိ၊
 ဒုတိယဈာန်စသည်ကို ရခြင်းကိုပြတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိတက်
 ဝိစာရပီတိသုခသမတိက္ကမစကားတို့၏။ ဧကဒေသဘူတံ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမဝစနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို
 ဆိုသောစကားကို။ တံဒိပကံ၊ ဒုတိယဈာန် စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဌိတေပိ၊
 သော်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမဝစနာဒိကေ၊ ဝိတက်ဝိစာရသမတိက္ကမ
 စကား စသည်ကို။ ပဟေယျင်္ဂနိဒ္ဒေသတာသာမညေန၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါကို
 ပြသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဟတော၊
 အပေါင်းအားဖြင့်။ ဂဟိတေ၊ သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနဿ၊ ဝိတက်
 ဝိစာရတို့၏ငြိမ်းခြင်းကို ဆိုသောစကား၏။ တဒေကဒေသတာ၊ ထိုသုံးခွန်းသော
 စကားတို့၏ တစိတ်တဒေသအဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ [၁၈၂] အယဉ္စ အတ္ထော၊
 ကိုလည်း။ အဝယဝေန၊ အစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယောပလက္ခဏနယေန၊ အပေါင်းကို
 မှတ်သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အသ ဝါ၊ သော်ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ-
 ဝစနေနေဝ၊ ဝူပသမစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဒိပိတာ-၌ စပ်) တံသမတိက္ကမာ၊
 ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဓိဂမဒိပကေန၊ ဒုတိယ
 ဈာန်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်ဖြစ်၍။ ငီတိဝိရာဂါဒိဝစနာနံ၊ ဝိရာဂ စသော
 စကားတို့၏။ ငီတိအာဒိသမတိက္ကမာ၊ ပီတိ အစရှိသည်ကို ကျော်လွန်ခြင်း
 ကြောင့်။ တတိယာဒိအဓိဂမဒိပကတာ၊ တတိယဈာန် စသည်ကို ရခြင်းကို
 ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

တဿ၊ ထိုဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာဟူသောပုဒ်၏။ တံဒီပကတာ၊ ထိုဒုတိယဈာန် စသည်ကို ရခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆို၏။

နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တာဒိ၊ ကို။ န (အဓိပ္ပေတံ)၊ အလိုမရှိအပ်။ တတ္ထ၊ ထိုအဖွင့်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကံ၊ အဘယ်နည်းဟူမူ။) ဝိဘဏ် ပနာတိအာဒိ၊ တည်း။ နိလငဏ္ဍယောဂတော နိလဝတ္ထံ ဝိယာတိ၊ ကား။ နိလယောဂတော၊ ညိုသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ နိလံ ဝိယ၊ ညိုသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ယေန သမ္ပသာဒနေ၊ အကြင်သမ္ပသာဒနမည်သော သဒ္ဓါနှင့်။ ယောဂါ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ သည်။ သမ္ပသာဒနံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသမ္ပသာဒနမည်သောသဒ္ဓါကို။ ဒဿိတေ၊ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်လင်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနဝ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်ကို ပြခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တံယောဂါ၊ ထိုသမ္ပသာဒနမည်သောသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနေ၊ ၌။ တံသဒ္ဓပဝတ္ထိ၊ ထိုသမ္ပသာဒနသဒ္ဓါ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိရောဓော၊ အဋ္ဌကထာ၏ ဝိဘင်းပါဠိနှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်ပေ၏။ ဧကောဒိဘာဝေ၊ ဧကောဒိဘာဝ၌။ (အဝိရောဓော၊ သည်။) ကထံ (ယုတ္တော)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား စောဒနာတည်း။ ဧကောဒိမ္ပိ၊ ဧကောဒိမည်သော သမာဓိကို။ ဒဿိတေ၊ ဝိဘင်းပါဠိ၌ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ ဧကောဒိမည်သောသမာဓိကို ပူးစေတတ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဧကောဒိဝစုနတာ၊ ဧကောဒိမည်သောသမာဓိကို ပူးစေသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝိရောဓော၊ သည်။ ယုတ္တော၊ ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဧကောဒိဘာဝန္တိ ပဒံ၊ ဧကောဒိဘာဝဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဧကောဒိဿ၊ ဧကောဒိမည်သောသမာဓိကို။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗော၊ သင့်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိမ္ပိ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဧကောဒိဘာဝသဒ္ဓေါ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ သမ္ပသာဒနသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဈာနေ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တံ၊ ၏။ ဣမသ္မိဉ္စ

၁-ဤ၌ စေ-ပိုနေသည်၊ ဤစကားသည် စောဒနာမဟုတ်၊ ပရိဟာရဖြစ်သောကြောင့် စောဒနာဇောတက စေ-သဒ္ဓါ မရှိသင့်၊ မူလဋီကာ၌လည်း မရှိ။

၂-မူလဋီကာ၌ ပနိဒံ-ဟု ရှိ၏၊ ဤ၌ကား ပဒံ-ဟူ၍သာ ရှိ၏၊ ပန ပဒံ-ဟု ရှိသင့်၏။ ဤဝါကျသည် အဋ္ဌကထာကို ထောက်ခံ၍ဖြေသော ရှေးပရိဟာရစကားကို အားမရသောကြောင့် တက်လာသောဝါကျဖြစ်သည်၊ မူလဋီကာဆရာ၏ စကားရင်းဖြစ်သည်၊ ဤ၌ မူလဋီကာမှ တဆင့်ကူးထားသည်။

အတ္ထဝိကပေတိ၊ ကား။ စေတသော သမ္ပသာဒယတိတိ၊ ဟူသော။ တေသ္မိံ
ပက္ခေ၊ ဤအနက်အဖို့၌။ စေတသောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဥပယောဂတ္ထေ၊
ဒုတိယာဝိဘတ်၏အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ပုရိမသ္မိန္တိ၊ ကား။ သမ္ပ-
သာဒနံ။ ပ။ သာဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တပက္ခေ၊ ၌။ စေတသောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။
သမ္ပန္နော၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။

ယာဝ ပရေ ကောဘံ တေ ကရောမိတိအာဒိသု၊ စသောစကားရပ်တို့၌။
သေဋ္ဌာပိ၊ အမြတ်ကိုလည်း။ လောကေ၊ ၌။ ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။
ကော၊ တကိုယ်တည်း။ အဒုတိယာ၊ အဖော်မရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဤတွင်
သာဓကတရပ်ဖြစ်သည်။) ကောကိတိ၊ အဖော်ကင်းကုန်သော၊ ဝါ၊ တကိုယ်ချင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒကေဟိ၊ ငယ်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဇိတံ၊ အောင်အပ်၏။
ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အသဟာယတ္ထောပိ၊ အဖော်ကင်းသော အနက်ရှိသည်
လည်းဖြစ်သော။ ကေသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကော
အသဟာယော ဟုတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ သဒ္ဓါဒယောပိ၊ သဒ္ဓါအစ
ရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏတော စ၊
ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ အသာဓာရဏတော စ၊ ၎င်း။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူး
ပြုတတ်ကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။
သမာဓိ၊ သည်။ ဈာနက္ခန္ဓာ၊ ၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ အဝိက္ခေပ-
လက္ခန္ဓာ၊ မဉ္ဇူလွင်ခြင်းသဘော၌။ ဣန္ဒြေကရဏေန၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်
အစိုးရခြင်းသဘောကိုပြသဖြင့်။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ။ ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊
၍။ အာဟ၊ ဤ။

သမ္ပသာဒနံ စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနဒ္ဓယံ၊
ဝိသေသနပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ (ဂဟိတံ-၌စပ်) ဈာနဿ၊ ဒုတိယဈာန်၏။
အဘိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန၊ လွန်ကဲသောဂုဏ်ကို ဆိုလိုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
ဂဟိတံ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်၏။ သွာယမတိသယော၊ ထိုလွန်ကဲသောဂုဏ်ကို။
ဣမသ္မိံ ဈာနေ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။
ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နန္တ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အာဟန-
နပရိယာဟနနဝသေန စ၊ ရှေးဦးစွာခေါက်ခြင်း ထက်ဝန်းကျင်လှည့်လည်၍၊

၁-သာဓကမှာ ပါဠိအထွေထွေရှိ၍ သံသယမကင်းသောကြောင့် အနက်မပေးတော့ပြီ၊
သို့ရာတွင် သိဟိန္ဒုမ္မကဲ့ကိုသ၍ “ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ ကေဘတေ၊ မြတ်သောအထက်တန်း
အလုပ်အကျွေးတို့ကို။ ယာဝ၊ လောက်။ ကရောမိ၊ ဤ”-ဟု အနက်ပေးလျှင် သင့်ရာ၏။

ခေါက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အနုမဇ္ဇနအနုယောဇနဝသေန စ၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်ခြင်း သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အာရုံ၌ မပြတ်ယှဉ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ၎င်း။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိတက် ဝိစာရတရားတို့သည်။ နိဝရဏပ္ပဟာနေန၊ နိဝရဏကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ [၁၈၃] ကိလေသကာလု-
သိယာပဂမေ၊ ကိလေသဟူသော နောက်ကျသည့်အဖြေကင်းခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ကဉ္စ၊ တစုံတခုသော၊
ဝါ၊ အနည်းငယ်သော။ ခေါဘံ၊ ချောက်ချားခြင်းကို။ ကရေန္တာ ဝိယ၊
ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဝိဘက် ဝိစာရတို့ကြောင့်။ တေ၊ ထို
သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ သန္တိသိန္နာ စ၊ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်လည်း။
န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန န သပ္ပသန္တန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခုဒ္ဓိကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဥမိယော၊ လှိုင်းတို့သည်။ ဝိစိယော၊
မည်ကုန်၏။ မဟတိယော၊ ကြီးကုန်သော။ (ဥမိယော၊ တို့သည်။) တရဂံ၊
ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယသမတ္တေ စ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝီရိယ-
သမတာယ စ၊ ဝီရိယ၏ မယုတ်မလွန် ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သတိပ၊
သော်လည်း။ တေနော ခေါဘေန စ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏
ချောက်ချားခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်၎င်း။ သမ္ပသာဒါဘာဝေန စ၊ ကြည်လင်ခြင်း
၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဗဟလေ၊ ထူထဲပျစ်ချွေသော။ ဇလေ၊ ရေ၌။ မစ္ဆော
ဝိယ၊ ငါးကဲ့သို့။ သမာဓိပ၊ သည်လည်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ န ပါကဇဋ္ဌာ၊
မထင်ရှားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာဝုတ္တက္ခောဘော ဝေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့
တိုင်းသော ချောက်ချားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပလိဗောဓော၊ မည်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တေ-
နာတိ၊ ကား။ ယဿာ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပသာဒနန္တိ စ၊ ဟူ၍
၎င်း။ ယဿာ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧကောဒိ-
ဘာဝန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာသံ ဝေ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့်ဧကဂ္ဂတာ
တို့၏သာလျှင်။ (ပဝတ္တိအာကာရဿ-၌စပ်) သဒ္ဓဟနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ပဝတ္တိအာကာရဿ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏။ ဝိသေသဝိဘာဝနာဝသေန၊ အထူး
ကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တေန ဝိဘဂ္ဂ-
ပါဌေန၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်။ သမ္ပသာဒနယောဂတော။ပ။ဈာနံ ဝုတ္တန္တိ၊
ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊
မဆန့်ကျင်။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝိရောဓော၊
ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၏ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော၊
ထိုအခြင်းအရာကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တော ဝေ၊ တည်း။

ဂာ။ သန္တာတိ၊ ကား။ သမံ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။
ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ သမိတာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သမံ၊ ငြိမ်း

ခြင်းသို့။ ဂမိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ နိရောဓိတာ၊ ချုပ်စေအပ်ကုန်၏။ ဝူပသန္တာတိ၊ ကား။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့ငြိမ်းစေပြီးသောကြောင့်ပင်လျှင်။ သုဠ၊ စာ။ ဥပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ အတ္ထင်္ဂတာတိ၊ ကား။ အတ္တံ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ၏။ အတ္တတ္ထင်္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ စေ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဝိနာသံ၊ သို့။ ဂမိတာ၊ ကုန်၏။ သောသိတာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိသင်္ခါတဿ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သန္တာနဿ၊ အစဉ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မရှိသောအားဖြင့်။ သောသံ၊ ခြောက်ခြင်းသို့။ သုက္ခဘာဝံ၊ ခြောက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဣတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဗျန္တိကတာတိ၊ ကား။ ဝိဂတန္တကတာ၊ ကင်းသောအစွန်းအဆုံးရှိသည်ကို ပြုအပ်ကုန်၏။

အယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းတည်း။ စောဒကေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ပရိဟရိတုံ၊ ရှောင်လွှဲဖြေရှင်းခြင်းငှါ။ ဝေမေတံ သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ န ပနေတန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တေန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ၊ ဟူသော။ တေ ဝစနံ၊ သည်။ တဒတ္ထဒီပကန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္က။ပ။သင်္ခါတဿ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ မရှိခြင်းမျှဟုဆိုအပ်သော။ တဿ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဒီပကံ၊ ပြဘတ်သည်။ ဟံ၊ ထင်စွာပြအံ့။ တွေ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယ။ပ။ဒီပကေန စ၊ ဒုတိယဉာနံ စသည်ကို ရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေနေဝ-၌စပ်) အဇ္ဈတ္တသမ္ပသာဒနတာယ စ၊ မိမိသန္တာန်၌ ကြည်လင်စေတတ်သည်၏အဖြစ်၏၎င်း။ စေတသော။ပ။တာယ စ၊ စိက်၏ ကောဒိမည်သော သမာဓိကို ပွားစေဘတ်သည်၏အဖြစ်၏၎င်း။ ဟေတုဒီပကေန စ၊ အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိတက္က။ပ။ဒီပကေန စ၊ ဝိတက်မရှိသည်၏အဖြစ် ဝိစာရမရှိသည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်းကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိတက္က။ပ။ဝစနေနေဝ၊ ဝူပသမဟူသော စကားဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေါ၊ ရတို့၏ မရှိခြင်းကို။ ဒီပိတော၊ ပြီး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ကတေန၊ ပြုအပ် ဆိုအပ်သော။ အဝိတက္က။ပ။ဝစနေန၊ ဝိတက်မရှိ ဝိစာရမရှိဟူသော၊ ဝါ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရဟူသောစကားဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဝါ၊ အကျိုးမရှိပြီမဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ န၊ အကျိုးမရှိသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အဒီပိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟံ၊ ချဲ့။ ဝိတက္က။ပ။ဝစနေန၊ ဝိစာရတို့ကို ငြိမ်းစေသည်ဟူသောစကားဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊

မဖြစ်ခြင်းကို။ ဝံတ္တာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု၊
 တို့၌။ တဏှာပုဟာနံ၊ တဏှာကိုပယ်ခြင်းသည်။ ဧတေသံ၊ ဤဝိတက်ဝိစာရ
 တို့ကို။ ဝုပသမနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းမည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝါ၊ ထင်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။
 ယေ၊ အကြင်မဂ်ဖိုလ်တို့သည်။ တဏှာပုဟာနံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု
 မဂ္ဂေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပဟိနတဏှေသု၊ ပယ်အပ်ပြီးသော တဏှာရှိကုန်သော။
 တေသု ဖလေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ သင်္ခါရပုဝတ္ထိ၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ
 ဝေ၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ [၁၈၄] ဝေဇေဝ၊ လျှင်။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ
 ၌လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘိတံ၊ ပ။ တဏှဿ၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ဝိတက်ဝိစာရတို့၌ တဏှာ
 ရှိသော။ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဝိတက္ကံ၊ ပ။ ယောဂေါ၊ ရတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။
 ပုရိမေန၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမဟူသော ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ နိဝါရိတော၊ မြစ်အပ်
 သည်။ န သိယာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ စ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရ
 တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို မြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ အာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအတိက္ကမောဝ၊
 ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် စသည်ကို ကျော်လွန်ခြင်းသည်သာလျှင်။
 တေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ဝုပသမော၊ ငြိမ်းစေခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿနတ္ထုဉ္စ၊ ငှါ၎င်း။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုကို။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမဗ္ဗိတိ၊ ကား။ ပဌမံ ဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယံ၊
 မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ န တထာ
 ဣမဿ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခန္ဓေ၊ ၌။
 နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣမဿ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ၊
 ၏။ ဥပစာရက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ န ပဟိယန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊
 ဟူမူ။) အသံကိလိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ စ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်
 အပ်သောသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥပစာရဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။
 တေ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထဘာဝတော စ၊ မစွမ်းနိုင်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ တာယ၊ ထိုဥပစာရဘာဝနာဖြင့်။ တေသု၊
 ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၌။ တဏှာ၊ ကို။ ယဒိပိ ပဟိယတိ၊ အပ်ပေ၏။ ပန၊
 သော်လည်း။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ န ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်။
 ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၌။ သဝိသေသံ၊ တကွ။ တဏှာပုဟာနံ၊
 တဏှာကိုပယ်ခြင်းသည်။ အပ္ပနာယ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ အပ္ပနာက္ခန္ဓေယေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဟာနဂံတာပိ၊
 ပယ်အပ်သောအင်္ဂါ၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အတိသယပ္ပဟာနဝသေနဝ၊ အလွန်
 အကဲပယ်တတ်သော အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကိ
 ယထာ၊ ကား။) နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ (ပဟာနဂံတာ-တွင် တာ-၌ စပ်။)

ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ဇာ။ ပဟာနဂံတာ၊ ကိ။ အတိသယပ္ပဟာနဝသေနော၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေံ ဈာနံ၊ သည်။ တိဝဂံမေဝ၊ အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။)
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ဝိဘဂေံ၊ ဌ။ ဝစနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ (ဝုတ္တံ၊ ဇာ။)
ရထဿ၊ ဇာ။ ပဏ္ဍုကမ္မလံ ဝိယ၊ ဖျော့တော့သောအဆင်းရှိသော သက္ကလပ်
ကဲ့သို့။ သမ္ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်စေသောသဒ္ဓါသည်။ ဈာနဿ၊ ဇာ။ ပရိက္ခာရော၊
အကာအရံပေတည်း။ ဈာနဂံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပရိက္ခာရံ
ဈာနံ ဒဿေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂။ ဥပ္ပိလာဝိတန္တိ၊ တဟူသော။ အယံ၊ ဤသဘောသည်။ ပရိဂ္ဂဟေသု၊
သိမ်းဆည်းအပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့၌။ အပရိစ္ဆတ္တပေမဿ၊ မစွန့်အပ်သော
ခင်မင်တွယ်တာခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ခင်မင်တွယ်တာခြင်းကို မစွန့်လွှတ်ရသေး
သော။ အနာဒိနဝဒဿိနော၊ အပြင်ကိုမြင်လေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဏှာ-
သဟဂတာယ၊ တဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပီတိယာ၊ ဇာ။ ပဝတ္ထိအာကာရော၊
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ဣဓ
ပန၊ ဤဈာနကထာ၌မူကား။ ဒုတိယဇ္ဈာနပီတိ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော
ပီတိကို။ (ကာမံ) အဓိပ္ပေတာ၊ အကယ်၍ကား အလိုရှိအပ်ပေ၏။ တထာပိ၊
ထိုသို့ပင် ဥပ္ပိလာဝိတသည် တဏှာသဟဂတပီတိ၏ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာဖြစ်၍
ဤ၌ ဒုတိယဈာန်ပီတိကို အလိုရှိအပ်ငြားသော်လည်း။ ပီတိယံ၊ ဌ။ သဗ္ဗသော၊
အချင်းခပ်သိမ်း။ အဝိရတ္တံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သို့။ သာပိ၊
ထိုတဏှာသဟဂတပီတိသည်လည်း။ အနုဗန္ဓေယျ၊ အစဉ်လိုက်လေရာ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ (ဥပ္ပိလာဝိတံ-ဟု) ဟောအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပ္ပိလာဝိတံ
ဝိယ၊ လောက်လက်ပေါ်ခြင်းသဘောနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ တမျိုးတမည်ဖြစ်လျက်
စိတ်၏တက်ကြွခြင်းသဘောနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပိလာဝိတံ၊ မည်၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ တဏှာသဟဂတပီတိနှင့်တူသောကြောင့် ဥပ္ပိလာဝိတံ-ဟု ဆိုသင့်သည်
မှန်ပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိ၌။ အာဒိနဝံ၊ ကိ။ ပါကဋတဉာ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှား
သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝေ၊ ဤသို့ ဥပ္ပိလာဝိတံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။
ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာ။

၁-သိလက္ခန်ဋိကာ နှာ ၆၁-၌ ဥပ္ပိလယတီတိ ဥပ္ပိလံ၊ ဘိန္နတိ ပုဂ္ဂိုမာဝတ္ထာယ ဝိသေသံ
အာပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပိလမေဝ ဥပ္ပိလာဝိတံ၊ တဿ ဘာဝေါ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ။ ယာယ
ဥပ္ပနာယ ကာယစိတ္တံ ဝါတပုဂ္ဂိုတဘဿာ ဝိယ ဥဒ္ဓါမာယနာကာရပ္ပတ္တံ ဟောတိ၊ တဿာ
ဂေဟဿိတာယ ဩဒဂ္ဂိယပီတိယာ တေံ အဓိဝစနံ-ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့်

၈၃။ ဝိရဇ္ဇနံ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း၊ ဝါ၊ မတပ်မက်ခြင်း။ ဝိရာဂေါ၊ တပ်မက်
 ကင်းခြင်း၊ ဝါ၊ မတပ်မက်ခြင်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဝိရဇ္ဇနံ၊ ထိုတပ်မက်ကင်းခြင်း
 မတပ်မက်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိန္ဒနမုခေန၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကို ပခာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို
 အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဟိဋ္ဌနံ ဝါ၊ ရှုတ်ချခြင်းသည်သော်၎င်း။ တပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓရာဂပ္ပဟာနံ
 ဝါ၊ ထိုပီတိနှင့်စပ်သော တပ်မက်မှု ရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊
 ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 ဝုတ္တံ။ပ။သမတိက္ကမော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယာတိ၊ ကား။
 ယဒေဝ တတ္ထ ပီတိဂတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ ။
 သမုစ္စယော၊ ပေါင်းဆည်းခြင်းသည်။ သမ္ပိဏ္ဏနံ၊ မည်၏။

မဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ဥပါယော၊ အကြောင်းဥပါယ်တည်း။ တဒဓိဂမာယာတိ၊
 ကား။ တတိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ၊ တတိယမဂ်ကိုရခြင်းငှါ။

၈၄။ ဥပပတ္တိတောတိ၊ ကား။ သမဝါဟိတဘာဝေန၊ အညီအမျှဆောင်
 သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အညီအမျှဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပတိရူပတော၊
 သင့်လျော်သောအားဖြင့်။ ဈာနုပေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။ သမဝါဟိတမေဝ၊
 အညီအမျှဆောင်ခြင်း (ဖြစ်ခြင်း)ကိုသာလျှင်။ အန္တောနီတံ၊ အတွင်း၌
 ဆောင်သည်ကို၊ ငါ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊

ဥ-ပုဗ္ဗ ဗိလ ဘေဒနေ-ဟူသော ဓာတ်+အ-ပစ္စည်းဖြင့် ဥဗ္ဗိလံ-ဟု ပြီးစေ၍ ၎င်းကိုပင်
 သူတို့၌ အာဝိတ-ပစ္စည်းဖြင့် ဥဗ္ဗိလာဝိတံ-ဟု ပြီးစေအပ်၏။ သဒ္ဓါနက်အားဖြင့် ဖျက်ဆီး
 တတ်သည်၊ ပျက်စီးတတ်သည်-ဟု ရ၏။ အဝိပ္ပါယ်နက်အားဖြင့်မူ ပကတိမူလအခိုက်အတန့်
 အခြေအနေမှ တမျိုးတမည်ဖြစ်လျက် ထူးခြားသည် ဝါ၊ ထူးခြားသောသဘော ဝါ၊ ထူးခြား
 သောစိတ်-ဟု ဆိုလို၏။ ၎င်းမှာ တဏှာနှင့်သွဉ်သောပီတိ၏ တကကြွလျက်ဖြစ်သော
 သဘောပင်ဟု ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥဗ္ဗိလာဝိတံ၊ တမျိုးတမည်ဖြစ်လျက် တက်ကြွခြင်း
 သဘော-ဟု အနက်ပြန်သင့်၏။ မူလပဏ္ဏာသဒ္ဓိကာ ဒုတိယအုပ် နှာ ၉၉-၌လည်း ဥပုလတိ
 (ဥဗ္ဗိလတိ) ပုရိမာဝတ္ထာယ ဘိဇ္ဇတိ ဝိသေသံ အာပဇ္ဇတိတံ ဥပုလံ (ဥဗ္ဗိလံ)၊ တဒေဝ
 ဥပုလာဝိတံ (ဥဗ္ဗိလာဝိတံ)-စသည်ဖြင့် အလားတူပင် ဖွင့်ပြထား၏။ အဘယာရာမ
 ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ ဒုတိယအုပ် နှာ ၆၁-၌ကား “ဥပုလာတိတံ ဥပုလာံ၊
 ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ။ သဉ္ဇာတံ ဥပုလာံ ယေသန္တိ ဥပုလာဝိတာ၊ ဘိက္ခု။။ တေသံ ဘာဝေါ
 ဥပုလာဝိတတ္တံ-ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၊ ၎င်းပုဒ်၌ ဋီကာများဖွင့်ပုံ နေရာကျ”ဟု ဆိုထား၏။ ထိုအလို
 အားဖြင့် ဥ-ပုဗ္ဗ ပျ-ဓာတ်+ဏ-ပစ္စည်းဖြင့် ဥပုလာဝိတံ-ဟု ပြီးစေ၍ ၎င်းနောင် သဉ္ဇာတ
 အနက်၌ ဣတ-ပစ္စည်းဖြင့် ဥပုလာဝိတံ-ဟု ပြီးစေအပ်၏။ ပုဒ်ပြီးပုံရော အနက်ရော သန့်ရှင်း
 ပေ၏။ သို့ရာတွင် ဤအရာ၌ကား ဥပုလာဝိတံ-ပုဒ်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆိုလိုသောကြောင့်
 ဥပုလာဝံ ဧဝ ဥပုလာဝိတံ-ဟု သူတို့၌ ဣတပစ္စည်းဖြင့် ပြီးစေမှ သင့်ပေမည်။ သို့မဟုတ်
 ဥပုလံနံ ဥပုလိဝေါ၊ သော ဧဝ ဥပုလာဝေါ၊ သော သဉ္ဇာတော တေဿာတံ ဥပုလာဝိတံ၊
 ပီတိဂတံ-ဟု သော်လည်း ဝစနတ္ထ ပြုရာ၏။

ကြောင့်။ သမံ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ [၁၈၅] ဝိသဒါယာတိ၊ ကား။ သံကိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်းတရားကင်းသဖြင့်။ ပရိဗုတ္တာယ၊ ထင်ရှားသော၊ ဝါ၊ သန့်ရှင်းပေါ်လွင်သော။ ဝိပုလသယာတိ၊ ကား။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မဟတိယာ၊ ကြီးမားသော။ ထာမဂတာယာတိ၊ ကား။ ပီတိဝိဂမေန၊ ပီတိကင်းသဖြင့်။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။

ပရိသုဒ္ဓပကတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ပင်ကိုရင်းသဘောဟူသည်။ ခိဏာသဝပကတိ၊ ရဟန္တာတို့၏ ပင်ကိုယ်ရင်းပကတိသဘောတည်း။ နိက္ခိလေသတာ၊ ကိလေသာကင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ။သတ္တေသု၊ တို့၌။ ကမ္မဿကတာဒဿနဟေတုကော၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော။ သမဘာဝဒဿနာကာရော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရှုသောအခြင်းအရာဟူသော။ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာသည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ မည်၏။

သဟဇာတဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏော၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ သမပ္ပဝတ္တိယာ၊ အညီအမျှဖြစ်သောအားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်သို့သွားလတ်သော်၊ ဝါ၊ လမ်းမှန်အတိုင်းသွားလတ်သော်။ အလိနာနုဒ္ဓတာနိရဿာဒတာယ၊ မတုန်ဆုတ် မပျံ့လွင့် သာယာဖွယ်မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိပ်ခြင်း ရှင်စေခြင်းတို့၌။ ဗျာပါရာဘာဝတော၊ ကြောင့်ကြမှုမရှိသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်မရှိသောကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသောအခြင်းအရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဥပေက္ခာ၊ သည်။) ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ မည်၏။

ဥပေက္ခာနိမိတ္တန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ လီနုဒ္ဓစ္စပက္ခပါတရဟိတံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းအဖို့ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့၌ ကျခြင်းကင်းသော။ မဇ္ဈတ္တံ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုအလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဝိရိယုပေက္ခာသည်ပင်လျှင်။ တံအာကာရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တေတဗ္ဗဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိရိယဿ၊ နောက်ဝိရိယ၏။ နိမိတ္တဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဘာဝနာယ၊ ဇာ။ သမပ္ပဝတ္တိကာလေ၊ ၌။ ဥပေက္ခိယတိ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဝိရိယမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဥပေက္ခာ၊ တည်း။ ဝိရိယုပေက္ခာ၊ ဝိရိယသည်ပင်လျှင် ဥပေက္ခာ။

ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကိ။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ နီဝရဏေ၊ တို့ကို။ ပ။
 နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ ကိ။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာကိဉ္ဇ-
 ညာယတနသည်၊ ကိ။ ပဋိသင်္ခါ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍ကောင်းစွာတည်သော။
 ပညာ၊ သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်
 မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ သမာဓိ-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကိ။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ငှါ။
 ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ အာယု-
 ဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကိ။ ဂတိံ၊ လားရာကို။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်
 ခြင်းကို။ ဥပပတ္တိံ၊ ဝိပါကိ၏ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာတိံ၊ ကိ။ ဇရံ၊ ကိ။ ဗျာဓိံ၊
 ကိ။ သောကံ၊ ကိ။ ပရိဒေဝံ၊ ကိ။ ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းကို။ (ပဋိသင်္ခါ
 သန္တိဋ္ဌနာ-တွင်စပ်။) သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကိ။ ပဝတ္တံ၊
 ကိ။ ပ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကိ။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ ကိ။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကိ။ ပ။
 ဥပါယာသံ၊ ကိ။ ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ ငှါ။ သုညတာဝိဟာရသမာ-
 ပတ္တတ္ထာယ၊ ငှါ။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ ငှါ။ (ဤနောက်ဆုံးနှစ်ပိုဒ်
 ဖြင့် ဖိုလ်လေးပါးနှင့်ဆိုင်သော သုညတ အနိမိတ္တသမာပတ်ကိုဆိုသည်။ ရှေးဖလ
 သမာပတ်လေးပိုဒ်ဖြင့် အပ္ပဏိဟိတဖလသမာပတ်လေးပါးကို ဆိုသည်။) ဥပ္ပါဒံ၊
 ကိ။ ပဝတ္တံ၊ ကိ။ နိမိတ္တံ၊ ကိ။ အာယုဟနံ၊ ကိ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကိ။ (ဂတိံ-မှ ဥပါ-
 ယာသံ-တိုင်အောင်ပိုနေသည်။ ထိုပုဒ်များဖလသမာပတ်ဝါရတို့၌ မရှိကြောင်း
 ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။) ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊ သော။
 ပညာ၊ သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမာ
 ဒသ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တေ၊
 ဤသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တို့တွင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့သည်။
 ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ ကုန်သော။ နီဝရဏဝိတက္ကဝိစာရာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပဋိသင်္ခါယ၊ ၍။
 သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိဘူ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ သန္တိဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆုံးဖြတ်
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဋ္ဌမာနာ၊ တည်သော။ နီဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊
 နီဝရဏကိုရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သောပညာသည်၎င်း။ (ဥပေက္ခာ-၌စပ်။)
 ဒိဋ္ဌာဒိနဝတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဥပ္ပါဒ်
 စသည်တို့ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဥပ္ပါဒနေ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ အဇ္ဈုပေက္ခန္တိ၊
 သော။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်၎င်း။ (ဥပေက္ခာ၌-စပ်။) ဂဟဏေ၊ ၌။ မဇ္ဈတ္တ-
 ဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။

[၁၈၆] တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒန္တိ၊ ဒ်-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
 ပုရိမကမ္မပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ခဲ့သောကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ခန္ဓာနံ၊
 တို့၏။ ဣမ၊ ဤဘဝ၌။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။

တထာဥပ္ပန္နဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပေါ်ပြီးသောခန္ဓာ၏။ ပဝတ္တိံ၊ မပြတ်ဆက်၍ဖြစ်ခြင်းကို။ (အာဟာ၊ ၏။) နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေန၊ အထည်ခြပ်ရှိသကဲ့သို့သော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေဘူမကသင်္ခါရဂတံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ ။ အာယုဟနန္တိ၊ ဖြင့်။ အာယတိံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓိန္တိ၊ ဖြင့်။ အာယတိံ၊ နောင်ဘဝ၌။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဂတိန္တိ၊ ဖြင့်။ ယာယ ဂတိယာ၊ ၏။ သာ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တံ၊ ထိုဂတိကို။) နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပပတ္တိန္တိ၊ ဖြင့်။ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါတိတ္ထေ၊ ပါဌ်၌။ ဥပပန္နဿာတိ၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်သည်ဟု။ ဝုတ္တဝိပါကပ္ပဝတ္တိံ၊ ဟောအပ်သောဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာတိန္တိ၊ ဖြင့်။ ဇရာဒိနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ သော။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိံ၊ နောင်ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းကို။ (အာဟာ၊ ၏။) ဇရာဗျာဓိမရဏာဒယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ ဝေ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ဤဥပ္ပါဒစသည်တို့တွင်။ ဥပ္ပါဒါဒယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စေ၊ ငါးပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဝသေန၊ ဖြစ်ရာအခွင့်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောဆယ်ပုဒ်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုငါးပုဒ်တို့၏။ ဝေဝစနဝသေန၊ ဝေဝုဗ်ပရိယာယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်သည်။ ဥပ္ပါဒဿ စေ၊ ၏၎င်း။ ပဋိသန္ဓိယာ စ၊ ၏၎င်း။ ပေဝစနံ၊ တည်း။ ဂတိ ဥပပတ္တိ စာတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ သည်။ (ဤ၌ စ-သဒ္ဓါပိုဟန်ရှိ၏။) ပဝတ္တဿ၊ ၏။ (ဝေဝစနံ၊ တည်း။) ဇရာဒယော၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ၏။ (ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန၊ ၏အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ၊ မဂ်လေးပါးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စတဿော၊ လေးပါးသော သင်္ခါရုပေက္ခာတို့၎င်း။ တထာ၊ တူ။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ လေးပါးသော ဖလသမာပတ်၏။ (ဟေတုဘူတာ၊ ကုန်သော။) စတဿော၊ တို့၎င်း။ သုညတဝိဟာရအနိမိတ္တဝိဟာရဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသော သင်္ခါရုပေက္ခာတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၁-ဤသို့ကာ၌ သုညတဝိမောက္ခအနိမိတ္တဝိမောက္ခတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော မဂ်လေးပါး၏အကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာတို့ ကြွင်းကျန်နေ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ကား ဝိမောက္ခသုံးပါးတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော မဂ်လေးပါးကို တပေါင်းတည်း ပြထား၏။ ထိုအခွင့်သာလျှင် ပြည့်စုံ၍ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

ယာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်။ ယဒတ္တိတိ၊ ကား။ ယံ အနိစ္စာဒိ-
လက္ခဏတ္ထယံ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ ယံ ဘူတန္တိ၊ ကား။ ယံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊
သည်။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတံ၊
ဘူတမည်၏။ တံ ပဇာတိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိစ္စ-
သညာဒယော၊ တို့ကို။ ပဇာဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပယ်လျက်။ သမ္ပဒေဝ၊
ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌာဒိနဝတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ တပုဋ္ဌိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးနှင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကို
ပယ်သောအားဖြင့်။ ပဇာတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်လတ်
သော်။ အာယတိံ၊ ၌။ အာဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းယူခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ပဇာတိ၊ ၏။ တထာဘူတော စ၊
ထိုသို့ဖြစ်သောသူသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး၌။ ဥပေက္ခံ၊ လျစ်လျူ
ရှုခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ ဝိစိနနေတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။
သမ္ပသနေပိ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌သော်လည်း။

သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမပ္ပဝတ္တိဟေတုတာယ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်း၏
အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမဝါဟိတဘူတာ၊ အညီအညွတ်ဆောင်တတ်
သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဝရဏဝိဘက္ကဝိစာရာဒိသဗ္ဗပစ္စနိကေဟိ၊ နိဝရဏ ဝိတက်
ဝိစာရအစရှိသော အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊
လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ၊ အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်
တရားတို့မှ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်
ဖက်တရားတို့၏။ ဝုပသန္တတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စနိကဝုပ-
သမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဘုရားတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၌လည်း။ အဗျာပါရဘူတာ၊
ဗျာပါရကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဗျာပါရဘာဝေန၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝါ၊ တနည်း။ အဗျာပါရတံ၊ ဗျာပါရကင်းသည်
၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်သော။

အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဧကော၊ တူသည်။ ယဒိ
(ဟောတိ)၊ အံ။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာအပြားသည်။
ကထံ(ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တေန
တေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ အဘေဒေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်
သော်ကား။ ယေဟိ ပစ္စယဝိသေသေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဣမာသံ၊ ဤဥပေက္ခာ
တို့၏။ သွာယံ အဝတ္ထာဘေဒေါ၊ ထိုအခိုက်အတန့်အားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းထူးတို့၏။ ဧကဗ္ဗံ၊ တပေါင်းတည်း။
အပ္ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုခြောက်ပါးသောဥပေက္ခာတို့၏။ အဘေ-

ဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကေဠိ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဝတ္တိဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်မူလည်း။ န၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။

[၁၈၇] ကေတိဘာဝေါတိ၊ ကား။ ကေတော၊ တူသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တမျိုးတည်း၏အဖြစ်တည်း။ မဇ္ဈတ္တဘာဝသာမညေ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိသယဘေဒေန၊ ဖြစ်ရာဝိသယအကွဲအပြားအားဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုဥပေက္ခာ၏။ ဘေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ယမတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ကိစ္စဝသေန ဒိဓာ ဘိန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ အယံ၊ ဤလျစ်လျူရှုခြင်းသဘောသည်။ ဝိပဿနပေက္ခာ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းဝိပဿနပေက္ခာကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ ယဒတ္ထိယံ ဘူတံ၊ တံ ပဗဟတိ၊ ဥပေက္ခာပဋိလဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယဒတ္ထိယံ ဘူတန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတည်း။ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဗဟတိ၊ ဧ။ ဒိဋ္ဌသောဝတ္တိကတ္တယဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသောလည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသော မြေ၏။ သပ္ပလက္ခဏဝိစိနနေ ဝိယ၊ မြေ၏လက္ခဏာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌလက္ခဏတ္တယဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော လက္ခဏာသုံးပါးရှိသော။ ဘူတဿ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏။ သင်္ခါရလက္ခဏဝိစိနနေ၊ သင်္ခါရလက္ခဏာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ဧ။ သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏဿ၊ အနိစ္စစသောလက္ခဏာ၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ဝိစိနနေ၊ ဤ။ မဇ္ဈတ္တဘူတာယ၊ အလယ်အလတ်သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိပဿနပေက္ခာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိနဝါနံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ဂဟဏေဝိ၊ စွဲယူခြင်း၌လည်း။ အဇ္ဈပေက္ခနာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဇ္ဈာသယဿ၊ ဧ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိသင်္ခါရနိန္ဒတ္တာ၊ သင်္ခါရကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အနာဘောဂရသာတိ၊ ကား။ ပဏိတသုခေပိ၊ မွန်မြတ်သောချမ်းသာဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတတိယဈာန်သုခ၌။ အဝနတိပဋိပက္ခကိစ္စံ၊ ညွတ်ကိုင်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ သုခပါရမိပ္ပတ္တိယံ၊ သုခ၏ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ တသ္မိံ၊ သုခေ၊ ထိုတတိယဈာန်သုခ၌။ အဗျာဝဋ္ဌာ၊

ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယစွာသုခ၌။ အဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြကင်းခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခေါဘံ စ၊ ချောက်ချားခြင်းကို၎င်း။ ဥပ္ပိလဝဉ္စ၊ တက်ကြွပေါ်လွင်ခြင်းကို၎င်း။ အာဝဟန္တေဟိ၊ ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒိဟိ၊ တို့သည်။ အဘိဘူတတ္တာ၊ လွမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမစွာသုခံ ဒုတိယစွာသုခံတို့၌။ တဩမဇ္ဈတ္တတာယ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အပရိဗျတ္တံ၊ မထင်ရှားခဲ့။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဝိတက် အစရှိသောတရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤတတိယစွာသုခံ၌။ ပရိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှား၏။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဧတဿ၊ ဤပါဌ်၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း၊ ဝါ၊ သော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၈၅။ သရတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သတောတိ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ ကတ္ထုသာဓနတံ၊ ၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ပဇာနာတီတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ဧတိဿ၊ ဤသတိ၏။ ဝါ၊ အား။ သရဏံ စိန္တနံ၊ အောက်ခမ္မကြံစည်ခြင်းဟူသော။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သရဏလက္ခဏာ၊ မည်၏။ သမ္ပဿနပဋိပက္ခော၊ မေ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အသမ္ပဿနံ၊ မည်၏။ ဧတိဿ၊ ဤသတိ၏။ ဝါ၊ အား။ တံ၊ ထိုမေ့ခြင်းဟူသော။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္ပဿနရသာ၊ မည်၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရက္ခာ၊ သည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တတော၊ ထိုကိလေသာတို့မှ။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ အသမ္ပယုနံ၊ မတွေ့ဝေခြင်းဟူသော။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဇာနနံ၊ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပောဟပဋိပက္ခော၊ တွေ့ဝေခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အသမ္ပောဟော၊ မည်၏။ ကိစ္စဿ၊ ကို။ ပါရဂမနံ၊ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်စေခြင်း ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်။ တိရဏံ၊ မည်၏။ ဝိမံသာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပဝိစယော၊ မည်၏။

ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ ထောက်ဆ၍။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သုခုမာနေဝ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်သာလျှင်။ ကာမံ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣမံ ဥပရိဇ္ဈာနံ၊ ဤအထက် ဖြစ်သော တတိယဇ္ဈာန်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာ

စ ဩဠာရိကတာ၊ ထိုရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိတက္ကာဒိထူလင်္ဂတာယ၊ ဝိတက်စသော ကြမ်းတမ်းသောအင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဗဟုစေတသိကတာယ၊ များသောစေတသိက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ [၁၈၈] ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်သေး၏။ တတ္ထ၊ စာသော၊ ထိုပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ (စိတ္တဿ၊ ၏။) ဂတိ၊ သွားခြင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ သုခါ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ သတိသမ္ပဇညကိဋ္ဌံ၊ သည်။ အဗျတ္တံ၊ မထင်ရှားခဲ့။ (ကဿ၊ ဟူမူ။) ဣဒံ နာမ ဒုက္ကရံ၊ ဤမည်သော ခဲယဉ်းသောအမှုကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗဿ၊ ဆိုပွယ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဩဠာရိကင်္ဂပူဟာနေန၊ သဖြင့်။ သုခမတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေပိ၊ ၌လည်း။ ကာမံ သမ္ဘဝတိ၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန၊ မကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တမာနေသု၊ ကုန်သော။ ပီတိသုခေသု၊ ပီတိသုခတို့တွင်။ ပီတိသခါတဿ၊ သော။ ဩဠာရိကင်္ဂဿ၊ ကို။ ပဟာနေန၊ ဖြင့်။ သုခမတာယ၊ ကြောင့်။ ဣစ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ သာတိသယော၊ တကွသော။ သတိသမ္ပဇညဗျာပါရော၊ သတိသမ္ပဇည၏ဗျာပါရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုနဒေဝ ပီတိံ ဥပဂစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ စာနံ၊ သည်။ ဟာနဘာဂိယံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သမ္ပဇယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ အတိမဓရံ သုခန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ တတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုတတိယဈာန်သုခ၏။ အတိမဓရတာ စ၊ အလွန်ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ပဟာသောဒဂျသဘာဝါယ၊ အလွန်ရှင်လန်းခြင်း တက်ကြွခြင်း သဘောရှိသော။ ပီတိယာ၊ ၏။ အဘာဝေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ သတော သမ္ပဇာနေတိ၊ ဟူသော။ ပဒဒ္ဒယံ၊ ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။

တဿာ တေမတ္ထံ ဒဿေန္တောတိ၊ ကား။ ယဿာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ စာနုသမဂီနေ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အား။ နာမကာယေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနာမကာယနှင့်ယှဉ်သောချမ်းသာကို။ သော၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေပေယျ၊ ခံစားရာ၏။ ယံ ဝါ တန္တိ၊ ကား။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ ယထာဝုတ္တံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။

ယံ သုခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) တံသမုဋ္ဌာနေန တတောသမုဋ္ဌိတေန၊ ထိုသုခ
ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတိပဏီတေန၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော။ ရူပေန၊ ဖြင့်။
အဿ ဈာနသမဂ္ဂိနေ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပကာယော၊
ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ ပျံ့နှံ့စေအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)
ယဿ ရူပကာယဿ၊ ယင်းရူပကာယ၏။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ အတိပဏီတရုပ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့
အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ၊ ထသော်လည်း။ ဈာန-
သမဂ္ဂိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယိကံ သုခံ၊ ကို၊ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ ဧ။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ စေတသိကကာယိကသုခပဋိသံဝေဒနာသင်္ခါတံ၊ စေတသိကသုခ
ကာယိကသုခကိုခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧတံ အတ္ထိ၊ ကို၊ ဒဿေန္တော၊ ဤ။
သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊
ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။) ဟိ၊ ထင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။
သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ စေတသိကသုခံ စ၊ ကို၎င်း။
ကာယိကသုခဟေတုရူပသမုဋ္ဌာပနေ၊ ကာယိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
အတိပဏီတရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ကာယိကသုခဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဈာနသမဂ္ဂိ၊ သည်။
ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား သင်္ခေပ
အနက်တည်း။ ဖုဋ္ဌတ္တာတိ၊ ကား။ ဗျာပိတတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့စေအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဟိ၊ ထင်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌသရီရဿ၊
ပျံ့နှံ့ အပ်သောကိုယ်ရှိသောသူအား။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ နာတိ-
ပစ္စနိကေ၊ အလွန်မဆန့်ကျင်သော။ ဝါဘာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ လေ အစရှိသောအတွေ့
သည်။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ဆုံလတ်သော်။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊
သာလျှင်။ တေဟိ၊ ထိုသုခကြောင့်ဖြစ်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သောရုပ်တို့
ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌသရီရဿ၊ သူအား။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ အပရော နယော၊
ကား။ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ အာဘောဂေန၊
ခံစားအံ့ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ဤ။ သုခပဋိသံဝေဒနာ၊ သည်။ ကထံ
(ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာယံ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊
သော်။) ကိဉ္ဇာပိ။ ပ။ ဧဝံ သန္တေပိတိ၊ ဤ။ (အာဟ၊ ဧ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နာမကာယေန၊ နှင့်။
သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ သုခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခဉ္စ၊ ကိုလည်း။
ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊

၁-ဤ၌ ဣတိ-မပါပဲ ဧဝံ သန္တေပိ-ဟု မျှသာ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်-ဣတိ၊ သို့။
စောဒနာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တတိယဈာနသမဂ္ဂိနေ၊ အား။ သုခပဋိသံဝေဒနာ-
ဘောဂေါ၊ သည်။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ သော်လည်း-ဟု အနက်ပေး။

ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။ လူဒါနိ၊ ဌ။ အာဘောဂေန၊ နှင့်။ သဟာပိ၊ တက္ခလည်း။ သုခပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံ ဝါ တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၈၆။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဌ။ နိပါတော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ ဈာနဟေတုတိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ဧ။ အာစိက္ခန္တိတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ကိတ္တနတ္တာနိ၊ ပြောကြားခြင်းအနက်ရှိကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ပသံသန္တိတိ-အဓိပ္ပါယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ကိန္တိတိ၊ ကိန္တိဟူသောပုဒ်သည်။ ပသံသနာကာရပုစ္ဆာ၊ ချီးမွမ်းသောအခြင်းအရာကို မေးသောစကားတည်း။ [၁၇၉] ဒေသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သတိဂ္ဂဟဏေနဝ၊ သတိကိုယူသဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပဗညမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟိတံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤတတိယဈာန်အရာ၌။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ သတိယာ ဝေ၊ သတိ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတသတိဘာယ သတိမာဏုစေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပဗာနေတိ၊ ရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဣစေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။)

ဈာနက္ခဏေ၊ ဌ။ စေတသိကသုခမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ ဣတော၊ တာဟူသော ဤအဖွင့်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနကထာဟိ၊ တို့နှင့်။ အဝိဇ္ဇေသေဝ စ၊ မထူးသည်ကို၎င်း။ ဝိသေသေဝ စ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇။ လူဒါနိ၊ ဌ။ နိဗ္ဗတ္တိတဝိသေသံ၊ အသီးအခြားထုတ်အပ်သောအထူးကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အယံ ပန ဝိသေသောတိ၊ ရှိ။ ဝတော၊ ရှိ။ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ အာသေဝနပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဌာနေ၊ အရာ၌ ။ ပဒန္တရသင်္ဂဟိတဿ၊ သုခဟူသော ပုဒ်တပါး

၁-ဤ၌ အနိဋ္ဌေ-ပုဒ်ကို စဉ်းစားသင့်၏။ အဘိဓမ္မာဝတာရဒီကာသင်္ဂ ဒုတိယအုပ် ၂၅၄-၌ကား ဤနိဗ္ဗတ္တိပုဒ်မပါပဲ ယသ္မာ ပဒန္တရသင်္ဂဟိတဿ အတ္တနေဝ သဘာဝဂ္ဂါဟာပန-သင်္ဂါဟအာသေဝနပစ္စယတ္တာဘာဝတော သုခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာယ အာသေဝန-ပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ-ဟု ရှိ၏။ ပဌာနဒ္ဒကဿ ၃၇၃-၌ ကာမာဝစရကုသလံ အတ္တနေဝ အနန္တရဿ ကာမာဝစရကုသလဿေဝ။ ယံ ပနေတ္ထ ဥပဏသမ္ပယုတ္တံ၊ တံ

ဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရား၏၊ ဝါ၊ သုခဟူသော အဖို့တပါးဖြင့် ရေတွက်
အပ်သောတရား၏။ အာသေဝနပစ္စယတ္တာဘာဝတော၊ သဘောမတူသော
ဥပေက္ခာအား အာသေဝနပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိ
ခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်းကား) ပဒန္တရသင်္ဂဟိတဿ၊ ဥပေက္ခာဟူသော
ပုဒ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရားအား၊ ဝါ၊ ဥပေက္ခာဟူသောအဖို့တပါး
ဖြင့် ရေတွက်အပ်သောတရားအား။ အာသေဝနပစ္စယတ္တာဘာဝတော၊ သဘော
မတူသော သုခဝေဒနာသည် အာသေဝနပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သာတိသယံ၊ တက္က။ သုခဝိရာဂဘာဝနာ-
ဘာဝတော၊ သုခကိုစက်ဆုပ်သော ဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တာနီတိ၊
ဟူသောပုဒ်ကို။ အပ္ပနာဝီထိယံ၊ ဌံ။ ဇဝနာနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ချံ။ အာဟ၊ ၏။

ဂဂ။ ပုဗ္ဗေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကဒါ ပန၊ ဌံ။ တေသံ၊ ထိုသုခ၊
ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿဘို့ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊
သို့။ စောဒနာယံ၊ ခြင်းကြောင့်။ စတုန္တံ၊ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခေဏတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ပဟာနက္ခမော
နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပဟာယကဓမ္မာနံ၊ ပယ်တတ်သောတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ-
ပဋိပါဋ္ဌိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်တည်း။ တေန၊ ထိုပယ်စဉ်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ ပန၊
ဆိုအပ်မှုကား။ ဒုက္ခံ၊ ပ။ သောမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။
ဣတော၊ ဤပယ်စဉ်မှ။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဝစနံ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊ သော်။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနေသ္မော၊ တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊
နည်း။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ၏။

ကတ္တ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။
ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကတ္တ စ၊ အဘယ်ကြောင့်လျှင်။ အပရိသေသံ၊
အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိရောဓဌာနံ၊ ချုပ်ရာဌာနကို။
ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံပိ၊ ဟူသော အမေး၌၎င်း။

အတ္တနာ သဒိသဝေဒနဿ ရူပါဝစရကုသလဿ၊ အရူပါဝစရကုသလဿ၊ လောကုတ္တရ-
ကုသလဿာတိ ဣမေသံ ရာသီနံ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိ-ဟု ရှိ၏။ ထိုအဋ္ဌကထာ
ပါဌ်မှ သဒိသဝေဒနဿ-၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြရသည့်အရာဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ အသ-
ဒိသေ ဌာနေ-ဟု ရေးခဲ့ရင်း မူလပါဌ်မှန်ဖြစ်ရာ၏။ အသဒိသေ၊ ရှေးနောက်ဝေဒနာမတူ
သော။ ဌာနေ၊ အရာ၌-ဟု အနက်ပေး။ ပဌာနေ-ဟု တပုဒ်တည်းသော်လည်း ဖြစ်သင့်
၏။ ပဌာနေ၊ ပဌာန်းကျမ်း၌-ဟု အနက်ပေး။

တ္ထောတိ ဝိဿဇ္ဇနေပိ၊ အဖြေဉ်၎င်း။ ဟေတုမိ၊ ဌ။ ဘုမ္မဝစနံ၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာ။
ဟိ၊ မှန်။ ဈာနာနုဘာဝနိမိတ္တံ၊ ဈာန်၏အာနုဘော်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
အနုပုဇ္ဇန္တံ၊ မဖြစ်သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ကိ။ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
ဇာ။ အတိသယနိရောဓော၊ အလွန်အကဲချုပ်ခြင်းဟူသည်။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ပဟာနံ၊
တည်း။ ဥဒုပဋိပက္ခေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ဝူပသမော၊
ငြိမ်းခြင်းတည်း။

နာနာဝဇ္ဇနေတိ၊ ကား။ ယေန အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာဝိထိ၊ သည်။
(ဟောတိ၊ ဇာ။) တဇော၊ ထိုအပ္ပနာဝိထိ၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ။ ဘိန္နာဝဇ္ဇနေ၊
ကွဲသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ဝါ၊ တနည်း။ အနုကာဝဇ္ဇနေ၊ တခုတည်း
မဟုတ်သော၊ ဝါ၊ များသော၊ ဝါ၊ မတူသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။
အပ္ပနာဝိထိယံ၊ ဌ။ ဥပစာရော၊ သည်။ ကောဝဇ္ဇနေ၊ တခုတည်းသော
အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။ (ဝါ၊ တူသောအာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။) ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော
ဥပစာရသည်။ အနုကက္ခတ္တံ၊ စွာ။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ အနုကာဝဇ္ဇ-
နေ၊ အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏။ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ၊ မညီညွတ်သော ထိုင်ခြင်းကြောင့်။
ဥပ္ပန္နကိလမထော၊ ဖြစ်သောပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဝိသမာသနုပတာပေါ၊ ပမည်၏။
ပိတိဖရဏေနာတိ၊ ကိ။ ပိတိသ၊ ဇာ။ ဖရဏရသတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းကိစ္စ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပိတိသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပိတိကြောင့်
ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏိဘရူပါနံ၊ ကောင်းမြတ်သောရုပ်ဘို့ကို။ ကာယဿ၊ ကိုယ်သို့။
ဗျာပနတော၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တေန၊ ကြောင့်။
သဗ္ဗော၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိတိ၊ ပုဒ်၌။
[၁၉၀] ပိသဒ္ဓေါ၊ ကိ။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ ယှဉ်အပ်၏။
သော၊ ထိုပိသဒ္ဓါကို။ ပဟိနဿာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာနေတော၊ ဆောင်၍။
ပဟိနဿပိ၊ သော်လည်း။ ဝါ၊ ပယ်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေါမနဿိန္ဒြိ-
ယဿ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ ဇာ။ တေ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ဇာ။ အတိစိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ။ ဝိတက္ကယ-
တော၊ ကြံသော။ ဝိစာရယတော၊ စဉ်းစားသော။ တဿ မယံ၊ ထိုငါ၏။
ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ ကိလမိ၊ ပင်ပန်းပြီ။ စိတ္တမိ၊ စိတ်သည်လည်း။
ဥိဟညိ၊ ထိခိုက်ပြီ။ ဝါ၊ ဟင်းလင်းပွင့်ပြီ။ ဝါ၊ တက်ကြွပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ ဖြစ်ပြီ။
ဣတိ ဝစနဘော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ကာယစိတ္တခေဒါနံ၊ ကိုယ်စိတ်
ပင်ပန်းခြင်းတို့၏။ ဝိတက္ကဝိစာရပ္ပစ္စယတော၊ ဝိတက်ဝိစာရလျှင် အကြောင်း

၁-မူလပဏ္ဏာသ ၁၆၃-ဒွေခာဝိတက္ကသုတ်၎င်း၌ ကား-အဝိစ ခေါ် မေ အတိစိရံ အနုဝိတက္က-
ယတော အနုဝိစာရယတော ကာယော ကိလမေယျ၊ ကာယေ ကိလန္တ စိတ္တံ ဥိဟ-
ညေယျ၊ ဥိဟတေ စိတ္တေ အာရာ သမာဓိမှာ-စသည်ဖြင့် ရှိ၏။

ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ငိတက္ကဝိစာရဘာဝေ၊ ဝိတက်ဝိစာရ၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတုာ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ကိုဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တက္ကဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ ကား။ တတ္ထ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဌ။ အဿ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ရှိရာ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ-၌ စပ်) တက္ကဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ ၍။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဈာနလာဘီနမ္ပိ၊ ဈာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသော်လည်း။ ဒေါမနဿပုပ္ပတ္တိ၊ ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုသို့ ပြခြင်းဖြင့်လည်း။ အနီဝရဏသဘာဝေါ၊ နီဝရဏမဟုတ်သောသဘောရှိသော၊ ဝါ၊ နီဝရဏသဘောမရှိသော။ လောဘော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒေါသောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဋ္ဌာနပါဠိယာ၊ နှင့်။ ဝိရောဓော၊ ကို။ န စိန္တေတဗ္ဗော၊ မကြံသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ ပရိဟိနံ၊ ဆုတ်ယုတ် ဆုံးရှုံးလေပြီးသော၊ ဝါ၊ လျော့ကျလေပြီးသော။ ဈာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကဘ္ဘာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပရိဟိနဇ္ဈာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကဘ္ဘာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ သော။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရောဓော၊ ကို။ န စိန္တေတဗ္ဗော၊ သင့်။) ဈာနလာဘီနံ၊ တို့အား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ ကိုရသော။ အသိတဿ၊ ကာဠဒေဝီလဟု ခေါ်သော အသိတရသေ့အား။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ငိုလျက်ဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအသိတရသေ့သည်။ ပရိဟိနဇ္ဈာနော၊ ရှိသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ န ဝေ အဟောသိ၊ မဖြစ်ခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ အနီဝရဏသဘာဝဿ၊ နီဝရဏသဘောမရှိသော။ ဒေါသဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ (အနီဝရဏသဘာဝေါ၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။) ယဒိ သိယာ၊ အံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ရူပါရူပါဝစရသတ္တာနမ္ပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ (ဒေါသော၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ န စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ချေ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အရူပေ။ပ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏန္တိအာဒိသု၊ ဤသို့

အာရုံသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတို့၌။ ဗျာပါဒကုက္ကုစ္စနိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ အနုဒ္ဓတာနိ၊
မထုတ်ပြအပ်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အနိဝရဏတာပရိဟာရော၊
နိဝရဏမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရှောင်လွှဲဖြေဆိုဖွယ်သည်။ န၊ မရှိပေ။
(ကသွာ၊ ကား။) အနိဝရဏာနိယေဝ၊ နိဝရဏမဟုတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
သော။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (နိဝရဏပရိယာယဿ-၌ စပ်) နိဝရဏ-
သဒိသတာယ၊ နိဝရဏနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏပရိယာယဿ၊ ၏။
ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အဋ္ဌ-
သမာပတ္တိလာဘိနော အသိတဿ ဥပ္ပန္နတ္တာတိ၊ ရှိ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းပြ
စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအကြောင်းပြစကားသည်လည်း။ အကာရဏံ၊
သင့်လျော်သောအကြောင်းမဟုတ်။ (ကသွာ၊ ကား။) (ဤအရာ၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့်
ထွန်းပြဖွယ်အနက်လိုသောကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန စ-အရာတွင် ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-
နဿ-ဟု ရှိသင့်၏၊ မရှိလျှင်လည်း အဿ-ကို ထည့်ရာ၏။) အဿ၊ ထိုအသိတ
ရသေ့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန၊ သော။ ဒေါမနဿေန၊ ကြောင့်။ ဈာနတော၊ မှ။
ပရိဟာယနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ လဟုကေန၊ ပေါ့သော။
ပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ပရိဟိနံ၊ ယုတ်သောဈာန်ကို။ တာဒိသ၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသော ဈာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အပ္ပကသိရေနော၊ မဆင်းရဲမပင်ပန်းသဖြင့်
သာလျှင်။ ပဋိပါကဘိကံ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်းပြည့်စုံသည်ကို။ ကရောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တတ္ထဿ
သိယာ ဥပ္ပတ္တိဘိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ၌။ ဒေါမန-
ဿဿ၊ ၏။ အသုပ္ပဟိနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာ မပယ်အပ်သေးသည်၏
အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ပရိကပ္ပဝစနံ၊ ကြံဆသောစကားတည်း။ တထာ ဟိ၊
ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ န တော အန္ဓောအပ္ပနာယန္တိ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤ၌
န တော ဒုတိယဇ္ဈာနေ-ဟုရှိလျှင် ဖွင့်ပြဆဲစကားနှင့်ညီ၍ ယုတ္တတရဖြစ်သည်။)
ပန၊ ဆက်။ တဒါ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၏ ဥပစာရဓာတ်၌။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ယဒိ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ အဿ၊ ထိုဈာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။
ပရိဟိနမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဟိနမ္ပိ၊ ပယ်အပ်ပြီး
ဖြစ်သော်လည်း။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပီတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုရေ ဝေးသည်။
န၊ မဟုတ်။ [၁၉၁] ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာသန္နတ္တာတိ၊ ရှိ။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇန္တုပစာရေ၊ ကဲ့ပြားသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသောဥပစာ၌။ ဝါ၊
အထူးထူးအပြားပြား များသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသောဥပစာ၌။ ပဟိနမ္ပိ၊ သော်

၁-မြန်မာမူဟောင်း၌၎င်း သီဟိုဠ်မူ၌၎င်း၊ ယိုးဒယားမူ၌၎င်း၊ အနိဝရဏတာပရိဟာရော-
ဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ ဆဋ္ဌမူ၌ကား နိဝရဏတ္တာပရိဟာရော-ဟု ရှိ၏၊ နိဝရဏအဖြစ်မှ ရှောင်လွှဲ
ဖြေဆိုဖွယ်သည်-ဟုပေး။ သာရတ္ထိန္ဒြိကာ၌ကား—အနိဝရဏတာပရိယာယော-ဟု ရှိ၏။

လည်း။ ပဟာနဂ်။ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါသည်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဖြင့်။ အဝိ-
 ဟတတ္တာ၊ မပယ်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား
 အကြား၌။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပ္ပနာပတ္တာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တာဒိဿာယ၊
 သော။ အာသေဝနာယ၊ မှီဝဲခြင်း ထုံခြင်း၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။
 (ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ ပဝတ္တန္တိ-၌စပ်။) မဂ္ဂင်္ဂိယိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒွေ တယော၊
 နှစ်ခု သုံးခုကုန်သော။ ဇဝနဝါရာ၊ ဇောဝါရ ဇောဝိထိတို့သည်။ သဒိဿာနု-
 ပဿနာဝ၊ တူသောအနုပဿနာတို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တူသောအနုပဿနာ
 ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-
 တထာ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်အရာ၌လည်း။ အပ္ပနာဝါရတော၊ မှ။
 ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒွေ တယော ဇဝနဝါရာ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ၊ တို့သည်
 သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့
 ဆိုကုန်၏။

သမာဟဋ္ဌာတိ၊ ကား။ သမာနီတာ၊ ပေါင်းစု၍ ဆောင်အပ်ကုန်၏။
 သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သုခ-
 ဒုက္ခာနိ ဝိယ၊ သုခဒုက္ခတို့ကဲ့သို့။ အနောဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ မရန့်ရင်း မကြမ်းတမ်း
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဘူတတာယ၊ မထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနု-
 မိနိတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ၊ မှန်းဆ၍ သိအပ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဒုဝိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုဋ္ဌဿာတိ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌ-
 ပယောဂဿ၊ ပျက်စီးသောပယောဂရှိသော၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသောအလေ့အကျင့်
 ရှိသော။ ဒုဒ္ဓမ္မဿ၊ ဆုံးမနိုင်ခဲ့သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညာပေါဟန-
 နယေန၊ တပါး(သော ဝေဒနာ)ကို ပယ်သောနည်းဖြင့်။ သော၊ ဤဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဂါဟသိတုံ၊ မှတ်ယူစေခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဣဒမေဝ
 စတုတ္ထဈာန်၊ ဤစတုတ္ထဈာန်ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စယဒဿနတ္တန္တိ၊ ကား။
 အဓိဂမဿ၊ ရခြင်း၏။ ဥပါယဘူတပစ္စယဒဿနတ္ထံ၊ ဥပါယ်ဖြစ်သောအကြောင်း
 ကိုပြခြင်းငှါ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သောပစာရာ၊ ဥပစာနှင့်တကွ
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပဌမဈာနာဒယောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယောတိ၊
 စသည်တို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စနံ။ပ။ပရိက္ခယာတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပဟိနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။
ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တောတိ၊ ကား။ သုခါဒယော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။

သောမနဿံ၊ သည်။ ဓာဂဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သုခါယ
ခေါ။ပ။အနုသေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဒေါသဿ၊ ၏။
ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ စ၊ မှန်။ ဒုက္ခာယ ခေါ။ပ။အနုသေတိတိ၊
ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ တည်း။ သုခါဒိသာတေနာတိ၊ ကား။
သုခါဒိနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနေန၊ ဖြင့်။ အဿ ဈာနဿ၊ သည်။ ဝါ၊ မှ။ (ဟတာ-နှင့်
အတိဒုရေ-တို့၌စပ်သည်။)

ဒုက္ခံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခဝိဓရံ၊ ဒုက္ခ
နှင့်ပြောင်းပြန်သဘောကွဲလွဲသောတရားကိုရ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊
ထိုဥပေက္ခာ၌။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ ဝါ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဒုက္ခဘာဝေနာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသုခန္တိ ဧတ္ထပိ၊ ပုဒ်၌လည်း။
သေဝနယော၊ တည်း။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသုခပဋိက္ခေပဝစနေန၊ ဒုက္ခသုခ
ကိုပယ်သောစကားဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘူတန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဓ၊ ဤ
စတုတ္ထဈာန်၌။ တတိယဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ (ပတ္တဗ္ဗတ္တာ-၌စပ်။) ဒုက္ခာဒိနံ၊
တို့ကို။ သမတိက္ကမဝသေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုသလာကုသလာနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကတာယ၊
ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတဿ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဿ၊
အလယ်အလတ်ဖြစ်သောအာရုံကို။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ
သောတရားသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတံ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၏ပြောင်းပြန်ဖြစ်
သောမဇ္ဈတ္တာရုံကို။ မဇ္ဈတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ သည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-
ဝိပရိတာနုဘပနလက္ခဏာ၊ မည်၏။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ မဇ္ဈတ္တ-
ရသာ၊ အလယ်အလတ်သဘောဟူသောပြည့်စုံခြင်းရသရှိ၏။ အဝိဘူတပစ္စုပ္ပန်-
နာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ [၁၉၂] ဝိဘူတာကာရာ၊ ထင်ရှား
သောအခြင်းအရာရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပိဋ္ဌပါသာဏေ၊ ကျောက်ဖျာအပြင်၌။
မိဂဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ၊ သမင်၏သွားရာလမ်းကဲ့သို့။ တေဟိ၊ ထိုသုခဒုက္ခတို့ဖြင့်။
အနုမာတဗ္ဗာ၊ မှန်းဆအပ်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဘူတာကာရောပဋ္ဌာနာ၊ မထင်ရှား
သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သုခ-
နိရောဓော နာမ၊ ငြိမ်းကြောင်းမည်သည်ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရော၊ ၏
ဥပစာတည်း။ တေဿာ၊ ထိုဥပေက္ခာအား။ သော၊ ထိုသုခ၏ ငြိမ်းကြောင်း
ဟူသော။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊) ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာနာ၊
မည်၏။

၈၉။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္နိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပုရိမပဒေါ
 ဌံ။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ရှေးပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ သမာသပဒံ၊ ချဉ်းအပ် ချဉ်းအပ်
 စပ်အပ်သော သမာသပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိပါရိ-
 သုဒ္ဓိန္နိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သဗ္ဗပစ္စနိကဓမ္မပရိသုဒ္ဓါယ၊ အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်
 ဖက်တရားတို့မှ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ (ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာယ-ဌံစပ်။)
 ပစ္စနိကသမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၌သော်လည်း။ အဗျာ-
 ဝဋ္ဌာယ၊ ကြောင့်ကြကင်းသော။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာယ၊ သည်။ ဝတ္တမာနာယ၊
 သော်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ဌံ။ သတိ၊ သည်။ သမ္ပဟံသနပညာ ဝိယ၊ ကောင်းစွာ
 ရှင်စေသော ပညာကဲ့သို့။ သုပရိသုဒ္ဓါ စ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်
 သည်၎င်း။ သုဝိသဒါ စ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းထက်မြက်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
 ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာ စ၊ ပ။ န အညေနာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တတြ-
 မဇ္ဈတ္တတာ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဥပေက္ခာတိ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊
 သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝါ၊
 အဘယ်သို့လျှင်၊ ပါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ သတိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊
 ၍။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ န ကေဝလန္တိအာဒိ၊
 ကို။ အာဟ၊ ဧ။

ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့ဖြေရှင်း၍ ပြဆိုငြားသော်လည်း။ အယမေဝ သတိ၊ ဤစတုတ္ထ
 ဈာန်သတိကိုသာလျှင်။ (ဣဓေဝ သတိ-ဟု ရှိသော ရှေးမူအရအားဖြင့် ဣဓေဝ
 သတိ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌ သတိကိုသာလျှင်-ဟုပေး။) ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊
 ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးမြန်းစိစစ်
 ခြင်းကို။ သန္နာယ၊ ၍။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ၊ ဝါ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု ဈာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊
 ရှိသော်လည်း။ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ၊ ဧ။ (အပါရိ-
 သုဒ္ဓိ-ဌံစပ်။) ပစ္စနိကာဘိဘဝတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏ လွှမ်းမိုး
 ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဟာယပစ္စယဝေကလ္လတော စ၊ အဖော်သဟဲဖြစ်သော
 အကြောင်း၏ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မစင်ကြယ်
 ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) တထာ၊ တူ။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုဥပေက္ခာနှင့်
 ယှဉ်သောတရားတို့၏။ (အပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။) တဒဘာဝတော၊
 ထိုပစ္စနိကာဘိဘဝ သဟာယပစ္စယဝေကလ္လတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ
 စတုတ္ထဈာန်၌။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။
 ရူပကဝသေန၊ ရူပကအလင်္ကာနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ
 ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သုရိယပ္ပဘာဘိဘဝါတိ၊ ကား။ သုရိယပ္ပဘာယ၊
 နေ၏အရောင်သည်။ အဘိဘုယျမာနတ္တာ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။

အတိက္ခတာယ၊ ထေက်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နန္ဒလေခါ ဝိယ၊ လရေးကဲ့သို့။ ရတ္တိပိ၊ သည်လည်း။ သောမ္မသဘာဝါ၊ အေးချမ်းသောသဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာကေသေး။ သဘာဝါယ၊ သဘောတူသော။ ရတ္တိယမေဝ၊ ညဉ့်သဘာဝလျှင်။ စန္ဒလေခါ၊ သည်။ သမုဇ္ဇလတိ၊ တောက်ပ၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ သာ၊ ထိုညဉ့်သည်။ တဿ၊ ထိုလရေး၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သဘာဝါ၊ တူသောသဘောရှိသည်။ ဝါ၊ သဘောတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဤ။ သောမ္မဘာဝေန စ။ပ။ရတ္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကေဝိဏိယန္တိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတည်းသော အပ္ပနာငီထိ၌။ သောမနဿဿ၊ ၏။ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုတရားတည်းသော အပ္ပနာပီထိမှ။ ပုရိမတရေသု၊ သာ၍ ရှေးကျသောဝိထိတို့၌။ ကေသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝတော၊ သောမနဿ၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်) န၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝိတက္ကဒယော၊ တို့ကို။ ဒုတိယာဒိဠာနက္ခဏေယေဝ၊ ဒုတိယစသောစွာန်တို့၏ ခဏ၌သာလျှင်။ ပဟိယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုဝိတက်စသည်တို့ကို။ ကေဝိဏိယံ၊ ၌။ ပုရိမဇေနေသု၊ ရှေးကာမဇောတို့၌။ န ပဟိယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ တေံ၊ ထိုသောမနဿကို။ န ပဟိယတိ၊ မပယ်အပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုက္ကဠာနေတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဠာနစတုက္ကေ၊ ဖြစ်စေအပ်သောစွာန်လေးပါး အပေါင်း၌။

ပဉ္စကဠာနကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဌဇ္ဈောနေ၊ ၌။ စတုက္က။ပ။ ဝိယာတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယသမ္ပန္နိနိ၊ စတုက္ကနည်း၏ သမ္ပန္နိဖြစ်သော၊ ဝါ၊ စတုက္ကနည်းနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းရှိသော။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ တံ ဒွိဓာ ဘိန္နိတွာတိ၊ ကား။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ [၁၉၃] ဒုတိယံ၊ ဒုတိယစွာန်ကို။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တန္တိ စ၊ ဝိတက်ကင်း၍ ဝိစာရမျှရှိသောစွာန် ဟူ၍၎င်း။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ စ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိသောစွာန် ဟူ၍၎င်း။ ဝေံ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္နိတွာ၊ ၍။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဉ္ဇေဝ၊ ဒုတိယစွာန် သည်၎င်း။ တတိယဉ္ဇေ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုတ္တန္တေသုပန၊ တို့၌ကား။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စကနယော၊ ကို။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။

ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ နယဒ္ဓယဝိဘာဂေါ၊ နည်းနှစ်ခုအပေါင်းကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဂဟိတော၊ နည်း။

ဣတိ၊ စောဒနာတည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌ။ နယဒ္ဓယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဒေသိဘတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍မေးဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌။ တထာ၊ ထိုနည်းနှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်။ တာနိ၊ ထိုဈာန်တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဒေသနာဝိလာသတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ (ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။) သန္နိပတိတ-ဒေဝပရိသာယ၊ စည်းဝေးနေသော နတ်ပရိသတ်၌။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ယထာဒေသိတေ၊ ဟောအပ်တိုင်းသော၊ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဝိတက္ကောဝေ၊ သည်သာလျှင်။ သြဋ္ဌာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာသိ ကိရ၊ ထင်လေသတတ်။ ဣတရေ၊ တို့သည်။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ (ဥပဋ္ဌဟိံ သု ကိရ၊ ထင်လေကုန်သတတ်။) တေသံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုရဂီကံ၊ သော။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ၊ သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ယေသံ၊ တို့အား။ ဝိစာရော၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့အား။ ပီတိ၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့အား။ သုခံ၊ သည်။ သြဋ္ဌာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာသိ ကိရ၊ သတတ်။ ဣတရေ၊ တို့သည်။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ (ဥပဋ္ဌဟိံ သု ကိရ၊ ကုန်သတတ်။) တေသံ တေသံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဖြင့်။ တတိယာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ သည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော၊ တည်း။

ပန၊ တပါး။ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော အကြင်ဓမ္မဓာတ်၏။ ဝါ၊ ကို။ သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏမဟန္တတာယ၊ ဉာဏ်တော်ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ရှေး၌ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ-ဟု ဆိုခဲ့သောကြောင့် ဤအရာ၌ တာယ ဓမ္မဓာတုယာ-ဟု ရှိသင့်၏။ တာယဓမ္မဓာတုယာ၊ ဖြင့်-ဟု အနက်ပေး။) ဒေသနာယ၊ ဟောပြောခြင်းကိစ္စ၌။ သုကုသလော၊ ကောင်းစွာလိမ္မာတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယံ ယံ အင်္ဂံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ထို ထိုအင်္ဂါ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာရုစိ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ ဒေသနံ၊ ကို။ နိယာမေန္တော၊ သတ်မှတ်တော်မူလျက်။ စတုက္ကနယဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဉ္စကနယဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ (ဒေသေသိ၊ ၏။) တတ္ထ စ၊ ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့၌လည်း။ ပဉ္စဂီကံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ ပဌမံ၊ ပဌမဈာန်ကို၎င်း။ စတုရဂီကံ၊ သော။ ဒုတိယံ၊ ကို၎င်း။ တိဝဂီကံ၊ သော။ တတိယံ၊ ကို၎င်း။ ဒုဝဂီကံ၊ သော။ စတုတ္ထံ၊ ကို၎င်း။ ဒုဝဂီကမေဝ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဉ္စမံ ဈာနံ၊ ကို၎င်း။ ဒေသေသိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒေသနာဝိလာသော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ကို။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနပက္ခိကံ၊ ဒုတိယဈာန်အဖို့

ရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အဖို့၌ဖြစ်သည် ဝင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ယသ္မိံ သမယေ။ပ။
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်၏။ [ယသ္မိံ
သမယေ၊ ၌။ ရူပပပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်း
ဖြစ်သောဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကံ၊ သော။ ဝိစာရမတ္တံ၊ သော။
သမာဓိဇံ၊ သော။ ပီတိသုခံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာန်၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဤ။
ဝိဟရတိ၊ ၏။] ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ကေတ္တကာယနာနတ္တသညိသတ္တာဝါသဖလတာယ၊
သတ္တာဝါသဟူသောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေန၊ စတုက္ကနည်း
ဒုတိယဈာန်နှင့်။ သမာနုဖလတ္တာစ၊ တူသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော၊ မှ။ ဇာတတ္တာစ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ကာမေဟိ စ၊ တို့မှ၎င်း။ အကုသလေဟိ စ၊
တို့မှ၎င်း။ ဝိဝိတ္တံ၊ ကင်းဆိတ်သောဈာန်သည်။ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ၊ သာလျှင်
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝါ၊ ကာမအကုသိုလ်တို့မှကင်းဆိတ်ခြင်း၏မရှိ
ခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိဘက်ကင်းသောဒုတိယဈာန်၌။ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ
ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိတိ၊ ဤ။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိဝေကဇန္တိပိ၊
ဟူ၍လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န(သက္ကာ)၊ နိုင်။ စ၊ ဆက်။ ပဉ္စကနယော၊ ၌။
ဒုတိယဘတိယဇ္ဈာနာနံ၊ တို့သည်။ သုတ္တန္တဒေသနာယ၊ တို့၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ၊
သို့သာလျှင်။ ဘဇန္တိ၊ သက်ဝင်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိတက္ကဝူပသမာ၊
ဝိတက်၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိစာရူပသမာ၊ ၎င်း။ အဝိတက္ကတ္တာ၊ ဝိတက်
မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိစာရတ္တာစ၊ ၎င်းတည်း။ ဝေဉ္စ ကတွာ၊
ကြောင့်။ သုတ္တန္တဒေသနာယပိ၊ ၌လည်း။ ပဉ္စကနယော၊ ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးဝီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတ္တန္တေ၊ ၌။ စတ္တာရိ-
ယေဝ ဈာနာနံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ပဉ္စကနယော၊ ကို။ နလဗ္ဘတိနန၊ လော။ ဣတိ၊ အံ၊ (နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်သည်။)
န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သဝိတက္ကသဝိစာရေ သမာဓိဘိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
သမာဓိတ္တယာပဒေသေန၊ သမာဓိသုံးပါးကိုညွှန်းပြသဖြင့်။ [၁၉၄] ပဉ္စက-
နယဿ၊ ၏။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
ရအပ်ပါသော်လည်း။ ပဉ္စကနယော၊ ကို။ စတုက္ကနယနိဿိတော၊ စတုက္ကနည်း၌မှီ
သည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တဒေသနာယပိ၊
မှလည်း။ ပဉ္စကနယော၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ
ဝူပသမာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိဘက္ကဿ၊ ၏၎င်း။ ဝိစာရဿ၊ ၏၎င်း။ ဝိတက္က-
ဝိစာရနဉ္စ၊ နှစ်ပါးတို့၏၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိတက်နှင့်ဝိစာ-
ရတို့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ နိုင်၏။ တထာ၊ တူ။
အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ ဝိနာစ၊ ၍၎င်း။
သဟ စ၊ တကွ၎င်း။ ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန၊ ဝိတက်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိတက္ကံ၊

မည်၏။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ သဟ စ၊ ၎င်း။ ဝိနာ စ၊ ၎င်း။ ဝိစာရပ္ပဟာနေန၊
 ကြောင့်။ အဝိစာရံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သောအနက်ကိုကြံ၍၎င်း။
 အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊ သော။ အဝိတက္ကဉ္စ အဝိစာရဉ္စ၊ ဝိတက်
 လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သောအနက်ကို ကြံ၍၎င်း။
 တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါးရှိသောစွာကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဒုတိယန္တိ၊ ဟူသော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဝိတက္ကရဟိတေ စ၊ ဝိတက်
 မျက်ကင်းသောပဉ္စကနည်းစွာနှင့်၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတေ စ၊ ဝိတက်ဝိစာရ
 နှစ်ပါးအပေါင်းမျက်ကင်းသောစွာနှင့်၎င်း။ ဉာယာဂတာ၊ အသင့်အားဖြင့်ရောက်
 ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ အဓိဂန္ဓဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိစာရမတ္တရဟိတေပိ၊ ဝိစာရမျက်ကင်းသော ပဉ္စကနည်း
 တတိယစွာနှင့်လည်း။ ဒွယပ္ပဟာနာခိဂတသမာနဓမ္မတ္တာ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးအပေါင်း
 ကိုပယ်ခြင်းဖြင့်ရအပ်သောစတုက္ကနည်း ဒုတိယစွာနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်းတည်း။ ဝေဉ္စ ကဘွာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စကနယနိဒ္ဒေသေ၊ ပဉ္စကနည်းကို
 အကျယ်ပြုရာနိဒ္ဒေသ၌။ (ဒေသေန္တေန တတိယံ ဝိဘတ္တံ-တိဉ္စပိ။) ဒုတိယေ၊
 ပဉ္စကနည်းဖြစ်သောဒုတိယစွာနှင့်။ ဝုပသန္တောပိ၊ ငြိမ်းခဲ့ငြားသော်လည်း။
 ဝိတက္ကော၊ သည်။ သဟာယဘူတဝိစာရာဝုပသမေန၊ အဖော်သဟဲဖြစ်၍ဖြစ်
 သော ဝိစာရ၏မငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ၊ စွာ၊ ဝုပသန္တော၊ သည်။ န၊
 မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတေ ဝိယ၊ ဝိတက်ဝိစာရ
 နှစ်ပါးအပေါင်းကင်းသောစတုက္ကနည်း ဒုတိယစွာနှင့်ကဲ့သို့။ ဝိစာရဝုပသမေ-
 နေဝ၊ ဝိစာရ၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဗဒုပသမံ စ၊ ထိုဝိတက်၏ငြိမ်းခြင်း
 ကို၎င်း။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသောသမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ သမာနတဉ္စ၊ တူသည်၏
 အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒေသေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဝိဘတ္တံ-တိဉ္စပိ။) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ။ပ။ ဝိဟရတိတိ၊ ၍။
 တတိယံ၊ တတိယစွာကို။ စတုက္ကနယေ၊ ဌံ။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယစွာနှင့်။
 နိဗ္ဗိသေသံ၊ အထူးမရှိသည်ကိုပြု၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ ဒုဝိဓဿာပိ၊ နှစ်ပါး
 အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော (အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တစွာနှင့် အဝိဘက္ကအဝိ-
 စာရ)စွာ၏။ (သမာနဓမ္မတ္တာ-တိဉ္စပိ။) သဟာယဝိရဟေန စ၊ အဖော်သဟဲဖြစ်
 သောဝိစာရ၏ကင်းသဖြင့်၎င်း။ အညထာ စ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်၎င်း။
 ဝိတက္ကပ္ပဟာနေန၊ ဝိတက်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိတက္ကတ္တံ၊ ဝိတက်ကင်းသည်
 ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သမာဓိဇံ ပီတိသုခတ္တဉ္စ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သောပီတိသုခရှိ
 သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သမာနံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနဓမ္မတ္တာပိ၊ တူသော
 သမ္ပယုတ်တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယန္တိ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။
 (ကတော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဝိစာရမတ္တမ္ပိ၊ ဝိစာရမျှရှိသောပဉ္စကနည်း ဒုတိယ

ဈာန်ကိုလည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရဒွယရဟိတံ ဝိယ၊ ဝိတက်ဝိစာရနှစ်ပါးအပေါင်း
 ကင်းသော စတုက္ကနည်း ဒုတိယဈာန်ကိုကဲ့သို့။ ယသ္မိံ သမယေ။ပ။ဝိဟရတီတိ၊
 ရှိ။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသောဈာန်။ သမာဓိဇံပီတိသုခံ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်
 သော ပီတိသုခရှိသောဈာန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊
 ဌ။ သဟစာရီသု၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ တခု
 ကို။ အတိက္ကမိတော၊ ကျော်လွန်ပြီး၍။ တတြဋ္ဌမေဝ၊ ထိုပဌမဈာန်၌တည်သည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ ဒုတိယဖြစ်သောဝိစာရကိုလည်း။ ဒေါသတော၊
 ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ သဟာတိက္ကမန္တဿ၊ အတူ
 တကွ၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်ကျော်လွန်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဤ၌ သမတိက္ကန္တဿ-ဟု ရှိ
 သင့်၏၊ ကျော်လွန်သောသူ၏-ဟုပေး။) (ဈာန်၊ ကို။) ပဉ္စကနယော၊ ဌ။ တတိယံ၊
 တတိယဈာန်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။
 အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပဌမတော၊ ပဌမ
 ဈာန်မှ။ အနန္တရဘာဝေန၊ အခြားမဲ့၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ဤပဉ္စကနည်း
 တတိယဈာန်၏။ ဒုတိယဘာဝေါ စ၊ ဒုတိယ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်
 သင့်၏။ (ဤ၌လည်း ဥပပဇ္ဇတိ-ဟု ရှိသင့်၏၊ သင့်ပေး၏-ဟု အနက်ပေး။) ပန၊
 စောဒနာ။ သုတ္တန္တေသု၊ တို့၌။ (ဤ၌သုတ္တန္တေသု-ဟု ပါ၍ရှိသင့်၏၊ မရှိလျှင်လည်း
 ထည့်ရမည်။) ဧဝံ၊ သို့။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စကနယော၊ ကို။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ န ဝိဘတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ ဝိနေယျဇ္ဈာ-
 သယတော၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယကြောင့်။ န ဝိဘတ္တော၊ အပ်။
 ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တန္တဒေသနာ၊ သည်။ ယထာနုလောမဒေသနာ၊ သတ္တဝါတို့၏
 အဇ္ဈာသယအားလျော်စွာဟောအပ်သောဒေသနာတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

ပထဝိကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ စတုတ္ထပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၅-သေသကသိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၉၅-၁)

အာပေါကသိကကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၉၅] ၉၁။ ယထာဝိတ္ထာရိတဿ၊ အကြင် အကြင် အကျယ်ပြအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ချဲ့၍ပြခဲ့သမျှသော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ အတိဒေသောပိ၊ ညွှန်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိတ္ထာရဌာနေယေဝ၊ ဝိတ္ထာရအရာ၌သာလျှင်။ တိဌတိ၊ ဤ။ ကုတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတ္ထာရကထာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ အာပေါကသိကန္တိ၊ ကား။ အာပေါကသိကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ အာပေါကသိကမဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပထဝိကသိကမဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တွေကမ္ပိတိ၊ ကား။ ကတေ ဝါ အကတေ ဝါတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော။ တွေကမ္ပိ၊ ဤမျှကိုလည်း။ အဝတွာ၊ ၍။ သမုဒ္ဒိကေန၊ သမုဒ္ဒရာ၌ဖြစ်သော။ လောဏုဒကေန၊ ဆားငံရေဖြင့်။ ဘရိတော၊ ပြည့်သော။ ဇလာသယော၊ ရေအိုင်သည်။ လောဏိ၊ မည်၏။ နီလာဒိဝဏ္ဏသင်္ကရပရိဟရဏတ္ထံ၊ အညိုစသောအဆင်းတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းမှ ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ။ သုဒ္ဓဝတ္ထေန ဂဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အညန္တိ၊ ကား။ ဘူမိံ၊ သို့။ သမ္ပတ္တံ၊ ရောက်သောရေတည်း။ တထာရူပန္တိ၊ ကား။ အာကာသဒံ၊ ကောင်းကင်၌ဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ယာဒိသံ၊ အကြင် သို့သောသဘောရှိ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပ္ပသန္တံ အနာဝိလန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ။ယံ ပန ဥဒကန္တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပန္နော၊ ဤ။ န ဝဏ္ဏော ပစ္စဝေကိတဗ္ဗောတိအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဤ။ တံ၊ ကို။ ပထဝိကသိကကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ဣမ၊ ဤအာပေါကသိကကထာ၌။ ပဉ္စရဏလက္ခဏံ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာကို။ လက္ခဏံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ပထဝိကသိကဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ။တရဂုံဌာနာဒိစ၊ လှိုင်းတံပိုးထခြင်းစသည်သည်၎င်း။ ဖေဏမိဿတာဒိ စ၊ ရေမြုပ်နှင့်ရောသည်၏အဖြစ် စသည်သည်၎င်း။ ဣမ၊ ဤအာပေါကသိကသိုဏ်း၌။ ကသိကဒေါသော၊ မည်၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ဤ။

တေဇောကသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၂။ သိနိဒ္ဓါနိ သိနေဟဝန္တာနိ၊ အဆီအစေးရှိကုန်သော။ နဖေဂ္ဂုဒါရူနိ၊ အကာမဟုတ်သော သစ်သားတို့သည်။ သာရဒါရူနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဇာလာယ၊

မီးတောက်မီးလုံ၏။ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သိနိဒ္ဓ-
သာရဒါရုဂ္ဂဟဏံ၊ အဆီအစေးရှိသော အနှစ်ရှိသောသစ်သားကိုယူခြင်းသည်။
(ဟောတိ၊ ၏။) ဆဋ္ဌိကံ ဆဋ္ဌိကံ ကတုတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍသော၊ အပိုင်း
အပိုင်း။ ကရိတု၊ ပြု၍။ အာလိမ္မေတုတိ၊ ကား။ ဇာလေတု၊ တောက်စေ
၍၊ ဝါ၊ မီးညှိ၍။ ဆနဇာလာယာတိ၊ ကား။ အဝိရဋ္ဌဝသေန၊ မကျသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထအဂ္ဂိဇာလာယံ၊ ဖြစ်သော မီးတောက်မီးလုံ၌။

ပတနသဒိသန္တိ၊ ကား။ ပတမာနသဒိသံ၊ ကျနေသည်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။
အကတေ ဂဏန္တဿာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း
အရာအားဖြင့်။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။
ဝေ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနာဘိသင်္ခတေ၊ မပြုပြင်အပ်သော။ ကေဝလေ၊
သက်သက်သော။ တေဇသိ၊ မီး၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏန္တဿ၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဝါယောကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဟိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊
ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဿ၊ ထိုယသ္မာ
ဟူသောပုဒ်၏။ တသ္မာတိ ဣမိနာ၊ တသ္မာဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ အနိယတ်
နိယတ်အဖြစ်ဖြင့်စပ်အပ်၏။ ဥစ္ဆဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆုခေတ္တေ၊ ကြံခင်း၌။ ယထာ-
ဌိတာနံ၊ တည်မြဲတိုင်း တည်ကုန်သော ကြံပင်တို့၏။ အဂ္ဂံ၊ အဖျားကို။ [၁၉၆]
ဧရိတန္တိ၊ ကား။ ဝါတေန၊ လေကြောင့်။ စလိတံ၊ လှုပ်ရှားသည်ကို။ သမေရိ-
တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ စလိတံ၊ လှုပ်ရှားသည်ကို။ တသ္မာတိ၊ ကား။
ဝါယောကသိဏံ။ ပ။ ဥပလက္ခေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်နှင့်
သိဟိန္ဒုမူဠိကာတို့၌ကား တေ-ရှိ၏။) အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သမသိသဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ ဥပရိပတ္တာနံ၊ အထက်ပိုင်းအရွက်တို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်ညီမျှသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်
သည်ကို။ ဝေဠု၊ ဝါ ရက္ခံ ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ သမသိသဋ္ဌိတံ၊
ဦးခေါင်းနှင့်အညီအမျှတည်သော။ ဆနပတ္တံ၊ တခဲနက်စည်ပင်သောအရွက်
ရှိသော။ ဝေဠု၊ ဝါ၊ ဝါးကို၎င်း။ ဆနပတ္တံ၊ သော။ ရက္ခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ အာနေတု၊ ၍။ ယောဇောဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဂုလာဒိပ္ပမာဏေသု၊ လက်
တသစ်သည် ပမာဏရှိကုန်သော။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ရဿဘာဝတော၊
တိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒီသတရေသု၊ လက်လေးသစ်ထက်သာ၍ ရှည်
ကုန်သော။ (ကေသေသု၊ တို့၌။) ဩဓမ္မနတော၊ တွဲလျားကျခြင်းကြောင့်၎င်း။
ဝိရဋ္ဌေသု၊ ကျဲကုန်သော။ (ကေသေသု၊ တို့၌။) အနုပ္ပဝေသကော၊ အကြား၌
ဝင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝါတပ္ပဟာရော၊ လေ၏ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်ခြင်းသည်။ န

ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုရဂုံလပုမာဏဂ္ဂဟဏံ စ၊ ဏသဒ္ဓါကို
၎င်း။ သနဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ သနသဒ္ဓါကို၎င်း။ ကတံ၊ ၏။ ဧတသ္မိံ၊ ပ။ ဌပေတွာတိ၊
ကား။ ဥစ္ဆဂ္ဂါဒီနံ၊ ကြံညွန့် ကြံဖျားအစရှိသည်တို့၏။ ပစလနာကာရဂ္ဂဟဏ-
မုခေန၊ လှုပ်ရှားသော အခြင်းအရာကို ယူခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တေသံ၊
ထိုကြံညွန့်ကြံဖျားစသည်တို့ကို။ ပဟာရဧက၊ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်တတ်သော။
ဝါတသင်္ခာတေ၊ လေအပေါင်းအစု၌။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။
တတ္ထ သတိံဌပေတွာတိ၊ ကား။ ကာယပဒေသဿ၊ ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်း
ဖြစ်သောအရပ်ကို။ သင်္ခန္ဓနဝသေန၊ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
ပဝတ္ထေ၊ သော။ တသ္မိံ ဝါယုပိဏ္ဏေ၊ ထိုလေအပေါင်းအစု၌။ သင်္ခန္ဓနာကာရဂ္ဂ-
ဟဏမုခေန၊ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်သော အခြင်းအရာကို ယူခြင်းကို ရှေ့သွားပြု
သဖြင့်။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ၍။ ဥသုမဝဋ္ဋိသဒိသန္တိ ဧတေန၊ ဤပါ၌ဖြင့်။
ပုရိမကသိဏဿ ဝိယ၊ ရှေးတေဇောကသိုဏ်း၏ကဲ့သို့။ ဣမဿာပိ၊ ဤဝါယော
ကသိုဏ်း၏လည်း။ နိမိတ္တဿ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ သံဝိဂ္ဂဟတံ၊
အထည်ဗြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နိစ္စလန္တိ ဣမိနာ၊ ပါ၌ဖြင့်။
နိစ္စလဘာဝေါယေဝ၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တတော၊ မှ။ ဣမဿ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဥသုမဝဋ္ဋိသဒိသတာဝ၊
အခိုးအငွေ့လုံးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာ-
ဝိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိလကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၄။ အဉ္ဇနရာဇိဝဋ္ဋာဒိဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ မျက်စဉ်းညှိ၊ ရာဇိဝဋ္ဋ အစ
ရှိသော ညှိသောအဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ်၌၎င်း။ (ဤ၌ ရာဇိဝဋ္ဋ-သို့
မဟုတ် ရာဇပဋ္ဌ-ပုဒ်၏ မြန်မာဝေါဟာရအနက် မထင်ရှား။) တထာရူပံ မာလာ-
ဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ အဝိရဋ္ဌဝိကသိတနိလဝဏ္ဏပုပ္ဖသဉ္ဇန္တိ၊ မကျေမချပွင့်သော၊ ဝါ၊
တစပ်တည်းပွင့်သော ညှိသောအဆင်းရှိသောပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။
ပုပ္ဖဂစ္ဆံ၊ ပန်းချုံကို။ ဣတရေနာတိ၊ ကား။ အကတာဓိကာရေန၊ ပြုအပ်သော
အဓိကာရမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂိရိကဏ္ဍိကဂ္ဂဟဏေန၊ ဂိရိကဏ္ဍိကသဒ္ဓါဖြင့်။
နီလံ၊ ညှိသော။ ဂိရိကဏ္ဍိကံ၊ အောက်မည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကရဏ္ဏပဋ္ဌလံ၊
လဟူသည်။ သမုဂ္ဂပိဓာနံ၊ ကြုတ်အစ်၏ အဖုံးတည်း။ ပတ္တေဟိယေဝါတိ၊
ကား။ နီလပ္ပလာဒီနံ၊ ကြာညှိစသည်တို့၏။ ကေသရဝဏ္ဏာနိ၊ ဝတ်ဆံမျှင်နှင့်
အညွှာတို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ကေဝလေဟိ၊ ကုန်သော။ ပတ္တေဟိယေဝ၊
ပွင့်ချပ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပူရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော။
ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဘဏ္ဍိကံ ဝိယ၊ အထုပ်ကိုကဲ့သို့။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပြည့်စေသည်ရှိသော်။ နီလမဏ္ဍလံ၊ ညိုသော အဝန်းသည်။ ဟုတော၊ ရှုံ။ ပညာယတိ၊ နေ။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ စင်္ဂေဇ္ဇကံ ဝါ၊ ပန်းတောင်း ပန်းကပ်ကို၎င်း။ ကရဏ္ဍပဋ္ဌလံ ဝါ၊ ကြုတ်အစ်အဖုံး ကို၎င်း။ ပူရေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စေအပ်၏။ မုခဝနိယံ ဝါ အဿာတိ၊ ကား။ အဿ စင်္ဂေဇ္ဇကဿ ဝါ၊ ထိုပန်းတောင်း ပန်းကပ်၏၎င်း။ အဿ ကရဏ္ဍပဋ္ဌလဿ ဝါ၊ ထိုကြုတ်အစ်အဖုံး၏၎င်း။ မုခဝနိယံ၊ နခမ်းရေး၌။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ပွဲအပ်၏။ ဣန္ဒနီလ-မဏိမယံ၊ ဣန္ဒနီလာမည်သော မြည့်ဖြင့်ပြီးသော။ တာလဝဏ္ဏံ၊ ယပ်သည်။ မဏိတာလဝဏ္ဏံ၊ မည်၏။

ပိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ပိတကသိဏေ၊ ၌။ မာလာဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဣက္ကဋ္ဌာဒိမာလာဂစ္ဆန္တိ၊ ဣက္ကဋ္ဌအစရှိသောပန်းချုံကို။ (ဤ၌ ဣက္ကဋ္ဌ-ဟူသောပုဒ်၏ မြန်မာဝေါဟာရ အနက်မသင်ရှား၊ အမရကောသအဘိဓာန်၌ ဆူးပန်းဟော ဣက္ကဋ္ဌရပုဒ် ရှိ၏။ သို့သော် ၎င်းပုဒ်လည်း သင့် မသင့် ဆင်ခြင်အပ်သေး၏။) ဟရိတာလံ ဝါ၊ ဆေးဒါန်းသည်၎င်း။ မနောသိလာ ဝါ၊ မြင်းသိလာသည်၎င်း။ ဓာတု၊ မည်၏။ ပတ္တင်္ဂပုပ္ဖဟိတိ၊ ကား။ ပတ္တင်္ဂနာမိကာ၊ ပတ္တင်္ဂအမည်ရှိသော။ ပိတဝဏ္ဏပုပ္ပါ ဝါသောအဆင်းရှိသော ပန်းရှိသော။ ဧကော၊ တခုသော။ ဂစ္ဆတိ၊ ချုံမျိုး တည်း။ တဿ၊ ထိုပတ္တင်္ဂမည်သော ပန်းချုံ၏။ ပုပ္ဖဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာသန-ပူဇန္တိ၊ ကား။ စေတိယင်္ဂဏေ၊ ၌။ ကဘံ၊ ပြုအပ်သော။ [၁၉၇] အာသနပူဇံ၊ ပန်းတင်ခုံနေရာ၌ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကဏိကာရပုပ္ပါဒိနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာကုလိကိကံ ရာတပုပ္ပါဒိနံ၊ တောင်ကျည်းပန်း လိပ်ဆူး ရွှေပန်း စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

လောဟိတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၆။ လောဟိတမဏိ၊ နီသောပတ္တမြားဟူသည့်။ လောဟိတင်္ဂမဏိအာဒိ၊ ကျောက်နီ ပတ္တမြားနီ စသည်တည်း။ လောဟိတဓာတု၊ နီသောအဆင်းရှိသော ဓာတ်ဟူသည်။ ဂေရုကဇာတိဟိဂုံလကာဒိ၊ ရွှေနီ၊ ဟယ်ပြဒါးစစ် အစရှိသည် တည်း။ (ဟိဂုံလ-ဟိဂုံလကတို့ကား ဟယ်ပြဒါးဟောတည်း၊ ဟိဂုံ-ကဲ့သို့ ရှိန်းခို ဟော မဟုတ်။)

သြဒါတကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၇။ သြဒါတကသိဏေ၊ ၌။ မာလာဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ နန္ဒိယာဝတ္တာဒိမာလာ-ဂစ္ဆန္တိ၊ ဇလပ်ပန်းအစရှိသော ပန်းချုံကို။ ဓာတု၊ ပြုသောဓာတ်ဟူသည်။ ကဏ္ဌိ-မုတ္တသေတိကာဒိ၊ ဂဏန်းခွံ ပုလဲ တုံးကျောက် စသည်တည်း။ (ကဏ္ဌိ-

သေတိက-ဟူသောပုဒ်တို့၏ ဂဏန်းခံ၊ ထုံးကျောက်-ဟူသော အနက်တို့မှာ အနက်ရရုံ ပြန်ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ထိုထက်ခိုင်လုံသောအနက်ကို ရှာပါလေဦး။)

အာလောကကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၈။ တထာ အသက္ကောန္တေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သူရိယာလောကာဒိဝသေန၊ နေ၏အရောင်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သြဘာသနိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ အရောင်အလင်းနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ သြဘာသမဏ္ဍလဿ၊ ထိုအရောင်အလင်းဝန်း၏။ န စိရဋ္ဌိတိတာယ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တေန၊ မစွမ်းနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဃဋ္ဌမုခေန၊ အိုး၏အဝဖြင့်။ နိဂုစ္ဆနကသြဘာသဿ၊ ထွက်သောအရောင်အလင်း၏။ မဟန္တဘာဝတော၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဃဋ္ဌမုခံ ပိဒဟိတုာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိတ္တိမုခန္တိ၊ ကား။ ဘိတ္တိအဘိမုခံ၊ နံရံသို့ရှေးရှု။ ဥဋ္ဌိတမဏ္ဍလသဒိသန္တိ၊ ကား။ ဘိတ္တိအာဒိသု၊ နံရံစသည်တို့၌။ ဥဋ္ဌိတပါကတိကအာလောကမဏ္ဍလသဒိသံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ပကတိအရောင်အလင်းဝန်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဃနဝိပ္ပသန္တံ အာလောကပုဉ္ဇသဒိသန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗျာမပ္ပဘာဝိယ၊ တလံမျှသောအရောင်ကဲ့သို့။ ဗဟလော စ၊ ထူထဲသည်၎င်း။ ဝိပ္ပသန္တော စ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်၎င်း။ ဟုတုာ၊ ၍။ (တံသဒိသော-၌စပ်။) ပုဉ္ဇဘူတော၊ အစုအပုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာလောကော၊ သည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ။ တံသဒိသော၊ ထိုအစုအပုံအရောင်နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ဆိဒ္ဓသဒိသမေဝ ဟောတိတိ၊ ကား။ ယေဟိ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒိဟိ၊ အကြင်နံရံအစွန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံ ဆိဒ္ဓံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တံသဒိသံ၊ ထိုနံရံအစွန်းစသည်တို့နှင့် တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေနော-ကာရေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝဇိုယမာနမ္ပိ န ဝဇုတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ၊ ၏။ အဝဇုနိယတံ၊ မပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဝဇိုယမာနံ၊ သော်။ န ဝဇုတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝဇေတုကာမတာယံ၊ ပွားစေခြင်းကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝဇုနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပရိဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။

ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဝစုနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ
ပန၊ ကိုကား။ တသ္မိံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္န၊ သော်။ ဘာဝနာ၊
သည်။ ထိရာ၊ ခိုင်မြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ ကတွာ၊ ဤ။ ဝစိုယမာနံ
ဝစုတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[၁၉၈] ပါဠိယံ၊ ဌ။ ပထဝီကသိဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ရူပစျာနာရမ္မဏာနိ၊
ရူပစျာနာ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌေဝ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနိ၊ တို့သည်။
သရူပတော၊ ဖြင့်။ အာဂဘာနိ၊ ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊
ထိုသို့ပင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သြဒါတကသိဏေ၊ ဌ။ အာလောကကသိဏံ စ၊
ကို၎င်း။ အာကာသကသိဏေ၊ ဌ။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ စ၊ ကို၎င်း။ အန္တော-
ဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။)
ကတာ၊ ဧ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ကသိဏာနိ၊ ပ။ အဝေါစာတိ၊
ဤ။ အာဟ၊ ဧ။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေဝိယ၊ ကဲ့သို့။
အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ (အတ္ထံ-ဌိစပ်။) တသ္မိံ တသ္မိံ ကသိဏေ၊ ဌ။
ပဋိနိယတမေဝ။ သီးသန့်ကိန်းသေမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။
အဂ္ဂဟေတွာ၊ ဤ။ အသာဓာရဏတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ သာဓာရဏတော စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ကသိဏ်းဌ။ ပကိဏ္ဏကံ၊ ပြီးပြမ်းသော။
ဝိသဋ္ဌံ၊ ပြန့်နှံ့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပကိဏ္ဏက-
ကထာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ အာဒိဘာဝေါတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်ဌ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ယဿ ကဿစိ၊
အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ပထဝိပက္ခိယဿ၊ ပထဝီအဖို့ရှိသော။ ဝတ္ထုနော၊ ကို။
နိမ္မာနာဒိံ၊ ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ဧ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပ္ပနံ
ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါဌ်ဌ်လည်း။ အာကာသေ ဝါ၊ ဌ်၎င်း။ ဥဒကေ ဝါ၊ ဌ်၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဤ။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေနာတိ၊ ကား။
နိလာဒိဝဏ္ဏံ၊ နီလ အစရှိသောအဆင်းကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။
ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေနော၊ ပရိတ္တအပ္ပမာဏဟုဟောသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။

ဝေမာဒီနိတိ၊ ပုဒ်ဌ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ ဥဒက-
ဓာရာနိမ္မာနာဒိံ၊ ရေအယဉ်ကိုဖန်ဆင်းခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ဧ။

ယဒေဝ။ ပ။ သမတ္ထတာတိ၊ ကား။ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။ ကပ္ပိသပိစုသာရ-
ဒါရုအာဒိသု၊ ဝါဂွမ်း၊ အနှစ်ရှိသောသစ်သား စသည်တို့သည်။ ကေဠံ၊ တပေါင်း
တည်း။ ရာသိဘူတေသု၊ အပေါင်းအစုဖြစ်ကုန်လျက်။ ဌိတေသု၊ တည်ကုန်
လတ်သော်။ ယံ ယဒေဝ၊ အကြင် အကြင်ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ တဿ

တဿေဝ၊ ထိုထိုဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဥဟနသမတ္တတာ၊ လောင်စေခြင်း၌၊ ဝါ၊ လောင်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အန္ဓကာရဝိဓမနာဒိ၊ အမှိုက်မှောင်ကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း စသည်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။

ဝါယုဂတိယာ၊ လေ၏သွားခြင်းဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ဝါယုဂတိဂမနံ၊ မည်၏။ အတိသိဃဂမနံ၊ အလွန်လျင်စွာသွားခြင်းကိုရ၏။ ဣဓ၊ ၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ယဒိစ္ဆိတဒေသန္တရံ၊ အလိုရှိသောအရပ်တပါးသို့။ ပါပုဏနာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။

သုဝဏ္ဏန္တိ၊ ရွှေဟူ၍။ အဓိမုစ္စနာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သုဝဏ္ဏဘာဝါဓိဌာနံ၊ ရွှေ၏အဖြစ်ကို အဓိဌာန်ခြင်းတည်း။ သေယျထာပိ၊ ဟူမှုကား။ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ မထေရ်သည်။ တိဏဏ္ဍပဂပါသာဒါဒိနံ၊ မြက်ကရွတ်ခွေပြာသာဒ် အစရှိသည်တို့၏။ (သုဝဏ္ဏဘာဝံ၊ ကို။ အဓိဌာတိ သေယျထာပိ၊ တည်း။) ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဍနယေန၊ ဏ္ဍဟု ဟောသောနည်းဖြင့်။

ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကသိုဏ်း၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိလောကာသနိမ္မာနာဒိနံ၊ စိမ်းညိုသောအရောင်ကိုဖန်ဆင်းခြင်း စသည် တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ပထဝီပဗ္ဗတာဒိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမုဒ္ဒါဒိနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၉] သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပဘေဒံ လဘန္တိတိ၊ ကား။ ဣမံ ဝစုနာဒိဝိသေသံ၊ ပွားစေခြင်း အစရှိသော ဤအထူးသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကောတိ၊ ကား။ ဧကစော၊ အချို့သော စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဉ္ဇာနာတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနာသညာယ၊ ဖြင့်။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာပေါကသိဏန္တိအာဒိပါဠိ၊ ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။

ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ၊ အထက်ကောင်းကင်ပြင်သို့ရှေးရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဧကော၊ အချို့သော စျာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ပါဠိပဒါနိ၊ တို့ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုသို့မှတ်သိခြင်းကိုလည်း။ ဝစုနဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဧကစော။ပ။ဝစေတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟေဠာဘူမိတလာဘိမုခန္တိ- အာဒိသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝစုနကာလေ၊ ပွားစေသောကာလ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ အနပေက္ခိတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ဝစေန္နာနံ၊ ပွားစေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်မူလည်း။ ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသာရေတိ၊ ဖြန့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ကသိဏံ၊ ကိ။ ဝဇေတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယထာ ကိံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၍။ အာလောကမိဝ။ ပ။ ကာမောတိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌။ ရူပံ၊ ကိ။ ဒဠကမော၊ ရှုမြင်လိုသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ အာလောကံ၊ ကိ။ ပသာရေတိ၊ ဧ။ အဓော၊ ဤ။ ရူပံ၊ ကိ။ ဒဠကမော၊ သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ။ အဓော၊ သို့။ အာလောကံ၊ ကိ။ ပသာရေတိ၊ ဧ။ သမန္တတော၊ ဤ။ ရူပံ၊ ကိ။ ဒဠကမော၊ သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ။ သမန္တတော၊ ဤ။ အာလောကံ၊ ကိ။ ပသာရေတိ၊ ဧ။ ဝေံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤစျာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကသိဏံ၊ ကိ။ ပသာရေတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကေသာတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဒိသု၊ တို့တွင်။ ကေကဿ၊ တခုတခု သောကသိုဏ်း၏။ အညဘာဝါနုပကမနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အညကသိဏဘာဝါနုပ-
ကမနဒိပနတ္ထံ၊ အခြားတပါးသောကသိုဏ်း၏အဖြစ်သို့မရောက်ခြင်းကို ပြခြင်း
အကျိုးငှါ။ ပထဝီအာဒိ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသည်သည်။ အညံ၊ တပါးသော
ကသိုဏ်းသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒကေန၊ သည်။ ဌိတဌာနေ၊
တည်ရာအရပ်၌။ သသမ္ဘာရပထဝီ၊ သည်။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ အညကသိဏသမ္ဘေ-
ဒေါတိ၊ ကား။ (သိဟိဌမုန့်နှင့်အညိ အညော-အရာ၌ အည-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။)
အာပေါကသိဏာဒိနာ၊ စသည်နှင့်။ သက်ရော၊ ရောယှက်ခြင်းတည်း။
သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ အာပေါကသိဏာဒိသု၊ ကုန်သော။
သေသကသိဏေသု၊ တို့၌။ ဖရဏပ္ပမာဏဿ၊ ဖြန့်ခြင်းအတိုင်းအရှည်ကို။
အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ ကေဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသ၌။ အဋ္ဌတွာ၊
၍။ အနဝသေသေန၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဖရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်းသည်။ အပ္ပမာဏံ၊
မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ နေသံ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့၏။
ကသိဏသမညာ၊ ကသိုဏ်းဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) တထာ စ၊
ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ တဉ္စိတိအာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ၌။ စေတသာ
ဖရန္တောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာလမ္ဗနံ၊ ဆွဲကိုင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊
အာရုံပြုခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ သော်။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ပရိတ္တံ
ဝါ၊ သေးငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိပုလံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ ကသိဏံ၊ ကိ။ ကေက္ခဏေ၊ ဤ။ သကလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မနသိ
ကရေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ကေဒေသံ၊ ကိ။ န (မနသိ ကရေတိ)၊ နှလုံး
သွင်းသည်မဟုတ်။

၁၀၁။ အာနန္တရိယကမ္မသမဂီနောတိ၊ ကား။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။
အာနန္တရိယကမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသောကံနှင့်။
သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ၊ ကား။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊

၎င်း။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု၊
 တို့တွင်။ ယာယ ကာယစိ၊ သော။ နိယတာယ၊ ကိန်းသေမြဲသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊
 နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကပဏ္ဏကာတိ၊ ကား။ ဥဘတော-
 ဗျဉ္ဇနကာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ပဏ္ဏကာ စ၊ တို့သည်၎င်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊
 ထိုဥဘတောဗျဉ္ဇနနှင့် ပဏ္ဏာက်တို့သည်။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ အဟိတ်
 ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊
 ကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တိဗ္ဗကိလေသတ္တာ၊
 ထက်မြက်အားကြီးသောကိလေသာရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာ-
 ဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။)
 ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာတိ၊ ကား။
 အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ စ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဒ္ဓိဟေ-
 တုကပဋိသန္ဓိကာ စ၊ ဒ္ဓိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။
 ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓော စ၊ အရိယာ
 မဂ်ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်၎င်း။ [၂၀၀] ဈာနပဋိလာဘော စ၊ ဈာန်ကိုရ
 ခြင်းသည်၎င်း။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ ဝေ၊ သာ
 လျင်တည်း။

အပစ္စနီကပဋိပဒါယန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်အား။ အနုလောမပဋိ-
 ပဒါယံ၊ လျော်သောအကျင့်ဖြစ်သော။ -သစ္စာနုလောမိကာယံ၊ မဂ္ဂသစ္စာအား
 လျော်သော။ ဝိပဿနာယံ၊ ဦး။ အစ္စန္ဒိကာတိ၊ ကား။ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒ-
 ရဟိတာ၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒမှကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ဦး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။
 (ဝုတ္တံ ဒဠဗ္ဗံ-တို့၌စပ်။) နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။
 ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။
 ဥတ္တရကုရုကာ၊ ဥတ္တရကုရုကျွန်းသားဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာပိ၊ တို့သည်လည်း။
 မာရာဒယော ဝိယ၊ မာရ်နတ်စသည်တို့ကဲ့သို့။ အစ္စန္ဒိကဋ္ဌာနံ၊ လိုလားခြင်းသမ္မာ-
 ဆန္ဒမရှိသူတို့၏အရာဌာနသို့။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) နိဗ္ဗုတိဆန္ဒ-
 ရဟိတတ္တာ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်၌လိုလားသောဆန္ဒမှ ကင်းကုန်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဒုပ္ပညာတိ၊ ကား။ ဘဝဂံပညာယ၊ မှ။ ပရိဟိနာ၊ ယုတ်လျော့
 သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဘဝဂံပညာယ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏာယပိ၊ ပြည့်စုံငြားသော်
 လည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝဂံ၊ သည်။ လောကုတ္တရဿ၊ ၏။
 ပါဒကံ၊ အခြေခံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။
 ဒုပ္ပညောယေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊
 ဦး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယသ္မိံ ဘဝဂေါ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ သော်။ တံသန္တ-

တိယံ၊ ထိုဘဝင်အစဉ်သန္တာန်၌။ လောကုတ္တရံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဘဝင်သည်။ တဿ၊ ထိုလောကုတ္တရတရား၏။ ပါဒကံ နာမ၊ အခြေခံမည် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ အနုဝဋ္ဌဓမ္မေသု၊ အပြစ်ကင်းသောတရားတို့ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သုခဝိပါကဓမ္မေသု၊ ချမ်းသာသောအကျိုးရှိသော တရားတို့၌။ ဝါ၊ ကောင်းသောအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သောတရားတို့၌။ ဩက္ကမိတုန္တိ၊ ကား။ အဓိဂန္တု၊ ဆောက်ခြင်းရခြင်းငှါ။ ကသိဏေယဝါတိ၊ ကား။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေ-ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဧတေသန္တိ၊ ကား။ ကမ္မာဝရဏသမန္နာဂတာဒိနံ၊ ကမ္မာဝရဏ နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့တွင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဝိပါကန္တရာယာဒယော၊ ဤဝိပါကန္တရာယ်စသည်တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထဇာနိကရာ၊ အကျိုးစီးပွား၏ဆုံးရှုံးခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏။ အနတ္ထဟေတု-ဘူတာ စ၊ အကျိုးမဲ့၏အကြောင်းလည်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တိဏ္ဏမေဝ၊ ကုန်သော။ အန္တရာယာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသောအာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယ် အရိယူပဝါ-ဒန္တရာယ်၏။ သပ္ပဋိကာရတ္တာ ဝါ၊ ကုစားခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မန္တရာယပက္ခိတတ္တာဝါ၊ ကမ္မန္တရာယ်အဖို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိဟိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့အားလျော်သော။ ယောနိသောမနသိ-ကာရာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဏတိ၊ ၏။ သဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဗလသဒ္ဓံ စ၊ ကံကံ၏အကျိုး ကိုယုံကြည်သောသဒ္ဓါတရားကို၎င်း။ ရတနတ္တယသဒ္ဓဉ္စ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း ကိုယုံကြည်သောသဒ္ဓါတရားကို၎င်း။ ဆန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာနုယောဂေ၊ ၌။ တိဗ္ဗကတ္တုကမ္ပတာသင်္ခါတံ၊ ထက်မြက်အားကြီးသော ကတ္တုကမ္ပတာဟုဆိုအပ် သော။ ကုသလစ္ဆန္တံ၊ ကို။ ပညန္တိ၊ ကား။ ပါရိဟာရိယပညံ၊ ကို။ ဝဇေတွာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်ပွားစေသည်ရှိသော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိမြူဟေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒ္ဒေသ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အနက် အားဖြင့်။ န ဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်အပ်။ တံ၊ ထိုပုဒ်ကို။ သုဝိညေယျတ္တာ စ၊ သိလ္လယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော နိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ န ဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်အပ်သတည်း။

သေသကသိဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

ဣတိ၊ ကား။ ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝတ္ထနာ (၂၀၁-၁)

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ

[၂၀၁] ၁၀၂။ အဝိညာဏကာသုဘေသုတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနံ၊ ဥဒ္ဓါမာတက သုသေကောင်စသည်တို့၏။ သဘာဝဒဿနဝသေန၊ သဘာဝကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူတကထနမတ္တံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကိုဆိုသော ဝိသေသနမဟုတ်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သဝိညာဏကအသုဘဿ၊ ၏။ အကမ္မဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ န ကေဝလံ မတသရိရန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ လတ်။ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာတိ၊ ကား။ ဇီဝိတက္ခယတော၊ အသက်ကုန်သည်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ မရဏတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သမုဂ္ဂတေနာတိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌိတေန၊ တက်သော။ ဥဒ္ဓါမာတတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အထက်၌။ ဝါ၊ သို့။ (မူလဋီကာ၌ ဥဒ္ဓံ-တပုဒ်သာရှိ၍ တပုဒ်သာသင့်သည်။) ဓမ္မာတတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တက်ကြွသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုနတ္တာ၊ ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥ+ဓ္မာ(ဝါ) ဓောဓာတ်+တပစ္စည်းဖြင့် ဥဒ္ဓါမာတံ-ပြီးသည်။) ဥဒ္ဓါမာတမေဝ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ၊ ကံဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ က-ကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဒဝစုနံ၊ ပုဒ်ကိုပူးစေခြင်းကို။ ဝါ၊ ပုဒ်၏ပူးခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနတ္တန္တရတော၊ အနက်အထူးမရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပီတကံ လောဟိတကန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ပဋိက္ကုလတ္တာတိ၊ ကား။ ဇီဝုစ္ဆနိယတ္တာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓါမာတံ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ၊ ကံဟူသော ဝစနတ္ထကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) အယံ က-ကာရော၊ သည်။ ကုစ္ဆနုဒတ္တံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းအနက်၌မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါပကော၊ ပ။ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆတိတိ ယထာ၊ ဟူသောပါဌ၌ကဲ့သို့တည်း။ တထာရူပဿာတိ၊ ကား။ ဘဿာ ဝိယ ဝါယုနာတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာရူပံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။

သေတရတ္တေဟိ၊ အဖြူအနီတို့ဖြင့်။ ပရိဘိန္နံ၊ ပျက်စီးသော။ ဝိမိဿိတံ၊ ရှာနှောသော။ နီလံ၊ ညိုသောသုသေကောင်သည်။ ဝိနီလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိမဝဏ္ဏဝိပရိဏာမဘူတံ၊ ရှေးအဆင်းမှ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နီလံ၊ သည်။ ဝိနီလံ၊ မည်၏။

ကာကကင်္ကာဒိဟိ၊ ကျီး၊ ငှက်ကြီးတုံးစပ်အစရှိသည်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ပရိဘိန္နဋ္ဌာနေသု၊ ပျက်စီးအပ်သောအရပ်တို့၌။ ဝါ၊ ပျက်စီးရာအရပ်တို့၌။

ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိဿဝန္တပုဗ္ဗံ၊ ယိုစီးသောပြည်ရှိသော။ တဟံ တဟံ၊
တိုထိုအရပ်၌။ ပဏ္ဍရန္တပုဗ္ဗံ၊ ယိုထွက်သောပြည်ရှိသော။ ဣတိ အထွေ၊ နက်။

အပဓာရိတန္တိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဖွင့်လှစ်အပ်သော။ ဥဂ္ဂါဋ္ဌိတံ၊ ခါအပ်သော။
ခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ သေဏသိင်္ဂါလာဒီဟံ၊ အိမ်ခွေး
မြေခွေးစသည်တို့သည်။ ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ကတု၊ ရှိ။ ခါဒနေန၊ ခဲစားခြင်း
ဖြင့်။ သရိရသယံတတော၊ ကိုယ်အပေါင်းအစုမှ။ လုဋ္ဌိတု၊ နှုတ်၍။ တဟံ
တဟံ၊ ၌။ ဆဋ္ဌိတံ၊ သော။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသောအရပ်သို့။ ခိတ္တံ၊
ပစ်လွှင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ မည်၏။

ပုရိမနယေနာတိ၊ ကား။ ဝိဝိဓံ ခိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တ-
နယေန၊ ဖြင့်။ သထွေ ဟနိတုတိ၊ ကား။ ဝေရိဟံ၊ ရန်သူတို့သည်။ ခဂ္ဂကရ-
ဝါလာဒိနာ၊ သံလျက်၊ ဓားမြှောင်အစရှိသော။ သထွေ၊ ဖြင့်။ ပဟရိတု၊ ခုတ်လှီး
၍။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ အညေန ဟတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တ-
နယေန၊ ဖြင့်။

အဗ္ဘန္တရတော၊ ကိုယ်အတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တေဟံ၊ ထွက်ကုန်သော။ ကိမိဟံ၊
ပိုးတို့ဖြင့်။ ပဏ္ဍရန္တကိမိကုလံ၊ ယိုထွက်သော ပိုးမျိုးအပေါင်းရှိသော သူသေ
ကောင်သည်။ ပုဋ္ဌဝကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိမိပရိပုဏ္ဏဿာတိ၊ ၍။
အာဟ၊ ၏။

[၂၀၂] ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနိ၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်အစရှိကုန်
သော။ အာမကသုသာနာဒိသု၊ သူသေကောင်ပင်ရာ သုသာန်အစရှိသည်တို့၌။
ဆဋ္ဌိတာသုဘာနိ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော သူသေကောင်တို့ကို။ နိဿာယာတိ၊ ကား။
ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ တာနိ၊ ထိုသူသေကောင်တို့ကို။ (ဤ၌ ပိ-ပိုသည်။) အာရဗ္ဘ၊ ၍။
နိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟပဋိကာဂနိမိတ္တာနံ၊ တို့၏။ တောနေဝ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိ-
နေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဓါမာတကစသည်တို့သည်ပင်လျှင်။ နာမာနိ၊ အမည်
တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ဘာဝေတုကာမေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ
အလိုရှိသော ယောဂီသည်။ တေနာတိ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ အဿာတိ၊
ကား။ ယောဂီနေ၊ တပည့်ယောဂီအား။ အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယာတိ၊ ကား။
အသုဘနိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနတ္ထာယ၊ မှတ်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။
အသုဘော၊ အသုဘကောင်၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဂမနဝိဓာ-
နန္တိ၊ ကား။ ဂမနဝိဓိ၊ သွားခြင်း၏အစီအရင်တည်း။ ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊
၏။ သော ဝိဓိ၊ ထိုအစီအရင်ပင်တည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နကာလတော၊

ဖြစ်သောကာလမှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ပထဝီကသိဏေ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ပဋိပဇ္ဇနဝိမိံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အပ္ပနာဝိဓာနပရိယောသာနန္တိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။

၁၀၄။ တာဝဒေဝါတိ၊ ကား။ သုတက္ခဏေယေဝ၊ ကြားအပ်သောခဏ၌ ပင်လျှင်။ အတိတ္တေန၊ ကူးရာဆိပ်ကမ်းမဟုတ်သဖြင့်။ ပုဏ္ဏနဒီအာဒိံ၊ ရေပြည့်သော မြစ်အစရှိသည်ကို။ ပက္ခန္ဓန္တေန ဝိယ အနုပဝိသန္တေန ဝိယ၊ သက်ဆင်းဝင်ရောက်သောသုက္ကံသို့။ ကေဒါရကောဋိယာတိ၊ ကား။ ကေဒါရမရိယာဒါယ၊ လယ်ကန်သင်းဖြင့်။ ဝိသဘာဂရူပန္တိ၊ ကား။ ခေတ္တရက္ခိကာဒိဝိသဘာဂဝတ္ထုရူပံ၊ လယ်စောင့်မအစရှိသော ဝိသဘာဂဝတ္ထုရုပ်အဆင်းကို။ သရီရန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကကဋ္ဌေဝရံ၊ က သူသေကောင်သည်။ အဓုနာ မတန္တိ၊ ကား။ အစိရမတံ၊ မကြာမီ၌သေခဲ့သော၊ ဝါ၊ သေ၍မကြာသေးသော။ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ သေးသော။ တက္ကယတိတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဝေတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ န မညတိ၊ မထင်မှတ်။

၁၀၅။ ရူပသဒ္ဓါဒီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အမနုဿာနံ၊ ဘီလူးတို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့သည်။ သီဟဗျုဂ္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အမနုဿာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ရူပသဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့သည်။ တထာ၊ တူ။ သီဟဗျုဂ္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ (ရူပသဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့သည်။) ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတဿာတိ၊ ကား။ ဘေရဝါဒိဘာဝေန၊ ကြောက်မက်ဖွယ်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌေဟိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ အဘိဘူတဿ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌဿ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော။ န ပဋိသဏ္ဌာတိတိ၊ ကား။ ဝိဒါဟဝသေန၊ အထူးပူလောင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာသယေ၊ အစာအိမ်၌။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဥစ္ဆန္နေတဗ္ဗံ၊ ပျို့အန်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညောတိ၊ ကား။ အမနုဿာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အညထာ ဝါ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားမှ။ အညော၊ သော။ အာဗာဓော၊ အနာသည်။ ဟောတိ၊ အံ။ သောတိ၊ ကား။ သံဃတ္ထေရော ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ အဘိညာတဘိက္ခု ဝါ၊ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည်သော်၎င်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ အာရောစိတံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတကမ္မာတိ၊ ကား။ ကတထေယျကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးခြင်းအမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ အကတကမ္မာတိ၊ ကား။ ထေယျကမ္မံ၊ ခိုးမှုကို။ ကာတုကာမာ၊ တို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကတကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးခြင်းအမှုရှိသော သူခိုးတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ ကတကမ္မာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိကုန်သော။ စောရာ၊

တို့သည်။ သြဇေန၊ ခိုးထုပ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟောစုံ၊ မည်၏။ ထေနေတွာ၊ ခိုးယူ၍။ ဂဟိယမာနဘဏ္ဍေန၊ ယူဆောင် အပ်သောဘဏ္ဍာနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ယဇမာနောတိ၊ ကား။ ယညံ၊ ယင်ကို။ ယဇန္တော၊ ပူဇော်သော။ ယညသမိကော၊ ယင်၏ အရှင်သည်။ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဇရာမရဏတော၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းမှ။ မုစ္ဆိဿာမိ၊ လွတ်မြောက်ရပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံး သွင်း၍။ ပီတိသောမနဿံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။

[၂၀၃] ဧဝံ၊ သို့။ ဂမနဝိဓာနံ၊ ကို။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ဝတ္ထော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုသွား ခြင်း၏အစီအရင်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တေန ဝိဓိနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပေါ်ရာဏအဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ ဥဂ္ဂဏန္တောတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဏန္တ ဟေတု၊ မှတ်ယူခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဧကောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ ဧက-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အသဟာယတ္ထော၊ အသဟာယအနက်ရှိ၏။ အညာဒိ- အတ္ထော၊ အညအစရှိသောအနက်ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒုတိယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ သဗ္ဗတ္ထကဘာဝတော၊ အလုံးစုံ၌ အလိုရှိအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံသတော၊ မူချအားဖြင့်။ သမုဒိတမေဝ၊ ပေါင်းအပ် သည်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ အပေါင်းလိုက်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ သန္တိအာဒိတော၊ သန္တိအစရှိသည်အားဖြင့်။ န (ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ)၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝဏ္ဏတောဘိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ရှိသော။ ပိ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ဆိုအပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကော အဒုတိယောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) ဂဟိတနိမိတ္တဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော အသုဘ နိမိတ်ရှိသော။ ယောဂိနော၊ ဧ။ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်နစ်၍။ ဝသနဋ္ဌာနဂမနံ၊ နေရာအရပ်သို့သွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တဗ္ဘာဂိယညေဝါတိ၊ ကား။ တဗ္ဗက္ခယံယေဝ၊ ထိုအဖို့ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသုဘနိမိတ္တ- မနသိကာရသဟိတမေဝ၊ အသုဘနိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာသနံ ပညပေတိတိ၊ ကား။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ဆက်။ အသုဘနိမိတ္တံဒိသာဘိမုခေ ဘူမိပ္ပဒေသေတိ၊ သေအစ ရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဝက္ခတိ၊ ဖွင့်ဆို လတံ။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) ဣမမေဝတ္ထံ၊ ဤငါဆိုအပ် ပြီးသောအနက်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။

ကေဝလေန၊ သက်သက်သော။ ဒိသာတိမုခဘာဝေန၊ အရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအကျိုးသည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြီး။

သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓါမာတကဿ၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်၏။ သမန္တာ၊ ခွံ။ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တသလ္လက္ခဏာ၊ ကျောက်အစရှိသော နိမိတ်ကိုမှတ်ခြင်းတည်း။ အသမ္မောဟတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ပြီးလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသမ္မောဟဝိဂမတ္တာ၊ ဖြစ်တတ်သော တွေဝေခြင်း၏ ကင်းခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ကောဒသဝိဓေနာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အဆင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကောဒသဝိဓေန အားဖြင့်။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထောတိ၊ ကား။ အသုဘာရမ္မဏေ၊ ခွံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ နိဗန္ဓနတ္ထော၊ ဖွဲ့ချည်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝီထိသမ္ပဋိပါဒနတ္တာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝီထိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်သို့။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ပဋိပါဒနတ္တာ၊ တဖန် ရောက်စေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

၁၀၆။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသုဘနိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ အရိယမဂ္ဂပဒ္ဓာနဿ၊ အရိယာမဂ်၏နီးသောအကြောင်းဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ကို။ အဓိဂမုပါယော၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသုဘနိမိတ္တံ။ ပ။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသညတ္တတ္တာယာတိ၊ ကား။ သရိရသဘာဝသလ္လက္ခဏေန စ၊ ကိုယ်၏သဘောကို မှတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ သံဝေဂဇနနေန စ၊ ထိတ်လန့်သော သံဝေဂကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ကို။ သညတ္တိအတ္တံ သညာပနတ္တံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။ စိတ္တသညတတ္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ တည်း။ ကိလေသဝသေန၊ ဖြင့်။ အသိယတဿ၊ မစောင့်စည်းသော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ သံယမနတ္တံ၊ စောင့်စည်းစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒမနတ္တံ၊ ဆုံးမခြင်းအကျိုးငှါ။ န ကမ္မဋ္ဌာနတ္တံ၊ ငှါမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနာတိ၊ ကား။ သိသဘူတေန၊ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဥတ္တမဂ်ံ၊ ဦးခေါင်းဟူသော မြတ်သောအင်္ဂါကို။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်းသော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မူလကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ပရိဟရိယမာနံ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသဗ္ဗတ္တကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အစရှိသော သဗ္ဗတ္တကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်းလျက်။ တံ၊ ထိုမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ မူ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ မနသိ ကရောဇ္ဇေနဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊

၏။ သူပဋိတဘာဝသမ္ပာဒနေနာတိ၊ ကား။ မူလကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဥပဋိတဘာဝသ၊ ကောင်းစွာထင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒနေန၊ ပြီးစေသဖြင့်။ [၂၀၄] ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေံ၊ ဤသို့ပြီးစေသည်ရှိသော်။ သတိ၊ သည်။ အသမ္ပုဋ္ဌာ နာမ၊ မမေ့သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဌံ။ ပုထုတ္တာရဗ္ဗဏေ၊ များသော သဘောရှိသော အာရုံ၌၊ ဝါ၊ များစွာသော အာရုံ၌။ အပ္ပဝတ္တိတွာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ၊ ဌံသာလျှင်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ အဗဟိဂတံ နာမ၊ အပသို့မကျက်စားသည်မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတေန၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ သော။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ရူပိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဝတ္တကိစ္စာနိ၊ မဖြစ်သောကိစ္စရှိသည်တို့ကို။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပနစ္ဆဋ္ဌာနံ၊ ပ။ ဂန္ထဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒွါရံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိဟာရေ၊ ဌံ။ ပုရတ္ထိမာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့တွင်။ အသုကဒိသာယ၊ ဌံ။ ဣဒံ ဒွါရံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တာယ ဒိသာယ၊ ဖြင့်။ သလ္လက္ခေတေန၊ မှတ်အပ်သော။ အသုကဒွါရေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်ခဲ့သည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဥပဓာရေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တတောတိ၊ ကား။ ဒွါရသလ္လက္ခေတော၊ တံခါးကိုမှတ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ ဌံ။ ယေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ နိမိတ္တဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဂဏှနဋ္ဌာနံ၊ ယူရာအရပ်တည်း။ အာဟာရံ ဆဉ္စာပေယျာတိ၊ ကား။ ဝမနံ၊ ပျှိုအန်ခြင်းကို။ (သိမ္မ-ဌံ ဝမထု-ဟူရှိ၏။) ကာရာပေယျ၊ ပြုစေရာ၏။ ကဏှကဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ကဏှကဝန္တံ၊ ဆူးရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်တည်း။

၁၀၇။ ဒိသာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ဧကသ္မိံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခါယတိတိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကမ္မနိယန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ကမ္မက္ခမံ၊ အမှု၌ခံသည်။ ဥဉ္စာဋ္ဌဿာတိ၊ ကား။ ဗာဓိတဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောယောဂီ၏။ ဝိဓာဝတိတိ၊ ကား။ နာနာရမ္ပဏေ၊ ဌံ။ ဝိသရတိ၊ ပြန့်သွား၏။ ဥက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ ဥဇုကံ အနုဝါတတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်လေညာအရပ်မှ၊ ဝါ၊ လေညာတည့်တည့်အရပ်မှ။ (ဥဇုကအနုဝါတတော-ဟု သမာသ်သင့်၏။) အပက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ မတကဋ္ဌေဝရံ၊ သူသေကောင်သည်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ ပောဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အစွာသန္ဓေ ဘယမုပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပါဒန္တိ၊ ကား။ ပါဒသမိပံ၊ ခြေ၏အနီး၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတဿ၊

တည်သောယောဂီအား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ ဩလောကေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ ဩလောကေန္တဿ၊ ၏။ ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၁၀၈။ သမန္တာတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ။ ပုန၊ တဖန်။ သမန္တာတိ၊ ကား။ သာမန္တာ သမိပေ၊ အနီး၌။ ကစ္ဆကောတိ၊ ကား။ ကာဠကစ္ဆကော၊ ဖအောင်းနက်ပင်တည်း။ ပိလက္ခောတိပိ၊ ညောင်ကြပ်ပင် ဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကပိတနောတိ၊ ကား။ ပါရိပွလိရက္ခော၊ ညောင်ချဉ်ပင်တည်း။ သိန္နိတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကခဇ္ဈရီ၊ ငယ်သောသင်ပေါင်းပင် တည်း။ ဝါ၊ ငယ်သောစွန်ပလံ့ပင်တည်း။ ကရမန္ဒာဒယော၊ ခံချုံ အစရှိသည် တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ ဧဝ၊ တည်း။ သာမာတိ၊ ကား။ သာမလတာ၊ ရွှေနှယ်သည်။ ဝါ၊ ကြံဟင်းနှယ်သည်။ ကာဠဝလ္လိတိ၊ ကား။ ကာဠဝဏ္ဏာ၊ မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော။ အပတ္တိကာ၊ အရွက်မရှိသော။ ဧကော၊ တခုသော။ လတာဇာတိ၊ နှယ်ပင်မျိုးတည်း။ ပူတိလဘာတိ၊ ကား။ ဇီဝနဝလ္လိ၊ အသက်ရှည်စေသော ဆေးနှယ်ပင်တည်း။ ယာ၊ ယင်းဆေးနှယ်ကို။ ဂလောစိတိ၊ ဆင်သမနှယ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၁၀၉။ တံနိမိတ္တကရဏာဒိ၊ ထိုနိမိတ်ကိုပြုခြင်း စသည်သည်။ ယထာ- ဝုတ္တေ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ပါသာဏာဒိ- နိမိတ္တကရဏေ ဧဝ၊ ကျောက် စသောနိမိတ်ကိုပြုခြင်း မှတ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အန္တောဂမံ ပရိယာပန္နံ၊ အတွင်းဝင်၏။ သနိမိတ္တံ ကရောတိတိ၊ ကား။ သဟ- နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရောတိ၊ ၏။ အသုဘံ၊ အသုဘကောင်ကို။ ပါသာ- ဏာဒိနိမိတ္တေန၊ ကျောက် စသောနိမိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကရောတိ၊ ၏။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ (ဤအခွင့်သည် ပါသာဏံ ဝါ စသောကံနှင့် ညီအံ့မထင်။) အထ ဝါ၊ တနည်း။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို၎င်း။ ပါသာဏာဒိ- နိမိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဟ ဧကဉ္စ၊ တပေါင်းတည်း။ ကရောန္တော၊ သူကို။ ဝဝတ္ထ- ပေန္တော၊ ကို။ သနိမိတ္တံ ကရောတိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သမာန- ကာလတာဒိပကေန၊ တူသောကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြသော။ သဟ-သဒ္ဓေန၊ နှင့်။ အယံ သမာသော၊ ဤ သနိမိတ္တံ-ဟူသောသမာသ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သစက္ကံ၊ စက်နှင့်တကွ။ ဝါ၊ ဘီးနှင့်တကွ။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣဘိ ယထာ၊

၁-ပါရိသံပိလ်-ဟူသော ဟိန္ဒူဝေါဟာရသည် ဤညောင်ချဉ်ပင်ဟောပေတည်း။ ၎င်းကိုပင် ပါရိပွလိရက္ခော-ဟု ပါဠိပြန်၍ ဋီကာဆရာ ရေးခဲ့ဟန်တူ၏။ သို့၌ သံဝဒန္တတဗ္ဗ ကပိတနော-နှင့် လျော်ပေမည်။ ယခုလက်ရှိ ပိပ္ပလိရက္ခော-ကား ညောင်ကြပ်ပင်ဟောဖြစ်၍ ဤအရာ၌ မသင့်ပေ။

၂-ကြီးသောစွန်ပလံ့ပင်သည် ချုံမဟုတ်၍ ငယ်သောစွန်ပလံ့ပင်ကိုယူရန် ခုဒ္ဒကဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုသောကြောင့် စွန်ပလံ့ပင်သာသင့်သည်။ သင်ပေါင်းပင်ကား မသင့်။

ဤပါဌ်၌ကဲ့သို့တည်း။ တယံဒံ နိမိတ္တကရဏံ၊ ထိုနိမိတ်ကိုပြုခြင်း မှတ်ခြင်းသည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ [၂၀၅] သလ္လက္ခဏေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေဝါရမေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ (သလ္လက္ခဏေန၊ ဖြင့်။) န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပျုနံ။ပ။ ကရေတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွေတိ၊ ကား။ ပါသာဏာသုဘနိမိတ္တာနိ၊ ကျောက်နှင့် အသုဘနိမိတ်တို့ကို။ သမာသေတွာ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းစပ်၍။ ကေဠှ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ၍။ သာရမ္ပဏန္တိ၊ ကား။ အသုဘာရမ္ပဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပါသာဏာဒိံ၊ ကို။ သမာနာရမ္ပဏံ၊ တူညီသောအာရုံကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဟ၊ တကွ။ အာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ ၏။ ကောရမ္ပဏံ ဝိယ၊ တခုတည်းသောအာရုံကို ကဲ့သို့။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံကို။ အာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (ဤ၌ စ-ပို၏။) ကေဠှ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ သလ္လက္ခဏေန္တော၊ မှတ်သည်ဖြစ်၍။ ပါသာဏာဒိံ စ၊ ကို၎င်း။ အသုဘနိမိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွယံ၊ ကို။ အာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အတ္တနိယောတိ၊ ကား။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏိတန္တိ၊ ကား။ သူနံ၊ ပူးရောင်သော။ သဘာဝေန သရသေနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝသင်္ခါတေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ လက္ခဏေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဇိဂုစ္ဆုပ္ပါဒနသင်္ခါတေန၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိစ္စေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဘာဝေါ ဝေ၊ ဥဒ္ဓုမာတကအဖြစ်သဘောကိုပင်လျှင်။ တထာ၊ ထိုဇိဂုစ္ဆုပ္ပါဒအခြင်းအရာဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ရသောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

၁၁၀။ ဆဗ္ဗိဓေန နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိနာ၊ အဆင်း အစရှိသော။ ဆပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝိ၊ တို့သည်။ ကဋ္ဌေဝရဿ၊ သူသေကောင်၏။ ဒိသရဿာဒိပ္ပမာဏေန၊ အရှည်အတို အစရှိသောပမာဏနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တဝိဓေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ လိင်္ဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ လိင်္ဂံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝယော၊ အရွယ်သည်။ လိင်္ဂံ၊ မည်၏။ (တနည်း) ဝယောလိင်္ဂံ၊ အရွယ်၏သဏ္ဌာန်တည်း။ ထနမဿုအာဒိ၊ သားမြတ် မှတ်ဆိတ် အစ

၁-အဓိပ္ပါယ်တွင် အဖွင့်တည်း။ သဒ္ဓတ္ထအားဖြင့်မူ ဝဏ္ဏော သဉ္စာတော အဿာတိ ဝဏ္ဏိတံ၊ သဉ္စာတတဗ္ဗိတံ ဣတပစ္စည်း၊ ဝဏ္ဏိတံ ဝိယာတိ ဝဏ္ဏိတံ၊ သရီရံ-ဟု ဝစနတ္ထ ကြံအပ်၏။

ရှိသော။ ဣတ္ထိပုရိသလိဂ်*၊ မိန်းမ၏သဏ္ဌာန် ယောက်ျား၏သဏ္ဌာန်သည်။ န၊
မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထိလိဂ်* ဝါတိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအကောင်သည်။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။
သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဥဒ္ဓုမာတကသဏ္ဌာနဝသေနဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ပါကတိကသဏ္ဌာနဝသေန၊ မရောင်သေးသော ပကတိအတိုင်း
ကိုယ်ကောင်၏သဏ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဧတေန၊ ဤဥဒ္ဓုမာတက
သဏ္ဌာနဝသေနဝဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊ ထိုအသုဘ
ကောင်၌။ အနုဒ္ဓုမာတကဘာဝပုတ္တော၊ ဥဒ္ဓုမာတကအဖြစ်သို့မရောက်သေး
သော။ ကောစိ၊ သော။ ပဒေသော၊ အစိတ်အပိုင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ။
သော၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းကို။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။
ဣဒံ သဏ္ဌာနဝဝတ္ထာနံ၊ ဤသဏ္ဌာန်ဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဩဠာရိကာဝယဝ-
ဝသေန၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအစိတ်အပိုင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
သုခုမာဝယဝဝသေန၊ သိမ်မွေ့သေးငယ်သောအစိတ်အပိုင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ န၊
မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီသသဏ္ဌာနာဒိကံ၊ ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် အစရှိသော။
နဝဝိဓမေဝ၊ ကိုးပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။

ဣမိဿာ ဒိသာယာတိ၊ ကား။ ဣမိဿာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဝါ၊ ဤအရှေ့
မျက်နှာအရပ်၌သော်၎င်း။ ဣမိဿာ ဒက္ခိဏပစ္စိမဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဝါ၊ ဤ
တောင်၊ အနောက်၊ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌သော်၎င်း။ ဣမိဿာ အနုဒိသာယ
ဝါ၊ ဤအထောင့်မျက်နှာအရပ်၌သော်၎င်း။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣမသ္မိ* နာမ ဩကာသေ ဟတ္ထာတိ၊ ကား။
ဣမသ္မိ* နာမ ဘူမိပုဒေသေ၊ ဤမည်သောမြေအရပ်၌။ ဣမဿ ကဠေဝရဿ၊
ဤသူသေကောင်၏။ ဟတ္ထာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။)

အဓောပါဒတလေနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။)
နာဘိယာ၊ ချက်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပိုင်းသည်။ အဓော၊ အောက်အရပ်
မည်၏။ တတော၊ ထိုချက်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ပိုင်းသည်။ ဥပရိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဣမဿ ဝဝတ္ထာနဿ၊ ဤပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဟတ္ထပရိစ္ဆေဒေါ၊ လက်၏အပိုင်းအခြားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အင်္ဂုလိအဂ္ဂေန၊
လက်ချောင်းတို့၏အဖျားဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အံသကုဋသန္ဓိနာ၊ ပခုံးစွန်းအဆက်
ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖိလာထက်ဝန်းကျင်၌။ တစပရိယန္တေန၊ အရေ၏ အဆုံးအပိုင်း
အခြားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပါဒပရိစ္ဆေဒါဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေ နယော၊
တည်း။ ယတ္ထကံ ဝါ ပန ဌာနံ ဂဏှတိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။
ပရိစ္ဆိန္ဒိတော၊ ၍။ ဂဟေတု၊ ဌိ။ သစေ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ငြားအံ့။

(ပဒေသော တဿ-ဟူရာ၌ ပဒေသော ဝါဿ-ဟု သိဟိမူရိ၏။ ထိုမူသင့်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အဿ၊ ထိုအသုဘကောင်၏။ ပဒေသော၊ တစိတ်သည်။ ဥဒ္ဓါမာတော၊ ဖူးဖူးရောင်သည်။ (သစေ ဟောတိ၊ အံ။) [၂၀၆] သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ သရိရပ္ပဒေသံ၊ ကိုယ်၏အစိတ်ကို။ ဥဒ္ဓါမာတကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတ္တကမေဝ ယထာပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ ထိုမျှလောက်သိမ်းဆည်းအပ်တိုင်းသောကိုယ်အစိတ်အပိုင်းကိုသာလျှင်။ (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ-၌စပ်။) ဣဒံ ဤဒိသန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ ဟတ္တာဒိကံ၊ ဤလက်အစရှိသည်သည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဝေမာကာရံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာရှိ၏။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘောဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဝိသဘာဝေ၊ သဘောမတူသော။ သရိရေ၊ ၌။ (အာရမ္မဏန္တိ ၌ ဣတိ-မပါပဲ အာရမ္မဏံ-မျှရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။) အာရမ္မဏံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အသုဘအာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပဋိက္ခုလ္လာကာရော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အခြင်းအရာသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ န ခါယတိ၊ မထင်။ သုဘတော၊ တင့်တယ်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ ထင်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပ္ပန္နနဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိလေသပရိပ္ပန္နနဿေဝ၊ ကိလေသာလှုပ်ရှားခြင်း၏သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတာပီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝပ္ပတ္တာပိ၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကုထိတသရိရာပိ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသောကိုယ်ရှိငြားသော်လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သွာယံ အတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ပဌမပါရာဇိကေ၊ ၌။ ဝိနိတဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၁၁။ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနောတိ၊ ကား။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ကတပရိစယော၊ ပြုအပ်ဘူးသော လေ့ကျက်ခြင်းရှိ၏။ သောသာနိကံ၊ ဒီနံ၊ သုသာန်စုတင်အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိဟတစုတဂေါ၊ ဆောင်အပ်ဘူးသော စုတင်ရှိ၏။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဣာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိမဒ္ဓိတမဟာဘူတော၊ ထက်ဝန်းကျင်နင်းနယ်အပ်ဘူးသောမဟာဘုတ်ရှိ၏။ သလက္ခဏတော၊ သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတသင်္ခါရော၊ သိမ်းဆည်းအပ်ဘူးသောသင်္ခါရရှိ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပိတနာမဂ္ဂပေါ၊ ပိုင်းခြားအပ်ဘူးသော နာမ်ရုပ်ရှိ၏။ သလက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ လက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသော ဝိပဿနာသို့။ ဥက္ကံသနေန၊ တက်ရောက်သဖြင့်။ သုညတာနုပဿနာဗလေန၊ နုပဿနာ၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတသတ္တသညော၊ ခွါလှစ်အပ်ဘူးသောသတ္တဝါဟူသောအမှတ်ရှိ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပနေန၊ ဝိသုဒ္ဓိသို့ရောက်

စေသဖြင့်။ ကတသမဏဓမ္မော၊ ပြုအပ်ဘူးသောရဟန်းတရားရှိ၏။ တတော ဧဝ၊
 ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကုသလဝါသနာယ စ၊ ကို၎င်း။ ကုသ-
 လဘာဝနာယ စ၊ ကို၎င်း။ ပူရဏေန၊ ဖြည့်သဖြင့်။ ဝါ၊ ပြည့်စေသဖြင့်။ ဝါသံတ-
 ဝါသနော၊ ထုံအပ်ဘူးသောဝါသနာရှိ၏။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ ပွားစေအပ်ဘူး
 သောဘာဝနာရှိ၏။ ဝိဝဋ္ဌုပနိဿယကုသလဗီဇေန၊ ဝဋ္ဌ်ကင်းရာမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏
 ဥပနိဿယဖြစ်သော ကုသိုလ်မျိုးစေ့ဖြင့်။ သဗီဇော၊ ကုသိုလ်မျိုးစေ့ရှိ၏။
 ဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိပက္ခဘာဝေန၊ ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။
 ဉာဏုတ္တရော၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိ၏။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့
 ပြီးသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊
 တို့ကို။ တနုကရဏေန၊ ပါးသည်ကိုပြုသဖြင့်။ အပ္ပကိလေသော၊ နည်းသော
 ကိလေသာရှိ၏။ ဩလောကိတောလောကိတဌာနေယေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာ-
 တကာဒိအသုဘဿ၊ အစရှိသောအသုဘကောင်၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဩလောကိ-
 တောလောကိတဌာနေ ဧဝ၊ အကြင်အကြင်ရှုအပ်တိုင်း ရှုအပ်တိုင်းသောအရပ်
 ၌ပင်လျှင်။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ယတ္ထ တတ္ထ-ဟူရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အမှတ်
 မရှိတစုံတခုသောရှုအပ်တိုင်း ရှုအပ်တိုင်းသောအရပ်၌ပင်လျှင်-ဟု အနက်ပေး။)
 တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ထူးအား။ အပေက္ခိတဗ္ဗော၊ ငဲ့အပ်
 သော။ ကာလဝိသေသော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အသုဘဿ၊ အသုဘကောင်၏။
 ပဒေသဝိသေသော ငါ၊ အစိတ်အပိုင်းအထူးသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ နော စေ ဧဝံ ဥပဌာတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တပုရိသ-
 ဝိသေသဿ ဝိယ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ထူးအားကဲ့သို့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 သည်။ နော စေ ဥပဌာတိ၊ မထင်ငြားအံ့။ ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓေနာတိ၊ ကား။ ဧဝံ
 ဝုတ္တာကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ ပုနပိတိ၊ ပုဒ်၌။ ပိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပဏ္ဏနတ္ထော၊
 ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ-သဒ္ဓါဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝိဓံ၊ နိမိတ်ကိုယူ
 ခြင်းအစီအရင်ကို။ သမ္ပဏ္ဏေတိ၊ ၏။ ပဉ္စဝိဓတံ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကို။ န (သမ္ပဏ္ဏေတိ)၊ ပေါင်းသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။
 နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝိဟိတံ၊ စီရင်အပ်ခဲ့ပြီ။

၁၁၂။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သန္ဓယော၊ အစပ်တို့သည်။ တဒါပိ၊ ထိုဖူးဖူး
 ရောင်သောအခါ၌လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အသီတိသတသန္ဓိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ဥဒ္ဓုမာတက-
 ဘာဝေန၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ န ပညာယန္တိ၊
 ကုန်။ ယေ ပန၊ အကြင်အစပ်တို့သည်ကား။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေ၊
 ထိုအစပ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဥဒ္ဓုမာတ-

ကေ ပနာတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိပါဌိ၌။ တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္နိတိ၊ ကား။ အံသကပ္ပရမာဏိဗန္ဓာနံ၊ ပနံ၊ တတောင်ဆစ်၊ လက်ကောက်ဝတ်တို့၏။ [၂၀၇] ဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္နယော၊ လက်ျာလက်၏အစပ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊) ကုန်၏။ ဝါမဟတ္ထသန္နယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ကဋ္ဌိဇဏ္ဍဂေါပ္ပကာနံ၊ တင်ပါး၊ ဒူးဆစ်၊ ဖမ္ပက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏပါဒသန္နယော၊ လက်ျာခြေ၏အစပ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝါမပါဒသန္နယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ တည်း။ ကော ကဋ္ဌိသန္နိတိ၊ စကားကို။ (ဝဒတိ-၌စပ်) ကဋ္ဌိယာ၊ ခါးတင်ပါးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကသန္နံ၊ ကျောက်ကုန်းရိုးအစပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ဇာ။ ဟတ္ထန္တရန္တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏဟတ္ထဒက္ခိဏပဿာနံ စ၊ လက်ျာလက်နှင့်လက်ျာနံပါးတို့၏၎င်း။ ဝါမဟတ္ထဝါမပဿာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အန္တရံ ဝိဝရံ၊ အပေါက်အကြားတည်း။ ပါဒန္တရန္တိ၊ ကား။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့၏။ ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်တည်း။ ဥဒရန္တရန္တိ၊ ကား။ နာဘိဋ္ဌာနသညိတံ၊ ချက်၏တည်ရာအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကုစ္ဆိဝေမဇ္ဈံ၊ ဝမ်းပိုက်၏ အလယ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဒရဿ၊ ဝမ်းပိုက်၏။ အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းအရပ်တည်း။ ကဏ္ဍန္တရန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဍဆိဒ္ဓံ၊ နားပေါက်တည်း။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ နာသစ္ဆိဒ္ဓါဒိနမ္ပိ၊ နှာခေါင်းပေါက်စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာ။ အက္ခိနံ စ၊ မျက်စိတို့၏၎င်း။ မုခဿ စ၊ ခံတွင်း၏၎င်း။ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အက္ခိနမ္ပိတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ သမန္တတောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္နိအာဒိတော၊ အစပ်စသည်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တဿ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသော ယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ စေ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ အံ။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ထင်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ အံ။ သမန္တတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာပနဝိမိံ၊ ကိ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သကလသရီရေတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိပါဌိ၌။ ဉာဏံ စာရေတွာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံ၌ တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သရီရံ၊ ကိ။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ ပဋိက္ခုလ္လာကာရသဟိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝံ၊ ကိ။ အာရဗ္ဗံ၊ ရှိ။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဘာဝနာဉာဏံ၊ ကိ။ ပဝတ္ထေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပန၊ ဆက်။ ယံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဘာဝနာဉာဏ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောယောဂီအား။ တသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ယော ပဒေသော၊ အကြင်အစိတ်အပိုင်းသည်။ ဝိဘူတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဥဒ္ဓုမာတကာကာရေန၊ ဖူးဖူးရောင်သော အခြင်း

အရာဖြင့်။ ဝိဘူတဘာဝေန၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥဒရ-
ပရိယောသာနံ၊ ဝမ်းပိုက်အဆုံးရှိသော။ ဥပရိမသရီရံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်သည်။

ဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆယသဟိတာ၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကိုဖွင့်ဆိုရာ စကားတည်း။ ယထာဝုတ္တ-
နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိတောစ၊ စသည်အားဖြင့်၎င်း။ သန္ဓိ-
အာဒိတောစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရ။ပ။ဝသေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြား
ရှိသော ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ်ကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သုဠ၊ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗန္တိ၊
ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ်သည် ရှိသော်။ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။
အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ နိမိတ္တဿ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ တမေဝ
သုဠ၊ ဂဟဏာကာရံ၊ ထိုကောင်းစွာယူသောအခြင်းအရာကိုပင်လျှင်။ ဥပဒိ-
သန္ဓေ၊ နည်းညွှန်လိုသည်ဖြစ်၍။ သတိံ သုပဋ္ဌိတံ ဂတုတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဧဝံ ပုနပျုနံ ကရောန္နေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အာဝဇ္ဇိတံ-၌စပ်) ဣမာယ။ပ။ မုစ္စိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။
သဉ္ဇာတာဒရေန၊ ဖြစ်သောရိုသေခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိသမ္ပဗေညဉ္ဇ၊ ကိုလည်း။
သုဠ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။
အာဝဇ္ဇိတံ၊ ဆင်ခြင်အပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။
တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ကို။ ကရောန္နေန၊ ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊
ပ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗညာတိ၊ ကား။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗ-
ညေဝ၊ မှတ်လည်းမှတ်အပ်၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ နိစ္ဆေတဗ္ဗည၊ ဆုံးဖြတ်လည်း
ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိံ၊ ကို။ ဓာရဏာတိ၊ ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ
ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဓာရဏံ၊ ဣဟူသည်။
ဝါ၊ ဆောင်ခြင်းဟူသည်။ သလ္လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းပင်တည်း။ ပညာ၊ ကို။
ပဝိစယောတိ၊ ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်။
ဧတ္ထ၊ ဤ။ ပဝိစယော၊ ယဟူသည်။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် စိစစ်ခြင်းဟူသည်။
နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။
ဥပဓာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ သတိရှေ့သွားရှိသော။ ပညာယ၊
ဖြင့်။ [၂၀၈] ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိရဟိတာ၊ သတိကင်းသော။
ပညာ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ဤ။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပညာ-
ပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ပညာရှေ့သွားရှိသော။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ နိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊
မှန်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပညာသဟိတာ ဧဝံ၊ ပညာနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော။
သတိံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တဗ္ဗိရဟိတာ၊ ထိုပညာမှကင်းသောသတိကို။

န အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်။ အဒ္ဓကိအပင်္ဂါဒိဝသေနာပိ၊ မျက်စိထက်ဝက် မျက်ထောင့် စသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သြလောကနံ၊ မျက်စိမှေး၍ကြည့်ခြင်း မျက်စောင်း ထိုး၍ ကြည့်ခြင်းသည်။ အတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥမ္ဗိလေတွာ သြလောကေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ တေန၊ ထိုဥမ္ဗိလေတွာ သြလောကေတွာ ဟူသော ပါဠိ၌။ ပရိဗုတ္တမေဝ၊ ထင်လင်းစွာသာလျှင်။ သြလောကနံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ ပုနပျုနံ ကရေန္တဿာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္ဗိလေတွာ၊ ၍။ သြလောကနံစ၊ ကို၎င်း။ နိမ္မိလေတွာ၊ မှိတ်၍။ အာဝဇ္ဇနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အနေကဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသောယောဂီအား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဏနနိမိတ္တံ၊ ယူအပ်သော အာရုံနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဂဟိတံ၊ ပြီးသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ်ပြီးလတ်သော်။ န ဝိနဿတိ၊ မပျက်။ နပမုဋ္ဌံ၊ မမေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ပြီးသည်။ ကေသဒိသန္တိ၊ ကား။ သမာနသဒိသံ၊ အညီအမျှ တူသည်။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ကေ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမာနတ္ထော၊ သမာနအနက် ရှိ၏။ အရိယဝိနယေတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သပ္ပရိသဝိနယေတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧသေ-ဧသော၊ ဤရှေ့အရိယဝိနည်း နောက်သပ္ပရိသဝိနည်းသည်။ သေ-သော ဧဝ၊ ထိုနောက်ဝိနည်း ရှေးဝိနည်းပင်လျှင်တည်း။ ဧကေ-ဧကော၊ တူမျှ၏။ ကေဠေ-ကေဠော၊ တူသောသဘောရှိ၏။ သမေ-သမော၊ ညီမျှ၏။ သမဘာဂေ-သမ-ဘာဂေါ၊ ညီမျှသောအဖို့ရှိ၏။ တဇ္ဇာတေ-တဇ္ဇာတော၊ ထို နောက်ဝိနည်း ရှေ့ဝိနည်းသဘောပင်လျှင်တည်း။ တညေဝ-သော ဧဝ၊ ထို နောက်ဝိနည်း ရှေ့ ဝိနည်းပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့တည်း။

အာဂမနကာလေတိ၊ ကား။ ဝိဟာရတော၊ မှ။ သုသာနံ၊ သို့။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်စူး၍။ အာဂမနကာလေ၊ လာခဲ့စဉ်ကာလ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒေသဝသေန၊ ညွှန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒီပိတမ္ပိအတ္တံ၊ ပြအပ်ပြီးသော အနက်ကိုလည်း။ ကေကေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတက-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဧကေ၊ တို့သည်။ မူလကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကိုဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တံ၊ ထင်ပြီးသောဥဂ္ဂဟနိမိတ် ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တရံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတပါးကို။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်း ခြင်းသည်။ ရဇ္ဇံ၊ မိမိ၏တိုင်းပြည်ကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ရညော၊ ၎င်း။ ဝိဒေသ-ဂမနံ ဝိယ၊ တိုင်းနိုင်ငံတပါးသို့ သွားခြင်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်ပင်တည်း။ အာဂတေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သို့။ အာဂတေန၊ ပြန်လာပြီးသောရဟန်းသည်။

၁၁၄။ အဝေလာယန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာဝေလာဒိအယုတ္တဝေလာယ၊ ဆည်း
 ဈာအချိန်အစရှိသော မသင့်လျော်သော အချိန်အခါ၌။ ဗိဘန္တန္တိ၊ ကား။
 ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အရုပ်အဆင်းမလှသော၊ ဝါ၊
 အရုပ်ဆိုးသော။ ဘေရဝါရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ ဝေတာဠသဒိသံ၊ ဘုတ်ဝင်သော
 အကောင်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော။
 ဝိသယံ၊ အာရုံကို၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တောတိ၊ ကား။ ပိသာစာဒိ၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေအစ
 ရှိသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘိရုကပုရိသော ဝိယ၊ ကြောက်တတ်သောသူကဲ့သို့။
 စိတ္တဝိက္ခေပံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သော။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယာတိ၊ ကား။ ယက္ခမ္မတ္တ-
 ကော ဝိယ၊ ဘိလူးဖမ်း၍ ရူးနမ်းသောသူကဲ့သို့။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဈာနဝိဗ္ဗန္တကောတိ၊ ကား။ သီလဝိဗ္ဗန္တကမန္တဝိဗ္ဗန္တကာ
 ဝိယ၊ သီလမှလည်၍ လျော့ကျသောသူ၊ မန္တာန်မှလည်၍ လျော့ကျသောသူတို့
 ကဲ့သို့။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝိစ္စုတကော၊ ရွှေ့လျော့ကျသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 သန္တမ္မေတာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နပရိတ္တာသဝူပသမနေန၊ ဖြစ်ပေါ်သော ထိတ်လန့်
 ခြင်းကို ငြိမ်းစေသဖြင့်။ ဝိဂတကမ္မတာယ၊ ကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စလော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သတိ သူပဋ္ဌိ-
 တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သန္တမ္မနဿ၊ ထောက်ခံအားပေးခြင်း
 ၏။ ဥပါယဒဿနံ၊ အကြောင်းနည်းလမ်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
 တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ မန္တပယောဂေ၊ မန္တာန်နှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။
 ဝါ၊ မန်းမှုတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်၊ ဝါ၊ မရှိပါ။ မတသရီရံ၊ သည်။
 ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ အနုဗန္ဓနကံ နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောပိ၊ ထိုမန္တပယောဂ
 သည်လည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝံ၊ ဥဒ္ဓုမာတကအစရှိသည်၏အဖြစ်သို့။
 အပ္ပတ္တေ၊ မရောက်သေးသော။ အဝိနဋ္ဌရူပေ ဝေ၊ မပျက်စီးသေးသော ရုပ်ရှိ
 သောအကောင်၌သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဒေဝတာဂိဂ္ဂဟော၊ နတ်၏ပူးဝင်
 ခြင်းသည်။ တထာ၊ တူတည်း။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ဥဒ္ဓုမာတက
 သူသေကောင်၌ကား။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြီးစီး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ သညဇောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာပရိကပ္ပသညာယ၊ ဘာဝနာဟူသော
 ကြံဆသောသညာကြောင့်။ ဇာတော၊ ၏။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ သညာ-
 သမ္ဘဝေါ သညာမတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ သညာမျှသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်
 ရှိ၏။ တာသံ ဝိနောဒေတွာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နစိတ္တသန္တာသံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်၏
 ထိတ်လန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိနောဒေတွာ၊ ၍။ [၂၀၉] ဝူ-

သမေတော၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တဝ၊ ဧ။ ပရိဿမော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဟာသံ၊ ရှင်ခြင်းကို။ ပီတိံ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်းကို။ ပမောဒံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဤ။ စိတ္တံ သဉ္စရာပတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟန္တံ၊ ယူခြင်းကို။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ သမ္မာဒေန္တောတိ၊ ကား။ သာဓေန္တော နိပ္ပါဒေန္တော၊ ပြီးစေသော ယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပနိဗ္ဗတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ နိမိတ္တော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ ဥပနေန္တော၊ ကပ်၍ဆောင်လျက်။ နိဗ္ဗတိ၊ ပဲ့၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယောဂကမ္ပံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ (အဓိပ္ပေတံ-၌ စပ်) ယောဂီနော၊ ဧ။ သုခဝိသေသာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဤ။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်း။ ယောဂကမ္ပဿ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှု၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဥပဋ္ဌိတနိမိတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ထင်ပြီးသောနိမိတ်သည်။ ဝါ၊ ထင်တိုင်းသောနိမိတ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို။ ဘာဝနာစိတ္တော၊ ဤ။ ဥပနိဗ္ဗတိ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ တံ ဥပနိဗ္ဗနံ၊ ထိုကပ်၍ပဲ့ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ စိတ္တံ၊ ပ။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဤ။ တဿ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ တဿာတိ၊ ကား။ ယောဂီနော၊ အား။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ ဥဒ္ဓါမာတကာသုဘဿ၊ ကို။ မာနသံ စာရေန္တဿာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောယောဂီအား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရေန္တဿ၊ ယောဂီအား။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။

၁၁၅။ ဝိထိသမ္ပုပ္ပါဒနတ္တာတိ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ (အတ္ထံ-၌ စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိယာ သမ္ပုပ္ပါဒနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ဤ။ ပန၊ တပါး။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ စ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်ကို၎င်း။ တဿာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းမှန်သို့။ သမ္ပုပ္ပါဒနဝိထိံ စ၊ ကောင်းစွာတဖန် သွားရောက်ခြင်း အစီအရင်ကို၎င်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဤ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ကတိမိတိ၊ ကား။ ပက္ခဿ၊ လဆန်းလဆုတ်ပက္ခ၏။ ကတမိ၊ အဘယ်တိထိရက်နည်း။ ဒုတိယာ ကိ၊ နှစ်ရက်မြောက်လော။ တတိယာဒိသု ဝါ၊ သုံးရက်မြောက်အစရှိသည်တို့တွင်မူလည်း။ အညတရာ ကိ၊ တရက်ရက်လော။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ မေးကုန်သောလူတို့၏။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ အညထတ္တပရိဟရဏတ္ထံ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ၊

တမျိုးတမည်ဖြစ်ခြင်းကို ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ။ တုဏှိဘူတေန၊ လျက်။
ဂန္တု၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သာသနသမ္ပုပ္ပတ္တိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏
အဆုံးအမကို ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းသည်။ အပ္ပသန္နာနံ၊ မကြည်ညိုကုန်သေး
သောသူတို့၏။ ပသာဒါယ စ၊ ကြည်ညိုခြင်းငှါ၎င်း။ ပသန္နာနံ၊ တို့၏။
ဘိယျောဘာဝါယ စ၊ လွန်စွာဖြစ်ပွားစေခြင်းငှါ၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)
နဿတိတိ၊ ကား။ န ဒိဿတိ၊ မမြင်အပ်၊ ဝါ၊ မမြင်ရ။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဂန္တုကပဋိသန္ဓာရော ကာတဗ္ဗောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော
ဤစကားဖြင့်။ အာဂန္တုကဝတ္ထံ၊ ကို။ ဧကဒေသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊
ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အဝသေသာနိပီတိ၊ ၍။ ဝတှာ၊ ၍။ အာဂန္တုကဝတ္ထံ၊ ကို။
ပရိပုဏ္ဏံ၊ အပြည့်အစုံ။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္တုကဂူဟဏံ၊
အာဂန္တုကသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ၏။ ဂမိကဝတ္ထာဒီနီတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊
ဖြင့်။ အာဝါသိက။ပ။ဝစ္စကုဋိဝတ္ထာဒီနံ၊ အာဝါသိကဝတ် အနုမောဒနဝတ်
ပိဏ္ဍစာရိကဝတ် အာရညိကဝတ် သေနာသနဝတ် ဝစ္စကုဋိဝတ်အစရှိသည်တို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝတ္ထုက္ခန္ဓကေ၊ ၌။ အာဂတာနံ၊
ကုန်သော။ မဟာဝတ္ထာနံ၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ခန္ဓကဝတ္ထာနီတိ၊ ၍။
ဝုတ္ထာနံ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဇ္ဇနိယကမ္မကတာဒိကာလေ စ၊ တဇ္ဇနိယကံ
စသည်ကိုပြုအပ်သောကာလ၌၎င်း။ ပါရိဝါသိကာဒိကာလေ စ၊ ပရိဝါသိကျင့်
သုံးခြင်းအစရှိသောကာလ၌၎င်း။ စရိတဗ္ဗာနံ၊ ကျင့်အပ်သောဝတ်တို့ကို။
ဣမဿ ဘိက္ခုနေ၊ ဤအသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ရဟန်းအား။
အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န အဓိပ္ပေတာနံ၊
အလိုမရှိအပ်ကုန်။ နိမိတ္တံ ဝါ အန္တရဓာယတိတိ၊ ကား။ သုသာနေ၊ ၌။ ဌိတံ၊
သော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝါပဂမနေန၊ ဥဒ္ဓုမာတက
အဖြစ်ကင်းသဖြင့်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓု-
မာတကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ [၂၁၀] တေန ကာရ-
ဏေန၊ ကြောင့်။ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ရခဲသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိသိဒိသ္မာ၊ ထိုင်ပြီး၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊
ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ဂမနေ ဝိယ၊ သွားရာ၌ကဲ့သို့။ နိမိတ္တံ၊ ကို။
ဂဟေတှာ၊ ၍။ နိဝတ္ထနေပိ၊ ပြန်ရာ၌လည်း။ ယထာသလ္လက္ခိတဒိသာဒိပစ္စ-
ဝေက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်ခဲ့တိုင်းသော အရပ်မျက်နှာအစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။
(ဥပဓာရဏတ္ထံ-၌ စပ်။) ယာဝ နိမိတ္တဝိနာသ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ပျောက်ရာအရပ်
တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိတကိရိယာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သော အမှုအရာ ကိရိယာကို။
အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်သဖြင့်။ ဥပဓာရဏတ္ထံ၊ မှတ်မိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊

အကျိုးကား။ တဿ၊ ထိုဖြစ်ပေအပ်သော အမှုအရာကိရိယာကို။ (တဿ-ဟု အကာရန္တနှင့် ရှိသည်ကားမသင့်။) နိရန္တရပဓာရဏေ၊ မပြတ်မစဲ မှတ်မိခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ရှိ။ နိသိန္နကာလေ၊ ခွဲ။ (ဥပတိဋ္ဌေယျ- ခွဲစပ်။) ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ဥဒ္ဓါမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၏။ ဥပဋ္ဌိတာကာရော၊ ထင်ခဲ့ ဘူးသော အခြင်းအရာသည်။ (ဥပတိဋ္ဌေယျ-ခွဲပင်စပ်။) သမထနိမိတ္တဿ၊ ကို၊ ဝါ၊ နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးသမာဓိကို။ ဂဟဏေ၊ ယူရာ၌၊ ဝါ၊ ယူခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမာဟိတာကာရော ဝိယ၊ တည်ကြည်သော အခြင်းအရာကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ ထင်ရာ၏။ (ဤအရာ၌ ဣတိ-ပိုနေသည်၊ ဣတိ၊ ဤကား အကျိုးတည်းဟူ၍သော်လည်း အနက်ပေး။) တေန၊ ထိုသို့ မပြတ်မစဲ မှတ်မိခြင်း အကျိုးရှိသောကြောင့်။ တဿေဝံ။ပ။ ဝိထိံ ပဋိပဇ္ဇကိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမာကာရေန၊ ရှေး၌ ထင်ဘူးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမာကာရေနေဝ၊ ရှေး၌ထင်ဘူးသော အခြင်းအရာဖြင့် သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဘာဝနာ- ဝိထိံ ၊ ဘာဝနာလမ်းမှန်သို့။ ပဋိပဇ္ဇကိ၊ သွားရောက်သည် မည်၏။

၁၁၆။ ဥဒ္ဓါမာတကံ နာမ၊ ဥဒ္ဓါမာတကအသုဘမည်သည်ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အသုစိဒ္ဓဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂစ္စပဋိက္ကုလံ၊ မစင်ကြယ်မကောင်းသောအနံ့ ရှိလျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗိဘတ္တံ စ၊ အရှုပ်ဆိုးသည်၎င်း။ ဘယာန- ကဉ္စ၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝေရူပေ၊ သော။ အာရမ္မဏေ၊ ခွဲ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အားထုတ်သော။ (ယောဂိနော- ခွဲစပ်။) ဝေံ၊ သို့။ အာဗဒ္ဓပရိကမ္မဿ၊ ရှေးဦးစွာဖွဲ့အပ်သော ပရိကံရှိသော။ ထိရိ- ဘူတဿေဝ၊ မြဲမြံသည်သာလျှင် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယောဂိနော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ (တနည်း) အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဝေံ၊ သို့။ အာဗဒ္ဓပရိကမ္မဿ၊ မြဲမြံစွာဖွဲ့အပ်သော ပရိကံရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိရိဘူတဿေဝ၊ ခိုင်မြဲသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သမိဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာနိသံသဒဿာဝိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝေမေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ အာနိသံသဒဿာဝိနာ၊ အကျိုးကို မြော်မြင်လေ့ ရှိသည်။ တံ ရက္ခေယျာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ၊ ဤပတ္တမြားရတနာဖြင့်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သုခံ၊ စွာ။ ဇီဝိဿာမိ၊ အသက်မွေးရအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိတံ ဝိယ၊ အသက်ကိုကဲ့သို့။ တံ မဏိရတနံ၊ ကို။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရှောက်ရာ ၏။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ နေသံ ကမ္မဋ္ဌာ- နာနံ၊ တို့၏။ သုလဘတာဒဿနံ၊ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော

စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကောတိ၊ ကား။ စတုဓာတု-
 ကမ္မဋ္ဌာနဝါ၊ ဓာတ်လေးပါးကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။
 တတ္ထ၊ ထိုစတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝါ၊
 တနည်း။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။
 ဣတရာနီတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသိဋ္ဌာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ ကြွင်းကုန်သော။ အနုဿတိ-
 ဗြဟ္မဝိဟာရာဒီနိ၊ အစရှိသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တည်း။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာ-
 လဒ္ဓံ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်ပြီးသော။ တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ရှိ။
 ဝတ္တာ၊ ရှိ။ ရက္ခဏဝိမိံ*၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းအစီအရင်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဒဿေတုံ၊
 ၄၂။ ရတ္တိဋ္ဌာနေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၁၇။ တေန၊ ဤအထူးဖြင့်။ နာနာ၊ အသီးအသီး။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုအထူးသည်။) နာနာကရဏံ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊
 အထူးကိုရ၏။ မနသိကာရဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ အနုဋ္ဌာရတာယ စ၊ မမ္မန်မြတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ဥဒ္ဓုမာတကအာရုံ၏။ အနုပသန္တ-
 တာယ စ၊ မသိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗိဘန္တံ၊ အရုပ်ဆိုးသည်။
 ဘေရဝဒဿနံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မြင်ရသော အဆင်းရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 သည်။ ထူလက်ပစ္စင်ပုရိသော ဝိယ၊ ဆူဖြိုးသောအင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော ယောက်ျား
 ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတော၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ဟူသောပုဒ်ကိုဆောင်
 ရှိ။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။
 ကာမာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းအာနု-
 ဘော်ဖြင့်။ ကာမသညာယ၊ ၏။ ဒုရသမုဿာရိတတ္တာ၊ ဝေးစွာပယ်ရှားအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဂုဏေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ မနသိကာရဿေဝ၊
 နှလုံးသွင်းခြင်း၏ပင်လျှင်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အမန-
 သိကာရာတိ၊ ကား။ မနသိကာရပဋိပက္ခဟေတု၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ယာယ ကာမသညာယ၊ ၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာမေ၊ တို့ကို။ မနသိ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။
 တဿာ၊ ထိုကာမသညာ၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ သော။ အသုဘသညာ၊ သည်။
 ကာမာနံ၊ တို့ကို။ အမနသိကာရော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း
 ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်မည်၏။ တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်
 ဖြစ်သော အသုဘသညာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။
 [၂၁၁] တေန၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိတိ၊ ရှိ။ အာဟ၊
 ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။
 အသုဘသညာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ*၊ တကွ။ ဗလပ္ပတ္တော၊ ခွန်အားသို့ရောက်သော။

ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ သမာဓိ၊ သည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်
သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲပင်လျှင်။ ကာမစ္ဆန္တံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ကွာစေ၏။ ဝါ၊
ခွါ၏။ အနုရောဓမ္မလကော၊ အာရုံသို့ လိုက်လျောသော ကာမရာဂလျှင်
အကြောင်းရင်းရှိသော။ အာသာတော၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်တတ်သော ဒေါသ
သည်။ မူလကာရဏေ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ကာမရာဂကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတေ၊
သော်။ ဝိက္ခမ္ဘိတောယေ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
အနုနယ။ပ။ ပဟိယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဟိနာနနယဿ၊
ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံ
တခါ၌မျှ။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ယထာ-
ဝုတ္တအသုဘသညာသဟဂတာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အသုဘသညာနှင့် တကွ
ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ သာဘိသယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဝတ္တမာနာ၊
ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်။ ဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာစေလျက်။ ပဝတ္တတိ၊
၏။ တထာ အာရဒ္ဓဝီရိယတာယာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနမန-
သိကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယတာယ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော ဝီရိယ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝီရိယံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ကို။
ပဂ္ဂဏန္တဿ၊ ချီးမြှောက်အားပေးသော ရဟန်းအား။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ (ဝိက္ခမ္ဘေတိ) ဝိယ၊ ကွာစေဘိသကဲ့သို့။ သဝိပ္ပါရတာယ၊
ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန္တမေ၊
ကွာစေလျက်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဝိပ္ပဋိသာရော၊ ရဟူသည်။ ပစ္ဆာနုတာပေါ၊ နောင်တတဖန်ပူပန်ခြင်းတည်း။
တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုနောင်တပူပန်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်။
အဝိပ္ပဋိသာရော၊ ရသည်။ ဒရထပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေန၊ ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်း
တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မရှိသဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတတာ၊ ငြိမ်းအေး
သည်၏အဖြစ်တည်း။ တဿ အဝိပ္ပဋိသာရဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်း
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလံ စ၊ သည်၎င်း။ တံသဟဂတာ စ၊ ထိုသီလနှင့်တကွ
ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တဒုပနိဿယာ စ၊ ထိုသီလလျှင် ဥပနိဿယ
ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိပဿဒ္ဓိသုခါဒယော စ၊ သုခ စသည်တို့သည်
၎င်း။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဟေတုတော စ၊
အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ သန္တသဘာဝါ၊ ငြိမ်းအေးသောသဘောရှိကုန်၏။
တေသံ၊ ထိုသီလ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သုခတို့ကို။ အနုယုဉ္ဇနေန၊ ယှဉ်စေသဖြင့်။ အဝူပ-
သန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်းအေးသောသဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိပ္ပဋိသာရ။ပ။ပဟိယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊

မှန်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။
ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟန္တိယာ၊ ဆောင်လတ်သော်။ သာတိသယံ၊ သော။ ယံ
သုခံ၊ ကို။ လတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသုခသည်။ အနုပသန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်းအေးသော
သဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စကုဏ္ဍိကံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တမေဝ၊ ခွါလျက်သာလျှင်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဓိဂတဝိသေသဿာတိ၊ ကား။ ယထာဓိဂတဿ၊ ရအပ်တိုင်း
သော။ ဘာဝနာဝိသေသဿ၊ ဘာဝနာအထူး၏။ ပစ္စက္ခတာယာတိ၊ ကား။
ပဋိပဇ္ဇန္တဿ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ပစ္စက္ခဘာဝတော၊ မျက်မှောက်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မှန်စွာ ကိုယ်တိုင်
သိတော်မူသော ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်တော်မူပါပေစွတကား။ ယော၊ ယင်း မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဝေရူပိံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ မှန်ကန်
ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်ကို။ ဒေသေတိ၊ ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပတ္တိ-
ဒေသကေ၊ မူသော။ သတ္တရိ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌၎င်း။
ပဋိပတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ပဋိပဇ္ဇမာနဇ္ဈာနပဋိပတ္တိယံ၊ ကျင့်အပ်ဆဲ ဈာန်လမ်း
ပဋိပတ်၌၎င်း။ ပဋိပတ္တိဖလေတိ၊ ကား။ တာယ၊ ထိုပဋိပတ်ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗေ၊
ပြီးစေအပ်သော။ လောကီယလောကုတ္တရဖလေ၊ လောကီ လောကုတ္တရာအကျိုး
၌၎င်း။ ဓမ္မန္တယဝိစာရာဟိတဗလေန၊ မျက်မှောက်တွေ့အပ်ပြီးသောတရားသို့
အစဉ်လိုက်၍ဆင်ခြင်သောဝိစာရသည် ထားအပ် ဖြစ်စေအပ်သောခွန်အားဖြင့်။
ဝိစာရဗလေန၊ ဝိစာရ၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ။ပ။ပဟိယန္တိတိ၊ ကား။ ဧဝံ။ပ။
ကာလမေဝ၊ ဤသို့ ပဋိဘာဝနာမိတ်ကိုရသည်နှင့်ညီမျှသောကာလ၌ပင်လျှင်။
ဟေဋ္ဌာ။ပ။နိပ္ပန္နေဟိ၊ အောက်၌ဖြစ်ခဲ့သော ဘာဝနာ၏အာနုဘော်ဖြင့် ပြီးကုန်
သော။ သမာဓိအာဒိဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ
နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိ-
ပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်သင့်သော
တရားကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနံ၊ စသည်တို့၏။
ပဋိပက္ခာ စ၊ တို့သည်လည်း။ သမာဓိအာဒယော၊ စသည်တို့ပင်တည်း။ ယထာဟ၊
ဟူမူကား။ ပေဋကေ၊ ကျမ်း၌။ သမာဓိ။ပ။အာဒိ၊ စသည်ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[၂၁၂] စ၊ ဆက်။ တေနော၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣမေဟိ၊ ဤဝိတက်
စသည်တို့ဖြင့်။ တေသံ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပဟာနပရိဒီပနမုခေန၊ ပယ်ခြင်းကို သွယ်ဝိုက်၍ပြခြင်းကို
ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဈာနဂါနိ၊ တို့ကို။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒေသေတု၊ ငှါ။
တသ္မိညေဝ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ တသ္မိညေဝ စာတိ၊
ကား။ ယထာဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတု၊
ဖောက်ခဲ့၍။ ဥပဋ္ဌိတံ ဝိယ၊ ထင်သကဲ့သို့သော။ တဿ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏။

ပဋိစ္စန္ဓဘူတံ၊ အတူဖြစ်၍ဖြစ်သော ။ ယံ တံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ (ဥပဋ္ဌိတံ၊ ၎င်း။) တသ္မိံ ယေဝ နိမိတ္တော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာလျှင်။ စေတသောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ ယှဉ်သောစိတ်ကို။ အဘိနိရောပနလက္ခဏောတိ၊ ကား။ အာရောပနလက္ခဏော၊ အာရုံသို့တင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အပ္ပနာသဘာဝေါ၊ တက်ရောက်စေခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တော၊ ၌။ အနုဝိစရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇနံ၊ နိမိတ်ကိုသုံးသပ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘမရဿ၊ ပိတုန်း၏။ ပဒုမဿပရိ၊ ပဒုမ္မာကြာရုံ၏အထက်၌။ အနုပရိတ္တမနံ ဝိယ၊ အဖန်တလဲလဲ ရစ်ဝဲခြင်းကဲ့သို့။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝိစာရဿ၊ ၎င်း။ အနုဝိစာရဏာကာရေန၊ အဖန်တလဲလဲ လှည့်လည်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ အနုမဇ္ဇနကိစ္စံ၊ အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စမည်၏။ ဝိသေသော ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ အဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ မည်၏။ ပဋိလဒ္ဓေါ စ၊ ရအပ်ပြီးသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုရအပ်ပြီးဟူသည်။ ဝိသေသာဓိဂမော စ၊ ရအပ် ရသိုက်သော ဘာဝနာအထူးသည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိ၊ ပ။ ဂမော၊ မည်၏။ တပ္ပစ္စယာ တံဟေတုကာ၊ ထိုရအပ်ပြီးသော ဝိသေသာဓိဂမလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာဓိမဂပစ္စယာ၊ ရအပ်ပြီးသော ဝိသေသာဓိဂမလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပီတိ၊ သည်၎င်း။ ပီတိမနဿ ပီတိသဟိတစိတ္တဿ၊ ပီတိနှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်ရှိသော ယောဂီအား။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝတောတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိနံ၊ တို့၏။ သံသိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသောသူ၏။ ကာယော၊ နာမကာယ ရူပကာယသည်။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ပဿဒ္ဓကာယော၊ ငြိမ်းအေးသောကိုယ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ၊ ကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိနိမိတ္တံ ပဿဒ္ဓိဟေတုကံ၊ ပဿဒ္ဓိလျှင်အကြောင်းရှိသော။ သုခံ၊ သည်၎င်း။ သုခနိမိတ္တာ သုခပစ္စယာ၊ သုခလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဧကဂ္ဂတော၊ သည်၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ သုခိနော၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဈာနဂါနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊ ကား။ ဝေ၊ သို့။ ဝိတက္ကာဒိနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ဈာနဂါနိ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ ယေဝ နိမိတ္တော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိဗိမ္ဗဘူတန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၎င်း။ ပဋိစ္စန္ဓဘူတံ၊ သော။ တခံဏညေဝ

၁-သီဟိုဠ်မှ၌ ပဋိစ္စန္ဓဘူတံဟူ၍ပင် ငှိ၏။ သက္ကတ၌ ပြုတိစ္စန္ဓဟု ရုပ်တုအတူဟောရှိ၏။ ထိုနှင့်ညီသောကြောင့် ၎င်းသီဟိုဠ်ကိုသာ အသင့်ဟု မှတ်အပ်၏။ ပဋိစ္စန္ဓဘူတံဟူသော မြန်မာမူကား အထောက်အထားမရှိ။

ပဋိဘာဂနိမိတ္တပဋိလာဘသမယကာလမေဝ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုရသည်နှင့်ညီမျှသော ခဏကာလ၌ပင်လျှင်။ ဥပစာရဇ္ဈာနမှ၊ သည်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ နိဝရဏပ္ပဟာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ဝိနိလကာဒိသုပိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌လည်း။ ။လက္ခဏံ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ တံ နိမိတ္တဂုဟဏလက္ခဏံ၊ အကြင်နိမိတ်ယူခြင်း၏လက္ခဏာကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝုတ္တနယေနောတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓါမာတကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိနိစ္ဆယေန စ၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်၎င်း။ အဓိပ္ပါယ်န စ၊ နှင့်၎င်း။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပါယံ၊ မည်၏။ သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပါယံ၊ အဆုံးအဖြတ်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ တံ သဗ္ဗံ၊ သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

ကဗရကဗရဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သဗလဝဏ္ဏံ၊ ကြောင်ကျားသော အဆင်းရှိ၏။ ဥဿဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ရတ္တသေတနီလဝဏ္ဏေသု၊ နီသောအဆင်း၊ ပြူသောအဆင်း၊ ညိုသောအဆင်းတို့တွင်။ ဥဿဒဿ၊ များသော။ ဝဏ္ဏဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။

သန္နိသိန္နန္တိ၊ ကား။ နိစ္စလဘာဝေနော၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဌိတံ၊ ငြိမ်ဝပ်ရပ်တည်သည်။

စောရာဋ္ဌဝိယန္တိ၊ ကား။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတအရညေ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာတော၌၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွပိတ်ဆို့အပ်သောတော၌။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ အာဃာတနေ၊ အကြင်သူသတ်ကုန်းသင်္ချိုင်း၌။ ဆိန္နပုရိသဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဆိန္နပုရိသဝန္တေ၊ ကိုက်ဖြတ်အပ်သော လူ့ကိုယ်

၁-မြန်မာမူ၌ ထိရတံ-ဟူရှိ၏။ အနက်ပေးရန်မလွယ်။ ထိရဿ ဘာဝေါ ထိရတာ၊ သာအဿ အတ္တိတံ ထိရတံ-ဟု ဝနတ္ထကြံ၍-ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ရှိ၏-ဟု အနက်ပြန်၍ဖြစ်သော်လည်း နိစ္စလဘာဝေနော-ဟူသော ဟိတ်နှင့်လည်း မလျော်၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်နှင့်လည်း မကိုက်၊ ထိုအနက်ကို ဤအရာ၌ လိုလည်းမလို။ သီဟိုဠ်မူ၌လည်း ထိမိတံ-ဟု ရှိ၏။ ၎င်းကိုလည်း အနက်ပေးရန် ခက်၏။ အမရကောသ၌ သ္မိမိတံ-ဟု စုံစွတ်သည်ဟူသော အနက်ဟောရှိ၏။ ၎င်းကို ပါဠိမြန်မာပြန်လျှင် ထိမိတံ-ဟု ဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုစုံစွတ်ခြင်းအနက်လည်း နိစ္စလဘာဝေနော-ဟူသောဟိတ်ပါဌ်နှင့် မလျော်သည့်ပြင် ဤအရာ၌ မလိုအပ်သောအနက်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၊ ဟိတ်ပုဒ်၊ သဗ္ဗသော-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်တို့နှင့် ညီလျော်စေရန် ဌိတံ ဟု ပြင်၍ အနက်ပြန်လိုက်သည်။

ကောင်ရှိသော။ ဌာနေ၊ ဌ။ [၂၃] နာနာဒိသာယံ ပတိတမ္ပိကံ၊ ကား။ ဆိန္နံ၊
 ဖြတ်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြတ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ သရိရဿ၊ ကိုယ်၏။ ခဏ္ဍဒ္ဓယံ၊
 အပိုင်းနှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိသု၊ အသီးအသီးသော အရပ်မျက်နှာတို့
 ၌။ ပတိတမ္ပိ၊ ကျဉ်းသော်လည်း။ ကောဝဇ္ဇနေနာတိ၊ ကား။ ကေသမန္နာဟာ-
 ရေန၊ တကြိမ်တည်းသောနှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အာပါထမာဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။
 ကေဠံ၊ တည်း။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ အံ။ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။
 ဆဝဉ္စာဟကော သေယျထာပိ၊ သူသေကောင်ဖုတ်သောသူကဲ့သို့။ အဇေဂုစ္ဆိတံ၊
 မစက်ဆုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။
 ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ အပရာမသနေ၊ မသုံးသပ်
 ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဇိဂုစ္ဆာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိဇယဝ၊ တည်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဝါ ။ပ။ ဥပနာမေတဗ္ဗန္တိ၊ ရှိ။
 အာဟ၊ ၏။ ဝိဆိဒ္ဓကဘာဝပညာယနတ္ထံ၊ နှစ်ပိုင်းပြတ်သောအကောင်၏အဖြစ်
 ၏ထင်ပေါ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကေဂုံလန္တရကရဏံ၊ လက်တသစ်ခြားသည်ကိုပြု
 ခြင်းကို။ (ဒဿိတံ၊ ၏။) ဥပနာမေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်၍ဆောင်
 အပ်၏။

ခါယိတသဒိသမေဝါတိ၊ ကား။ ခါယိတာသုဘသ ဒိသမေဝ၊ ခွေးစသည်တို့ခဲ
 စားအပ်သော အသုဘကောင်နှင့်တူစွာသာလျှင်။ အဂုံလဂုံလန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိဝိဓံ၊
 အထူးထူးသောအရပ်သို့။ ခိတ္တံ၊ ပစ်လွှင့်ထားအပ်သော။ သရိရာဝယဝံ၊ အသုဘ
 ကောင်၏အစိတ်အပိုင်းကို။ အဂုံလန္တရံ အဂုံလန္တရံ၊ လက်တသစ်ခြားသည် လက်
 တသစ်ခြားသည်ကို။ (ကာရေတွာ ကဘာ-တို့၌စပ်)ကတွာ ဝါတိ၊ ကား။ ကတ္တရ-
 ယဋ္ဌိယာ ဝါ၊ တောင်ဝှေးဖြင့်သော်၎င်း။ ဒဏ္ဍကေန ဝါ၊ တုတ်ဖြင့်သော်၎င်း။
 သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကတွာ ဝါ၊ ပြု၍သော်၎င်း။

လဒ္ဓပ္ပဟာရာနန္တိ၊ ကား။ လဒ္ဓါဝုဓပ္ပဟာရာနံ၊ ရအပ်သောလက်နက်ဒဏ်ရာ
 ရှိသောအကောင်တို့၏။ မုခတော၊ ဒဏ်ရာအဝမှ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။
 မုခတောတိ၊ ကား။ ပဟာရာဒိမုခတော၊ ဒဏ်ရာစသည်တို့၏အဝမှ။ ပဉ္စရ-
 မာနကာလေတိ၊ ကား။ လောဟိတံ၊ ကို။ ပဉ္စရမာနကာလေ၊ ယိုထွက်စေသော
 ကာလ၌။ လောဟိတကံ၊ လောဟိတကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

တန္တိ၊ ကား။ ပုဠဝကံ၊ ပိုးလောက်ပြည့်သော အသုဘကောင်သည်။
 တေသ္မတိ၊ ကား။ သောဏာဒိသရိရေသု၊ ခွေးစသည်တို့၏ ကိုယ်ကောင်တို့
 တွင်။ အဋ္ဌိကန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌိကအသုဘံ၊ ကို။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူး
 အပြားပြားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ပုရိမနယေနောတိ၊
 ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓါမာတကေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။

၁၁၉။ တန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌိကံ၊ အသုဘသည်။ န ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ကား။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်၊ ပဋိက္ခုလဝသေန၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာ ဖွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ သြဒါတကသိဏသမ္ပေဒေါ ဟောတီတိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌိကေ၊ အဆက်ပြတ် ပြီးသောအရိုး၌။ ပဌမဝယာဒိသလ္လက္ခဏံ၊ ပဌမအရွယ်စသည်ကို ဖွတ်ခြင်းသည်။ န သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂန္တိ ဣမ ဟတ္ထာဒိနံ နာမန္တိ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ ပန၊ အဆက်မပြတ်သောအရိုးစုကိုကား။ အယံ၊ ဤသည် ကား။ ဒဟရဿ၊ ငယ်ရွယ်သောသူ၏။ (အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ၊ တည်း။) အယံ၊ ကား။ ယောဗ္ဗနေ၊ ပျိုရွယ်စဉ်၌။ ဌိတဿ၊ ၏။ (အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ၊ တည်း။) အယံ၊ ကား။ အဝယဝေဟံ၊ လက်စသောအစိတ်အပိုင်းတို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိပုတ္တဿ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်ပြီးသောသူ၏။ (အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ၊ တည်း။) ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝယဝသေန၊ အရွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျာဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အဗျာပိတာယ၊ မပျံ့နှံ့သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယံ၊ အဆက်မပြတ်သောအရိုးစု၌။ သန္တိတော၊ အဆက်အစပ် အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းကို။ ယဒိပိ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌိကေ၊ အဆက်ပြတ်သောအရိုးစု၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသန္တိအားဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်း၏။ အနိယတဘာဝဒိပနတ္ထံ၊ ကိန်းသေမမြဲသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကမဝိလဃံနံ၊ အစဉ်ကိုခန့်ကျော် ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ တဿ၊ ပ။ ဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ နိန္ဒဋ္ဌာနံ နာမ၊ နိမ့်ရာအရပ်မည်သည်။ အဋ္ဌိနေ၊ အရိုး၏။ ဝိနတပု- ဒေသော၊ အောက်သို့ညှိတ်သောအရပ်တည်း။ ထလဋ္ဌာနံ (နာမ)၊ မြင့်ရာအရပ် မည်သည်။ ဥနတပုဒေသော၊ မြင့်မောက်သောအရပ်တည်း။ ဃဋ္ဌိတ ဃဋ္ဌိတဋ္ဌာန- ဝသေနာတိ၊ ကား။ အနပဂတနာရုဗန္ဓာနံ စ၊ မကင်းသောအကြောအဖွဲ့ရှိသော အရိုးတို့၏၎င်း။ ဣတရေသဉ္စ၊ အကြောအဖွဲ့ကင်းပြီးသော အရိုးတို့၏၎င်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သံသိလိဋ္ဌသံသိလိဋ္ဌဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆက်စပ်ရာ ဆက်စပ် ရာဋ္ဌာနတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ (သီမုန့်အညီပင်) အန္တရဝသေနာတိ၊ ကား။ အည- မညဿ၊ ၏။ အန္တရဝသေန စ၊ အကြား၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သုသိရဝသေန စ၊ အခေါင်းအပေါက်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ သကလာယ၊ သော။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယ၊ အဆက်မပြတ်သေးသောအရိုးစု၌။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ အဋ္ဌိကေ၊ (တချောင်းသော) အရိုး၌။

[၂၁၄] ၁၂၀။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ အဋ္ဌိကာသုဘေ၊ ဤအဋ္ဌိက အသုဘကောင်၌။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊

အကြင်နိမိတ်ကိုယူခြင်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အသုဘ၌။ ယဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထို
နိမိတ်ကိုယူခြင်းကို။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဏှနတ္ထံ၊ ယူခြင်းအကျိုးငှါ။
နိမိတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန၊ နိမိတ်ကိုယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ၊
မှတ်အပ်၏။ သကလာယာတိ၊ ကား။ အနဝသေသဘာဂါယ၊ အကြွင်းမဲ့အဖို့
ရှိသော။ ပရိပုဏ္ဏာဝယဝါယ၊ ပြည့်စုံသောအစိတ်အပိုင်းရှိသော။ နိမိတ္တုပဋ္ဌာန-
ဝသေန၊ နိမိတ်ဆင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တေသ္မတိ၊ ကား။
အဋ္ဌကသင်္ခလိကဋ္ဌိကေသု၊ အဆက်မပြတ်သောအရိုး၊ အဆက်ပြတ်သောအရိုး
တို့တွင်။ ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ တန္တိ၊ ကား။ ကေသဒိသမေဝါတိ
ဝစနံ၊ ဟူသောစကားသည်။ ကေသ္မံ၊ အဋ္ဌိကေ ယုတ္တန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကား
ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ဝိနိလကာဒိသု၊ တို့၌။ ဥဘိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တာနံ၊ ဥဂ္ဂဟ
နိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏။ (ဝိသေသော-၌ စပ်) ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝဏ္ဏ-
ဝိသေသဘော စ၊ အဆင်းအထူးအားဖြင့်၎င်း။ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတော စ၊
ပြည့်စုံ မပြည့်စုံအားဖြင့်၎င်း။ သဝိဝရာဝိဝရတော စ၊ အပေါက်အကြား ရှိ၊ မရှိ
အားဖြင့်၎င်း။ စလာစလတော စ၊ လှုပ်ရှား၊ မလှုပ်ရှားအားဖြင့်၎င်း။
ဝိသေသော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ တေဿ၊ ဤအဋ္ဌကနိမိတ်
၏။ (ဝိသေသော၊ ကို။) န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။
ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဝိသေသဘာဝတော၊ အထူးမရှိ
ခြင်းကြောင့်။ န (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။
ကေဋ္ဌိကေပိ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဗိဘဇ္ဈေနာတိ၊
ကား။ သုဝိဘူတအဋ္ဌိရူပတ္တာ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသော အရိုး၏အဆင်းရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌဘာဝေနော၊ အရိုး၏အဖြစ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိရူပေန၊
ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိသည်။ ဘယာနကေနာတိ၊ ကား။ တေနော၊ ထို
ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါကတိကသတ္တာနံ၊ ပကတိ
အတိုင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘယာဝဟေန၊ ကြောက်ဖွယ်ကိုဆောင်တတ်
သည်။ (ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) ပိတိသောမနဿဇေနကေနာတိ၊ ကား။ သဏှမဋ္ဌ-
ဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော စ၊ ထင်ခြင်း
ကြောင့်၎င်း။ ဘာနာယ၊ ၎င်း။ သဝိသေသတ္တာ စ၊ အထူးရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ ပိတိယာ စ၊ ကို၎င်း။ သောမနဿဿ စ၊ ကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒကေန၊
ဖြစ်စေတတ်သည်။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဥပစာရာဝဟတ္တာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၎င်း။

ဣမသ္မိံ ဩကာသေတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊
ဆိုရာဌာန၌။ ဒွါရံ ဒတွာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ကုလ။ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကေ
ဝေ၊ ဤမျှ၌သာလျှင်။ အဋ္ဌတွာ၊ မရပ်တန့်မှု၍။ အနန္တရမေဝ၊ ၌သာလျှင်။

ဒုဝိဓံ ဣဓ နိမိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ (ဝစနေန-၌ စပ်) ဥဂ္ဂဟပဋိ-
ဘာဂနိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းကြောင့်၊
ဝါ၊ ဆိုသောစကားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ နိမိတ္တဝိဘာ-
ဂဿ၊ နိမိတ်ကိုဝေဘန်ခြင်း၏။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို၊ ဝါ၊ အကြောင်းကို။ ဒတွာဝ၊
သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗိကပ္ပန္တိ၊ ကား။ သုဘန္တိ၊ တင့်တယ်သည်ဟူ၍။
ဝိကပ္ပေန၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗိကပ္ပံ၊ အထူးကြံဆခြင်းမရှိသည်ကို။ အသုဘန္တေဝ၊
အသုဘဟူ၍သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိစာရေတွာ၊ ၍။ ကေသ္မိံ
အဋ္ဌိကေ ယုတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။

မဟာတိဿတ္ထေရဿာတိ၊ ကား။ စေတိယ။ပ။တ္ထေရဿ၊ စေတိယတောင်၌
သီတင်းသုံးသော မဟာတိဿထေရ်အား။ နိဒဿနာနိတိ၊ ကား။ ဒန္တဋ္ဌိကမတ္တ-
ဒဿနေန၊ သွားရိုးမျှကိုရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ သကလဿာပိ၊ သော။ တဿာ
ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ သရီရဿ၊ ၏။ အဋ္ဌိသဃံတဘာဝေန၊ အရိုးစု၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ၊ ထင်ခြင်းစသည်တို့သည်။ ဧတ္ထ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟပဋိ-
ဘာဂနိမိတ္တာနိ၊ တို့၏။ ဝိသေသဝိဘာဝနာနိ၊ အထူးကိုထင်ရှားပြကြောင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့တည်း။

သုဘဂုဏောတိ၊ ကား။ သဝါသနာနံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။
ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပရိသုဒ္ဓဂုဏော၊
ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော ဂုဏ်ရှိသော။ ဒသသတလောစနေနာတိ၊ ကား။
သဟဿက္ခေန၊ တထောင်သော ဉာဏ်မျက်စိရှိသော။ ဒေဝါနမိန္ဒေန၊ နတ်တို့၏
အရှင်ဖြစ်သော သိကြားမင်းသည်။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသိကြားမင်းကို။
(ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) ကောသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သဟဿအတ္တာနံ၊
တထောင်သောအနက်တို့ကို၊ ဝါ၊ တထောင်သော အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ဝိစာ-
ရဏသမဒတ္တန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော။ ပညာစက္ခုနာ၊ နှင့်။ သမန္နာ-
ဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဟဿက္ခောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ထုတကိတ္တိတိ၊ ကား။ ယော မီရော သဗ္ဗမိဒန္တောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိတ္ထုတ-
ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ချီးကျူးအပ်သော ကျော်စောသံရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။

ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၁၅] ၁၂။ ဥဇုပဋိပက္ခေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပဟိန-
ဘာဝံ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုဝိက္ခမ္ဘိတရာဂတ္တာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ အသုဘပ္ပဘေဒေါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိအသုဘဝိဘာဂေါ၊
ဥဒ္ဓုမာတကအစရှိသော အသုဘတို့ကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းတည်း။ ဝါ၊ အသုဘ
တို့၏ အကွဲအပြားတည်း။ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ သရီရဿ၊

ရုပ်ကိုယ်ကောင်၏။ (ဥပဂမနံ-၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝူပဂမနဝသေန၊ သဘောသို့ ကပ်ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သရီရံ၊ သည်။ ဝိနဿမာနံ၊ ပျက်လတ်သော်။ (ဝိနဿတိ-၌ စပ်) အညရူပေန၊ တပါးသောရုပ်အသွင်ဖြင့်။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ရက္ခသဿ ဝိယ၊ ရက္ခိုက်ဘိလူး၏ကဲ့သို့။ သဘာဝပ္ပတ္တိဝသေနော၊ သဘောမှန်သို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ ရာဂစရိတဘောဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ရာဂစရိတဝိဘာဂဝသေန၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူတို့ကို ဝေဘန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသူတို့၏အကွဲအပြား၏အစွမ်းဖြင့်။ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန၊ ကိုယ်ကောင်၏သဘောသို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အသုဘပ္ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနာဒိသု၊ တို့၌။ နဝပ္ပဘေဒေါ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဝုတ္တော၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ။ သော၊ ထိုကိုးပါးသောအပြားကို။ သရသတော ဧဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် သာလျှင်။ သဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆယ်ပါးအပြားကိုကား။ ပရူပက္ကမေနာပိ၊ သူတပါး၏အားထုတ်ခြင်း ပယောဂဖြင့်လည်း။ (သဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။) စ၊ ဤမျှသာမကသေး။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်စသည်တို့၌။ (ဂဟိတာနိ-၌ စပ်) ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ အာဂတေသု၊ ကုန်သော။ ဒသသု အသုဘေသု၊ တို့တွင်။ ဧကစ္စာနေဝ၊ အချို့သောအသုဘတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌိကဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တာနိ စ၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်စသည်တို့၌လာသော အသုဘတို့ကိုလည်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တောနိ၊ ကုန်၏။) ဣမာနိ၊ ဤဆယ်ပါးသော အသုဘတို့ကို။ သမထဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တောနိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤအထူးသည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ပန၊ တပါး။ ဒသန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤအသုဘတို့၏။ (သပ္ပါယဘာဝေ-၌စပ်) အသုဘဘာဝသာမညေန၊ အသုဘအဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ (သပ္ပါယဘာဝေ-၌ပင် စပ်) အဝိသေသတော ရာဂစရိတာနံ၊ သာမညအားဖြင့် ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သပ္ပါယဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ရာဂစရိတဘောဒဝသေန စတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောစကားကို။ ဝိဘဇိတွာ၊

သမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်စသည်တို့၌ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်းသည့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤ၌ ဆိုသောငါးပါးနှင့် သင့်လျော်အောင် ကြံအပ်၏။ သို့မဟုတ် ပဉ္စဓာ-ဟူသော ဤပုဒ်ကို သတ္တဓာ-ဟူ၍သော်လည်း ပြင်ရာ၏။

၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိသေသတောတိအာဒိ၊ ကုံ။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ သရီရံ၊ ကိုယ်
 ကောင်သည်။ သုသဏ္ဌိတမ္ပိ၊ ကောင်းသော အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိသော်လည်း။
 သုနဘာဝေန၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဿဏ္ဌိတမေဝ၊ မကောင်းသော
 သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊
 ကအသုဘသည်။ သရီရေ၊ ဌ။ သဏ္ဌာနဝိပတ္တိံ၊ ကုံ။ ဒီပေတိ၊ နိ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပွကာသနတောတိ၊ ၍။ အာဟ၊ နိ။ သဏ္ဌာန-
 သမ္ပတ္တိယံ၊ သဏ္ဌာန်၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ရတ္တော၊ တပ်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 သဏ္ဌာနရာဂီ၊ မည်၏။ သဏ္ဌာနရာဂဿ၊ သဏ္ဌာန်၌တပ်မက်သောရာဂကို။
 ဝိက္ခမ္ဘနုပါယဘာဝတော၊ ခွဲနိုင်ခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဿ၊
 ထိုသဏ္ဌာန်၌တပ်မက်သောရာဂရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပိယံ၊ နိ။ ကာယော ဝေ၊
 သည်ပင်လျှင်။ ကာယဝဏော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်ဟူသောအိုင်းအမာ၌။
 ပဋိဗဒ္ဓဿ၊ စပ်သော။ နိဿိတဿ၊ မှီသော။ သုသိရဘာဝပွကာသနတောတိ၊
 ကား။ သုသိရဿ၊ အခေါင်း၏။ ဝိဝရဿ၊ အပေါက်အကြား၏။ အတ္ထိဘာဝပွ-
 ကာသနတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ သရီရေ သနဘာဝရာဂိ-
 နောတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ဌ။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ထိရဘာဝံ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂဝတော၊ ဖြစ်သောရာဂရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ဝိက္ခေပပွကာသနတောတိ၊ ကား။ သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ၊ ခွေး၊ မြေခွေးအစရှိ
 သည်တို့သည်။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ဝိက္ခေပဿ၊ ပစ်လွှင့်ဖြန့်ကြဲ
 ခြင်းကို။ ပကာသနတော၊ ကြောင့်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်
 တို့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း၌ တပ်မက်သောရာဂရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပိယံ၊
 နိ။ ဤဒိသာနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ အနုဝဋ္ဌိတရူပါနံ၊ မတည်ဘဲသော
 သဘောရှိကုန်သော။ အဝယဝါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်အစိတ်အပိုင်းတို့၏။ လီလာ-
 ဝိလာသော ကိရ၊ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းဖြစ်သတဲ့။ ကော၊ အဘယ်မှတင့်တယ်
 စံပယ်၍အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရာဂသမ္ဘဝတော၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း၏ဖြစ်
 သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သင်္ခာတ။ ပ။ ကာသနတောတိ၊ ကား။ သင်္ခာတဿ၊
 တပေါင်းတည်းဆက်စပ်ခြင်း၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ သံဟတဘာဝဿ၊ ဆက်စပ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်၏။ သုသမ္ပန္နတာယ၊ ကောင်းစွာဆက်စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်၏။
 ဘေဒေါ ဝေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဝိကာရော၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။
 သင်္ခာတဘေဒဝိကာရော၊ တပေါင်းတည်းဆက်စပ်ခြင်း၏ ကွဲပျက်ခြင်း။ တဿ၊
 ကိုကွဲပျက်ခြင်းကို။ ပကာသနတော၊ ကြောင့်။ လောဟိတမက္ခိတံ၊ သွေးဖြင့်
 လိမ်းကျံအပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ပဋိက္ကုလဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ (လောဟိတမက္ခိတဿ ဟုတော ပဋိက္ကုလဿ ဘာဝေါ-ဟု ရှိလျှင်
 သာ၍ ကောင်း၏။) လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ကုလဘာဝေါ၊ မည်၏။ တဿ၊
 ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသနတော။ ကြောင့်။ မမတ္တရာဂိနောတိ၊

ကား။ အယံ၊ ဤကိုယ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇနက
ရာဂဝတော၊ ဖြစ်သောရာဂရှိသောသူအား။ ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနောတိ၊ ကား။
ဒန္တသမ္ပတ္တိယံ၊ သွား၏ကောင်းခြင်း၌။ ရဇ္ဇနသီလဿ၊ တပ်မက်ခြင်းရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။

[၂၁၆] ပန၊ တပါး။ ဧတ္ထ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိကေ၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကအစရှိသော
အသုဘ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။
ဒုတိယာဒိနိ၊ ဒုတိယဈာန်အစရှိသည်တို့သည်။ န (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။
ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးခံစစ်ခြင်းကို။ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ ယသ္မာ ပနာတိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ အပရိသန္တိတဇလာယာတိ၊ ကား။ သောတဝသေန၊
ရေအယဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သမန္တတော၊ မှ။ အဋ္ဌိတ-
ဇလာယ၊ မတန့်မနားသောရေရှိသော။ အသန္တံသိန္တသလိလာယ၊ မငြိမ်ဝပ်သော
ရေရှိသော။ အရိတ္တဗလေနာတိ၊ ကား။ ပါဇနဒဏ္ဍဗလေန၊ သွားစေသောဒုတ်
၏အားဖြင့်။ ဝါ၊ တွန်းနှင်သောတုတ်ဝါး၏အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ အာရမ္မဏဿာတိ၊
ကား။ ပဋိက္ခုလဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဝါ၊ မိမိဟူသော အသုဘ
အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္တဘာဝေါ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်
သည်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၎င်း။ ဒုဗ္ဗလတာ၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊
မှန်။ ပဋိက္ခုလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ အာရမ္မဏေ၊ အသုဘအာရုံ၌။
သရသတော၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊
နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဘိနိရောပနလက္ခဏေန၊ ရှိသော။ ဝိတက္ကေန၊
ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ အဘိနိရောပိယမာနမေဝ၊ ရှေးရှုတင်ပေးအပ်သော်သာလျှင်။
စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသောအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ တည်ကြည်
သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၎င်း။ န ဝိနာ ဝိတက္ကေနာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကရဟိ-
တာနိ၊ ဝိတက်မှကင်းကုန်သော။ ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို
အသုဘအာရုံ၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ န လဘန္တိ၊ ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။
ဝိတက္ကဗလေနောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။

ပဋိက္ခုလဘာဝတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓုမာတာဒိ-
အာရမ္မဏေ၊ ဥဒ္ဓုမာတကအစရှိသောအသုဘအာရုံ၌။ ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနာနိ၊ တို့
သည်။ ယဒိ န ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပဌမဇ္ဈာနေနာပိ၊ သည်
လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓုမာတကအစရှိသောအသုဘအာရုံ၌။ န ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်
သင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘအာရုံ၌။ ပီတိသောမနဿာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘ-
ဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္နာယ၊
၍။ ပဋိက္ခုလေပိ စ တေသ္မိန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။
အာနိသံသဒဿာဝိတာနိဝရဏသန္တာပရောဂဝူပသမာနံ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို

မြော်မြင်သည်၏အဖြစ်နှင့် နီဝရဏပူပန်မှုဟူသောရောဂါပျောက်ငြိမ်းခြင်းတို့၏။
(ဥပမာ-၌စပ်) ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ပုပ္ဖဆန္ဒကာမနဝိရေစနဥပမာ၊ ပန်းမှိုက်သွန်
ဥပမာနှင့် ပျိုအန်ခြင်း ဝမ်းသက်ခြင်း ဥပမာတို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေ
အပ်ကုန်၏။

၁၂၂။ ယထာဝုတ္တကာရဏေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အကြောင်းကြောင့်။
ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတမ္ပ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော်လည်း။ သဘာဝတော၊ ပဋိက္ကလ
ဘာဝဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ကေဝိဓမေဝ၊ တပါးသောအဖို့ရှိသည်သာလျှင်
တည်း။ ဝါ၊ အဖို့သာလျှင်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒသဝိဓမ္မိ စေတန္တိ-
အာဒိ၊ ကို။ ဝတော၊ ရှိ။ သွာယံ သဘာဝေါ၊ ထိုပဋိက္ကလဘာဝဟူသော
သဘောကို။ အဝိညာဏကေသု၊ စိတ်ဝိညာဉ်ကင်းသော အသုဘကောင်တို့၌။
လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဝိညာဏကေသုပိ၊ စိတ်ဝိညာဉ်ရှိသော
ကိုယ်ကောင်တို့၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တတ္ထာပိ၊ ထိုသဝိညာဏကကိုယ်ကောင်တို့၌လည်း။ ယောနိသောမနသိကာရ-
ဝတော၊ ကာရရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတေဝ၊ ပြည့်စုံသည်
သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တဒေတံ
ဣမိနာ လက္ခဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသ္မိံ ဇီဝ-
မာနကသရီရေ၊ ဤအသက်ရှင်ဆဲကိုယ်ကောင်၌။ အလင်္ကာရေနာတိ၊ ကား။
ပဋိဇဂ္ဂနပုဗ္ဗကေန၊ ရေချိုးခြင်း မျက်နှာသစ်ခြင်းစသည်ဖြင့် သုတ်သင်ခြင်း ရှေ့
သွားရှိသော။ အလင်္ကာရဏေန၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ ။ပစုရဇနဿ၊ များစွာ
သောလူထုအား။ ဝါ၊ လူပြိုန်းအပေါင်းအား။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊
ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဒန္တဋ္ဌိကေဟိ၊ သွားရိုးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
အဘိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယံ၊ သုံးရာကျော်သော အရိုးအပေါင်းတို့ဖြင့်
ထောင်အပ်လျက်တည်၏။ တေဟိ၊ ထိုသွားရိုးတို့နှင့်။ ဝိနာ ပန၊ မူကား။
တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနီတိ၊ သုံးရာမျှသောအရိုးတို့ဟူ၍။ ကာယဂတာသတိယံ၊
၌။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတုံ။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓဆိဒ္ဓဝန္တိ၊ ငယ်သော အလွန်
ငယ်သောအပေါက်များစွာရှိ၏။ ဝါ၊ ငယ်သောကြီးသောအပေါက်များစွာရှိ၏။
(ဤဒုတိယအနက်၌ အနု-ကို သမိပအနက်ယူအပ်၏။) မေဒဘရိတဘာဇနံ၊
အဆီဖြင့်ပြည့်သောအိုးခွက်သည်။ မေဒကထာလိကာ၊ မည်၏။ နိစ္စုဉ္စရိတပဉ္စရိ-
တန္တိ၊ ကား။ နိစ္စကလံ၊ အမြဲမပြတ်ကာလပတ်လုံး။ ဥပရိစ၊ ၌၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ စ၊
၌၎င်း။ ဝိဿဝန္တိ၊ ယိုစီး၏။ ဝေမတ္တန္တိ၊ ကား။ နာနာတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်
တည်း။ နာနာဝတ္ထေဟီတိ၊ ကား။ နာနာဝဏ္ဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထေဟိ၊
အဝတ်တို့ဖြင့်။ ဟိရိယာ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်ခြင်းကို။ ကောပနတော ဝိနာသနတော၊
ပျက်စေတတ်သောကြောင့်။ ဟိရိကောပိနံ၊ မည်၏။ ဥစ္စာရပဿာဝမဂ္ဂံ၊ ကို။

(လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ယာထာဝသရသန္တိ၊ ကား။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော။ သဘာဝံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းအားဖြင့်။ ရသိယတိ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရသော၊ မည်၏။ သဘာဝေ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ရတိန္တိ၊ ကား။ အဘိရတိ၊ အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အဘိရုစိ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းကို။ [၂၁၇] အတ္တသိနေဟသင်္ခါတေန၊ မိမိကိုယ်၌ချစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ရဂေန၊ ဖြင့်။ ရတ္တာ၊ တပ်မက်သောသူတို့သည်။ အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိဟညမာနေနာတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတာလာဘေန၊ လိုလားတောင့်တအပ်သည်ကို မရခြင်းကြောင့်။ ဝိသာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တေန၊ ရောက်သော။

ကိံသုကန္တိ၊ ကား။ ပါလိဘဒ္ဒကံ၊ ကသစ်ပင်ကို။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပလာသော၊ ပေါက်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သိဗ္ဗလိ၊ လက်ပံပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အတိလောလုပေါတိ၊ ကား။ အတိ ဝိယ၊ လျှင်။ လောလသဘာဝေါ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ အဒုန္တိ၊ ကား။ တေ၊ ထိုနီနီရဲရဲအဆုပ်အခဲသည်။ နန္တိ၊ ကား။ ကေသာဒိသရိရကောဌာသံ၊ ဆံပင်စသောကိုယ်၏ အဖို့အစုကို။ မုစ္ဆိတာတိ၊ ကား။ မောဟိဘာ၊ မောဟသည်တောဝေစေအပ် မိုက်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တနည်း။ မုစ္ဆာပါပိကာယ၊ တွေခဝခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော။ တဏှာယ၊ ဧ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မုစ္ဆံ၊ တွေခခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပဋိက္ခုလဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို။

ဥက္ကဋ္ဌပမောတိ၊ ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနသမော၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာအရပ်နှင့် တူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝစ္စကုပသမော၊ မစင်တုန်းနှင့်တူ၏။ စက္ခုဘူတေဟိတိ၊ ကား။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသို့။ ပတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋိလဒ္ဓပညာစက္ခုကေဟိ၊ ရအပ်သောပညာမျက်စိရှိကုန်သော အရိယာသခင်အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ စက္ခုဘူတေဟိ၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော အရိယာသခင် အရှင်မြတ်တို့သည်။ အလ္လစမ္ပပဋိစ္ဆန္နောတိ၊ ကား။ အလ္လိစမ္ပပရိယောနဒ္ဒေါ၊ စိုသောအရေဖြင့် မြွေးယှက်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။

ဒဗ္ဗဇာတိကေနာတိ၊ ကား။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ ၌၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ၎်။ ဘဗ္ဗရူပေန၊ ဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထ သရိရေ၊ အကြင်အကြင်ကိုယ်ကောင်၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ ကောဌာသေ၊ အကြင်အကြင်အဖို့အစု၌။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အသုဘာကာရဿ၊ ကို။ သုဠ၊ စွာ။ သလ္လကွဏဝသေန၊ မှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဝေ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။

နိမိတ္တံ၊ ကိ။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကိ။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊
 နက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အပ္ပနံ ပါပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယထာလဒ္ဓေ၊ ရအပ်တိုင်းသော။
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တော၊ ဌ။ ကမ္မံ၊ ဘာဝနာအမှုကို။ ကရောန္တေန၊ လျက်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 ကိ။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ ဥပစာရဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဌိတေန၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ တမေဝ
 ဘာဝနံ၊ ထိုဥပစာရဘာဝနာကိုပင်လျှင်။ ဥဿုကာပေန္တေန၊ အားထုတ်စေသည်
 ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်တက်စေသည်ဖြစ်၍။ (ဥဿုကာပေန္တေန-ဟုရှိလျှင် ပို၍
 ကောင်း၏။) အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုး
 ကား။ အဓိတပ္ပဒနာ၊ ရအပ်ပြီးသောအပ္ပနာရှိသော။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဌိတော၊
 တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တမေဝ စျာနံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပါဒကံ၊ ကိ။ ကတွာ၊ ရှိ။
 ဝိပဿနံ၊ ကိ။ အာရဘိတွာ၊ ရှိ။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်
 လျက်။ န စိရဿေဝ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗာသဝေ၊ အလုံးစုံသော အာသဝေါတို့ကို။
 ခေပေတိ၊ ကုန်စေနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဌိတာ၊ ပြီး၏။

ဣတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ
 ပဌမတွဲ ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာနိဿယေ

လက္ခိတဗျဿဒါနိ အနုတ္တမေကိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသုံ	၃၉၁	အဋ္ဌမကဿ	၆၀
အကတဂါရဝေါ	၁၀၇	အဋ္ဌကင်္ကလူပမာ	၃၂၃
အကတစိတ္တိကာရော	၁၀၇	အဏုမတ္တေ	၇၂
အကပ္ပိယံ	၇၉	အတိတ္ထေန	၄၄၄
အကိတ္တိမေန	၂၇၇	အတိဒေဝေါ	၂၃
အကိရိယာ	၄၈	အတိဗြဟ္မာ	၂၁
အက္ခောသနံ	၁၃၃	အတိသက္ကော	၂၁
အက္ခဗ္ဗဉ္စနံ	၁၄၂	အတ္တနောမတိ	၂၇၂
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော	၄၅	အတ္တနောမတိမတ္တံ	၃၆၁
အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌဿ စ	၆၀	အတ္တက္ကံသနပရဝဗ္ဗနာ	၇၇
အဂ္ဂိကုဏ္ဏေ	၁၀၈	အတြိစ္ဆတာ	၂၂၅
အဂ္ဂိ	၂၀၉	အဒ္ဓါဝါ	၃၀
အင်္ဂုလိပဒပါဏိပဒါဒိတော	၃၂၉	အဓိကဝစန	၄၀၃
အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌနေန	၁၈၂	အဓိကုသလဓမ္မေသု	၁၄၉
အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌမတ္တံ	၃၉၉	အဓိဂတမတ္တော	၂၅၄
အစိတ္တိကာရကတော	၁၀၇	အဓိဋ္ဌာနဝသီ	၃၉၉
အစူန္တိ	၂၀၅	အဓိဋ္ဌာနသုဒ္ဓိယာ	၁၆၁
အစူမံသံ န ခေါ	၉၈	အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ	၁၈၉
အစူရာမတ္တံ	၃၉၉	အဓိဝါသေတိ	၁၉၆
အဇ္ဈာစာရော	၅၅	အဓိသိလသိက္ခာ	၄၇
အဇ္ဈာသယော	၃၀၁	အနဘိသင်္ခတော	၃၅၅
အဇ္ဈာသယသုဒ္ဓိယာ	၅၁	အနမတဂ္ဂေ	၂၆၈
အညပဒတ္တသမာသော	၃၇၈	အနာစာရံ	၁၀၂
အညာပေါဟနနယေန	၄၂၄	အနိစ္စာနုပဿနာ	၁၈၇
အနော	၁၂၈	အနိယမတ္တော	၇၈
အဋ္ဌကထာစရိယဿ	၂၁၃	အနိရဿာဒံ	၃၅၆
အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော	၂၄၉	အနိဝိဋ္ဌကုမာရိယော	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုကဗျာ	၂၇၇	အလဂ္ဂစိတ္တဿ	၂၆၅
အနုဂ္ဂဟော	၃၇၇	အလသော	၁၃၄
အနုညာတာနံ	၂၄၃	အလိကံ	၁၀၂
အနုဋ္ဌာနံ	၂၉၀	အလောဘဇ္ဈာသယော	၃၀၈
အနုပရိယာယပထ	၁၅၄	အဝဓာရဏံ	၇၃
အနုပ္ပါဒနိရောဓော	၁၉၃	အဝသေသပရိယာဒါနံ	၁၃၆
အနုဗလပ္ပဒါနံ	၃၃၆	အဝိက္ခေပေါ	၃၃၆
အနုဗျဉ္ဇနာ	၁၁၈	အဝိညတ္တိဇနကတ္တာ	၁၂၁
အနုမတိဂဟဏ	၂၀၂	အဝိဓေယျကတာယ	၁၆၂
အနုရက္ခမာနကာ	၁၅၈	အဝိပရိတံ	၂၄
အနုသယာ	၅၅	အဝိပ္ပဋိသာရံ	၇၃
အနုသာသန္တိ	၁၀၅	အဝိလက္ခော	၇၅
အနုသိက္ခနေန	၁၁၁	အဝိသယော	၁၅၆
အနောကာသာဝ	၄၀၂	အဝိသံဝါဒနံ	၂၁၃
အန္တေပုရိကာ	၁၃၉	အသတ္တိဝိသုတော	၂၉၀
အပစယော	၂၀၇	အသဟာယတ္ထ	၄၀၅
အပစ္စယဉ္စ	၃၀၁	အသိတဿ	၄၂၂
အပရာမဋ္ဌံ	၈၈	အဿဒ္ဓေါ	၁၄၇
အပဝိဒ္ဓါ	၇၁	အဿမဏ္ဍလေ	၂၉၅
အပ္ပနာ	၂၄၉	အသုသာနံ	၂၃၃
အပ္ပမာဏမေဝ	၂၅၉	အသေသေတွာ	၁၈
အပ္ပိစ္ဆော	၂၀၆	အသံဟီရော	၂၇၂
အပ္ပောဟာရိကာ	၆၆	[အာ]	
အဗျဂ္ဂေါ	၃၅၂	အာဂတာဂမာ	၃၁၇
အဗျာဝဋ္ဌာ	၄၁၅	အာဂမေဟိ	၁၅၇
အဘယဂိရိဝါသိနော	၃၈၃	အာစရိယမဂ္ဂေါ	၂၆၉
အဘိက္ခဏံ	၂၃၀	အာစရိယဂ္ဂဟဏဿ	၂၇၂
အဘိညာပါဒကဿ	၄၀၀	အာစာရသီလန္တိ	၉၂
အဗ္ဗါဒက	၁၇၀	အာဇာနိယော	၂၆၉
အရိယဝံသိကော	၁၆၆	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ	၈၃
အရုဏဝဏ္ဏော	၃၂၁	အာသုမ္ပရ	၁၃၆

ပဒါနုကမော	ပိဋကော	ပဒါနုကမော	ပိဋကော
[အာ]		[ဉ]	
အာဒရကာရီ	၁၁၀	ဥက္ကဋ္ဌိကံ	၂၇၇
အာဒါသတလေ	၃၁၉	ဥက္ကဋ္ဌလံ	၃၉၅
အာပဏတော	၁၂၇	ဥက္ခေပနာ	၁၃၃
အာပါဏကောဋ္ဌိကံ	၈၀-၈၅	ဥဂ္ဂဟော	၂၇၃
အာပူပိကော	၂၀၉	ဥဇ္ဇင်္ဂလံ	၂၉၂
အာဘောဂဿ	၂၆၁	ဥဇ္ဇနေန	၁၂၇
အာမလကံ	၂၂	ဥဇ္ဇာစရိယာယ	၁၂၇
အာယဒ္ဓါရဘူတံ	၃၁၄	ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝိနော	၃၅၅
အာရက္ခဂေါစရော	၁၁၀	ဥဒပါနဘူတာနိ	၁၀၇
အာရဒ္ဓံ	၂၈	ဥဒရာဝဒေဟကံ	၁၅၀
အာလယာဘိနိဝေသော	၁၈၉	ဥဒ္ဓဏ္ဍော	၁၂၈
အာဝဟတိ	၃၁	ဥဒ္ဓယမတ္တံ	၇၅
အာဝဇ္ဇနဝသီ	၃၉၇	ဥဒ္ဓေသံ	၂၃၁
အာဝါဟဝိဝါဟသဒိသာ	၂၆၇	ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ	၂၁၉
အာဝေဏိကဓမ္မာနံ	၁၈	ဥဒ္ဓဟေတွာ	၂၀၄
အာသကံာယ	၂၃	ဥဒ္ဓါမာတံ	၁၄၉
အာသယော	၃၀၁	ဥပက္ခိလိဋ္ဌံ	၁၂၂
အာသန္နကာရဏံ	၇၄	ဥပစရိတံ	၇၂
[ဣ-ဤ]		ဥပစာရဝေါဟာရော	၂၄၉
ဣဏပရိဘောဂေါ	၁၇၂	ဥပစာရာနိ	၃၅၉
ဣဏာယိကော	၁၇၆	ဥပတိဿတ္ထေရံ	၂၇၉
ဣတိကတ္တဗ္ဗတာနေပက္ခံ	၂၈၆	ဥပဓိဝိဝေကော	၆၀
ဣတ္တရာ	၃၀-၃၉၈	ဥပနာဟော	၂၈၉
ဣဒမတ္တိကတံ	၆၈	ဥပနိဇ္ဈာယတိ	၃၈
ဣဒမတ္တိ	၂၄၂	ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော	၁၁၀
ဣန္ဒြိယာ	၂၂၇	ဥပနိဿယပတိဋ္ဌာ	၃၅
ဣမိနာ ပသင်္ဂေန	၂၁၅	ဥပနိဿယော	၄၇
ဤကာရော	၄၂	ဥပပတ္တိဒေါ	၂၀
[ဥ]		ဥပသမသုခံ	၃၅၃
ဥက္ကံသဂတာ	၁၆၆	ဥပသမ္ပဒါယ	၃၂
ဥက္ကဋ္ဌိတာ	၁၄၉	ဥပသမ္ပာဒိတော	၂၆၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[က]	
ဥပသံဝိယန္တိ	၁၃၇	ကဏ္ဍေကာဠော	၉၈
ဥပဟတံ	၃၈၀	ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ	၃၄၇
ဥပါယဿ	၂၆	ကတကမ္မာ	၂၃၃
ဥပေက္ခာ	၃၄၆	ကတစုမ္ပဋကံ	၃၇၃
ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသာနံ	၆၈	ကတပဋိကာရံ	၈၉
ဥပ္ပထမဂ္ဂေန	၂၃၄	ကတိပယာ	၁၀၂
ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ	၄၀၉	ကန္တာရံ	၃၅၇
ဥပ္ပဋ္ဌနဟတ္ထော	၃၇၃	ကထာပဗန္ဓော	၂၈
ဥဗ္ဗတ္တနံ	၁၉၆	ကထာမဂ္ဂေါ	၂၆၉
ဥမ္မာရာ	၂၂၇	ကပ္ပိယံ	၈၉
ဥလ္လပတိ	၉၅	ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန	၄၄၆
ဥလ္လောကာ	၁၆၂	ကမ္မဋ္ဌာနိကော	၂၇၀
[ဇ]		ကာယဒဠိဗဟုလာနံ	၃၅၀
ကေဇိယံ	၁၀၂	ကာယဝိဝေကော	၅၉
ကေဇျံ	၁၃၆	ကာရဏူပစာရေနော	၁၆၀
ကေတ္တဂတံ	၃၈၄	ကာရဏနိယာမေန	၉၃
ကေတ္တေန	၃၈၆	ကာရဏာနုမာနညယေန	၃၈၈
ကေနိန္ဒာဒံ	၁၆၃	ကာလပရိယန္တံ	၈၀
ကေပ္ပဟာရေန	၂၄၄	ကာလဝိက္ခေပံ	၁၆၃
ကေရသတာဝသေနော	၃၃၇	ကိကီ	၁၅၇
ကောယနော	၃၂	ကိစ္ဆနိပ္ပတ္တိ	၃၈၄
ကောဝဇ္ဇနဝိထိယံ	၂၅၃	ကိရိယာသီလ	၃၄
ကေဘာဝသုခံ	၁၅၂	ကိလေသသင်္ဂဏိကာဘာဝေန	၃၈၆
ကောဒိ	၃၉၈	ကိလေသာနုဗန္ဓော	၁၂၄
[ဋ]		ကုန္တာ	၃၉၀
ဩဂါဟနက္ခမာနိ	၁၀၇	ကုသလပ္ပဝတ္တိ	၅၅
ဩစိနန္တိယော	၃၁၃	ကုသလဘဏ္ဍဝိနာသနံ	၁၂၃
ဩဘာသော	၁၃၃-၁၆၆	ကုသီတော	၈၂
ဩဒရိကံ	၁၆၉	ကုသုမပရာဂံ	၃၅၇
ဩဒရိကတ္ထံ	၂၂၆	ကုဟနဝတ္ထု	၁၂၆
ဩဟာရေတဗ္ဗံ	၁၆၂	ကုဟနဝတ္ထုနာ	၉၅

လက်ဝဲတဖွဲ့ပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[ဝ]	
ကုဟနာ	၉၅	စကောဋ္ဌကံ	၄၃၅
ကုဟာယနာ	၁၃၁	စတုဗ္ဗိဓာ	၁၇၄
ကေလာယနံ	၃၅၄	စတုရဘာဝေန	၂၈၇
ကေလာယန္တော	၁၉၇	စန္ဒလေခါ	၄၂၇
ကောရဏ္ဍကဝိဟာရံ	၂၆၅	စာပလံ	၂၈၉
[ခ]		စာရိတ္တံ	၇၉
ခဏဘဂုံရာ	၃၀	စိတ္တံ	၃၈
ခဏိကသမာဓိ	၃၀	စိတ္တဝိဝေကော	၆၀
ခန္တိသံဝရော	၆၇	စိတြဂေဏ္ဍကော	၃၇၅
ခိဏာသဝပကတိ	၄၁၁	စိရပရိစိတံ	၃၇၁
ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနံ	၅၆	စေတနာ	၆၄
[ဂ-ဃ]		စေတနာပက္ခိကာ	၆၆
ဂဇနိမိလနေန	၃၂၅	စေတသိကံ	၆၅
ဂဏဝါစကဿ	၂၆၇	စေတိယရုက္ခော	၂၂၉
ဂဏသင်္ဂဏိကံ	၃၃	[ဆ]	
ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ	၃၁၂	ဆန္ဒဝတော	၂၆၁
ဂဏ္ဍိဘူတံ	၃၁၂	ဆဝါလာတ	၂၀၁
ဂရုကရဏံ	၁၀၈	ဆိန္ဒကထော	၂၆၆
ဂရုဋ္ဌာနိယော	၇၆	[ဇ]	
ဂဟဏိတေဇပမာဏ	၁၄၄	ဇလာသယော	၄၃၂
ဂဟနဘာဝေန	၂၅၆	ဇဝတိ	၁၂၃
ဂါရဝေါ	၁၀၈	ဇာတိသဒ္ဓတဿ	၁၃၆
ဂိရိကဏ္ဍိကံ	၄၃၄	ဇာတိဟိဂုံလကာဒိ	၄၃၅
ဂိလာနပုစ္ဆနာ	၁၀၄	ဇိသစ္စာပရမာ	၁၄၂
ဂုဏသင်္ကတ္တနံ	၃၈၄	ဇိရာပေတုံ	၁၄၉
ဂေဟင်္ဂဏေ	၃၇၅	ဇိဝနာလ္လိ	၄၄၈
ဂေါတ္တံ	၃၅၉	ဇိဝိကာဒုက္ခံ	၃၅၅
ဂေါဗလိဗဒ္ဓဉာယေန	၆၅	ဇိဝိတသမသိသိ	၁၅၈
သံသန္တော	၁၀၇	ဇုဏာယ	၃၉၈
သနသညာ	၁၈၈		
သဿုရဘာဝေါ	၂၂၆		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၃]		[၈]	
ဉာဏသံဝရော	၆၇	ထညပိဝနကာ	၁၆၃
ဉာဏုတြာသော	၂၇၇	ထနကန္ဒဋ္ဌဇောဂံ	၁၆၃
ဉာဏုတြာသေန	၂၀၅	ထနပဋိကာယ	၁၆၃
ဉာယာဂတံ	၄၀၂	ထပတိ	၃၄
ဉာယာဓိဂတာ	၁၇၁	ထလပဋ္ဌနံ	၃၁၄
		ထုတိဃောသော	၇၅
[၄]		ထေယျပရိဘောဂေါ	၁၇၂
ဌိတသီလော	၅၈		
ဌိတိဘာဂိယံ	၉၁	[၉]	
ဌိတိဘာဂိယော	၂၆၀	ဒက္ခိဏေယျော	၄၅
		ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ	၇၂
[၈]		ဒန္တာ အဘိညာ	၂၅၇
တဋ္ဌိကာယ	၂၆၉	ဒမ္မော	၃၆၆
တဏှာနိဿယော	၈၄	ဒဋ္ဌဘတ္တာ	၁၀၅
တဏှာပါသဉ္စ	၉၂	ဒိဋ္ဌာဒိနဝဿ	၄၀၂
တတော ဝေ	၁၀၅	ဒိဋ္ဌာနဂတိံ	၁၆၈
တထာ ဟိ	၁၇	ဒိဋ္ဌိနိဿယော	၈၄
တဒေဝ ခိရံ	၃၈၅	ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ	၁၉၀
တန္တဝါယတုရိဝေမသကလာဒိ	၇၄	ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ	၂၅၇
တပ္ပနံ	၃၈၀	ဒုန္နိဝါရာ	၂၄၁
တပ္ပိဓုရသဘာဝဿ	၁၂၂	ဒုပ္ပညော	၄၄၀
တပ္ပဘဝတ္ထော	၇၂	ဒုပ္ပိက္ခကာလေ	၁၆၉
တယော ခန္ဓာ	၂၅	ဒုလ္လဘံ	၂၄
တရုဏပီတိ	၈၆	ဒုဿီလျံ	၂၀၅
တိဏုက္ကပမာ	၃၂၃	ဒုဿီလျဝသေန	၆၉
တိတ္ထိရိ	၁၅၅	ဒုဿီလျဿ	၇၂
တိဟေတုကာ	၃၈	ဒုရကာရဏံ	၇၄
တုန္ဒကမ္ပံ	၃၁၈	ဒုရသမုဿာရိတ	၁၆၆
တေဘူမကေ	၃၀	ဒုရိကရဏတော	၄၈
တေလကန္ဒရိကာယ	၁၃၂	ဒေဝညတရော	၈၈
တေလနာဋ္ဌိ	၃၅၈	ဒေဝဒေဝေါ	၂၁

လက္ခဏာပဉ္စနိကံ အနုကမ္မဏိကာ

၄၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၁]		[၃]	
ဒေဝါ	၁၉	နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော	၂၆၇
ဒေသနာဝိလာသော	၄၂၈	နိဇ္ဇိန္ဒ	၁၁၀
[၂]		နိဒဿိတံ	၄၀၀
ဓနုနာ	၁၁၆	နိဒဿိတာ	၂၇၈
ဓမ္မတာသိလံ	၉၃	နိဒဿေတိ	၁၆၂
ဓမ္မဒါယာဒါ	၁၇၅	နိဗ္ဗါနေန	၂၀၀
ဓမ္မဒိန္နာ	၂၅	နိဓဝနံ	၁၉၅
ဓမ္မမဟတ္တံ	၈၈	နိပကော	၄၂
ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါ	၁၄၇	နိပိသတိ	၉၅
ဓိသဒ္ဓယောဂေန	၁၈၃	နိပိသနေန	၁၃၃
ဝုတကိလေသော	၂၄၁	နိပ္ပေသိကတာ	၉၅
ဓုတဓမ္မာ	၂၄၂	နိပ္ပန္နသိပ္ပေ၊	၃၅၈
ဓုရဘတ္တံ	၂၂၀	နိဗ္ဗိဇ္ဈနပက္ခိကတာ	၂၆၁
ဓုဝသိလော	၅၈	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ	၁၈၇
[၃]		နိဗ္ဗဒ္ဓယုဇ္ဈနက	၁၃၉
နာရဒ္ဒါရသမာနံ	၁၂၂	နိဗ္ဗဿုမ္မဓတာ	၁၁၇
နဒ္ဒိဝိဒ္ဓကံ	၃၉၅	နိယမိတာဒိဝသေန	၁၂၃
နဝပဗ္ဗဇိတေန	၁၆၁	နိယျာတိတော	၃၀၀
နာဂရက္ခဿ	၁၆၃	နိရပေက္ခစိတ္တော	၃၂
နာနန္တရိယဘာဝတော	၃၃၂	နိရဿာဒံ	၃၅၃
နာနာက္ခဏိကာ	၄၄	နိရာသကော	၃၇၀
နာနာရသဘောဇနေ	၂၂၅	နိရောဓာနုပဿနာ	၁၈၈
နာနာဝဇ္ဇနဝိယိယံ	၂၅၃-၃၅၉	နိသမ္ပကာရိနံ	၂၀၀
နာနာဝိသယပလောဘိတံ	၃၇၉	နိဿရဏံ	၁၆၄
နာရိ	၃၆	နိဟိနံ	၈၀
နာလကတ္ထေရဿ	၂၆၆	နိလယောဂတော	၄၀၄
နိကာမနံ	၄၀၁	နေက္ခမ္မပဋိပဒါ	၃၂၄
နိကာယံ	၂၆	နေမိတ္တိကော	၉၅
နိဂမေတု	၅၉	[၄]	
နိဂမ္မံ	၁၁၀	ပက္ခိက္ခကကယာပိ	၄၃၇
နိစ္စကပ္ပံ	၃၉၈	ပက္ခိကံ	၂၁၆

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ပိဋကော်
ပဂေဝ	၁၂၄	ပရိကပ္ပဝစနံ	၄၂၃
ပဉ္စရတိ	၈၆	ပရိဏာမူပဂမန	၃၈၅
ပဉ္စရတိ ဝိယ	၈၅	ပရိတ္တော	၂၅၁
ပစလာယိကာ	၁၄၉	ပရိပုစ္ဆာ	၂၇၃
ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသဿ	၃၇၈	ပရိပူရကာရီ	၅၇
ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ	၂၆၆	ပရိဘဋ္ဌတိ	၁၀၃
ပစ္စာမသတိ	၄၄	ပရိဗ္ဗမနတော	၉၇
ပညာဝေယျတ္တိယံ	၂၈၆	ပရိယာယေန	၁၀၅
ပဋိပါကတိကမေဝ	၈၉	ပရိယုဋ္ဌာနံ	၅၅
ပဋိသလ္လာနံ	၁၅၂	ပရိဝါရောပိ	၁၅၄
ပဌမာဘိနိဝေသော	၂၅၆	ပရိဝေဏံ	၂၆၄
ပဏာမိတော	၃၃၈	ပရိဿမံ	၁၆၉
ပဏီတံ	၈၀	ပရိဿယော	၁၄၇
ပတိဋ္ဌာ	၃၅	ပရိဟိနော	၁၉၆-၄၂၂
ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန	၁၉၃	ပလိဗောဓ	၂၆၄
ပတိဿယနာ	၁၀၈	ပလိဗောဓော	၂၆၄
ပဒါနုပဒ	၁၁၉	ပဝတ္တနကဂုဏာနံ	၆၈
ပန္တသေနာသနော	၂၂၈	ပဝတ္တိအာကာရ	၁၇
ပန္တသေနာသနေသု	၁၄၉	ပဝိစယော	၄၁၆
ပမာဏ	၂၂၈	ပဝိဝေကော	၂၀၇
ပမာဏဘာဝံ	၂၇	ပသာဒါဝဟံ	၂၈၇
ပမာဏညူ	၁၀၉	ပသာမိတာ	၁၁၈
ပမာဏာဓိကံ	၁၄၉	ပဿသုခံ	၁၅၀
ပမာဒလေခေါ	၁၈၄	ပဟာနေကဋ္ဌာနံ	၁၉၀
ပယောဂံ	၂၆	ပဋ္ဌာသော	၂၈၉
ပရက္ခမံ	၂၆	ပါကတိကေဟိ	၃၅၉
ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ	၂၀၅	ပါဠိပဒိကံ	၂၂၀
ပရမုက္ခံသဂတံ	၂၇၂	ပါတိမောက္ခသံဝရော	၆၇
ပရဝစနံ	၃၇၈	ပါပိစ္ဆတာ	၂၈၉
ပရာမဋ္ဌံ	၈၀	ပါမောဇ္ဇံ	၈၆
ပရိကထာ	၁၆၆	ပါရမိတာသီလံ	၈၇

ပဒါနုကမ္မဏိ

[၁]

ပိဋကော

ပဒါနုကမ္မဏိ

[၁]

ပိဋကော

ပါရိပဋိကာ ၂၂၉
 ပါရိပုလိ ၄၄၈
 ပါရိဘဒ္ဒါတာ ၁၃၃
 ပါရိသေသတော ၄၉
 ပါရိဟာရိကာ ၄၂
 ပါသဏ္ဌန္တိ ၉၂
 ပါသာဏန္တတ္တသဒိသော ၇၆
 ပိဏ္ဍောလျ ၁၃၈
 ပိယာယိတဗျော ၇၆
 ပိဏနံ ၁၈၀
 ပိတိ ၃၄၆
 ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော ၄၂၈
 ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ၂၅၈-၃၇၄
 ပုညဉာဏသမ္ဘာရူပစယ ၂၃
 ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ ၉၂
 ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ ၂၈
 ပုရိမနိပုဋ္ဌံ ၁၂၂
 ပုရိသမာနော ၁၃၉
 ပုရိသမဒေါ ၁၃၉
 ပုဝိကဿ ၃၉၄
 ပေမနိယော ၇၆
 ပေသလော ၂၇၂
 ပေသိတစိတ္တတာယ ၃၂
 ပေါက္ခရေ ၁၇၈
 ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ ၃၁၈
 ပေါရိသတော ၁၉၇

[၁]

ဗလိဗဒ္ဓေါ ၃၆၆
 ဗဟုမက္ခိကံ ၂၁၁
 ဗဟုဿုတာ ၃၁၆
 ဗာဒရိကော ၂၀၉

ဗာဟိရကနိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ ၂၆
 ဗုဇ္ဈနကသတ္တာ ၃၀၈
 ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန ၁၄၈
 ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ ၄၁၁
 ဗောဓိသတ္တာ ၃၀၈
 ဗျဉ္ဇနာနိ ၂၂၆
 ဗျဉ္ဇနေဟိ ၃၉၂
 ဗျပ္ပနာ ၂၄၉
 ဗျဘိစာရိနော ၃၀၉
 ဗျာဗဇ္ဈိ ၁၅၆
 ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ၄၁၁

[၁]

ဘရဏ ၂၂၂
 ဘဒ္ဒကော ၂၁၀
 ဘာဝနာ ၃၄၆
 ဘာဝနာယုမော ၂၀၈
 ဘာဝနိယော ၂၇၁
 ဘိက္ခုလက္ခဏကယနေန ၄၃
 ဘုမ္မနိဋ္ဌေသေန ၁၅၁
 ဘုမ္မန္တရံ ၃၈၄
 ဘေရိသဒ္ဓေါ ၁၁၄

[၁]

မက္ခော ၂၈၉
 မဂ္ဂံ ၂၅
 မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ၈၃၁၄၂
 မက္ခိတာ ၁၁၈
 မတကဋ္ဌေဝရံ ၄၄၇
 မတ္တသောကာရိ ၅၇
 မနုဘရာဟမ္မဏေယျကံ ၂၃၃
 မမာယနံ ၃၅၄
 မရိယာဒ ၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[ယ]	
မဟဂ္ဂတော	၂၅၂	ယောဂျ	၃၉၁
မဟာဂါမ	၁၆၃	ယောနိသောမနသိကာရော	၃၄၇
မဟာတိဿတ္ထေရော	၁၆၉	[ခ]	
မဟာနသဝိဇ္ဇာ	၃၉၂	ရဇနကာသာဝံ	၂၁၈
မဟာဘိညော	၁၅၉	ရဇ္ဇသီမာယ	၂၂၉
မဟာမိတ္တတ္ထေရော	၁၆၄	ရထင်္ဂ	၂၆၀
မဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိ	၁၅၈	ရသာယနဘူတံ (ဘေသဇ္ဇံ)	၁၅၅
မဟိစ္ဆတာ	၂၈၉	ရာဂစရိယာ	၂၇၄
မဟေသိ	၂၄	ရာဇကမ္မေသု	၃၄၄
မာယာ	၁၉၉၊ ၂၈၉	ရာဇမုဒ္ဒိကာယ	၁၆၃
မိစ္ဆာပဋိညာယ	၂၀၃	ရာဇဝလ္လဘံ	၃၇၀
မိစ္ဆာသတိ	၂၆၀	ရာဇောရောဓာ	၁၃၉
မိတ္တသန္ဓဝ	၁၀၃	ရက္ခဌဝိမာနေသု	၂၃၀
မိဒ္ဓသုခံ	၁၅၀	ရေဏု	၁၅၇
မိနနဝိမိ	၂၂၈	ရောဂံ သမ္ပသန္ဓော	၁၈၃
မိဿကာဘတ္တေန	၂၂၁	[လ]	
မိဿကာ	၄၄	လက္ခဌာနေ	၃၉၁
မုခနိမိတ္တံ	၃၁၉	လက္ခဏာဒိသု	၇၃
မုဋ္ဌိကမလ္လာ	၁၃၉	လညာပေသိ	၁၆၃
မုတ္တာဟာရာ	၇၈	လာဘာ	၁၂၆
[ယ]		လာဘာ ဝတ	၇၄
ယတ္ထိစ္ဆကံ	၃၉၆	လာဘော	၂၆၆
ယထာဌိတောဝ	၁၁၉	လူခပဋိပတ္တိ	၂၄၄
ယဒိစ္ဆကံ	၃၉၆	လူတသုတ္တံ	၃၅၈
ယဝက္ကုရော	၁၁၄	လောကာမိသံ	၂၃၈
ယာစိတက္ကပမာ	၃၂၃	လောကီယံ	၈၀
ယာတြာ	၁၄၇	လောကီယတိ	၇၆
ယာပနာ	၁၄၁-၁၄၇	လောကီယော	၂၅၀
ယာဝဒိစ္ဆကံ	၃၉၆	လောကုတ္တရံ	၈၀
ယုဂနဒ္ဓေါ	၃၈၇	လောကုတ္တရော	၂၅၀
ယုဂနဒ္ဓံ	၃၄၃		

ပဒါနုကမော

[လ]

ပိဋကော

လောကော

၂၅၀

လောကုဒကေန

၄၃၂

လောလဘာဝေါ

၃၆၇

လောလုပ္ပံ

၂၁၂

[ဝ]

ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု

၃၃၈

ဝစနတ္ထ

၂၀၈

ဝဇ္ဇော

၃၃၆

ဝဉ္ဇတော

၃၄၂

ဝဋ္ဋနိဿိတော

၃၀၂

ဝဗ္ဗိတံ

၂၅၉

ဝဏိကော

၁၄၂

ဝဏော

၈၅

ဝသီ

၃၉၆

ဝသီဘာဝံ

၂၅၈

ဝဿဂ္ဂေန

၂၄၅

ဝါစုက္ကတကရဏေန

၃၁၆

ဝါစုက္ကတောဝ

၂၅၈

ဝါယုဂတိဂမနံ

၄၃၈

ဝါရိတ္တံ

၇၉၈၂

ဝါရိဗိန္ဒု

၁၇၈

ဝါလဝေဓိ

၃၉၁

ဝိကပ္ပဝစန

၂၆၁

ဝိကသနက္ခဏေ

၃၅၇

ဝိကူလံ

၃၉၅

ဝိဇ္ဇပ္ပနာ

၁၄၉

ဝိဇ္ဈတိ

၁၁၆

ဝိဓဝါ

၁၀၄

ဝိဝိဘာဒိဘတ္တံ

၁၈

ဝိနယကထာ

၈၆

ဝိနယဓရေ

၈၉

ပဒါနုကမော

[ဝ]

ပိဋကော

ဝိနယဝိစာရဏာ

၈၆

ဝိနောဒေတဗ္ဗာနံ

၆၈

ဝိပဿနပေက္ခာ

၄၁၅

ဝိပ္ပလပနံ

၁၃၂

ဝိဗန္ဓဘူတေ

၃၉၃

ဝိမုတ္တိ

၂၆

ဝိမုတ္တိမဂ္ဂေ

၂၇၉

ဝိရဋ္ဌစ္ဆန္ဒမဏ္ဍပေါ

၂၃၂

ဝိရာဂါနုပဿနာ

၁၈၈

ဝိလမ္ဗဏ

၁၃၇

ဝိဝဋ္ဋနိဿိတော

၃၀၂

ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ

၁၈၉

ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယံ

၈၅

ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယတာ

၅၁

ဝိဝရဏံ

၆၄

ဝိဝေကဝါသံ

၂၂၈

ဝိသမနိသဇ္ဇာယ

၄၂၁

ဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယော

၂၇

ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ

၂၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ

၂၈

ဝိသေသဘာဂိယော

၂၆၀

ဝိသေသိတံ

၇၀

ဝိသေသေတိ

၇၀

ဝိသုဋ္ဌဂန္ဓော

၂၅၈

ဝိသောဓနံ

၄၉

ဝိဟာရဘတ္တံ

၂၂၈

ဝိဟာရော

၁၂၈

ဝိဏောဂါဒနေန

၃၄၀

ဝိတိက္ကပော

၅၅

ဝိမံသာ

၄၁၆

ဝိမံသိတဗ္ဗံ

၁၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝီရိယံ	၃၄၆	သဒ္ဓါသာဓနော	၁၅၆
ဝီရိယသံဝရော	၆၇	သဒ္ဓေယျဝတ္ထု	၄၀
ဝီရိယသမတာပါဒနံ	၁၄၃	သနိဒဿနံ	၇၂
ဝီရိယသမတာယောဇနံ	၄၃	သနိဒဿနုတ္တံ	၇၂
ဝီရိယသမထယောဇနံ	၄၃	သန္တုဋ္ဌိ	၂၀၆
ဝီရိယုပေက္ခာ	၄၁၁	သန္တုဋ္ဌိတာ	၂၀၉
ဝုဋ္ဌာနဝသီ	၃၉၉	သန္တုဋ္ဌော	၁၆၃
ဝေမတိကဿ	၈၉	သန္တုဋ္ဌော	၁၂၈
ဝေဝစနံ	၁၂၅	သန္တုဝေသာကာရော	၁၁၈
ဝေဠုရိယ	၇၈	သန္တုသာဒေမိ	၃၉၈
ဝေါဟရန္တိ	၁၉	သပ္ပတိဿော	၁၀၈
ဝေါဟာရမတ္တံ	၁၉၄	သပ္ပကမ္ပိကော	၃၄၄
[သ]		သပ္ပကိစ္စပရိဏာယိကာ	၄၃
သံကိလေသဓမ္မာနံ	၂၅	သပ္ပည	၂၂
သံကိလေသော	၁၉၄	သပ္ပတ္တိကာ	၃၄၄
သံခိတ္တရုစိနံယေဝ	၆၂	သပ္ပပရိယတ္တိကော	၂၆၉
သံယမနံ	၇၀	သပ္ပသော	၅၇
သံဝရဏံ ပိဒဟနံ	၆၉	သမဏပဋိညဿ	၂၀၃
သံဝေဂဝတ္ထု	၃၅၅	သမတံ ဝီရိယဿေဝ	၃၅၆
သကဒါဂါမိ	၅၈	သမထနိမိတ္တံ	၃၅၂
သက္ကာရာ	၁၂၆	သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ	၂၆
သခါ	၁၂၈	သမရသတံ	၃၅၆
သခိလော	၂၈၂	သမဝါဟိတဘာဝေန	၃၈၇
သခါရုပေက္ခာ	၄၁၃	သမသီသီ	၁၅၈
သခါရူပသမံ	၃၃၉	သမာဒါနံ	၂၀၉
သဇ္ဇေလရုက္ခာဒိ	၂၃၀	သမာဓိ	၃၈
သဉ္ဇရဏဘာဝံ	၁၂၆	သမာသဗျာသ	၂၀၈
သဉ္ဇရဏဟတ္ထော	၃၇၃	သမာဟိတော	၃၂
သတိပစ္စယတာ	၁၇၃	သမုဂ္ဂပိဓာနံ	၄၃၄
သတိသံဝရော	၆၇	သမုဒါယောပလက္ခဏနယေန	၄၀၃
သတ္တိအတ္တံ	၁၈	သမ္ပန္နဇ္ဈာသယော	၃၀၂

ပဒါနုကမ္မဏိကာ	ပိဋကော်	ပဒါနုကမ္မဏိကာ	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္ပဟံသနံ	၃၈၇	သာသကံ	၃၄၃
သမ္ပန္နော	၁၇-၁၈	သာသနဗြဟ္မစရိယံ	၁၂၄
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ	၃၄၅	သာသနသမ္ပတ္တိ	၂၇
သမ္ပတ္တော	၁၂၈	သာသနာဝစရာ	၁၃၂
သမ္ဘာရာ	၃၈၃	သာသဝံ	၈၆
သမ္ဘာဝနီယော	၇၆	သိက္ခာ	၄၆
သမ္ဘာဝနေ	၂၆	သိင်္ဂါရေန	၂၈၇
သမ္ပုတိဒေဝါ	၂၀	သိရာဝေနော	၃၅၈
သမ္ပောဟာဘိနိဝေသော	၁၈၉	သိလပါရမိတာ	၈၇
သလ္လကတ္တအာစရိယဿ	၃၅၇	သိလသမ္ပဒါ	၇၅၊ ၂၉၉
သလ္လေခတာ	၂၄၂	သိလေသု ပရိပူရကာရီ	၅၇
သလ္လေခေါ	၂၀၆-၂၄၃	သုကုမာရဘာဝေန	၂၄၄
သသမ္ဘာရကထာ	၁၁၆	သုကုသလော	၄၂၈
သသမ္ဘာရိကော	၃၈၃	သုက္ခဝိပဿကခိဏာသဝေဟိ	၅၁
သဟဇေကဋ္ဌာနံ	၁၉၀	သုခဘူနိယံ	၄၀
သဟသာနုပိဋိတံ	၂၈၇	သုခသိလော	၂၈၃
သဟောစုံ	၄၄၅	သုခါဝဟာနိ	၃၃၄
သာကဋ္ဌိကော	၁၄၂	သုခမာလံ	၃၄၀
သာဌေယျံ	၁၉၉-၂၈၉	သုဒ္ဓိ	၂၆-၃၁
သာဏိပါကာရာ	၁၀၈	သုဒ္ဓိ	၁၇၄
သာတစ္ဆကာရိနာ	၄၆	သုပိနသတ္ထံ	၁၃၄
သာတိသယံ	၂၆	သုပ္ပဝတ္တိ	၂၅၈
သာဓနံ	၁၅၆	သုပ္ပသရာဝါနိ	၃၁၉
သာဓုကံ သဝနပဋိဗဒ္ဓါ	၂၇	သုဘနိမိတ္တံ	၁၁၇
သာဓုကာရဒါနေ	၁၆၃	သုရာသောဏ္ဍေဟိ	၁၀၄
သာဌေါ	၁၄၇	သုလဗ္ဗံ ဝက	၇၄
သာမညဇောတနာ	၁၅၉	သုဝဏ္ဏဘာဝါမိဋ္ဌာနံ	၄၃၈
သာမန္တဇပ္ပနံ	၁၂၈	သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ	၂၆
သာမန္တဇပ္ပနာ	၉၅	သုသိလျဝသေန	၆၉
သာမန္တဇပ္ပါ	၁၃၃	သုကရမံသံ နုခေါ	၈၉
သာဝဇ္ဇနဘဝဂံ	၁၂၄	သုပဓာရိတံ	၃၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သုပေယျဿ	၃၉၂	ဟဿသောဏ္ဍ	၁၀၅
သေဠဘေရိ	၂၆၉	ဟာနဘာဂိယံ	၈၁-၉၁
သေနိ	၂၆၀	ဟာနဘာဂိယော	၂၆၀
သေယျသုခံ	၁၅၀	ဟာပနဝိဓိ	၃၃၈
သေဝနာ	၄၇	ဟိတ	၁၅၃
သောဏ္ဍဇနေဟိ	၁၀၄	ဟိရိမနတာယ	၁၀၈
သောဏ္ဍိ	၃၁၂	ဟေတုပဋိပညပကေဟိ	၃၄၁
သောတာပဇ္ဇော	၅၈		
သောမ္မသဘာဝါ	၄၂၇		

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဒွိကာနိဿယ

အက္ခရာစဉ် ခြိမ်းမာဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အံသကိဋ္ဌသင်္ဂန်း	၂၁၈	အတုလိက်၍ကျင့်ခြင်း	၁၁၁
အံ့သြခြင်း	၉၅	အတုလိက်ခြင်း	၁၆၈
အံ့ဖွယ်ဝတ္ထု	၉၅	အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်	
အကာအကွယ်အရံအတား	၁၅၄	ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်	၅၇
အကုသိုလ်သီလ	၃၄	အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်	၁၀၉
အကျင့်အားဖြင့်ကုလပုတ္တ	၉၆	အတိုင်းထက်အလွန်	၁၄၉
အကျဉ်းနှစ်သက်သောသူ	၆၂	အထမြောက်ခြင်း	၂၁၇
အကြောကိုဖောက်ခြင်း	၃၅၈	အထုံးအဖွဲ့မရှိသည်ကို	၁၁၀
အကြောင်းအတုအပ	၃၄၂	အထူးထူးသောအာရုံတို့ဖြင့်	
အကြောင်း၏အကြောင်း	၁၇၀	ဖြားယောင်းအပ်သော	၃၇၉
အကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို		အထူးထူးသောဧကန္တ	
ထောက်ဆသိသောနည်း	၃၈၈	ဖြစ်ကုန်သော	၄၄
အကြွင်းအကျန်အားဖြင့်	၄၉	အထူးပြု၏	၇၀
အကြွင်းအကျန်ကိုယူရသောနည်း	၄၉	အထူးပြုအပ်သည်	၇၀
အကြွင်းအကျန်ရှာခြင်း	၁၂၇	အနံ့အနားမတ်	၃၁၇
အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူကြောင်း		အနိုးအနားပြု၍ပြောခြင်း	၉၅
ဖြစ်သောပုဒ်	၁၃၆	အနိုး၌ဖြစ်သည်မည်သည်	၁၅၀
အချင်းခပ်သိမ်း	၅၇	အနုသယ၏အနက်	၂၂၀
အချိန်ရွှေ့ခြင်း	၁၆၃	အနေကန်တို့သည်	၁၀၄
အစာခေါင်းပါးသောကာလ၌	၁၆၃	အနှောင့်အရှက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၃၉၁
အစားကြူးသူ၏အဖြစ်	၂၂၆	အပိုင်းအခြားစည်းကမ်း	၆၂
အစဉ်စောင့်ရှောက်ရှာကုန်သည်		အပေါင်းအဖော်တို့နှင့်	
ဖြစ်၍	၁၅၈	ပေါင်းသင်းခြင်း	၃၃
အဆင့်ဆင့်အားထုတ်ခြင်း	၂၆	အပြည့်အစုံပြုကျင့်လေ့ရှိသည်	၅၇
အဆုံးမရှိသောဝရငြိမ်းအေးသည်	၂၀၅	အဖာအထေး	၃၂၇
အညီအညွတ်ဖြစ်စေသည်၏		အဖုအထစ်သဖွယ်ဖြစ်၍	
အဖြစ်	၃၈၇	ဖြစ်သော	၃၁၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အပူးအလုံးတို့သည်	၃၄၀
အဖော်ကင်းကုန်သော	၄၀၅
အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသား	၂၄၀
အဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့သည်	၃၈၃
အဘိညာဉ်အခြေဖြစ်သော	၄၀၀
အမာရှိသောသူ	၁၄၂
အမာသည်	၈၅
အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကုလပုတ္တ	၉၆
အမျိုးတူဟူသမျှကိုဟောသော	
ဇာတိသဒ္ဓါ	၁၃၆
အမျိုးတို့၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
အမျိုးမျိုးသောအရသာရှိသော	
ဘောဇဉ်	၂၂၅
အမျှင်ကို	၃၉၁
အမြဲကြောင့်ကြစိုက်သည်	၂၆၇
အမြဲတမ်းနီးပါး	၃၉၈
အမြဲတမ်းလောက်ပင်	၃၉၈
အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်	၄၆
အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၏	၆၀
အရပ်ဒေသ၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
အရပ်မျက်နှာတောက်လောင်	
ခြင်း	၁၃၄
အရပ်သုံးစကား	၁၆၈
အရာမဟုတ်ပေ	၁၅၆
အရိပ်အရောင်ပြဆိုခြင်း	၁၆၆
အရုဏ်အသင်းရှိသော	၃၂၁
အရှင်ကြီးနတ်၏တည်ရာ	၂၂၉
အရှုပ်အထွေးမရှိ	၁၁၀
အလေးပြုခြင်း	၁၀၈
အလိုအဇ္ဈာသယ၏စင်ကြယ်ခြင်း	၅၁
အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း	၃၉၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အလုံးစုံကိုသိတော်မူ၏	၂၂
အလျင်မလိုသည်	၂၈၇
အလျားအနားပတ်	၃၁၇
အလွန်အကဲနှင့်တကွ	၂၆
အလွန်အကဲဖြစ်လတ်သော်	၁၆၆
အလွန်နူးညံ့သည်၏အဖြစ်	၂၄၄
အလွန်မနီးသော်လည်း	၃၅၉
အလွန်မြင့်သောအသံ	၁၂၄
အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့၏	၃၄၀
အဝန်းအဝိုင်းသဏ္ဌာန်	၃၂၂
အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းဖြင့်ပြီး၏	၃၃၅
အသံမမြည်ခြင်းအကျိုးငှါ	၃၂၈
အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်သော	
ဆင်းရဲ	၃၅၅
အသင့်အားဖြင့် ရောက်၏	၄၀၂
အသိတရသေ့	၄၂၂
အသူတရာနက်သော	၃၀၁
အသေးအဖွဲ့အာပတ်	၅၇
အသားကိုလွှတ်ချသောခွေး	၃၄၉
အသားနုတက်စေရာ၌	၁၇၈
အသားမြတ်ပတ်လည်၌ဖြစ်	
တတ်သော နို့အိုင်းနာ	၁၆၃
အသားမြတ်လွှမ်းအပြား	၁၆၃
အဟုန်ပြင်းစွာ သွား၏	၁၃၂
အေးချမ်းသောသဘောရှိသည်	၄၂၇
အားထုတ်ခြင်း	၂၆
အားထုတ်တော်မူအပ်၏	၂၈
အပ်ချုပ်ခြင်းအမှု	၃၁၈
အပ်နှင်းအပ်ပြီ	၃၀၀
အပ်သည်	၈၉
အိပ်မက်တိတ္ထုကျမ်း	၁၃၄

အက္ခရာစဉ် [အ] စာမျက်နှာ

အိမ်ကြမ်းပြင်၌ ၃၇၅
အိမ်ထောင်စုလူတို့ကို ၂၆၅
အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ၌ ၃၇၅
အိုးထိန်းသည် ၃၉၄
အိုးဖုံးမျှရှိသောကသိုက် ၂၉၉
အောက်မဲညို ၄၃၄
အောင်တမန်သွားလာသည်၏ အဖြစ် ၁၂၆

[အာ]

အာဝဇ္ဇန်းနောက်ပါရှိသောအဝင် ၂၄
အာဝေဏိကဂုဏ်ကျေးဇူး ၁၈

[ဥ-ဇ]

ဥက္ကာကျခြင်း ၁၃၄
ဥပစာသမာဓိဟူသောဝေါဟာရ ၂၄၉
ဥပပတ္တိနတ် ၂၀
ဥပမာပြအပ်၏ ၂၄၈
ဥပါတ်တိတ်နိမိတ် ၁၃၄
ဥဘတောဗျည်း ၄၄၀
ဧကတ္တနည်း၏အစွမ်းဖြင့် ၃၈၅
ဧကန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ် ၂၈၀

[က]

ကံ့ကော်ပင် ၁၆၃
ကစားကျီစင်၏ ၁၉၂
ကထာအစဉ်ဟုဆိုအပ်သောကျမ်း ၇၈
ကပေါတချောက် ၃၈၉
ကန့်သတ်ခြင်းသည် ၇၃
ကပ်ငြိခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသော ၂၆၅

အက္ခရာစဉ် [က] စာမျက်နှာ

ကပ်၍ ရှုတတ်၏ ၃၈
ကာလအပိုင်းအခြားရှိသော သီလ ၈၀
ကာဠဒေဝီလ ၄၂၂
ကိသဒ္ဓါသည် ၈၅
ကိစ္စတူသည်၏အစွမ်း ၃၃၇
ကိလေသာအပော်မမိုး စိတ် တကိုယ်တည်းအဖြစ် ၃၈၆
ကိလေသာတည်းဟူသောအပေါင်း အပော်၌ ဓမ္မလျော်ခြင်း မရှိသဖြင့် ၃၈၆
ကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်း ၅၅
ကုသိုလ်သီလ ၃၄
ကူးရာဆိပ်ကမ်းမဟုတ် ၄၄၄
ကိန်းဝပ်ရာ ၃၀၁
ကုန်သည်တို့၏စခန်း ၂၂၇
ကုန်းထိပ် ၃၁၄
ကောက်နယ်တလင်း ၂၉၉
ကောင်းချီးပေးခြင်း ၁၆၃
ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည် ၃၂၀
ကောင်းစွာလိမ်မာတော်မူသည် ၄၂၈
ကောင်းမြတ်စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော ၂၆
ကောင်းသောသီလရှိသူဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြည်ရှောင်မှု ၆၉
ကိုင်သောအခြင်းအရာ ၂၉၁
ကိုယ်ရံတော် ၁၅၅
ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးကိုအကြိမ် များစွာပြုလေ့ရှိကုန်သော ၃၅၈
ကိုယ့်အရေးကိုယ်ပိုင်သူ ၁၉၉

အက္ခရာစဉ်
[က]

ကျစေခြင်းငှါ	၁၄၉
ကျဲကျဲမိုးအပ်သောမဏ္ဍပ်	၂၃၂
ကျားထောက်ခြင်း	၁၄၁
ကျောက်ကုန်းထက်၌တည်လျက်	၁၇၀
ကျောက်ထီးနှင့်တူသည်	၇၆
ကျောက်လက်	၃၂၂
ကြံဆသောစကား	၄၂၃
ကြာဖက်	၁၇၈
ကြည်စေအပ်၏	၁၁၈
ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်	၂၈၇
ကြိတ်ချေဖိနှိပ်၍ပြောတတ်၏	၉၅
ကြိတ်ခြင်း	၁၃၃
ကြွတ်အပ်၏အဖုံး	၄၃၄
ကြောင်မျက်ရွဲ	၇၈
ကြောင့်ကြမစိုက်သည်	၄၁၆
ကြိုး	၃၉၁
ကြွေးမြီရှိသောသူ	၁၇၆

[ခ]

ခဏအားဖြင့်	၃၀
ခရီးပန်းသဖြင့်	၁၆၉
ခရမ်းသီး	၃၉၂
ခူးကုန်သည်ဖြစ်၍	၃၁၃
ခဲယဉ်းသောအကျင့်	၂၅၇
ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှ	၁၉၄
ခါးပန်းကြိုး	၂၆၄
ခန့်ထားအပ်သောသူ	၃၄၄
ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်လတ်သော်	၁၆၆
ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော	၂၇၂
ခေါင်းပါးသောအကျင့်	၂၄၄

အက္ခရာစဉ်
[ခ]

ခေါင်းလောင်း၏အဆင့်ဆင့်	
ညည်းလျက်မြည်သောအသံ	၃၇၂
ခိုင်မြဲသောသီလရှိသည်	၅၈
ချာချာလည်ခြင်း	၉၇
ချီပိုးထိန်းကျောင်း၏	၁၀၃
ချီးမွမ်းခြင်းအနက်	၂၆
ချေးတွန်းပေးခြင်း	၁၉၆
ချစ်အပ်သည်	၇၆
ချစ်ခင်ကြည်ညိုအပ်သည်	၇၆
ချမ်းသာကိုဆောင်ပေးတတ်	
ကုန်သည်	၃၃၄
ချမ်းသာသောကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ	
အလေ့အလာရှိ၏	၂၈၃
ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်	၂၉၅
ခြေရာခံ၍	၁၁၉
ခြေရာစဉ်အတိုင်း	၁၁၉
ခြိမ်းချောက်လည်း ခြိမ်းချောက်	
ကုန်၏	၁၀၅
ခွဲစိပ်ကုသသောဆရာ	၃၅၇
ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော	၂၄၃

[ဂ]

ဂဠုန်မှ	၄၀၀
ဂေါဓာဝရီမြစ်	၇၈
ဂေါဗလီဗဒ္ဒနည်းဖြင့်	၆၅
ဂုဏ်ကိုပြောကြားခြင်း	၃၈၄
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း	၁၉၉
ဂိုဏ်းကို	၂၆

[င]

ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်း	၄၀၁
--------------------	-----

အက္ခရာစဉ် [င-စ] စာမျက်နှာ

ငိုက်မျဉ်းခြင်း	၁၄၉
စံချိန်စာရင်းမဝင်	၁၉၉
စံချိန်ပမာဏမဟုတ်	၁၉၉
စံပြအနေဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၏	၁၆၂
စကားစသိမ်းခြင်းငှါ	၅၉
စင်ကြယ်ခြင်း	၂၆
စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို	၃၁
စင်ကြယ်သောအဆုံးအဖြတ်ရှိ၏	၂၇
စစ်တပ်၏အင်္ဂါ	၂၆၀
စဉ်းငယ်နီသော အရုဏ်အဆင်း	
ရှိသည်	၃၂၁
စည်၏အသံ	၁၁၄
စန္ဒကူ နီ	၃၂၂
စန္ဒဘာဂါမြစ်	၇၈
စပါးနယ်ရာအရပ်	၃၁၄
စမရီမည်သောသားကောင်	၁၅၈
စရိယအနက်သဘော	၂၇၉
စာရိတ္တမည်၏	၇၉
စိတ္တမည်၏	၃၈
စိတ်၌ယှဉ်သော	၆၅
စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏	၁၃၅
စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း	၄၁၆
စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့	
ရှိသောသူ	၂၀၀
စေတနာအဖို့၌ပါဝင်ကုန်သည်	၆၆
စေလွှတ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍	၃၂
စေ့စပ်ရေးသွားလာသည်၏	
အဖြစ်	၁၂၆
စားတော်ကဲအဟတ်	၃၉၂
ကားသုံးသောအခြင်းအရာ	၃၉၁

အက္ခရာစဉ် [ဝ] စာမျက်နှာ

စပ်အပ်၏	၁၇
စပ်ခြင်းကို	၁၈
စောင့်စည်းပိတ်ဆို့ခြင်း	၆၉
စောင့်ရှောက်ခြင်း	၇၀
စွန့်ပလွှပ်ပင်	၄၄၈
စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သည်	၇၁

[ဆ]

ဆက်ဆံမှု	၂၂၃
ဆင်တုံးမနွယ်	၁၅၈
ဆင်သမနွယ်	၁၅၈
ဆင်၏မျက်စိပိုက်ခြင်း	၃၂၅
ဆန္ဒရာဂကင်းသော	
သုံးဆောင်ခြင်း	၂၄၃
ဆန္ဒရှိသောသူ	၂၆၁
ဆရာ၏သင်ယူစဉ်	၂၇၂
ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အလွန်အက်	
ရှိကုန်၏	၁၄၂
ဆီကျည်တောက်	၃၅၈
ဆီပုလင်း	၃၅၈
ဆီးဖြူသီး	၂၂
ဆီးသီးကိုရှာသောသူ	၂၀၉
ဆေးဒါန်း	၄၃၅
ဆဲရေးခြင်း	၁၃၃
ဆားငံရေ	၄၃၂
ယုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံး၏	၃၉၆
ဆုတ်ယုတ်သောအဖို့ရှိသည်	၉၁
ဆုံးရှုံးလေပြီးသော	၄၂၂
ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်ပြီးစေသော	
စင်ကြယ်ခြင်း	၁၆၁
ဆောင်ပေးတတ်၏	၃၁
ဆောင်မှတ်ခြင်း	၂၆၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဆ]	
ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၉၀
ဆိုင်းငံ့ဦးလော့	၁၅၇
ဆိုဆုံးမကုန်၏	၁၉
ဆိုခိုက်သုံးသက်န်း	၂၁၈
ဆုံးမအုပ်ချုပ်ကုန်၏	၁၀၅
ဆုံးမနိုင်ခဲ့သော	၄၂၄
ဆုံးမသည့်အတိုင်း	၃၂၄
ဆွံ့ အ သူကဲ့သို့ဖြစ်၍	၂၆၆
ဆွမ်းခံခြင်း	၁၂၇

[ဈ.ဥ.၄]

ဈေးမှ	၁၂၇
ဉာဏ်ဟူသောထိတ်လန့်ခြင်း	၂၇၇
ညစ်ညူးကြောင်းတရား	၂၅
ညောင်ချဉ်ပင်	၄၄၈
ညှပ်ရိုးဓာတ်တော်	၂၆၄
ဌာပနာရာအရပ်	၂၆၄

[တ]

တံခါးခုံ	၂၂၇
တံဆိပ်ခတ်စေ၏	၁၆၃
တံတား	၃၉၉
တံရှူးဝါး	၂၀၁
တကိုယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော	၄၀၅
တကိုယ်တည်း	၄၀၅
တကိုယ်လုံး	၁၁၉
တဏှာချင်း	၃၀
တခဲနက်ပဲ တင်ဟီးသည်	၁၆၃
တင်စားပြောဆိုခြင်းငှါ	၇၂
တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ	၁၀၈
တဆင့်အားပေးခြင်း	၃၃၆
တည်ကြည်သော	၃၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တည်တံ့သောအဖို့ရှိသည်	၉၁
တည်တံ့သောသီလရှိသည်	၅၈
တည်ထားအပ်သောစိတ်ရှိသော	၃၂
တည်နေပုံအခြင်းအရာ	၁၁၈
တည်မြဲတည်လျက်ပင်	၁၁၉
တည်ရာသည်	၃၅
တထွာနှင့်လက်လေးသစ်	၃၁၉
တန်းဆာလည်း ဆင်အပ်၏	၁၁၈
တပေါင်းတည်း	၁၃၆
တပြိုင်နက်အားဖြင့်	၂၄၄
တဖန်ပကတိအတိုင်းသာလျှင်	၈၉
တဗ္ဘာဝအနက်ရှိ၏	၇၂
တမ်းတလျက်	၂၆၅
တမျိုးမျိုးကုန်သော	၂၀၆
တရားအမွေကိုခံယူကုန်သည်	၁၇၅
တရားတော်၏မြတ်သည်၏	
အဖြစ်ကို	၈၈
တရားတော်နှင့်လျော်သော	
ချမ်းသာကို မစွန့်ခြင်း	၁၄၇
တလွှာဘိနပ်ကိုယူခြင်း	၃၂၈
တာတမံ	၃၉၉
တာလဝေဠိလမ်း	၂၁၄
တိစီဝရိက်	၂၀၉
တိတိတူးငှက်မ	၁၅၇
တိဗက်နွား	၁၅၇
တိဟိတ်ဖြစ်သော	၃၈
တူသောကိစ္စရှိသည်၏အစွမ်း	
အားဖြင့်	၃၃၇
တားမြစ်နိုင်ခဲ့ကုန်၏	၂၄၁
တိုက်တွန်းတတ်၏	၂၇၂
တိုင်းဟာခြင်းအစီအရင်	၂၂၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

တိုင်းပြည်နယ်စပ်အပိုင်းအခြား ၂၂၉
တိုတောင်း၏ ၃၉၈
တိုတောင်းကုန်၏ ၃၀
တုံ့ဝပ်ခြင်း ၁၀၈

[ထ]

ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းမြတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၂၆
ထကြွလုံ့လအကျိုးကိုမိ၍ အသက်
ရှင်လေ့ရှိကုန်၏ ၃၅၅
တထကြွကြွအလွန်ကြောင့်ကြ
ပြု၍ ၃၉၈
ထမင်းခဲကိုလွတ်ချသောကျိုး ၃၄၉
ထလျှင်ထခြင်း ၃၉၉
ထူးခြားစေ၏ ၇၀
ထူးခြားစေအပ်သည် ၇၀
ထောက်တည်ရာမရှိသည် ၂၄၃
ထိုအခါမှပင်လျှင် ၁၅၅
ထိုနို့ ရည်သည်ပင်လျှင် ၃၈၅
ထိုယှဉ်ဖက်ပုဒ်၏ အနက်ပင်လျှင်
အနက်ရှိ၏ ၇၂

[ဝ]

ဓမ္မကရိုက်ရေစစ် ၂၆၄
ပုတင်စည်းကမ်းနှင့်ဆန့်ကျင်
သော ၁၆၅

[န]

နက်သောအသံ ၁၂၄
နည်းပရိယာယ် ၁၀၅
နန်းတွင်းသူ ၁၃၉
နိကာယ်ကို ၂၆
နိဂုံးယူပုံခြင်းငှါ ၅၉
နိမိတ် ၁၆၆

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[န]

နိဿယပတ်ဌာသည် ၁၃၅
နိဟတ္တု - သင့် ၁၃၄
နသောပီတိ ၈၆
နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ် ၂၅၈
နို့ စို့ သူငယ် ၁၆၃
နို့ ဓမ္မ ၃၈၅
နှလုံးသားရှင်ခြင်း ၇၃
နှလုံးသွင်းခြင်း၏ ၂၆၁
နှာသီးဖျား ၂၉၆
နှေးကွေးလေးမင့်သည်၏အဖြစ် ၃၉၇
နှေးသောအဘိညာဉ် ၂၅၇
နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်း ၃၈၀
နှစ်သွယ်နှစ်ခွဲရှိကုန်သည် ၃၀၉
နှင်ထုတ်အပ်သည် ၃၃၈
နှမ်းထောင်း ၂၃၄
နှမ်းပျစ်ပို့ ၂၃၅
နှမ်းမှုန့် ၂၃၄
နှုတ်တက်သည်ကိုပြုခြင်းဖြင့် ၃၁၆
နှုတ်၌တက်သည် ၂၅၈
နှားကျင်ငယ်ဖြင့်ထုံအပ်သော ၁၆၆

[ပ]

ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော ၃၅၉
ပက်လက်အိပ်တတ်ကာပျသူငယ် ၂၀
ပင်ကိုယ်ရင်းအလေ့သဘော ၉၀
ပင်ပန်းခြင်း ၁၆၉
ပင်ကုမ္ပဏီ ၃၅၈
ပစ်စင်ပြအိုး ၁၂၈
ပစ္စည်းများခြင်းငှါ အားထုတ်
သောရဟန်း ၂၆၆
ပဉ္စင်းခံဝေးသောရဟန်း ၂၆၈
ပညာ၏ထက်မြက်သည်၏အဖြစ် ၂၆၈

အက္ခရာစဉ် [ဝ] စာမျက်နှာ

ပဏ္ဍုက်	၄၄၀
ပတ်ပတ်လည်ကာရံ၍	၁၅၄
ပန်းကပ်	၄၃၅
ပန်းခူးသောမိန်းမ	၃၁၃
ပန်းဝတ်မှု	၃၅၇
ပန်းတောင်း	၄၃၅
ပမာဏ၏အဖြစ် - ခိုင်မာသော	
စကား၏အဖြစ်	၂၇
ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်သော	၆၈
ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်	၈၅
ပယ်ရှင်းအပ်၏	၁၆၂
ပရိကပ္ပကြောင့်ဖြစ်သောအာရုံ	၂၉၇
ပရိဘောဂဓာတ်	၂၆၄
ပါသဏ္ဌာအယူရှိသူတို့၏ကျင့်ဝတ်	၉၂
ပါဠိရွတ်ဆို၍သင်ပြခြင်း	၂၃၁
ပိတုန်း၏ကြာရုံကိုရစ်ဝဲခြင်း	၃၇၂
ပူဇော်အပ်သောသစ်ပင်	၂၂၉
ပုံတူအဖြစ်ဖြင့်ပြအပ်၏	၄၀၀
ပုလဲသွယ်	၇၈
ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်	၂၈
ပုတ်ခတ်သောအခါ	၃၉၉
ပုပ်သောကိုယ်ဖြင့်	၃၃၈
ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော	၃၇၄
ပူးကပ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သည်	၃၈၀
ပေဋကကျမ်း	၃၆၉
ပိုင်းခြားကန့်သတ်သော ဝေ-သဒ္ဓါ	၇၃
ပို့ချစဉ်	၂၆၉
ပျော်ရွှင်ကြူးသည်	၁၀၅
ပျက်စီးတတ်ကုန်၏	၃၀
ပျက်စီးသောအလေ့အကျင့်	
ရှိသော	၄၂၄

အက္ခရာစဉ် [ဝ] စာမျက်နှာ

ပျင်းရိခြင်း	၁၄၉
ပျင်းရိသောသူ	၁၃၄
ပြီးစီးသောအတတ်ရှိသည်	၃၅၈
ပြီးစေကြောင်း	၁၅၆
ပြုအပ်သောကရွတ်ခွေ	၃၇၃
ပြေပြစ်၏	၂၈၂
ပြည့်စုံခြင်းငှါ	၃၂
ပြန်လည်သုံးသပ်၏	၄၄
ပြောင်းလဲခြင်းသို့ရောက်သော	၃၈၅
ပြိုလဲမကျခြင်း	၁၄၁
ပွားစေအပ်ပြီးသောအာရုံ	၂၅၉
ပွတ်တိုက်လျက်	၁၀၇

[ဝ]

ဖက်ပိုင်ခြင်း	၁၉၉၊ ၂၈၉
ဖလ်တိုက်ခန်း-ဖလ်ချပ်	၁၁၅
ဖလ်ပြားဖြင့်ပြီးသောတိုက်ခန်း	၁၁၅
ဖရိုဖရဲညွတ်ကျခြင်း	၁၄၉
ဖရိုဖရဲပြောဆိုခြင်း	၁၃၂
ဖိနှိပ်သောလက်	၃၇၃
ဖေးမဖာထေး	၁၀၂
ဖောရောင်ဖောင်းပွ၏	၁၄၉
ဖောက်ထွင်း၍ သိခြင်း အဖို့ရှိ	
သည်၏အဖြစ်	၂၆၁
ဖြစ်စေခြင်း	၂၉၀
ဖြစ်ပေါ် ခွင့်မရှိ	၄၀၂
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ	၁၇
ဖြစ်မြဲအကြောင်းအားဖြင့်	၉၃
ဖြစ်လတံ့သောကိလေသာ	၆၈
ဖြည်းဖြည်းသာသာ	၂၈၇
ဖွင့်ပြခြင်း	၆၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ-ဘ]	
ဗောဓိယင်ပြင်	၃၁၃
ဘဏ္ဍာ၏ဝင်ပေါက်ဖြစ်သော	၃၁၃
ဘဒ္ဒါထေရီ	၉၃
ဘဝကင်းရာနိဗ္ဗာန်	၄၇
ဘိက္ခုလက္ခဏာကိုပြဆိုခြင်း	၄၃
ဘေးငယ်ဘေးကြီး	၂၃၅
ဘေးရန်	၁၄၇
ဘုံတပါးသည်	၃၈၄
ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော	၃၀
[ဗ]	
မအပ်သည်	၈၉
မကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသော	၂၆၅
မကြွင်းစေမူ၍	၁၈
မခေါ်ဝေါ်လောက်ကုန်သည်	၆၆
မခိုင်ခံ့ကုန်	၃၀
မချွတ်ယွင်းစေခြင်း	၂၁၃
မဂ္ဂမည်သောအကျင့်လမ်း	၂၅
မဂ်၏အယဉ်သို့ရောက်သော	
သောတာပန်	၅၈
မဇဲကွက်သောစိတ်ရှိသော	၃၂
မင်း၏အမှုတို့၌	၃၄၄
မင်း၏မိဖုရား	၁၃၉
မင်းတံဆိပ်ဖြင့်	၁၆၃
မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သော	၃၇၀
မင်းမှထမ်းလူကြီး	၂၃၄
မစီမံမခန့်ခွဲနိုင်သည်၏အဖြစ်	၁၆၂
မဆဲဆောင်နိုင်သည်	၂၇၂
မညီညွတ်သောထိုင်ခြင်း	
ကြောင့်	၄၂၁
မတားမြစ်နိုင်ကုန်	၂၄၁
မတ်တတ်နာ	၁၄၇
မန်းနှင့်အိုးပုံး	၃၁၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မန်းမျှ	၂၉၉
မထင်ရှားသော သာမန်နတ်	၈၈
မနု၊ လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်း	၃၂၅
မနှစ်သက်မကြည်သာခြင်း	၃၀၁
မပြတ်	၂၃၀
မပြုခြင်း	၄၈
မပြုပြင်အပ်သော	၂၈၇၊ ၃၅၅
မဖိတ်မစင်စေမူ၍	၃၅၈
မဖြစ်ခြင်းဟူသောချုပ်ခြင်း	၁၉၃
မဖွင့်လွန်းမူ၍ကြည့်ခြင်း	၃၂၅
မယော၏အညောက်	၁၁၄
မသင့်သောအကျင့်	၁၀၂
မဟာကဿပ (အရှင်)	၉၃
မဟာတိဿထေရ်	၁၆၉
မဟုတ်မတရားဝန်ခံခြင်း	၂၀၃
မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်မြှောက်ခြင်း	၈၇
မိမိပိုင်ဆိုင်သမျှသော	၁၆၇
မိတ်ဆွေအဖြစ်ဆက်ဆံခြင်း	
(ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်း)	၁၀၃
မီးဖို၌	၁၀၈
မီးလျှံမီးပွား	၂၀၂
မုံ ကိုပွားစေခြင်း	၃၉၄
မုံလုပ်သူ	၃၉၄
မုံ သည်	၃၉၄
မုခန့်မိတ်	၂၉၆
မုဆိုးမ	၁၀၄
မေဿိယမထေရ် (အရှင်)	၂၉၂
မေးခြင်း	၂၆၈
မုတ်ဆိတ်မရှိသော မျက်နှာရှိ	
သည်၏အဖြစ်	၁၁၇
မောင်းမ	၁၃၉
မျက်စဉ်းခတ်အပ်၏	၁၅၉

အက္ခရာစဉ် [မ] စာမျက်နှာ

မျက်နှာကြက်မှ	၁၆၂
မျက်နှာရိပ်	၃၁၉
များသောကြမ်းပိုးရှိ၏	၂၁၁
မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း	၁၃၄
မြဲမြံစွာဆည်းကပ်ကုန်သော	၁၀၅
မြား	၃၉၁
မြင်အပ်သည်အဖြစ်	၇၂
မြင်နိုင်ကောင်းသည်၏အဖြစ်	၇၂
မြင့်မောက်သောအရပ်	၂၉၅
မြင်းကွင်း	၂၉၅
မြင်းလိမ္မာရထားဥပမာ	၂၆၅
မြင်းသီလာ	၄၃၅
မြတ်နိုးခြင်း	၃၅၄
မြတ်နိုးယုယလျက်	၁၉၇
မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သည်	၄၅
မြတ်သောစည်	၂၆၉
မြန်ရှက်နှစ်သက်	၃၉၁
မြို့ပတ်လမ်း	၁၅၄
မြှောက်ပင့်ခြင်း	၁၃၃
မှတ်တိုင်အရပ်	၃၉၁
မှန်အပြင်၌	၃၁၉
မှန်းခြင်းဖြင့်	၂၀၀
မျှစ်	၃၉၂
မွေးမြူခြင်း	၂၂၂

[ယ]

ယက်ကန်းသည်	၇၄
ယင်းတိုက်တော	၃၄၀
ယမနိယမစသောကျင့်ဝတ်	၉၂
ယာပျရောဂါ	၁၄၇
ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထုကို	၄၀
ယုံမှားခြင်း	၂၃

အက္ခရာစဉ် [ယ] စာမျက်နှာ

ယုံမှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော	
စကား	၃၄၃
ယုံမှားရှိသော	၈၉
ယုတ်ညံ့၏	၈၀
ယုတ်လျော့စေခြင်းအစီအရင်	၃၃၈
ယောက်ျားတသူ	၁၉၇
ယောက်ျားဟူသောမာန်	၁၃၉
ယိုထွက်စေတတ်၏	၈၆
ယိုထွက်စေသကဲ့သို့	၈၅

[ခ]

ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော	၂၅၄
ရခဲစွာသော	၂၄
ရထား၏အင်္ဂါ	၂၆၀
ရနံ့ကို	၇၈
ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း	၁၉၉
ရပ်စောက်နာ	၁၄၇
ရဟန်းတို့၏ သီးသန့်ဥစ္စာ	
ဖြစ်သော	၉၆
ရဟန်းပြုသစ်စဖြစ်သော	၁၆၁
ရဟန်းဟုဝန်ခံသော	၂၀၃
ရိပ်ပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော	၃၉၈
ရူပကအလင်္ကာနည်း	၄၂၆
ရေအိုင်သည်	၄၃၂
ရေစားကျင်း	၃၁၃
ရေပေါက်	၁၇၈
ရေလှောင်အိုးစရည်းကို	
ပိတ်လောက်သော	၃၂၂
ရေသနပ်သင်္ကန်း	၂၆၄
ရေးကူးသူတို့၏ မေ့လျော့၍	
ရေးချက်တည်း	၁၈၄
ရောပြွမ်းကုန်သော	၄၄

အက္ခရာစဉ်
[၄]

ရောက်တတ်ရာရာ ပြောဆိုခြင်း	၁၃၂
ရောင့်ရဲခြင်း	၃၈၀
ရောင်းဝယ်ကုန်၏	၁၉
ရိုသေစွာပြုလေ့ရှိသည်	၁၁၀
ရိုသေစွာနာခြင်းနှင့်စပ်၍	၂၇
ရှက်စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်	၁၀၈
ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော	
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၀
ရှည်မြင့်စွာ လေ့ကျင့်ခဲ့ပြီ	၃၇၁
ရှေးဦးစွာပြီးသင့်သော	၁၂၂
ရှေးမဆွကပင်လျှင်	၁၂၄
ရှေးယောက်ျား	၉၂
ရှေးလူကြီး	၉၂
ရွတ်ချခြင်း	၁၃၃

အက္ခရာစဉ်
[၄]

ရှုပ်ထွေးထူပြစ်သည်၏အဖြစ်	၂၅၆
ရွံ့ရှာခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍	၃၇၀

[၈]

လယ်ကန်သင်း	၄၄၄
လေညာတည့်တည့်အရပ်မှ	၄၄၇
လိုလားနှစ်သက်ခြင်း	၄၀၁
လျောကျလေပြီးသော(စျာန်)	၄၂၂

[၈-သ-ဟ]

ဝိဉ္ဇာတော	၁၅၈
သူသေကောင်	၄၄၇
သောဏမထေရ် (အရှင်)	၁၁၀
ဟင်္သာပြဒါးစစ်	၄၃၅
ဟင်း၏	၃၉၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မုက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၈	၃၁	အန္တရေ ဘဂဝါ	အန္တရေ ဘဝါ
၁၄	၁	မြားငြောင့်	မြားငြောင့်
၁၇	၃၃	ဤသို့ ပြပေသည်	ဤသို့ ပြပေသည်
၃၂	၂၆	စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍	စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၄၂	၃၀	နိပဏ၊ ယကို	နိပယ၊ ယကို
၄၉	၁၉	ကျင့်သုံး၏	ကျင့်သုံးအပ်၏
၆၄	၂၅	သမ္ပတ္တဝိ တိဝသေန	သမ္ပတ္တဝိရတိဝသေန
၇၀	၂၂	ပြသည်)	ပြသည်)။
၇၈	၃၁	စတုတ္ထက္ခရာနှင့်	တတိယက္ခရာနှင့်
၈၅	၆	ပြု၍သကဲ့သို့	ပြု၍ကဲ့သို့
၁၀၅	၂၈	ခြိမ်းခြောက်လည်း ခြိမ်းခြောက်	ခြိမ်းချောက်လည်း ခြိမ်းချောက်
၁၁၉	၃၃	ယဒိဒံ၊ ယင်းသို့	တဒိဒံ၊ ထိုသို့ (မူလဋီ ၁-၁၈၅-ညီ)
၁၃၀	၇	သူ၊ ဟူ၍	သူဟူ၍
၁၃၄	၇	ပဝေသနကမ္မံ	ဂဝေသနကမ္မံ
၁၄၆	၂၁	ရှေးရှုထင်စေခြင်း	ထင်စေခြင်း
၁၉၄	၆	ထားတတ်သူဟူ၍	ထားတတ်သည်ဟူ၍
၂၀၁	၂၆	လာတံ စိတကာယံ	လာတံ၊ စိတကာယံ
၂၀၅	၁၃	အစ္စန္တံ	အစ္စန္တံ
၂၀၇	၂၆	ပဋိဇ္ဇနတော	ပဋိပဇ္ဇနတော
၂၂၂	၂၄	(၉၅)	[၉၅]
၂၂၈	၁၁	ဣဒမေတ္ထ	ဣဒမေတ္ထ
၂၄၀	၁၃	ဗဟုဗ္ဗိ	ဗဟုဗ္ဗိဟိ
၂၅၂	၁၉-၂၁	နုနုနေ၊	နု.နေ၊
၂၈၁	၁၄	အတ္ထ	အတ္ထိ
၂၈၄	၁၄	ဧတေသ	ဧတေသံ
၃၃၇	၄	အနက်၏ပြီးခြင်း	အကျိုး၏ပြီးခြင်း
၃၄၂	၃၀	ဣဇ္ဈဿတိ	ဣဇ္ဈိဿတိ
၃၅၃	၁၈	ပရံ	အပရံ

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရိုရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၃၅၇	၁၆	အနိမိတ္တာဘိမုခ	နိမိတ္တာဘိမုခ
၃၆၄	၇	ကာမတို့မှ	ကာမတို့၏
၃၇၈	၂၈	ပဉ္စဂိပ္ပဟနာဒိ	ပဉ္စဂိပ္ပဟိနာဒိ
၃၈၉	၂၆	ဝိသုဒ္ဓိယာဝ၊ ဖြင့်	ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်
၄၀၃	၂၀	ဝိတက်ဝိစာရ	ဝိတက္ကဝိစာရ
၄၀၆	၁၇	ပျစ်ချဲ့သော	ပြစ်ချဲ့သော
၄၁၀	၂၁	တကကြွလျက်	တက်ကြွလျက်
၄၁၂	၁၃	သုညတဝိဟာရ	သုညတဝိဟာရ
၄၁၂	၂၂	သင်္ခါရရူပေက္ခာ	သင်္ခါရုပေက္ခာ
၄၃၀	၉	နှစ်ကြိမ်မြောက်	နှစ်ကြိမ်မြောက်
၄၅၁	၃၀	သလက္ခဏာရမ္မဏိက	လက္ခဏာရမ္မဏိက
၄၅၉	၅	သမထနိမိတ္တဿ၊ ကို။	သမထနိမိတ္တဿ၊ သမထနိမိတ်ကို။
၄၆၄	၂၈	ပါဠိမြန်မာပြန်လျှင်	ပါဠိပြန်လျှင်
၄၇၀	၉	အဖြစ်ကြောင့်တည်း	အဖြစ်ကြောင့်
၄၇၀	၃၀	ကို ကွဲပျက်ခြင်းကို	ထိုကွဲပျက်ခြင်းကို
၄၇၃	၂၆	အလ္လစမ္မ	အလ္လစမ္မ

အမွန်တရားထင်ရှားရမည်

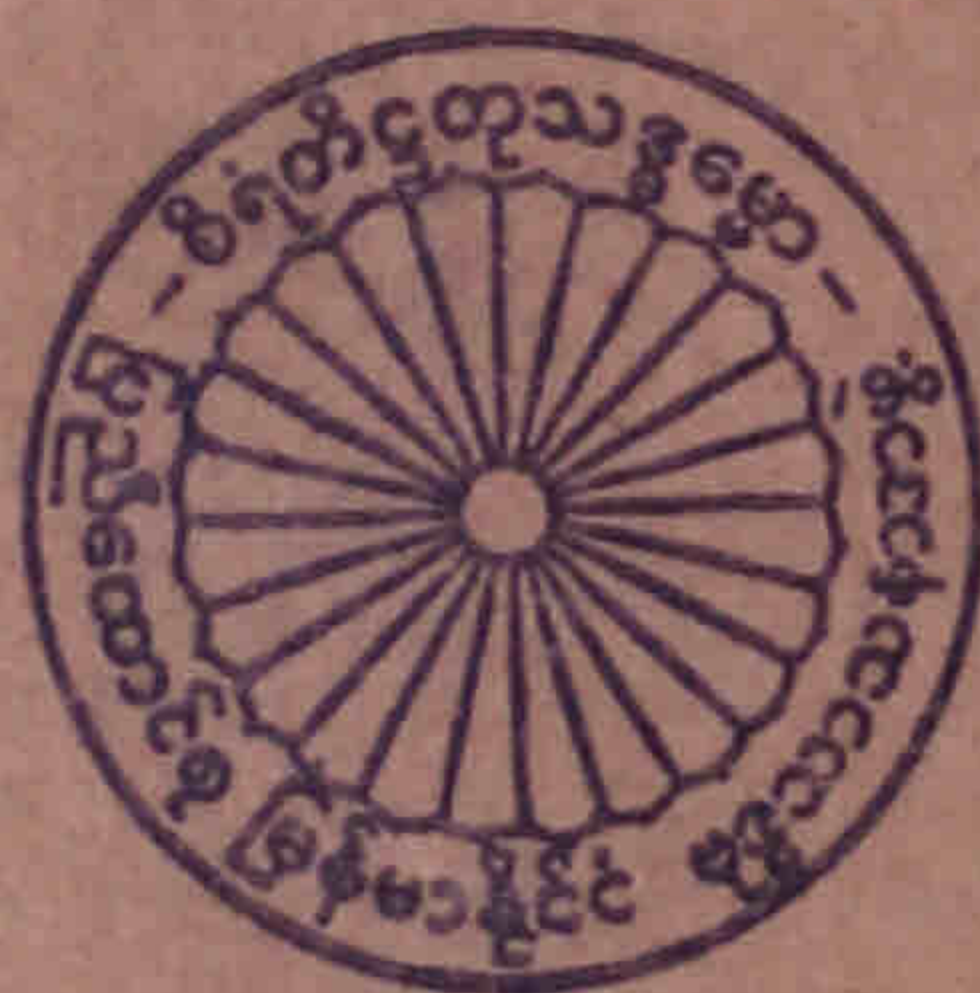
လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သွီး-မကြင်ရွှေ၊ မကြင်မေ၊ မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ အုပ်စု - ၁၀၀၀)

အိမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။